

Tárgy: Tulajdonosi döntések meghozatala a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. vonatkozásában

Melléklet: -

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

14.) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Baksai Endre Tamás polgármester
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Baksai Endre Tamás polgármester
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	-
MEGTÁRGYALTA:	-
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	
MELLÉKLET:	7. oldal előterjesztés
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS: Harkány Város Önkormányzat 2016. október 27. napján tartandó rendes képviselő-testületi ülésére

ELŐTERJESZTÉS CÍME: Tulajdonosi döntések meghozatala a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. vonatkozásában

ELŐTERJESZTŐ: Baksai Endre Tamás, polgármester

ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Baksai Endre Tamás, polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

A jelenlegi képviselő-testület alakuló ülése óta a mai napig eltelt mintegy két évre vonatkozóan a képviselő-testület értékelte a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. vezérigazgatójának eddigi munkáját és ennek eredményeképpen, egyeztetve Hegyi Ákos vezérigazgató Úrral arra a megállapodásra jutottunk, hogy közös megegyezéssel megszüntetjük a Vezérigazgató megbízási jogviszonyát.

1. A cég működése kiemelt fontosságú a város megítélése szempontjából, lévén a turizmus alapját a fürdőt üzemelteti. Sajnos a 2015. és a 2016-os év bizonyította, hogy:

- a fürdő állaga és állapota elhanyagolt,
- a megfelelő, a fürdőt népszerűsítő marketing szintje nem megfelelő,
- jellemzően alacsony a külső kapcsolatépítés,
- hatékony, modern, működő, elvárásoknak és a cég méretének megfelelő vállalatirányítási rendszer hiánya,
- nem megfelelő kommunikáció a tulajdonossal,
- nincs megfelelő szakmai kontroll az alkalmazottak felett,
- az alkalmazottak alulmotiváltak,

2. A GYF mérleg szerinti eredménye 2015. évben +157MFt volt ugyan, ami első látásra nagyon kiemelkedő a korábbi évekhez képest. Azonban ha a számok mögé nézünk, akkor az alábbiakat tapasztaljuk:

- Az egyéb bevételek nőttek a tavalyi évhez képest, azonban a teljes realizált egyéb bevételből 59.167eFt értékesített tárgyi eszköz volt. Ezen értékesítés egy, a város érdekeivel összefüggő ingatlanértékesítésből ered, így valójában itt a vezérigazgató tevékenységével összefüggő növekményről nehéz beszélni.

- Rendkívüli eredményből 14.089eFt fejlesztési célra kapott támogatás, amely ugyan minden évben felmerül, azonban kérdéses, hogy egy ekkora árbevétellel rendelkező vállalkozás nem tudná-e kitermelni ezt a tételt.

- A pénzügyi műveletek eredménye 48,12%-kal csökkent 2014. évhez képest, amely mindösszesen -19.538eFt csökkenést jelent. Azonban itt ki kell emelni, hogy ez nem kizárólag a 2015. év érdeme, mivel maga a folyamat már 2014. évben megindult. A realizált megtakarítások (itt kiemelendő az anyagjellegű és a személyi jellegű kiadások szignifikáns csökkentése) mellett azonban a realizált, fenti tételekkel csökkentett eredmény mértéke a valóságban így elmarad az elvártaktól.

3. A fenti számadatok mellett feltűnően magas a GYF követelésállománya. Ez egy szolgáltatást nyújtó vállalkozás esetében kismértékben indokolható, azonban jelen esetben nagyon indokolatlan a 151,5MFt-os összegű éves kintlévőség. Ebből a belföldi követelések kezelése -22M értékvesztést realizált 2015. évben. Sajnos 2016. évi adatok még nem állnak

rendelkezésre, de az előző év teljesítménye alapján – a kezelt vagyon közvagyon jellege miatt – felmerül a követelések szigorúbb kezelésének igénye.

4. Bevezetésre került 2016. évben egy beléptető rendszer. A bevezetés körül felmerült problémák (állandó vendégreklamációk, folyamatos működési fennakadások, beléptetési problémák, kikapuk a rendszer működésében, stb.) alapvetően megkérdőjelezi a rendszer előkészítését és tesztelésének reális megvalósítását. Ez ismételten alátámasztja a megfelelően átgondolt stratégia meglétét, lévén kulcsfontosságú kérdéskört (név szerint a vendégek megelégedettsége) hagyott figyelmen kívül a rendszer bevezetése.

A fentiek alapján így egyértelműen látszik, hogy a város aktív szerepvállalása nélkül a cég önálló működése jelen felállásban több szempontból is kérdéses. Az önállóság és a vagyongazdálkodás hatékonyságának biztosítását azonban kizárólag a tulajdonosi kontroll megerősítése mellett lehet megfelelően elvégezni, ez a tulajdonosi érdekérvényesítés miatt elengedhetetlen.

A vázolt kérdéskörök miatt felmerült és megvalósításra javasolt személyi váltással és az így létrehozni tervezett új irányító testület által biztosított megújuló struktúrával nem 1 (egy) szakember, hanem 3 (három) végezheti a jövőben a fürdő vezetésének komplex tevékenységét! A cég működését érintő döntéseiket minden esetben közösen és egyetértésben hozzák meg, az elvégzendő feladatokat ennek megfelelően megosztják minőség és kapacitás alapján, azaz az igazgatóság elnöke és a két igazgatósági tag gyakorolja mindazon jogokat, amelyekkel az igazgatóság felruházta őket. A felelősség ebben a konstrukcióban jobban alátámasztott és kezelhető, a beszámolási kötelezettség a tulajdonos felé biztosítottá válik.

I.

A fentiekre tekintettel Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete kezdeményezi a Vezérigazgatónál, hogy a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. Közgyűlése kerüljön összehívásra. A képviselő-testület határozata alapján a közgyűlés vegye napirendjére, és döntsön Hegyi Ákos Sándor vezérigazgató visszahívásáról, a Polgári Törvénykönyv 3:25.§.(1) bek. c.) pontja alapján.

A (2) bekezdés szerint a jogi személy alapítói a vezető tisztségviselőt bármikor, indoklás nélkül visszahívhatják.

II.

Mindannyian tudjuk, hogy Kesjár János önkormányzati képviselő-társunk, a HGYF Zrt. Felügyelő Bizottságának volt tagja elhalálozott. Erre a sajnálatos tényre tekintettel szükség van a felügyelő bizottságba egy új tag megválasztására. A képviselő-testület határozata alapján a közgyűlés vegye napirendjére új felügyelő bizottsági tag megválasztását. Javaslom a képviselő-testületnek, hogy a felügyelő bizottság új tagjává történő megválasztására Kecskeméthy Pál személyében tegyen javaslatot, a mindenkori legkisebb munkabér összegével megegyező díjazással.

III.

Harmadik pontként javaslatot teszünk a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. Alapszabályának módosítására is az alábbi tartalommal:

- a társaság részvényesei közül kerüljön törlésre Pentz Mihály, 7630 Pécs, Mohácsi u. 16. szám alatti lakos, az ő tulajdonában álló 100.000,-Ft névértékű részvényt ugyanis Harkány Város Önkormányzata 235/2015.(XII.17.) számú határozatával megvásárolta.
- javasoljuk a HGYF Zrt. ügyvezetésének átalakítását és vezérigazgató helyett három tagú igazgatóság felállítását a köztulajdonban álló gazdasági társaságokról szóló 2009. évi CXXII. törvény 3.§ (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel az alábbi indokok alapján:
 - a.) A HGYF Zrt. Harkány város turisztikai központját, a fürdőt üzemelteti. A lakosság és a turisták, mindösszesen a vendégek megelégedettsége, valamint a cég szakmailag stabil működése függ a vezető személyétől. A korábbi évek tapasztalata alapján egy személy hatékonyan egy ekkora komplexum feladattömegét ellátni nem képes.
 - b.) A HGYF Zrt. árbevétele és az alkalmazottak létszáma alapján kinőtte a kisvállalkozás szintjét. Közepes méretű vállalkozásként a tevékenységi köröket diverzifikálni kell a hatékonyság növelése érdekében, amelyre egy három fős, szakmai indokok alapján kiválasztott igazgatóság ad megoldást.
 - c.) A HGYF Zrt. önkormányzati tulajdonban áll, önkormányzati tulajdont üzemeltet. Ebből kifolyólag az önkormányzat, mint tulajdonos kontrollját növelni kell. Az igazgatóság felállításával a tulajdonos kiköti a megnövelt beszámolási kötelezettséget az igazgatóság ügyrendjében.
- a fenti módosítások kerüljenek be az Alapszabályba a három tagú igazgatóság feladat- és hatáskörével kapcsolatos részletes szabályokkal együtt.
- a fentieknek megfelelően kerüljenek módosításra a cégjegyzés szabályai.

IV.

A képviselő-testület határozata alapján a közgyűlés vegye napirendjére a társaság szervezeti átalakítását, mindezek alapján javaslatot teszünk a háromtagú igazgatóság tagjainak megválasztására az alábbi személyekre vonatkozóan: Marosi András, Szilágyi Tibor, Dr. Zsadányi Zsolt.

Az igazgatóság tagjainak kiválasztásakor, a jogszabályi korlátok figyelembe vételével Marosi András nyilatkozik, hogy a HGYF Zrt. igazgatóságában betöltött tisztségének kezdő napjától lemond a HVG Zrt. vezérigazgatójaként őt megillető javadalmazásáról.

A megválasztásra kerülő igazgatósági tagok és elnök jogviszonyát megbízási jogviszonyban javaslom határozatlan időre meghatározni, a javadalmazását javaslom az alábbiak szerint megállapítani: Igazgatóság elnöke a mindenkori legkisebb munkabér összegének hatszorosával megegyező, az igazgatóság tagjainak a mindenkori legkisebb munkabér összegének négyszeresével megegyező összegű díjazás, havi 50.000.- Ft gépkocsi használatot, ezen kívül telefonhasználatot, étkezési hozzájárulást, valamint az éves megbízási díjnak megfelelő éves prémium juttatást állapít meg, amelynek feltételeit a felügyelő bizottságdolgozza ki.

A fenti személyek megválasztását arra tekintettel javaslom, mert:

- Marosi András az elmúlt hónapokban bizonyította rátermettségét. A HVG Zrt. irányításával megteremtette az alkalmazottak motiváltságát, a cég működése stabil, a rábízott feladatokat megbízhatóan látja el. Munkájában kitartó, szakmailag alkalmas a fürdő igazgatósági tagságára.
- Szilágyi Tibor szakmai múltja megalapozott, pénzügyi területen stabilan teljesít. Megbízhatóan és precízen látja el feladatát, az igazgatóság pénzügyi irányvonalának képviselőjére, így a finanszírozás és a likviditás stabilitásának biztosítására teljes mértékben alkalmas.

- Dr. Zsadányi Zsolt szakmai munkája tudja megteremteni az igazgatóság működése során azt a stratégiai szintet, amely az új irányvonal mentén biztosítja a HGYF átalakulása során a jövőképet. Szakmai múltja során részt vett hasonló rendszer kiépítésében és operatív működtetésében.

„A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:282. §, mint releváns jogszabály az alábbiak szerint rendelkezik:

(1) A részvénytársaság ügyvezetését az igazgatóság látja el. Az igazgatóság három természetes személy tagból áll. Semmis az alapszabály azon rendelkezése, amely háromnál kevesebb tagú igazgatóság felállítását írja elő. Az igazgatóság elnökét maga választja tagjai közül.

(3)⁴⁰ Az igazgatóság jogait és feladatait testületként gyakorolja. Az igazgatóság tagjai képviseleti jogának korlátozása, megosztása, és nyilatkozatának feltételhez vagy jóváhagyáshoz kötése harmadik személyekkel szemben nem hatályos.

(4) Az igazgatóság határozatait a jelenlévők szótöbbségével hozza. Az alapszabály ennél alacsonyabb határozathozatali arányt előíró rendelkezése semmis.”

Az ügyvezetés átalakításától azt az eredményt várja a képviselő-testület, hogy:

- tovább javul a cég működésének hatékonysága,
- megnő a vendégek megelégedettsége a fürdővel szemben,
- kiemelt szerepet kap a marketing, megnő a fürdő és a város szakmai publicitása,
- javul a fürdő kihasználtsága,
- lépéseket tesz a cég az önálló működés felé, nem szorul önkormányzati támogatásra - megnő az alkalmazottak kötődése a vállalkozáshoz, javul az alkalmazotti morál – modern, működőképes vállalatirányítási rendszer kerül bevezetésre,
- erősödik az információáramlás a tulajdonos felé,
- megszűnnek a cég működésében fellelhető szabályozatlan területek és jelenleg kezeletlen anomáliák,
- javul a fürdő állaga és állapota,
- erősödik az együttműködés a város tulajdonában álló gazdasági társaság(ok)kal - kialakításra került egy hosszú távú fejlesztési és működtetési stratégia,
- komplex és adaptálható jövőképet kap a fürdő és környezete.

Mindezek után azt javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy a fenti előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozatokat meghozni szíveskedjék.

1. Határozati javaslat:

..../2016.(X....) sz. Önk. határozat:

A Harkányi Gyógyfürdő Zrt. közgyűlése összehívásának kezdeményezése

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. vezérigazgatóját, haladéktalanul hívja össze a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. Közgyűlését és tűzze napirendre az alábbi pontokat:

- A Harkányi Gyógyfürdő Zrt. jelenlegi vezérigazgatójának a visszahívása;
- A Harkányi Gyógyfürdő Zrt. felügyelő bizottságába új tag megválasztása;javadalmazásának meghatározása
- A Harkányi Gyógyfürdő Zrt. szervezeti átalakítása, ennek megfelelőenalapszabályának módosítása;
- A módosított és egységes szerkezetbe foglalt alapszabály elfogadása;
- A Harkányi Gyógyfürdő Zrt. három igazgatósági tagjának megválasztása és javadalmazásuk megállapítása.

Felelős: Polgármester, vezérigazgató
Határidő:Azonnal

2. Határozati javaslat:

..../2016.(X....) sz. Önk. határozat:

Javaslatként a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. vezérigazgatójának visszahívására

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a képviseleti jogokat gyakorló Baksai Endre Tamás polgármester urat arra, hogy a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. következő közgyűlésén a jelenleg megbízott vezérigazgató Hegyi Ákos Sándor azonnali hatállyal történő visszahívását szavazatával támogassa. A képviselő-testület felkéri a vezérigazgatót, hogy a közgyűlés időpontjáig a Gyógyfürdőre nézve kötelezettségvállalást tartalmazó szerződést ne írjon alá, illetve ne vállaljon kötelezettséget. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a vezérigazgató által ellátott feladatok és ügyek tekintetében az átadás-átvétel időpontjára tegyen javaslatot.

Felelős:Polgármester
Határidő:Azonnal

3. Határozati javaslat:

..../2016.(X....) sz. Önk. határozat:

Javaslatként a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. vezérigazgató jogviszonyának lezárására

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a képviseleti jogokat gyakorló Baksai Endre Tamás polgármestert arra, hogy a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. következő Közgyűlésén a vezérigazgató megbízási szerződésének közös megegyezéssel történő megszüntetése tárgyában igennel szavazzon és támogassa a Felügyelő Bizottság által megállapított prémium kifizetését, legfeljebb a kiírás szerinti maximum összeg erejéig.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

4. Határozati javaslat:

..../2016.(X....) sz. Önk. határozat:

Javaslatétel a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. felügyelő bizottsági tagjának megválasztására

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a képviseleti jogokat gyakorló Baksai Endre Tamás polgármester urat arra, hogy a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. következő közgyűlésén szavazatával támogassa Kecskeméthy Pál felügyelő bizottság tagjává történő megválasztását. A mindenkor legkisebb munkabér összegével megegyező javadalmazására tegyen javaslatot.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

5. Határozati javaslat:

..../2016.(X....) sz. Önk. határozat:

Javaslatétel a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. szervezeti átalakítására, az Alapszabályának módosítására

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a képviseleti jogokat gyakorló Baksai Endre Tamás polgármester urat arra, hogy a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. következő közgyűlésén szavazatával támogassa a harkányi Gyógyfürdő Zrt. Alapszabályának a módosítását, -különös tekintettel az alábbi pontokra: ügyvezetés átalakítása, vezérigazgató helyett háromtagú igazgatóság, az igazgatóság feladat-és hatáskörének beépítése, Pentz Mihály részvényes törlése, cégjegyzés szabályainak átalakítása – valamint az új, egységes szerkezetbe foglalt dokumentum elfogadását.

Felelős:Polgármester

Határidő:Azonnal

6. Határozati javaslat:

..../2016.(X....) sz. Önk. határozat:

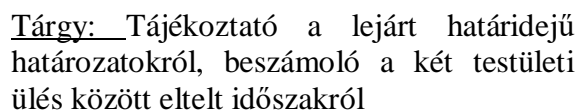
A Harkányi Gyógyfürdő Zrt. igazgatósági tagjairól

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a képviseleti jogokat gyakorló Baksai Endre Tamás polgármester urat arra, hogy a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. következő közgyűlésén szavazatával támogassa Marosi András, Szilágyi Tibor, Dr. Zsadányi Zsolt személyek igazgatóság tagjaivá történő megválasztását határozatlan időre megbízási jogviszony keretében.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy az igazgatóság elnökének és tagjainak javadalmazását az alábbiak szerint támogassa,állapítsa meg:Igazgatóság elnöke a mindenkori legkisebb munkabér összegének 6-szorosával megegyező, az igazgatóság tagjainak a mindenkori legkisebb munkabér összegének 4-szeresével megegyeződíjazás, havi 50.000,- Ft gépkocsi használatot, ezen kívül telefonhasználatot, étkezési hozzájárulást, valamint az éves megbízási díj 100 %-ának megfelelő éves prémium juttatást állapít meg, amelynek feltételeit a felügyelő bizottság dolgozza ki.

Felelős:Polgármester

Határidő:Azonnal

ELŐTERJESZTÉS

1.) Napirendi pont

1

ELŐTERJESZTÉS: Harkány Város Önkormányzat 2016. október 27. napján tartandó rendes képviselő-testületi ülésére

ELŐTERJESZTÉS CÍME: Beszámoló a lejárt határidejű határozatokról, tájékoztató az utolsó rendes testületi ülés óta eltelt időszakról

ELŐTERJESZTŐ: Baksai Endre Tamás, polgármester, Dr. Markovics Boglárka jegyző

ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Dr. Markovics Boglárka, jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Harkány Város önkormányzat utolsó rendes testületi ülése 2016. szeptember 29. napján volt, amelyen az alábbi, lejárt határidejű határozatok születtek:

208/2016. (IX.29.) sz. Önkormányzati határozat:

A Harkányi Német Nemzetiségi Önkormányzattal kötendő együttműködési megállapodás módosításáról

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Harkányi Német Nemzetiségi Önkormányzattal kötendő együttműködési megállapodást az előterjesztéssel egyezően elfogadja.

A képviselő-testület felhatalmazza Baksai Endre Tamás polgármestert a megállapodás aláírására.

Határidő: Azonnal

Felelős: Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző

209/2016. (IX.29.) sz. Önkormányzati határozat:

A Harkányi Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal kötendő együttműködési megállapodás módosításáról

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Harkányi Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal kötendő együttműködési megállapodást az előterjesztéssel egyezően elfogadja.

A képviselő-testület felhatalmazza Baksai Endre Tamás polgármestert a megállapodás aláírására.

Határidő: Azonnal

Felelős: Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző

A Nemzetiségi Önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodások aláírásra kerültek, az Állami Számvevőszék részére megküldésre kerültek.

213/2016. (IX.29.) sz. Önkormányzati határozat:

Döntés a harkányi 1/34 hrsz-ú ingatlan bérbeadásáról

1. Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete támogatja a harkányi 1/34 hrsz-ú, telekmegosztás után a harkányi 1/50 hrsz-ú terület bérbeadását a rendezési tervben meghatározott övezeti besorolás szerinti gazdasági-kereskedelmi-szolgáltató tevékenységek végzéséhez. A bérleti jogviszonyt a Képviselő-testület hosszú távra (akár 25 év) kívánja létesíteni.
2. Ennek érdekében a Képviselő-testület a terület művelési ágának megváltoztatását és a rendezési tervvel összhangban lévő telekalakítását kezdeményezi úgy, hogy a terület megosztása során kialakuljon az útterület, legalább két db bérbe adható terület, melyből az egyik minimum 9.000 m² nagyságú.
3. A Képviselő-testület az így kialakított terület(ek) bérbeadásának induló licit árát 150.000.- Ft/év összegben állapítja meg azzal, hogy a bérleti díj összege a mindenkori ipari, termelői árindexben meghatározottakkal legyen évente növelve és egyúttal licitre bocsájtja.
4. A Képviselő-testület felhívja a műszaki osztályt, hogy a bérbeadási licit eljárást folytassa le.
5. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy sikeres licit eljárás esetén a bérleti szerződést aláírja.

Határidő: folyamatos

Felelős: műszaki osztály

A telekalakítási eljárás folyamatban van, a licit eljárás a telekalakítás megtörténte után kerül kiírásra.

214/2016. (IX.29.) sz. Önkormányzati határozat:

Fogorvosi ügyeleti ellátáshoz való csatlakozásról

Harkány Város Önkormányzatának képviselő-testülete úgy határoz, hogy a fogorvosi ügyeleti ellátás biztosítása céljából szerződést köt a Dr. Dudás Béla Fogászati Betéti Társasággal; a szerződés szövegét az előterjesztés szerinti tartalommal jóváhagyja, és annak aláírására felhatalmazza a polgármestert.

A képviselő-testület a fogorvosi ügyeleti feladat ellátását és az azzal együtt járó finanszírozást átengedi a Harkány város fogorvosi ügyeleti ellátását végző Dr. Dudás Béla 7773 Villány, Oportó u. 3. szám alatti vállalkozó fogorvosnak.

A képviselő-testület jelen határozatával felhatalmazza Dr. Dudás Béla vállalkozót, hogy az egészségügyi finanszírozás kérdésében szükséges ÁNTSZ és egyéb működési engedélyek birtokában az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Dél-Dunántúli Területi Hivatalával a finanszírozási megállapodást megkösse.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

A megállapodás aláírásra került, az ÁNTSZ és egyéb működési engedélyek beszerzése folyamatban van.

215/2016. (IX.29.) sz. Önkormányzati határozat:

Állásfoglalás a Harkány-IMMO Kft. ismételt vételi ajánlatának tárgyában

Harkány Város Önkormányzatának képviselő-testülete a Harkány-IMMO Kft. (1054 Budapest, Alkotmány utca 10. II/16.) képviselőjében eljáró dr. Belezna Zsolt, ügyvéd által a harkányi 582/1 hrsz-ú ingatlanra vonatkozóan tett, ismételt vételi ajánlatát teljes egészében megismerte, megtárgyalta és az önkormányzat ügyvédjének véleményét is figyelembe véve az alábbiak szerint határoz.

Az ingatlanra vonatkozóan elkészült értébecslésben szereplő forgalmi érték (82.800.000,-Ft) valamint a megajánlott vételár (30.000.000,-Ft) közötti értékkülönbség mértékére tekintettel az ajánlatot elfogadni nem tudja.

A képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy a testület döntéséről a cég jogi képviselőjét tájékoztassa.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Dr. Beleznyai Zsolt ügyvéd 2016. október 17. napján írásban értesítve lett a képviselő-testületi döntésről.

217/2016. (IX.29.) sz. Önkormányzati határozat:

Döntés a harkányi 0276/71 hrsz-ú önkormányzati ingatlan művelési ágból való kivonásáról

1./ Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a tulajdonát képező harkányi 0276/71 hrsz-ú ingatlant „leelő” művelési ágból kivonatja, és ipari telephellyé vezetteti át az ingatlan-nyilvántartásba az önkormányzat által benyújtott naperőmű pályázat megvalósítása érdekében.

2./ A Képviselő-testület felkéri a Műszaki osztályt, hogy intézkedjen az ingatlan-nyilvántartási átvezetés ügyében.

Határidő: azonnal

Felelős: műszaki osztályvezető

A talajterhelési vizsgálat megrendelésre került, majd ennek elkészülte után kerül beadásra a Földhivatalba a művelési ágból való kivonási kérelem.

Beszámoló az utolsó rendes ülés óta eltelt időszakról:

- A Harkányi Közös Önkormányzati Hivatalnál lezajlott egy a 2015. évet felölelő közszolgálati ellenőrzés, amelynek tárgya az illetmény megállapítás és a rendkívüli munkaidő elrendelésének gyakorlata, az egyéb juttatások megállapításának, illetve a szabadság megállapításának és kiadásának a gyakorlata volt. Az ellenőrzés lezárult, és ennek eredményeképpen a Baranya Megyei Kormányhivatal megállapította, hogy egyetlen apró időbeli csúszást kivéve minden munkáltatói intézkedés törvényes és jogszerű volt.
- Vállalkozási szerződés került aláírásra a Productus Műszaki Tanácsadói, Szolgáltató Bt.-vel az önkormányzat Környezetvédelmi Programjának elkészítésére 680.000 Ft+Áfa összegben.
- A Mecseki Munkástanácsok Szövetségével 2016.10.13. napján támogatási szerződés került aláírásra a képviselő-testület 132/2016.(V.12.) sz. határozatában foglaltak szerint, mely alapján 50.000.- Ft támogatást nyújtott az önkormányzat a Terehegyi Faluház falára kihelyezett emléktábla elkészítésének költségeire.
- A Mehring és Társa Kft.-vel vállalkozási szerződés került aláírásra 625.217.- Ft értékben a Klauzál utcában lévő áteresztépi munkálataira vonatkozóan.
- A Harkányi Városgazdálkodási Zrt.-vel vállalkozási szerződés került aláírásra az Egészségház villamos mérés felújítására bruttó 1.149.767.- Ft összegben.
- Az önkormányzat pályázatot nyújtott be a KEHOP -5.4.1-16 (Szemléletformálási programok) számú pályázati kiírásra, helyben megvalósítandó, energiatudatosságot elősegítő rendezvények és programok lebonyolítására, ahol az egyik fő célcsoportot az óvodás és

iskolás gyermekek jelentik. A pályázandó összeg öt millió Ft volt, a pályázat 100%-os támogatási intenzitású, vagyis önerőt nem igényel.

- Várhatóan ezen a héten sor kerül egy másik, a DDC által kiírt pályázat benyújtására is, amely szintén 100%-os támogatási intenzitású, és megvalósulási területe az óvoda – 12 db, takarékos és energiatudatos vízfelhasználást segítő infra-csapterlep beszerelésére pályázik az önkormányzat nagyságrendileg egy millió Ft értékben.

Kérem a T. Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat elfogadására.

.../2016.(X.27.) sz. Önkormányzati hat.:

Beszámoló a lejárt határidejű határozatokról és a két ülés között eltelt időszakról

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete a lejárt határidejű határozatokról és a két ülés közt eltelt időszakról szóló beszámolót az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: Azonnal

Felelős: Jegyző

Harkány, 2016. október 20.

Tisztelettel: Dr. Markovics Boglárka
jegyző

Tárgy: Döntés a „Harkány Város Önkormányzata részére Harkányi Gyógy- és Strandfürdő II. épület átalakításához kapcsolódó műszaki ellenőri feladatok ellátása megbízási szerződés keretében” tárgyú beszerzés ügyében

Melléklet: Eljárást lezáró döntés

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

2.) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	-
MEGTÁRGYALTA:	-
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	határozat
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	2. oldal előterjesztés
MELLÉKLET:	3. oldal melléklet
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

Előterjesztés: Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. október 27-i rendes képviselő-testületi ülésére.

Előterjesztés címe: Döntés a „Harkány Város Önkormányzata részére Harkányi Gyógy- és Strandfürdő II. épület átalakításához kapcsolódó műszaki ellenőri feladatok ellátása megbízási szerződés keretében” tárgyú beszerzés ügyében

Előterjesztést készítette: Albrecht Ferenc, műszaki osztályvezető

Előterjesztő: Albrecht Ferenc, műszaki osztályvezető

Tisztelt Képviselő-Testület!

A Magyar Közlöny 206. számában megjelent a 2006/2015. (XII. 29.) Korm. határozat, az egyes települési önkormányzatok feladatainak támogatása érdekében történő előirányzat-átcsoportosításról.

A támogatás mértéke 300 Milliő Ft, önrész nélküli támogatásként. A Testület a 2016. 01. 11-i ülésén úgy határozott, hogy a támogatást a Fürdő II-es számú épületének felújítására fordítja. Ezt követően a Testület döntött a tervező kiválasztásáról, közbeszerzési eljárás eredményeképp (FORMA Tervező és Fővállalkozó Zrt. 8360 Keszthely, Rákóczi F. u. 3.). Az engedélyes tervek elkészültek, jelenleg a kiviteli tervek készülnek. A kiviteli tervek véleményezése és a kivitelezés ellenőrzése műszaki ellenőr bevonását teszi szükségessé. A műszaki ellenőr kiválasztására irányuló zártkörű pályázati eljárást a szintén beszerzés által kiválasztott IMPERIAL TENDER Közbeszerzési és Tanácsadó Kft. (1022 Budapest, Bimbó u. 1-5. A. III/1.) folytatta le, és a mellékelt „**Eljárást lezáró döntés**”-t készítette elő.

Eszerint: Ajánlatkérő az ajánlatot a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás szempontja alapján értékeli, az ellenszolgáltatás megajánlott összegét hasonlítja össze a bírálat során. Három ajánlattevő került meghívásra, és mindhárom érvényes ajánlatot adott be.:

-Konstruktor Építő Kft. ajánlattevő ajánlatának bírálati szempont szerinti tartalmi eleme:
Ellenszolgáltatás (nettó ajánlati egységár) összege általános forgalmi adó nélkül:
2.900.000,- Ft

-Presting Optimum Mérnöki Zrt. ajánlattevő ajánlatának bírálati szempont szerinti tartalmi eleme:
Ellenszolgáltatás (nettó ajánlati egységár) összege általános forgalmi adó nélkül:
2.468.000,- Ft

-É&G Stúdió Kft. ajánlattevő ajánlatának bírálati szempont szerinti tartalmi eleme:
Ellenszolgáltatás (nettó ajánlati egységár) összege általános forgalmi adó nélkül:
2.720.000,- Ft

Tekintettel Harkány Város Önkormányzata beszerzési szabályzatának 4.1. pontjára, mint műszaki osztályvezető, javaslom a mellékelt „Eljárást lezáró döntés” elfogadását a Képviselő-Testületnek.

Mindezekre tekintettel arra kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a műszaki ellenőr kiválasztásában döntení szíveskedjen.

Határozati javaslat

Döntés a „Harkány Város Önkormányzata részére Harkányi Gyógy- és Strandfürdő II. épület átalakításához kapcsolódó műszaki ellenőri feladatok ellátása megbízási szerződés keretében” tárgyú beszerzés ügyében

- 1.) Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete a „Harkányi Gyógy- és Strandfürdő II. épület átalakításához kapcsolódó műszaki ellenőri feladatok ellátása megbízási szerződés keretében” tárgyú beszerzési eljárás eredményeképpen a műszaki ellenőr kiválasztásában egyetért az eljárást lezáró döntés tervezettel, és az abban foglaltakkal egyezően határoz.
- 2.) Ennek megfelelően a Képviselő-Testület a Presting Optimum Mérnöki Zrt. (7633 Pécs, Acsády Ignác u. 6.) ajánlattevőt nevezi meg az eljárás nyerteseként, nettó 2.468.000 Ft, vállalási díjjal.
- 3.) A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert az eljárást lezáró döntés és a megbízási szerződés aláírására.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző, műszaki ov

Albrecht Ferenc – műszaki ov.

**Harkány Város Önkormányzata
7815 Harkány, Petőfi S. u. 2-4.**

Harkány Város Önkormányzata által a „Harkány Város Önkormányzata részére Harkányi Gyógy- és Strandfürdő II. épület átalakításához kapcsolódó műszaki ellenőri feladatok ellátása megbízási szerződés keretében” iránt indított zártkörű pályázati eljárásban a Kiíró a mai napon meghozta a következő

ELJÁRÁST LEZÁRÓ DÖNTÉST:

Ajánlattevők:

1. Konstruktor Építő Kft. (7100 Szekszárd, Csokonai utca 7.)
2. Presting Optimum Mérnöki Zrt. (7633 Pécs, Acsády Ignác u. 6.)
3. É&G Stúdió Kft. (7624 Pécs, Alajos utca 19.)

Ki nem zárt ajánlattevők:

1. Konstruktor Építő Kft. (7100 Szekszárd, Csokonai utca 7.)
2. Presting Optimum Mérnöki Zrt. (7633 Pécs, Acsády Ignác u. 6.)
3. É&G Stúdió Kft. (7624 Pécs, Alajos utca 19.)

Érvényes ajánlatot tevő ajánlattevők:

1. Konstruktor Építő Kft. (7100 Szekszárd, Csokonai utca 7.)
2. Presting Optimum Mérnöki Zrt. (7633 Pécs, Acsády Ignác u. 6.)
3. É&G Stúdió Kft. (7624 Pécs, Alajos utca 19.)

Az érvénytelen ajánlatot tevő ajánlattevők: -

Az érvénytelenség indoka: -

Az ajánlatok elbírálásának szempontja:

Ajánlatkérő az ajánlatot a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás szempontja alapján értékeli, az ellenszolgáltatás megajánlott összegét hasonlítja össze a bírálat során.

A nyertes ajánlattevő:

Presting Optimum Mérnöki Zrt. (7633 Pécs, Acsády Ignác u. 6.)

Kiválasztásának indoka:

Presting Optimum Mérnöki Zrt. ajánlata az ajánlattételi felhívásban meghatározott, a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás bírálati szempont szerint a legkedvezőbb érvényes ajánlat.

Az eljárás eredménye:

Az eljárás eredményes.

INDOKOLÁS:

Harkány Város Önkormányzata (7815 Harkány, Petőfi S. u. 2-4.) beszerzési eljárást indított a „Harkány Város Önkormányzata részére Harkányi Gyógy- és Strandfürdő II. épület átalakításához kapcsolódó műszaki ellenőri feladatok ellátása megbízási szerződés keretében” iránt. Az ajánlattételi felhívás 2016. szeptember 22-én került megküldésre az ajánlatkérő által megjelölt gazdasági szereplők részére.

Az ajánlatok benyújtásának határideje 2016. szeptember 29. napján lejárt, a beérkezett ajánlatok bontása megtörtént. A következő ajánlattevők nyújtották be ajánlatukat:

1. Konstruktor Építő Kft. (7100 Szekszárd, Csokonai utca 7.)
2. Presting Optimum Mérnöki Zrt. (7633 Pécs, Acsády Ignác u. 6.)
3. É&G Stúdió Kft. (7624 Pécs, Alajos utca 19.)

Ezt követően került sor az ajánlatok elbírálására. Megvizsgálásra került, hogy az ajánlattevők által benyújtott ajánlatok megfelelnek-e az ajánlattételi felhívásban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

Az ajánlattételi felhívásban előírtaknak megfelelően került megítélésre az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmassága vagy alkalmatlansága.

Megállapítást nyert, hogy az ajánlattételi felhívás alapján nem volt olyan ok, amely miatt valamely ajánlattevőt az eljárásból ki kellett volna zárni.

Megállapítást nyert, hogy valamennyi ajánlattevő ajánlata érvényes, mivel megfelelnek az ajánlattételi felhívásban és a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

Az ajánlatok elbírálása során Ajánlatkérő a következőket állapította meg:

Ajánlattevők:

1. Konstruktor Építő Kft. (7100 Szekszárd, Csokonai utca 7.)
2. Presting Optimum Mérnöki Zrt. (7633 Pécs, Acsády Ignác u. 6.)
3. É&G Stúdió Kft. (7624 Pécs, Alajos utca 19.)

Ki nem zárt ajánlattevők:

1. Konstruktor Építő Kft. (7100 Szekszárd, Csokonai utca 7.)
2. Presting Optimum Mérnöki Zrt. (7633 Pécs, Acsády Ignác u. 6.)
3. É&G Stúdió Kft. (7624 Pécs, Alajos utca 19.)

Érvényes ajánlatot tevő ajánlattevők:

1. Konstruktor Építő Kft. (7100 Szekszárd, Csokonai utca 7.)
2. Presting Optimum Mérnöki Zrt. (7633 Pécs, Acsády Ignác u. 6.)
3. É&G Stúdió Kft. (7624 Pécs, Alajos utca 19.)

Az érvénytelen ajánlatot tevő ajánlattevők: -

Az érvénytelenség indoka: -

Az ajánlatok elbírálásának szempontja:

Ajánlatkérő az ajánlatot a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás szempontja alapján értékeli, az ellenszolgáltatás megajánlott összegét hasonlítja össze a bírálat során.

Konstruktor Építő Kft. ajánlattevő ajánlatának bírálati szempont szerinti tartalmi eleme:

Ellenszolgáltatás (nettó ajánlati egységár) összege általános forgalmi adó nélkül:
2.900.000,- Ft

Presting Optimum Mérnöki Zrt. ajánlattevő ajánlatának bírálati szempont szerinti tartalmi eleme:

Ellenszolgáltatás (nettó ajánlati egységár) összege általános forgalmi adó nélkül:
2.468.000,- Ft

É&G Stúdió Kft. ajánlattevő ajánlatának bírálati szempont szerinti tartalmi eleme:

Ellenszolgáltatás (nettó ajánlati egységár) összege általános forgalmi adó nélkül:
2.720.000,- Ft

A nyertes ajánlattevő:

Presting Optimum Mérnöki Zrt. (7633 Pécs, Acsády Ignác u. 6.)

Kiválasztásának indoka:

Presting Optimum Mérnöki Zrt. ajánlata az ajánlattételi felhívásban meghatározott, a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás bírálati szempont szerint a legkedvezőbb érvényes ajánlat.

Az eljárás eredménye:

Az eljárás eredményes.

Harkány, 2016. október 27.

.....
Baksai Endre Tamás polgármester
Harkány Város Önkormányzata

Tárgy: Döntés a Településfejlesztési Konceptió és az Integrált Településfejlesztési Stratégia és az azokat megalapozó vizsgálat elfogadásáról

Melléklet: Eljárást lezáró döntés, Stratégia, Konceptió, Megalapozó vizsgálat

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

3.) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- <u>Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság</u>- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	
MEGTÁRGYALTA:	Tárgyalja a 2016.10.26-i ülésén
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	határozat
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	1. oldal előterjesztés
MELLÉKLET:	5. oldal eljárást lezáró döntés
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	Stratégia, Konceptió, Megalapozó vizsgálat
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS: Harkány Város Önkormányzat 2016. október 27. napján tartandó rendes képviselő-testületi ülésére

ELŐTERJESZTÉS CÍME: Döntés a Településfejlesztési Konceptió és az Integrált Településfejlesztési Stratégia és az azokat megalapozó vizsgálat elfogadásáról

ELŐTERJESZTŐ: Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető

ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-Testület korábban elhatározta, hogy elkészítteti Harkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (ITS), melyet Önkormányzatunk megrendelt a BFH Európa Kft-től (Szombathely, Semmelweis Ignác utca 4-6. 1/106.) miután a beszerzési szabályzat szerint lefolytattuk a szükséges beszerzési eljárást.

2015 nyarán az előkészítés során szakmai és lakossági fórumot tartottunk, melyet év végén újabb szakmai fórum követett. Ezeket figyelembe véve elkészültek a Településfejlesztési Konceptió, az ITS és az azokat megalapozó vizsgálat tervezetei, melyeket a Képviselő-Testület módosítási javaslatokkal együtt elfogadott. Ez az anyag került kiküldésre véleményezés céljából a jogszabályban meghatározott feleknek, többek között az államigazgatási szerveknek. A konceptió tekintetében a polgármester a konceptiót tartalmazó előterjesztésben ismerteti az el nem fogadott véleményeket és azok indokolását, melyet az előterjesztéshez mellékelünk. Az ITS tekintetében a polgármester a beérkezett véleményeket, illetve a vélemények alapján átdolgozott stratégiát ismerteti a képviselő-testülettel, a 314/2012 kormányrendelet szerint:

30. § (6) A polgármester a konceptiót tartalmazó előterjesztésben ismerteti az el nem fogadott véleményeket és azok indokolását.

31 § (2) A polgármester a beérkezett véleményeket, illetve a vélemények alapján átdolgozott stratégiát ismerteti a képviselő-testülettel.

Ugyancsak mellékeljük a vélemények figyelembevételével javított, végleges anyagot, tehát a végleges **Integrált Településfejlesztési Stratégiát, Településfejlesztési Konceptiót és az azokat megalapozó vizsgálatot.**

Elfogadást követően:

30 § (7) Az elfogadott konceptiót az önkormányzat honlapján közzé kell tenni.

(8) A konceptió elfogadásáról és honlapon való közzétételéről a polgármester 5 napon belül értesítést küld az egyeztetésben részt vetteknek és az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak.

31 § (3) Az elfogadott stratégiát az önkormányzat honlapján közzé kell tenni.

(4) A stratégia elfogadásáról és honlapon való közzétételéről a polgármester 5 napon (a főváros esetében 10 napon) belül értesítést küld az egyeztetésben részt vetteknek és az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak.

Ezek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-Testületet, hogy a határozati javaslatról dönteni szíveskedjenek!

Határozati javaslat

Döntés a végleges Településfejlesztési Konceptió, az Integrált Településfejlesztési Stratégia és az azokat megalapozó vizsgálat elfogadásáról

1. Harkány Város Önkormányzat Képviselő-Testülete elfogadja a Polgármester által ismertetett véleményeztetési folyamat összefoglalóját.
2. Harkány Város Önkormányzat Képviselő-Testülete, figyelembe véve a véleményezési szakaszban beérkezett véleményeket, az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja Harkány Város Településfejlesztési Konceptióját, Integrált Településfejlesztési Stratégiáját és az azokat megalapozó vizsgálatot.

Határidő: azonnal

Felelős: műszaki osztályvezető

Albrecht Ferenc
műszaki osztályvezető

HARKÁNY VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA ÉS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

A véleményeztetési folyamat összefoglalása

A partnerségi egyeztetésről szóló önkormányzati határozatban nevesített államigazgatási, valamint egyéb szervezeteknek Harkány polgármestere a 314/2012 (XI.8.) kormányrendelet szerinti teljes eljárás keretében a 29-30. §-okban foglaltaknak megfelelően megküldte a dokumentációt.

A dokumentumokkal kapcsolatban tett állásfoglalások az alábbiak:

1. Az előzetes tájékoztatási szakaszban nem válaszoltak a város szomszéd települései, kivéve Gordisa község, amely a további eljárási szakaszban nem kívánt részt venni.

2. A véleményezési szakaszban nem válaszolt

- Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal
- Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal
- Baranya Megyei Rendőr Főkapitányság Rendészeti Igazgatóság
- Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság
- Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

3. A véleményezésre megküldött dokumentációval kapcsolatban észrevételt nem tett

- Baranya Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Ütügyi Osztály
- Baranya Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv
- Nemzeti Közlekedési Hatóság Út- és Hídügyi Főosztály
- Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság
- Országos Atomenergia Hivatal
- Baranya Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály
- Baranya Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály
- Pécsi Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
- Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ
- Baranya Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály

4. A véleményezésre megküldött dokumentációval kapcsolatban észrevételt tett

- Baranya Megyei Kormányhivatal Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Építésügyi Osztály

Az előzetes véleményében (BAD/15/266-2/2015) foglaltakat hiányolja, több észrevételben is több fejezetre vonatkozóan is hiányos, nem odaillő, ellentmondásos megállapításokat észrevételez a megalapozó vizsgálat, ITS anyagában. Hiányolja az örökségvédelmi hatástanulmányt, a város vizuális arculatával, a településképpel foglalkozó leírásokat.

A dokumentációkat a javaslatnak megfelelően a várostervező, építész, geográfus, valamint több szakági tervező készítette egymással állandó kapcsolatban, a partnerségi egyeztetésről szóló önkormányzati határozatban rögzítettek figyelembevételével, az EIJR 1. és 2. melléklete, valamint az EIJR 5.§ (2-3) alapján. A dokumentáció többszöri lakossági, és vállalkozói egyeztetés alapján jött létre, melyet Harkány Város Önkormányzatának képviselőtestülete, valamint a város lakossága, és vállalkozó szektora véleményezett, és megfelelőnek talált, a fent említett hiányokat nem észrevételezte.

Az örökségvédelmi hatástanulmány véglegesítése (a műemléki, helyi épített és természeti környezeti védettséget élvező emlékeket a megfelelő fejezetek most is tartalmazzák) a településszerkezeti terv készítése során fog megtörténni, hiszen a városnak szándéka új, eddig be nem épített területek igénybevétele (ahol további régészeti kutatásra van szükség). A dokumentáció most is tartalmazza az egyes karakteres, eltérő településképpel bíró városrészek bemutatását, ugyanakkor nem kívánta „bírálni” a cca 50 éves városfejlesztési, városépítési és hatósági (tervtanácsai és építési engedélyezési) tevékenységet.

A tájépítészeti munkarész elkészítése során a szakági tervező a hatályos településrendezési terv szakági alátámasztó munkarészét - mint tervelőzményt - vette alapul. Jelen munkarész a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet helyzetfeltáró munkarészekre vonatkozó 1. számú melléklete alapján készült el, megfelelően a jogszabályi előírásoknak. A vizsgálatok megalapozottak, ami a település bejárásának, a szükséges helyszínelések elvégzésének és a tájra vonatkozó kutatásoknak az eredménye. Munka közben feltárásra kerültek a táj állandó, meghatározó elemei, a tájépítészeti konfliktusok és a település zöldfelületi rendszerének egésze, megfelelően ezáltal a jogszabályban előírtaknak.

A településfejlesztési koncepcióval és ITS-el kapcsolatosan hiányként fogalmazódott meg, hogy a dokumentumok a város vizuális arculatával, településképpével, építészeti örökségével nem foglalkozik. Emiatt mindkét dokumentumban a célok között megfogalmazásra került ezek védelme, javaslat egy önkormányzati rendelet létrehozására, megalkotására és szervezeti kereteinek megerősítésére.

Az ITS tervezetében jelzett népesség-növekedésével kapcsolatos ellenmondásokat tisztáztuk a dokumentumban.

Az ITS-ben vázolt fejlesztési szándékok megvalósíthatóságának időtartama valóban lehet 8 évnél hosszabb is. A városi önkormányzat képviselőtestülete hitet tett minden olyan fejlesztés felsorolás mellett, amely – a bizonytalan pályázati források miatt is – erősíti a város lakhatósági, gazdasági és nem utolsósorban üdülési, idegenforgalmi potenciálját.

▪ Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

A megalapozó vizsgálat „Környezeti, zajvédelmi követelmények”, valamint „Hulladékgazdálkodási fejezetének aktualizálását, a jogszabályi hivatkozások javítását kérte. Az észrevétel kijavításra került.

▪ Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Tájékoztatást kért a mélyebben fekvő, vízfolyásokat érintő beruházásokról, valamint szükségesnek tartja a „vízkár-elhárítási terv” elkészítését. Az észrevételre a további tervezési fázisban, az alátámasztó munkarészeknél készül javaslat. A dokumentációban előfordult elírás javításra került.

▪ Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Elnöke

A dokumentációt „színvonalasnak, kellően szerteágazónak, a társadalmi, gazdasági és területi összefüggéseket feltáró anyagnak” ítéli meg. Az ITS 3.5. és K9 fejezetek pontosítását javasolta. A javaslat alapján a dokumentáció kijavításra került.

Harkány, 2016. október

Baksai Endre Tamás
polgármester

Harkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Készítette

BFH Európa Projektfejlesztő és Tanácsadó Kft.

2016.

Tartalomjegyzék

1. A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI.....	1
2. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	4
2.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	4
2.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	19
3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	20
3.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával.....	20
3.2. Kulcsprojektek	27
3.3. Hálózatos projektek	41
3.4. A fejlesztések ütemezése	43
3.5. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve ..	44
3.6. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	48
4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	49
5. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	50
5.1. Külső összefüggések.....	50
5.2. Belső összefüggések	57
6. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	65
7. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	67
7.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	67
7.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása.....	69
7.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok ..	70
7.4. Monitoring rendszer kialakítása	72

1. A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

Harkány egyike az ország 5 legjelentősebb múltú és súlyú fürdővárosainak. Nagyon jelentős potenciált tartalmaz a víz minősége, a település fekvése és fürdővárosi múltja, ennek brand értéke. A jelen állapotok azonban szinte minden jelentős területen elmaradnak a város potenciáljától.

Harkány legfőbb vonzereje a fürdő, amelynek fő pozitívuma, hogy a vizét pikkelysömör tekintetben minősített gyógyvízzé nyilvánították. Sajnos a fürdőnek mind az infrastruktúrája, mind a szolgáltatásai leromlott, hiányos állapotban vannak. Ennek megfelelően a fürdő gazdálkodása is nehezen kezelhető, külső források nélkül a szinten tartás is komoly kihívást jelent a menedzsment számára.

A város szálláskínálata a hosszú időn át tartó leszálló ágból az utóbbi években fejlődött, ami azt mutatja, hogy a tőke bízta a fürdő jövőjében. A jelen tekintetében azonban a szállásférőhelyek igen alacsony kihasználtsága jól mutatja, hogy a potenciál és a valós kiaknázott lehetőség ma még távol áll egymástól.

A város egyéb infrastruktúra tekintetében sem rendelkezik igényes és vonzó fürdővároshoz illő erősségekkel. Hiányzik egy jól körülhatárolt városközpont, hiányzik egy minőségi szabadtéri rendezvényter, illetve a zárt rendezvények helyszínei is fejlesztésre várnak (lásd művelődési központ). Fontos lenne egy szabadtéri és zárttéri, vagy másként megfogalmazva egy ingyenes és fizetős rendezvények megszervezésére is alkalmas közösségi tér, ami a város számára létfontosságú rendezvény-turizmus terén biztosítaná a vonzerő növelésének egyik infrastrukturális feltételét.

A város egyéb közösség találkozási pontjai is komoly fejlesztésre szorulnak. Különösen igaz ez a fürdő bejárata környezetére, illetve a zöldterületek funkcionalitása és minősége fejlesztésére, de a város további, méretei folytán nem nagy kiterjedésű, de éppen ezért még elérhető mértékű források felhasználásával felfejleszthető egyéb közösségi tereire.

A szolgáltatások terén a gasztronómia és a borkultúra terén hiányoznak leginkább az idegenforgalom számára meghatározó, minőségi szolgáltatások.

Ami örömdetes, hogy a kórház fejlődése az utóbbi fél évtizedben jó irányba mozdult el. Megindult az infrastruktúra fejlesztése, de ami még jelentősebb, hogy egyes rehabilitációs kezelések terén regionális vezető szerepkört megcélzó szakértelem koncentrálódása, ami az egyik legfontosabb feltétele a város fejlődésének is.

Ami kiemelendő Harkány utóbbi három évtizede kapcsán, hogy a korábbi, német célcsoport kiesését a város, a fürdő és a kórház mindenkor vezetője eddig nem tudta más, jól körülhatárolt célcsoporttal kiváltani. A fejlesztések, amik megtörténtek, ezért annak hiányában történtek, hogy pontosan tudható lett volna, hogy mely nemzetiség, milyen igényeinek, milyen fizetőképes lehetőségeinek kell megfelelni.

Ennek hiányában akár szerencsésnek is mondható, hogy eddig nagy volumenű fejlesztések nem történtek meg, hiszem az eddigi, főként szálláshely és kórházfejlesztések nem egymás hatásait tompító, esetleg kioltó jellegűek voltak.

Harkány számára a fő kihívás, aminek a jelen koncepció, illetve az ezzel párhuzamosan kidolgozásra kerülő fürdő-fejlesztési koncepció segítségével kell hogy legyen, az a város által megszólítandó fő célcsoportok meghatározása.

A fejlesztéseket akkor érnek el maximális hatást, ha azokat a megcélzott célcsoportok igényeinek ismeretében, azokra építve valósítják meg. Harkány számára az igény-vezérelt fejlesztés biztosíthatja, hogy a város egyszerre tudjon erőteljesen és fenntartható módon fejlődni. A megcélzott célcsoportok igényeinek megfelelően, és egymással összehangoltan kell ugyanis a fejlesztéseket megterveznie és megvalósítania a fürdő, a kórház és a város vezetésének, és lehetőség szerint ezzel kell összhangba hozni a befektetők és lakosság fejlesztéseit is. Utóbbi szereplők, amennyiben egy jól megfogalmazott, reális és gazdaságilag jövedelmező jövőképet látnak, ahhoz igazítják saját, a város, fürdő és kórház fejlesztési lehetőségeit akár nagyságrendekkel is meghaladó saját fejlesztési forrásait.

A város jelenét és jövőjét elsősorban az alábbi belső tényezők alakulása befolyásolják:

- a fő adófizető és idegenforgalomból, gyógyturizmusból fakadó eredményesség
- a lakosság demográfiai mutatói
- a kisvállalkozói szféra fő mutatói – új cégek száma, meglévők jövedelmezősége, beruházási indexük, foglalkoztatottsági mutatóinak változásai
- a helyi szolgáltatások fejlődőképessége, minőségi és mennyiségi téren, elsősorban a gazdaság, de legalább ilyen súllyal a lakosság és az idegenforgalom számára
- a város működtetése hatékonyságának szintje, elsősorban gazdasági, másodsorban intézményi szinten
- a rendelkezésre álló fejlesztési forrásoknak a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból a fenntarthatóságot erősítő felhasználási hatékonysága (látvány- és jóléti fejlesztések és/vagy gazdasági, társadalmi vagy környezetvédelmi befektetések
- az identitást és a település vonzerejét befolyásoló, azt pozitív irányba elmozdító településkép

Amint látható, a fenti tényezőkre közvetlen ráhatása a közösség vezetésének csak a rendelkezésre álló források hatékony felhasználása, kisebb mértékben a helyi szolgáltatások fejlesztése terén van. Ezen a területen a legjelentősebb hatása a rendelkezésre álló fejlesztési források felhasználásának van.

Amennyiben Harkány csökkenteni tudja működési költségeit, miközben szociális (társadalmi) szolgáltatásai nem gyengülnek, és emellett a fő adózó cégek menedzsmentje nem romlik, valamint a látogató szám a fürdőt tekintve ismét növekedésnek indul, úgy a külső feltételek megfelelőek lesznek.

2. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

2.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Harkány Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott Jövőképe:

Harkány Város 2030-ra erős gazdasággal, jelentős idegenforgalommal és szolgáltató szektorral rendelkező várossá válik, melynek motorja a folyamatosan fejlődő gyógyfürdő, és a ráépülő minőségi szállás-, egészségügyi, medical-wellness és egyéb idegenforgalmi szolgáltatások. A megújuló attraktív wellness-fürdő egység az új szolgáltatásaival bővíti a megszólítható célcsoportokat, növeli a fürdő és a város helyi és térségi vonzerejét, emelve ezzel a helyi lakosság elégedettségét is. Harkány Gyógyfürdőt és a várost magát egyre inkább a minőségről, a jó ár-érték arányról és a professzionalizmusról ismerik. Harkány megújuló közterületei, új városközpontja, funkcionalitásában is fejlődő zöldterületei, kerékpáros- és gyalogosbarát közlekedési struktúrája és megújuló középületei prémium-érzést keltenek. A találkozási pontokká váló közterek gazdag és igényes közösségi programokat generálnak, erősítve ezzel a közösség identitását, az itt nyaralók kötődését és tartalmas időtöltését, emellett növelve az itt tartózkodás idejét és a vendégek egy főre eső költségét.

A város megerősíti térségi szerepkörét, bővíti kistérségi funkciói számát és súlyát - az agglomerációs súlya növekedni fog. A szállodák rendezvénytermei, az egészségturisztikai szolgáltatások és nem utolsósorban a térségi vonzerők miatt a fürdőváros népszerű téli rendezvényhelyszín.

A növekvő számú, fizetőképességében erősödő vendégkör minőségében és mennyiségében is javuló szolgáltatásokat generál, amik tovább javítják a harkányi lakosok életminőségét. Harkányt a minőségi gasztronómia és személyi szolgáltatások mellett a változatos, jó ár-érték aránya és exkluzív turisztikai attrakciók városaként is ismerik. Harkány gazdasága továbbá diverzifikálódik, bővülnek és bérshímvonalában is erősödnek az ipari, közlekedési és agrár-ipari vállalkozások. A megújuló ipari területekkel, barnamezős rekonstrukcióval a város jó feltételeket kínál az új vállalkozások indításának és a meglévők fejlődésének egyaránt.

A település környezeti állapota tovább javul, elsősorban a zöldterületek revitalizációja, épített környezet rekonstrukciója és a megvalósuló energetikai korszerűsítéseknek köszönhetően.

A népességcsökkenés megfordul, előbb a vándorlási egyenleg, aztán a természetes szaporodás eredményeként. A lakosság általános egészségi állapota, képzettséges jövedelmi helyzete fokozatosan javul. Összességében Harkány lakosságának az elégedettsége nő, identitása erősödik, a fiatalok elvándorlása megszűnik – Harkányban jó élni 2030-ban!

A középtávú, 5-8 év alatt megvalósítható célokat fogalmazza meg az alábbi fejezet.

Harkány Város átfogó célja:

Harkány Város váljon gazdag háttérkínálattal és minőségi szolgáltatásokkal ismertté váló, keresett gyógyhellyé, amely jó ár-érték arányú szolgáltatásokat tud nyújtani úgy az egészségturizmus, mint a nyári strand- és élményprogramok terén, miközben lakossága számára magas foglalkoztatottságot, jó megélhetési lehetőségeket és fejlett minőségi szolgáltatásokat és programkínálatot biztosít. Mindehhez rendelkezzen a város jól kiépített, fejlett, alacsony energiaigényű és környezetterhelésű infrastruktúrával, funkcionalitás és biodiverzitás szempontjából is gazdag zöldfelületekkel és élővizekkel.

I. Prioritás: Harkány gyógyhely turisztikai fejlesztése	
Leírása	Cél a természetes gyógytényezőknek, a gyógyvíznek és az erre közvetlenül építő egészségügyi, egészségturisztikai és medical-wellness attrakcióknak, termékeknek és szolgáltatásoknak a tematikus fejlesztése, továbbá a leghatékonyabb, de fenntartható hasznosításának elérése a látogatók számának, a tartozódási idejüknek, valamint a költési hajlandóságúknak a növelése érdekében.
Relevancia	Harkány 1824-es első szezontól a fürdőváros és az egyik legrégebbi gyógyhely Magyarországon. A kivételes víz, a 2100 órát meghaladó napsütéses órák száma, továbbá a kedvező mikroklíma a térség jelentős vonzereivel kiegészülve unikálissá teszik. A délszláv háború és a rendszerváltás máig ható negatív hatásai miatt Harkány a leglátogatottabb hazai fürdőből visszaesett a vezető fürdőhelyek közül az utolsók egyike helyére. Mindeközben a víz gyógyhatása, minősége nem változott, ahogy az általa leginkább megcélozható betegségek, mint az ízületi és belső gyulladások, a psoriasis vagy a meddőség, mint egészségügyi probléma sem csökkent. Szükséges tehát azon beavatkozások megtétele, amelyek elősegítik Harkány gyógyvizének, mint európai unikumnak az ismételt ismertté, és az erre épülő termékeknek ismételt keresetté válását, hogy Harkány ismét az egyik, ha nem „A vezető gyógyhely” lehessen ismét.

Stratégiai és tematikus részcélok	S1 Harkány Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése	T1 Gyógyfürdő Zrt. fedett és félig fedett gyógymedence fejlesztés, víz- és játszótér kapacitásbővítés és attrakciófejlesztés, fürdő bejáratának átépítése, új téli fürdőbejárat kialakítása T2 16+ Relax Zóna és minőségi szolgáltatások (masszázs, vendéglátás, bár) infrastruktúrájának fejlesztése
	S2 Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház egészségügyi szolgáltatásai fejlesztése	T3 A kórház technológiai és szolgáltatási fejlesztése psoriasis, meddőség-kezelés és ízületi egyéb kezelések terén
	S3 A tematikus egészségturisztikai és medical-wellness termékek és szolgáltatások fejlesztése	T4 Keresett (gyógy-, sport-, és kényeztető masszázs, gyógytorna, fitness) és látványos-unikális szolgáltatások (halpedikúr, hangmasszázs, csonthártya-masszázs) infrastruktúrája kiépítése.
	S4 Harkány Minősített Gyógyhely tematikus fejlesztése	T5 Bajcsy Zsilinszky Endre utca felújítása, Korzó kialakítása T6 Fürdő főbejárat előtti tér felújítása, esztétikus szökőkút kiépítése T7 Harka prémium szolgáltató-ház létesítése a Sétány mentén T8 Naprakész útikönyvek, általános imázs kiadvány és leporellók készítése angol és német és több célcsoport nyelven T9 Óriásplakát kampány, plakátok készítése és országos PR kampány T10 Study tours szervezése és fogadása T11 Kültéri turisztikai információs terminál kiépítése, táblák kihelyezése, Egységes városi-turisztikai szoftver fejlesztése
A felelősök, partnerek	Felelős: Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Zrt. Harkány Város Önkormányzata	Együttműködő partnerek: <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Harkányi Turisztikai Egyesület • Magánbefektetők
Ütemezés	2016-2022	

II. Prioritás: Harkány idegenforgalmi gazdasági potenciálja kihasználásának növelése		
Leírása	Cél a természetes gyógy-tényezőre és a legjelentősebb gazdasági potenciált hordozó adottságokra építő, a turisztikai szezonon egész évben működő professzionális turisztikai termékekkel, attrakciókkal és szolgáltatásokkal meghosszabbító fejlesztése az ezekben rejlő foglalkoztatási és egyéb gazdasági potenciálok maximális kiaknázása, továbbá a látogatók számának, a tartózkodási idejüknek, valamint a költési hajlandóságuknak és fajlagos nagyságának a növelése érdekében.	
Relevancia	Harkány Város fő bevételi forrása, foglalkoztatási bázisa az idegenforgalomból származik. A város elemi érdeke, hogy a turizmus ágazat jövedelemtermelő és foglalkoztatási képessége a maximális legyen. Ennek a feltételei ma nincsenek meg. A harkányi idegenforgalom visszaesése természetes módon magával rántotta az erre épülő gazdasági szereplőket. A helyi gazdaság sem tökeerőben, sem más képességekben nem tudott a más gyógyhelyeken tapasztalható módon fejlődni. A gazdaságfejlesztést és foglalkoztatást prioritizáló Széchenyi 2020 program és a kormányzat gazdasági ösztönzői megfelelő környezetet biztosítanak arra, hogy a Város és helyi gazdasági társaságok fenntartható módon megnöveljék az idegenforgalom jövedelemtermelő képességét.	
Stratégiai és tematikus részcélok	S5 Minőségi szálláshely-fejlesztés	T12 A fürdő területén prémium (4*-os, vagy annál jobb minőségű) minőségű szállodai kapacitások kiépítése T13 A meglévő szálláshelyek töltöttségét növelő közterületi fejlesztések
	S6 A gyógy- és wellness idegenforgalmi gazdaságot támogató szolgáltatások fejlesztése	T14 Fedett felnőtt játszótér és szabaduló szoba kialakítása T15 A gyógyhely egyediségét bemutató fedett interaktív kiállítótér T16 Fedett interaktív gyermek játszóház kialakítása T17 Harka Legenda bemutatása interaktív kültéri vetítéssel
	S7 Vendéglátás- és kereskedelem fejlesztése	T18 Minőségi gasztronómiai-, és borturizmus fejlesztése T19 Kereskedelmi-, és szolgáltatói infrastruktúra fejlesztése T20 Harkány egyediségére épülő, élmény-központú attrakció- és szolgáltatásfejlesztés T21 Bisztró és kávézó fejlesztés köztéri illemhellyel kombináltan, exkluzív pálmaház kialakítása

A felelősök, partnerek	Felelős: Harkány Város Önkormányzata	Együttműködő partnerek: <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Harkányi Turisztikai Egyesület • Magánbefektetők
Ütemezés	2017-2019	

III. Prioritás: Harkány Város települési infrastruktúrája és szolgáltatásai fejlesztése		
Leírása	A cél, hogy Harkány egy prémium minőségű közösségi terekkel, infrastruktúrával, funkcionálisan fejlett, igényes zöldfelületekkel, továbbá prémium minőségű szolgáltatásokkal rendelkező kisvárossá fejlődjön, amely egyaránt válik ékszerdobozzá a turisták és szerethető lakóhellyé az állandó lakosok számára.	
Relevancia	Harkány Város településszerkezete a gyógyturizmussal együtt, annak igényeit figyelembe véve alakult ki. A település épített és természeti környezetének állapota és megjelenése, továbbá egyes településrészei ma már nem felelnek meg sem a minőségi szolgáltatásokat kereső célcsoportok, sem a magas életminőséget igénylő lakosság elvárásainak.	
Stratégiai és tematikus részcélok	S8 A közösségi terek fejlesztése	T22 Szabadtéri közösségi terek létrehozása, rekonstrukciója, piac fejlesztése T23 A művelődési ház rekonstrukciója, zárt közösségi terek fejlesztése, Sportcsarnok kupola cseréje, fűtőkorszerűsítése
	S9 Harkány zöldfelületeinek revitalizációja, fejlesztése	T24 A városi parkok funkcionalitásának, szolgáltatásainak és megjelenésének fejlesztése (pihenőpadok, sétányok, nyújtó eszközök, stb.) T25 Új parkerdő és új csónakázó-tó létrehozása, futópályával, rekreációs és kalandpark kialakítása az arborétumban
	S10 A városszervezés infrastruktúrája fejlesztése	T26 Új városháza építése, új városközpont kialakítása, öregek napközi otthonának kialakítása, bölcsődei ellátás megteremtése T27 A felszíni és felszín alatti alap-infrastruktúra rekonstrukciója, belvízveszélyes területek problémáinak megoldása, teljes városi térfigyelő kamerarendszer kiépítése T28 Ady és Kossuth utcai körforgalom kiépítése, elkerülő út továbbépítése, buszpályaudvar felújítás T29 Településkép, a város vizuális arculatának, örökségi értékeinek védelme

	S11 Kerékpáros- és gyalogosbarát mobilitás-fejlesztés	T30 Északi központi parkoló kialakítása, Gyógyhely környezetének nulla kibocsátású zónává alakítása T31 Kerékpáros kölcsönző és közösségi tározók létesítése T32 Összefüggő kerékpárút és kerékpározható úthálózat kiépítése, határon átnyúló és térségi összeköttetések megteremtését is beleértve
A felelősök, partnerek	Felelős: Harkány Város Önkormányzata	Együttműködő partnerek: Magyar Közút Nonprofit Kft. Harkányi Gyógyfürdő Zrt. Mecsekerdő Zrt. Sellyei Erdészet Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Ütemezés	2017-2022	

IV. Prioritás: Gazdaságfejlesztés a diverzifikáció és a foglalkoztatás-bővítés által		
Leírása	Cél, hogy Harkány gazdaságilag ne egy lábon álljon, azaz a gyógyászat, és turizmus mellett más kiegyensúlyozó szerepű bevételei is legyenek. A cél, hogy bővüljenek és bérszínvonalában is erősödjenek az ipari, közlekedési és agrár-ipari vállalkozások, és hogy a barnamezős rekonstrukcióval a város jó feltételeket kínáljon az új vállalkozások indításának és a meglévők fejlődésének egyaránt. A fejlesztéseket természetesen úgy szükséges meghatározni, hogy azok ne legyenek zavaró hatásúak a pihenni és gyógyulni vágyó turisták számára sem, valamint a település lakosságának számára sem.	
Relevancia	Harkány gazdaságának fő, majd hogyanem egyetlen motorja a gyógyvíz és annak gyógyhatására építő idegenforgalom. Egy közösségben ugyanakkor nem tud és akar mindenki egy szektorban dolgozni. Emellett az idegenforgalom egyike a legrosszabbul fizetett szektoroknak – a közösségi bevé尔特ermelő képessége ellenére. Harkány ezen túl saját példáján is megtanulhatta, hogy milyen kockázatos iparág az idegenforgalom, amikor a délszláv háború és a rendszerváltás miatt összeomlott az addigi vonzereje, ami hosszú recesszióba taszította a várost. Ezt az egy lábon állást kell és lehetséges további gazdasági ágak fejlesztésével csökkenteni.	
Stratégiai és tematikus részcélok	S12 Gazdasági termelési területek fejlesztése	T33 Ipari park területek (GKSZ) bővítése a város déli zónájában, az elkerülő mentén T34 Északi kereskedelmi és ipari területek fejlesztése – barnamezős rekonstrukció T35 Agrár-feldolgozóipari övezet kijelölése

	S13 A helyi kis és induló vállalkozások megerősítése	T36 A létesített gasztronómiai, kereskedelmi egységek hasznosítása helyi KKV-k által
A felelősök, partnerek	Felelős: Harkány Város Önkormányzata	Együttműködő partnerek: <ul style="list-style-type: none"> • Baranya Megyei Kereskedelmi és Iparkamara • Gazdasági társaságok
Ütemezés	2016-2019	

V. Prioritás: Fenntartható Harkány - Karbonmentes és klímabarát város		
Leírása	A cél a klímavédelmi törekvéseket támogatandó, karbonmentes és környezetileg fenntartható működés érdekében az energiaigény csökkentése, a megújuló energiaforrások gazdasági potenciálja maximális kihasználása, továbbá a kék-gazdaság helyi megjelenésének elősegítése. A fenntarthatóság révén Harkány el kívánja érni, hogy egyszerre csökkenjen a környezeti terhelése, ezzel erősödjön a környezettudatos város imázsa, csökkenjenek működési kiadásai, illetve a megújulók alkalmazásával a fennmaradó energiaköltségek minél nagyobb része maradjon Harkányban, ezzel javítva a foglalkoztatottságot és növelve a vásárlóerőt.	
Relevancia	A mai, globális felmelegedéssel terhelt világunkban kiemelt figyelmet kell fordítani a környezetünk állapotára, abból a célból, hogy a fosszilis energiahordozók felhasználásának mértéke csökkenjen, ez által növelve a társadalmi jólétet, és az egészségi állapotot. A költségek megtakarításával pedig a település újabb és újabb fejlesztéseket tud eszközölni gazdaságának, valamint a város lakóinak életszínvonalának növelése érdekében.	
Stratégiai és tematikus részcélok	S14 Megújuló energiaforrások arányának növelése	T37 Kiserőmű méretű napelem-park létesítése az 58-as úti elkerülő mentén T38 Háztartási méretű kiserőművek a középületekben és a gyógyfürdőben T39 Elfolyó víz hőenergiája visszanyerése a gyógyfürdőbe
	S15 Az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása	T40 Közel nulla energiaigényű középület-állomány kialakítása T41 Lakossági és vállalkozói energiahatékonysági és megújuló energiaforrás hasznosítási ösztönzők kidolgozása
	S16 Az elektromos közlekedés feltételeinek fejlesztése	T42 Elektromos töltőállomások létesítése – Gyógyhely parkoló zónájában, a városközpontnál, benzinkúton gyorsöltővel
	S17 Okos Város, okos mérés és energiamenedzsment rendszerek megvalósítása	T43 SMART City stratégia kidolgozása T44 Városi energiamenedzsment rendszer kialakítása T45 Okos forgalomszabályzás és városüzemeltetés
A felelősök, partnerek	Felelős: Harkány Város Önkormányzata	Együttműködő partnerek: <ul style="list-style-type: none"> • Első Nemzeti Közműszolgáltató Zrt. • Energia-tanácsadó szervezetek
Ütemezés	2016-2022	

Az egyes stratégiai célok részletesebb bemutatása:

S1 Harkány Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése

Harkány fő idegenforgalmi adottságát a kéntartalmú, főleg psoriasis, ízületi gyulladások és nőgyógyászati problémák esetén kiemelkedően jó hatású, magas hőfokú gyógyvize jelenti. Az 1-es számú stratégiai cél (S1) a Gyógyfürdő szolgáltatásai minőségi és mennyiségi fejlesztése, a szezonális csökkentése, továbbá a minőségi szolgáltatást nyújtani képes befogadóképesség emelése a fürdő gazdaságos működésének az elérése érdekében.

A fejlesztés a jelen területen belül valósul meg, így további tervezési jellegű teendője nincs, a feladat a telken belüli részletes rendezési szabályok kialakítása.

A fejlesztések elsősorban újabb gyógymedence attrakciókra, azok minőségének emelésére, továbbá a wellness iránti igények kielégítését szolgáló infrastruktúra, azaz élményfürdő elemek kiépítésére irányulnak.

S2 Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház egészségügyi szolgáltatásai fejlesztése

A gyógyhatású termálvízre épült rá az állami tulajdonú gyógy-kórház, amely az utóbbi években jelentős infrastrukturális és személyi fejlődésen esett át. A cél azoknak a kiegészítő fejlesztéseknek a megvalósítása, amelyek egyszerre jelentik a helyi és a pécsi klinikák számára az utókezelés, rehabilitációs lehetőséget, és az idegenforgalom számára újabb vonzerőt. A kórház révén erősödő szakmai kapcsolatok és felkészültség megjelenhet a városi kínálatban, mint a medical-wellness egy speciális szolgáltatása.

A fejlesztések előreláthatóan nem igényelik az ITS szintjén területi beavatkozások megfogalmazását.

S3 A tematikus egészségturisztikai és medical-wellness termékek és szolgáltatások fejlesztése

A gyógyvízre épülő fürdőkultúra ma már nem elég se Harkány iránti figyelem magas szinten tartásához, se a rentábilis üzemeltetéshez. A cél ezért az, hogy a víz gyógyhatására épülő egészségturisztikai termékek és az erre építő, vagy ez mellett, kiegészítő jelleggel keresett medical-wellness termékek egyre jelentősebb számban és egyre magasabb minőségben képezzék Harkány kínálatának a részét. Ezen fejlesztések növelik a fürdő vonzerejét és látogatottságát, és a belépőszám növelésén és a szolgáltatások többlet hozzáadott értéke növelésén túl jelentősen emelik a bevételi oldalt is.

S4 Harkány Minősített Gyógyhely tematikus fejlesztése

Harkány 1958 óta minősített gyógyhely, ami címét 2008-ban megújította. A jelenlegi cél a Gyógyhely komplex fejlesztése, elsősorban a minőség emelése érdekében. A Gyógyhely fejlesztésére 2016-ban készült el a Gyógyhelyfejlesztési Stratégiája, ami kifejezetten Harkány (gyógy)turisztikai jellegű fejlesztéseire fókuszál, illeszkedik a magasabb szintű dokumentumokhoz, ugyanakkor részletesebb képet ad egy szűkebb területről. A Stratégia időtávja, 5 év, 2020-ig terjed. A fejlesztésekben megfogalmazott három fő célterület: Turisztikai attrakció- és szolgáltatásfejlesztés. A gyógyhely környezetének rendezése. Marketing és kommunikációs tevékenység erősítése. A jelen ITS-ben az attrakció- és szolgáltatásfejlesztést és egyes gyógyhely területére vonatkozó fejlesztéseket tematikus célok hatékony csoportosítása okán külön kezeljük. A további tevékenységek a Stratégia mentén valósulhatnak meg.

S5 Minőségi szálláshely-fejlesztés

A jövedelemtermelő képesség és az idegenforgalmi vonzerő egyaránt jelentős mértékben múlik a szállások mennyiségén és minőségén. Ez utóbbira a városnak kevés közvetlen ráhatása lehet, ám fejlesztéseivel hozzájárulhat a szálláshelyek környezetének, megközelíthetőségének, parkolási lehetőségeinek javításához. Az ITS-nek kiemelt célja egy a fürdőszolgáltatásokhoz közvetlen összeköttetést nyújtó prémium, legalább 4*Superior szolgáltatást nyújtó szálloda létesítése. A fürdő szabad területi kapacitásaira építve a kerítésen belül megvalósítani javasolt egy már ezzel is exkluzív szolgáltatásokat nyújtó szálláskapacitás. A jelenleginél magasabban pozícionált célcsoportokat is meg tud szólítani, amelyik az egyedi szolgáltatásokért (közvetlen belépést) hajlandó és képes is többet fizetni. Ez nem ütközik a meglévő szállodák érdekeivel, mert ez a célcsoport nem, vagy csak ritkán szólítható meg egy távolabb fekvő, mégoly minőségi szálloda által. Az exkluzív szolgáltatásokat nyújtó szálloda megnöveli a Harkány iránti érdeklődést, ezzel a már itt lévő szállodák telítettségét is. A cél, hogy Harkány újra az 1-2. helyre kerüljön fürdőbelépők, majd a szálláséjszakák számát tekintve.

S6 A gyógy- és wellness idegenforgalmi gazdaságot támogató szolgáltatások fejlesztése célja

Olyan új attrakciók jöjjenek létre, amelyekkel a Harkányban gyógykúra miatt akár 2 hétig is itt tartózkodó vendégkörnek a kezelések és fürdőzések mellett minőségi időtöltést lehet biztosítani. A felnőtteknek az egészséges életmódhoz köthető aktív időtöltését (felnőtt játszótér és szoba, fedett szabadtéri fitness eszközök, futópálya), az újonnan megcélzott gyermek és fiatal célcsoportnak a szórakozását (interaktív gyermek játszótér, játszótérek), az idősebbeknek és pihenni vágyóknak pedig igényes kulturális attrakciókat kell létrehozni (Harka interaktív kiállítás, kávézó, szabadtéri és fedett színpad). A fejlesztések során biztosítani kell a létrejött attrakcióknak az időjárástól független hasznosíthatóságát, amivel az egész éven át nyújtott kezeléseket ősztől-tavaszig igénybe vevők is minél elégedettebben távozhassanak.

S7 Vendéglátás- és kereskedelem fejlesztése

A minőségi turizmus feltétele a minőségi gasztronómia megléte. Magyarországon a gasztronómia fejlődése túlzás nélkül forradalmi jellegű, amit a pár év alatt elért 5 db Michelin csillagos budapesti étterem mellett a Gault & Millau által 12-16 pont között értékelt vidéki éttermek számának gyorsuló gyarapodása is mutat.

A cél, hogy Harkány is részesévé váljon a minőségi vendéglátás felé forduló trendnek, annak térségi vezető szereplője legyen. A város vendéglátási szolgáltatásait 2020-ra az átlagosan is magas, néhány esetben pedig kiemelkedő minőségi étterem (Gault & Millau szerint 12+ pont), Villányra alapozva a minőségi borok és a helyi főzésű, minőségi kézműves sörök jellemezzék.

A szoft italok tekintetében a kezeléseket jól kiegészítő, azok hatásait felerősítő, tartósító koktélok és egyéb italok, az ételeknél pedig az egészséges menük is mindenhol elérhetőek legyenek. A gasztronómiai szolgáltatók között az újonnan kiépültek mind az enteriőr, mind a konyhatechnológia tekintetében prémium minőséget képviseljenek, amit a meglévő éttermek is fokozatosan vegyenek át. Mindezt egyedi, de városi szinten egymáshoz hangolt arculattal, idővel kívülről is jól beazonosítható „harkányi stílussal” kerüljön kialakításra.

S8 A közösségi terek fejlesztése

Tartósan keresett, visszatérésre csábító idegenforgalmi vonzerő ott alakul ki, ahol a helyi lakosság túlnyomó többsége is otthon érzi magát, és érdekeltsége is megvan a prosperálásban. Ennek megfelelően fontos cél olyan közösségi terek kialakítása, amelyek lehetőséget adnak az együttlétre, az idő közös eltöltésére. Ki kell alakítani azokat a szabadtéri találkozási pontokat, ahol ezek a kapcsolódások létrejöhetnek és tartóssá válhatnak. Ennek fontos eszközei azok a szabadtéri és fedett közösségi terek, amelyek lehetőséget adnak a közös ünneplésre, a felszabadult szórakozásra, vagy éppen az elmélyült műélvezetre.

Ki kell alakítani a város „Főterét”, központi programjainak helyszínét. Ennek ideális helye lehet a sétány Kossuth utcai végpontja, ahol a megújult művelődési házzal együtt programok is megszervezhetőek. A szabadtéri és beltéri helyszínek egyszerre adnak lehetőséget az időjárásfüggő kültéri rendezvények helyváltogatására, vagy éppen a díjmentes és belépődíjból finanszírozható elemek egyidejű, egymást kiegészítő megvalósítására.

Szükséges azon terek kialakítása, ahol az idős, vagy a kezelések miatt rekreációra vágyó lakosság/vendégkör feltöltődhet. Ebben elsősorban a jól hasznosított parkok, parkerdő, esetleg vizes attrakciókkal feldobott terek játszhatnak szerepet.

S9 Harkány zöldfelületeinek revitalizációja, fejlesztése

A cél, hogy Harkány zöldfelületei továbbra is megfelelő mikroklímát biztosítsanak a Gyógyhely számára, továbbá ellensúlyai legyenek a város épített környezetének, miközben a lakosság és a turisták számára az eddiginél is tartalmasabb rekreációs, szórakoztató funkcióval bírjanak. Biztosítani kell, különösen a Gyógyhely területén a vízellátást, a pihenést nyújtó padok, pihenőhelyen és esőbeálló megglétét. A meglévő területek megörzése mellett azok funkcionalitását, diverzitását kell emelni, miközben fokozatosan fel kell készíteni a változó klimatikus adottságokra.

Új területeket kell bevonni a közösségi szolgáltatások körébe, ahol parkerdei, botanikai/dendrológiai, sport és jóléti funkciókat kell tudni kielégíteni. A lehulló vizek megtartása érdekében, egyben jóléti és idegenforgalmi vonzerő növelés érdekében is csónakázó tavat kell kialakítani az üdülőövezettől északra-nyugatra és délnyugatra. A cél ezzel új vizes élőhely, nagyobb biodiverzitás, egyben új lakossági és idegenforgalmi attrakció létrehozása.

Biztosítani kell a kezelésekre is illeszthető sportolási lehetőségeket, mint a kifejezetten az ízületeket kímélő Nordic Walking túra- és sétautak kialakítása. A NW utakat a városi parkokban, tervezett parkerdőben és csónakázó-tó körüli útvonalon – de mindenképpen összefüggő hálózatos formában.

S10 A városszerzés infrastruktúrája fejlesztése

A lakosság, turisztikai szolgáltatók és az ide érkező vendégkör számára egyaránt fontos, hogy megfelelő minőségű és gyorsaságú szolgáltatásokkal álljanak a rendelkezésükre. Ennek fizikai infrastruktúráját az új városközpont kialakításával, ebben a városháza és kormányhivatal beköltözésével, digitális hátterét az okos város programban kialakítandó új ügyfél- kapcsolattartási és ügyintézési rendszerekkel biztosítsa a város.

A város működőképességének fenntartása érdekében a fejlesztéssel érintett területeken ki kell cserélni az alpinfrastruktúrát (víz-, gáz villany, internet). Ki kell építeni a teljes városban a szélessávú hálózat alpinfrastruktúráját, illetve a köztereken és a fürdő területén a díjmentesen elérhető wifi elérhetőség biztosítását.

Fontos cél a városban élők számára a településkép, örökségi értékek védelme. Ezen cél elérése érdekében szükség van egy önkormányzati településképi véleményezési rendelet, vagy szabályzat megalkotására, mely a környezet, a helyi építészeti értékek és a településkép védelméről szól. A rendeletben a települési főépítész bevonása történik meg, aki véleményt alkot egy-egy beruházás során a településképi érintettségéről. Az érintett terület és épületek lehatárolása a rendeletben kerül megállapításra. Az önkormányzatnak biztosítani kell a cél elérése érdekében, hogy szervezeti kereteinek rendelkezésre álljanak.

S11 Kerékpáros- és gyalogosbarát mobilitás-fejlesztés

A gyógyhelyeken különösen fontos, hogy a mobilitási igények kielégítése a legkisebb lég- zaj és porszenyezéssel valósuljon meg. Az autóforgalom

kiszolgálása helyett előtérbe kell helyezni a kerékpáros és gyalogos forgalmi igények elsőbbségét.

Ki kell alakítani a Gyógyhelyen és az annak a Bajcsy-Zsilinszky utcai határos területen a nulla kibocsátású zónát, ahova autók csak mozgáskorlátozottak, a buszokkal érkezők ki- és beszállása, illetve a feltöltést, üzemeltetést végző járművek hajthassanak be. A felszabaduló parkolókat közterekké, zöldterületté és kerékpáros infrastruktúrává, kerékpárúttá, kölcsönző pontokká kell alakítani.

Ki kell alakítani a város szinten összefüggő, több kört kitevő és határon átnyúló, és környező városok felé is bekötött kerékpározható/kerékpárutat. Ki kell alakítani a Harkányi közbringa rendszert, a HarBi-t, mivel az ide érkező vendégkör jelentős része szervezett módon, utaztatással, saját jármű nélkül érkezik. A HarBi javasolt csomópontjai a (leendő) Városháza, a Fürdő főbejárata, a szállodasor, a Bartók Béla utcától északra kialakítani javasolt északi nagy-parkoló, az autóbusz-pályaudvar, az üdülőövezet és nyugati városrész északi pontja lennének. A sétányt ezt megelőzően le kell tisztítani és azon kijelölni a gyalogosok és kerékpárosok mozgásának helyét.

Szükséges kialakítani egy városi központi parkolót a város északi részén, a Bartók Béla utca északi részén. Itt egy állandó és a fürdő potenciális bővítési területén egy ideiglenes parkoló kialakítása indokolt a Gyógyhely és Gyógyfürdő Akcióterületről kiszorított, illetve a bővülő látogatószám miatti növekedés kezelése érdekében. Szükséges lenne fejleszteni egy P+R parkolót is a piac menti területen.

S12 Gazdasági termelési területek fejlesztése

Harkány gazdaságának ma és a jövőben is az idegenforgalom, azon belül is a gyógyturizmus, kisebb részben a wellness-turizmus jelenti a fő hajtóerőt. Egy közösségben ugyanakkor nem tud és nem akar mindenki az idegenforgalomban, vagy annak kiszolgáló szektoraiban dolgozni. A város hosszú távú fenntarthatósága emellett szintén megköveteli, hogy a gazdaság több lábon állva, diverzifikáltan működjön. Ezzel kerülheti el az újabb, 1980-as évektől a máig kiható gazdasági visszaeséssel járó idegenforgalmi sokkot, amit a délszláv háború és a rendszerváltás jelentett a térség számára.

A cél, hogy Harkány gazdaságában erősödjön meg az ipari termelő és szolgáltató szektor szerepe, hogy kiegyensúlyozó szerepet töltsön be mind a közösségi és lakossági bevételek, mind a foglalkoztatás szerkezetében. Stratégiai fontosságú, hogy mind számában, mind gazdasági erejükben növekedjenek az ipari, közlekedési és agrár-ipari vállalkozások. Ennek érdekében is cél, hogy az északi ipari területen, barnamezős rekonstrukcióval kerüljön hasznosítható állapotba a ma kihasználatlan terület, aminek rekonstrukciója egyben városképi jelentőségű is, ami egy üdülőváros esetén szintén fontos szempont. Az üdülőváros jelleg miatt elsősorban a kis környezeti terheléssel járó termelő ipari tevékenységek, a szolgáltató szektor és az agráripár erősítése a cél.

S13 A helyi kis és induló vállalkozások megerősítése

Harkány lélekszám csökkenésének megállítása érdekében biztosítani szükséges az induló, kezdő vállalkozások segítségét. Az így számításukat megtaláló fiatalok itt maradnak, megerősödésükkel pedig további új munkahelyeket teremtenek. Az induló vállalkozások egyik fő problémája a tőkehiány, ami miatt a nagy költség-igényű beruházásokat (mint például a működéshez szükséges ingatlan és infrastruktúra kiépítése), nem tudják vállalni. Ennek érdekében a város északi részén lévő barnamezős beruházás segíti az induló vállalkozásokat.

S14 Megújuló energiaforrások arányának növelése

A város elemi érdeke, hogy a klímavédelmi erőfeszítések sikerrel járjanak, és fenntartható legyen a mai gazdasági berendezkedés, ami a város számára a turizmuson keresztül a megélhetést biztosítja. Harkány ezért jelentős erőfeszítéseket kíván tenni a karbonmentes és környezetileg fenntartható működés érdekében az energiaigény csökkentése, a megújuló energiaforrások gazdasági potenciálja maximális kihasználása, továbbá a kék-gazdaság helyi megjelenésének elősegítése révén. A megújulók tekintetében a város a napenergia és a geotermikus energia hasznosításával élen kíván járni. A cél, hogy a város közintézményei energiaigényének a 2005-ös szinthez képest a felére csökkentését követően a fennmaradó energiaszükségletét is legalább 80%-ban megújulókkal lássa el. Ezt a 2100-2200 óra napsütést hasznosító, a közvilágítás és közintézmények, és a kialakítandó elektromos autóflotta villamosenergia igényét kielégítő napelem-park, az egyes intézmények energiaigényét részben kielégítő háztartási méretű 50 kWp alatti napelemes rendszerek, és a hasznosítatlan elfolyó termálvíz energiájának visszanyerésével kívánja hőszivattyúk és geotermikus hőhasznosítás révén elérni.

S15 Az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása

A város energiaigényének csökkentése egyszerre környezetvédelmi, gazdasági és a városképen keresztül társadalmi, idegenforgalmi cél is. Az új városháza és kormányhivatal létrehozásával cél, hogy az intézmények energiaigénye 60%-kal csökkenjen a jelenlegi szinthez képest, emellett hasonló eredményeket érjen el a város a közösségi ház, egészségügyi és szociális intézményei felújításával, továbbá a gyógyfürdő létesítményei korszerűsítésével is. További cél, hogy a város gazdasági társaságai és lakossága is maximálisan éljen az energetikai korszerűsítésre fordítandó állami és EU-s források adta lehetőséggel, ezáltal a város egészének az energiaigénye is legalább 30%-kal csökkenhessen, eközben megerősödjön a helyi építőipar, növekedjen a munkahelyek száma, majd a fejlesztések eredményeként évről évre százmilliós nagyságrendű energetikai kiadás maradjon meg a vállalkozások és a lakosság zsebében.

S16 Az elektromos közlekedés feltételeinek fejlesztése

Harkány Gyógyhely elemi érdeke, hogy a kiváló vize mellett kiváló levegőminősége és csendes, zajterhelés nélküli utcaképe legyen jellemző. Ennek érdekében a kerékpáros turizmus mellett a város élen kíván járni az autózás jövőjének alakításában. Az ehhez szükséges villamosenergia igényét a város napelem-park létesítésével termeli meg, amit a lakosság számára is elérhető töltőhálózaton biztosít a flottája számára.

S17 Okos Város, okos mérés és energiamenedzsment rendszerek megvalósítása

Harkány fejlődését a beruházások megvalósulását követően a városüzemeltetés és –menedzsment, illetve a lakossági és vállalkozói, továbbá a turistákkal való kapcsolattartás hatékonysága határozza meg. A cél a SMART City megvalósítása, azaz, hogy olyan újszerű eljárásokat, ahhoz szükséges technológiákat valósítson meg, aminek révén hatékony, emberközpontú, interaktív városmenedzsment jön létre. A jól működő rendszerek jellemzője, hogy nincsenek szem előtt, ellenben a szolgáltatásokról elégedetten nyilatkozó lakosságot és turistákat eredményez, csökkenő költségek mellett. Harkány célja, hogy a saját méretében minden olyan, előremutató, hatékony megoldást megtaláljon és alkalmazzon, ami a fejlődését, magas színvonalú, nagy hatékonyságú szolgáltatásait elősegíti.

2.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

Önálló városrészek nem kerültek lehatárolásra, mert Harkány méretei nem indokolják a további területi megosztást, a differenciálást. Eltérnek ugyan a város egyes részei, de ezeket az Akcióterületek kapcsán kezelni lehet, főleg mivel ezen területek állandó lakosságszáma igen kis része a város teljes területének, ezek elsősorban az üdülő funkcióhoz kötődően lehatárolható fejlesztési területek.

A város szolgáltatásai a város jelenlegi népességszámára kerültek kialakításra. Harkány kismértékű, 10-15% körüli állandó népesség-szám növekedés esetén is el tudja látni minden kötelező feladatát, de a jelenlegi kapacitások közel vannak már a terhelhetőség határához. Az előbbi értékek feletti népességnövekedés esetén új szolgáltatói körzetek kialakítása a hatékonyság, gazdaságosság rovására menne, ezért a népesség növekedése távlati célként kell, hogy szerepeljen.

A kötelező szolgáltatások területileg nincsenek, nem is lehetnek differenciálva, mivel a méretük ezt nem teszi indokolttá – sem lehetővé.

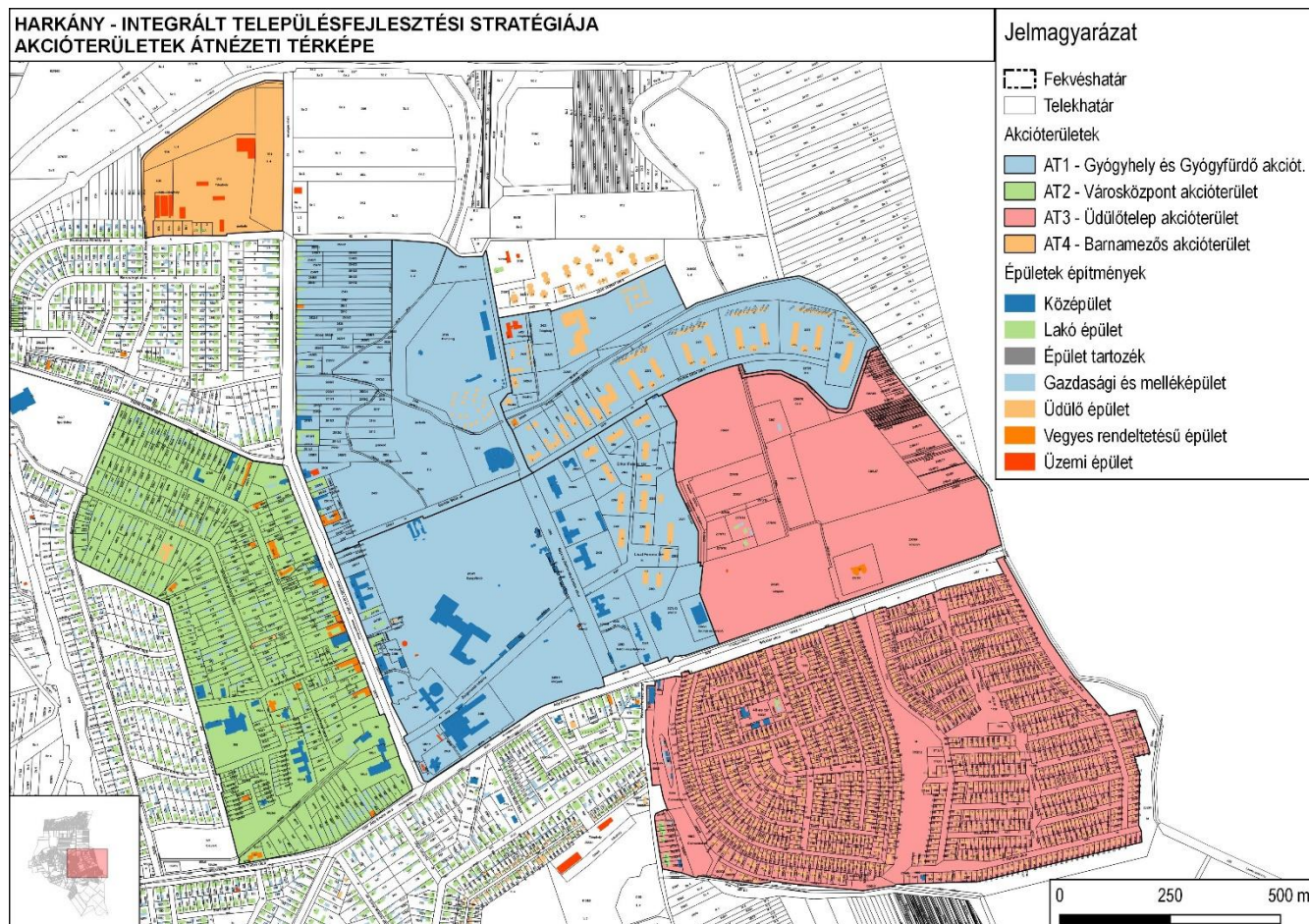
A városrészek megosztása ellen szól az is, hogy az eltérő adottságú településrészek közül a fürdő környéke és a déli üdülőterület esetén nagyon alacsony az állandó lakosok aránya még úgy is, hogy az utóbbi években az üdülőterületre egyre nagyobb számban jelentkeztek be állandó lakosok.

A város területén, a különböző fejlesztési feladatok kezelésére 4 db Akcióterület lett kijelölve, melyek a fejlesztések szempontjából kiemelten kezelt területek (részletesen lásd: Akcióterületi beavatkozások).

3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

3.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Harkányban 4 akcióterület került kijelölésre.

Gyógyhely és Gyógyfürdő akcióterület (AT1)

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

A fejlesztések, és a város gazdasága szempontjából a legfontosabb terület, a megfogalmazott célok nagy része ezt a területet érinti. Az akcióterület meghatározó részét a Gyógyfürdő és a Gyógyhely területe alkotja, de ide tartozik a teljes sétány, a szállodasor, illetve a Bartók Béla utcától északra levő, jövőbeli fejlesztési terület is.

Az akcióterület határai:

- nyugatról a Kossuth Lajos utca
- északról a Bartók Béla utca, illetve az annak a Bajcsy-Zsilinszky utcai kereszteződésétől északra levő szakasza és a Járó József utca
- keletről a 2365/4 hrsz-ú csatorna
- délről pedig az Ady Endre utcának a Kossuth Lajos és Piaccsarnok közötti szakasza, valamint a 2365/6-os hrsz-ú csatorna

A Gyógyhely és Gyógyfürdő Akcióterület rövid bemutatása

Az akcióterület funkciói egyértelműen a turizmus, vendéglátás, kereskedelem. A területen több mint 150 éve érhetők el fürdőszolgáltatások. Az itt megvalósult fejlesztések szinte mind közvetlenül Gyógyfürdőhöz és a Gyógyhelyhez (Zsigmondy sétány), illetve a fürdő kiegészítő szolgáltatásaihoz kapcsolódnak. Ide került besorolásra a szállodasor is, de ide tartozik a Gyógykórház is, amelyek az egészségügyi, egészségturisztikai és medical-wellness szolgáltatásokkal növelik Harkány vonzerejét.

A fekvése és a kiszolgáló funkciója miatt ehhez a területhez került besorolásra az autóbusz-pályaudvar is, mint a város és ezzel a gyógyfürdő elérhetőségének fő csomópontja.

Az akcióterületen belül a lakosok száma alacsony, a fizetővendég-szállások száma magas. Itt található Harkány szinte teljes idegenforgalmi vonzereje, a

gyógyfürdő, a kórház, az egészségügyi és medical-wellness szolgáltatások túlnyomó része. A területen magas a zöldfelületek aránya, alacsony a beépítettség, túlnyomó részt 20% alatti, a telekméret, telekstruktúra igen változatos.

A településfejlesztési akció rövid leírása, célkitűzések

Harkány gyógyvizének elismertségét mutatja, hogy a fejlesztéseknek több mint két évtizedes elmaradása ellenére, bár már nem az élbolyban, de máig ott van a leglátogatottabb desztinációk között. A fejlesztések célja az, hogy Harkány ismét a leglátogatottabb hazai fürdővé váljon. Szükséges ezért a gyógyfürdő alapszolgáltatásainak minőségi fejlesztése, a szolgáltatásai diverzifikálása (az eredeti gyógyfürdő jelleg megtartása mellett), térben és időben elválasztottan a wellness és strand jellegű irányba, továbbá a vonzerőt növelő és jövedelemtermelő kiegészítő szolgáltatások bővítése és a minőségének nagymértékű emelése. A gyógyhely vonatkozásában az épített infrastruktúra modern minőségi megújításával, a Sétány teljes megújításával, a zöldterületek funkcionalitásának és vitalitásának minőségi emelésével továbbá kiváló kulturális és szabadidő szolgáltatásokkal emelni az ide látogató vendégek elégedettségét – és nem mellesleg növelni költési hajlandóságát. A bevételek növelésének legfőbb eszköze a fürdő jelentős területkapacitásain belül új, prémium minőségű és exkluzív szolgáltatások nyújtó szálloda létesítése.

Városközpont akcióterület (AT2)

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

Harkány közigazgatási városközponti, kereskedelmi, vendéglátó-ipari és kisebb mértékben lakóövezeti akcióterülete.

Az akcióterület határai:

- Északról a Petőfi Sándor utca a Hunyadi János út kereszteződésétől a Kossuth Lajos utcáig tartó szakasza
- keletről a Kossuth Lajos utca Petőfi utcai kereszteződésétől az Ady utcai csomópontjáig
- délről az Ady utca
- nyugatról a Kőrösi Csoma Sándor utca, valamint az Alkotmány utca és a Hunyadi János utca határolják.

Terület rövid bemutatása

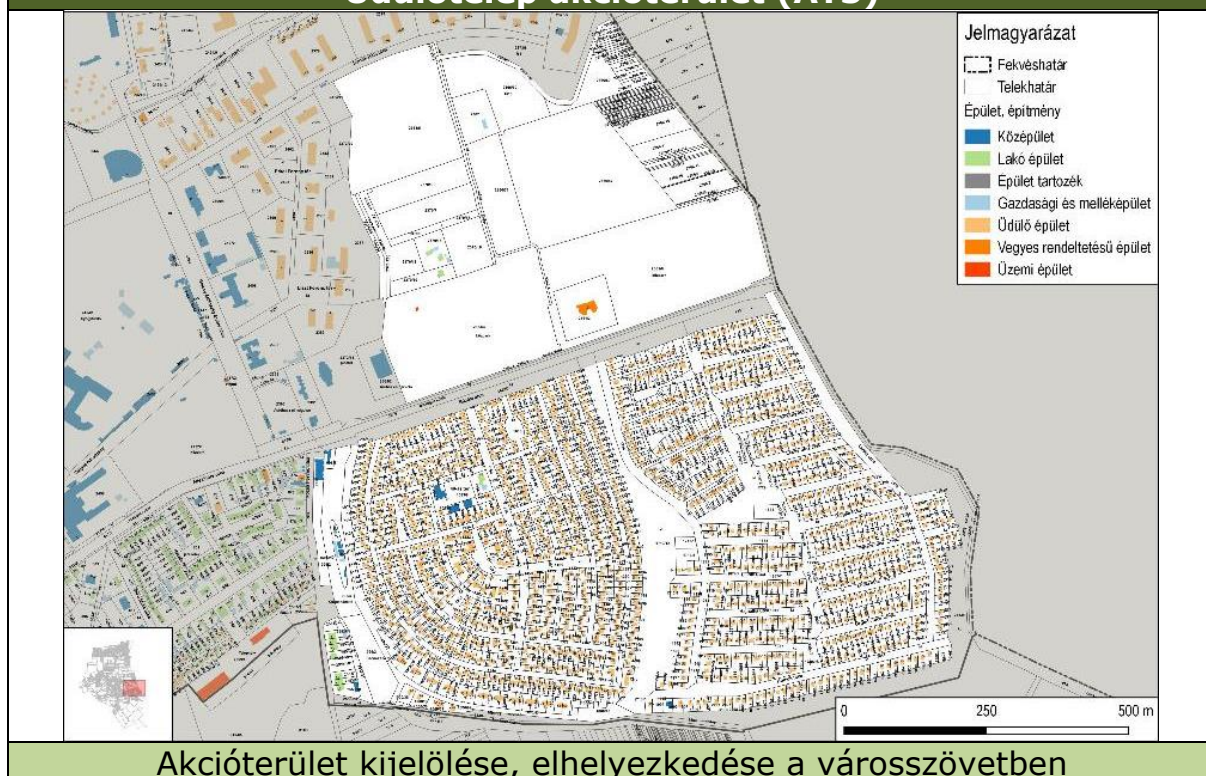
Az akcióterületen belül található a város közigazgatási központi funkciói, így a városháza, kormányhivatal, stb. Ezen kívül meghatározó a vendéglátás és a kereskedelem, ami elsősorban a Kossuth utca mentén alakult ki.

A városközpont telekmérete meghatározó 300-1500 m² közötti, a telkek beépítettsége a 30-50% közötti.

A településfejlesztési akció rövid leírása, célkitűzések

Az akcióterületen a fő cél egy központi közigazgatási egység létrehozása, a város intézményeinek egy könnyen elérhető központi területre tömörítése. A területen a másik cél a szolgáltató és vendéglátó egységek számának növekedése.

Üdülőtelep akcióterület (AT3)

A terület a város déli, dél-keleti részén helyezkedik el, a Siklósi úttól délre lévő üdülőterületet, valamint az út északi oldalán lévő területet foglalja magába. Északról a Siklósi utca, illetve a Bartók Béla utca keleti fele valamint a 2365/6 hrsz-ú csatorna, nyugatról a vásár-tér, valamint a 2365/4 hrsz-ú csatorna, illetve a csónakázó tó határolja, nyugatról a Lanka utca, valamint a Lanka csatorna határolja, délről pedig a Homok utca, valamint a Rózsa utca.

Terület rövid bemutatása

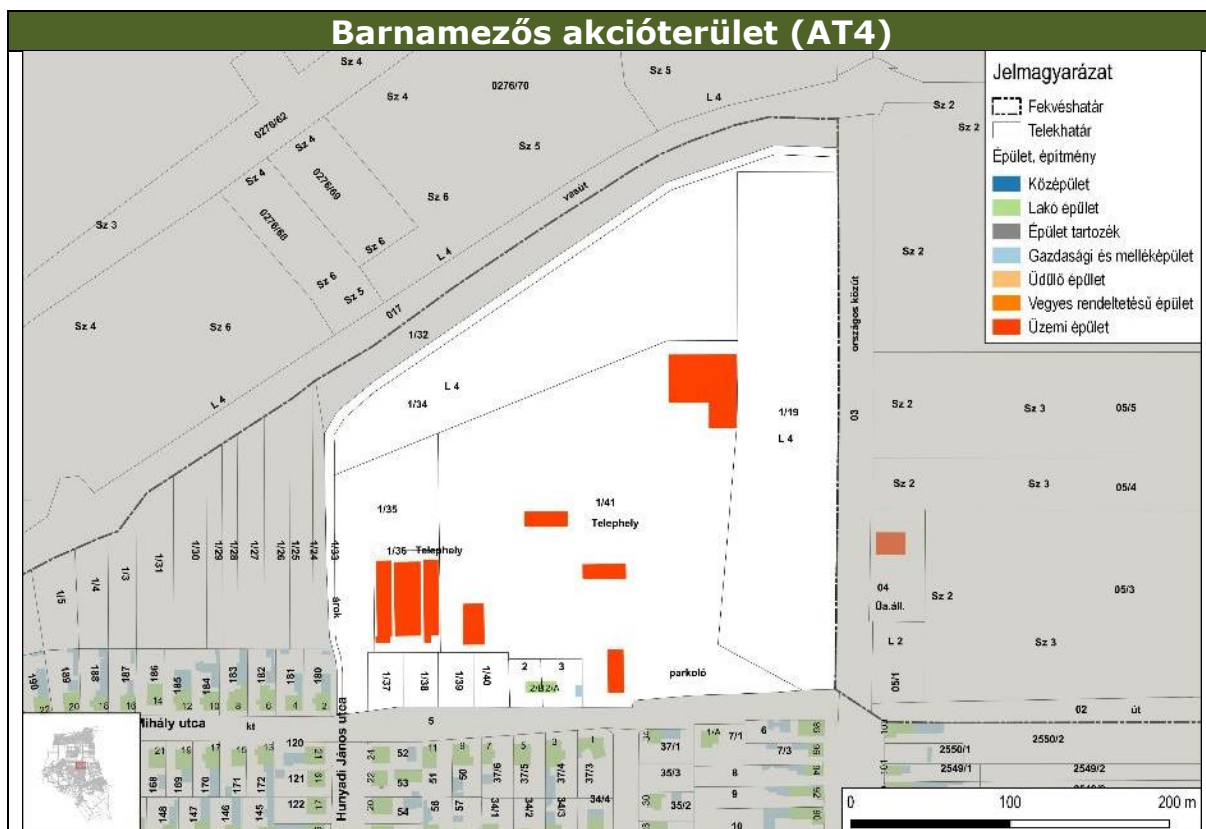
A terület Siklósi úttól délre fekvő részén üdülők találhatók, melyek nagyobb részét nem rendeltetésszerűen használják. A terület infrastruktúrája leromlott és többnyire kis alapterületű, rossz állapotú lakóingatlanok találhatók itt. Ennek ellenére viszonylag nagy számban jelentkeztek be ide korábban itt csak ideiglenes lakcímmel, avagy azzal sem rendelkező nyaraló-tulajdonosok. A bejelentkezők motivációja nagyon eltérő, ami nehezíti az együttélés zavartalanságát. Az akcióterület északi részén egy arborétummá alakítható parkerdő, valamint egy egykori holtág által körülhatárolt, ma üresen álló zöldterület található. A terület vízenyős, csatornákkal átszótt, ezért kiválóan alkalmas vizes attrakciók létrehozásához, valamint szabadidős tevékenységek fejlesztésére.

A Siklóso úttól északra fekvő terület a város tüdejének tekinthető. Itt található a városi arborétum, és nagyméretű zöldfelületek, melyek alkalmasak szabadidős, rekreációs fejlesztések megvalósításához.

Az akcióterület déli területén apró 300 m² alatti, beépítettségük 10-30% közötti, az északi területen a telekstruktúra jelentősen eltérő, 10% alatti beépítés és több hektáros telkek jellemzik.

A településfejlesztési akció rövid leírása, célkitűzések

A legfőbb cél a leromlott állapotú üdülőterület rehabilitálása, a Lanka csatorna hasznosítása, exkluzív minőségű, 6-12 lakásos (földszinti beépítettséggel) üdülőépületekkel. A Siklósi úttól északra pedig új turisztikai attrakciók létrehozása a cél, mely által növekedhet a településen a vendégszám, valamint a maradási idő. A terület fejlesztésével Harkány város modern, rekreációs és szabadidős parkja épülhetne ki.

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

A terület lehatárolása: délről Munkácsy Mihály utca, keletről a Kossuth utca északi folytatásában lévő országos közút (58-as út, Pécs felé vezető szakasza), északnyugatról és nyugatról pedig az 1/33 hrsz-ú csatorna.

Terület rövid bemutatása

A barnamezős akcióterületen korábban is kereskedelmi és ipari tevékenységet végző vállalkozások helyezkedtek el. A területet már leromlott állapotú ingatlanok, rekonstrukcióra szoruló infrastruktúra, és ismeretlen környezeti állapot jellemzi. A mai állapotában a terület nem alkalmas rá, ám meglévő területi besorolása és elkerülő út menti, lakossági zavarást nem okozó fekvése miatt ismét potenciális helyszíne lehet gazdasági vállalkozások telephelyeinek.

Az akcióterületen a telkek 10% alatti beépítettségűek.

A településfejlesztési akció rövid leírása, célkitűzések

A barnamezős akcióterületen alacsony intenzitású gazdasági tevékenységek, illetve kereskedelmi jellegű vállalkozások ismételt megtelepedésének elősegítése a cél. A „Gépállomás” területen az ingatlanok megvásárlása, vállalkozási hasznosításra előkészítő rekonstrukciója, a környezeti állapot felmérése és szükség esetén kárelhárítás szükséges. Ennek megvalósítása a TOP barnamezős kiírásai keretében lehetséges, amelynek célja a leromlott övezet revitalizációja, a környezeti terheléstől a lakosság és a környezet mentesítése, majd kötelezettségként az így helyreállított, kárelhárított terület átadása vállalkozói hasznosításra. A hasznosítás módja lehet a lakosságot kevésbé zavaró busz-kamiongépkocsi parkolás, szervizelés, valamint egyéb helyi kisvállalkozások gazdasági tevékenységét segítő telephelyek fejlesztése is.

Az ITS tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek, illetve programok) listáját, amelyek a célok eléréséhez szükségesek, ellenben nem jelenti azt, hogy annak kidolgozottan és részletekbe menően vagy akár, hogy teljes körűen tartalmaznia kell a kitűzött céljai elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Fontos azonban szem előtt tartani, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisában reális lehetőség legyen konkrét projektek megvalósítására.

Az ITS során az alábbi projekttypusokat szerepeltettük

- **Kulcsprojektek:** azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltétele valamely középtávú cél eléréséhez, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak részben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt megvalósulása az előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásainak érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, azonban célszerű, ha a kulcsprojekthez további projektek is kapcsolódnak.
- **Hálózatos projektek:** több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből álló projektek, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, és egy együttműködő rendszer elemeit képezik. A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van.

3.2. Kulcsprojektek

1. Gyógyhelyfejlesztés (K1)

Célja

Cél a természetes gyógy-tényezőknek, a gyógyvíznek és az erre közvetlenül építő egészségügyi, egészségturisztikai és medical-wellness attrakcióknak, termékeknek és szolgáltatásoknak a tematikus fejlesztése, továbbá a leghatékonyabb, de fenntartható hasznosításának elérése a látogatók számának, a tartozódási idejüknek, valamint a költségi hajlandóságuknak a növelése érdekében.

A gyógyhatású termálvízre épült ki az állami tulajdonú gyógykórház, amely az utóbbi években jelentős infrastrukturális és személyi fejlődésen esett át, amivel a régió meghatározó rehabilitációs központjává, egyben országos Psoriasis Központtá vált. A jövőbeli feladat azoknak a kiegészítő fejlesztéseknek a megvalósítása, amelyek egyszerre jelentik a helyi és a pécsi klinikák számára az utókezelés, rehabilitációs lehetőséget. A kórház révén erősödő szakmai kapcsolatok és felkészültség megjelenhet a városi kínálatban, mint a medical-wellness egy speciális szolgáltatása.

Indokoltsága

Harkány 1824-es első szezon óta fürdőváros és az egyik legrégebbi gyógyhely Magyarországon. A kivételes víz, a 2100 órát meghaladó napsütéses órák száma, továbbá a kedvező mikroklíma a térség jelentős vonzereivel kiegészülve unikálissá teszik. A délszláv háború és a rendszerváltás máig ható negatív hatásai miatt Harkány a leglátogatottabb hazai fürdőből visszaesett a vezető fürdőhelyek közül az utolsók egyike helyére. Mindeközben a víz gyógyhatása, minősége nem változott, ahogy az általa leginkább megcélozható betegségek, mint az ízületi és belső gyulladások, a psoriasis vagy a meddőség, mint egészségügyi probléma sem csökkent. Szükséges tehát azon beavatkozások megtétele, amik elősegítik Harkány gyógyvizének, mint európai unikumnak az ismételten ismertté, és az erre épülő termékeknek ismételten keresetté válását, hogy Harkány ismét az egyik, ha nem „A vezető gyógyhely” lehessen ismét.

Tartalom

- Keresett (gyógy-, sport-, és kényeztető masszázs, gyógytorna, fitness) és látványos-unikális szolgáltatások (halpedikúr, hangmasszázs, csonthártya-masszázs) infrastruktúrája kiépítése (S3/T4).
- Bajcsy Zsilinszky Endre utca felújítása, Korzó kialakítása (S4/T5)
- Fürdő főbejárat előtti tér felújítása, esztétikus szökőkút kiépítése (S4/T6)
- Harka prémium szolgáltató-ház és interaktív - Harkány kapuja - kiállítás létesítése a Sétány mentén (S4/T7)
- Naprakész útikönyvek, általános imázs kiadvány és leporellók készítése angol és német és több célcsoport nyelven (S4/T8)
- Óriásplakát kampány, plakátok készítése és országos PR kampány (S4/T9)

- Study tours szervezése és fogadása (S4/T10)
- Kültéri turisztikai információs terminál kiépítése, táblák kihelyezése (S4/T11)

Területi vonatkozása

A gyógyfürdő és közvetlen környezete

2. Gyógyfürdő fejlesztés (K2)

Célja

Harkány fő idegenforgalmi adottságát a kéntartalmú, főleg psoriasis, ízületi gyulladások és nőgyógyászati problémák esetén kiemelkedően jó hatású, magas hőfokú gyógyvize jelenti. Az ITS elsődleges célja ezen vízkincs hasznosítását biztosító Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése.

Indokoltság

A Harkányi gyógyfürdő látogatottsága évek óta csökkenő tendenciát mutat. A gyógyfürdő fejlesztése, modernizálása hozzájárulhat a város idegenforgalma ismételt fellendítéséhez. Az utóbbi évtizedekben a gyógy- és wellness fürdők körében nagyon komoly fejlesztések valósultak meg, amik miatt a piac az általános fürdőszolgáltatások tekintetében közel van a telítettséghez. A mai versenykörnyezetben a fejlesztések iránya ezért elsősorban a minőség emelése, a fürdő-attrakciók egyedisége, a kapacitások mérete, de főként a meglévő és új szolgáltatások minősége kell, hogy legyen. Harkány a psoriasis kezelése terén egyedülálló adottságokkal rendelkezik. A gyógyvíz mellett a nagyrészt kiépült egészségügyi szolgáltatásai egész éven át jelentős vonzerőt jelentenek. Az így bevonható célcsoportok száma azonban korlátos, az elsősorban a befogadó kapacitások, és az érintettek fizetőképességének a függvénye.

Az akcióterületi fejlesztések célja ezért olyan szolgáltatások megjelenítése, amelyek új célcsoportokat, több belépőszámot, így nagyobb bevételt és összességében rentábilis működést eredményeznek.

Tartalom

A fejlesztések elsősorban újabb gyógymedence attrakciókra, azok minőségének emelésére, továbbá a wellness iránti igények kielégítését szolgáló infrastruktúra, azaz élményfürdő elemek kiépítésére irányulnak.

- Gyógyfürdő Zrt. fedett és félig fedett gyógymedence fejlesztés, víz- és játszótér kapacitásbővítés és attrakciófejlesztés (S1/T1)
- 16+ korosztálynak relax-zóna és minőségi szolgáltatások (masszázs, vendéglátás, bár) infrastruktúrája fejlesztése, (S1/T2)
- négy csillagos superior szálloda létesítése a fürdő területén belül (S5/T12)
- Új gasztronómiai, kereskedelmi egységek minőségi fejlesztése KKV-k által

Területi vonatkozása

A kulcsprojekt a Gyógyfürdő területére és közvetlen környezetére korlátozódik.

3. Zöld város projekt (K3)

Cél

A cél, hogy Harkány egy prémium minőségű közösségi terekkel, infrastruktúrával, funkcionálisan fejlett, igényes zöldfelületekkel, továbbá prémium minőségű szolgáltatásokkal rendelkező kisvárossá fejlődjön, amely egyaránt válik ékszerdobozzá a turisták és szerethető lakóhellyé az állandó lakosok számára.

Indokoltság

Harkány Város településszerkezete a gyógyturizmussal együtt, annak igényeit figyelembe véve alakult ki. A település épített és természeti környezetének állapota és megjelenése, továbbá egyes településrészei ma már nem felelnek meg sem a minőségi szolgáltatásokat kereső célcsoportok, sem a magas életminőséget igénylő lakosság elvárásainak.

Tartalom

- Zsigmondy-sétány teljes felújítása (S9/T22, (S/T24)
- zöldfelületek kialakítása, (S9/T24)
- 2 db szökőkút és egy ivópavilon létesítése, (S9/T24)
- szabadtéri színpad és kapcsolódó épületek felújítása, energetikai fejlesztése, (S11/T24)
- őspark járda felújítása, (S9/T24)
- tanösvény kialakítása, (S9/T24)
- kórház előtti park kialakítása, (S8/T22)
- rendezvényekhez kapcsolódó mobil eszközök, utcai bútorok beszerzése. (S8/T22)

Területi vonatkozása

É-Ny: Zsigmondy-sétány (beleértve a sétányt is, É-K: Bajcsy-Zsilinszky Endre utca, D-K: Ady Endre utca, D-Ny: Kossuth Lajos utca, Észak-nyugatról a város leendő főterét Kossuth utca nyugati oldalán), és vele szemben a keleti oldalon a Közhasználatú zöldterület megnevezésű területet.

2363/3 helyrajzi számú terület

4. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés (K4)

Cél

A cél a klímavédelmi törekvéseket támogatandó, karbonmentes és környezetileg fenntartható működés érdekében a közlekedési energiaigény csökkentése, a gyalogos és kerékpáros közlekedés fejlesztése.

Indokoltság

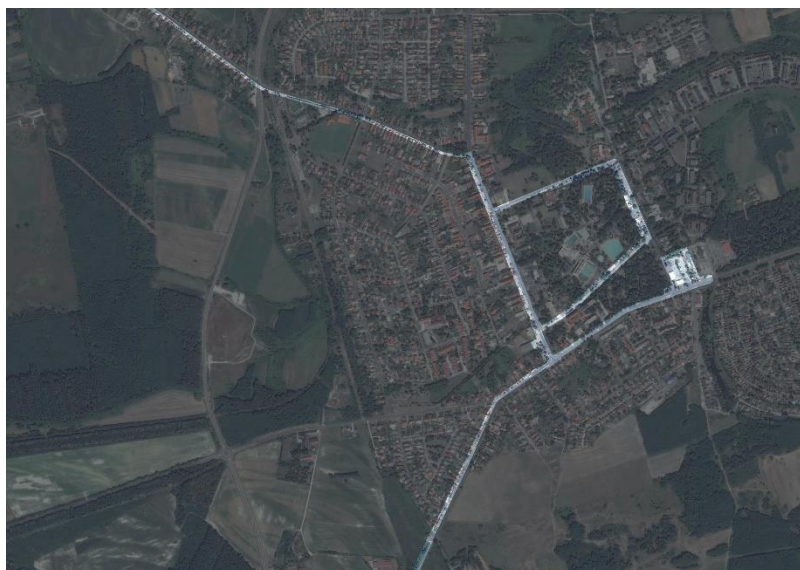
A mai, globális felmelegedéssel terhelt világunkban kiemelt figyelmet kell fordítani a környezetünk állapotára, abból a célból, hogy a fosszilis energiahordozók felhasználásának mértéke csökkenjen, ez által növelve a társadalmi jólétet, és az egészségi állapotot. A költségek megtakarításával pedig a település újabb és újabb fejlesztéseket tud eszközölni gazdaságának, valamint a város lakóinak életszínvonalának növelése érdekében.

Tartalom

- Elektromos töltőállomások létesítése – Gyógyhely parkoló zónájában, a városközpontnál, benzinkúton gyorsöltővel (S16/T42)
- okos forgalomszabályzás és városüzemeltetés (S17/T45)
- a közlekedési infrastruktúra, különös tekintettel a parkolási rendszer és kerékpáros- és gyalogosbarát infrastruktúra fejlesztése, kerékpáros kölcsönző és közösségi tározók létesítése (S11/T32)
- összefüggő kerékpárút és kerékpározható úthálózat kiépítése, határon átnyúló és térségi összeköttetések megteremtését is beleértve. (S11/T32)
- Északi központi parkoló kialakítása, Gyógyhely környezetének nulla kibocsátású zónává alakítása (S11/T32)

Területi vonatkozás

Ady-Kossuth utcai nagy kereszteződésben körforgalom kialakítása, a Művelődési Háznál kerékpár kölcsönzési lehetőség biztosítása, P+R kerékpártároló buszpályaudvarnál, összefüggő kerékpárút-hálózat a Kossuth Lajos - Bartók Béla - Bajcsy Zsilinszky Endre – Zsigmondy sétány körön, továbbá a Kossuth és Siklósi utcák és a Petőfi utca mentén végig (hivatásforgalmi céllal), továbbá továbbfejlesztve a horvát határ irányában, csatlakozva a megépült szakaszokra, határmenti összeköttetést is biztosítva.

5. Barnamezős területek rehabilitációja (K5)

Cél

A „Gépállomási” gazdasági-kereskedelmi-szolgáltató övezetben az ingatlanok megvásárlása, busz-kamion-gépkocsi parkolásához, szervizeléséhez kapcsolódó, valamint egyéb helyi kisvállalkozások gazdasági tevékenységét segítő telephelyek fejlesztése, a terület pályázati célnak megfelelő hasznosítása.

Indokoltság

Az északi területen már kijelölt kereskedelmi és ipari övezetben elsősorban alacsony intenzitású gazdasági tevékenységek, illetve kereskedelmi jellegű vállalkozások ösztönzése indokolt.

„Gépállomás” gazdasági/kereskedelmi/szolgáltató övezetben az ingatlanok megvásárlása, barnamezős rekonstrukciója szükséges. Ennek megvalósítása a TOP barnamezős kiírásai keretében lehetséges, amelynek célja a leromlott övezet revitalizációja, a környezeti terheléstől a lakosság és a környezet mentesítése, majd az így helyreállított, kárelhárított terület átadása vállalkozói hasznosításra.

A fejlesztéstől elvárt, hogy annak eredményeként a helyreállított területen vállalkozási tevékenység kezdődjön, annak során pedig munkahelyek jöjjenek létre. A hasznosítás módja lehet a lakosságot kevésbé zavaró busz-kamiongépkocsi parkolás, szervizelés, valamint egyéb helyi kisvállalkozások gazdasági tevékenységét segítő telephelyek fejlesztése.

Tartalom

- Barnamezős rekonstrukció
- Szolgáltató, vagy alacsony terhelést jelentő termelő helyi kisvállalkozások gazdasági tevékenységét segítő telephelyek fejlesztése. (S12/T34)

Területi vonatkozása

A terület lehatárolása: délről Munkácsy Mihály utca, keletről a Kossuth utca északi folytatásában lévő országos közút (58-as út, Pécs felé vezető szakasza), északnyugatról és nyugatról pedig az 1/33 hrsz-ú csatorna.

6. Kisebb méretű napelem-park létesítése (K6)

Cél:

A klímavédelmi törekvéseket támogatandó, karbonmentes és környezetileg fenntartható működés érdekében az energiaigény csökkentése, a megújuló energiaforrások gazdasági potenciálja maximális kihasználása, továbbá a kék-gazdaság helyi megjelenésének elősegítése.

Indokoltság

Napelem-park kiépítése az 58-as elkerülő és a vasút közti önkormányzati területen (Harkány 0276/71 hrsz). A kiépítendő napelem-park köztulajdonban állva, mintegy 10 éves megtérülés után előreláthatóan további 25 éven át termeli meg a város közvilágítása és közintézményei villamosenergia igénye kompenzálására a zöldenergiát. Amennyiben fejlesztési támogatás nyer el hozzá a város, a beruházás megtérülése a támogatás mértékével közel egyenes arányban javul.

A város célja a közérdekű elektromos energiaigény 100%-ban megújulókkal való kielégítése. A fejlesztés eredményeként Harkány Zöld városként jelentős CO₂ kibocsátás csökkenéssel járul hozzá a klíma védelméhez, emellett a megtermelt bevétellel le tudja nullázni a villamosenergia kiadásait - amellyel évente 10 millió Ft értékű, minőség-növelő fejlesztést tud megvalósítani.

Tartalom

A napelem-park éves termelési kapacitása 330 000 kW/év lenne. A nettó 0,75 hektáros területen szükséges kiépíteni a napelem-parkhoz kapcsolódó infrastruktúrát, így gondoskodni kell a megközelítésről és a körülkerítéséről, valamint a trafóállomás elhelyezéséről és a hálózati csatlakozásról is.

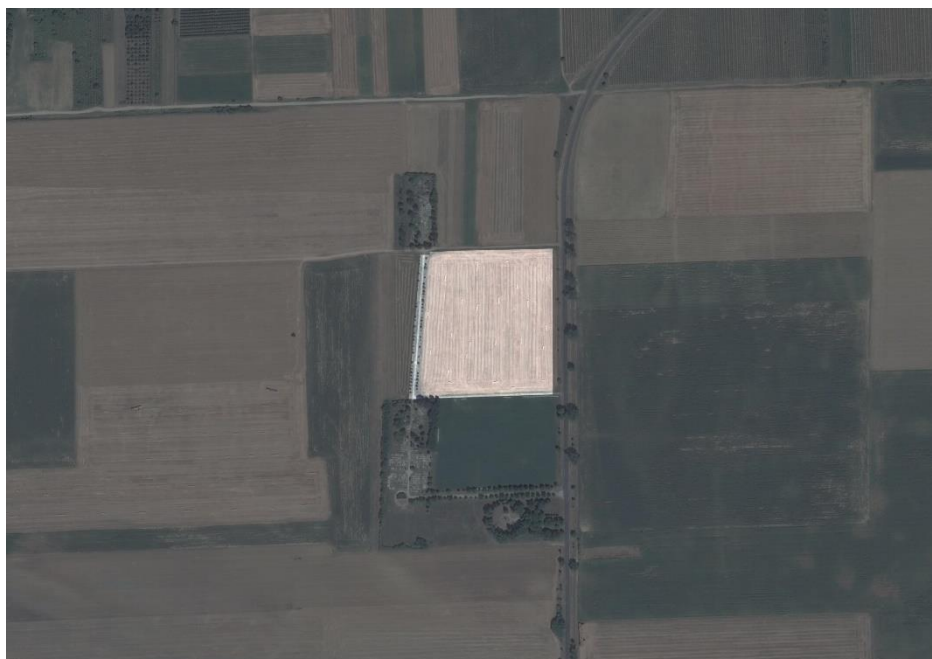
A létesítés akár fix telepítésű, akár napkövető rendszerrel épül ki, a terület mindkét megoldás esetén alkalmas lehet kiegészítő hasznosításra is. A legalkalmasabb kiegészítő tevékenység - a terület kezelését is részben megoldó - legeltetési hasznosítás lehet. Erre alkalmasak lehetnek kisebb területen akár egzotikus állatok (pld. strucc), a terület nagyobb részén pedig olyan őshonos állatok (pld. rackajuh), amelyek nem okoznak a technológiában kárt.

A napelem-park területén további állatok tartásával együtt kialakítható egy őshonos állat-park, amely Harkánynak újabb program-lehetőséget kínáló, kiegészítő attrakciója lehet, akár további génmegőrző funkcióval is kiegészítve.

(S14/T37)

Területi vonatkozás

58-as elkerülő út mentén a 0276/71 hrsz-ú terület

7. Piac-rekonstrukció (K7)

Cél

A településre érkezők számára a város egy frekventált, forgalmas helyén a jelenlegi leromlott állapotú piac helyett egy zömében helyi termékekre épülő, színvonalas és minőségi piac létrehozása, amely nem csak megjelenésében, hanem a termékek minőségében is illeszkedik Harkány város nívós gyógyturisztikai szerepkörébe.

Indokoltság

A jelenlegi piac leromlott állapotú, és zsúfolt. A szintén leromlott állapotú buszpályaudvar mellett helyezkedik el, így a busszal a településre érkező turisták rögtön a piaccal találkoznak. Ezek mellett egy új, modernebb, helyi termékekre és REL-ra alapuló piac gazdaságélénkítő hatással van nem csak a városra, hanem a térségre egyaránt.

Tartalom

Új piaci épületek létrehozása, helyi termékekkel és rövid ellátási láncokon keresztüli ellátása.

(S8/T22)

Területi vonatkozás

2395 hrsz: őstermelői piac, 2391 hrsz, 2373/13 hrsz: Vásárcsarnok és piactér.

8. Szociális alapszolgáltatás fejlesztés (K8)

Cél

A szociálisan rászoruló személyek életminőségének jelentős javulását eredményező intézmény működtetése céljából öregek napközi otthonának (nappali alapellátási feladat és a családsegítő szolgálat áthelyezésének biztosítása a megfelelő beruházással.

Indokoltság

A szociális ellátás színvonalának növelése fontos cél.

Tartalom

Az idősek napközi otthonának létrehozása, valamint családsegítő és gyermekvédelmi szolgálat elhelyezése. (S10/T26)

Bölcsődei ellátás megteremtése (S10/T26)

Területi vonatkozás

Idősek napközi otthona: Táncsics u. 3 szám alatti ingatlan

Bölcsőde: Kölcsey tér 5/B. (a jelenlegi óvoda épületén belül)

9. Közintézmények energetikai fejlesztése (K9)

Cél

A klímavédelem és az önkormányzati kiadások csökkentése érdekében az önkormányzat tulajdonában álló közintézmények fejlesztése, felújítása.

Cél továbbá közel nullenergiás intézményi épületállomány kialakítása, valamint az önkormányzati energiafelhasználás karbonsemleges kielégítése hatékonyságnövelés és megújulók alkalmazása által.

Indokoltság

Az önkormányzat legnagyobb mértékben a saját intézményeire van ráhatással. Ezek többsége elavult technológiával (világítás, fűtés, stb.) van felszerelve, és a külső homlokzati szigetelés is hiányzik róluk.

Tartalom

- Harkány Város Önkormányzati Hivatalának energetikai fejlesztése, esetlegesen városközpontba helyezése a kormányablakkal egyetemben (S10/T26),
- művelődési ház felújítása (S8/T23)
- Iskola fűtés korszerűsítés (S14/T40)
- Sportcsarnok kupola cseréje, fűtéskorszerűsítés

Területi vonatkozás

Kitaibel Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Arany János u. 16.

Harkány Város Önkormányzatának épülete: Kossuth Lajos utca 2.

Harkány Városi Sportcsarnok: Petőfi utca 42.

10. Csónakázó tó és parkerdő fejlesztése (K10)

Cél

A csónakázó-tó és a parkerdő fejlesztése révén a település turisztikai attrakcióinak száma növekedjen, ez által a településre látogatók száma is emelkedjen, csakúgy, mint a településen töltött idő, ez által a vendégéjszakák száma.

A célcsoportok igazodó, aktív időtöltést elősegítő attrakciók fejlesztése a Siklósi út mentén kialakításra javasolt parkerdőben. A cél, a rekreációhoz, egészséges életvitelhez és mozgáshoz kötődő attrakciók, aktív szabadterei parkok és látványosságok létesítése.

Indokoltság

A településen a folyamatosan csökkenő látogatószám és a csökkenő vendégéjszakák száma miatt fontos olyan turisztikai attrakciókat létrehozni, amelyek színesítik a település programkínálatát, és új idegenforgalmi vonzerőként jelennek meg.

Tartalom

A Szúnyog-csárda menti természetes holtág és patak térségében komplex élőhely-rekonstrukció és természetes vízi attrakció fejlesztése a cél. A kialakítandó vizes élőhely egyszerre jelentené a meglévő, erősen eutrofizált víztest megújulását, és egy újabb, az itt tartózkodás idején a rekreációt szolgáló attrakció kialakítását. (S9/T25)

A javasolt látványosságok:

- parkerdei futópálya a Siklósi út mentén
- felnőtt edzőterem a tervezett parkerdőben
- vizes attrakciók – KNEIPP taposó patak, csónakázótó és csónak kalandtúra kialakítása az üdülőteleptől dél-nyugatra
- éjszakai csillagvizsgáló, csillagállás-holdóra

Területi vonatkozás

Siklósi úttól északra lévő terület, melyet északról a Bartók-Béla út határol, Nyugatról a vásártér, és egy természetes csatorna, mely utóbbi Kelet felől is lehatárolja a területet.

3.3. Hálózatos projektek

A projekt megnevezése		A projekt rövid tartalma	Kapcsolat a tematikus részcélokkal
H1	Intézmény fejlesztések	<ul style="list-style-type: none"> - Új Városháza és Kormányhivatal létesítése, ebben a Közös Önkormányzati Hivatal elhelyezése - Idősek nappali otthona fejlesztése a Táncsics u. 3. sz. alatt - Művelődési Ház teljes rekonstrukciója, funkcionális fejlesztése - Bölcsődei ellátás megteremtése - Városkép védelmi rendelet megalkotása 	-T26 -T23 -T29
H2	Városi kerékpáros- és tömegközlekedési rendszerek fejlesztése, korszerűsítése	<ul style="list-style-type: none"> - Buszpályaudvar felújítása, korszerűsítése - városi buszöblök, megállók egyedi arculatú fejlesztése - P+R autóparkoló és kerékpártároló fejlesztése a buszpályaudvar mellett - A Bartók Béla utcától északra egy állandó és a fürdő bővítés tartalék területén egy ideiglenes parkoló kialakítása a Gyógyhely és Gyógyfürdő Akcióterületről szabályzással kizsorított autók és a többlet forgalom elhelyezésére - összefüggő kerékpárút hálózat kialakítása kijelölés és önálló kiépítés által - Harkányi Közbringa rendszer kiépítése legalább 5 állomással 	-T28 -T30 -T31 -T32
H3	Megújuló energiahordozók részarányának növelése	<ul style="list-style-type: none"> - A Gyógyfürdő villamosenergia igényének kielégítése kiserőművi méretű napelemes rendszerrel - A Gyógyfürdő elfolyó termálvíz hőszivattyús hasznosítása - A létesítendő Új Városháza megújulókkal való ellátása, háztartási kiserőmű méretű napelemes rendszer kiépítése - A Sportcsarnok napelemekkel és napkollektorokkal való ellátása, kupola cseréje, fűtőkorszerűsítés - Az Óvoda napelemekkel való felszerelése, önellátása kialakítása 	-T37 -T38 -T39 -T40 -T41

		<ul style="list-style-type: none"> - energia-tanácsadó hálózat és pályázati információs tájékoztatók szervezése vállalkozások, lakosság és tervezői kör részére az EU-s és hazai energetikai támogatások minél nagyobb arányú felhasználásának elősegítésére 	
H4	Városi zöldfelületek megújítása, fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> - Harkány Arborétum / Parkerdő fejlesztése - Csónakázó-tó és vizes élőhely bemutató és rekreációs ökopark kialakítása - városi parkokban a közösség számára járható, használható gyepek, sport- és játék célt szolgáló zöldfelületek kialakítása - köztereken kreatív konténeres fa- és dísznövény kihelyezés 	-T24 -T25
H5	Közlekedés-fejlesztések	<ul style="list-style-type: none"> - Ady és Kossuth utca körforgalom kialakítása - Sétány és leendő főtér közötti átkelést elősegítő forgalomlassító sziget kialakítása - a bevezető utak mentén forgalomlassító szigetek kialakítása - az elkerülő út megépítése 	-T28 -T30 -T45
H6	Környezetvédelmi fejlesztések	<ul style="list-style-type: none"> - házhoz menő hulladékszállítás és ennek egységes arculatú házi átadó-átvevő pontjai kialakítása - hazai szabványoknak is megfelelő házi vegyes tüzelésű rendszerek elterjesztése a tisztább levegőért - kert és nem térburkolat – családi, közösségi és iskola-kert program - Üdülőtérület közműproblémáinak megoldása 	-T27 -T41

3.4. A fejlesztések ütemezése

A tervezett fejlesztések meghatározó részben 2016-2022 között kerülnek megvalósításra. Az ütemezés a fejlesztések egymásra épülése alapján került kialakításra.

A tervezett beavatkozások között számos olyan található, amelynek ütemezése a teljes tervezési időszakot felöleli, ilyenek például a hálózatos projektek, valamint a kulcsprojektek. A tervezett beavatkozások indikatív ütemezését a következő alfejezet összefoglaló táblázata tartalmazza.

Az egyes akcióterületek célkitűzéseinek illeszkedése a Stratégiai célokhoz

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15	S16	S17
AT1																	
AT2																	
AT3																	
AT4																	

erős, az akcióterület fejlesztéseinek alapvető célja
részben teljesül a célkitűzés

3.5. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Fejlesztés megnevezése	Kedvezményezettek köre	Projektköltség (indikatív összeg, m Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
Kulcsprojekt				
Gyógyhelyfejlesztés (K1)	Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Zrt. Harkány Város Önkormányzata	500	GINOP-7.1.3	2016-2022
Gyógyfürdő fejlesztés (K2)	Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Zrt. Harkány Város Önkormányzata Harkányi Gyógyfürdő	1500	GINOP	2018-2020
Zöld város projekt (K3)	Harkány Város Önkormányzata	1000-1200	TOP-2.1.2	2017-2019
Fenntartható települési közlekedésfejlesztés (K4)	Harkány Város Önkormányzata	80	TOP-3.1.1	2017-2020
Barnamezős területek rehabilitációja (K5)	Harkány Város Önkormányzata Vállalkozások	400-600	TOP-2.1.1	2017-2019
Kisebb méretű napelempark létesítése (K6)	Harkány Város Önkormányzata			2019-2022
Piac rekonstrukció (K7)	Harkány Város Önkormányzata	250	VP	2018-2021
Szociális alapszolgáltatás fejlesztés (K8)	Harkány Város Önkormányzata	40-50	TOP-4.2.1	
Közüntézmények energetikai fejlesztése (K9)	Harkány Város Önkormányzata	200	TOP – 3.2.1	2017-2019
Csónakázó tó és parkerdő fejlesztése (K10)	Harkány Város Önkormányzata	500	nem ismert	2020-2025

Fejlesztés megnevezése	Projektelelemek	Kedvezményezettek köre	Projektköltség (indikatív összeg, m Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
Hálózatos projekt					
Intézmény fejlesztések (H1)	Új Városháza és Kormányhivatal létesítése, ebben a Közös Önkormányzati Hivatal elhelyezése	Harkány Város Önkormányzata	100	nem ismert	2017-2020
	Idősek nappali otthona fejlesztése a Táncsics u. 3. sz. alatt	Harkány Város Önkormányzata	40-50	TOP-4.2.1-15	2017-2019
	Művelődési Ház teljes rekonstrukciója, funkcionális fejlesztése	Harkány Város Önkormányzata	250	TOP	2017-2019
Városi kerékpáros- és tömegközlekedési rendszerek fejlesztése, korszerűsítése (H2)	Buszpályaudvar felújítása, korszerűsítése	Harkány Város Önkormányzata	50	TOP-3.1.1-15	2017-2020
	városi buszöblök, megállók egyedi arculatú fejlesztése	Harkány Város Önkormányzata	30	TOP-3.1.1-15	2017-2019
	P+R autóparkoló és kerékpártároló fejlesztése a buszpályaudvar mellett	Harkány Város Önkormányzata	230	TOP-3.1.1-15	2017-2019
	A Bartók Béla utcától északra egy állandó és a fürdő bővítés területén egy ideiglenes parkoló kialakítása a Gyógyhely és Gyógyfürdő Akcióterületről szabályzással kiszorított autók és a többlet forgalom elhelyezésére	Harkány Város Önkormányzata	120	TOP-3.1.1-15	2017-2018
	összefüggő kerékpárút hálózat kialakítása kijelölés és önálló kiépítés által	Harkány Város Önkormányzata	400	TOP – 1.2.1-15	2017-2019

	Harkányi Közbringa rendszer kiépítése legalább 5 állomással	Harkány Város Önkormányzata	100		2017-2019
Megújuló energiahordozók részarányának növelése (H3)	A Gyógyfürdő villamosenergia igényének kielégítése kiserőművi méretű napelemes rendszerrel	Harkány Város Önkormányzata Harkányi Gyógyfürdő			2018-2022
	A Gyógyfürdő elfolyó termálvíz hőszivattyús hasznosítása	Harkány Város Önkormányzata Harkányi Gyógyfürdő			2018-2020
	A létesítendő Új Városháza megújulókkal való ellátása, háztartási kiserőmű méretű napelemes rendszer kiépítése	Harkány Város Önkormányzata	200		2019-2022
	A Sportcsarnok napelemekkel és napkollektorokkal való ellátása	Harkány Város Önkormányzata	150		2018-2020
	Az Óvoda napelemekkel való felszerelése, önellátása kialakítása	Harkány Város Önkormányzata	100		2018-2020
	energia-tanácsadó hálózat és pályázati információs tájékoztatók szervezése vállalkozások, lakosság és tervezői kör részére az EU-s és hazai energetikai támogatások minél nagyobb arányú felhasználásának elősegítésére	Harkány Város Önkormányzata	20		2016-2022
Városi zöldfelületek megújítása, fejlesztése (H4)	Harkány Arborétum / Parkerdő fejlesztése	Harkány Város Önkormányzata	500		2017-2021
	Csónakázó-tó és vizes élőhely bemutató és rekreációs ökopark kialakítása	Harkány Város Önkormányzata	500		2017-2022

	városi parkokban a közösség számára járható, használható gyepek, sport- és játék célú szolgáló zöldfelületek kialakítása	Harkány Város Önkormányzata	200		2017-2019
	köztéren kreatív konténeres fa- és dísznövény kihelyezés	Harkány Város Önkormányzata	100		2016-2018
Közlekedés-fejlesztések (H5)	Ady és Kossuth utca körforgalom kialakítása	Harkány Város Önkormányzata			2016-2020
	Sétány és leendő főút közötti átkelést elősegítő forgalomlassító sziget kialakítása	Harkány Város Önkormányzata	25		2017-2019
	a bevezető utak mentén forgalomlassító szigetek kialakítása	Harkány Város Önkormányzata	25		2017-2019
	az elkerülő út megépítése	Harkány Város Önkormányzata			2018-2022
Környezetvédelmi fejlesztések (H6)	házhoz menő hulladékszállítás és ennek egységes arculatú házi átvételek pontjai kialakítása	Harkány Város Önkormányzata	50	Saját forrás	2017-2019
	hazai szabványoknak is megfelelő házi vegyes tüzelésű rendszerek elterjesztése a tisztább levegőért	Harkány Város Önkormányzata	50	Saját forrás	2017-2020
	kert és nem térburkolat – családi, közösségi és iskola-kert program	Harkány Város Önkormányzata	50	Saját forrás	2017-2020
	Üdülőtérület közműproblémáinak megoldása	Harkány Város Önkormányzata	400	Saját forrás	2017-2020

3.6. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

A kijelölt akcióterületen kívül az alábbi fejlesztések tervezettek:

Kisebb méretű napelempark létesítése

Napelem-park kiépítése az 58-as elkerülő és a vasút közti önkormányzati területen (Harkány 0276/71 hrsz).

Amennyiben fejlesztési támogatást nyer el hozzá a város, a beruházás megtérülése a támogatás mértékével közel egyenes arányban javul. A város célja a közérdekű elektromos energiaigényének 100%-ban megújulókkal való ellátása. A fejlesztés eredményeként Harkány Zöld városként jelentős CO₂ kibocsátás csökkenéssel járul hozzá a klíma védelméhez. Emellett az itt megtermelt bevétellel teljesen le tudja nullázni a villamosenergia kiadásait, amely összeget a város további céljainak ellátására tud fordítani, évente mintegy 10 millió Ft értékben.

A napelempark éves termelési kapacitása 330 000 kW/év lenne. A nettó 0,75 ha-os területen szükséges kiépíteni a napelemparkhoz kapcsolódó infrastruktúrát, így gondoskodni kell a megközelítésről és a körülkerítéséről, valamint a trafóállomás elhelyezéséről és a hálózati csatlakozásról is.

A területet kétféle módon lehet hasznosítani:

- Fix telepítésű napelem
- Napkövető napelem

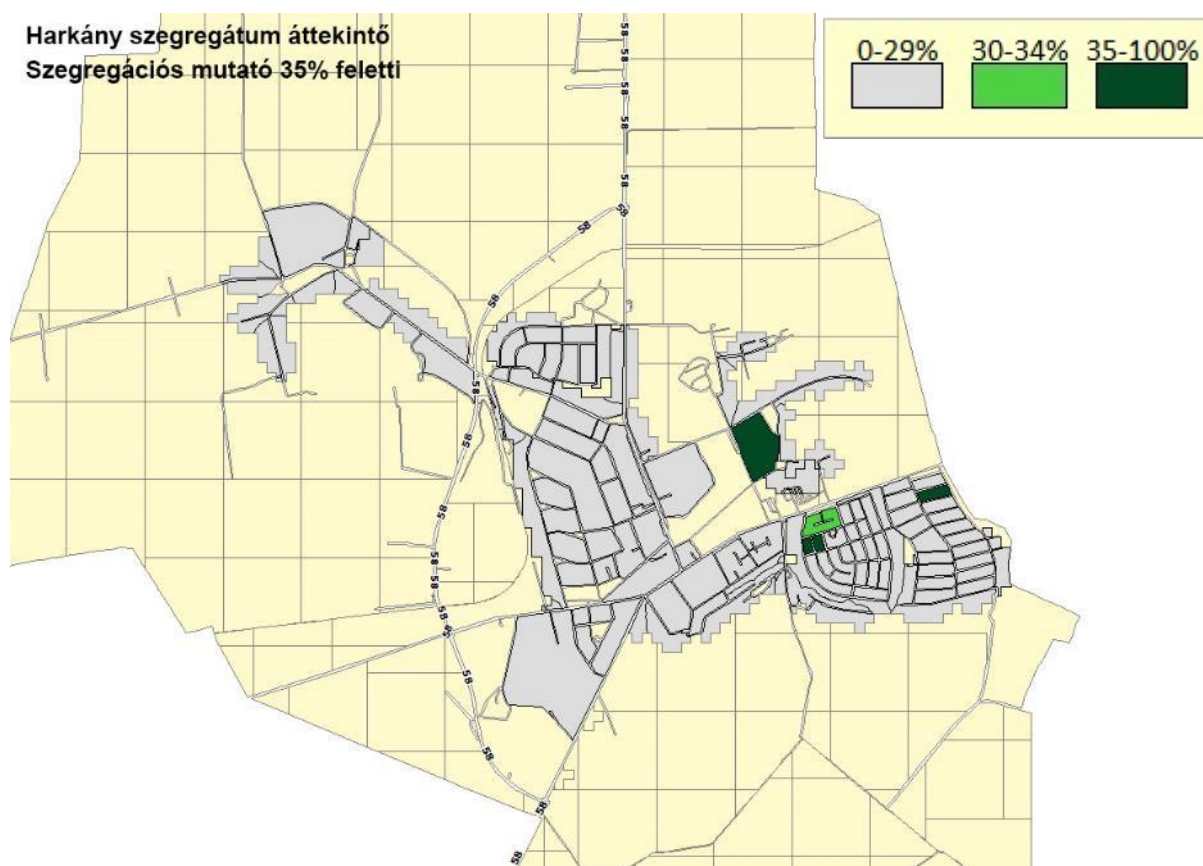
Mindkét megoldás esetén alkalmas a terület egyéb, kiegészítő tevékenység végzésére. A legalkalmasabb a legeltetés, akár egzotikus állatokkal (pl. strucc), vagy őshonos állatokkal (pl. rackajuh). Ez által a településnek egy kiegészítő vonzerőt nyújtó eko-biopark alakítható ki.

4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

(amennyiben a településen található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület)

Az ITS készítése kapcsán irányadó 314/2012. (XI.8.) Korm.rendelet alapján Anti-szegregációs program készítendő azon településeken, melyek területén található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület.

A KSH által a 2011-es népszámlálás alapján rendelkezésre bocsátott adatok alapján a településen valódi szegregátum, illetve szegregációval veszélyeztetett terület nem található, mert a térképen jelölt területeken élő népesség száma nem éri el az 50 főt.

Fenti okok miatt ez a fejezet nem releváns. Harkány Városának Önkormányzata 2013-ban fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programját, melyben a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű lakosság számára intézkedési terv készült. Ez biztosítja, hogy a településen továbbra se alakulhasson ki szegregátum.

5. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1. Külső összefüggések

(a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)

A stratégia illeszkedése az Európai unió fejlesztéspolitikájához (Európa2020 Stratégiája)

Jelmagyarázat:												
<div> <div></div> erős kapcsolat </div> <div> <div></div> közepes kapcsolat </div> <div> <div></div> nincs vagy gyenge kapcsolat </div>		(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése	(2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása	(3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének növelése	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	(5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés- és kezelés előmozdítása	(6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása	(7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása	(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem	(10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át	(11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő
S1	Harkány Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése											
S2	Zsigmond Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház egészségügyi szolgáltatásai fejlesztése											
S3	A tematikus egészségturisztikai és medical-wellness termékek és szolgáltatások fejlesztése											

S4	Harkány Minősített Gyógyhely tematikus fejlesztése											
S5	Minőségi szálláshely-fejlesztés											
S6	A gyógy- és wellness idegenforgalmi gazdaságot támogató szolgáltatások fejlesztése célja											
S7	Vendéglátás- és kereskedelem fejlesztése											
S8	A közösségi terek fejlesztése											
S9	Harkány zöldfelületeinek revitalizációja, fejlesztése											
S10	A városszervezés infrastruktúrája fejlesztése											
S11	Kerékpáros- és gyalogosbarát mobilitás-fejlesztés											
S12	Gazdasági termelési területek fejlesztése											
S13	A helyi kis- és induló vállalkozások megerősítése											
S14	Megújuló energiaforrások arányának növelése											
S15	Az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása											
S16	Az elektromos közlekedés feltételeinek fejlesztése, városi flotta korszerűsítése											
S17	Okos Város, okos mérés és energiamedzsent rendszerek megvalósítása											

A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz

		Szakpolitikai célok							Területi célok					
	<div>Jelmagyarázat:</div> <div><div></div>erős kapcsolat</div> <div><div></div>közepes kapcsolat</div> <div><div></div>nincs vagy gyenge kapcsolat</div>	Versenyképes, innovatív gazdaság	Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom	Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	Az ország makro-regionális szerepének erősítése	A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	A vidéki térségek népességeltartó erejének növelése	Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságosztóvonzás elősegítése	Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása
S1	Harkány Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése													
S2	Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház egészségügyi szolgáltatásai fejlesztése													
S3	A tematikus egészségturisztikai és medical-wellness termékek és szolgáltatások fejlesztése													
S4	Harkány Minősített Gyógyhely tematikus fejlesztése													

S5	Minőségi szálláshely-fejlesztés													
S6	A gyógy- és wellness idegenforgalmi gazdaságot támogató szolgáltatások fejlesztése célja													
S7	Vendéglátás- és kereskedelem fejlesztése													
S8	A közösségi terek fejlesztése													
S9	Harkány zöldfelületeinek revitalizációja, fejlesztése													
S10	A városszervezés infrastruktúrája fejlesztése													
S11	Kerékpáros- és gyalogosbarát mobilitás-fejlesztés													
S12	Gazdasági termelési területek fejlesztése													
S13	A helyi kis- és induló vállalkozások megerősítése													
S14	Megújuló energiaforrások arányának növelése													
S15	Az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása													
S16	Az elektromos közlekedés feltételeinek fejlesztése, városi flotta korszerűsítése													
S17	Okos Város, okos mérés és energiamenedzsment rendszerek megvalósítása													

A stratégia illeszkedése Baranya megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

		Stratégiai célok						
	<p>Jelmagyarázat:</p> <p> erős kapcsolat</p> <p> közepes kapcsolat</p> <p> nincs vagy gyenge kapcsolat</p>	Helyi gazdaságok fejlesztése	Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése	Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrások fejlesztése	Társadalmi felzárkózás elősegítése	Stratégiai erőforrások fenntartható használata	Elérhetőség és mobilitás javítása	Nagyterségi csomóponttá válás
S1	Harkány Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése							
S2	Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház egészségügyi szolgáltatásai fejlesztése							
S3	A tematikus egészségturisztikai és medical-wellness termékek és szolgáltatások fejlesztése							
S4	Harkány Minősített Gyógyhely tematikus fejlesztése							
S5	Minőségi szálláshely-fejlesztés							
S6	A gyógy- és wellness idegenforgalmi gazdaságot támogató szolgáltatások fejlesztése célja							
S7	Vendéglátás- és kereskedelem fejlesztése							
S8	A közösségi terek fejlesztése							
S9	Harkány zöldfelületeinek revitalizációja, fejlesztése							
S10	A városszervezés infrastruktúrája fejlesztése							

S11	Kerékpáros- és gyalogosbarát mobilitás-fejlesztés							
S12	Gazdasági termelési területek fejlesztése							
S13	A helyi kis- és induló vállalkozások megerősítése							
S14	Megújuló energiaforrások arányának növelése							
S15	Az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása							
S16	Az elektromos közlekedés feltételeinek fejlesztése, városi flotta korszerűsítése							
S17	Okos Város, okos mérés és energiamenedzsment rendszerek megvalósítása							

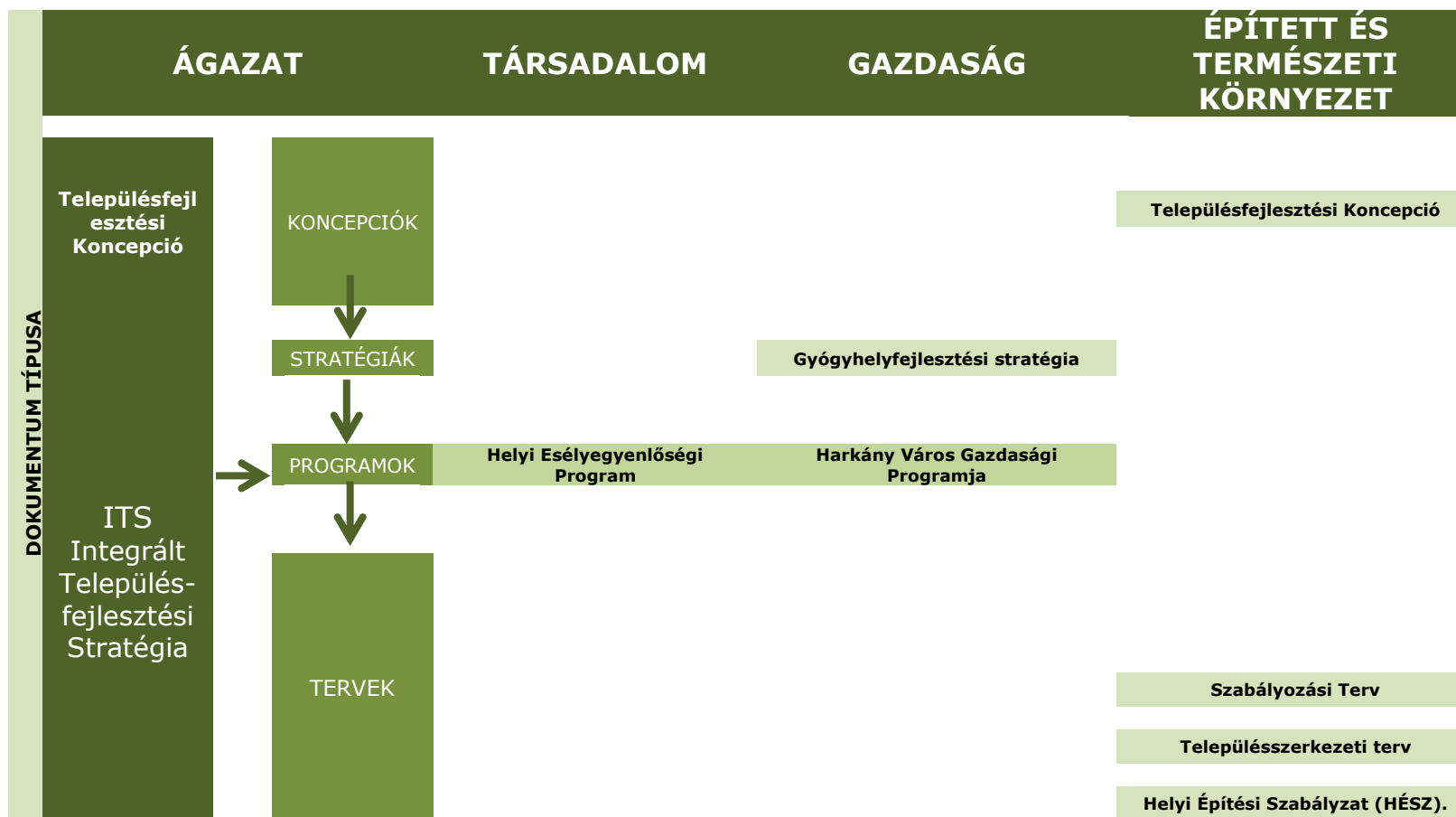
A stratégia illeszkedik a hatályos településrendezési eszközökhöz, és a gazdaságfejlesztés, valamint a fenntartható fejlődés szempontjainak megfelelően fejleszti azt tovább. A stratégia a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió céljaival összhangban került kialakításra. A stratégia a Településfejlesztési Konceptió alapján azzal egy időben készült így biztosítva a szoros összhangot. A stratégia teljes összhangban van az önkormányzat gazdaságfejlesztési terveivel és elképzeléseivel. A stratégia az ágazati stratégiákkal összhangban került kialakításra, a partnerségi egyeztetés keretén belül az ágazati tervezésben közreműködők megvizsgálták a stratégia illeszthetőségét.

A stratégia összhangban van a klímaváltozás káros hatásainak kiküszöbölésére irányuló küzdelem és az energiahatékonyság növelése stratégiai szempontjaival. A stratégia a Nemzeti reform Programmal, és az Európai Unió fejlesztési stratégiával összhangban készült, a célok illesztését bemutattuk.

A Stratégia összhangban van, és szerves egységet képez az országos ágazati stratégiáknak az EU követelményei által meghatározott szellemiségével, ami az EU tizenegy 2020-as stratégiai célkitűzésének valóra váltását szolgálja.

5.2. Belső összefüggések

(a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)

Harkány Város Önkormányzata és intézményei munkája során érvényesül az esélyegyenlőség. Az egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programmal rendelkezik a település. A programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia figyelembe veszi a Helyi Esélyegyenlőségi Tervben foglaltakat és az elvégzendő feladatokat.

Harkány Város Önkormányzata elfogadott, hatályos Gazdasági Programmal rendelkezik. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia figyelembe veszi a Gazdasági Programban foglaltakat és épít rá.

A stratégia illeszkedése a településfejlesztési koncepcióhoz

		SPECIFIKUS CÉLOK					
	Jelmagyarázat:	Gyógyhely fejlesztés	Turisztikai termékek és helyi szolgáltatások fejlesztése	Karbonmentes, klímabarát fenntartható településfejlesztés	Gazdasági diverzifikáció	Termelő és alapinfrastruktúra fejlesztése	Települési funkciók fejlesztése
	<div><div></div>erős kapcsolat</div>						
	<div><div></div>közepes kapcsolat</div>						
	<div><div></div>nincs vagy gyenge kapcsolat</div>						
S1	Harkány Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése						
S2	Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház egészségügyi szolgáltatásai fejlesztése						
S3	A tematikus egészségturisztikai és medical-wellness termékek és szolgáltatások fejlesztése						
S4	Harkány Minősített Gyógyhely tematikus fejlesztése						
S5	Minőségi szálláshely-fejlesztés						
S6	A gyógy- és wellness idegenforgalmi gazdaságot támogató szolgáltatások fejlesztése célja						
S7	Vendéglátás- és kereskedelem fejlesztése						
S8	A közösségi terek fejlesztése						
S9	Harkány zöldfelületeinek revitalizációja, fejlesztése						
S10	A városszervezés infrastruktúrája fejlesztése						
S11	Kerékpáros- és gyalogosbarát mobilitás-fejlesztés						
S12	Gazdasági termelési területek fejlesztése						
S13	A helyi kis- és induló vállalkozások megerősítése						
S14	Megújuló energiaforrások arányának növelése						
S15	Az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása						
S16	Az elektromos közlekedés feltételeinek fejlesztése, városi flotta korszerűsítése						
S17	Okos Város, okos mérés és energiamenedzsment rendszerek megvalósítása						

A célok logikai összefüggései

Átfogó cél	Stratégiai cél	Kulcsprojekt	Az tervezett projektek akcióterületi kapcsolódása				
			Gyógyhely és Gyógyfürdő akcióterület	Városközpont akcióterület	Üdülőttelep akcióterület	Barnamezős akcióterület	Akcióterületen kívül
			Kulcsprojektek				
Harkány gyógyhely turisztikai fejlesztése	S4 Harkány Minősített Gyógyhely tematikus fejlesztése	K1 Gyógyhelyfejlesztés	X				
	S2 Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház egészségügyi szolgáltatásai fejlesztése						
Harkány gyógyhely turisztikai fejlesztése Harkány idegenforgalmi gazdasági potenciálja kihasználásának növelése	S1 Harkány Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése	K2 Gyógyfürdő fejlesztés	X				
	S3 A tematikus egészségturisztikai és medical-wellness termékek és szolgáltatások fejlesztése						
	S5 Minőségi szálláshely-fejlesztés						
	S6 A gyógy- és wellness idegenforgalmi gazdaságot támogató szolgáltatások fejlesztése célja						
	S7 Vendéglátás- és kereskedelem fejlesztése						
Harkány Város települési infrastruktúrája és szolgáltatásai fejlesztése	S8 A közösségi terek fejlesztése	K3 Zöld város projekt	X	X			
	S9 Harkány zöldfelületeinek revitalizációja, fejlesztése						

Harkány Város települési infrastruktúrája és szolgáltatásai fejlesztése	S11 Kerékpáros- és gyalogosbarát mobilitás-fejlesztés	K4 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	X	X	X		
	S16 Az elektromos közlekedés feltételeinek fejlesztése, városi flotta korszerűsítése						
Gazdaságfejlesztés a diverzifikáció és a foglalkoztatás-bővítés által	S12 Gazdasági termelési területek fejlesztése	K5 Barnamezős területek rehabilitációja				X	
	S13 A helyi kis- és induló vállalkozások megerősítése						
Fenntartható Harkány – Karbonmentes és klímabarát város	S14 Megújuló energiaforrások arányának növelése	K6 Kisebb méretű napelempark létesítése					X
Harkány Város települési infrastruktúrája és szolgáltatásai fejlesztése	S8 A közösségi terek fejlesztése	K7 Piac rekonstrukció			X		
Harkány Város települési infrastruktúrája és szolgáltatásai fejlesztése	S10 A városszervezés infrastruktúrája fejlesztése	K8 Szociális alapszolgáltatás fejlesztés		X			
Fenntartható Harkány – Karbonmentes és klímabarát város	S15 Az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása	K9 Közintézmények energetikai fejlesztése		X			X
	S16 Okos Város, okos mérés és energiamenedzsment rendszerek megvalósítása						
Harkány Város települési infrastruktúrája és szolgáltatásai fejlesztése	S9 Harkány zöldfelületeinek revitalizációja, fejlesztése	K10 Csónakázó tó és parkerdő fejlesztése			X		

Átfogó cél	Stratégiai cél	Hálózatos projekt	Az tervezett projektek akcióterületi kapcsolódása				
			Gyógyhely és Gyógyfürdő akcióterület	Városközpont akcióterület	Üdülőttelep akcióterület	Barnamezős akcióterület	Akcióterületen kívül
			Hálózatos projektek				
Fenntartható Harkány – Karbonmentes és klímabarát város	S15 Az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása S16 Okos Város, okos mérés és energiamenedzsment rendszerek megvalósítása	H1 Intézmény fejlesztések		X			
Harkány Város települési infrastruktúrája és szolgáltatásai fejlesztése	S11 Kerékpáros- és gyalogosbarát mobilitás-fejlesztés	H2 Városi kerékpáros- és tömegközlekedési rendszerek fejlesztése, korszerűsítése	X	X	X		X
Fenntartható Harkány – Karbonmentes és klímabarát város	S14 Megújuló energiaforrások arányának növelése	H3 Megújuló energiahordozók részarányának növelése	X	X			X
Fenntartható Harkány – Karbonmentes és klímabarát város	S15 Harkány zöldfelületeinek revitalizációja, fejlesztése	H4 Városi zöldfelületek megújítása, fejlesztése	X	X	X		
Harkány Város települési infrastruktúrája és szolgáltatásai fejlesztése	S11 Kerékpáros- és gyalogosbarát mobilitás-fejlesztés	H5 Közlekedés-fejlesztések	X				
Fenntartható Harkány – Karbonmentes és klímabarát város	S16 Az elektromos közlekedés feltételeinek fejlesztése, városi flotta korszerűsítése						
Harkány Város települési infrastruktúrája és szolgáltatásai fejlesztése	S10 A városszervezés infrastruktúrája fejlesztése	H6 Környezetvédelmi fejlesztések		X	X		X

A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák

Középtávú stratégiai célok		Megalapozó vizsgálatban azonosított problémák	Megalapozó vizsgálatban azonosított adottságok
S1	Harkány Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> - Fürdő látogatószáma, valamint a vendégéjszakák száma csökken - Behatárolt célcsoport - Hiányzó exkluzív szállodakínálat 	Számos, eddig még kiaknázatlan potenciál rejlik a gyógyfürdőben
S2	Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház egészségügyi szolgáltatásai fejlesztése		Gyógyfürdő területén belül rengeteg hasznosítható terület áll rendelkezésre
S3	A tematikus egészségturisztikai és medical-wellness termékek és szolgáltatások fejlesztése		
S4	Harkány Minősített Gyógyhely tematikus fejlesztése		
S5	Minőségi szálláshely-fejlesztés		
S6	A gyógy- és wellness idegenforgalmi gazdaságot támogató szolgáltatások fejlesztése célja		
S7	Vendéglátás- és kereskedelem fejlesztése		
S8	A közösségi terek fejlesztése	Közösségi tér hiánya	Rendelkezésre állnak szabad zöldfelületek
S9	Harkány zöldfelületeinek revitalizációja, fejlesztése		
S10	A városszervezés infrastruktúrája fejlesztése	Területileg szétszórt intézményhálózat	
S11	Kerékpáros- és gyalogosbarát mobilitás-fejlesztés	Parkolási gondok	
S12	Gazdasági termelési területek fejlesztése	Egy lábon álló gazdaság	Barnamezős terület rehabilitációja
S13	A helyi kis- és induló vállalkozások megerősítése		Új ipari/gazdasági területek kijelölése
S14	Megújuló energiaforrások arányának növelése	Energiafüggőség	megújuló energiaforrások széleskörű alkalmazásának lehetősége
S15	Az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása	intézmények energiahatékonysági korszerűsítései már megkezdődtek, de még számos intézmény még felújításra szorul	megújuló energiaforrások széleskörű alkalmazásának lehetősége

S16	Az elektromos közlekedés feltételeinek fejlesztése, városi flotta korszerűsítése		
S17	Okos Város, okos mérés és energiamenedzsment rendszerek megvalósítása		

A stratégia megvalósíthatósága, a stratégiai célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

A városi szintű célok koherens rendszerben, egymást erősítve járulnak hozzá a stratégia tematikus céljainak és az átfogó célok megvalósításához. Az egyes területi (akcióterületi) meghatározott célok illeszkednek egymáshoz és úgy kerültek kijelölésre, hogy figyelembe vételre kerültek a városra gyakorolt hatásaik is.

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15	S16	S17
S1		++	++	++	++	++	++	++	+	0	++	0	+	+	0	+	+
S2	++		++	++	++	++	++	+	++	0	+	0	0	0	+	+	+
S3	++	++		++	++	++	++	+	++	0	+	0	++	0	0	+	+
S4	++	++	++		++	++	++	++	++	+	++	0	0	+	+	++	++
S5	++	++	++	++		++	++	++	+	+	++	0	+	0	++	+	+
S6	++	++	++	++	++		++	+	++	+	++	0	+	+	+	+	+
S7	++	++	++	++	++	++		++	++	+	++	+	++	0	++	+	+
S8	++	+	+	++	++	+	++		++	++	++	0	+	+	++	+	++
S9	+	++	++	++	+	++	++	++		-	-	-	-	-	0	+	0
S10	0	0	0	+	+	+	+	++	-		++	+	+	+	++	++	++
S11	++	+	+	++	++	++	++	++	-	++		+	+	++	+	++	++
S12	0	0	0	0	0	0	+	0	-	+	+		++	+	++	+	+
S13	+	0	++	0	+	+	++	+	-	+	+	++		0	+	+	+
S14	+	0	0	+	0	+	0	+	-	+	++	+	0		++	++	++
S15	0	+	0	+	++	+	++	++	0	++	+	++	+	++		0	++
S16	+	+	+	++	+	+	+	+	+	++	++	+	+	++	0		++
S17	+	+	+	++	+	+	+	++	0	++	++	+	+	++	++	++	

++ erős pozitív hatás; + pozitív hatás; 0 semleges; - negatív hatás; --erősen negatív hatás

6. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Belső tényezők	Valószínűség (1-10)	Hatás (1-10)	Kockázat kezelésének módja
Társadalmi tényezők			
Társadalmi ellentét a városlakók egyes csoportjai között a település fejlesztési irányait illetően	5	4	A fejlesztéseket a lakossággal való folyamatos egyeztetésekkel kell megvalósítani, a célok a társadalmi igényekkel teljes konszenzusban kerülnek kijelölésre.
Társadalom bizonyos csoportjai kiszorulnak a fejlődésből	4	5	A város szociális hálózatának kiemelten kell kezelnie a szegényebb, hátrányosabb helyzetű csoportokat.
Lakosság érdektelensége	6	7	A város számos rendezvénnyel, programmal törekedjen a lakosság minél nagyobb mértékű bevonására
Lakóingatlanok komfortfokozata romlik	4	6	A felvázolt célok között is megfogalmazott, leromlott épületek problémáját kezelni kell, és szabályozással megakadályozni további épületek nem rendeltetésszerű használatát, ez által a leromlásukat
Gazdasági tényezők			
A gyógyfürdő és gyógyhely fejlődése, fejlesztése elmarad	4	9	A gyógyfürdő és a gyógyhely fejlesztés folyamatos feladata, hogy mindig új látogatókat csábítsanak a településre.
A városnak nem sikerül új befektetőket a városba csábítani	6	8	A település önkormányzatának a városba új befektetők vonzását kiemelt prioritásként kell kezelnie
A városban a gazdasági diverzifikáció nem jön létre	4	9	A cél elérése érdekében új gazdasági területeket kell kijelölni és támogatni kell a mikro- kis- és középvállalkozásokat a letelepedésük segítésében.
Környezeti tényezők			
Megújuló közterek és zöldfelületek nem rendeltetésszerű használata	6	4	A megújuló területeken állagmegőrzés céljából folyamatos karbantartás és figyelemfelkeltés szükséges.
Környezet konfliktusai továbbra is fennállnak	5	3	Közterületek átgondolt rehabilitációjával kívánja a város visszaszorítani az ilyen jellegű konfliktusokat (vizuális környezetszennyezés, zaj és rezgésszennyezés), így kerülendő el, hogy ebből konfliktusok alakuljanak ki.
Külső tényezők			
Szabályozási környezet változásai			
Változó támogatási rendszer	5	5	A város fejlesztései során a támogatásokra és a vállalkozásokkal való együttműködésre is épít. Amennyiben a támogatási rendszer negatív irányba hatna a város számára, akkor a gazdasági szereplőkkel együttműködve, és stabil gazdasági háttérrel képes lesz külső források bevonására céljai elérése érdekében.
Gazdasági változások			
Magyarország gazdasága lemarad a környezetétől, mely a városra is általánosan negatívan hat	2	2	A város főként leginkább saját erősségeit igyekszik kihasználni, mely függetleníteni tudja valamelyest az országos trendektől.
Társadalmi változások			
Előregedő, elvándorló lakosság	6	5	Az egyre több külföldi munkavállaló miatt, az aktív korúak aránya csökken, mely munkaerőhiányhoz és előregedő lakossághoz vezethet. Ennek elkerülésére a településen élők számára jövőképet és anyagi stabilitást kell nyújtani.

Jelentős kockázatot rejt magában az a tény, hogy a tervezett fejlesztések jelentős része még a műszaki és gazdasági előkészítettség kezdeti fázisában van, vagy meg sem kezdődött. A kulcsprojektek kidolgozatlansága következtében csak jelentős hibahatárral történhet a költségek becslése, emellett az egyes projektekhez kötődő, azok megvalósíthatóságát érintő műszaki, gazdasági vagy a tulajdonviszonyokban rejlő kockázatok is rejtve maradtak a stratégia elkészítésének folyamatában. A kockázat mérséklése érdekében szükséges lenne a stratégia kulcsprojektjei előkészítésének (műszaki és gazdasági tervezésének) felgyorsítására. Szükséges emellett, hogy a stratégia monitoring-tevékenységeinek keretében megfelelő hangsúlyt kapjon az előkészítés menetének kontrollja, és a projektek előkészítése során nyert információk visszacsatolása a stratégiába.

A település fejlesztése a jövőben nagyban függ a 2014-2020-as programozási időszak támogatásaitól. Ezért a város nagyobb volumenű projektjei reálisan csak akkor tudnak megvalósulni, ha a pályázati források pozitív elbírálásra kerülnek.

A kockázatok bekövetkezésének valószínűségét a megvalósítás folyamatában időszakosan értékelni szükséges, illetve esetleges további kockázatok azonosítása is szükségessé válhat. Mindezt a stratégia rendszeres monitoring tevékenységének keretében kell elvégezni.

7. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az ITS-ben, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valami szabályozó, rendeletalkotó tevékenységgel. Optimális esetben ez a két tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak.

Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főként annak tekintetében, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

A Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaz.

A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására abból a célból, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentését.

A SEAP alapján a TOP támogatást biztosít az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központi rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. Az energiamenedzsmentet pedig önkormányzati kedvezményezett esetén a TOP támogatja.

Klímastratégia

Az ország kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából jelentős. Kutatások, tanulmányok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is rendkívül nagy eltéréseket mutat, különösen az ország déli része. A klímaváltozás kiváltó okainak

megfékezése, csökkentése globális összefogást kíván, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő a települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)

A fenntartható városi mobilitási terv alapvetően az EU által meghatározott klímavédelmi és energiahatékonysági célokat segíti.

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A fenntartható városi mobilitástervezés során mód van akár egyének (iskolások, mozgáskorlátozottak, idősek, stb.), akár vállalkozások számára a multimodális, ajtótól ajtóig való közlekedési megoldások kidolgozására.

Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városnak sokszor egymásnak versengő jogi kötelezettségnek kell megfelelniük.

A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése

A jól működő városok felé elvárás, hogy az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő szolgáltatásokat is nyújtson, amelyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak az új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is.

E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek karbantartását, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági-, és turista-igényekhez igazodó összehangolt és ötletes fejlesztését, támogatását is. Kiemelten fontos támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészséges életmódra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket.

Szabályozási tevékenységek, eszközök

Az önkormányzat alkalmazhat olyan eszközöket, amelyek segítik, támogatják a fejlesztési célok elérését.

Ide tartozhatnak:

- Szabályozási tevékenységek
- A „tervalku” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés)
- Városmarketing célú tevékenységek (pl. marketing stratégia elkészítése, marketingkommunikáció), a magánbefektetők bevonása, a lehetséges,

kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítása érdekében, valamint, hogy a létesítmények kihasználtsága növekedjen, a fejlesztési eredmények ismertebbé váljanak, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerővel bírjanak.

- Helyi adókedvezmények, építési illeték kedvezmények biztosítása bizonyos esetekben a magántőke mobilizálása érdekében.

A fentieken túl a célrendszerben megfogalmaztuk azon szervezeti javaslatainkat, amelyek elősegíthetik a fejlesztési, minőség emelési célok megvalósulását. Ezek például:

- helyi fejlesztési menedzsment kapacitás kialakítása
- oktatás, képzés támogatása, ösztönzése a szakképzés növelése érdekében
- helyi ösztöndíj program létrehozása a fiatalok helyben tartása, ide vonzása érdekében.
- szociális szövetkezet vagy más, szociális gazdasági fejlesztésnek keretet adni tudó, részben vagy egészben önkormányzati tulajdonú gazdasági szervezet létrehozása

7.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

Stratégiai irányítási és monitoring funkciók

- ITS folyamatos aktualizálása, településrendezési eszközökkel való összhang biztosítása
- Az ITS és a nemzeti, ágazati fejlesztések összhangja érvényesülésének segítése
- ITS időszakos felülvizsgálatának, illetve a stratégia megvalósulása értékelésének előkészítése, az ITS felülvizsgálatának megszervezése
- Rendszeres és alkalmi partneri egyeztetések kezdeményezése, szervezése, a helyi fejlesztéspolitika kommunikációjával kapcsolatos szakmai feladatok ellátása
- A megvalósítás lehetőségeinek figyelemmel kísérése, az ITS-hez illeszkedő projektek szervezése és megvalósításuk segítése
- A városfejlesztő társaság tevékenységének szakmai felügyelete, egyes városfejlesztési akciók tekintetében a kapcsolódó szerződések teljesítésének szakmai felügyelete.

A funkciók ellátása a város gazdaságfejlesztő, illetve befektetés-ösztönzési tevékenységének szervezéséért és felügyeletéért is felelős alpolgármester irányításával, a Műszaki Osztály felelősségében történik. A szervezeti megoldás biztosítja a stratégiai tervezési és településrendezési tevékenységek összhangját,

és ezek zökkenőmentes kapcsolódását a város vezetésének politikai jellegű vezetői tevékenységéhez.

A Városfejlesztési és Tervezési Osztály rendelkezik az ITS stratégiai irányítási és monitoring funkcióihoz szükséges kapacitásokkal.

Az ITS megvalósítása olyan szervezeti működést kíván meg a várostól, amely biztosítja egyrészt a stratégia egészének folyamatos karbantartását, az elért eredmények visszacsatolását a stratégia tervezési folyamatába („stratégiai menedzsment”), másrészt pedig biztosítja a koncepció által kijelölt akcióterületi alapú fejlesztések professzionális és hatékony megvalósítását („operatív menedzsment”). A projektmenedzsment általános kategóriái szerint csoportosítva tehát: a stratégiai menedzsment a „hatások” érvényesüléséért, míg az operatív menedzsment az eredményekért (mind a közvetlen, „outputok”, mind a tényleges eredmények) visel felelősséget.

7.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Az önkormányzat a város térségi szerepköréhez igazodva folyamatosan elvégzi az ITS végrehajtása során a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a környezet főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel.

A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is a járás településeinek céljaival. A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül tudatosítja a térség településeivel, illetve együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés, és munkahelyteremtés kap prioritást kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

Az ITS végrehajtása kapcsán kialakultak azok a partnerségi fórumok, amelyek az egyes célcsoportok differenciált igényeire célzott megoldásokat tartalmaztak. Az együttműködés eredményes volt. Harkány városának szándéka, hogy a jövőben a kialakított működési modellel, és partneri körben folyamatosan folytassa a településközi koordinációs egyeztetést. A Partnerségi terv vonatkozó részeit tartalmi okok miatt nem emeltük át.

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet „A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” (továbbiakban kormányrendelet) meghatározza a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetésének és elfogadásának közös szabályait az alábbiak szerint:

A településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetésének és elfogadásának közös szabályai.

A koncepciót, a stratégiát és a településrendezési eszközöket a polgármester, illetve a főpolgármester (a továbbiakban együtt: polgármester) egyezteteti a partnerségi egyeztetés szerinti érintettekkel a helyi adottságoknak megfelelően, az államigazgatási szervekkel, az érintett területi és települési önkormányzatokkal.

Koncepció, stratégia, településrendezési eszköz vagy azok módosítása véleményezési eljárás lefolytatása nélkül nem fogadható el, kivéve a magasabb szintű jogszabály rendelkezésének változása miatti ellentétes – helyi önkormányzati – előírás hatályon kívül helyezése esetén.

A lakossággal, érdekképviselői, civil és gazdálkodó szervezetekkel, egyházakkal történő véleményeztetés a helyi adottságoknak megfelelően, a feladat jellegének figyelembevételével a partnerségi egyeztetés szabályai szerint történik.

A partnerségi egyeztetés

Az önkormányzat – a teljes körű nyilvánosság biztosításával, az e fejezetben meghatározott határidők figyelembevételével – a tervezés előtt dönt a partnerségi egyeztetés szabályairól, amelynek során meghatározza:

- a) az egyeztetésben résztvevők (a továbbiakban: partnerek) tájékoztatásának módját és eszközeit,
- b) a javaslatok, vélemények dokumentálásának, nyilvántartásának módját,
- c) az el nem fogadott javaslatok, vélemények indokolásának módját, a dokumentálásuk, nyilvántartásuk rendjét,
- d) az elfogadott koncepció, stratégia és településrendezési eszközök nyilvánosságát biztosító intézkedéseket.

Az integrált településfejlesztési stratégia egyeztetésének és elfogadásának szabályai

A stratégia tervezetét a polgármester véleményezésre megküldi a 30. § (1) bekezdésében meghatározott résztvevőknek. A résztvevők a stratégia tervezetét 21 napon belül véleményezik.

A polgármester a beérkezett véleményeket, illetve a vélemények alapján átdolgozott stratégiát ismerteti a képviselő-testülettel.

Az elfogadott stratégiát az önkormányzat honlapján közzé kell tenni.

A stratégia elfogadásáról és honlapon való közzétételéről a polgármester 5 napon belül értesítést küld az egyeztetésben részt vetteknek és az állami főépítésznek.

7.4. Monitoring rendszer kialakítása

(output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)

A stratégia monitoring feladatai, és az ezek végrehajtásához szükséges kapacitások meghatározása nem függetleníthető az EU támogatások végrehajtásának nemzeti rendszerétől, hiszen a stratégia végrehajtásához szükséges források igen jelentős része ezen a rendszeren keresztül kerül felhasználásra. Jelenleg ezen nemzeti rendszer a kialakítási fázisban van. A város által működtetendő rendszer pontos meghatározása a nemzeti rendszer véglegesítését követően lehetséges, oly módon, hogy ahhoz optimális módon kapcsolódják.

Az alábbi táblázat foglalja össze az alkalmazásra javasolt KSH területi statisztikai kulcsmutatók körét, azok alapértékét és indikatív célértékeit

Indikátor neve	Tényadatok	Célértékek
	2011	2020
A helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből az iparüzési adó (1000 Ft)	84 331 000	120 000 000
Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km)	5,4	10
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	208	100
Összes vendég száma üzleti célú egyéb szálláshelyek (fő)	9 878	10 865
Összes vendégéjszaka száma üzleti célú egyéb szálláshelyek (éjszaka)	47 520	52 272
Vendégek átlagos tartózkodási ideje üzleti célú egyéb szálláshelyek (éjszaka)	4,8	5
Külföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	9 917	10 909
Külföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (éjszaka)	51 433	56 576

Belföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	42 205	46 425
Belföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (éjszaka)	109 251	120 176
Összes vendég kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	52 122	57 334
Összes vendégéjszaka száma a kereskedelmi szálláshelyeken (éjszaka)	160 684	176 752
Vendéglátók száma (fő)	1 102	1 120
Férőhelyek száma (db)	3 953	4 000
Szobakapacitás-kihasználtság kereskedelmi szálláshelyeken (%)	30,7	33,77
Férőhelykapacitás-kihasználtság kereskedelmi szálláshelyeken (%)	19,8	21,78
Egy vendégre jutó bruttó szállásdíj (Ft)	15 926	17 518
Egy vendégéjszakára jutó bruttó szállásdíj (Ft)	5 166	5 682
1 szoba 1 működési napjára jutó szállásdíj (REVPAR) (Ft)	3 108	3 418
Egy szoba átlagára (Ft)	10 113	11 124
A település idegenforgalmi adóból származó éves bevétele (eFt)	80 680	88 748
Működő kereskedelmi szálláshely egységek és üzleti célú egyéb szálláshelyek száma (db)	1 396	1 535
Megújult városi terek száma (db)	0	1
Kihelyezett köztéri pad (db)	0	50
Kihelyezett szökőkút (db)	0	2
Felújított zöldfelület (m ²)	0	5000

Újonnan létrehozott zöldfelület (m ²)	0	5000
Telepített fák száma (db)	0	20
Új kerékpártárolók száma (db)	0	5
A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő látogatószáma	485 094	492 500
Megvalósított akadálymentesítési beavatkozások száma a GINOP pályázatban (fogyatékoság típusai szerint)	0	3
Létrehozott új kerékpár/gépkocsi töltési lehetőséggel rendelkező parkolóhely (db)	0	2
A tervezett Harka Szolgáltatóház nettó alapterülete (m ²)	0	552,99
Üzleti lehetőség biztosítása magánvállalkozások számára a GINOP pályázatban	0	5

A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési koncepció és az ITS végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik. Célszerű kijelölni egy személyt, aki felelős a monitoring és értékelési tevékenység koordinációjáért és végrehajtásáért.

A monitoringhoz kapcsolódó legfontosabb feladatok:

- a monitoring rendszer kereteinek kialakítása előre elkészített és folyamatosan frissítendő adatbázis készítésével
- az indikátorok aktuális értékének összegyűjtése, rögzítése
- rendszeres kapcsolattartás a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló kulcs-, hálózatos és akcióterületi projektek nyomon követése érdekében
- éves monitoring jelentés készítése, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába.

Harkány Város Településfejlesztési koncepciója

Megalapozó vizsgálat

Készítette

BFH Európa Projektfejlesztő és Tanácsadó Kft.

2016.

Készítették

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS, GAZDASÁG, TÁRSADALOM, KORMÁNYZÁS:

Bozzay Balázs, Okl. körny. gazdálkodási agrármérnök.....

Oláh Tamás, geográfus

.....

VÁROSTERVEZÉS, ÉPÍTÉSZET, TÉRINFORMATIKA

dr. Hübner Máttyás DLA, vezető tervező
TT/1É-02-0107

.....

dr. Baracsi Viktória, okl. településmérnök
TT 02-0655

.....

Horváth Márton, okl. településmérnök

.....

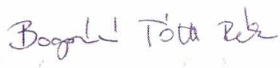
KÖZLEKEDÉS

Lovas Attila. okl. építőmérnök
Trk-T-02-0883

.....

TÁJÉPÍTÉSZET, TERMÉSZETVÉDELEM, ZÖLDFELÜLETEK

Tóth Réka, okl. tájépítész
K-02-0608

.....

KÖZMŰVESÍTÉS ÉS HÍRKÖZLÉS

Patócs Tibor, okl. villamosmérnök

.....

Méhes Zsolt
02-0343, 02-50675

.....

KÖRNYEZET ALAKÍTÁS, KÖRNYEZETVÉDELEM

Lovasi Katalin
SZKV-vf/02-0675, SZKV-hu/02-0675

.....

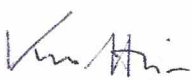
RÉGÉSZET

Gábor Olivér PhD régész
SZ 59/3003; V 25/2003

.....

GEOLOGIA, ÉPÍTÉSFÖLDTAN

Kraft János geológus, földtani szakértő

.....

Tartalomjegyzék

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ	1
1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok	1
1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Konceptióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata	3
1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	13
1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai.....	18
1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	19
1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai	20
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	20
1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata	20
1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök.....	20
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek	21
1.7. A település társadalma.....	24
1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség.....	24
1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	36
1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)	36
1.8. A település humán infrastruktúrája	41
1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)	41
1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása.....	49
1.9. A település gazdasága.....	50
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	50
1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	51
1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése	59
1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.).....	59
1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat).....	60
1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere.....	61
1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program	61
1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere ..	62
1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység	65
1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai	66
1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás.....	66
1.10.6. Intézményfenntartás	68
1.10.7. Energiagazdálkodás	69
1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások	70
1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata	71
1.12.1. Természeti adottságok.....	71
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet	72

1.12.2.1.	Tájtörténeti vizsgálat	72
1.12.2.2.	Tájhasználat értékelése.....	74
1.12.3.	Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek	75
1.12.3.1.	Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek.....	75
1.12.3.2.	Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék.....	76
1.12.3.3.	Ökológiai hálózat	76
1.12.4.	Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése	77
1.13.	Zöldfelületi rendszer vizsgálata	78
1.13.1.	A települési zöldfelületi rendszer elemei	78
1.13.1.1.	Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek	79
1.13.1.2.	Zöldfelületi ellátottság értékelése	80
1.13.2.	A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái.....	81
1.14.	Az épített környezet vizsgálata.....	82
1.14.1.	Területfelhasználás vizsgálata.....	82
1.14.1.1.	A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata	82
1.14.1.2.	Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok	85
1.14.1.3.	Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek	85
1.14.1.4.	Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatos)	87
1.14.1.5.	Alulhasznosított barnamezős területek.....	89
1.14.1.6.	Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület	89
1.14.2.	A telekstruktúra vizsgálata	89
1.14.2.1.	Telekmorfológia és telekméret vizsgálat.....	91
1.14.2.1.	Tulajdonjogi vizsgálat.....	92
1.14.3.	Önkormányzati tulajdon kataszter	92
1.14.4.	Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése.....	94
1.14.5.	Az építmények vizsgálata	94
1.14.5.1.	Funkció, kapacitás.....	95
1.14.5.2.	Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)	95
1.14.5.3.	Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok, magasság, szintszám	108
1.14.6.	Az épített környezet értékei.....	109
1.14.6.1.	Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag	109
1.14.6.2.	Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület.....	114
1.14.6.3.	Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők	120
1.14.6.4.	Világörökségi és világörökségi várományos terület	125
1.14.6.5.	Műemlék, műemlékegyüttes.....	125
1.14.6.6.	Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely... ..	126
1.14.6.7.	Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet.....	126
1.14.6.8.	Nemzeti emlékhely	126
1.14.6.9.	Helyi védelem	126
1.14.7.	Az épített környezet konfliktusai, problémái.....	126
1.15.	Közlekedés	127
1.15.1.	Hálózatok és hálózati kapcsolatok	127
1.15.2.	Közúti közlekedés.....	127
1.15.3.	Közösségi közlekedés	131
1.15.3.1.	Közúti.....	131
1.15.3.2.	Kötőtpályás	132

1.15.4.	Kerékpáros és gyalogos közlekedés	133
1.15.4.1.	Kerékpáros közlekedés	133
1.15.4.2.	Gyalogos közlekedés	133
1.15.5.	Parkolás	133
1.15.6.	A meglévő utak keresztmetszésvényei	134
1.16.	Közművesítés	136
1.16.1.	Víziközművek	136
1.16.1.1.	Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)	136
1.16.1.2.	Szennyvízelvezetés	137
1.16.1.3.	Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés	137
1.16.2.	Energia	138
1.16.2.1.	Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás)	138
1.16.2.2.	Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei	142
1.16.2.3.	Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése	143
1.16.3.	Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezetékek nélküli hírközlési építmények)	143
1.17.	Környezetvédelem (és településüzemeltetés)	144
1.17.1.	Talaj	145
1.17.2.	Felszíni és felszín alatti vizek	147
1.17.3.	Levegőtisztaság és védelme	155
1.17.4.	Zaj- és rezgésterhelés	159
1.17.5.	Sugárzás védelem	163
1.17.6.	Hulladékkezelés	164
1.17.7.	Vizuális környezetterhelés	166
1.17.8.	Árvízvédelem	169
1.17.9.	Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	169
1.18.	Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést befolyásoló vagy korlátozó tényezők)	171
1.19.	Ásványi nyersanyag lelőhely	175
1.20.	Városi klíma	176
2.	HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	177
2.1.	A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése	177
	A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése	177
3.	HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	179
3.1.	A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis	179
3.1.1.	A folyamatok értékelése	179
3.1.2.	A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	180
3.1.3.	A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata	181
3.2.	Problématérkép/értéktérkép	182
3.3.	Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	185
3.3.1.	Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	185
3.3.2.	Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	187
3.3.3.	Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	187
	Ábrák és táblázatok jegyzéke	190

1. HELYZETFELTÁRO MUNKARÉSZ

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Harkány városa Baranya megye déli részén, Péctől 25 km-re délre, a horvát határtól 8 km-re, a Villányi-hegység lábánál, a Siklósi járásban található nevezetes fürdőváros. Észak-nyugatról Szava, északról Csarnóta, észak-keletről Túrony, Keletről Siklós, délről Gordisa, és Ipacsfa, dél-nyugatról Kovácshida, nyugatról pedig Márfa települések határolják.

Harkány közigazgatási területe 2.568,6 hektár (25,69 km²), ebből belterület 426,6 hektár, mely 51,8 ha üdülőterületet is magában foglal, erdőterülete 333,6 ha. Lakosságszáma 2013. december 31-én 4 124 fő volt, népsűrűsége 155,31 fő/km².¹

Harkány a Dél-dunántúli régió legnagyobb idegenforgalmával rendelkező települése, köszönhetően az egyedülálló gyógyvizének.

Korábban két vasútvonal is vezetett a városon keresztül, mára azonban mind az Alsómiholjac-Pécs, mind pedig a Sellye-Villány vonal személyforgalma megszűnt.

Harkány az Alföld természeti nagytájon belül a Drávamenti-Síkság középtájon, ezen belül pedig a Nyárad-Harkányi- Sík és a Fekete- Víz Síkja kistájak határán helyezkedik el (Maga Harkány városa a Nyárad-Harkányi- Síkon helyezkedik el, Terehegy városrészt 1977-ben csatolták a településhez, mely településrész a Fekete- Víz Síkján helyezkedik el).

A Nyárad-Harkányi Sík 89 és 125 m közötti magasságú teraszos hordalékkúp-síkság, amely ÉNy felé dombláb-felszínbe megy át. A felszín enyhén D-DK-i irányba lejt, vertikálisan enyhén tagolt. A felszín É-D-i és ÉNy-i csapású völgyekkel, erősen szabdalts.

Formái részben a löszfelszínekhez, részben a folyóvízi eróziós tevékenységhez kapcsolódnak. Gyakoriak a DK-i csapású, erózióval továbbalakított deráziós völgyek.

A kistáj területén a rétegvíz mennyisége 1-1,5 l/s.km². Az artézi kutak száma jelentékeny. Mélységük és vízhozamuk változatos. Helyenként sekély mélységből is nagy vízhozamokat kapnak. Harkánynak négy 60°C-nál melegebb, nátrium-hidrogénkarbonátos vizű kútja van, erre települt a gyógyfürdő.²

Harkány városa az 58-as főút mentén fekszik megteremtve az É-D irányú összeköttetést Pécs, illetve Horvátország között. A K-Ny irányú összeköttetés viszont csak alacsonyabb rendű úton lehetséges, mely Sellye és Villány között húzódik, több falun átívelve.

Budapesttől 245 km-re fekszik, autópályán 2,5 óra alatt érhető el. A Pécs-Harkány útvonal 30 perc autóval, Mohácsra 45, Szekszárdra 60 perc alatt lehet odaérni.

A 325 km-re lévő horvát fővárost, Zágrábot közel 3 és fél óra alatt lehet megközelíteni. Szarajevó 360 km-re fekszik Harkánytól, az út 4 és ¾ óráig tart autóval. Maribor 299 km-re van Harkánytól, az út 3 és ¾ órát vesz igénybe.

¹ Forrás: KSH

² Forrás: Magyarország Kistájainak Katasztere, MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, 1990

A településnek nincs vasútállomása, így a régió- és egyben megyeközpontból, Pécsről lehet a félóránként induló menetrend szerinti autóbusszal elérni. Ha Budapestről tömegközlekedéssel kívánunk Harkányba eljutni, akkor vasútra kell szállni, a Budapest–Pécs távolságot IC járáttal 2 óra 40 perc alatt tehetjük meg, amihez hozzá kell kalkulálni a Pécs–Harkány autóbusz utat is, amely közel 40 perc. Ha az átszállásokat és az esetleges késéseket is figyelembe vesszük, akkor 3,5–4 órát is igénybe vehet az utazás.³

A város történelme

Harkány nevét az oklevelek 1323-ban említették először Harkan néven. Harkány királyi udvarnokok földje volt, melyet Károly Róbert király, mint örökös nélkül elhalt ember birtokát Pál fia György temesvári alvárnagynak adott, s határát is leíratta.

Harkány földrajzi fekvése kellemes időjárási viszonyokat biztosít a turizmusból élő fürdővárosnak. Magyarország egyik legdélebbi, az Adriai-tengerhez közel eső városaként mediterrán klímával rendelkezik.

1397-ben az oklevelek a Byka nemzetség birtokának írták. A nemzetség birtokközpontja Terehegy (horvátul Teređ, Teriđ) volt. A család tagjai közül ismert volt többek között Byka Janás, aki Zsigmond királyt támogató 112 nemes közé tartozott, valamint Byka Miklós, aki a krakkói egyetemen tanult. A család Szigetvár elestével halt ki.

Harkány a török időkben is lakott maradt. Megmaradt lakosai főleg földműveléssel, szőlőtermeléssel foglalkoztak.

A törökök kivonulása utáni időkben a falu birtokosa a Batthyány család volt.

Az első emlék, amelyben a harkányi víz gyógyító erejét említik, 1806-ban íródott, melyben a siklósi „Földes Uradalom” tisztartójához „gyűdi Michel” mocsárcsapoláshoz szeretne újra elmenni, ahol „nyavalyáimtól megmenekedtem”.

1814-ben a Batthyány család, hogy megnövekedett állatállományát nagyobb területű legelőkhöz juttassa, birtokán; a Gyúd-Harkány közt elterülő mocsarak lecsapolásába fogott. 1823-ban a lecsapoláskor a mocsarakban dolgozó egyik munkás; Pogány János nevű jobbágy, a mocsárból felbuzgó meleg vízben áztatva fájós lábát, attól meggyógyult. Gyógyulásának hamar híre ment a környéken, és az uradalom is felismerte a gyógyvíz hatását.

További főbb mérföldkövek a város történelmében:

1824-ben megkezdtek a fürdő kiépítését az akkori térképvázlaton szereplő Büdösrét, Büdöstó helyén.

1846-ban magyarul is megjelent „A harkányi hévíz gyógyereje” (Patkovics József)

1860-ban közkegyelemben részesült a Batthyány család és visszakapta Harkányfürdőt.

1866-ban Zsigmondy Vilmos artézi kutakat fúratott, Harkányi I. számú 37,7 méter mély 62°C hőmérsékletű kútja az ország első hévízkútja.

1918 novemberétől 1921 augusztusáig szerb megszállás alatt volt, 1921 nyarán a Baranya–bajai Szerb–Magyar Köztársaság nevű szerb bábállam része.

³ ³ **Forrás:** dr. Michalkó Gábor – dr. Bakucz Márta – dr. Rátz Tamara - A fürdőfejlesztés hatása Harkány lakosságának életminőségére

1970-es években Dr. Kádas István professzor úr izotópvizsgálattal bizonyította, hogy a COS (karbonil-szulfid) 150-szer gyorsabban jut be a szervezetbe, mint más kénvegyületek.

1977. április 1-jén hozzácsatolták a 2 km-re, északnyugatra lévő Terehegy községet. (A két település majdnem egybeépült azóta, 2 km a településközpontok közti távolság.)

1999-ben Dr. Keszthelyi Béla hivatalosan is publikálta a karbonil-szulfid gyógyhatását, a harkányi víz jótékony hatását a pszoriázisra (pikkelysömör).

A település 1999. július 1-jén kapott városi rangot.⁴

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Konceptióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióval való összefüggések

Az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozatával 2013 decemberében fogadta el a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót (OFTK).

Harkány településfejlesztési koncepciója már az OFTK-ban foglaltak figyelembe vételével készült. A dokumentum Országgyűlés általi elfogadásakor hatályát veszítette az Országos Területfejlesztési Konceptióról szóló 97/2005. (XII. 25.) OGY határozat.

Az OFTK hosszú távon - 2030-ig - teljes tervezéssel az ország minden ágazata, térsége, szférája (ld. köz-, piaci- és civil-) számára jövőképet és célokat kíván adni a fejlesztéspolitika és a területfejlesztés terén. A koncepció középtávú üzenete a 2014–20-as időszak fejlesztési prioritásait és operatív programjait kívánja megalapozni.

Az OFTK-ban foglaltak szerint Magyarország 2030-ban Közép-Európa gazdasági és szellemi központja, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

Az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt határoz meg:

- 1) Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
- 2) Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
- 3) Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme

⁴ **Forrás:** <http://varos.harkany.hu/harkanyfurdo/varosunk>

4) Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Az átfogó célok elérése érdekében az OFTK tizenhárom specifikus célt tűz ki, köztük hét szakpolitikai jellegű célt és hat területi célt. A specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel. A célok – az OFTK hosszú távú teljes tervezési szemléletének megfelelően – a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, továbbá kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat is, amelyekre a középtávú – fókuszált – fejlesztési feladatok épülhetnek. Az OFTK által meghatározott szakpolitikai és területi specifikus célok az alábbiak:

Szakpolitikákban érvényesítendő specifikus célok:

- 1) Versenyképes, innovatív gazdaság
- 2) Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
- 3) Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és -ellátás
- 4) Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+F+I
- 5) Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom
- 6) Jó állam: szolgáltató állam és biztonság
- 7) Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, a környezet védelme

Területi specifikus célok:

- 8) Az ország makroregionális szerepének erősítése
- 9) A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
- 10) Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
- 11) Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
- 12) Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés
- 13) Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása

Az OFTK a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva középtávon (2014–2020) kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak a kibontakozását szolgálhatják. A stratégiai fókuszok által meghatározott nemzeti prioritások egyrészt igazodnak – a fejlesztési források döntő részét biztosító – az Európai Unió által megfogalmazott programozási keretekhez és elvárásokhoz, másrészt elvárás, hogy azok érvényesítésre kerüljenek a hazai tervezés és végrehajtás során.

A 2014-2020 tervezési időszakra szóló öt nemzeti prioritás:

- 1) Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben
- 2) Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé
- 3) Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, ill. az energiafüggetlenség felé

4) Népesedési és közösségi fordulat

5) Területi integráció, térségi- és helyi fejlesztések az erős helyi gazdaság bázisán

A legfontosabb prioritás a magyar gazdaság újra-pozicionálása, nemzetközi versenyképességének és gazdaságszervezési szerepének az erősítése. A fejlesztéspolitika központi területét képezi a hazai gazdaság fellendítése, a belső piacot dinamizáló és az exportteljesítményét növelő gazdaságfejlesztés. A fentiekhez kapcsolódóan kiemelt fejlesztési terület az elérhetőség javítása a hazai térségek, települések, vállalkozások, intézmények és állampolgárok számára.

Az energia-hatékonyság, fenntartható erőforrás-gazdálkodás, klíma- és környezetvédelem szintén meghatározó fejlesztéspolitikai területet képez gazdaságfejlesztési és környezeti szempontból. Ennek keretében az OFTK kiemelten kezeli többek között megújuló energiaforrások súlyának növelését, valamint hangsúlyozza a környezet- és tájgazdálkodás, kiemelten a vízgazdálkodás szerepét.

Az OFTK prioritás rendszerében központi fejlesztési és területfejlesztési feladat a magyarországi növekvő területi különbségek megállítása gazdaság- és társadalomfejlesztési eszközökkel, a leszakadó térségek területi felzárkóztatása, a kiegyenlített térségi fejlődés feltételeinek megteremtése. Fontos a város-vidék kapcsolatok erősítése, a településszerkezeti és térségi sajátosságokhoz igazodó fejlesztések, programok megvalósítása, integrált térségi és helyi fejlesztési programok megvalósítása, a vidéki térségek fejlesztésével összhangban és szinergiában történő városhálózati- és városfejlesztés.

A városok fejlesztése mellett kiemelt fejlesztési területet képez az OFTK-ban a vidéki térségek, települések sajátos vidéki értékeket megőrző, azokra építő fejlesztése, felzárkóztatása, beleértve a társadalmi, közösségi, gazdasági és infrastrukturális fejlesztéseket.

Az OFTK kulcsfontosságúnak tartja, hogy a falvak, vidéki települések népességmegtartó képessége erősödjön. További célul tűzi ki a vidéki foglalkoztatást biztosító gazdasági ágazatok fejlesztését, a gazdasági diverzifikációt, a helyi gazdaság megerősítését.

Baranya megye területfejlesztési koncepciójával való összefüggések

Az OFTK országos célrendszeréhez és fejlesztéspolitikai feladataihoz szervesen illeszkedik Baranya megye területfejlesztési koncepciója, melyet az OFTK célkitűzéseire igazodva, a helyi, térségi fejlesztési igényeket és specifikumokat megjelenítve a megyei önkormányzat készített el. A megyei koncepció azzal a céllal készült, hogy kijelölje Baranya megye lehetséges kitérési pontjait, meghatározza azokat a főbb fejlesztési irányokat, amelyre a megye a 2030-ig terjedő időszakban különös hangsúlyt kíván fektetni.

A koncepció által megfogalmazott jövőkép szerint „Baranya megye 2030-ra élhető, az erőforrásaival fenntarthatóan gazdálkodó térségi csomóponttá válik, elsősorban értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdasági szerkezettel, javuló gazdasági mutatókkal, ahol növekszik a foglalkoztatás és megkezdődik a társadalmi felzárkózás”.

A Baranya megyei fejlesztési koncepció három átfogó cél köré építi fel a cél és prioritásrendszerét, melyek az alábbiak:

- Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdaság kialakítása;
- Egészséges és megújuló társadalom;
- Természet- és energiatudatos megye.

Az átfogó célok elérését a stratégiai célrendszer részeként meghatározott 7 stratégiai cél és Baranya megye sajátos térszerkezetéhez illeszkedő 4 területi célkitűzés szolgálja.

A fejlesztési koncepció hét stratégiai célja:

- Helyi gazdaságok fejlesztése;
- Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése;
- Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrások fejlesztése;
- Társadalmi felzárkózás elősegítése;
- Stratégiai erőforrások fenntartható használata;
- Elérhetőség és mobilitás javítása;
- Nagytérségi csomóponttá válás.

A stratégiai célok mellett beazonosításra kerültek a megyében sajátos problémákkal küzdő, ill. az adott területre jellemző fejlődésbeli előnyökkel, lehetőségekkel jellemezhető térségek, megyén belüli területi egységek, melyek sajátos fejlesztési igényei ún. területi célok formájában kerültek meghatározásra.

A megyére kialakított négy területi cél:

- Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya megye nyugati felén (Ős-Dráva program területe, Szigetvár, Sásd térsége);
- Termelési szerkezet átalakítás, gazdasági szemléletváltás Pécs és agglomerációja területén, illetve Komló és térségében;
- Helyi adottságokra, komparatív előnyökre és lehetőségekre épülő vidék- és gazdaságfejlesztés kiemelten Mohács-Bóly és Villány-Siklós-Harkány térségében;
- Baranya megye horvát határ menti térsége határon átnyúló kapcsolatainak javítása elsősorban közlekedési, gazdasági téren.

A fenti területi célok közül Harkány számára, településfejlesztési koncepciója kialakítása során a második területi cél bír relevanciával.

Végül a fejlesztési koncepció célrendszerében foglalt átfogó-, stratégiai és területi célok elérése érdekében meghatározásra kerültek azok a prioritások, melyek keretében a koncepcióra épülő megyei fejlesztési program keretében meghatározott beavatkozások, intézkedések a koncepció végrehajtása során fejlesztési eszközökként megvalósíthatóak. Az így azonosított prioritások az alábbiak:

I. prioritás:	A helyi termelésen alapuló gazdaság megerősítése a lokális gazdasági környezet integrált fejlesztésével
II. prioritás:	Külső erőforrásokra is támaszkodó, a termelési kapacitások növelésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése a megyében
III. prioritás:	A piaci igényekhez rugalmasan illeszkedő képzési struktúra kialakítása és fejlesztése
IV. prioritás:	Az élhetőbb települések, élhetőbb közösségek kialakulását szolgáló komplex fejlesztések, egészségtudatosság és egészségügyi prevenció az egészséges munkaképes társadalom biztosítása érdekében
V. prioritás:	A természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló és klímátudatos környezetgazdálkodás feltételeinek megteremtése
VI. prioritás:	Az elérhetőség javítása, fenntartható közlekedési rendszerek létrehozásának előmozdítása

Baranya Megye Integrált Területi programja (2015. szeptember)

A megyei területfejlesztési program területi célkitűzései, valamint az OFTK területi célrendszerének összefüggései

A megyei integrált területi program szempontjából is meghatározó szerepet játszanak a megye egyes sajátos téregységeire vonatkozóan megfogalmazott speciális célkitűzések, célterületek. A különböző célterületeken az egyes tematikus (stratégiai) célok eltérő súllyal kerülhetnek érvényesítésre.

A megye tematikus (stratégiai) céljai és a területi célok közötti kapcsolatrendszert az alábbi mátrix szemlélteti. A táblázatban szürke háttér jelöli azon megyei területfejlesztési program célrendszeri elemeket, melyek a megyei ITP eszközrendszerén kívül esnek (vagy a megyei jogú város ITP hatáskörébe esnek, vagy a TOP intézkedéseken keresztül történő támogatásokkal direkt módon nem elérhetőek). A megye második területi célja részben a megyei jogú város ITP hatáskörébe esik, ezt a mátrixban sötét keretezés jelöli.

Területi Célok Stratégiai Célok	Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya megye nyugati felén (Ormánság területe, Szigetvár, Sásd térsége)	Termelési szerkezet átalakítás, gazdasági szemléletváltás Pécs és agglomerációja területén, Komló és térségében	Helyi adottságokra, komparatív előnyökre és lehetőségekre épülő vidék- és gazdaságfejlesztés kiemelten Mohács-Bóly és Villány-Siklós-Harkány térségében	Baranya megye horvát határmenti térsége határon átnyúló kapcsolatainak javítása elsősorban közlekedési, gazdasági téren
Helyi gazdaságok fejlesztése	XXX	XX	XXX	X
Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése	XX	XXX	XX	XX
Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés	XX	XXX	XX	
Társadalmi felzárkózás elősegítése	XXX	XX	X	
Stratégiai erőforrások fenntartható használata	XX	XXX	XX	
Elérhetőség és mobilitás javítása	XX	XXX	X	
Nagyterségi csomóponttá válás		XXX		XXX

Baranya megye területi és stratégiai céljainak illeszkedése

A táblázatban a „XXX” szimbólum jelöli a meghatározó, közvetlen kapcsolatot, a „XX” szimbólum a még jelentős, míg a „X” szimbólum a részleges, ill. közvetett kapcsolatot. A Baranya megyei ITP szempontjából releváns (a TOP megyei keret eszközrendszerével hatékonyan elérhető területi célok:

Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya megye nyugati felén (Ormánság területe, Szigetvár, Sásd térsége)

Az Ormánság, Szigetvár és Sásd térsége Baranya megye leghátrányosabb helyzetben lévő területei közé soroltak. Az elmaradottság fő oka a térségben a mezőgazdasági feldolgozóipar leépülése. A munkanélküliség aránya e térségben a legmagasabbak közé tartozik országos szinten is, Baranya megye munkanélküliségi rátáját jelentősen meghaladva. A térségben jelentős szerepet játszik a primer szektor: a mezőgazdaság,

élelmiszertermelés, az erdő és vadgazdálkodás. Jelenleg a nagyüzemi mezőgazdaság dominál a térségben, ami a helyi lakosság csak egy szűk rétege számára biztosít megélhetést. A hátrányos helyzetű térségek egyik kitörési pontja a helyi, családi gazdaságok megerősítése, termelő üzemek létesítése (ipari). A helyi gazdaságok által termelt javak megjelenhetnek külső piacokon is, de elsődleges céljuk a területi önellátásra való törekvés. Ahhoz, hogy a térségben a problémákra megfelelő választ adó fejlesztések valósulhassanak meg, a komplex programokra szükséges fókuszálni, be kell vonni az ott élő embereket, közösségeket, vállalkozókat és figyelembe venni a térség belső erőforrásait.

Termelési szerkezet átalakítás, gazdasági szemléletváltás Pécs és agglomerációja területén, ill. Komló és térségében

Baranya megye központi magterülete, a megyeszékhely Pécs és agglomerációja a megye gazdaságilag legfejlettebb térsége. A megye népességének több mint 50%-a itt összpontosul és a munkahelyek jelentős hányada is ebben a térségben található.

Komló és szűkebb környezete esetében kihasználható adottságot jelent a bányászati-ipari örökség, az ipari hagyományok, több jelentős, és stabil pozíciót elért vállalkozás, valamint a munkaerő jelenléte. A térség szabad vállalkozási zónává minősítése segítheti azt a folyamatot, melynek keretében szükséges komplex, Komló és tágabb környezetét érintő problémákat együtt kezelni képes kitörési és fejlesztési program kidolgozása és megvalósítása, mely akár a megyehatáron túlnyúlva segítheti Baranya, Tolna és Somogy megyék közös belső perifériájának vitalizálását.

A város és térsége jelentős, de jelenleg kevésbé kihasznált turisztikai adottságokkal rendelkezik. Cél a térségben a hosszabb tartózkodási időt megalapozó turisztikai termékek kifejlesztése és a turizmus hazai és nemzetközi rendszerébe való integrálása.

Figyelembe kell venni, hogy a város nem fejlődhet szigetként egy hanyatló környezetben, ezért fejlődését össze kell kötni a környezete fejlődésével, különösen megyei szinten.

Elengedhetetlen, hogy a gondolkodás és a fejlesztések ne álljanak meg a város határánál.

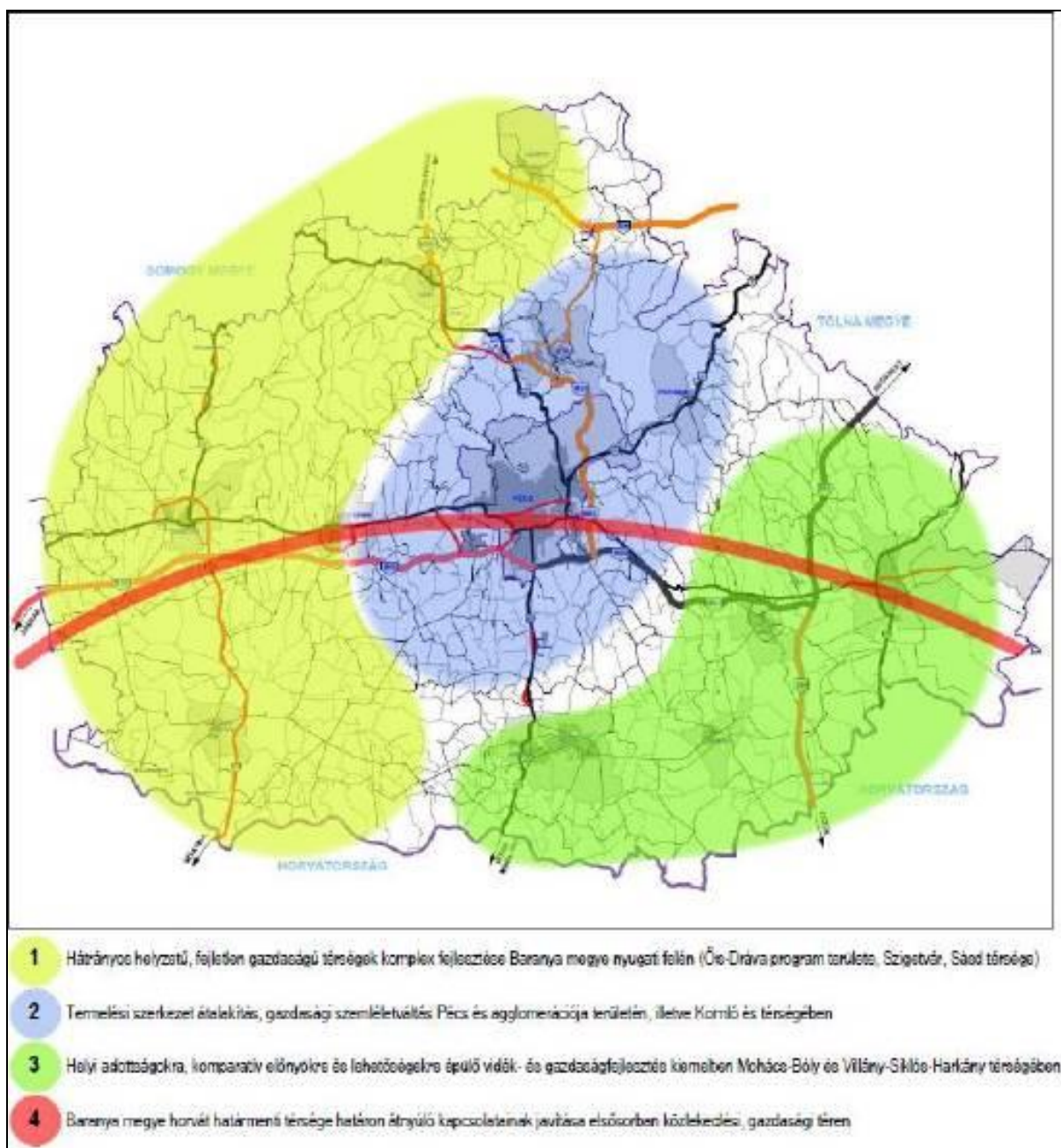
Helyi adottságokra, komparatív előnyökre és lehetőségekre épülő vidék- és gazdaságfejlesztés kiemelten Mohács-Bóly és Villány-Siklós-Harkány térségében

Baranya megye kedvező adottságú vidéki területei közé tartozik Mohács-Bóly, valamint Villány-Siklós-Harkány térsége. Az érintett városok és a vonzáskörzetüket alkotó települések olyan helyi erőforrásokkal és a megyében máshol nem található (komparatív) előnyökkel rendelkeznek, amelyek indokoltá teszik testreszabott fejlesztésüket.

Baranya megye az ország gabonatermelésének (elsősorban kukorica, búza) és állattenyésztésének (szarvasmarha, sertés, tyúkfélék) jelentős – a megyék átlagát meghaladó – szereplője. Baranyai területi metszetben ez a produkció legnagyobb mértékben Mohács és Bóly térségéből származik. Ezenfelül a terület jelentős fehérbor-kultúrával rendelkezik. Tekintettel arra, hogy a mohácsi járás az élelmiszeriparban lényegesen kisebb szerepet játszik, mint ahogy azt a mezőgazdasági alapanyag termelése és az adottságai alapján valószínűsíteni lehet, szükséges a feldolgozóipari kapacitások fejlesztése. Hosszú távon azonban célszerű megteremteni a feltételeket a magasabb hozzáadott értéket előállítani képes helyi élelmiszeripar megerősödéséhez.

A Bólyban már működő megújuló energetikai fejlesztéseken kívül - amelyek elsősorban a geotermián és napenergián alapulnak – jelentős potenciállal bír az agráriumból származó biomassa és biogáz termelés is a térségben.

A siklósi kistérségen belül sajátos kettősség érvényesül. Az Ormánság területe lefedi a kistérség délnyugati, nyugati részét. Ez egy aprófalvas térség, szegényes szociális és 19 egészségügyi intézményrendszerrel, szűkülő munkalehetőségekkel, elmaradott közlekedési infrastruktúrával és korlátozott közszolgáltatásokkal (autóbusz, vasút), alacsony gazdasági aktivitással. A kistérségnek ebben a részében komplex gazdaságfejlesztési beavatkozásokra van szükség elsősorban olyan területeken (mezőgazdaság, építőipar, kiskereskedelem, részben vendéglátás), amelyek összhangban állnak a lakónépesség képzettségi színvonalával.

Baranya megye térszerkezete és területi céljai

Baranya Megyei Területfejlesztési Programja az alábbi pontokban fogalmaz meg konkrét célokat Harkány városával kapcsolatban:

Területi célkitűzések

3. Helyi adottságokra, komparatív előnyökre és lehetőségekre épülő vidék- és gazdaságfejlesztés kiemelten Mohács-Bóly és Villány-Siklós-Harkány térségében

Baranya megye kedvező adottságú vidéki területei közé tartozik Mohács-Bóly, valamint Villány-Siklós-Harkány térsége. Az érintett városok és a vonzáskörzetüket alkotó települések olyan helyi erőforrásokkal és a megyében máshol nem található (komparatív) előnyökkel rendelkeznek, amelyek indokoltá teszik testreszabott fejlesztésüket.

Baranya megye az ország gabonatermelésének (elsősorban kukorica, búza) és állattenyésztésének (szarvasmarha, sertés, tyúkfélék) jelentős – a megyék átlagát meghaladó – szereplője. Baranyai területi metszetben ez a produkció legnagyobb mértékben Mohács és Bóly térségéből származik. Ezenfelül a terület jelentős fehérbor-kultúrával rendelkezik. Tekintettel arra, hogy a mohácsi járás az élelmiszeriparban lényegesen kisebb szerepet játszik, mint ahogy azt a mezőgazdasági alapanyag termelése és az adottságai alapján valószínűsíteni lehet, szükséges a feldolgozóipari kapacitások fejlesztése. Hosszú távon azonban célszerű megteremteni a feltételeket a magasabb hozzáadott értéket előállítani képes helyi élelmiszeripar megerősödéséhez.

A Bólyban már működő megújuló energetikai fejlesztéseken kívül - amelyek elsősorban a geotermián és napenergián alapulnak – jelentős potenciállal bír az agráriumból származó biomassza és biogáz termelés is a térségben.

A siklói kistérségen belül sajátos kettősség érvényesül. A magyar Kormány kiemelt programját jelentő Ős-Dráva Program területe lefedi a kistérség délnyugati, nyugati részét. Ez egy aprófalvas térség, szegényes szociális és egészségügyi intézményrendszerrel, szűkülő munkalehetőségekkel, elmaradott közlekedési infrastruktúrával és korlátozott közszolgáltatásokkal (autóbusz, vasút), alacsony gazdasági aktivitással. A kistérségnek ebben a részében komplex gazdaságfejlesztési beavatkozásokra van szükség elsősorban olyan területeken (mezőgazdaság, építőipar, kiskereskedelem, részben vendéglátás), amelyek összhangban állnak a lakónépesség képzettségi színvonalával. Ugyanígy javasolt az Ős-Dráva Programhoz való kapcsolódás erősítése is.

Villányban mezőgazdasági, turisztikai (kiemelten borturisztika) és szálláshely szolgáltatás tekintetében, Siklóson pedig a gazdasági szolgáltatás (tanácsadás, ipari park jelenléte), kereskedelem, építőipar vonatkozásában van kiaknázzható potenciál.

Harkány erőforrásai termál- és egészségturisztikai, valamint idegenforgalmi szálláshely-fejlesztéseket tesznek indokolttá, melyeket szükségszerűen támogat a turisztikai marketing. A helyi erőforrások és komparatív előnyök tekintetében kiemelt jelentőséggel bír a turizmus, a kulturális és örökség-, a bor- és termálturisztikai kínálat.

A kistérség – végül, de nem utolsó sorban – a horvát határ menti elhelyezkedésére tekintettel speciális helyzetben van. Horvátország északi területei közelebb esnek hozzá, mint hazánk egyes fejlett területei, ideértve Budapestet is. A jövő egyik kitörési pontjaként javasolt a horvát térségekkel történő szorosabb együttműködés az ipar és a turizmus területén.

A megyében tervezett, Harkányt érintő fejlesztési elképzelések prioritások szerint:

I. prioritás: A helyi erőforrásokon alapuló gazdaság megerősítése a lokális gazdasági környezet integrált fejlesztésével

1.4. intézkedés: Turisztikai attrakciók és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése

1.4.1 - Mikro-, kis- és középvállalkozások által nyújtott, a megyei turisztikai kínálat kiemelt termékeinek értékét növelő turisztikai szolgáltatások fejlesztése elsősorban a gyógy-, kerékpáros- és örökség-turizmus területén

1.4.2 - Megyei versenyképes turisztikai termék- és attrakciók fejlesztése elsősorban a gyógy-, kerékpáros- és örökség-turizmus területén

1.4.3 - Megyei kiemelt turisztikai termék- és attrakciók fejlesztése

II. prioritás: Külső erőforrásokra is támaszkodó, a termelési kapacitások növelésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése a megyében

2.3. intézkedés: A gazdaság élénkítését szolgáló együttműködések és kapcsolódó fejlesztések elősegítése

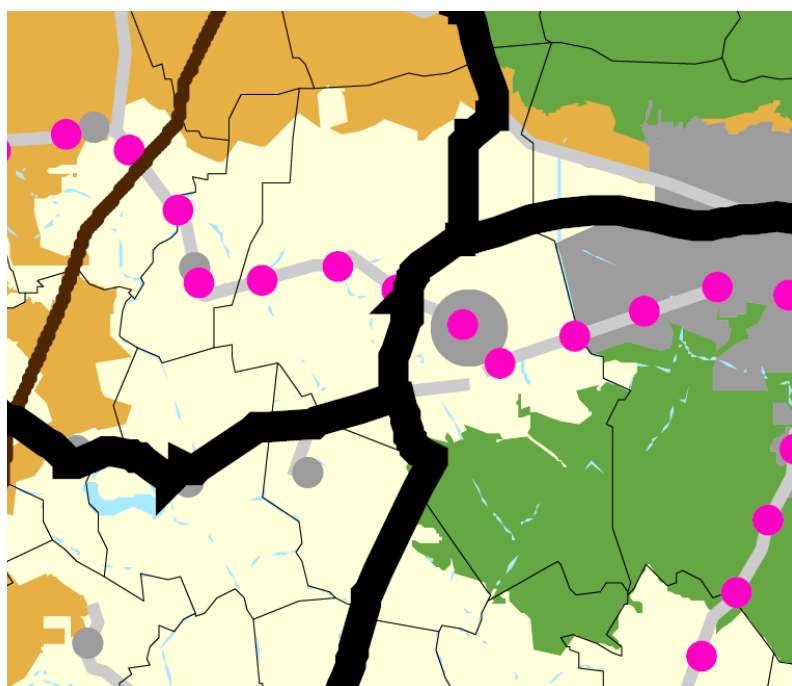
2.3.2 - Gazdasági együttműködés erősítése a horvát-magyar határtérségben

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

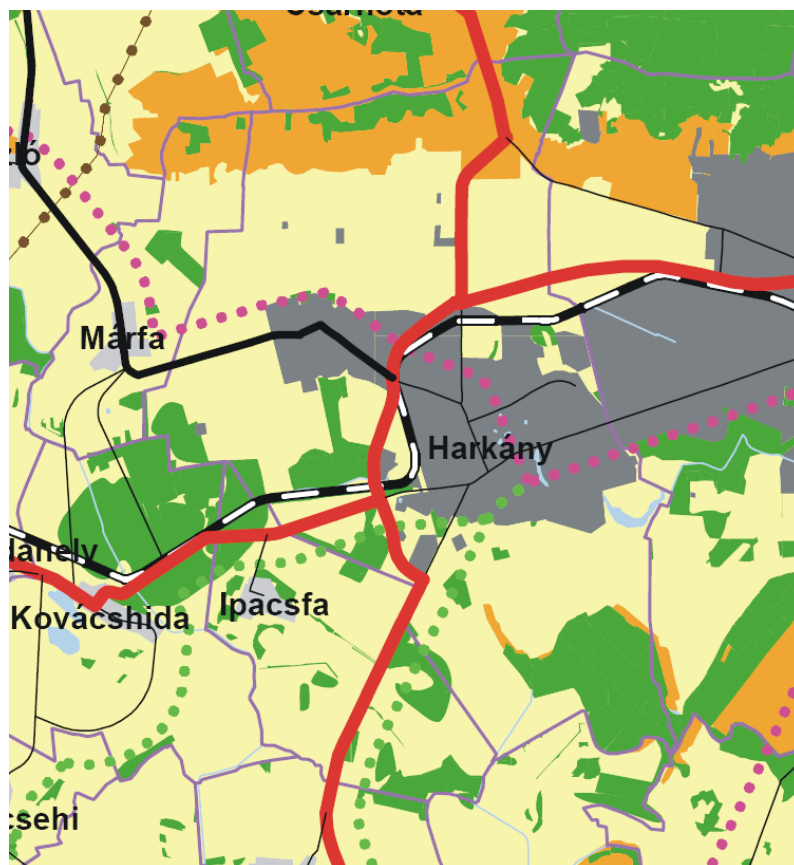
HARKÁNY TERÜLETÉT ÉRINTŐ TERÜLETRENDEZÉSI TERVI, TERÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK, ÖVEZETEK ÉS ELŐÍRÁSAIK		
Országos Területrendezési Terv (OTrT)	Baranya Megyei Területrendezési Terv (BMTTrT)	A területfelhasználásra/ övezetre vonatkozó fontosabb előírások
Országos területfelhasználási kategóriák	(Figyelembe veendő) megyei területfelhasználási kategóriák	
Erdőgazdasági térség	Erdőgazdasági térség	Az erdőgazdálkodási térséget legalább 85%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni.
Mezőgazdasági térség	Mezőgazdasági térség	A mezőgazdasági térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakó-, illetve vegyes terület nem jelölhető ki.
Települési térség	Városias települési térség	A városias települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható.
Vegyes térség	Vegyes térség	A vegyes területfelhasználású térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, erdőterület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület kivételével bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető.
Vízgazdálkodási térség	Vízgazdálkodási térség	A vízgazdálkodási térséget legalább 85%-ban vízgazdálkodási terület vagy természetközeli területfelhasználási egységbe kell sorolni.
Országos kerékpárút-törzshálózat eleme	Országos és térségi kerékpáros törzshálózat illetve hálózat eleme	Az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és az egyedi építmények helyét a megyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni, amelynek a település közigazgatási területére vetített hossza legfeljebb $\pm 5\%$ -kal térhet el a megyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól. Továbbá a nyomvonal meghatározásánál biztosítani kell a szomszédos megyék és települések határán a folyamatos kapcsolódás lehetőségét.

Országos ökológiai hálózat övezete	Magterület övezete	Mag-, ökológiai folyosó övezete érinti Harkány területét, melyben beépítésre szánt terület nem, vagy csak feltételekkel jelölhető ki. Az övezetekben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.
	Ökológiai folyosó övezete	
Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete		Az övezetben új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, továbbá külszíni bányateleket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.
	Erdőtelepítésre javasolt terület övezete	A településrendezési eszközökben az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét az erdőterület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.
Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete		Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.
Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete		A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.
Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete		A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv és annak alapján a településszerkezeti terv pontosítja. Az övezet pontosított lehatárolása által érintett területre a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit. A pontosított lehatárolás által érintett területre a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.
Országos vízminőség-védelmi terület övezete		Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket, és a

		helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre vonatkozó szabályokat kell megállapítani.
	Földtani veszélyforrás terület övezete	A földtani veszélyforrás területének övezetét a településrendezési eszközökben kell a tényleges kiterjedésnek megfelelően lehatárolni. Az övezet területén új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a bányafelügyelet a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.

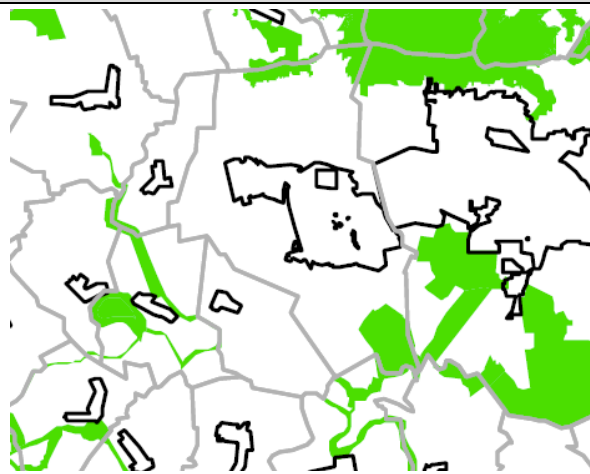

Szerkezeti tervi kivonat a hatályos Országos Területrendezési Tervből

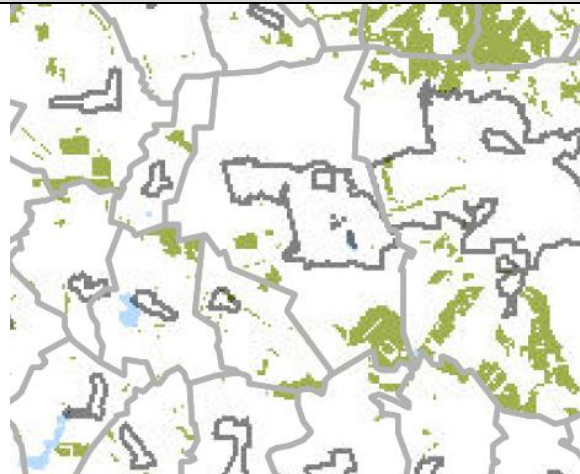

Szerkezeti tervi kivonat Baranya Megye Területrendezési Tervből

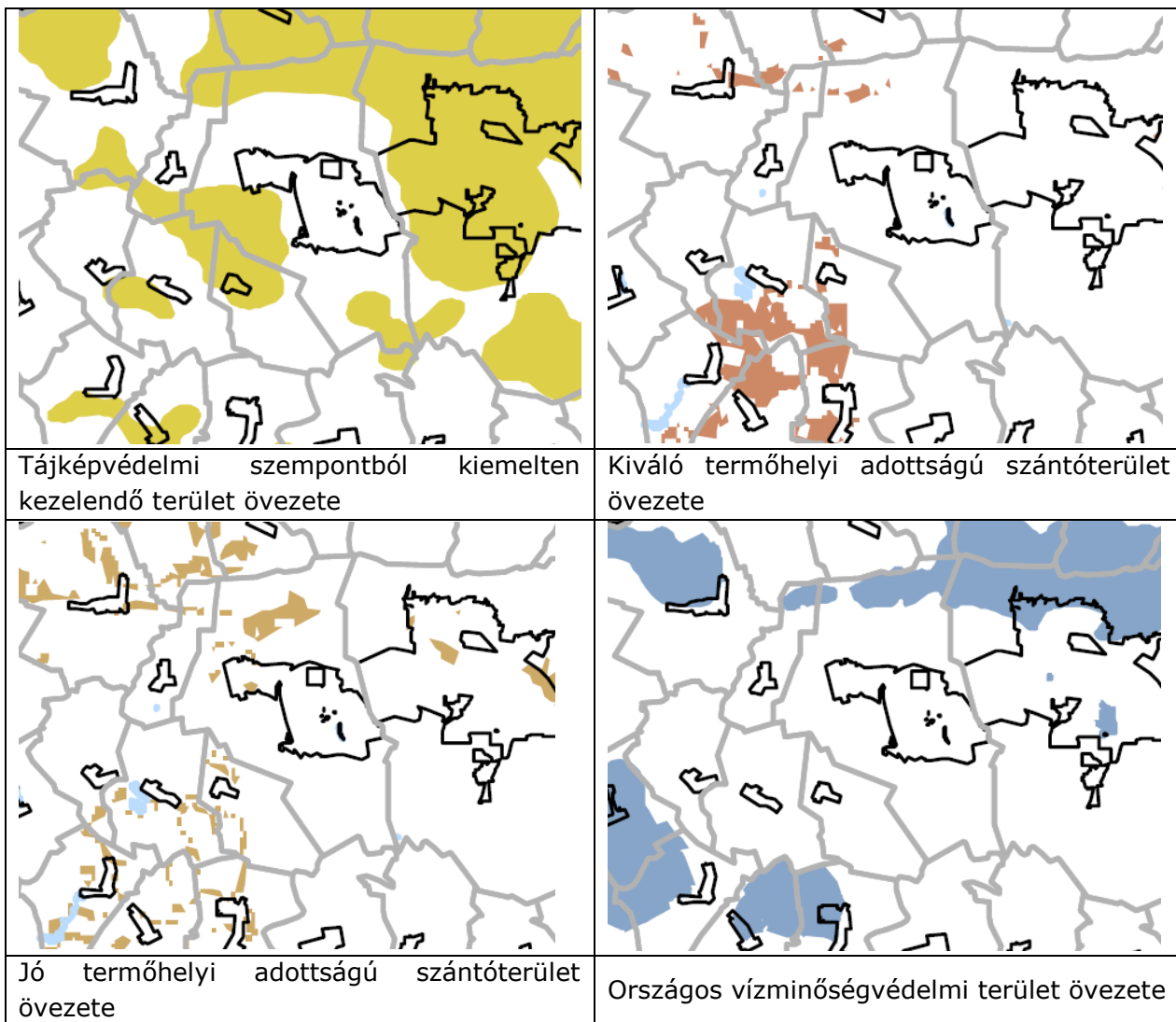
A TELEPÜLÉST ÉRINTŐ ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERVI ÖVEZETEK

Országos ökológiai hálózat övezete

Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

A TELEPÜLÉST ÉRINTŐ BARANYA MEGYEI TERÜLETRENDEZÉSI TERVI ÖVEZETEK			
Magterület övezete Ökológiai folyosó övezete	Erdőtelepítésre alkalmas	erdőterület övezete	
Földtani veszélyforrás terület övezete			

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai

Harkány igazgatási területével határos települések rendezési terveinek fejlesztési megállapításai:

Márfa község, nyugatról mezőgazdasági (szántó), illetve kert területeivel csatlakozik Harkány igazgatási területéhez, melyeken a várost befolyásoló fejlesztést nem tervezett. Lakóterület bővítésének nagyságrendje a városra nincs/nem lesz kihatással. Országos szintű hálózati, vonalas jellegű fejlesztések érintik a településeket. Márfa és Harkány is az országos kerékpárút hálózat részei.

Ipácsfa a várossal közvetlen szomszédos területein az 58-as út mentén a volt piac területének bővítését, illetve a Berek környezetében egy napelem park

megvalósítását tervezi. A tervezett fejlesztések közül a központi vegyes terület bővítése - közelségéből adódóan - hatást gyakorolhat a szomszédos harkányi kemping, illetve üdülőterületekre, de városi léptékben ennek vonzásterülete elenyésző.

Siklós, Harkánnyal szomszédos települési területeit, jelentős turizmushoz kapcsolódó fejlesztések jellemzik. A települések határán – a jelenlegi belterületével közel azonos kiterjedésű – különleges – gyógyszálló, gyógyüdülő, konferenciaközpont, vásár -, növény és állatkert valamint nagykiterjedésű sportolási (golf) célú – területeket tervez. A fejlesztések jellege, közelsége miatt komolyan kell számolni/reagálni a település ezen koncepcionális elképzelésével.

Kovácsbida, hatályos településrendezési tervei szerint elsősorban Harkányt hálózati, vonalas jellegű fejlesztései érintik. Itt tervezett a Harkány – Ipacsfa – Kovácsbida – Drávacsehi – Drávacsepely - Rádfalva térségi kerékpárút. Közvetett – a városra is pozitív kihatású – fejlesztések a kovácsbida horgásztavakhoz kötődnek.

Túrony község a villányi borvidék részeként valamint épített - Árpád-kori református templom - és természeti környezeti értékei, ökoturisztikai fejlesztései, közvetett módon színesíthetik a harkányi kínálatot.

Csarnóta, Gordisa: a település saját működését, működtetését befolyásoló fejlesztések jellemzik, elhanyagolható harkányi vonatkozásokkal.

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

A rendkívül jó adottságokkal rendelkező, lendületesen fejlődő egykori két-háromutcás község egyre nagyobb településsé nőtte ki magát. A főként a '70-es években elindult építkezések okán, 1978-ban elkészül a település rendezési terve, melyet egy átfogó szabályozással egybekötött részletes rendezési terv váltott fel. A rohamos fejlődés 1992-ben a terv felülvizsgálatát követelte. 2002-től ezt folyamatos korszerűsítések követték, melyet 2007-ig a Pécsi Építész és Településtervező Kft. majd 2008-tól a Hübner Tervező Kft koordinált.

Az önkormányzat 2000-ben elkészíttette és jóváhagyta a város településfejlesztési koncepcióját, melyben meghatározta a legfontosabb célokat és feladatokat, a település főbb fejlesztési irányait, melyet 2009-ben aktualizált, kiegészített. 2012-ben az utolsó rendezési tervi módosítás megkívánta a képviselőtestület újabb településfejlesztési döntés meghozatalát, melyet a 206/2012. (XII.03.) Ökt. határozat számon fogadott el.

1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

A 127/2000.(XI.20.) határozat számmal elfogadott, és - 64/2009. (VI.29.) sz. Kt. határozattal - kiegészített településfejlesztési koncepció a település adottságainak, értékeinek számbavételét követően e kép fogalmazta meg a fejlesztések fő irányait, célkitűzéseit:

- az 58-as Drávaszabolcs – Pécs főközlekedési út harkányi elkerülő szakasza nyomvonalának pontosítása és esetleges kapcsolódása az 5713-as Máriagyűd – Siklós főúthoz, ehhez kapcsolódva a Harkány – Máriagyűd – Siklós háromszög térségi közlekedési rendszere fejlesztésének összefüggő vizsgálata,
- a strandfürdő bővítése, illetve a bővítés lehatárolása,
- az üdülőterületek bővítési lehetőségei,
- a lakóterületek bővítési lehetőségei,
- a belső közlekedési gerinchálózat fejlesztése, a meglévő közlekedési rend korszerűsítése,
- szabadidős területek bővítési lehetőségei,
- kereskedelmi – szolgáltató területek bővítési lehetőségei,
- ipari jellegű területek (ipari park) kijelölése,
- belterületi zöldterületek minőségi fejlesztése, bővítése
- élővízfolyások, csapadékvíz elvezetés rendezése,
- külterületi erdők fejlesztése, véderdők telepítése,
- külterületi mezőgazdasági területek lehatárolása,
- zártkertek szabályozása.

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Harkány Város Önkormányzata a rendezett és átgondolt városfejlesztés alapjai megteremtése miatt kezdeményezte a településfejlesztési koncepciójának és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának elkészítését. A munkára a bekért ajánlatok alapján a BFH Európa Projektfejlesztő és Tanácsadó Kft. kötött a várossal szerződést.

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

A 17/2007. (I.05.) sz. Kt. határozattal elfogadott, majd a 125/2008. (XI.13.), illetve 47/2010. (VI.28.), valamint a 178/2013. (XII.23.) számú határozatával módosított Településszerkezeti terv és módosítás.

A 21/2008. (XI.14.), 8/2010. (VI.29.), valamint a 24/2013. (XII.30.) önkormányzati rendelettel módosított 1/2007. (I. 29.) rendelet számon elfogadott Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási terv.

1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A település két fő tengely mentén épült: a jelenlegi Pécs — Drávaszabolcs közötti 58-as számú főút és a Siklós - Sellye közút mentén. Ez alkotja a község legrégebbi magját, csakúgy, mint a volt terehegyi községrész. A fürdő munkahelyteremtő és vendégforgalmi jelentősége egyre több letelepülőt vonzott Harkányba, és rohamosan megindult a település fejlődése.

A város **településszerkezeti, területfelhasználási elhatározásai** továbbra is a belterület többirányú növekedését prognosztizálja. Azaz:

- Észak-keleten a fürdő- és üdülőterületek fejlesztése kapcsán a vasútvonalig,
- Keleten a Siklóssal közös közigazgatási határig üdülő- és zöldterületként,
- Délen a szennyvízteleptől 150 m-es távolság vonaláig, valamint a tervezett új lakó és hétvégi házas üdülőterület fejlesztése kapcsán,
- Délnyugatról a már meglévő beépített területek vonaláig,
- Terehegy községrészben déli irányban a belterületi kertek mögötti résszel, - az új lakótömb kialakítása érdekében. Északi irányban a volt vasútvonal irányában.
- Észak-nyugaton a két településrész között a tervezett kereskedelmi – szolgáltató park megvalósítására szükséges területekkel.

A település távolabbi részein előirányzott beépítésre szánt területek:

- Az 58-as út menti meglévő (camping és a bevásárló zóna), valamint a fejlesztésére kijelölt Gksz-terület,
- A sellyei úttól északra a hulladékkezelő telep és a meglévő telephely területe.

A városközpont szerkezetének, funkcionális tagozódásának tovább fejlesztésére a hatályos terv szerinti elképzelés, egy kétpólusú központ kialakítása a Kossuth Lajos utca két oldalán, a városháza előtt, illetve a fürdő előtti téren.

▪ A FÜRDŐ fejlesztése

A gyógy- és strandfürdő bővítése az 1996-ban jóváhagyott fejlesztési tanulmányterv szerint, északi irányban egészen a város beépített területének határáig nyúlóan, - a telekbelsők igénybevételével történik.

A terv jelentős döntése, hogy a Harkányi fürdő, - mintegy város a városban - összefüggő egységet képezzen. A fürdő különböző funkcionális elemei - a gyógyásztól az idényjellegű strandolásig - egymáshoz szorosan kötődve, kontrollált átjárhatóság mellett, magas színvonalon biztosítsa az ún. családi fürdőzés kereteit.

A fürdő méltó településszerkezeti kapcsolatait a Bajcsy-Zsilinszky utca továbbépítése által kialakuló új "korzó", - az út a település fölötti átkötésével kialakuló új forgalmi rend, az északi nagy zöldterületben kialakítható hatalmas fásított parkoló garantálná. A fürdő központi főbejáratát a településközpont irányában tervezi kialakítani - a korábbi fejlesztési tervben elhatározottak szerint.

▪ A LAKÓTERÜLETEK fejlesztése

A város lakóterületi fejlesztését a terv mind a „harkányi” mind a „terehegyi” városrészben előirányozza.

- Harkányi részen a település belterületéhez délről kapcsolódó területen.

- Terehegyen a református templom mögötti, már részben belterületi tömbben, a volt pécsi vasútvonal és a beépített területek közötti tömbökben.
- **AZ ÜDÜLŐTERÜLETEK fejlesztése**
Üdülőházas üdülőterületként „nagyüdülők” építése számára a település a fürdőhöz csatlakozóan, illetve az északkeleti részén biztosított fejlesztési területet:
 - a fürdő szomszédságában található Kemping átalakításával, funkcióbővítésével.
 - az arborétummal szomszédos, valamint az északra lévő beépítetlen területre, laza, zöldbe ágyazott üdülők építése céljára.

A Bajcsy-Zsilinszky utca meghosszabbítása mentén - az út keleti oldalán zöldbe ágyazott üdülőzóna kialakításával,

- az arborétumtól északra lévő beépítetlen területre, laza, zöldbe ágyazott üdülők építése céljára.
- harmadik ütemként a város északkeleti sarkán, új, ugyancsak zöldbe ágyazott üdülőegység kialakítása.

Hétvégi házas üdülőterületként „családi üdülők” építésére a város délkeleti részén egy új tömb megnyitásával biztosít lehetőséget a terv.

- **A GAZDASÁGI TERÜLETEK fejlesztése**
Kereskedelmi – szolgáltató gazdasági területek fejlesztésére, elsősorban a település északi területén, az 58-as út nyugati oldalán, valamint a két településrész között.
- **A VÁROS KÖZPONTJÁNAK fejlesztése**
A városközpont fejlesztéseként a településközpont egy utcás jellegének megszüntetése, - mélységben történő feltárása a cél.
 - a település igazgatási központjának átépítése
 - a fürdő új főbejárata és előterének kiépítése,

valamint e két központ összekapcsolása az út mindkét oldalán kialakítandó térsorozattal.

A közlekedési hálózat fejlesztésének legfontosabb célja egyrészt a Kossuth Lajos utca tehermentesítése az átmenő forgalom alól, másrészt a város belső úthálózatának továbbfejlesztése, többirányú kapcsolatokat biztosító hálózat kiépítésével.

- A belső közlekedési gerinchálózat fejlesztésének javaslata:
 - A Bajcsy-Zsilinszky út továbbépítése északi irányban, közvetlen leágazással az 58-as útról, még a település előtt.
 - A település északi, északkeleti területeinek, valamint az Arborétumtól északra fekvő terület feltárása, a jelenlegi zsákutca kikötésével.
 - Terehegy belső úthálózata tehermentesítésére, valamint az előírányzott északi és déli lakó övezet forgalmi kiszolgálása, mely egyben települési szintű kapcsolatokat is jelentenek,

- a kerékpárút hálózat bővítése a szomszédos települések és a szőlőhegy felé, valamint az üdülőterületek feltárására.

A település jellegéből adódóan a belterületi **zöldterületek fejlesztésére** az átlagosnál nagyobb súlyt kell fordítani. Ezen belül különös hangsúlyt kell helyezni a településen belüli egybefüggő zöldterületek fejlesztésére, az utcák fásítására, valamint a települést lezáró zöldterületi sávokra,

- a településfejlesztés alapvető, meghatározó kérdése az élővízfolyások, csapadékvíz elvezetés rendszerének továbbfejlesztése. A fejlesztés során külön figyelmet kell fordítani a szabályozó, ugyanakkor környezetalakító tőrendszerek kialakítására is.

Meg nem valósult, a hatályos tervben szereplő terület-felhasználások

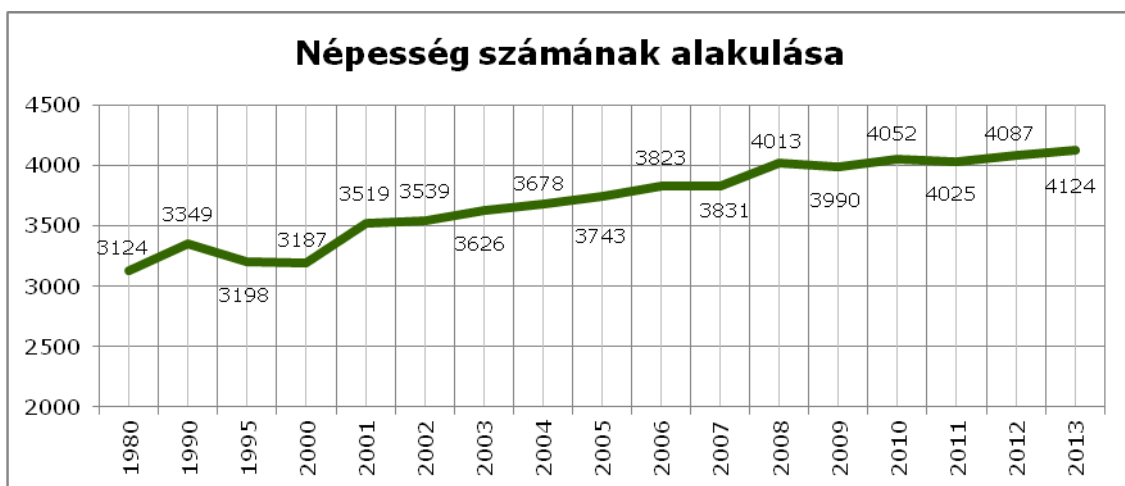
HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV SZERINTI FEJLESZTÉSI TERÜLETEK ALAKULÁSA

A hatályos szerkezeti terv szerinti fejlesztések, területfelhasználás változások, a belterületi határon belül történtek. A fejlesztések, tervezett programok – déli tervezett vásártér kivételével – új beépítésre szánt terület kijelölését nem igényelte. A fenti ábra a tervezett és még meg nem valósult területfelhasználásokat mutatja (sötét piros). Ezek közül a lakóterület fejlesztés az, amely jelentős tartalékokkal rendelkezik az elkövetkező időkre.

1.7. A település társadalma

1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

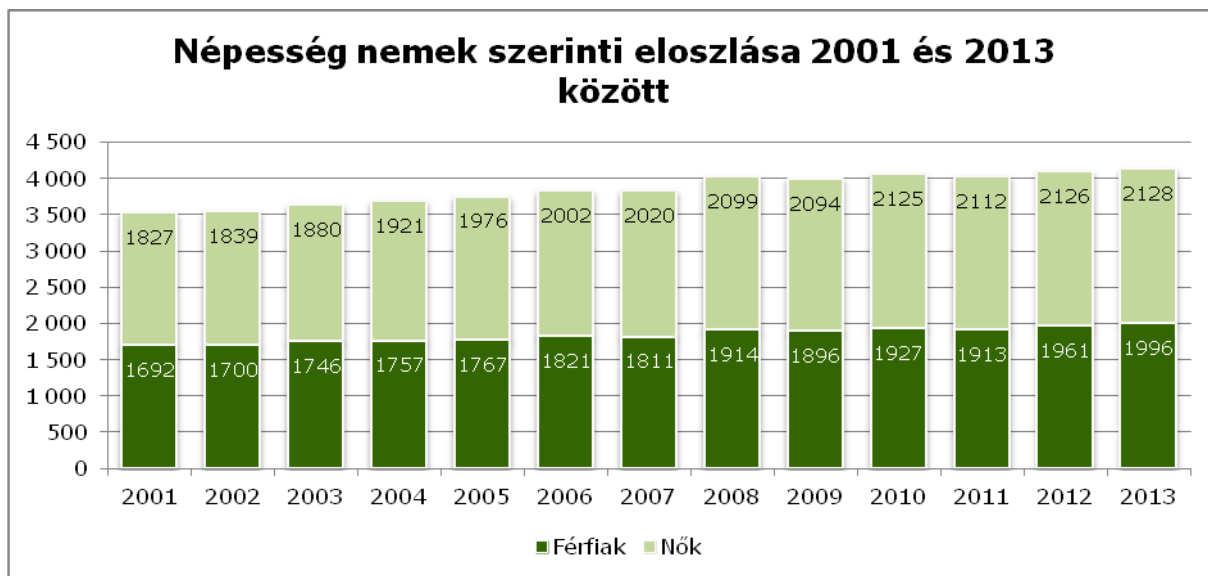
Harkányban 2013. december 31-én 4 124 fő élt, mely a korábbi évekhez viszonyítva növekvő tendenciát mutat. 2001-hez képest 605 fővel nőtt a lakosság száma, mely közel 15%-os növekedést jelentett.

1. ábra - Népességszám alakulása || Forrás: KSH

A 2000 óta tartó (mindössze csak a 2009-es évben csökkent valamelyest) növekedés az ezredforduló előtt még nem volt tapasztalható, az azt megelőző évtizedben a lakosság száma 162 fővel, azaz közel 5%-kal csökkent, az 1980-as évek adataival megegyező szintre.

A 2000 utáni, 2001-ben látható hirtelen statisztikai növekedés valószínűleg a népszámlálás pontosító hatásának tudható be. A népesség folyamatos növekedésének oka pedig annak tudható be, hogy az egyéb (2009-ig még magán) szálláshelyek tulajdonosai állandó lakhelyként jelentik be az ingatlant, adózási megfontolásból. Ezt alátámasztani látszik a turisztikai elemzésben taglalt egyéb szálláshelyadók számának csökkenése.

2. ábra - Nemek eloszlása || Forrás: KSH

A nemek szerinti eloszlást vizsgálva megállapítható, hogy az adott időszakban 2001 óta minden évben nőbblet volt a településen. 2013-ban a teljes népesség 51,6%-át tették ki a nők.

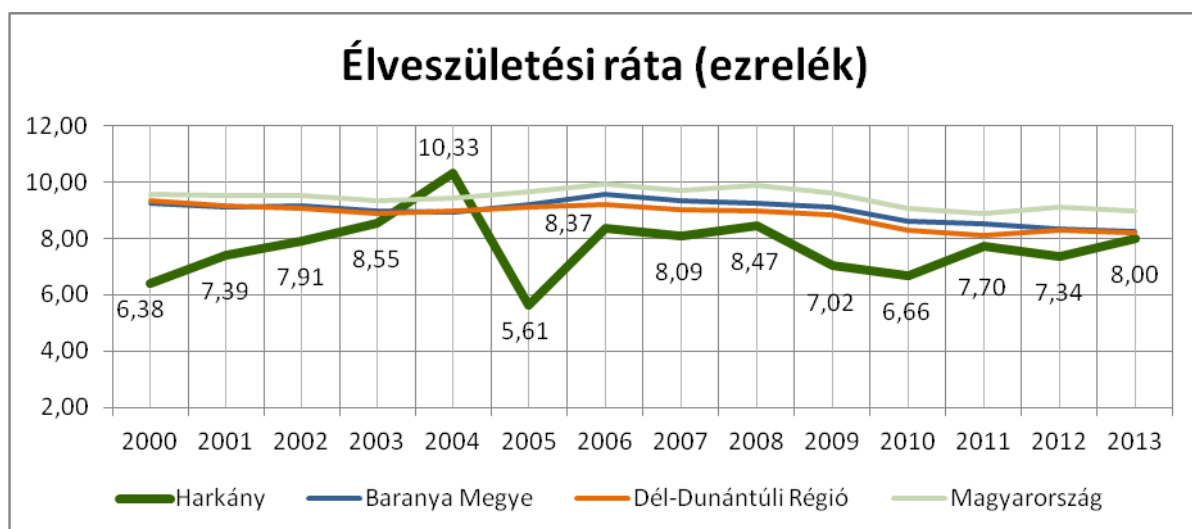
Élvezületési, halálozási ráta

1. táblázat - Élvezületési ráta || Forrás: KSH

Az élvezületési ráta mind megyei, mind a régiós szinten 2006 óta folyamatos csökkenést mutat. Azt megelőzően 2003 és 2006 között nőtt, 2000 és 2003 között pedig szintén csökkent. Az országos értékben 2011 óta némileg javulás figyelhető meg, valamint az érték minden évben magasabb volt a megyei és a régiós értékeknél.

Harkány Város élvezületési rátája közel sem mondható ilyen lineárisnak. Az elmúlt 13 évben csupán egy évben volt magasabb az élvezületési ráta, mint a megyei, az országos, és a regionális értékek, ez a 2004-es években következett be, egy 2000 óta tartó növekedési folyamat után, ám az azt követő 2005-ös évben rögtön a legalacsonyabb is volt a vizsgált 13 éves ciklusban. 2006-tól kezdve váltakozóan alakult, egészen 2009 és 2010-ig, amikor egy újabb hullámvölgy következett be. A 2013-as évben némileg csökkent a különbség a területi adatokhoz képest.

	Harkány	Baranya Megye	Dél-Dunántúli Régió	Magyarország
2000	6,38	9,25	9,32	9,57
2001	7,39	9,12	9,15	9,54
2002	7,91	9,18	9,08	9,54
2003	8,55	8,98	8,89	9,36
2004	10,33	8,94	8,98	9,42
2005	5,61	9,22	9,10	9,68
2006	8,37	9,57	9,22	9,92
2007	8,09	9,34	9,02	9,72
2008	8,47	9,27	8,98	9,88
2009	7,02	9,11	8,83	9,63
2010	6,66	8,60	8,28	9,05
2011	7,70	8,51	8,12	8,87
2012	7,34	8,34	8,29	9,11
2013	8,00	8,25	8,21	8,98

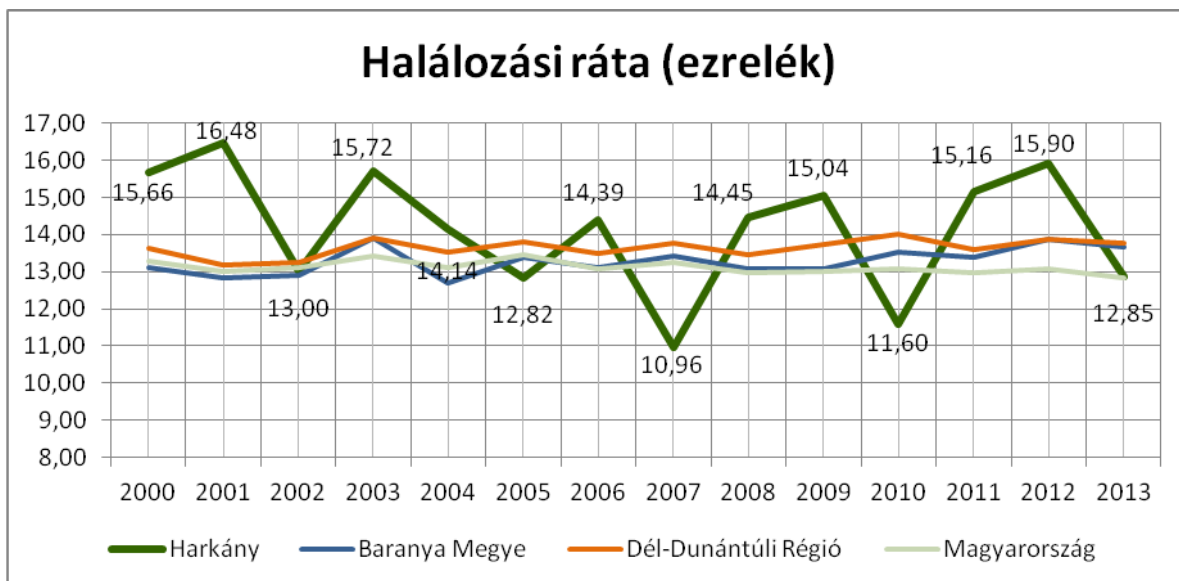
3. ábra - Élveszületési ráta (ezrelék) || Forrás: KSH

2. táblázat - Halálozási ráta || Forrás: KSH

	Harkány	Baranya Megye	Dél-Dunántúli Régió	Magyarország
2000	15,66	13,11	13,62	13,29
2001	16,48	12,82	13,19	12,99
2002	13,00	12,90	13,26	13,10
2003	15,72	13,91	13,92	13,43
2004	14,14	12,70	13,54	13,12
2005	12,82	13,39	13,81	13,47
2006	14,39	13,11	13,49	13,07
2007	10,96	13,43	13,78	13,23
2008	14,45	13,07	13,45	12,96
2009	15,04	13,08	13,73	13,02
2010	11,60	13,52	14,01	13,06
2011	15,16	13,37	13,60	12,97
2012	15,90	13,88	13,89	13,06
2013	12,85	13,67	13,78	12,84

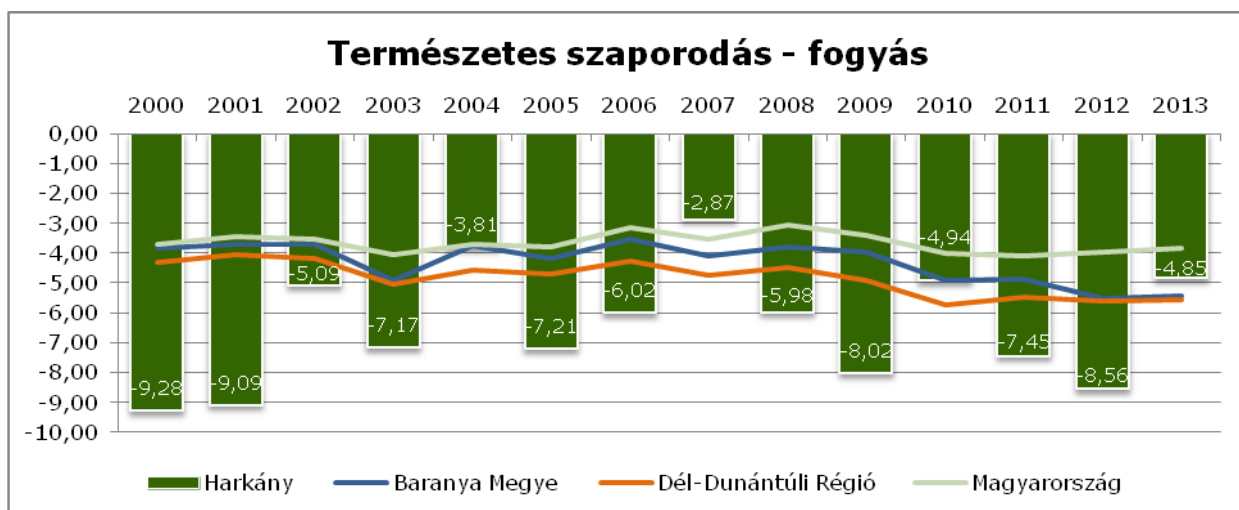
Harkány város halálozási rátája minden évben magasabb volt az élveszületési rátánál. A legmagasabb 2001-ben volt, ekkor meghaladta a 16 ezrelékes értéket. A lenti diagramra tekintve látható, hogy nagyon ingadozó, tendenciát nem lehet rajta megfigyelni. A területi (megyei, régiós és országos) adatokban is látható ez az ingadozás, de jóval kisebb eltérések vannak az évenkénti értékek között.

2013-ban a halálozási ráta az országos értékkel közel megegyező volt, 12,85 ezrelék, mely az előző évihez képest 3,05 ezrelékes csökkenést jelentett. A legalacsonyabb 2007-ben volt, 10,96 ezrelékkal.

4. ábra - Halálozási ráta (ezrelék) || Forrás: KSH

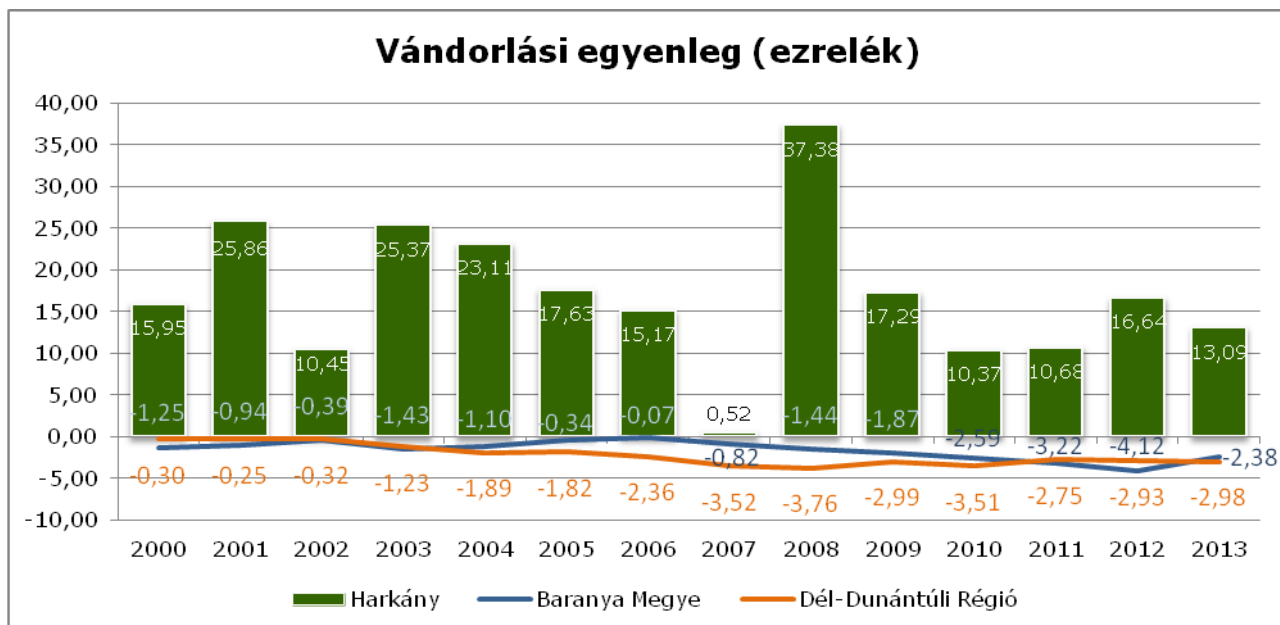
A fentiekből következik, hogy a városban (emellett a megyében, a régióban és az országban is) természetes fogyás figyelhető meg. A legnagyobb mértékben 2000-ben és 2001-ben fogyott a lakosság természetes tényezők miatt.

5. ábra - Természetes szaporodás - fogyás || Forrás: KSH

Vándorlás

A fentebb leírtak alapján látható, hogy a városban a természetes fogyás ellentétben áll a lakosság növekedésével. Ez annak köszönhető, hogy a település vándorlási egyenlege 2000 óta pozitív.

6. ábra - Vándorlási egyenleg (ezrelék) || Forrás: KSH

A legalacsonyabb 2007-ben volt, 0,52 ezrelék (ami mindösszesen 2 főt jelentett), ennek ellenére is magasabb volt, mint a megyei és a régiós érték. Az ezt követő évben, 2008-ban pedig már a 13 éves vizsgált időszak legkiugróbb értékét láthatjuk, 37,38 ezrelékkal, ami 150 fő, a településre vándorlót jelentett.

Ez a korábbi évhez képest valamelyes csökkent, de a 2010 és 2011-es évhez viszonyítva magasabb volt.

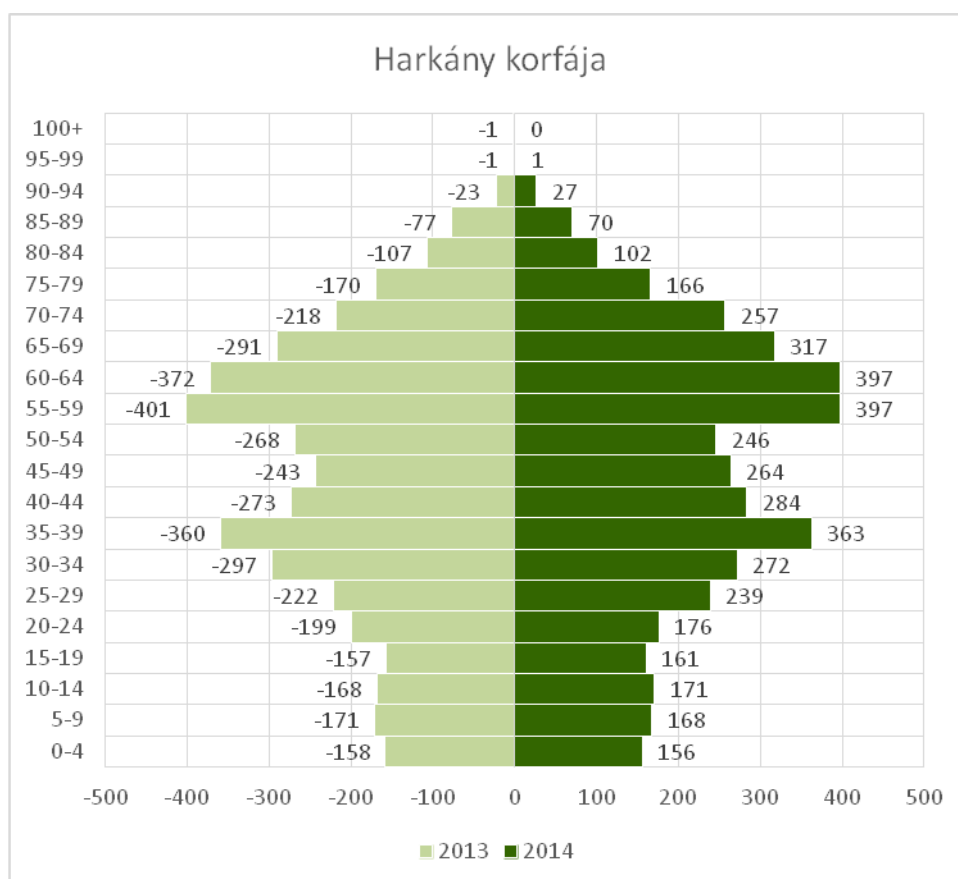
Összehasonlítva a megyei és a régiós értékekkel elmondható, hogy a vizsgált időszakban, tehát az elmúlt 13 évben ezeken a területeken mindig negatív volt a vándorlási egyenleg.

Elmondható tehát, hogy a fentebb leírt népességnövekedés nem a természetes tényezők következménye, hanem a pozitív vándorlási mutató miatt jelenik meg. Ez következhet abból, hogy a település üdülőit egyre több, a városba beköltöző vásárolja meg, ez által nem rendeltetésszerűen használva azt.

Korfa

Harkány korfája napjainkban kedvezőtlen képet fest, ugyanis a településen a legnagyobb számban az 55-59, valamint a 60-64 év közöttiek élnek.

Magas a 35-39 évesek száma is, de az ennél fiatalabb korosztály alacsony száma a település jövője szempontjából nem fest biztató képet. A lakosság folyamatosan elöregedik, a születések száma pedig csökken, ami idővel a település gazdaságát is érintheti, hiszen hiányozni fog a megfelelő munkaerő, ami által csökkenhet a termelés, üzletek szűnhetnek meg.

7. ábra - Harkány korfája || Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Ennek megfékezésére növelni kell a születések számát, akár a szociális ellátások színvonalának, illetve kínálatának javításával.

Nemzetiségek

Harkány városában a magyar nemzetiségűek vannak többségben, 78,5%-ban, azonban ez elmarad a megyei átlag 85%-os értékétől. A településen magas még a németek 6,2%-os aránya és a horvátok aránya, 4,5%-kal. A hazai nemzetiségek együtt 12,5%-ot tesznek ki. A megyében a németek aránya hasonlóan magas, ám a horvátok aránya 2,6%-kal alacsonyabb. Magas viszont a cigányok aránya, ők 4,6%-ot tesznek ki megyeszerte, miközben a településen az arányuk csak 0,4%.

A teljes népesség 92,4% válaszolt a népszámlálás ezen kérdésére a településen, a megyében ez az arány 99,8%-os volt.

3. táblázat - Nemzetiségek – 2011 || Forrás: KSH

		Harkány		Baranya megye	
		Fő	%	Fő	%
A nemzetiség, az anyanyelv, a családi, baráti közösségben használt nyelv választék legalább egyike szerint	Magyar	3 147	78,5%	328 370	85,0%
	Bolgár	204	0,1%
	Cigány (romani, beás)	17	0,4%	17 585	4,6%
	Görög	149	0,0%
	Horvát	182	4,5%	7 185	1,9%
	Lengyel	213	0,1%
	Német	247	6,2%	25 777	6,7%
	Örmény	3	0,1%	94	0,0%
	Román	5	0,1%	600	0,2%
	Ruszin	-	0,0%	80	0,0%
	Szerb	36	0,9%	794	0,2%
	Szlovák	7	0,2%	182	0,0%
	Szlovén	-	0,0%	34	0,0%
	Ukrán	101	0,0%
	Hazai nemzetiségek együtt	497	12,4%	52 998	13,7%
	Arab	3	0,1%	208	0,1%
	Kínai	-	0,0%	113	0,0%
	Orosz	3	0,1%	286	0,1%
	Vietnami	-	0,0%	47	0,0%
	Egyéb	56	1,4%	3 821	1,0%
Össz.		3 706	92,4%	385 843	99,8%
Népesség		4 010	100,0%	386 441	100,0%

A táblázatban a pontozott vonallal jelölt nemzetiségeknél a KSH adatok adatvédelmi korlátok miatt nem közölhetők.

Népes képzettség

A 2011-es népszámlálás adatai alapján a lakosság 32,58%-ának a legmagasabb iskolai végzettsége az általános iskolai végzettség, amely alacsonyabb a megyei értéknél (38,72%) Ebből kevesebb, mint 1%-a (0,93%) nem végezte el az első évfolyamot, 9,65% az 1-7 évfolyamot végezte el és 22% a 8. évfolyamát végezte el.

4. táblázat - A 7 éves és idősebb népesség a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint - 2011 || Forrás: KSH

Település	Általános iskola			Középfokú iskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel	Érettségi	Egyetem, főiskola stb. oklevéllel	Összesen
	Első évfolyamát sem végezte el	1-7.	8.				
		Évfolyam					
Harkány (fő)	35	364	830	849	1170	524	3 772
%	0,93%	9,65%	22,00%	22,51%	31,02%	13,89%	100,00%
Baranya megye (fő)	4 517	38 641	96 795	77 243	94 670	49 560	361 426
%	1,25%	10,69%	26,78%	21,37%	26,19%	13,71%	100,00%

Az érettségi nélkül, szakmai oklevéllel rendelkezők aránya 22,51%, az érettségizettek pedig 31,02%-ot tesznek ki. Egyetemi, főiskolai végzettséggel 13,89% rendelkezik.

A településen élők végzettségének aránya kedvezőbb a megyei átlagnál.

Vallás

Harkány lakosságának 44,3%-a katolikus vallású, melyből 98,5% római katolikus. Ez az érték arányaiban közel azonos a megyei értékkel, ahol 47,1% a katolikusok aránya, amelyből a római katolikusok 99,3%-ot tesznek ki.

A településen nagy arányban vannak még jelen a reformátusok, akik a teljes lakosság 15,2%-át teszik ki. Közel 30% azoknak az aránya, akik nem kívántak válaszolni, Baranya megyében valamivel alacsonyabb ez az arány, 26% a harkányi lakosság 7,9%-a tartozik vallási közösséghez, felekezethez. A megyében ez az arány közel a duplája, 16,2%.

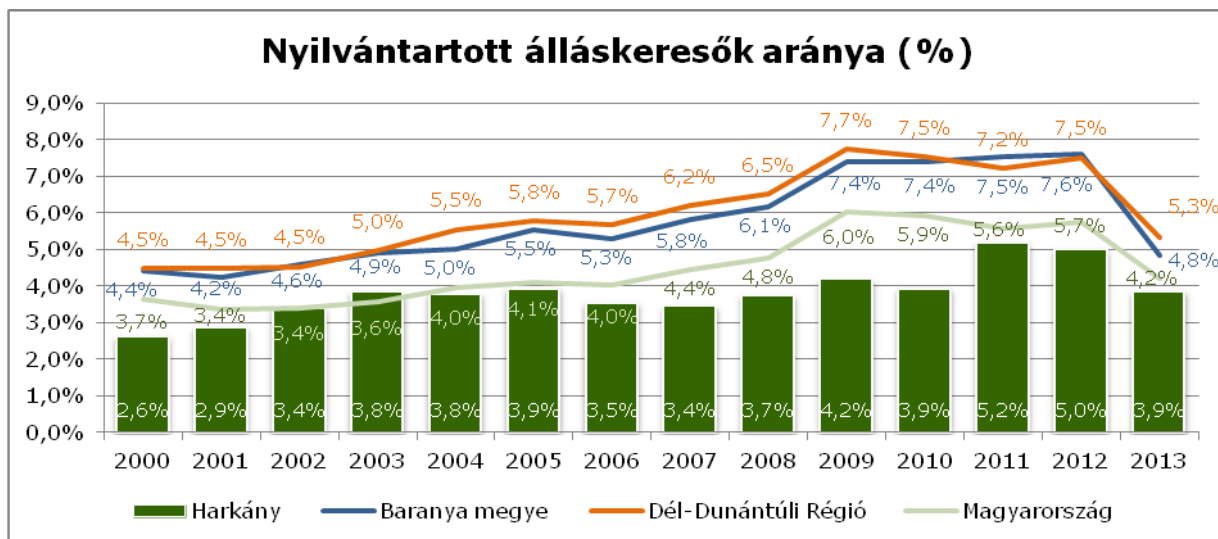
5. táblázat - A népesség vallás, felekezet szerint - 2011 || Forrás: KSH

Terület		Harkány		Baranya megye	
		Fő	%	Fő	%
Katolikus		1 777	44,3%	181 933	47,1%
Ebből	Római katolikus	1 751	98,5%	180 749	99,3%
	Görög katolikus	26	1,5%	1 130	0,6%
Ortodox keresztény		16	0,4%	353	0,1%
Református		608	15,2%	24 774	6,4%
Evangélikus		28	0,7%	4 601	1,2%
Izraelita		-	0,0%	136	0,0%
Más vallási közösséghez, felekezethez tartozik		58	1,4%	5 721	1,5%
Vallási közösséghez, felekezethez nem tartozik		318	7,9%	62 613	16,2%
Ateista		39	1,0%	5 824	1,5%
Nem kívánt válaszolni, nincs válasz		1 166	29,1%	100 486	26,0%
Összesen		4 010	100,0%	386 441	100,0%

Foglalkoztatottság

A nyilvántartott álláskereső aránya 2011 és 2013 között csökkenést mutat. 2013-ban 3,9%-os volt, mely alacsonyabb a megyei, a régiós, és az országos átlagnál is. A legmagasabb 2011-ben volt 5,2%-kal, a legalacsonyabb pedig 2000-ben 2,6%-kal.

Az arányok 2000-től folyamatosan a megyei és a régiós arány alatt voltak, és az országos értéket is csak egy évben, 2003-ban haladta meg.

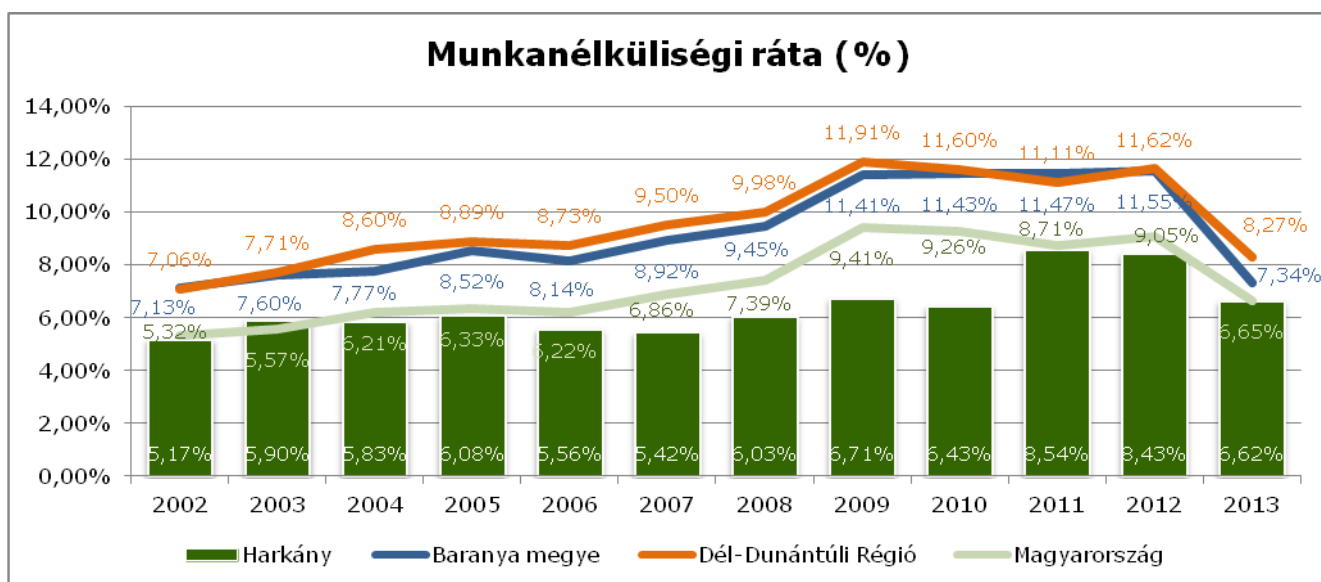

8. ábra - Nyilvántartott álláskeresők aránya || Forrás: KSH

A munkanélküliségi ráta 2012-ben 8,43%-os volt, mely némileg csökkent a 2011-es évhez képest. Ez a két év kiugróan magas volt, 2%-kal magasabb volt a munkanélküliségi ráta, mint az azt megelőző években. 2013-ra csökkent, 6,62%-ra, amely már közelítőleg hasonlóan alacsony, mint 2010-ben.

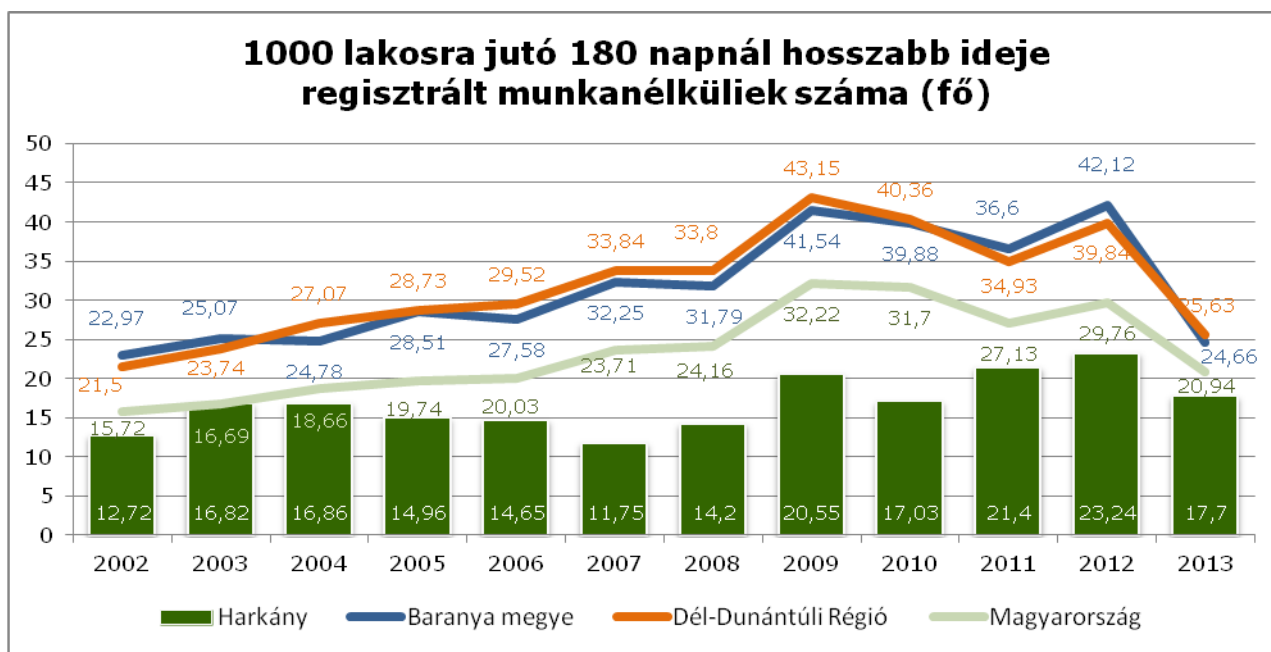
A területi aránynál még ennek ellenére is kedvezőbb képet mutat, hisz mind a megyében, mind a régióban, valamint az országban is, hasonló mértékben emelkedett.

Ahogy a nyilvántartott álláskeresőknél, ebben az esetben is csak egy évben, 2003-ban volt rosszabb a települési arány az országos átlagnál. A legalacsonyabb a munkanélküliség 2002-ben volt, 5,17%.

9. ábra - Munkanélküliségi ráta - || Forrás: TeIR

Az 1000 lakosra jutó, regisztrált tartós munkanélküliek száma 2010 óta növekedést mutat. 2012-ben 1000 lakosra 23,24 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküli jutott, mely a vizsgált 10 évet tekintve a legmagasabb volt, azonban 2013-ra lecsökkent a 2010-es érték szintjéig. A tartós munkanélküliek száma kedvezőbb képet mutat a megyei, a régiós és az országos értékeknél, csupán a 2003-as évben volt valamelyest magasabb, mint az országos adat.

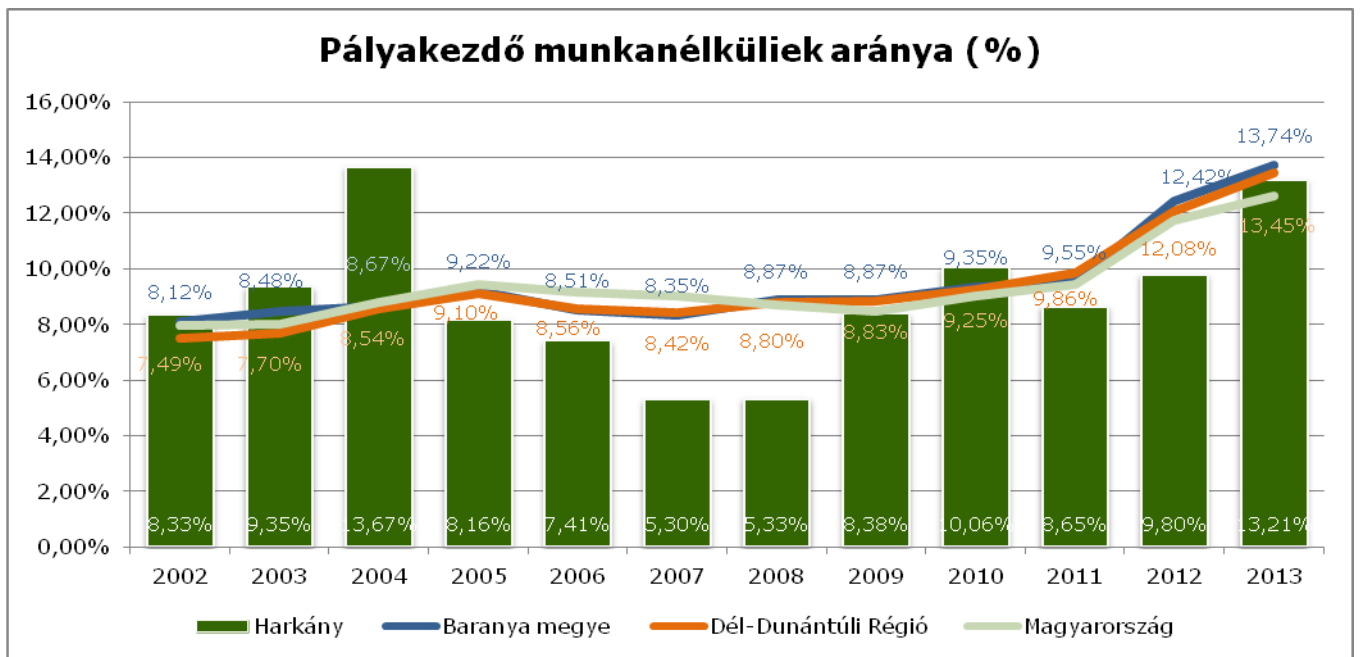

10. ábra - 1000 lakosra jutó 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma || Forrás: TeIR

A pályakezdő munkanélküliek arányát vizsgálva megállapítható, hogy a megyei, a régiós és az országos tendencia közel azonosan alakult a 2002 és 2013 közötti időszakban.

A településen néhány évet leszámítva a tendencia eltér. A 2004-es évben kiugróan megnőtt a pályakezdők aránya, majd 2005-re több mint 5%-ot csökkent. A területi adatok ezzel ellentétben növekedést mutatnak.

2012-ben a pályakezdő munkanélküliek aránya 9,8% volt, mely a korábbi évhez képest 1,15%-ot növekedett, 2013-ra pedig további 4,5%-kal emelkedett.

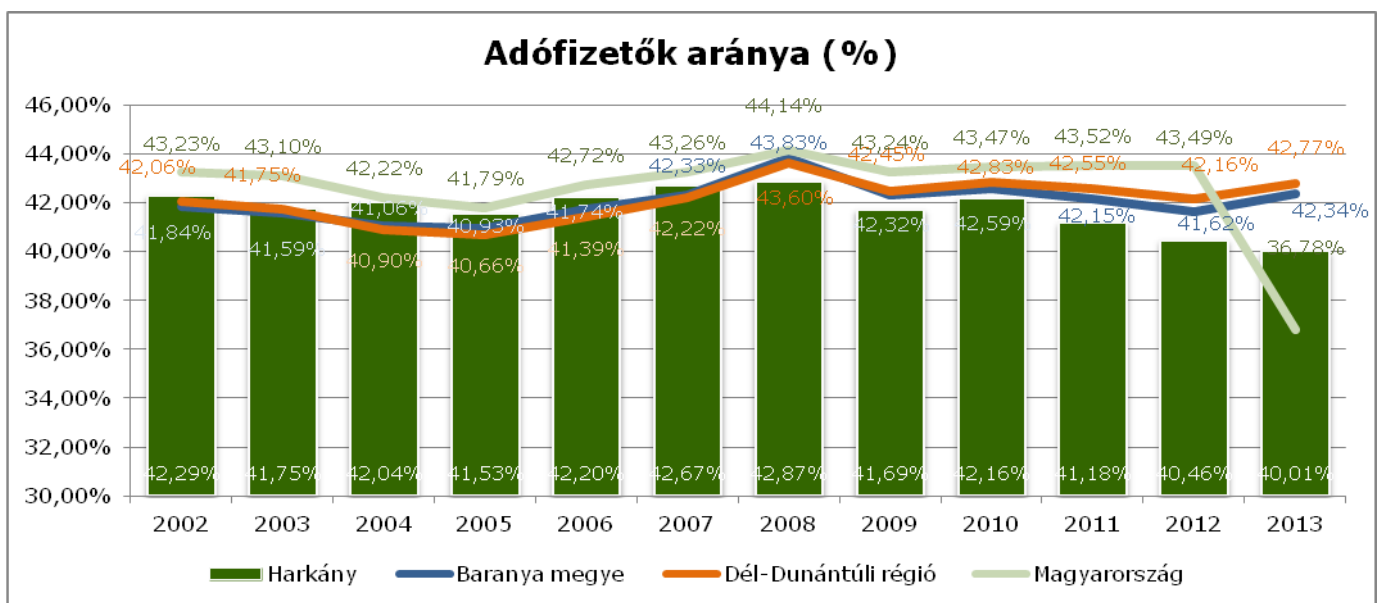

11. ábra - Pályakezdő munkanélküliek aránya || Forrás: TeIR

Jövedelmi viszonyok, életminőség

Az adófizetők arányának alakulása hasonló tendenciát mutat Harkányban, Baranya megyében, a Dél-Dunántúli régióban és Magyarországon is.

Arányuk 2010 óta folyamatosan csökken, a 2013-as évben volt a legalacsonyabb, 40,01%, mely a 2010-es értékhez képest 1,7%-os csökkenés.

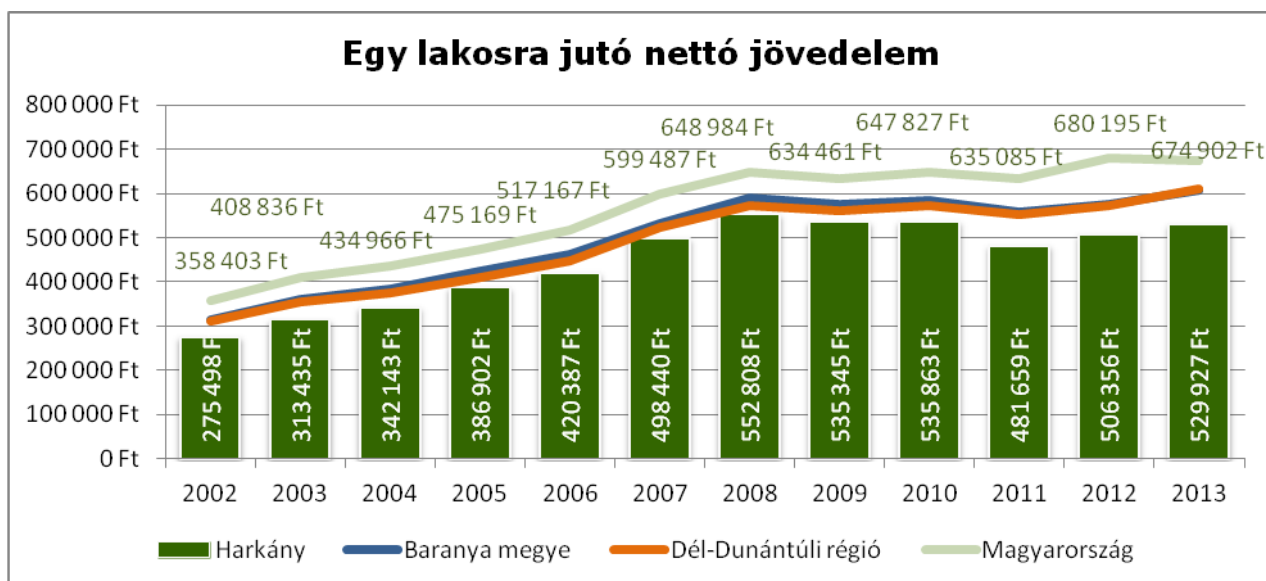

12. ábra - Adófizetők aránya || Forrás: TeIR

Az adófizetők aránya a városban alacsonyabb, mint a megyei, a régiós és az országos átlag, 2008 óta, annak ellenére, hogy ebben az évben volt a településen a legmagasabb, 42,87%-kal. Látható az ábrán az országos arány nagymértékű visszaesése 2012 után.

Az országos értéket egyik évben sem tudta elérni a város, 2004-ben és 2005-ben sikerült a legjobban megközelíteni.

A folyamatos csökkenés a város gazdálkodásában okozhat komoly problémákat.

13. ábra - Egy lakosra jutó nettó jövedelem || Forrás: TeIR

6. táblázat - Egy lakosra jutó nettó jövedelem || Forrás: TeIR

Az egy lakosra jutó jövedelem 2008-ig növekedett, 2009-ben és 2010-ben stagnált, 2011-ben csökkent, majd 2012-ben és 2013-ban valamelyest ismét növekedett, de a 2008-as év értékét nem érte el.

Összehasonlítva a megye, a régiós és az országos értékekkel, a tendencia minden esetben közel azonos, viszont a települési adatok az összehasonlított területi értékek alatt maradnak, az összes évben.

	Harkány	Baranya megye	Dél-Dunántúli régió	Magyarország
2002	275 498 Ft	314 836 Ft	309 800 Ft	358 403 Ft
2003	313 435 Ft	360 470 Ft	353 697 Ft	408 836 Ft
2004	342 143 Ft	385 262 Ft	374 398 Ft	434 966 Ft
2005	386 902 Ft	423 575 Ft	410 941 Ft	475 169 Ft
2006	420 387 Ft	461 566 Ft	447 626 Ft	517 167 Ft
2007	498 440 Ft	533 190 Ft	522 229 Ft	599 487 Ft
2008	552 808 Ft	590 315 Ft	571 988 Ft	648 984 Ft
2009	535 345 Ft	574 471 Ft	561 374 Ft	634 461 Ft
2010	535 863 Ft	585 331 Ft	573 154 Ft	647 827 Ft
2011	481 659 Ft	558 693 Ft	551 384 Ft	635 085 Ft
2012	506 356 Ft	576 193 Ft	573 267 Ft	680 195 Ft
2013	529 927 Ft	608 121 Ft	610 522 Ft	674 902 Ft

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Túldimenzionált üdülőterület, leromlott állapotú „weekend” terület

Az előző rendezési tervben üdülőterületnek lehatárolt rész jelenleg túldimenzionált, sok ott lévő épületet nem rendeltetésszerűen, lakóépületként használnak, mely gyakran alacsony komfortfokozatú, vagy komfort nélküli.

A településen ezek az épületek nagymértékben vannak jelen, de a hoteleket könnyebb promótni. Ezen okból a 60-as, 70-es évek kisméretű (kb. 30m²) üdülővillái elértéktelenednek. Ezekbe olyan családok települnek, akik kevés pénzért meg tudják ezeket az épületeket venni.

Ha a jövőben is csak a szállodákra van fektetve a hangsúly, akkor még több ilyen épület elértéktelenedik, és még több kerül a fenti családok kezére, idővel a szálloda vendégeit is taszítani fogják a településről, szociális problémák lehetnek, továbbá szegregátumok kialakulásához is vezethetnek!

Hulladékkezelési problémák

A településen hulladékkezelési problémák vannak, a város utcái gyakran szemetesek. Ez annak is az oka, hogy sokan nem megfelelően helyezik ki a szemetüket, vagy épp nem akarnak fizetni a szolgáltatásért, ezért más „portája” elé helyezik el a szemetüket. Ez a probléma nem csak esztétikai jellegű, hanem különböző konfliktusok is kialakulnak miatta.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)

Kulturális élet

A Harka Művészeti Alkotói Kör – amely két csoportból áll – célja a helyi kulturális értékek felkutatása, felszínre hozása, a hagyományőrzés mellett újak teremtése is.

A Harkányi Néptánc Egyesület feladatának tekinti a felnőttek mellett az ifjúság mind szélesebb körének bevonását a népi tánc világába. Az egyesület táncosai minden helyi rendezvény főszereplői, és regionális rendezvényeken, valamint külföldi testvérvárosok kulturális eseményein mutatják be rendszeresen műsoraikat.

A Harka Dalkör zömében nyugdíjasokból álló zenekedvelő csoport, amely szintén helyi és regionális rendezvényeken lép közönség elé. Repertoárjukon népdal, magyar nóta éppúgy szerepel, mint dalos-tréfás színjátékok.

A mai napig aktívan működő szervezet a Nyugdíjas Klub, amelynek tagjai több mint 20 éve vannak jelen a város közéletében.

A város zenei életét színesíti az Ifjúsági Fúvószenekar és a felnőtt zenészekből álló Big Band, melyek színvonalas előadásaikkal a városi és a turisztikai rendezvények szereplői.

A helyi nemzetiségek - horvát, német – által szervezett rendezvények rendszeresen színesítik a város rendezvényeit, hagyományaikkal, kultúrájuk bemutatásával a város minden lakosának mindennapjait gazdagítják.

Az iskola és az óvoda szülői munkaközössége is aktívan vesz részt a város közéletében.

2011 nyarán alakult az Ifjúsági Klub, ahol a város fiatalságának a szabadidő hasznos eltöltésére nyílik lehetősége a tanórákon kívül, illetve a szünidő alatt - a mai kor elvárásainak megfelelő technikai felszereltség mellett.

Az internet világában a társasági élet sajnos sok helyen lecsökkent, ennek ellensúlyozására a különböző szervezetekkel karöltve a Kulturális és Sportközpont, – amely a város egész éves rendezvényeinek szervezője és koordinátora - biztosít rendszeresen közönségvonzó programokat.

Rendezvények

A település hagyományos rendezvényeinek sorát az Ördögűző – Téltemető nyitja, ahol Harkány lakossága együtt, máglyagyújtással üzi el a telet. A város életében évek óta várva várt és népszerű esemény a májusfaállítás és kitáncolás, ahol Harkány aprajagja közösen ünnepel.

Ezt követi az utóbbi három évben megrendezett Gasztronómiai Fesztivál: itt amatőr és profi vendéglátók mérik össze erejüket ételekkel, bájitalokkal és süteményekkel.

A városban a nyár a pezsgés időszaka, szinte nem múlik el nap valamilyen rendezvény nélkül, ahol mind a vízéről messze földön híres gyógyfürdőbe érkezők, mind a „csak” kikapcsolódásra vágyók megtalálják számításukat. 2013-ban már XX. alkalommal került megrendezésre a Fürdőfesztivál.

Bár az évszakok változnak, a mediterrán éghajlatnak köszönhetően a fürdővárosban ősszel sem áll meg az élet, az ország egyik legrangosabb borvidékének kapujában. 2013-ban három napig tartott a mintegy tízezer érdeklődőt megmozgató szőlő és bor ünnepe, a folklórünnepséggé vált XIX. Szüreti fesztivál.

Sport

A városban a tudatos fejlesztésnek köszönhetően egyre több helyszínen nyílik lehetőség sportolásra, így a legnagyobb spektrummal szereplő sportcsarnok mellett a település más részein is adott a lehetőség az egészséges életmód jegyében a fizikai kondíció megőrzésére, javítására.

A harkányi csarnokban űzhető sportágak száma szinte kimeríthetetlen az adottságoknak – az építmény mellett több füves és egy műfüves pályán kívül salakborítású tenispályák is találhatók a hozzájuk kapcsolódó kiszolgáló egységekkel - köszönhetően, kezdve a mindig szépszámu közönséget csalogató futballtól a kosár- és kézilabdán át a különböző küzdősportokig.

A város impozáns létesítménye ad otthont egyebek között hetente több alkalommal a turisták körében is népszerű aerobik-edzéseknek, ahol a látogatók zenére formálhatják alakjukat, s az együtt végzett munka nem csak felfrissülést, de valódi közösségi élményt is nyújt.

Harkány egyik sikeres sportága az asztalitenisz, amelynek szakosztályában a legkisebektől kezdve az idősebb korosztályig számtalan játékos található, s a hetente több alkalommal tartott edzéseken az aktív sportolókon kívül immár a városlakók mellett külföldi vendégek is gyakran vesznek részt.

Hasonló a helyzet a kiváló eredményeket felvonultató kézilabdában is, a város csapata szép sikereket tudhat magáénak: a különböző kupagyőzelmek mellett az NB III-as bajnokságban az utóbbi öt évben mindig dobogón végeztek, sőt a 2012/13-as bajnokságot megnyerte a gárda.

A legnagyobb aktív sportolói létszámmal a labdarúgás büszkélkedhet: a felnőtt csapat mellett a különböző fiatalabb korosztályokban számtalan ifjú tehetség bontogatja szárnyait, s a fiúk mellett immáron női csapat is megtalálható a városban. A foci örök szerelmeseit az öregfiúk jelentik, csapatuk intenzíven vesz részt a korosztályos bajnokságban.

Szintén szép sikerek fűzhetők a város úszószakosztályához, amelynek versenyzői nem csak hazai, hanem számtalan nemzetközi megmérettetésen is bizonyították tehetségüket, s az egyesület a labdarúgás és asztalitenisz mellett az egyik legrégebbi múltra tekinthet vissza.

A különböző sportágak utánpótlás nevelésében jelentős szerep hárul az általános iskolában zajló nevelésen túl – miként a különböző szakterületeken is – a város Diáksport Egyesületére.

Harkányban a szabadidős sportolási lehetőségek is egyre szélesebbek, 2013-ban egy új, mindenki által igénybe vehető köztéri gyermek- és felnőtt játszóteret alakítottak ki az őspark, turisták által is kedvelt szegletében, ahol különböző szabadtéri erőgépek kerültek felállításra.

A városban folyamatosan fejlesztik a kerékpár utakat, mert nagy hagyománya van a kerékpározásnak. Az Önkormányzat 2013-ban első alkalommal rendezte meg szponzorok segítségével a 12 órás, nemzetközi maraton kerékpáros versenyt, mely az országban egyedülálló volt, hiszen országúton zajlott. A maraton verseny fődíja egy út volt a Tour de France-ra. Tervek szerint ezen túl minden évben megrendezésre kerül a kerékpáros maraton, ezzel is öregbítve Harkány, a fürdőváros jó hírét.⁵

Az Országgyűlés 2012. április 2-án elfogadta „A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról” szóló 2012. évi XXX. törvényt. Ennek végrehajtásáról a 114/2013. (IV. 16.) Kormányrendelet intézkedik.

A törvény célja számba venni és dokumentálni nemzeti értékeinket, és ebből külön adatbázist alkotni. A törvény szerint az összegyűjtött értékeket közkinccsá kell tenni, gondoskodni kell ezen értékeknek megismertetéséről. A gyűjtőmunkát a lehető legszélesebb körre kell kiterjeszteni. Az összegyűjtött nemzeti értékekből a Hungarikum Bizottság létrehozza a Magyar Értéktárat, melynek az elemeiből választják majd ki az ún. hungarikumokat. E mellett a törvény célja, hogy elősegítse a nemzeti értékek és hungarikumok fönntartását és védelmét ezzel is erősítve a nemzeti tudatot.

Harkány Város Önkormányzata Képviselő Testülete döntésének értelmében, Harkányban is megalakult az Értéktár Bizottság. A Bizottság feladata, hogy Harkány Város területén lévő nemzeti értékeket a törvény által megszabott kategóriák szerint azonosítsa és nyilvántartásba vegye.

⁵ **Forrás:** <http://varos.harkany.hu/kozerdeku/kulturalis-es-sportelet>

A Harkányi Értéktár kategóriái:

1. Egészség és életmód:
 - a. A Harkányi gyógyvíz- és fürdőkultúra
2. Épített környezet:
 - a. Terehegyi református templom
 - b. Harkányi református templom
 - c. Harkányi katolikus templom
 - d. Korona Gyógyszálló
 - e. Fürdő Zsigmondy sétány felőli bejáratának épülete
 - f. Gyógyfürdő új épülete
 - g. MÁV Gyógyszálló épülete
 - h. MÁV vasútállomás épülete
 - i. Széchenyi tér 23. szám alatti lakóház
 - j. Baranya Szálló épülete
3. Kulturális örökség:
 - a. Kiss József által vezetett Harkányi Krónika (írott és dokumentumgyűjtemény)
 - b. Dezső László helytörténeti gyűjteménye (írott: 1812-, tárgyi: idősoros)
 - c. Czene Zoltán Harkányi képeslap és tárgyi gyűjteménye
 - d. Terehegyi temetőben lévő 48-as honvéd hadnagy; Kovács Antal síremléke
 - e. I-II. világháborús hősi halottak síremlékei
 - f. Katolikus templom kertjében található tűzzománc stációk
 - g. Kanizsay Dorottya szobra
 - h. Harka kút
 - i. Milleniumi országalma
 - j. Harkány Lulu-pusztai régészeti lelőhely
 - k. Harka dalkör és Harka néptánccsoport
4. A természeti környezet területén:
 - a. Harkány, mint kiemelt üdülőhely (a vonatkozó határozat alapján)
 - b. Harkány-Terehegyi Nagy hegy (Kopasz hegy)
 - c. Az 58-as út nyugati oldalán található mocsári tölgyes facsoport
 - d. Terehegy Szérűskertbeli Rákóczi korabeli tölgyfa
 - e. a „Szív útja”
 - f. A gyógyfürdő régi bejáratával szembeni őspark
 - g. Az arborétum
5. Turizmus és vendéglátás:
 - a. Harkányi Szüreti fesztivál
 - b. Harkányi Fürdőfesztivál⁶

⁶ **Forrás:** <http://varos.harkany.hu/ertektar>

Katolikus egyház

A katolikusokat illetően Harkányban hosszú időn keresztül a máriagyűdi ferences rendház papjai látták el a lelkipásztori teendőket. Harkáynak nem volt katolikus iskolája, sem temploma, a gyerekek a siklói katolikus iskolában tanulhattak.

A 19. században a község egyre növekvő katolikus lakossága és a gyógyfürdőbe látogató katolikus vallású vendégek magas száma tette szükségessé templom építését.

Ennek eredményeként 1906-ban felépült a katolikus kápolna, lehetővé téve a római katolikusoknak vallásuk gyakorlását, illetve szentmisék látogatását. A kápolnát még ugyanebben az évben Jézus Szentsége Szíve tiszteletére szentelték fel.

A szerzetesrendek feloszlatása után a római katolikus hívek lelki gondozását a mindenkori máriagyűdi plébános látta el, mégpedig 1953-1975 között Windheim Jakab, 1975-től 1990-ig Hopp Ferenc.

Harkány lélekszámának növekedésével az 1980-as évek közepére a településen a római katolikusok száma 2000 fő fölé emelkedett. Emellett az idegenforgalom is nőtt. Ezek a tények szükségessé tették a mintegy 100 ember befogadására alkalmas római katolikus kápolna megnagyobbítását.

Az építkezés Holczer József tervei alapján, Hopp Ferenc máriagyűdi plébános irányításával 1985-ben vette kezdetét. Az 1906-ban felszentelt kápolna neoromán és neogótikus stílusban épült, míg az új templom a modern kor jegyeit viseli magán.

A felújított, alapterületét tekintve hatszorosára növekedett templom felszentelésére 1988. október 22-én több ezer hívő jelenlétével került sor. 1990-től Harkány önálló római katolikus plébánia a Pécsi Egyházmegyében.

Református egyház

Baranya népe, s így Harkány a 16. század második felében Sztárai Mihály tanítása nyomán csatlakozott a reformációhoz. Ugyancsak az egyházi források szerint a harkányi reformátusok az akkor külön álló, ma a városrésznek tekinthető Terehegyről hozták a papot, mivel Harkány szegényebb lakossága nem tudott önállóan lelkészt tartani. A vallás gyakorlását a gyülekezet által épített fatemplomban végezték, s azt is tudjuk, hogy az 1600-as években már megkezdődött az oktatás is, mely nyilván az oratóriumban, imaházban folyt.

A 18. századi felülről irányított erős katolizálás idején nehéz harcot folytattak a reformátusok templomaik megtartásáért, mivel a katolikus ellenreformáció tiltások egész sorát vezette be a protestantizmus ellehetetlenítésére. Az is előfordult, hogy a vármegye tisztviselői egyszerűen közölték a templomot le kell bontani, mondván nem jó helyre épült. Ezért is voltak jók a fatemplomok, mert bármikor szét lehetett őket szedni, és másutt újból felépíteni.

A tiltások ellenére 1761-ben Járdánházi Sámuel tanító, prédikátor vezetésével mégis új templomot építenek vályogból, majd II. József Türelmi Rendelete lehetővé tette kő-és téglafalu templomok építését.

Ennek köszönhetően Terehegyen a falu népe összefogásával 1798-ban építettek új kőtemplomot, melyhez egy 18. századi orgonát is hozattak Pécsváradról. A terehegyi református templom barokk orgonája páratlan egész Európában. Az orgonát, mely 1797-

ben készült felújították, s 1988-ban ünnepélyes keretek között avatták fel Kosaras Dezső debreceni orgonaművész közreműködésével.

Harkány 1798-ban kezdte református kőtemploma építését. A hívek itt is adományaikkal, pénzgyűjtéssel járultak hozzá a költségekhez. A templom 1802-ben készült el, tornya barokk, keresztelő és úrvacsoraedényei 1820-ból és 1833-ból valók.⁷

1.8. A település humán infrastruktúrája

1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)

A harkányi ***Kitaibel Pál Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény*** mai helyén 1960 óta működik, akkor nyílt meg az eredetileg 4 tantermesre tervezett, de 8 tantermesként használt régi épület, mely a jelenlegi iskola nyugati szárnya. Az iskolát többször bővítették és felújították. A mai keleti szárnyat 1976-ban adták át, ebben az évben készült el iskola tornaterme is. A tanulók létszáma a falvakból bejáró gyermekek, valamint Harkány lakosságának növekedése miatt is emelkedett, ami miatt a bővítés szükségessé vált, kis ideig szükségstantermekben és a volt óvoda épületében zajlott a tanítás. Az iskola konyhája és étkezője évekig a régi óvoda udvarában helyezkedett el, meglehetősen rossz körülmények között.

1994-ben újabb bővítés vált szükségessé, ekkor már vertikális irányban, tetőtér-beépítéssel, valamint ráépítéssel. 1995. szeptember 1-jétől az iskola 6 tanteremmel, könyvtárral és számítástechnikai teremmel bővült. 1996 márciusában készült el az iskola keleti oldalán a modern 500 adagos konyha és 150 személyes étterem, így biztosítva van a gyermekek számára a kulturált, kényelmes étkezés.

Napjainkban Harkány lakosságán kívül 13 településről járnak az intézménybe gyermekek.

1983 óta a diákoknak lehetőségük van angol, 1989-től német és horvát nyelv tanulására is, órarendi keretek között.

Az alsó tagozatosok számára úszás és néptánc tanulási lehetőség is biztosított, valamint több szakkör és sportfoglalkozás színesíti az iskola tanórán kívüli foglalkozásainak kínálatát.

1992-től működik a zeneiskola, valamint az iskola jól felszerelt könyvtárral is rendelkezik.

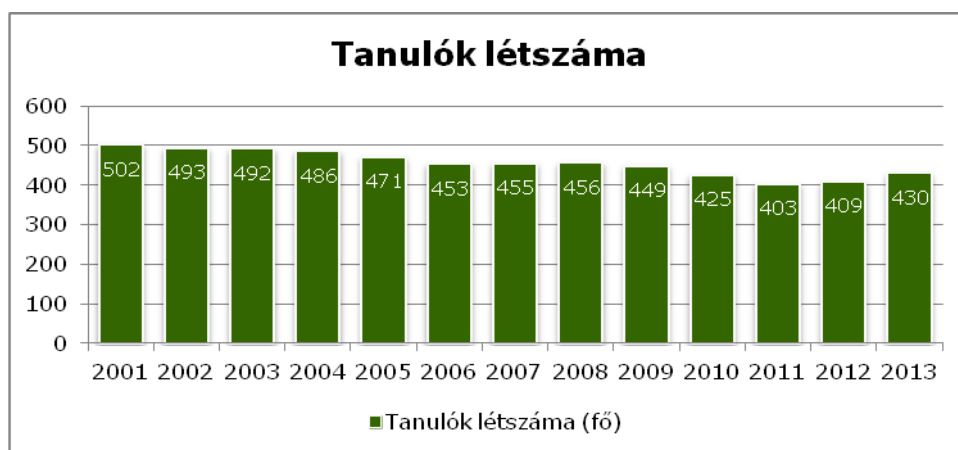
Két osztatlan csoportban (1-4., 5-8.) sajátos nevelési igényű tanulók tagozata is működik az iskolában.⁸

Az iskola tanulóinak létszáma a 2013/2014-es tanévben 430 fő volt (a zeneiskolás gyermekek száma 147 fő). Ez a létszám a korábbi évekhez képest növekedett, 2011-ben 403, 2012-ben 409 gyermek járt az intézménybe.

A legtöbb diákot, 502 főt 2001-ben tanítottak. 2013-ban a 430 diákból 197 járt be más településről, ami a teljes tanulói létszám 46%-a. 2007-ben a más településről bejárók létszáma elérte a 261 főt, ami az akkori létszám 57%-a volt.

⁷ Forrás: <http://varos.harkany.hu/kozerdeku/egyhaziak>

⁸ Forrás: <http://varos.harkany.hu/intezmenyek/kitaibel-pal-altalanos-iskola-es-alapfoku-muveszeti-iskola>

14. ábra - A tanulók létszámának alakulása || Forrás: KSH

A tanulók száma a KSH adatai szerint évről évre csökkent.

Az általános iskolában 40 főállású és 2 részmunkaidős pedagógus, a zeneiskolában 7 főállású és 3 óraadó tanár neveli, oktatja a diákokat.

Az iskola fenntartója: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Működtetője: Harkány Város Önkormányzata

Harkányi Napközi Otthonos Óvoda

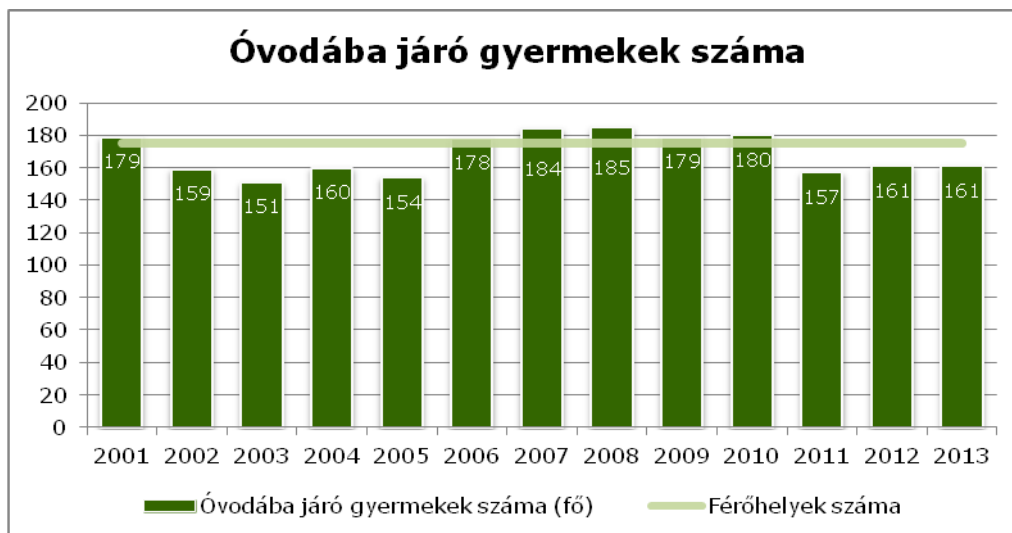
A Harkányi Óvoda 1953. október 1-jén 2 óvónővel kezdte meg működését, s folyamatosan bővült a lehetőségekhez képest.

Az 1992 januárjában átadott új óvoda méltó körülményeket teremtett a gyerekeknek és az intézmény dolgozóinak egyaránt. Az óvoda körzeti óvodaként működik, 9 település gyermekeit fogadja. Jelenleg 7 csoport van, ebből 1 csoport német nemzetiségi, ahová szülői kérésre járhat a gyermek. Különböző térítésmentes programokat, szolgáltatásokat kínál az intézmény, mint pl. úszásoktatás, hitoktatás, néptánc, gyógytestnevelés, logopédiai beszédjavítás és szószobai terápia.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrált nevelésben részesülnek.

A gyermeklétszám 150-190 fő között változik, a 175 férőhelyes óvodában.

2012-ben és 2013-ban 161 fő volt az intézménybe járó gyermekek száma, a legtöbben, 185 gyermek, 2008-ban járt az óvodába, a legkevesebb gyermek 2003-ban (151 fő).

15. ábra - Óvodába járó gyermekek száma ||Forrás: KSH

Az óvodai feladatokat 33 fő látja el, ebből 15 fő pedagógus, 1 fő logopédus, 2 fő pedagógiai asszisztens, 8 fő dajka, 1 fő óvodatitkár, 1 fő ételmezésvezető, 1 fő szakácsnő, 3 fő konyhai kisegítő, 1 fő udvaros- karbantartó.

Az óvodának 300 adagos önálló főzőkonyhája van, mely biztosítja a szociálisan rászorult idősök, és más intézményen kívüliek étkeztetését.

Az óvoda épülete modern, az óvodai neveléshez szükséges funkciók betöltéséhez maximálisan megfelel. A csoportszobák tágasak, világosak, berendezésük praktikus. Minden csoporthoz külön öltöző, mosdó, gyermek étkeztető is tartozik. A gyermekek fejlesztéséhez megfelelő eszközök, jól felszerelt tornaszoba, gyermek és szakkönyvtár, a munkatársak megfelelő munkakörülményeinek biztosításához pedig nevelői,- dajkaszoza, öltözők, zuhanyzók járulnak hozzá. Játékra, sportolásra alkalmas betonteraszok és hatalmas zöld parkosított terület veszi körül az intézményt.

Az óvodai pedagógiai program célja: a sokoldalú, kiegyensúlyozott, egészséges színes egyéniségek kialakítása, harmonikus személyiségek megalapozása, fejlesztése, életkorilag a legmegfelelőbb tevékenységi forma, a tervszerű rendszeres mozgás és játék segítségével, valamint a néphagyomány ápolás, a természetóvás gazdag eszközrendszerével. Maximálisan törekednek az érzelmi biztonságot adó kapcsolatok, az egészséges életmód, az alapvető szokásrendszer megalapozására. Biztosítják a nyugodt, családi, elfogadó és együttműködő légkört, valamint a családdal való szoros együttműködést.

Kiemelt feladatként kezelik az egészségnevelést. Az intézménybe járó gyermekek egészséges életmódjuk kialakítása és biztosítása érdekében a helyi sajátosságok és óvónői elképzelések figyelembevételével és egymáshoz való közelítésével biztosítani kívánják az esélyegyenlőséget.⁹

⁹ Forrás: <http://varos.harkany.hu/intezmenyek/harkanyi-ovoda>

A **Harkány Városi Könyvtár** arra törekszik, hogy látogatói számára biztosítsa a magyar és az egyetemes kultúra kincseihez, a hazai és a nemzetközi információforrásokhoz, a hagyományos és az elektronikus dokumentumokhoz és tudáshoz való szabad hozzáférést. Ennek érdekében támogatni kívánja:

- az olvasáskultúra fejlesztését,
- a gyermekek olvasóvá nevelését,
- az egész életen át való önképzést, az oktatás különböző szintjein való tanulás segítését,
- az idősök napközbeni időtöltését,
- a közéletben való aktív részvételt, a gazdaság, a kultúra, a tudomány és a művészet kérdéseiben való eligazodás lehetőségének biztosításával
- a szabadidő hasznos eltöltését,
- a könyvtárkép társadalmi megítélésének javítását.

A könyvtár fenntartója Harkány Város Önkormányzata.

A felnőttek és a gyerekek könyvtári ellátása térben és időben nem különül el.

A gyerekeket színes mesekönyvek, gyermekversek, mindentudó képeskönyvek várják. A nagyobbak kalandos, történelmi, tudományos-fantasztikus regényeket találnak a polcokon, a serdülők a szépirodalomból is válogathatnak.

Az ismeretterjesztő- és szakkönyvekben Földünkéről, a tudományról és technikáról, egzotikus növényekről és állatokról és még sok érdekes, izgalmas dologról olvashatnak a gyerekek és felnőttek egyaránt.

A könyvtárban való tájékozódást segíti a könyvtár katalógusa.

A kézikönyveket, a folyóiratokat és a sokféle társasjátékot, valamint a számítógépeket helyben használhatják.

A gyerekeknek lehetőségük van arra, hogy a házi feladatukat a könyvtárban oldják meg, ha otthon hiányoznak az alapvető kézikönyvek hozzá. Tantárgyi versenyfeladatok megoldásaihoz is segítséget nyújtanak.¹⁰

A **Harkányi Kulturális- és Sportközpont**hoz tartozik a Művelődési Ház, ahol az épületben a színházterem mellett egy kisebb konferencia-, valamint két klubterem található. A művelődési ház ad otthont minden nagyobb helyi rendezvénynek, illetve konferenciának. Jelentős szerepet vállal különböző kulturális programok, hagyományos városi rendezvények megszervezésében, mint például hangversenyek, szüreti multság, sörfesztivál, térségi és harkányi művészek bemutatkozása, nőnap, kiállítások rendezése, nemzeti és helyi ünnepek.

Az épület befogadóképessége 250 fő, önálló konyhával rendelkezik, így alkalmas akár lakodalmak lebonyolítására is. Az épületben található a helyi könyvtár is, ahol egy internet kapcsolattal rendelkező számítógép terem üzemel 12 géppel.

A Sportcsarnok szintén a Kulturális- és Sportközponthoz tartozó létesítmény. Az épület 1996 nyarán készült el, melyet június 30-án adtak át rendeltetésének.

¹⁰ **Forrás:** <http://varos.harkany.hu/intezmenyek/harkany-varosi-konyvtar>

A csarnok küzdőtere 1 125 m²-es, a sportcsarnok a különböző versenyek – pl. nemzetközi asztalitenisz és biliárd –, az iskolai testnevelés mellett otthont ad számos kulturális és szórakoztató programnak, egyebek között gyermekműsoroknak és koncerteknek is.

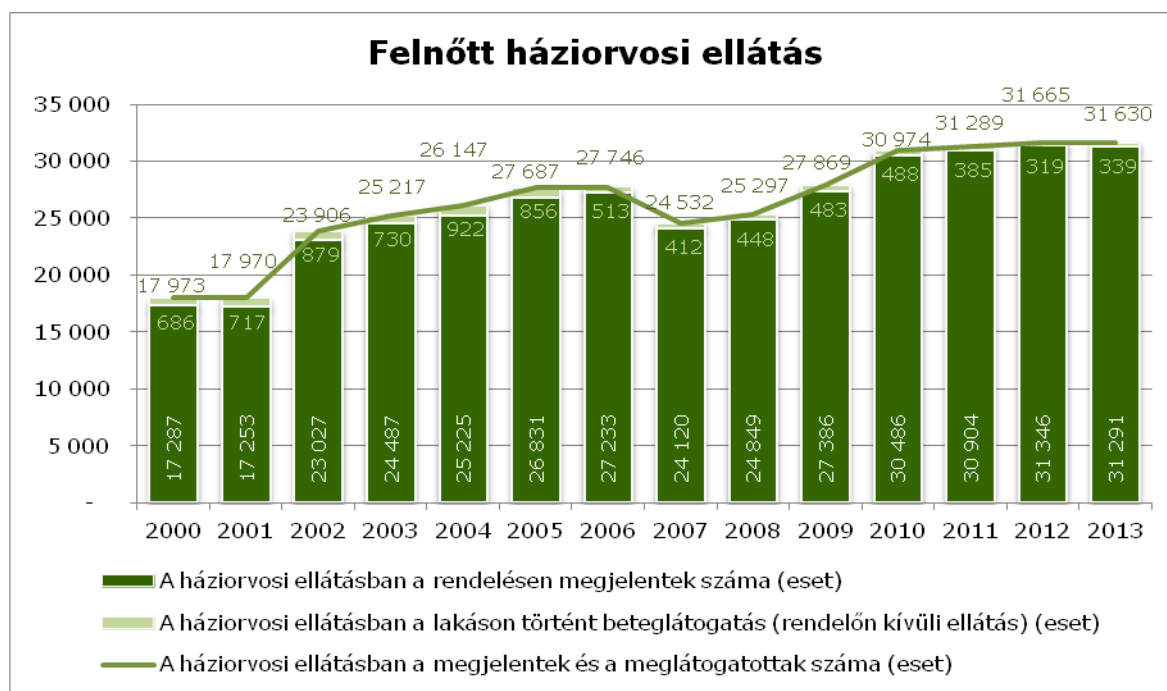
A sportcsarnok szomszédságában 2 füves futballpálya, egy műfüves- és két salakos tenispálya található a hozzá tartozó öltözőkkel és vizesblokkal.

A harmadik Kulturális és Sportközponthoz tartozó épület a Terehegyi Faluház. A nemrég felújított épület szolgálja a kikapcsolódást hatalmas kertjével és udvarával, valamint otthont ad többek között házasságkötéseknek, konferenciáknak és közgyűléseknek is.¹¹

Egészségügy

Harkány városában 2 felnőtt, és 1 gyermek háziorvosi rendelő található.

A KSH adatai szerint a felnőtt háziorvosi ellátás nagy részét a rendelésen megjelentek száma teszi ki, kisebb arányban vannak azok, akik beteglátogatás keretében kerültek ellátásra. Az ellátottak száma 2012-es évhez képest csökkent, de a 2000-es évhez képest nagymértékben, 45%-kal nőtt. Az ellátottak száma 2010 óta közel egy szinten van, de meghaladja a 30 000-es értéket.

16. ábra - Felnőtt háziorvosi ellátás || Forrás: KSH

A gyermekek háziorvosi ellátásában nem figyelhető meg olyan egyértelmű tendencia, mint a felnőttek ellátásában, tehát a 2000-es évekhez képest nem változott nagymértékben. 2000-ben 6 503 gyermeket láttak el összesen, 2013-ban pedig 6 287-et. A két időszak között a 2001 és 2003-as években volt ennél magasabb az ellátott gyermekek száma. A legalacsonyabb 2012-ben volt, amikor 5 234 gyermeket láttak el.

¹¹ Forrás: <http://varos.harkany.hu/intezmenyek/harkanyi-kulturalis-es-sportkozpont>

17. ábra - Gyermekek háziorvosi ellátás || Forrás: KSH

A gyermekek rendelőn kívüli ellátása 2000 és 2001-ben volt a legmagasabb, 563, illetve 734 esettel. Az elmúlt években ez az érték valamivel 100 eset fölött mozgott.

A településen megtalálható még fogorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, orvosi ügyelet is.

A város legmeghatározóbb idegenforgalmi bázisához, a fürdőhöz, a fürdőre épülve is kapcsolódik egészségügyi szolgáltatás.

Ennek keretében működik a Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Kft.

A folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően az intézmény kívül-belül megújult. A harkányi gyógyhelyi fejlesztés nem csak a Dél-Dunántúl, hanem Magyarország egészét tekintve is egyedi, kiemelt jelentőséggel bíró projekt. Jelentőségét a harkányi gyógyvíz egyedülálló gyógyhatására épülő komplexitása jelenti. A medencecsarnok a rekonstrukció során a kórháznak egy teljesen korszerű, elegáns részévé zárkozott fel.

Az infrastruktúra átalakításának kezdeti lépései 2002-ig nyúlnak vissza, már ekkor megfogalmazódott az a fajta szükséglet, amely az épület betegek általi gördülékenyebb megközelítését, tereinek mind hatékonyabb kihasználását, azok korszerűsítését célozta meg. A kórház mindeddig is ismert és elismert hatékony gyógyító tevékenységének további fejlesztését és még hatékonyabbá tételét modern berendezések és eszközök beszerzése is segíti.

Szakterületek:

- Krónikus belgyógyászat
- Testsúlycsökkentő program
- Psoriasis-gondozás
- Programozott nőgyógyászati ellátás
- Mozgásszervi rehabilitáció
- Programozott kardiológiai rehabilitáció
- Aktív reumatológiai ellátás

Szolgáltatások

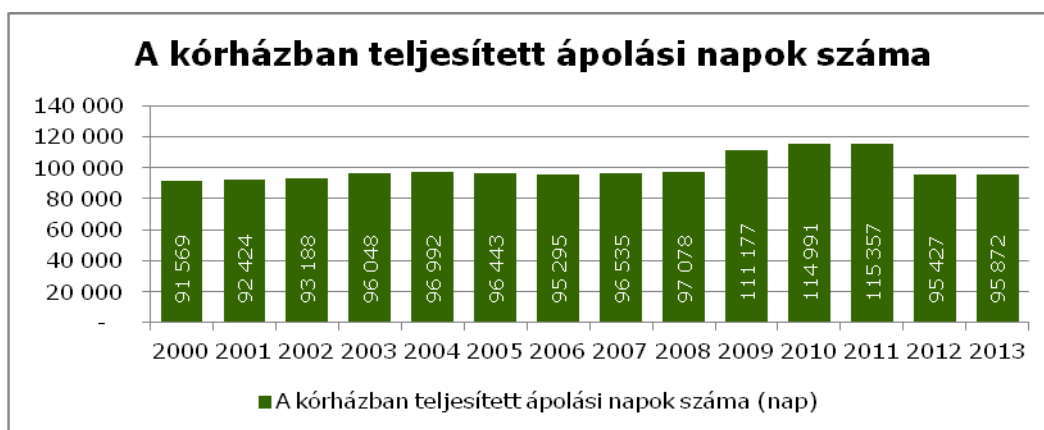
- Rehabilitációs utókezelést és gondozást nyújtó fekvőbeteg ellátás
- Járóbetegek szakorvosi ellátása és az ahhoz kapcsolódó gyógyfürdő-szolgáltatás
- Egyetemi és főiskolai gyakorlati oktatás
- Iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás, vizsgáztatás
- Munkahelyi vendéglátás
- Egyéb szálláshely szolgáltatás

A kórház OEP által finanszírozott kapacitása:

- Fekvőbeteg-osztályok:
- Korai mozgásszervi rehabilitáció: 122 ágy
- Programozott mozgásszervi rehabilitáció: 88 ágy
- Krónikus belgyógyászat: 50 ágy

Járóbeteg-ellátás: heti 177 szakorvosi és 80 nem szakorvosi óraszám.¹²

A kórházban a KSH adatai szerint a teljesített ápolási napok száma a 2009 és 2011 közötti időszakban meghaladta a 110 000 napot, a többi évben 91 000 és 98 000 nap között alakult. A legutóbbi évben, 2013-ban 95 872 volt, mely valamelyest magasabb, mint az egyvel korábbi évhez képest, 2012-ben 95 427 nap volt.

18. ábra - A kórházban teljesített ápolási napok || Forrás: KSH

A kórház célja minőségében és kínálatában az európai piacon versenyképes rehabilitációs és gondozó központtá fejlődés. A mozgásszervi,- nőgyógyászati- rehabilitáció és a bőrgyógyászati gondozás szakterületén, a harkányi gyógyvíz hatásossága klinikai szintű vizsgálatokkal igazolásra került. További feladatuk a kutatások folytatása a Pécsi Tudományegyetem gyógyszeres kutatóintézetével közösen a harkányi gyógyvíz hatásmechanizmusának feltárása érdekében.¹³

¹² **Forrás:** <http://www.harkanykorhaz.hu/hu>

¹³ **Forrás:** <http://www.harkanykorhaz.hu/hu>

Szociális ellátások

A városban a szociális ellátások hiányosak:

Bölcsőde nem működik a városban, amely nagyban megnehezíti a munkába visszatérni kívánó nők lehetőségeit. A legközelebbi bölcsőde Siklóson van, amely 2 csoporttal működik, és 26 gyermeket tud befogadni. A helyben dolgozni kívánó, kisgyermekes anyukák tehát ingázni kényszerülnek, ha vissza szeretnének térni a munka világába.

Az idősek ellátására sincs megfelelő intézmény Harkányban, sem nappali, sem bentlakásos ellátás, a róluk való gondoskodást a Siklósi Szociális Szolgáltató Központ Alapellátási Központja látja el 2009 óta.

Védőnői szolgálat:

A védőnői szolgálat a prevencióra épül, a gyermekek látogatásával, tanácsadással biztosítják a megelőzést.

Harkányban jelenleg 2 védőnő tevékenykedik.

Szociális lakhatás:

A szociális lakásállomány 5-10 lakás között változik. A szociálisan rászoruló lakáshoz jutását lehetőségeihez mérten segíti az Önkormányzat. A lakáshoz jutás helyi támogatásának rendjéről, az önkormányzat intézményei dolgozóinak lakáshoz jutási támogatásáról helyi rendelet született, és a város rendelkezik szociális rendelettel is. Ezek szerint a Város Képviselő testületének Szociális Bizottsága javaslata alapján a Testület dönt.

2011-ben lakásfenntartási támogatásban a KSH adatai alapján 134 főt részesítettek.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény változásáról:

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1- től jelentős mértékben átalakult: az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek.

A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lesz, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

A legfrissebb, 2013. évi KSH adatbázis alapján a szociális ellátásokban részesülők számával kapcsolatos fontosabb számadatok a következők:

Harkány városában havi szinten átlagosan 27 fő részesült foglalkoztatást helyettesítő támogatásban. A településen álláskeresői ellátásban 13 fő, szociális támogatásban 17 fő nyilvántartott álláskereső részesült.

Ápolási díjban 2013-ban 21 fő részesült, míg a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 45 fő (2013.év) volt. Ugyanebben az évben házi segítségnyújtást is 45 fő vett igénybe.

Harkányban 1 db, legfeljebb 34 főt ellátó tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény van jelen, ahol a gondozottak száma 33 fő.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 88 fő, rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben pedig 54 fő részesült a KSH adatai szerint 2013-ban.

A 869 fő öregségi nyugdíjban részesült közül mindössze 2 fő részesült az időskorúak járadékában 2013-ban.

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

Harkány a Helyi Esélyegyenlőségi Program által kívánja biztosítani az esélyegyenlőséget a településen.

Célok:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosítása
- biztosítani a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét
- biztosítani a diszkriminációmentességet,
- biztosítani a szegregációmentességet

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1 § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a:

- mélyszegénységben élők
- romák
- gyermekek
- nők
- idősek és
- fogyatékkal élők.

A HEP-ben megfogalmazott intézkedések a fenti célcsoportokra vonatkozóan:

Mélyszegénységben élők és romák

- Helyi adatgyűjtés a mélyszegénységben élők számának felderítésére
- Felnőttképzési, átképzési lehetőségek felmérése

Gyermekek

- Helyi adatgyűjtés a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának felderítésére
- Igények felmérése a szünidei, nyári étkeztetés megszervezésére

Nők

- Igény és forrás felmérése bölcsőde vagy családi napközi létrehozására
- Együttműködést létrehozni a családon belüli erőszak felderítésére

Idősek

- Igények és önkormányzati források felmérése idősek nappali ellátása telephelyének létrehozására
- Igények és források felmérése az idősek foglalkoztatását támogató programokra

Fogyatékkal élők

- Pályázati források keresése a középületek akadálymentesítésére
- Tárgyalások kezdeményezése a Pannon Volán Zrt. vezetésével (a távolsági autóbuszokon nincs alacsony padlójú, vagy ilyen rámpával felszerelt autóbusz)¹⁴

1.9. A település gazdasága

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Harkány városa alapvetően (ahogy a későbbiekben látszani is fog) turisztikai szerepkörű város. Így a településen lévő gazdasági egységek nagy része ennek a turisztikai szerepkörnek a kiegészítő szolgáltatása, azaz a városban lévő vállalkozások főként a turizmusból, az ide érkező turistákból kíván magának bevételt generálni.

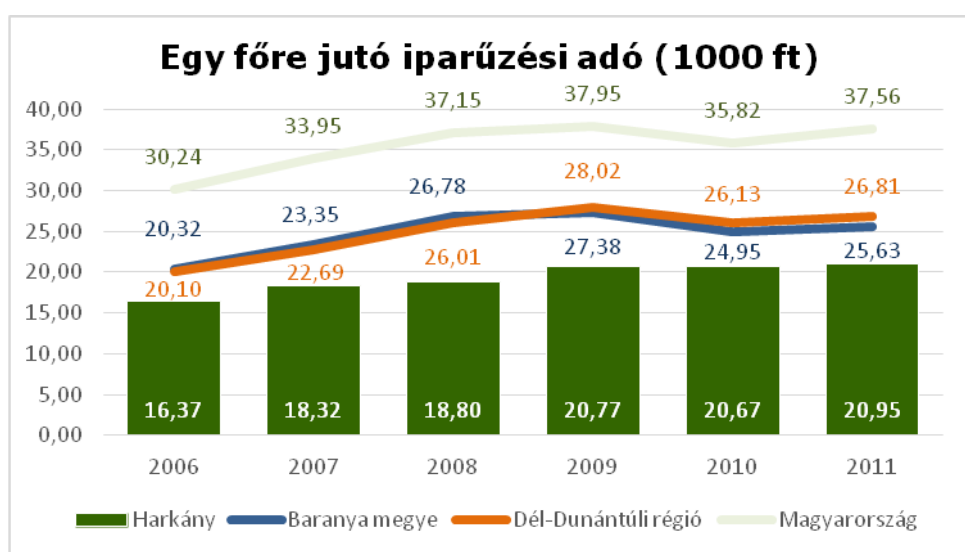
Harkány városában a regisztrált GFO'11 szerinti vállalkozások száma 2013-ban 1023 db volt, mely a 2012-es évhez képest 1%-ot csökkent, abban az évben ugyanis 1033 vállalkozás volt a településen. A 2010-es évben 1026 db volt, így megállapítható, hogy a vizsgált 3 év közül a legkevesebb vállalkozás 2013-ban volt Harkányban.

¹⁴ **Forrás:** Harkány Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja

7. táblázat - Regisztrált vállalkozások száma - GFO'11 (db) || Forrás: KSH

	0 és ismeretlen fős	1-9 fős	10-19 fős	20-49 fős	50-249 fős	250-499 fős	500 és több fős	Összesen
2011	343	666	13	3	1	0	0	1026
2012	353	659	16	3	2	0	0	1033
2013	355	648	14	4	2	0	0	1023

A regisztrált vállalkozások többsége 1-9 fős, 2013-ban az összes regisztrált vállalkozás 63%-a tartozott ebbe a kategóriába. Számuk 2011 óta csökken. A 2. legnagyobb számban a 0 és ismeretlen fős regisztrált vállalkozások vannak jelen a településen, 2013-ban 35%-ot tett ki az arányuk. A maradék 2%-on osztozik a 10-19, a 20-49 és az 50-249 vállalkozási kategóriák. 50-249 főt foglalkoztató vállalkozásnál a településen jelenleg nincs nagyobb.

19. ábra - Egy főre jutó iparűzési adó || Forrás: KSH

Az egy főre jutó iparűzési adó ugyan növekvő tendenciát mutat a településen, 2006-hoz képest, de még így is jóval elmarad a megyei, a régiós, és az országos értékhez képest is.

Mindez alátámasztja a város háttérbe szoruló ipari szerepkörét.

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Mezőgazdaság

Harkányban az egyéni gazdaságok vannak nagyobb számban jelen, és birtokolnak nagyobb földterületeket. 2000-ben 217 egyéni gazdaság volt a településen, mely 2010-re 166-ra csökkent. A tulajdonukban lévő földterület 2000-ben 11 894 330 (1 189 ha) m² volt, de ennek mérete is csökkent, 10 054 710 m²-re (1 055 ha).

A településen összességében legnagyobb részben szántóként használják a földterületeket, 977,8 ha-on gazdálkodnak, ami az összes földterület 38,1%-a. Az erdők aránya 26,6%, ami 683,3 ha-t jelent, a szőlők területe 89,6 ha, ami arányaiban 3,5%-ot tesz ki, a gyep 8,5%-ot (218,7 ha), a gyümölcsös 2,7%-ot (71 ha).

Művelés alól kivett területként 528,3 ha-t tartanak nyilván.

Művelési ág	ha	%
erdő, fásított terület	683,3	26,6
gyep (rét, legelő)	218,7	8,5
gyümölcsös, kert	71,0	2,7
kivett	528,3	20,6
szántó	977,8	38,1
szőlő	89,6	3,5
Összesen	2568,7	100

Állattenyésztés

Harkány városában a 2000 és 2010 közötti időszakban az egyéni gazdaságokban a sertés és a szárnyas állatok tartása emelhető ki. A sertések száma azonban nagy arányban, közel 77%-kal esett vissza 2000-hez képest, 570 egyedről 127 db-ra.

A szárnyasok közül a tyúkállomány csökkent, 2 499-ről 1 643 db-ra, a pulykatenyésztés teljesen megszűnt a településen, a kacsák állománya viszont 70-ről 133 db-ra nőtt.

Növekedett emellett a nyúlállomány is, 71-ről 363 db-ra.

Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek nem folytattak állattartó tevékenységet sem 2000-ben, sem 2010-ben.

A 2014-2020-as időszakban rövid- (2-3) és középtávon (3-8) az új támogatási irányelvekre alapozva, lehetséges, hogy a településen ismét növekedni fog az állattartás súlya. Az új irányelvek a korábbi, csak terület alapú támogatásokat felülről korlátozzák, illetve a magasabb támogatást állattartáshoz kötik. Ezen túl a jövőben ezt a trendet ösztönzi várhatóan a feldolgozóipar támogatása is (működés-jogi-, kereskedelmi szabályzók és beruházási támogatások, ÁFA-kedvezmények, mint pl. a sertés ÁFA 5%-ra csökkentése, mg-i foglalkoztatottak járulék kedvezménye, stb.).

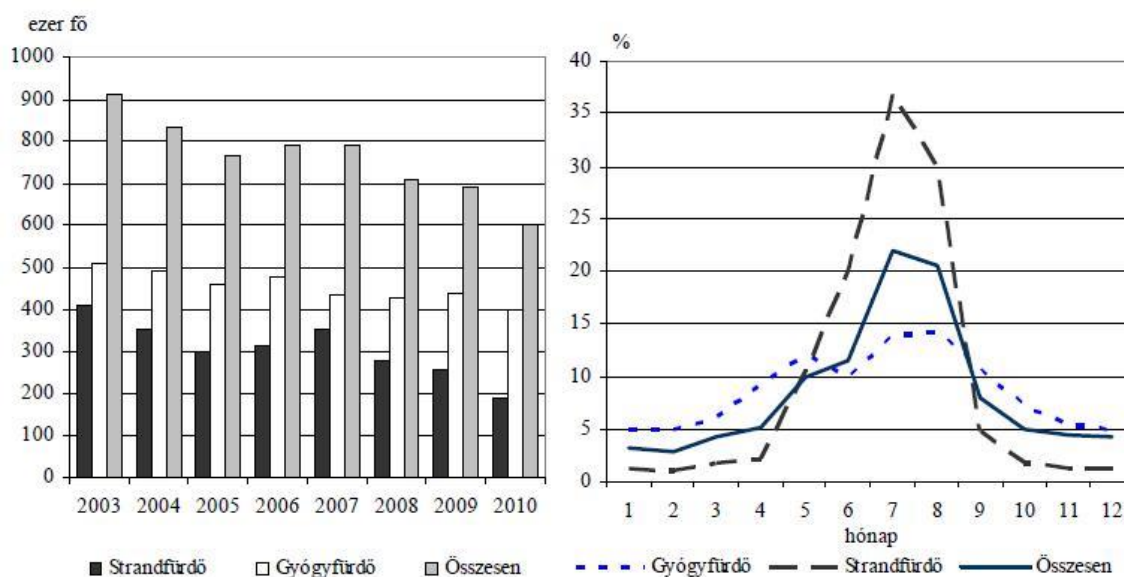
Turizmus, idegenforgalom

Annak ellenére, hogy az 1999-ben várossá nyilvánított Harkány 1824 óta ismert gyógyászati célú fürdőhely (a fürdő maga 1933-ban nyerte el a gyógyfürdő rangot), a település nem tartozik Magyarország turisztikailag legfrekvenciáltabb települései közé: a magyarországi fürdővárosok kereskedelmi szálláshelyein eltöltött vendégéjszakák alapján felállított 2010. évi települési rangsorban a 15. volt.

A harkányi fürdő története a reformkor időszakáig nyúlnak vissza. Miután felismerték a víz kedvező élettani hatásait, a kádakba töltött kénes víz iránti növekvő kereslet igényeinek kielégítésére 1828-ban egy 28 szobás szálloda és egy azt körülvevő park létesült. A történelem során a fürdő fejlődése időnként ugyan megtorpant, de a fás-ligetes, pihenésre, regenerálódásra alkalmas környezet megfelelő feltételeket kínált az

1866 óta artézi víz táplálta gyógyászati létesítmény 1960-as évekbeli fejlesztésére (fénykorában 220 ágyas gyógyfürdőkórház üzemelt Harkányban). A valódi áttörést a 2003-ban felújított, európai összehasonlításban is versenyképpessé tett fürdő átadása hozta, a magyar kormány (európai uniós támogatásból) 750 millió forinttal támogatta az összességében 1,7 milliárd forint beruházással megvalósult korszerű létesítmény kialakítását. A fürdőkomplexumot pillanatnyilag két, jól elkülöníthető részleg alkotja, az egyikben a 21. századi követelményeknek minden tekintetben megfelelő fedett, télen és nyáron egyaránt üzemelő gyógyfürdő, a másikon kizárólag a nyári szezonban nyitva tartó strandfürdő található.

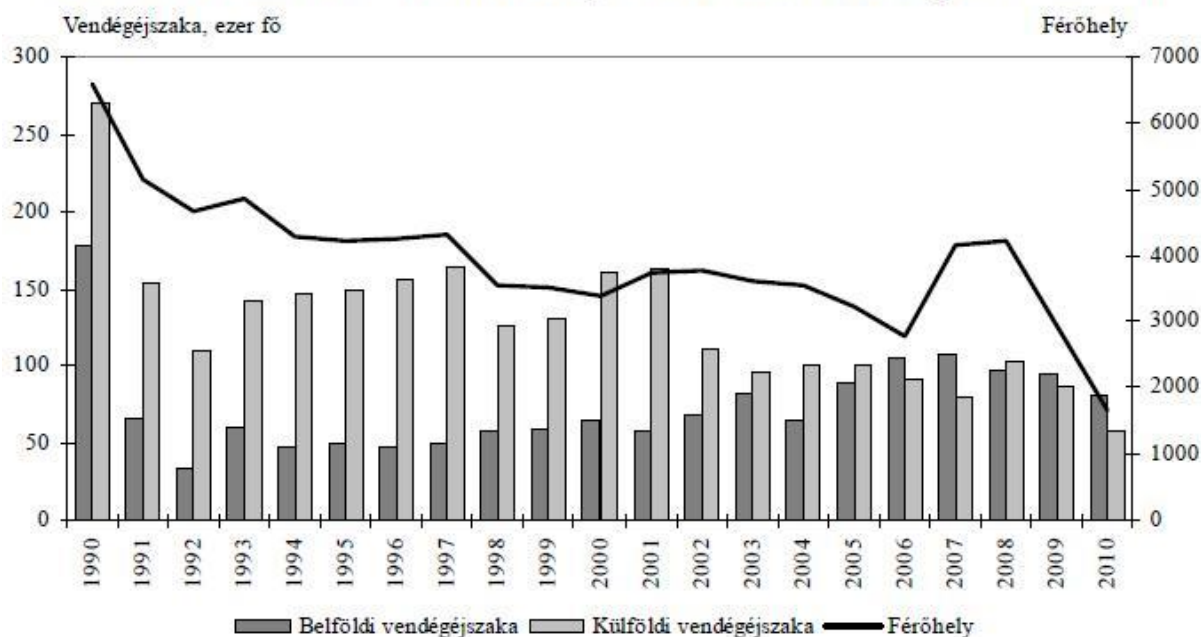
A harkányi fürdőkomplexum forgalma és a kereslet szezonalitása, 2003–2010

20. ábra - A harkányi fürdő forgalma || Forrás: dr. Michalkó Gábor – dr. Bakucz Márta – dr. Rácz Tamara - A fürdőfejlesztés hatása Harkány lakosságának életminőségére

A felújítás következtében 2010-ig a látogatószám nem indult növekedésnek. A 2003 és 2010 között a létesítmény forgalma 50%-kal, a gyógyfürdőé pedig 22,5%-kal csökkent. A vizsgált időszakot alapul véve naponta átlagosan 2000 vendég fordult meg a fürdőben, ami Harkány népességszámához viszonyítva tekintélyes forgalmat jelent. Miközben a strandfürdő forgalma az időjárással összefüggésben erős szezonalitást mutat (a legkeresettebb július és a legkevésbé látogatott december között 35,6 százalékpont a különbség), addig a gyógyfürdő részleg esetében a szezonális mértéke már csak 9,5 százalékpont volt. A fürdőkomplexum teljes forgalmát vizsgálva is érdemi szezonális mutatható ki (18,6 százalékpont), ami elsősorban a szálláshelyek és a vendéglátó-ipari egységek igénybevitelében jelentkezik. Mindez a munkahelyek instabilitásában, a jövedelmek nehéz tervezhetőségében és a település úthálózatának, közterületeinek, kiskereskedelmi egységeinek ingadozó terhelésében érezteti hatását.

A kereslet és a kínálat alakulása Harkány kereskedelmi szálláshelyein, 1990–2010

Forrás: KSH.

21. ábra - Kereslet és kínálat alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken || Forrás: dr. Michalkó Gábor – dr. Bakucz Márta – dr. Rátz Tamara - A fürdőfejlesztés hatása Harkány lakosságának életminőségére

Harkány kereskedelmi szálláshelyein mért vendégforgalma a rendszerváltozás óta eltelt két évtized alatt 1/3-ára esett vissza, 2010-ben közel 300 ezerrel kevesebb vendégéjszakát regisztráltak a fürdővárosban, mint 1990-ben (18. ábra). A drasztikus visszaesés hátterében különösen a külföldiek elmaradása húzódik, 2010-ben 79%-kal kevesebb külföldi vendég tartózkodott Harkányban, mint 1990-ben. Az 1991-ben kirobbant délszláv válság jelentősen visszavetette az egykori magyar–jugoszláv határtól néhány kilométerre fekvő település nemzetközi vendégforgalmát, de a rendszerváltozást követő drágulás sem kedvezett a korábban megszokott kedvező ár-érték aránynak, ami miatt a viszonylagos olcsósághoz szokott külföldiek háttal fordítottak a fürdővárosnak. A belföldi kereslet hirtelen zuhanását a rendszerváltozással együtt járó társadalmi-gazdasági krízis következményei indokolják. A 2002-ben bekövetkező újabb látványos zuhanást (aminek hátterében a fürdőfelújítás miatti részleges bezárás húzódik) megelőző, illetve az azt követő években a Harkány iránti kereslet viszonylag kiegyenlítettnek mondható. A felújított fürdő 2003. évi megnyitását követően alig észrevehetően élénkült a város vendégforgalma, tehát sem maga a beruházás, sem Magyarország 2004. évi európai uniós csatlakozásából eredő fokozottabb nemzetközi érdeklődés nem emelte érdemben a külföldi kereslet szintjét. A 2008 óta tartó gazdasági válság pedig újabb csökkenéssel párosul.

2006-tól kezdődően (a 2008-as évet leszámítva) a belföldi vendégek töltöttek el több vendégéjszakát, a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma pedig tovább csökkent, 2013-ig.

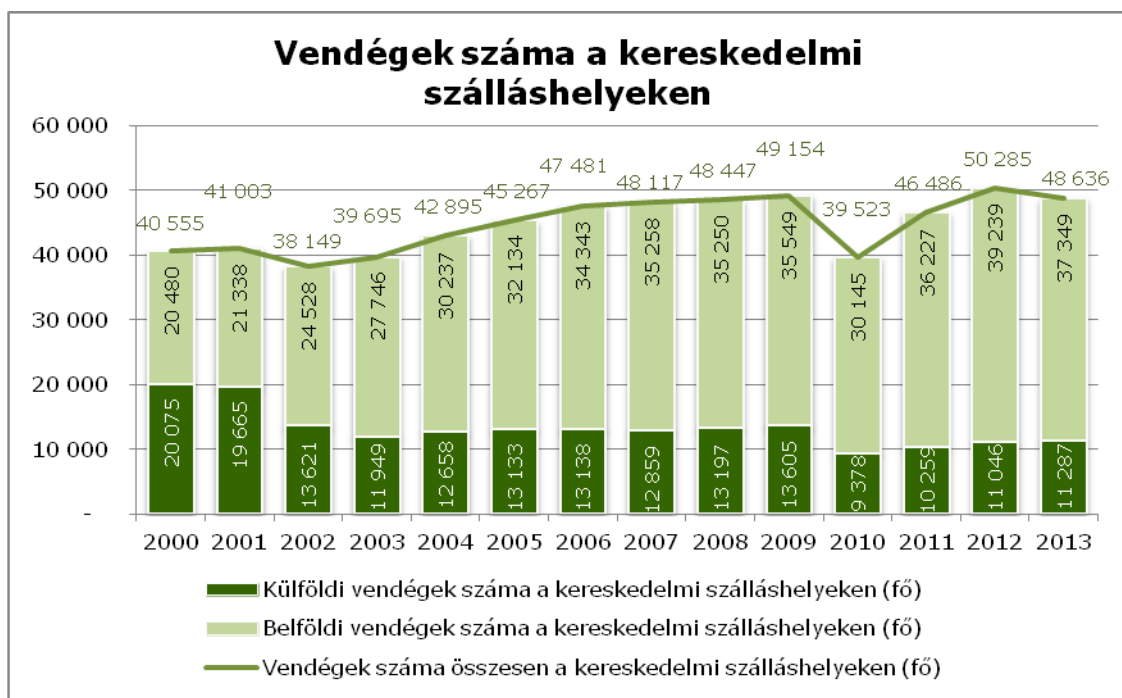

22. ábra Vendégéjszakák számának alakulása 2000 és 2013 között || Forrás: KSH

A vendégéjszakák számának alakulása 2010. után valamelyest növekedett, ám 2012 után újból csökkent, valamint a 2010. előtti értékeket továbbra sem érte el.

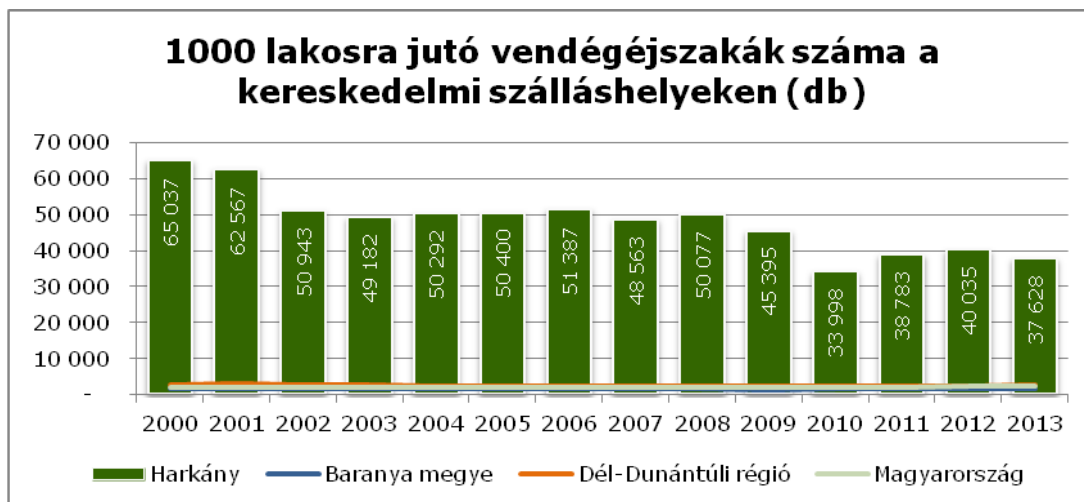
A vendégéjszakák csökkenése ellenére a vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken 2000-hez képest növekedni tudott. A 2010-es törés, ahogy a korábbi ábrán látszik a vendégek számában is megmutatkozik.

Mindez azt jelenti, hogy a településen csökkent a maradási idő, egy vendég átlagosan 3,2 napot töltött el a településen 2013-ban, míg 2000-ben 5,5 nap volt az átlagos maradási idő.

23. ábra - Vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken || Forrás: KSH

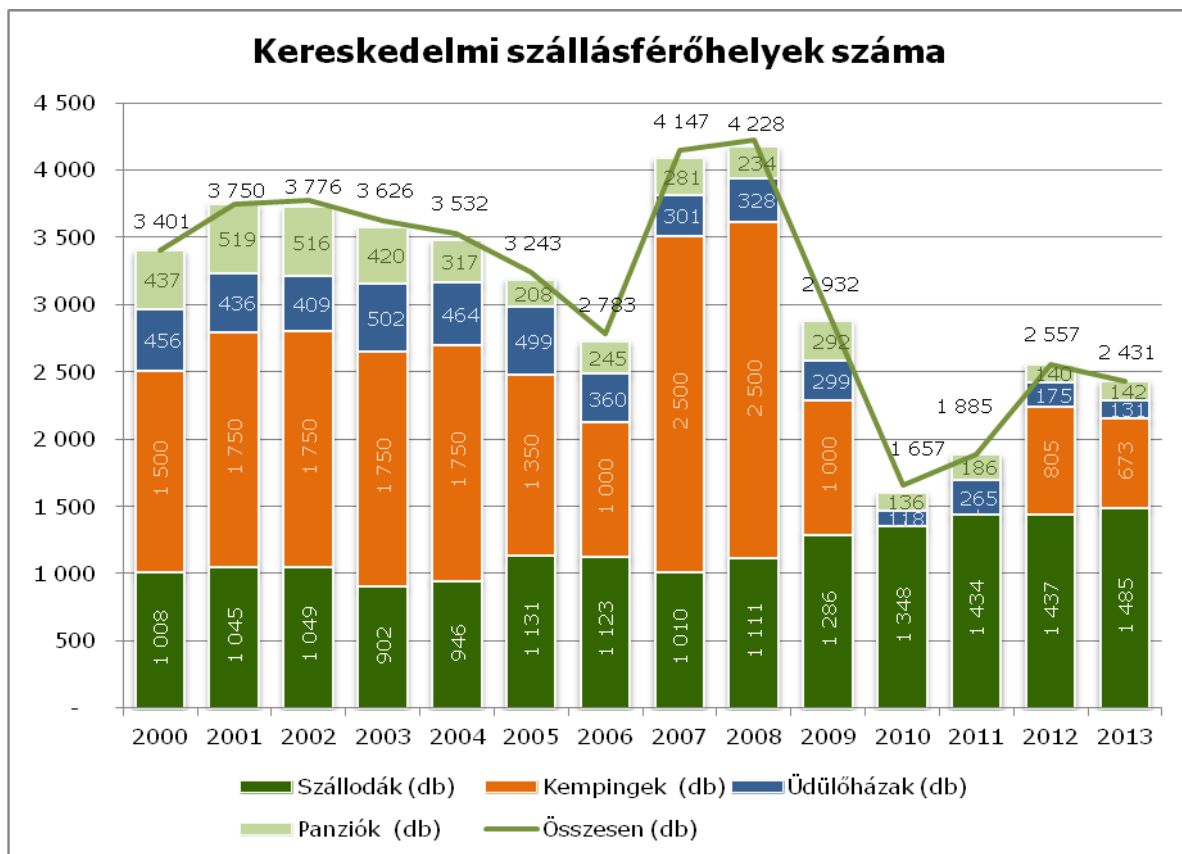
Az 1000 lakosra jutó vendégéjszakák számát összehasonlítva a megyei, a régiós és az országos értékekkel, megállapítható, Harkány városának dominanciája. Ez azt jelenti, hogy a városban 1000 lakosra 2013-ban 37 628 vendégéjszaka jutott, míg ugyanebben az évben, Baranya megyében csupán 1 661, a Dél-Dunántúli régióban mindössze 2 649, és országosan is csak 2 325 db vendégéjszaka jutott 1000 lakosra.

24. ábra - 1000 lakosra jutó vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken || Forrás: KSH

A tendencia párhuzamban áll a 22. ábrán látható vendégéjszakák számának alakulásával.

A kereskedelmi szálláshelyek férőhelyeinek száma 1990 óta csökkenő tendenciát mutat, kizárólag 2007-ben regisztráltak lényeges kínálatbővülést, ami a 2009-es, valamint a 2010-es évre nagymértékben vissza is esett, 2012-ben tudott valamelyest ismét növekedni, 2013-ban 2 431 db férőhely volt.

25. ábra - A kereskedelmi szállásférőhelyek száma Harkányban || Forrás: KSH

Harkány kereskedelmi szálláshelykínálata a fürdő környezetében koncentrálódik, a mennyiségi visszaesés a minőség növekedésével párosult.

A városban 3 négycsillagos szálloda működik, az egyiket (Hotel Dráva) 2006-ban, a másikat (Thermal Hotel) 2010-ban adták át az eredeti épületek felújítása után (a 2000-ben megnyitott Hotel Xavin 2014-ben lett négycsillagos). A 12 db háromcsillagos hotel mellett több magas minőségű szolgáltatást nyújtó apartmanház is áll a településre látogatók rendelkezésére.

Harkány turisztikai kínálatának egyik sajátossága, hogy a kereskedelmi szálláshelyeket jelentősen meghaladó magánszálláshely kínálat áll a városba érkező vendégek rendelkezésére. Harkányban 2013-ban 1 196 vendéglátó kínált 4 431 férőhelyen magánszállást, ez közel 2-szerese a város teljes kereskedelmi szálláshely kapacitásának. Az ezt megelőző években folyamatosan csökkent a számuk, és a férőhelyek száma is. 2010-ben volt a legtöbb, 1748 vendéglátó kínált 7575 férőhelyen magánszállást, ami 4,5-szerese volt a város teljes kereskedelmi szálláshely kapacitásának. 2011-ben 1 697, 2012-ben 1 514 egyéb szálláshelyadó volt a városban.

Mivel Harkányban 1814 lakás található, az adatok bizonyos fókig a helyi lakosság turizmusban való érintettségét is reprezentálják. Ha ehhez hozzávesszük, hogy Harkány teljes ingatlanállományának jelentős része üdülő (amit azok tulajdonosai minden bizonnyal szabadidős céllal hasznosítanak – második otthonok), úgy feltételezhetjük, hogy a helyi lakosságon túlmenően az üdültulajdonosok is a település turisztikai kínálatának hasznélvezői közé tartoznak. A fürdő versenyképessége mind a helyi lakosságnak, mind az üdültulajdonosoknak létfontosságú kérdés.

Előbbiek a vendégforgalommal összefüggő egzisztenciájuk révén ezer szállal kötődnek a fürdőhöz, utóbbiak pedig saját (rokonaik, ismerőseik) szabadidős tevékenységük minőségi tényezőin túlmenően ingatlanjaik értékében, piacképes mivoltában észlelik a fürdő működésének eredményességét.¹⁵

26. ábra - Egy főre jutó idegenforgalmi adó || Forrás: KSH

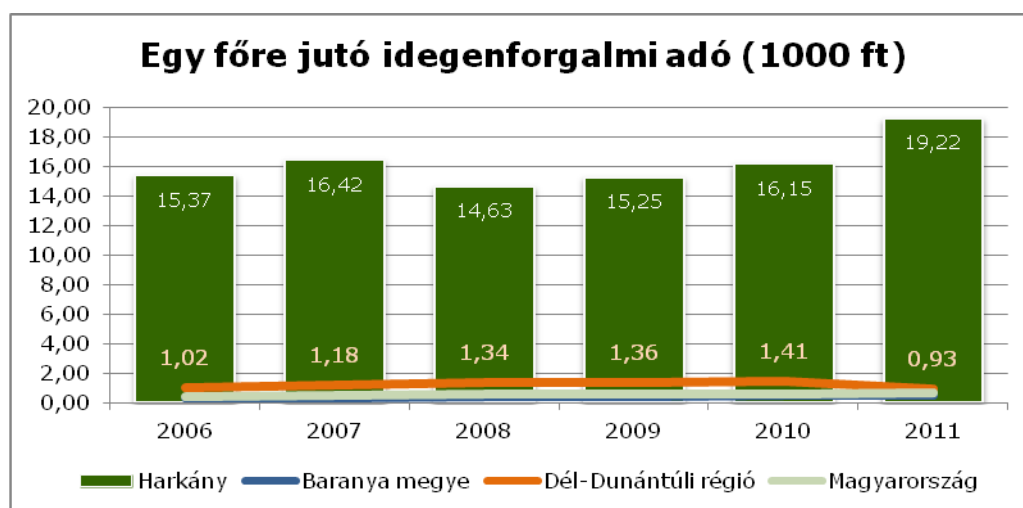
Harkány idegenforgalmi adóbevételei 2008 óta növekednek, 2011-ben 19 220 Ft bevétel jutott egy főre.

Ezzel szemben a megyei, a régiós és az országos adatok jóval elmaradnak.

2011-ben a megyében egy főre 480, a régióban 930, az országban pedig 660 Ft jutott.

Egy főre jutó idegenforgalmi adó (1000 Ft)				
	Harkány	Baranya megye	Dél-Dunántúli régió	Magyarország
2006	15,37	0,28	1,02	0,44
2007	16,42	0,31	1,18	0,49
2008	14,63	0,38	1,34	0,54
2009	15,25	0,38	1,36	0,56
2010	16,15	0,48	1,41	0,59
2011	19,22	0,48	0,93	0,66

Ezek az adatok is tükrözik Harkány turisztikai erejét.

27. ábra - Egy főre jutó idegenforgalmi adó || Forrás: KSH

Kereskedelem, vendéglátás

Harkáynak a fő gazdasági ágazata a turizmus, ennek megfelelően a kereskedelem és vendéglátás is a vendégek kiszolgálására épült ki.

Harkányban 2013-ban 162 db kiskereskedelmi üzlet volt, ami a 2000-es évek adataihoz képest (141 db) 13%-kal magasabb.

Nagy számban vannak jelen a településen az élelmiszer vegyes üzletek és áruházak (13 db), a ruházati szaküzletek (62 db), a vendéglátóhelyek (99 db), az éttermek, büfék (64 db), és az italüzletek és zenés szórakozóhelyek (20 db) is.

¹⁵ **Forrás:** dr. Michalkó Gábor – dr. Bakucz Márta – dr. Rátz Tamara - A fürdőfejlesztés hatása Harkány lakosságának életminőségére

Ezen túl természetesen a városi jellegű szolgáltató egységek is megtalálhatók, melyek a lakosság és az ide látogatók igényeit is kielégítik (egyéb gyümölcs és élelmiszer üzletek, autószervezek, műszaki cikk üzletek, stb.).

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

A Harkányi Gyógyfürdő teljes területe 13,5 ha, kb. 1,5 ha szabad terület van, amely teljesen kihasználatlan. A fürdő infrastruktúrája elavult, az épületek 60%-a rossz állapotban van, a fedett, 2. számú medence tetőszerkezetét életveszélyesnek nyilvánították, ezért le kellett bontani.

A 1,5 ha-os szabad terület rendelkezésre állása nem indokolja a fürdő területi fejlődését.

Egy 5*-os szálloda csak közvetlen fürdőkapcsolattal, esetleg a fürdő területén belül lenne csak célszerű. A fürdő színvonalának növelésére kialakítható lenne a fürdő területén apartmanok és szolgáltató létesítmények.

Napjainkban a fürdő problémái:

- Túl nagy terület
- Túl nagy hitelállomány
- Túl elavult infrastruktúra

A jelenlegi területen megvalósíthatóak lennének az esetleges fejlesztések.

Mind a fürdőt, mind pedig a kórházat fejleszteni kellene. Egy meglévő kapacitással, de lényegesen jobb infrastruktúrával üzemelő fürdő visszacsábíthatná a vendégeket a városba, és növekedhetne az tartózkodási idő is.

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

Harkány városa az 58-as főút mentén fekszik, ez az út köti össze a várost Péccsel, illetve Horvátországgal.

A fürdőváros Budapesttől 245 km-re fekszik, autópályán 2,5 óra alatt érhető el. Vasútállomása nincs, így a régió- és egyben megyeközpontból, Pécsről lehet a félóránként induló menetrend szerinti autóbusszal elérni. Ha Budapestről tömegközlekedéssel kívánunk Harkányba eljutni, akkor vasútra kell szállni, a Budapest–Pécs távolságot IC járattal 2 óra 40 perc alatt tehetjük meg, amihez hozzá kell kalkulálni a Pécs–Harkány autóbusz utat is, amely közel 40 perc. Ha az átszállásokat és az esetleges késéseket is figyelembe vesszük, akkor 3,5–4 órát is igénybe vehet az utazás.

Tekintettel arra, hogy Harkány főként az idősebb korosztály keresletére építő egészségturisztikai centrum, a település megközelíthetősége nem erősíti annak versenyképességét.¹⁶

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

Harkány nemzetköziségét nemcsak a turizmusiparban realizálódó vendégforgalom, hanem a település ingatlanpiacán jelen lévő külföldi kereslet is reprezentálja. A városban 2001–2009 között 143 külföldi állampolgár jutott ingatlanhoz, akiknek többsége (53,1%) német állampolgár volt. A külföldi ingatlantulajdonosok egy része egész évben (életvitelszerűen), mások szezonálisan (fürdőlátogatóként) hasznosítják az ingatlant, amelyben időnként rokonaikat, ismerőseiket is vendégül látják, de előfordul, hogy magán szálláshelyként hasznosítják. A külföldiek tulajdonába került házakat, lakásokat felújítják, ezáltal növelik a település esztétikai vonzerejét.¹⁷

Befektetési lehetőségek

A 2423 hrsz-ú ingatlan 3 783 m²-es, közművesített terület a fürdőtől 300 m-re fekszik, művelési ága telephely. A rendezési terv besorolása: üü-2

A 2427-es helyrajzi számú ingatlan 3 667 m² területű, közművesített telken kétszintes iroda és melléképületek találhatóak, a fürdőtől 300 m-re fekszik. Rendezési terv besorolása: üü-7

450 m-re, a 2432-es helyrajzi számon fekszik az a kétszintes üdülő, + 2 db üzemi épület, amelynek területe 9 131 m², és teljesen közművesített. Rendezési tervi besorolása: üü-3.

A 2500/1 helyrajzi számú beépítetlen terület 20 m távolságra fekszik a fürdőtől, teljes közműellátottsággal rendelkezik. Alapterülete 15 000 m², az ingatlanon nincs épület, rendezési tervi besorolása üü-9.

A 2489 és 2500/2 ingatlanok művelési ága szintén beépítetlen terület. Előbbi 22 356 m², utóbbi 16 194 m² területű, teljes közművel ellátott területek. A fürdőtől 30 m-re találhatóak, rendezési tervi besorolásuk K-M1.

A várost elkerülő út mellett a 0276/67-es helyrajzi számú, 27 938 m²-es, a 0276/70-es helyrajzi számú (13 684 m²) és a 0276/71-es helyrajzi számú (18 215 m²) kereskedelmi, szolgáltató gazdasági (Gksz) területek várják a befektetőket.

¹⁶ **Forrás:** dr. Michalkó Gábor – dr. Bakucz Márta – dr. Rátz Tamara - A fürdőfejlesztés hatása Harkány lakosságának életminőségére

¹⁷ **Forrás:** dr. Michalkó Gábor – dr. Bakucz Márta – dr. Rátz Tamara - A fürdőfejlesztés hatása Harkány lakosságának életminőségére

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Az Önkormányzat nettó működési jövedelme a 2007-2009. években negatív volt. Az Önkormányzat finanszírozása a vizsgált időszakban folyószámla- és likvidhitel igénybevételével volt biztosítható, finanszírozásában a likvidhitel állandósult. Az intézményszervezeti átalakítások, kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedések nem biztosítanak elegendő forrást a pénzügyi egyensúly helyreállításához. A 2010. utáni felhalmozási kötelezettségvállaláshoz szükséges saját forrás nem áll rendelkezésre, a folyamatban lévő beruházások előfinanszírozásához szabad pénzeszközökkel nem rendelkeznek. Az Önkormányzat – adatszolgáltatása szerint – a 2010. év 990,8 millió Ft működési költségvetési kiadásából 863,9 millió Ft-ot (87,2%) a kötelező feladatok, 126,9 millió Ft-ot (12,8%) az önként vállalt feladatok ellátására fordított. A vállalt pénzügyi és egyéb kötelezettségek fedezete rövidtávon (2011-13. években) és középtávon (2013. év után) nem biztosított. Az Önkormányzat pénzügyi egyensúlya rövidtávon veszélyeztetett.¹⁸

Az Önkormányzat vagyona a 2014. évi zárómérleg alapján 9 391 millió forint.

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok: közterületek, utak, köztemető.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek: Önkormányzati Hivatal, Iskola, Óvoda, Egészségház, volt önkormányiroda épülete, Művelődési Ház, Rendőrség épülete, üzemeltetésre átadott ivóvíz és szennyvíz közműhálózat, közműhálózatot kiszolgáló épületek, gépek.

Egyéb (forgalomképes) vagyoni körbe tartozó vagyonelemek: lakóházas ingatlanok, amely egy része érvényes lakásbérleti szerződés szerint hasznosul, más része a város területrendezési céljait szolgálja. A nem kötelező feladatok ellátását szolgáló épületek, építmények között található a Sporttelep, az árusoknak helyet biztosító Piac tér, Erkel F. utcai társasuduló. Az Önkormányzat jelentős értéket képviselő beépítetlen területtel rendelkezik, tulajdonunkban szántó, erdő, gyepek is található.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása kedvező, mert az egyéb vagyon körébe sorolt vagyonelem aránya nem alacsony, így van szabad, az egyes önkormányzati célkitűzések megvalósításakor anyagi forrásként figyelembe vehető vagyon.

Az Önkormányzat helyi adóztatásból származó bevételeinek összege 405 478 e Ft, önkormányzati vagyonhasznosításból befolyó éves bevétel összege 80 304 e Ft volt. A számszerűsített adatok is jól mutatják, hogy a céljellegű támogatások, illetve eseti jelleggel vállalt feladatokhoz kapcsolódó feladatok finanszírozására érkező támogatásokon felül a működtetéshez szükséges forrás több, mint 50%-át az önkormányzatnak kell biztosítani. Emiatt kiemelt fontosságú a saját bevételek beszedése, a kintlévőségek csökkentése, az önkormányzati vagyonnal való gondos gazdálkodás.

2013. év elején az önkormányzat hitel és kötvénykibocsátásból adódó kötelezettségeinek összege 4 640 038 e Ft volt. A 2013. év májusában megvalósuló adósságkonszolidáció után az adósságállomány 1 435 699 e Ft-ra csökkent.

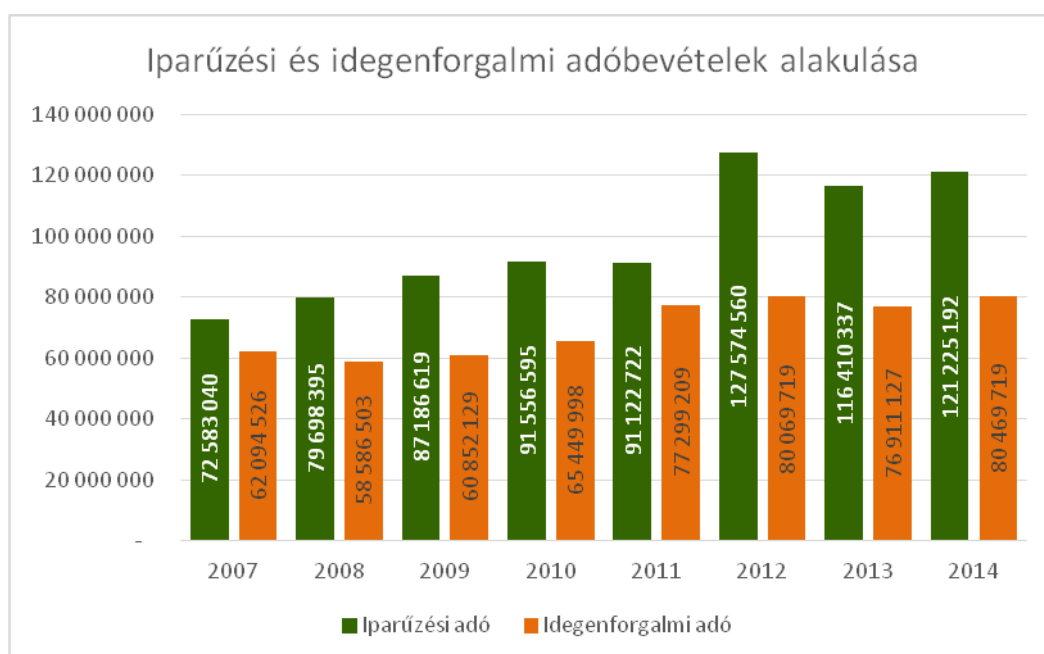
¹⁸ **Forrás:** Állami Számvevőszék jelentés Harkány Város Önkormányzata pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről (43/4) – 2012.

A kormányzatnak köszönhetően 2014. február 28-án a hitelintézetek felé még fennálló adósságállomány teljes mértékben kiegyenlítésre került. A két lépcsőben megvalósuló adósságkonszolidáció az önkormányzat számára kiemelt fontosságú, mert e nélkül a működtetés került volna veszélybe, fejlesztésekre, előre lépésre hosszú évekig nem lett volna lehetőség.¹⁹

Az önkormányzat fő bevételei közé tartozik az iparűzési adó, és az idegenforgalmi adó.

Általánosan elmondható, hogy az iparűzési adóbevételek jóval nagyobb volumenűek, mint az idegenforgalmi adó bevételei, hiszen az iparűzési adó bevétele egy nagyobb vállalkozás jelenlétével már több 100 millió forintos adót is fizethet. Ezzel szemben az iparűzési adó apránként, a látogatók számától és a maradási időtől függően változik.

Ehhez képest, látható, hogy az idegenforgalmi adó megközelíti az iparűzési adó bevételeit, ami alátámasztja az ipar háttérbe szorulását, és a turizmus jelentőségét a településen.

28. ábra - Iparűzési és idegenforgalmi adóbevételek alakulása || Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Harkányban 2011 után, 2012-ben ugrásszerűen megnő az iparűzési adó bevételeinek mennyisége, 29%-kal, amely azóta nem változott számottevően.

Az idegenforgalmi adóbevételek 2007 óta ugyan növekedtek, ám nem számottevően, a 7 év alatt mindössze 23%-kal. Ez az érték 2010 után emelkedett jelentősen, azóta inkább stagnálnak mondható, mely alátámasztja a fürdő romló – stagnáló vendégszámának alakulását is.

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

A település fejlesztése érdekében az elmúlt években már több beruházás is megvalósult:

¹⁹ **Forrás:** Harkány Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2019

2012

- Szent I. utca és Táncsics M. utca összekötő járda aszfaltos felújítása
- Gyermekjátszótér bővítés a Hársfa téren
- Csapadékvíz elvezető árokrendszer tisztítása Harkány több területén
- Járdaépítés (javítás) a Petőfi S. utcában
- Művelődési Ház lapostető vízszigetelése
- Műfüves focipálya építése a Sportcsarnoknál
- START munkaprogram keretében munkagépek beszerzése

2013

- WC-blokk teljes felújítása az ősparkban
- Terehegyi parkoló-pihenőhely
- Szökőkút végleges kialakítása a Xavin Hotel előtti téren
- Felnőtt játszótér kialakítása az ősparkban
- Gyermek játszótér kialakítása a Művelődési Ház mögötti területen
- Óvodai bio tankert kialakítása az óvoda mellett
- Óvodai játszótér bővítése
- Önkormányzat épületének fűtése korszerűsítése biomassza kazán beépítésével
- Művelődési Ház nagyterem parketta felújítása
- Járdaépítés (javítás) a Kossuth Lajos utcában
- Járdaépítés (javítás) az Ostoros utcában
- Kossuth L. utca - Bartók B. utca lehajtó csatlakozás felújítása
- Fásítás Harkány több területén
- Piacsarnok belső megfigyelő kamerarendszer kiépítése
- A Malommal szembeni területen felhalmozott törmelék újrahasznosítása, útalap képzése
- Hegyi utak rendbetétele a Start munkaprogram keretében
- A város díszkivilágításának megújítása

Az évek során Harkány városában több elnyert EU-s pályázat is hozzájárult a település fejlődéséhez.

A 2013-ban megvalósuló, KEOP-5.5.0/A/12-2013-0062 Harkányi Művelődési Ház épületenergetikai fejlesztése című projekt összköltsége: 122.424.658 Ft, az igényelt támogatás 104.060.959 Ft.

A támogatási intenzitás: 85%, az önerő 15%.

A projekt megvalósítása során a Művelődési Ház épületének energetikai korszerűsítésére került sor, mely a homlokzat hőszigetelést, a nyílászárók cseréjét és fűtése korszerűsítést tartalmazta.

A város szintén 2013-ban nyerte el a 29 632 257 forintos uniós támogatást az Új Széchenyi Terv KEOP- 4.10.0/A, Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal c. pályázati konstrukció keretében napelemes rendszer telepítésére. A beruházás keretében 34,56 kW összteljesítményű áramtermelő napelem panelek elhelyezése történt meg.

Ezek a napelemek lehetővé teszik az épület teljes energia fogyasztásának 87%-át, így az Önkormányzat számára folyamatos, tartósan átcsoportosítható megtakarítást eredményeznek.

Szintén az Új Széchenyi Terv, Környezet és Energia Operatív Program keretében kiírt „Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal” (KEOP-2012-4.10.0/A) című pályázati felhívásra benyújtott, „Kitaibel Pál Általános Iskola, Gimnázium AMI épületre napelemes rendszer telepítése” című projektben 15 278 659 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert, annak érdekében, hogy az intézmény villamos energia fogyasztásának jelentős része 2014 év végétől már megújuló energián alapuljon.

A Kitaibel Pál Általános Iskola folyamatos kihasználtsága során igen jelentős áramfogyasztással bír, így a projekt során közvetlen cél volt a vételezett villamos-energia nagymértékű kiváltása. A beruházás keretében, 72 db áramtermelő napelem panel került elhelyezésére, amelyek összesen 17,2 kW teljesítményűek.

2012-ben is számos projekt valósult meg a városban:

A Harkányi Óvoda infrastruktúra fejlesztése

A Dél-Dunántúli Operatív program keretében megvalósuló projekt elszámolható összköltsége 75 755 273 Ft, a támogatás intenzitása 100%-os volt.

A projekt kiemelt célja volt az óvodai férőhelyszám bővítése a túlzsúfoltság csökkentésének érdekében. A fejlesztés során minimum 20 fő befogadására alkalmas új óvodai csoportszoba kialakítása valósult meg a meglévő épület bővítésével.

A projekt megvalósítás során az új óvodai csoportszobához tartozó vizesblokkok is kialakításra kerültek, továbbá terasz, ill. rámpa kialakítása, burkolása, járda építése, nyílászáró csere, szigetelés, óvodai eszközök beszerzése és a konyha fejlesztése is megtörtént.

Megvalósult a rehabilitációs környezettervező szakmérnök által előírt akadálymentesítés. A beruházást követően az épület minimum „C” típusú épület energetikai minősítési osztályba került, erről tanúsítvánnyal is rendelkezik.

Az óvodát egy másik alkalommal is, egy 2012 és 2014 között megvalósult TÁMOP projekt keretében is fejlesztették, aminek keretében megtörtént az óvónők továbbképzése, a tornaszoba felújítása, és eszközbeszerzés is 15 206 184 Ft-ból, melyből 13 169 114 Ft EU által támogatott összeg volt.

Szintén TÁMOP forrásból valósult meg „A munka és a magánélet összehangolását segítő helyi, továbbá rugalmasságot növelő innovatív kezdeményezések, a harkányi önkormányzat vezetésével a harkányi mikrotérségben” című pályázat 2013 és 2014 között 49 899 400 Ft forrásból.

A pályázat célja a térségben működő intézmények kapcsolati hálójának kiépítése volt, valamint a honlapon interaktív felület létrehozása a lakosság felé, a helyi szociális infrastruktúra működésének összehangolása és az intézmények közötti együttműködés megerősítése helyi szinten külső szakértői támogatással, tanácsadással.

Turisztikai irányú fejlesztés volt a 2012 és 2014 között megvalósuló „Kerékpáros turizmus fejlesztése Harkány és Belisce térségben” című, HUHR/1101/1.2.2 azonosítószámú projekt, mely 487 990 € támogatást nyert.

A pályázatban megvalósult tevékenységek:

- Harkány és Drávaszabolcs közötti kerékpárút hiányzó szakaszának megépítése
- A Zsigmondy sétányon lévő WC blokk felújítása
- Terehegyi Turistaház előtti parkoló és kerékpáros pihenőhely kialakítása, felszerelt kerékpárokkal, kölcsönzési lehetőséggel
- Nyelvi oktatás (magyar-horvát, horvát-magyar)
- Rendezvények szervezése (2013 év Gasztronómiai fesztivál, Szüreti fesztivál, Horvát táncház, 2014 év Gasztronómiai fesztivál)

Az ezt megelőző években is számos támogatást nyert a város nem csak EU-s, hanem hazai pályázati kiírásokban is.²⁰

Létszámok:

Harkány Város Önkormányzata (Munka Törvénykönyvesek és közalkalmazottak, közfoglalkoztatottak nélkül): 69 fő

Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal (köztisztviselők): 29 fő

Harkány Városi Könyvtár Kulturális-és Sportközpont: 9 fő

Harkányi Óvoda: 26 fő

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

Az önkormányzat célja, hogy új befektetői csoportok jelenjenek meg Harkányban. Meg kell határozni azokat a tennivalókat, amelyek révén a befektetők Harkányt vonzónak találják a tőke szempontjából.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése valamint a humánerő és a nevelési-oktatási infrastruktúra fejlesztése

Az intézkedés célja, hogy megkönnyítse, elősegítse egyrészt a magasan kvalifikált munkavállalók letelepedését, másrészt a humánerőforrás fejlesztést, a munkaerő versenyképességét. Harkányban a munkanélküliség alacsonyabb értéket mutat, mint a környező településeken, ennek ellenére fontos, hogy a településen élők számára a munkalehetőség biztosított legyen. Ez elősegíthető a gazdasági élet szereplőivel vállalt szorosabb együttműködéssel is.

Nevelési-oktatási infrastruktúra fejlesztése intézkedés célja kettős: az oktatási feltételek javítása és a fenntartási költségek csökkentése.

A humánerőforrás fejlesztése érdekében már az általános iskolában figyelmet kell fordítani az idegen-nyelv oktatásra.

A helyi adóbevételek növelése érdekében fokozni kell az idegenforgalmi adó beszedésének hatékonyságát, vissza kell szorítani az adó eltitkolás mértékét. Ennek érdekében fejleszteni kell a háttér infrastruktúrát, informatikai rendszert, vendégellenőrzésben résztvevő munkatársak számát.

²⁰**Forrás:** <http://varos.harkany.hu/palyazatok/elnyert>

Az önkormányzat befektetés támogatási politikájának célja, hogy a foglalkoztatás növelése, és a vállalkozások letelepedése érdekében a településen a befektetéseket ösztönözze az önkormányzat.

Ennek eszközei lehetnek: adórendeletben adókedvezmények biztosítása, Harkány gazdasági ajánlófüzetének elkészítése magyar és legalább 2 idegen (német, angol) nyelven.

A gazdasági terület kialakítását követően részt kell venni annak népszerűsítésében és ajánlásában.

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

Harkányban a közfoglalkoztatás az önkormányzat adatai szerint a 2012-es évben ugrásszerűen emelkedett a 2010 és 2011-es évekhez képest. 2010-ben 27, 2011-ben 28, 2012-ben pedig 45 volt a közfoglalkoztatottak száma Harkányban. Ez a szám az aktív korú lakossághoz képest alacsony, mindhárom évben mindössze az 1%-ot éri el.

A közfoglalkoztatáson részt vevők számán belül a romák/cigányok aránya 2012-ben 55%, azaz 25 fő volt. A 2010-es, illetve 2011-es évben az arányuk magasabb volt, de a számuk kevesebb. 2010-ben 67% (ami 18 fő volt), 2011-ben pedig 71% (ami 20 főt jelentett) volt az arányuk.

Arra vonatkozóan, hogy az aktív korú roma lakosság hány %-a dolgozik közmunkában, nem áll rendelkezésre adat.²¹

A számokból látható, hogy a közmunka program nem fedi le az álláskereső munkahely igényét, hiszen a KSH adatai szerint 2012-ben 204 álláskeresőt tartottak nyilván, 2011-ben 208-at, 2010-ben 159-et.

Jelenleg 47 közfoglalkoztatott van a városban. Ebből 17 fő hosszabb távú közfoglalkoztatás keretében, 30 fő pedig a kistérségi startmunka program keretében van alkalmazva (15 fő Helyi sajátosságra épülő program, 15 fő belterületi közutak, járdaépítés programban).²²

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Harkányban az ezredforduló éveiben egyre több ingatlant vásárolt fel az önkormányzat. A harkányi fürdő ázsiojának csökkenése az elmúlt évek gazdasági válsága következtében - nagy általánosságban is - oda vezettek, hogy ezek az ingatlanok piaci értéke nagymértékben lecsökkent.

A rendezési terv és egyéb szerepet játszó tényezők miatt felvásárolt ingatlanok egyre nagyobb terhet jelentenek az önkormányzatnak. (adók kiesése, az ingatlanok karbantartása, kezelése)

Az elmúlt években az ingatlan forgalom nagymértékű visszaesése, az ingatlanok karbantartásának teljes hiánya következményeként a lakóingatlanok értéke folyamatosan csökkent, állaguk leromlott. Némely lakóingatlan, ma már bontásközeli állapotban van.

²¹ **Forrás:** Harkány Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja

²² **Forrás:** Önkormányzati adatszolgáltatás

Jelenleg elsődleges céllá vált az ingatlanok értékesítése, hasznosítása. Egyrészt bevételt jelent az amúgy is szűkös költségvetésben, (bérbe adás esetén, pedig egy állandó bevételi forrás lehet), valamint a karbantartás sem terheli az önkormányzatot. A lakóingatlanokkal kapcsolatban elmondható, hogy jó részük élő, vagy lejárt bérleti szerződéssel, illetve jogcím nélküli lakók, lakásfoglalók életvitelszerűen lakják az ingatlanokat. A bérleti szerződéseket átvizsgálva a következő megállapítás tehető: szinte minden bérlőnek, lakáshasználónak tartozása áll fenn az önkormányzat felé, zömében több évre visszamenőleg is, ezek a kintlévőségek jelenleg már a 2 millió Ft összeget is meghaladják.

Célszerű a bérleti szerződéseket egyenként áttekinteni, a bérleti díjak összegét felülvizsgálni, a tartozások behajtására intézkedni. Az értékesíthető ingatlanokat mihamarabb meg kell hirdetni, a bontásra váró épületeket le kell bontani. Az építési telkekre és fejlesztési területekre befektetőt kell keresni.²³

8. táblázat - Harkány város Önkormányzatának ingatlanjai || Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Ingatlan	Ingatlan használat	Használat jogcíme	Szolgálati lakás, szociális bérlakás, egyéb
7815 Harkány, Töttösi tanya 1.	igen	lakásbérleti szerződés alapján	szociális bérlakás
7815 Harkány, Töttösi tanya 2.	igen	lakásbérleti szerződés alapján	szociális bérlakás
7815 Harkány, Zrínyi M. u. 8. első lakás	igen	lakásbérleti szerződés alapján	szociális bérlakás
7815 Harkány, Zrínyi M. u. 8. második lakás	igen	lakásbérleti szerződés alapján	szakember számára "szolgálati" lakás
7815 Harkány, Kőrösi Cs. S. u. 43.	igen	lakásbérleti szerződés alapján	szakember számára "szolgálati" lakás
7815 Harkány, Kőrösi Cs. S. u. 43.	igen	lakásbérleti szerződés alapján	szakember számára "szolgálati" lakás
7816 Harkány, Kőrösi Cs. S. u. 43.	üzemeltetési pihenőnek használt lakás		
7817 Harkány, Kőrösi Cs. S. u. 43.	üres		
7815 Harkány, Petőfi S. u. 46.	igen	lakásbérleti szerződés alapján	szociális bérlakás
7815 Harkány, Ady E. u. 18/B.	igen	lakásbérleti szerződés alapján	szociális bérlakás
7816 Harkány, Ady E. u. 18/B.	üres		
7815 Harkány, Táncsics M. u. 69.	üres		
7815 Harkány, Zója u. 1/A.	igen	életjáradék és haszonélvezeti jog	
7815 Harkány, Zója u. 1/B.	igen	lakáshasználati szerződés	szociális bérlakás
7815 Harkány, Zalka M. u. 6.	igen	nincs szerződés	

²³ **Forrás:** Harkány Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2019

7815 Harkány, Kossuth L. u. 69.	igen	lakásbérleti szerződés alapján	szociális bérlakás
7815 Harkány, Terehegyi u. 13.	igen	önkéntes lakáshasználó	
7815 Harkány, Terehegyi u. 14/A.	üres		
7815 Harkány, Terehegyi u. 14/B.	igen	1/2 rész saját tulajdon, lakbér nem t.	
7815 Harkány, Nagyhegy u. 8.	igen	lakásbérleti szerződés alapján	szociális bérlakás
7815 Harkány, Ady E. u. 5.	üres		
7816 Harkány, Ady E. u. 11.	igen	szívességi használó	
7817 Harkány, Ady E. u. 15.	vendéglátó egységként üzemelt		bérleti szerződés
7818 Harkány, Ady E. u. 35.	üres, értékesítendő		
7815 Harkány, Zrínyi M. u. 1.	üdülő		
7815 Harkány, Ságvári telep 21.	üres		
7815 Harkány, Táncsics M. u. 3.	üres		
7815 Harkány, Hunyadi u.1/A. Társasház	üres üzletrész		
7815 Harkány, Hunyadi u.1/B. Társasház	üres lakás	lakásbérleti szerződés alapján	szociális bérlakás
7815 Harkány, Munkácsy M. 2/A	üres		
7815 Harkány, Petőfi S. u. 9.	üres lakóingatlan		
7816 Harkány, Petőfi S. u. 40.	üres lakóingatlan		
7815 Harkány, Táncsics M. u. 30.	üres lakóingatlan		
7815 Harkány, Erkel F.u. 5.	társasüdülő		

1.10.6. Intézményfenntartás

Harkány Város Önkormányzata és az irányítása alá tartozó Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal, Harkányi Kulturális- és Sport Központ, Harkány Városi Könyvtár 2014. évben 114 főt foglalkoztatott, további 28 fő közfoglalkoztatásban dolgozott. A Harkányi Óvodai Társulás intézményeként működő Harkányi Óvoda 33 főnek biztosított munkalehetőséget.

A kötelező feladatok megfelelő színvonalú ellátása az állami támogatáson felül az önkormányzatnál képződő bevételek nélkül elképzelhetetlen. Önkormányzat saját bevételei a helyi adóztatásból származó közhatalmi bevételek és az intézményi bevételeként befolyó óvodai, iskolai gyermekétkeztetésből, illetve szociális étkeztetésből származó ellátási díjakon felül az önkormányzati vagyon hasznosításából származó

bevételek. Kötelező feladatok ellátására az államtól az eseti jellegű támogatásokat figyelmen kívül hagyva, 404 432 000 Ft érkezett.²⁴

1.10.7. Energiagazdálkodás

Villamosenergia

Az önkormányzat villamosenergia költsége 58 565 792 Ft volt, ebből a közvilágítás 21 088 842 Ft-t tett ki, a többi intézményei energiafogyasztás volt.

Az önkormányzat főbb intézményeinek villamosenergia fogyasztását az alábbi táblázat tartalmazza:

9. táblázat - Az önkormányzat villamosenergia fogyasztása || Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

	2013	2014
Közös Önkormányzati Hivatal	37 172 kWh	32 237 kWh
Harkányi Óvoda	17 885 kWh	16 053 kWh
Kitaibel Pál Általános Iskola Gimnázium	89 751 kWh	88 711 kWh
Piac	166 830 kWh	170 312 kWh
Művelődési ház	34 389 kWh	36 018 kWh
Sportcsarnok	39 474 kWh	34 338 kWh
Összesen	385 501 kWh	377 669 kWh

A fentiek alapján látható, hogy az önkormányzati intézmények villamosenergia fogyasztása összesen 377 669 kWh volt 2014-ben, mely némileg alacsonyabb a 2013-as értéknél. A közvilágítás energiafogyasztása 433 705 kWh volt, ezt az energiát 1 114 fényforrás használta fel.

Az önkormányzati épületek világítása, valamint a közvilágítás LED-es fényforrásokra való lecserélésével számottevő energiafelhasználást, és ez által jelentős költségcsökkenést lehetne elérni.

Földgáz

Az önkormányzati épületek közül az alábbiak földgáz-felhasználási adatait ismerjük. 2013-ban 38 142 m³ volt az önkormányzati intézmények földgázfogyasztása, amely 1 278, 538 GJ hőmennyiséget, és 6 965 054 Ft kiadást jelent. Ez 2014-re némiképp növekedett, a 38 875 m³ gáz 1 310,787 GJ hőenergiát, és 7 097 033Ft költséget jelentett.

²⁴ Forrás: Harkány Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2019

10. táblázat - Önkormányzati épületek földgázfogyasztása || Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

	2013.év		
	Fogyasztás (m ³)	Nettó fogyasztási érték (Ft)	Hőmennyiség (GJ)
Sportcsarnok	35 325	5 913 568	1 182,933
Önkormányzati Hivatal	1 690	917 383	57,798
Óvoda	1 127	134 103	37,807
Összesen	38 142	6 965 054	1 278,538

	2014.év		
	Fogyasztás (m ³)	Nettó fogyasztási érték (Ft)	Hőmennyiség (GJ)
Sportcsarnok	33 114	5 750 036	1 116,295
Önkormányzati Hivatal	4 664	1 206 819	157,066
Óvoda	1 097	140 178	37,426
Összesen	38 875	7 097 033	1 310,787

A földgázfogyasztás csökkentése az épületek energetikai felújításával, valamint a fűtésrendszerek korszerűsítésével valósulhat meg.

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások

Az önkormányzat feladatai a közszolgáltatások körében:

- településrendezés és településfejlesztés,
- az épített és természeti környezet védelme,
- lakásgazdálkodás,
- vízrendezés, csapadékvíz elvezetés és csatornázás, köztemető fenntartása,
- helyi közutak és közterületek fenntartása,
- köztisztaság, településtisztaság biztosítása,
- közreműködés az energiaszolgáltatásban,
- közreműködés a foglalkoztatás megoldásában,
- gondoskodás az óvodai nevelésről, és mint működtető, az általános iskolai oktatásról és nevelésről,
- gondoskodás az egészségügyi és szociális ellátásról, valamint a gyermek és családvédő feladatokról,
- a közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység és sport támogatása, a közösségi tér biztosítása,
- a nemzetiségek jogai érvényesítésének biztosítása,
- az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése,
- gondoskodás a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól.

Az önkormányzat köteles gondoskodni:

- az egészséges ivóvízellátásról az óvodai nevelésről, és mint működtető az általános iskolai oktatásról és nevelésről,
- az egészségügyi és szociális alapellátásról, továbbá a gyermek- és ifjúsági feladatokról,
- a közvilágításról,
- a helyi közutak és köztemetők fenntartásáról,
- a nemzetiségek jogainak érvényesüléséről,
- a gyermekvédelmi rendszer működtetéséről,
- a nyilvános könyvtári ellátás rendszerének működtetéséről,
- a helyi közösségi tér biztosításáról,
- a sportfeladatok ellátásáról,
- helyi jelentőségű védett természeti terület fenntartásáról, a természet állapotának fejlesztéséről, őrzéséről, védetté nyilvánításáról,
- a környezet védelméről,
- a települési szilárd hulladék és nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtéséről, elszállításáról és ártalommentes elhelyezését biztosító helyi közszolgáltatásról,
- a közös önkormányzati hivatal működtetéséről.

Önként vállalt önkormányzati feladatok:

- mezőőri szolgálat fenntartása,
- helyi közszolgálati tv, s havonta megjelenő önkormányzati lap és az idegenforgalom fejlesztése,
- társadalmi szervezetek, továbbá vállalkozások támogatása,
- nemzetközi kapcsolatok létesítése,
- turizmus városi szervezése, koordinálása, ennek keretében szoros együttműködés a Helyi Turisztikai Egyesülettel,
- piac csarnok működtetése.
- sportcsarnok működtetése²⁵

1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1. Természeti adottságok

Harkány táji besorolását tekintve a Drávamenti-síkság nagytájon belül, a Nyárad-harkányi sík kistáj része. A település a kistájon belül annak ÉNy-i csücskében helyezkedik el, de a külterület É-i pereme már átnyúlik a Dél- baranyai dombság területére.

A kistáj 89 és 125 méter közötti magasságú teraszos hordalékkúp-síkság, melynek felszíne enyhén D-DK felé lejt. Formái részben löszfelszínekhez, részben folyóvízi eróziós tevékenységekhez kapcsolódnak. Harkány jellemzően a 95 mBf magasságon helyezkedik el, ez alól az északi zártkerti rész a kivétel, amely felkúszik a Tenkes, illetve a Kis-Hegy oldalára. Itt a legmagasabb pont 234 mBf.

²⁵ **Forrás:** Harkány Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2019

A domborzati hatás és a sugárzási viszonyok következtében a környék Magyarország legmelegebb részei közé sorolható. Éghajlata mérsékeltén meleg – mérsékeltén nedves, de már a meleg típus határán. Az évi napfénytartam meghaladja a 2050 órát. Az évi középhőmérséklet 10,6-10,8 °C, a vegetációs időszaké 17,2-17,4 °C. A fagymentes időszak körülbelül 200 napig tart április elejétől október második feléig.

A csapadék évi mennyisége 660-680 mm, a vegetációs időszakban 360-390 mm. Kb. 32 hótakarós napra lehet számítani az év folyamán.

A szélre leginkább az É, ÉNy-i irány jellemző, de ősszel megnő a DK-i szél gyakorisága. Az átlagos szélesebesség jellemzően 2,5-3,0 m/s közötti.

Vízrajzi szempontból a Tapolca csatorna vízgyűjtőjéhez tartozik a kistáj. Mérsékeltén száraz, mérsékelt lefolyású a terület. Harkány területén a településtől Ny-ra található a Terehegyi-vízfolyás, a belterületet pedig K-Ny irányban a Lanka-csatorna szeli át. A talajvíz mélysége a kistájban átlagosan 2-4 méter között van, szintje erőteljesen függ a Dráva vízjárásától, de mennyisége összességében jelentéktelen. Harkányban a kistáj többi részéhez képest viszonylag magas a talajvízszint, 1 méter körül ingadozik. A rétegvizek mélysége és mennyisége is változatos képet mutat a kistájon belül, Harkáynak négy 60 °C-nál melegebb és két 40 °C feletti vizet szolgáltató kútja van, melyek nátrium-hidrogénkarbonátos vizet szolgáltatnak.

Növényzet szempontjából a Dél-Alföldi flórajárásba tartozik a kistáj. Legelterjedtebb erdőtársulásai a fűz-nyár-égerligetek (*Salicetum albae-fragilis*), a tölgy-kőris-szilligeterdők (*Quercus-Ulmetum hungaricum*) és a gyertyános kocsányos tölgyesek (*Quercus robori-Carpinetum*). Az aljnövényzet érdekesebb fajai a sárga tyúktaraj (*Gagea lutea*), az olocsán-csillaghúr (*Stellaria holostea*), a korai kankalin (*Primula vulgaris*), az illatos hunyor (*Helleborus odorus*) és a gyűszűvirágfélék (*Digitalis sp.*).

Harkány és környéke kedvező a mezőgazdasági termelés számára. A talajképző kőzet általában a löszös iszap, melyen réti csernozjom és öntéstalaj alakult ki. A helyi klíma nedves és meleg, így kiválóan alkalmas a hőigényes és páraigényes növényi kultúrák termesztésére. A Tenkes déli lejtőin a szőlőtermesztés évszázados hagyományokra nyúlik vissza.

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

1.12.2.1. Táj történeti vizsgálata

Az I. katonai felmérés térképe alapján a 18. század második felében Harkány település a jelenlegi belterület északi részén helyezkedett el, Terehegy ekkor még külön településnek számított. A belterületi magot zártkerti rész vette körül, melynek kiterjedése inkább a D-i területeken volt jelentősebb.

Terehegy és Harkány között nagy kiterjedésű, lápos, mocsaras vidék húzódott, melynek mentén ligetes erdők álltak. Az átkelés ezen a vizenyősebb területén az É-i részen volt megoldott, D-en az út kikerülte ezt a területet. Az ingoványos területektől D-re jelentős kiterjedésű erdő húzódott félkaréjban egészen Terehegyig ebben az időben. Ennek az utódja a ma is megtalálható erdő a település legdélebbi közigazgatási határán, bár mérete jelentősen lecsökkent.

Harkánytól keltre és északra síkvidéki lankák voltak jellemzőek, keleten nagyobb mocsaras területekkel. A település temetője északon, a mai temető közvetlen szomszédságában, egy szárazabb, lejtős részen helyezkedett el. A mai szőlőhegyi rész elődje már ebben az időben látható a térképeken. A szőlőművelésnek már ekkor nagy jelentősége volt a Tenkes D-i lankáin.

A 19. század legelejére a mocsaras területek csökkentek Harkány és Terehegy között és kialakult az az összekötő út a két település között, amely a mai Petőfi utca vonalát jelölte ki. A mai Kossuth utca volt akkoriban is a település főutcája. A déli erdőterületek Terehegy felől egyre inkább még délebbre szorultak, helyét legelő és szántó vette át. K-en még mindig nagy kiterjedésű vizes, mocsaras területek helyezkednek el ebben az időben. Az É-i zártkerti hegyoldalakon továbbra is folyt a szőlőművelés.

Az 1909-es adatok alapján a településen a művelési ágak a következőképpen alakultak:

Művelési ág	Harkány ha	Terehegy ha	Összesen ha
szántó	733 (49,7%)	433 (49,3%)	1166 (49,5%)
rét	183 (12,4%)	81 (9,2%)	264 (11,2%)
legelő	246 (16,7%)	219 (24,9%)	465 (19,8%)
szőlő	56 (3,8%)	97 (11,0%)	153 (6,5%)
erdő	180 (12,2%)	-	180 (7,7%)
terméketlen	76 (5,2%)	48 (5,6%)	124 (5,3%)
Összesen	1474 (100%)	878 (100%)	2352 (100%)

Az adatokból is jól látszik, hogy a domináns művelési ág a szántó volt ebben az időben. A szántók mellett a rétek, legelők viszonylag nagy arányából az állattartás jelentőségére következtethetünk.

A két településrészt 1977-ben csatolták egymáshoz. A mocsaras, vizes területek lecsapolásával Harkánytól északra és keletre újabb jelentős szántóföldi művelésre alkalmas területek alakultak ki. A szőlőművelés és a zártkerti kultúra megmaradt a Tenkes D-i oldalán és az az előtti területeken.

1.12.2.2. Tájhasználat értékelése

Tájhasználat alatt a tájpotenciál adottságainak társadalmi célú érvényesítését értjük, vagyis hogy a táj milyen mértékben alkalmas a társadalom sokrétű igényeinek kiszolgálására.

Harkány közigazgatási területe 2568,7 ha, ebből 1884,5 ha (73,4%) a külterület, míg zártkert 257,6 ha (10%). A maradék 426,6 ha teszi ki a belterületet, amely a teljes közigazgatási terület 16,6%-a.

2015-re a művelési ágak a településen a következőképpen változtak:

Művelési ág	ha	%
erdő, fásított terület	683,3	26,6
gyep (rét, legelő)	218,7	8,5
gyümölcsös, kert	71,0	2,7
kivett	528,3	20,6
szántó	977,8	38,1
szőlő	89,6	3,5
Összesen	2568,7	100

A táblázatot összehasonlítva a tájtörténetnél vizsgált 1909-es táblázattal, jól látszik, hogy a belterület jelentős mértékben megnőtt, valószínűleg az idegenforgalom, gyógyturizmus megerősödésének köszönhetően. A szántó, gyep, legelő területek majdnem a felére csökkentek. Ennek oka valószínűleg szintén a turizmus fellendülésében és ezzel együtt Harkány megváltozott karakterében keresendő. Egyre kevesebben foglalkoztak növénytermesztéssel, állattartással, míg a turizmusból élők száma nőtt. Az erdőterületek növekedtek, ami szintén az állattenyésztés visszaszorulását és ezzel együtt a legelők, rétek beerdősödését tükrözi. A zártkerti területhasználat azonban szinte nem változott, ami részben a szőlő és gyümölcstermesztés számára kedvező klimatikus viszonyoknak, részben a több százéves hagyományoknak köszönhető.

A külterület jelenlegi tájhasználatát a fenti történelmi múltra vezethető vissza. A síkvidéki részeken a szántóföldi növénytermesztés a domináns. Mivel sok a foltszerűen magasabb talajvízállású terület, ezért gyeses mocsaras területek is fellelhetők. Mederbe terelve a Lanka-csatorna több helyen megjelenik a település belterületén is, melyet a hozzá kapcsolódó növényzár kísér hol szélesebb, hol keskenyebb sávban.

Az erdőterületek Harkányban soha nem voltak kiemelkedő jelentőségűek, napjainkban is nagyobb, összefüggő erdőtömb mindössze a településtől D-re helyezkedik el, egy kisebb, de szintén összefüggő erdősáv pedig a belterületről nyugatra húzódik a Hercegpusztai résztól délre.

A belterülettől É-ra a szántóföldek egészen a Villányi-hegység lábáig elérnek. A magasabban fekvő területeken a szántókat felváltja a zártkerti területhasználat, melynek gyökerei az egész térségben több százéves múltra tekintenek vissza. Ezen a részen zömében gyümölcsösök, szőlők találhatóak, de néhány lakóingatlan is beékelődött.

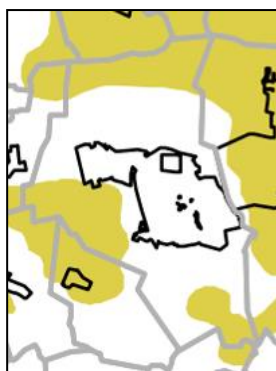
Az 58-as számú út mellett helyezkedik el ma is a település temetője, mely jelentős örökzöld állományával és bevezető fasorával messziről kiemelkedik a sík, szántóföldi környezetből. Mellette áll a bolgár katonai emlékmű, amely szintén szépen fásított és karbantartott.

Összességében elmondható, hogy a tájhasználat a szántóföldi műveléssel maximálisan alkalmazkodott a kedvező helyi klimatikus és talajviszonyokhoz, míg a zártkerti és szőlőterületek a tágabb értelemben vett táji karaktert tükrözik.

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek közé azok az országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben lehatárolt övezeteket tartoznak, ahol a természeti vagy kulturális örökség adottságai alapján, a kilátás – rálátás szempontjából védendő tájképi területek találhatóak. A 2015. január 1-én hatályba lépett OTTrT az egész országra kiterjedően meghatározza ezeket az övezeteket. Harkányra vonatkozóan az ábrán látható területeket jelölte ki.

29. ábra - Kivonat az OTTrT, Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezeti tervlapból

A fenti ábra is azt igazolja, hogy a dominánsan szántóföldi tájhasználat a látványértékek szempontjából igen nagy jelentőségű. A településről É-ra tekintve a harkányi szőlőhegy, majd a Tenkes-hegy vonulata látszanak a Máriagyűdi templom tornyaival, K-en pedig a

Szársomlyó sajátos karakteres csúcsa, a siklósi vár körvonalai a legnevezetesebb pontok, melyek kiemelkednek a síkvidéki környezetből.

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Nemzetközi jelentőségű természetvédelmi területek az úgynevezett Natura2000 területek, melyek egy európai szintű összefüggő ökológiai hálózatot jelölnek. A hálózat elemeinek kijelölése az egyes tagországok feladata. A Tenkes-hegy (HUDD20001) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési Natura2000 területként van nyilvántartva. Ennek egy része Harkány közigazgatási területére esik.

Harkány közigazgatási határa a Duna-Dráva Nemzeti Park igazgatóságához tartozik. **Országos** jelentőségű védett terület nem található Harkány közigazgatási határán belül.

A **helyi** jelentőségű védett területeket a következő táblázat foglalja össze:

Megnevezés	Jellege	Kiterjedése	hrs.	Védetté nyilvánítás
Facsoport	3db Quercus robur (kocsányos tölgy)	4320 m ²	0276/5	10/2000 (XI. 08.) Önkorm. Rend.
Idős fa	1db Quercus robur (kocsányos tölgy)	A védett fa lombkoronája által meghatározott terület függőleges vetülete körben 2 m-rel megnövelve	0384	10/2000 (XI. 08.) Önkorm. Rend.

A védetté nyilvánítás indoka mindkét esetben a különleges magasságú és törzsvastagságú, idős fák fenntartásának biztosítása.

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózat a természetes, természetközeli és mesterséges élőhelyek összefüggő rendszere. Egy település ökológiai hálózata soha nem önálló egység, mindig egy magasabb szintű hálózat részeként kell rá tekinteni. A hálózaton belül a magterületek jelentik a természetes életközösségek számára a stabil környezetet, melyeket az ökológiai folyosók kötnek össze, ahol létrejön a különböző populációk közötti kapcsolat. Mindezeket pufferterületek veszik körül, ahol szükséges.

a kert művelésével. Mindezek következtében a telkek beardősülnek. A telkek megközelítése is több helyen nehézkessé vált, mivel az utak a megfelelő gondozás hiányában szűkülnek, állapotuk romlik, aminek következtében néhány telek megközelíthetatlenné válik. A beardősülés folyamata káros, hosszú távon a több százéves múltra visszatekintő zártkerti rész méretének jelentős csökkenéséhez, ezzel együtt a tájkép jelentős megváltozásához vezethet.

Szintén a zártkerti részeken okoz problémát a vízerózió, amely a csapadékvíz nem megfelelő kezeléséből ered. Ez ugyan nem tájhasználatból eredő konfliktus, mégis tájökológiai problémákat okoz, hiszen hozzájárul a komoly múlttal rendelkező zártkerti rész állapotának romlásához. A meredekebb hegyoldali lejtőkön az eddigieknél nagyobb figyelmet kell fordítani a csapadékvíz megfelelő elvezetésére, illetve egy részének helyben tartására. Az egyre gyakoribb heves, hirtelen lezúduló nagy csapadékmennyiséggel járó zivatarok komoly problémát jelentenek azokon a felszíneken, ahol a szőlőművelés miatt nincs aljnövényzet, így az üres felszínen felgyorsul a víz lefolyása, és mély barázdákat, akár horhosokat vés magának. Ez a telkeken megnehezíti a művelést, az utak állapotát tovább rontja, ezzel újabb telkeket tesz nehezen megközelíthetővé. A problémát nem a zártkerti rész csökkentésével kell megoldani, hanem az időjáráshoz alkalmazkodó művelési kialakításokkal (pl.: teraszos művelés, gypesítés a szőlőültetvény alatt), melyek a lezúduló víz lassítására, megfogására irányulnak.

Funkcionális konfliktus a településen nem található. Harkányra az ipar nem jellemző, gazdasági besorolású terület is csak kevés található a településen. Közülük tájhasználat szempontjából a legjelentősebb az 58-as út melletti telephely, melynek tájba illesztése azonban megoldott, így nem okoz tájhasználati konfliktust.

1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei

Zöldfelületnek nevezünk minden biológiailag aktív területet, amely időszakosan vagy tartósan növényzettel fedett. Alapvető rendeltetésük szerint termesztési vagy kondicionáló célúak lehetnek. Az elsősorban kondicionáló hatású zöldfelületek szerkezeti és funkcionális kapcsolatban álló összessége a zöldfelületi rendszer. Ez egy települési szintű kategória, amely minden irányból kapcsolatban áll a táji rendszerekkel. Elemei lehetnek magántulajdonú, korlátozottan közhasználatú vagy teljesen a közhasználat számára nyitott területek.

Harkány belterülete jelentős zöldfelülettel rendelkezik. A zöldfelületek szempontjából a települést három részre lehet osztani.

- A Kossuth utcától nyugatra található az eredeti településközpontra épült központi lakórész. Itt a zöldfelületeket leginkább a magánkertek jelentik, ezen kívül összekötő fasorokat, kisebb-nagyobb utcai zöldsávokat találunk.
- A Kossuth utcától keletre található a fürdő, és a hozzá kapcsolódó üdülőterületek, ahol a rekreáció céljából nagyobb, összefüggő zöldfelületek tudtak kialakulni részben az üdülési funkcióhoz kapcsolódó parkokkal, részben a szélesebb utcáknak köszönhető összekötő sávokkal.
- A harmadik rész pedig a földrajzilag is kissé elkülönülő Terehegyi településrész, ahol az egész utcaszerkezet a központi parkra épül, ezzel állnak szerkezeti kapcsolatban a magánkertek.

1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

A **Kossuth utcától nyugatra** található lakórészben a sporttelep és a művelődési ház mögötti sétány és park a meghatározó zöldfelületi elemek. Az előbbi szépen karbantartott, gyepes terület, melyet egy impozáns nyárfasor határol a lakóterületek felől. Utóbbi pedig egy közpark sétánnyal, ami a déli lakóterületeket köti össze a település központjával. A sétányt fasor kíséri végig, körülötte sétautak, padok, egy kis KRESZ PARK kaptak helyet. Az egész park szépen karbantartott, átlátható, rendezett. A településrészen az utcák találkozásánál kisebb teresedések alakultak ki, melyek egy része zöldfelületként funkcionál. Nyugatról a használaton kívüli vasutat kíséri végig egy jelentős zöld sáv, amely lezárja a lakóterületet, egyben megteremti az ökológiai kapcsolatot a nyugatra található külterületekkel.

A Kossuth utca nagy forgalmú bevezető út, melynek két oldalán szervízút fut. A szervízút és a fő út között zöldsáv húzódik. Ez a sáv azonban növényzetét tekintve össze-vissza képet mutat, így nem tud karakteres elemmé válni. A szervízút felújítása megtörtént, itt egy belső, kis lombkoronás fasor is helyet kapott.

A **Kossuth utcától keletre** található üdülőrész központi eleme a fürdő, mely egy 13,5 ha-os ligetes, fás zöldterületbe van ágyazva. A szépen karbantartott terület egy összefüggő zöld sávot alkot a település tengelyében a Zsigmondy sétány menti parkkal és a kempingig tartó szabad zöldterületekkel együtt. A fürdő és a kemping kerítéssel körülhatárolt, a park és a kemping körüli zöldterületek azonban szabadon látogathatóak. A park városi közpark rangú kialakítása többféle használati igényt kielégít. A kemping körüli zöldterület viszont inkább ligetes, erdős pufferterületnek tekinthető.

A fürdő főbejárata a Bajcsy-Zsilinszky utca felől van. Ezen az utcán végig a parkolása a főszerep, a bejárati oldalon a növényzetet csak néhány meghagyott koros fa képviseli. Az utca üdülők felőli oldalán végig egy gömbkőris (*Fraxinus ornus* 'Mecsek') fasor található, amelyet egységes koncepció alapján telepítettek.

Az utca keleti oldalán végig szállodák, üdülők sorakoznak, melyek parkjai nagy területen beállt növényzettel rendelkeznek. Ugyanez vonatkozik a Bartók Béla utcára is, ahol az összenőtt, koros növényzet között néhol az üdülőépületek már nem is látszanak. Az egyes üdülők, szállodák parkjai egymással szerkezeti összeköttetésben állnak, így jelentős elemei Harkány zöldfelületi rendszerének.

A Siklósi út északi oldalán található arborétum sűrű, fás terület, mely méreténél és faállományánál fogva jelentős zöldterülete a városnak. Ökológiai és vizuális szempontból fontos szerepet tölt be, használati értéke azonban még kiaknázatlan. A mögötte található zömében gyepes, ligetes szabadterület egészen a Bartók Béla útig húzódik. Ennek szerepe elsősorban ökológiai és klimatikus szempontból jelentős, használati értéke minimális.

A déli üdülőterület is zöldbe ágyazott része a városnak. A magánkerteket rendezett, növényesített utcák fogják közre, melyek néhol szélesebb zöld folyosóként jelennek meg. Központi tengelyében, a Berek utcában széles zöld sáv húzódik a vízparthoz kapcsolódóan. Ez a gyepes, erdős területrész rekreációs jelentősége mellett kedvezően befolyásolja a szomszédos üdülők klímáját is.

Az üdülőterület nyugati határát a Szúnyog-tó és az azt kísérő zöldsáv jelenti. A mesterséges tó és környezete élőhely szempontból jelentős, településképi szempontból azonban rendezetlen összhatást nyújt.

A harmadik településrész, a **terehegyi városrész** megőrizte különálló jellegét. Itt a vízfolyás és a körülötte kialakult park központi jellegű, köré szerveződnek az utcák és a házakhoz tartozó magánkertek, melyek aztán összeköttetést jelentenek a külterületek zöldfelületi rendszerével. A központi rész mind látvány, mind ökológiai szempontból kedvezően befolyásolja a településrész hangulatát és klímáját.

1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése

Harkány a fürdő és a hozzá kapcsolódó üdülőterületek miatt jelentős zöldfelülettel bír. A zöldfelületek eloszlása azonban kissé aránytalan és néhol minősége is fejlesztésre szorul. Eloszlását tekintve a jelentős zöldfelület inkább a belterület keleti felében jelenik meg, itt tud összefüggő zöldfelületi rendszerként működni. Ez ökológiai és klimatikus szempontból is fontos, kedvező körülményeket teremt az élőhelyek közti kapcsolatok kialakulásában, mindeközben tompítja az időjárás szélsőséges értékeit elsősorban a nyári forróságban. Mindezek az üdülőhelyi környezet miatt különösen nagy jelentőséggel bírnak.

A nyugati településrészen a zöldfelületi ellátottság inkább átlagosnak mondható, itt is kialakult egy laza, zöldfelületi rendszer a magánkertek és az egyes utcaszakaszok zöldterületeiből, itt azonban ez a rendszer kevésbé összefüggő, több szigetszerű elemet tartalmaz (pl.: sportpálya, sétány), és a zöldfelületek aránya a beépített, burkolt területekhez képest alulmarad a keleti városrész arányaihoz képest.

Minőség tekintetében a település egészén meglátszik, hogy a zöldterületeket rendszeresen gondozzák, kaszálják, a növényzetet karbantartják. Ez a rendezettség elengedhetetlen egy nemzetközi hírű üdülővárosban. Zöldfelületi fejlesztésre azonban több ponton szükség lenne ahhoz, hogy a város híréhez és látogatottságához méltó, a mai kornak megfelelő zöldfelületi rendszer tudjon kialakulni a település egészén.

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

- A **Kossuth utca** fő bevezető út jellege miatt nagy forgalmat bonyolít, amire a kétsávos útszakasz megfelelő. Hiányzik azonban az egységes növényzet, ami keretet, rangot adna ennek a fő bevezető útnak. Az úttest menti zóldsávban helyenként különböző időkből megmaradt, vegyes fák állnak. Alattuk aljnövényzet vagy egynyári kiültetés foltszerűen lett telepítve. Mindez összevissza képet mutat. A teljes utca egységes koncepció alapján, tájépítész szakember által megtervezett fásítást igényel, amelynek során a megfelelő cserjeszint és talajtakaró szint is megtervezésre kerül.
- Hasonló a helyzet a **Bajcsy-Zsilinszky utcában** is, azzal a különbséggel, hogy itt nem a bevezető út jellegét, hanem a fürdő bejáratát és a hozzá kapcsolódó parkolást kell egységesen megtervezett fásítással keretbe foglalni, és ezáltal a funkciókat erősíteni.
- Az **arborétum** jelentős területe ellenére csak nagyon csekély szerepet tölt be a városi szintű zöldfelület-használatban. Az erdőszerűen összenőtt park hiába játszik fontos ökológiai szerepet, ha az üdülőterületekhez kapcsolódó rekreációnak, kikapcsolódásnak nem tud igazán színtere lenni. Itt is a faállomány tájépítész szakember által végzett, egységes koncepció alapján való átvizsgálása, kiegészítése szükséges oly módon, hogy mindeközben az arborétum megteljen látványelemekkel, ezáltal vonzó célpontja legyen a településnek. Szükséges lenne az értéktelen fajok ritkítása, helyettük értékes, néhány kuriózum jellegű fafaj telepítése.
- A **Szúnyog-tó** kialakításából látszik, hogy a településen igény van olyan rekreációs célú területekre, melyek a táji elemek felsorakoztatásával hozzájárulnak a településkép kedvező alakulásához is. A tó megléte kedvező, kialakítása azonban rendezésre szorul. A szigettől délre eső partszakaszok rendezetlenek, szemetesek, a partvonal kialakítása bizonytalan. Szükséges lenne a part újragondolása, melynek során az élőhelyek megtartása mellett rendezett, használható partszakasz jönne létre. Kilátópontok, szemlélődőhelyek, lejáratok a vízfelszínhez mind hozzájárulnának a tó szerepének felerősödéséhez.
- A belterületen keresztülhúzódó **Lanka-csatorna** felszíni szakaszainak környezete szintén a legtöbb helyen rendezetlen, idényszerű megoldásokat tükröz. Ezek nem méltóak egy nemzetközi hírű gyógyfürdő környezetéhez, rontják a település összképét. Mivel egy vonalas rendszernek tekinthető a csatorna, így a településen végigfutó teljes meder környezetének egységes koncepció alapján történő rendezése jelentene korszerű megoldást.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

Harkány Magyarország, valamint Baranya megye déli részén, Pécsről 27 km-re, a Villányi hegyvonulat a Tenkes és a Nagykopasz-hegy szelíd ívei alatt a Dráva völgyében, az Ormánság és a beleolvadt valamikori Bóköz tájegység északkeleti határán Hegyföld tájegységben található.

A település szerkezetének kialakulásában a domborzati, a vízrajzi, a közlekedésföldrajzi adottságok és természetesen a mindenkori népességszám és települési funkciók egyaránt szerepet játszottak.

A város É-D-i tengelyét az 58. sz. főút (Pécs – Drávaszabolcs), míg a K-NY-i tengelyét a település központjából induló 5701-es Siklósi, ill. 5804-es Sellyei összekötő utak jelentik. A mai szerkezet alakulásában még szerepet játszott az 5814. sz. út, mely Terehegyen – az egykor önálló településen – áthaladva Görcsöny irányába jelent térségi kapcsolatot. E közlekedési kapcsolatok már a XVII. sz-i (II. József korabeli) térképeken is tetten érhetők.

A mai településszerkezet kialakulásában az egykor két településként működő Harkány és Terehegy népességszáma és az 1824-ben megnyílt, és egyre nagyobb jelentőségűvé váló gyógyfürdő egyaránt meghatározó volt.

A települések nagyságrendjét a XVIII. és XIX. sz-ban az alábbi adatok mutatják:

település	Házak (db)				Lakosok (db)			
	1752	1784	1859	1909	1752	1784	1859	1909
Harkány	29	66	104	120	-	402	619	752
Terehegy	28	60	97	101	-	417	546	455

A számok szemléletesen mutatják, hogy a két település közel azonos nagyságrendben, egymással párhuzamosan fejlődött, csak a XX. sz. elején, valószínűsíthetően a fürdő jelentőségének növekedésével gyarapodott erőteljesebben Harkány lakosságszáma.

Harkány **lakosságának száma** 1938 – 1998 között:

év	lakosság száma (fő)
1938	858
1949	1097
1960	1618
1980	3186
1985	3133
1992	3377
1995	3418
1996	3581
1998	3329

Harkány népességszámának alakulásában az 1949 és 1960 közötti (521 fő), majd az 1960-1980 közötti (1568 fő) népességszám növekedése a kimagasló érték, az utóbbi időben történt Terehegy csatlakozása is. Az 1960-1980 közötti időszak egyben a fürdő népszerűségének, új üdülőterületek kialakulásának időszaka is volt. 1980-1996 között lassú gyarapodás, majd stagnálás következett be a népességszám alakulásában.

Harkány és Terehegy közigazgatási területének **művelési ág szerinti besorolása** 1909-ben az alábbi volt:

művelési ág	Harkány		Terehegy		Σ	
	ha	%	ha	%	ha	%
szántó	733	49,7	433	49,3	1166	49,5
rét	183	12,4	81	9,2	264	11,2
legelő	246	16,7	219	24,9	465	19,8
szőlő	56	3,8	97	11,0	153	6,5
erdő	180	12,2	-	-	180	7,7
terméketlen	76	5,2	48	5,6	124	5,3
Σ	1474	100	878	100	2352	100

A két település adottságait összesítve megállapítható:

- a domináns művelési ág a szántó (49,5%)
- legelő, rét ~30%
- kismértékű a szőlő (6,5%) és erdő (7,7%) területek aránya
- a terméketlen területek alatt (5,3%) valószínűsíthetően a beépített területek értendők

A fenti adatok alapján egyértelműen a mezőgazdaságot és az állattenyésztést tekinthetjük e települések gazdasági erejének a fenti időszakban.

Harkány **igazgatási területének** szerkezetére az alábbi területhasználatok a meghatározóak:

- az északi, domboldali sáv kertes mezőgazdasági terület
- a belterület a település közepén, a siklósi határhoz csatlakozóan alakult ki és fejlődött napjainkig
- a mezőgazdasági (szántó) területek a belterületet három oldalról (É, NY, D) határolják
- az erdőterületek továbbra sem játszanak meghatározó szerepet, a város NY-i és D-i részén képeznek összefüggő sávot

A város dinamikus fejlődését talán a legszemléletesebben mutatja a **lakások építési idejének** adatsora:

	-1946	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2005	2006-2011	Σ
db	116	108	342	509	306	273	326	80	2060
%	5,6	5,2	16,6	24,8	14,8	13,3	15,8	3,9	100

Az adatok elemzéséből az alábbiak rögzíthetők:

- a lakásoknak csak 10,8%-a idősebb 50 évnél
- 1960-2000 között a lakások 70%-a épült, az egyik legdinamikusabb 10 év az 1971-1980-ig terjedő időszak
- 2001-2005 között épült 326 lakás a legnagyobb, míg a 2006-2011 közötti a legkisebb építési volument jelenti

Harkány jellegzetességének tekinthető a lakás és üdülés együttlélése. 2011-ben:

lakott lakás	1430 db	69,4%	(3551 fő)
nem lakott lakás	430 db	20,9%	
lakott üdülő	200 db	9,7%	(387 fő)
Σ	2060 db	100	

Az adatsorból különösen a 430 db nem lakott lakás emelendő ki, valószínűsíthetően e lakások üdülési céllal hasznosítottak.

A városszerkezet alakulására a már említett főútvonalakon kívül hatással volt a Harkányt É-ről és Ny-ról behatároló, 1913-ban megépült vasút (1976-ban a pécsi, 2007-ben a sellyei kapcsolat is megszűnt), mely Siklós, Villány és Sellye irányába is biztosított kapcsolatot.

A közúti közlekedésben teremtett új lehetőséget a város és Terehegy között megépült 58-as út új nyomvonala, mely egyben új fejlesztési területek kialakítását is lehetővé tette.

Harkány sajátossága a Siklósi út É-i oldalán lévő autóbusz pályaudvar és piac, mely a gyógyfürdő mellett egyben nemzetközi találkozóhely is.

1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

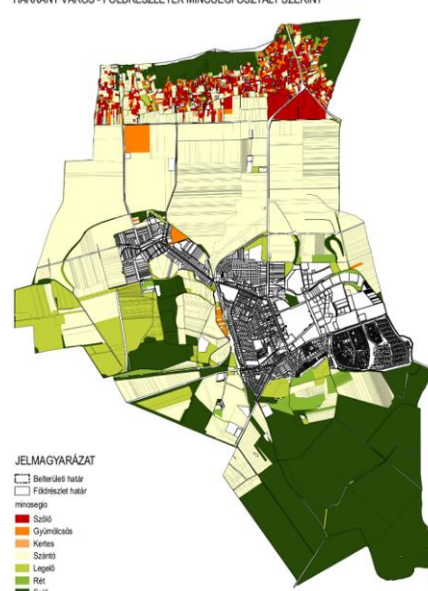
Földrészlet statisztika művelési áganként							
művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	Σ alrészlet terület (ha)		legkisebb alrészlet terület (m ²)	legnagyobb alrészlet terület (m ²)	átlagos alrészlet terület (m ²)
erdő, fásított terület	326	329	683,3	26,6%	299	501 360	41 908
gyep (legelő, rét)	359	372	218,7	8,5%	56	263 835	10 814
gyümölcsös, kert	582	586	71,0	2,7%	173	133 771	2 499
kivett	3793	3797	528,3	20,6%	5	136 063	1 391
szántó	1235	1575	977,8	38,1%	19	432 704	6 208
szőlő	608	623	89,6	3,5%	80	11 724	1 438
Σ	-	-	2568,7	100%	-	-	-

A 2015 és 1909 évi adatok különbözősége kitűnően jelzi az elmúlt 100 évben a település területfelhasználásában, a táji megjelenésben, és Harkány szerepkörében történt változásokat, hiszen

- a település területe ~200 ha-al növekedett
- a belterület (korábban terméketlen terület) 3,4-szeresére növekedett
- a szántó és legelő területek 80%-ról 46,6%-ra csökkentek
- az erdőterület 7,7%-ról 26,6%-ra növekedett
- a gyümölcsös és szőlő területek 6,5%-ról csak kis mértékben, 6,2%-ra csökkentek

Fenti adatok egyértelműen jelzik, hogy az egykor a mezőgazdaságból és állattartásból élő településen ez utóbbi funkciók visszaszorultak, ma Harkány az ország egyik kedvelt üdülővárosává és lakóhelyévé vált.

HARKÁNY VÁROS - FÖLDRÉSZLETEK MINŐSÉGI OSZTÁLY SZERINT

1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

Földrészlet statisztika fekvésenként								
fekvés	Földrész- letek száma	egyéb önálló épületek száma	egyéb önálló lakások száma	Σ terület (ha)		legkisebb földrészlet terület (m²)	legnagyobb földrészlet terület (m²)	átlagos földrészlet terület (m²)
belterület	3472	98	2515	426,6	16,6%	11	136 063	1 229
külterület	1501	0	0	1884,5	73,4%	5	768 850	12 555
zártkert	1497	0	0	257,6	10,0%	33	62 274	1 721
Σ	6470	98	2516	2568,7	100%	-	-	-

A hatályos településszerkezeti terv az alábbi területfelhasználási egységeket különbözteti meg:

Beépítésre szánt területek:

- kisvárosias lakóterület Lk
- kertvárosias lakóterület Lke
- falusias lakóterület Lf
- településközpont vegyes terület Vt
- üdülőházas üdülőterület Üü
- hétvégi házas üdülőterület Üh
- gazdasági terület (kereskedelmi – szolgáltató) Gksz
- különleges területek K

Beépítésre nem szánt területek:

- közlekedési és közmű területek Kö
- zöldterület Z
- erdőterület E
- mezőgazdasági terület M (szántó művelési ág, gyepterület, kertészeti terület)
- vízgazdálkodási terület V
- természetközeli terület

Harkányhoz **hat külterület** tartozik:

	külterület	népszámlálási lakónépesség	lakások	nem lakott üdülők	lakott egyéb lakóegységek
1	Drávaszabolcsi út	-	-	-	-
2	Malomtelep	11	4	-	-
3	Szőlőhegy	19	9	61	6
4	Töttösitánya	18	6	-	-
5	Vasút őrház	-	-	1	-
6	Vasút köz	-	-	-	-

A külterület települési jellegét tekintve a Drávaszabolcsi út és a Vasút köz külterület összeírt lakóegység és népesség nélkül, a Vasút őrház forgalmi település, Malomtelep, Szőlőhegy, Töttösitánya pedig mezőgazdasági jellegű lakótelep, ill. lakóhely.

Intézmények csoportosítása

1. IGAZGATÁSI ÉS TÁRSADALMI INTÉZMÉNYEK

- Polgármesteri Hivatal (Petőfi s. u. 2-4.)
- Harkányi Rendőrőrs (Bartók B. u. 1.)
- Posta (Kossuth L. u. 57.)

2. MŰVELŐDÉSI, OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK

- Művelődési Ház (Kossuth L. u. 2.)
- Könyvtár (Kossuth L. u. 2.)
- Szabadtéri színpad (Zsigmondy sétány)
- Futó László Pál Múzeum (Szent István u. 40.)
- Kitaibel Pál Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (Arany J. u. 16.)
- Napközi Otthonos Óvoda (Kölcsey tér)

3. EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS ÉS GYÓGYÁSZATI INTÉZMÉNYEK

- MÁV Gyógykórház (Bajcsy-Zsilinszky u. 1)
- Egészségház (Kőrösi Csoma s. u. 43.)
- Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház (Zsigmondy sétány 1.)
- Thermal Gyógyszertár (Arany J. u. 14.)

4. KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÁSI INTÉZMÉNYEK

- Piacsarnok (Ady E. u. 1.)
- SPAR áruházak, virágüzlet, húсарuház, ajándékbolt

5. VENDÉGLÁTÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS SZÁLLÁSHELYEK

SZÁLLODÁK

- Ametiszt Hotel Harkány (Szt. István u. 26-28.)
- Baranya Hotel (Bajcsy-Zsilinszky u. 5-7.)
- Dráva Hotel Thermal Resort (Bartók B. u. 1.)
- Hotel Arborétum (Siklósi út 21.)
- Hotel Korona Thermal (Bajcsy-Zsilinszky u. 3.)
- Hotel Xavin-Wellness (Kossuth L. u. 43.)
- Komfort Hotel Platán (Bartók B. u. 15.)
- Lídia Hotel Wellness (Kossuth L. u. 49.)
- Siesta Club Hotel (Kossuth L. u. 17.)
- Thermal Hotel Harkány (Járó J. u. 1.)
- Well Hotel (Bartók B. u. 2.)
- Wellness Hotel Kager (Szt. I. u. 50-52.)

PANZIÓK

- A 16 Panzió (Ady E. u. 16.)
- Kokó Panzió (Arany J. u. 7/b.)
- Mediterrán Panzió (Szt. I. u. 2.)
- Pepe panzió (Rózsa F. u. 30.)

ÉTTERMEK

- Adria Étterem (Kossuth L. u. 17.)
- Ametiszt Étterem (Kossuth L. u. 50.)
- Baranya Hotel Étterme (Bajcsy-Zsilinszky u. 5-7.)
- Buffalo Pizzéria (Kossuth L. u. 9.)
- Dráva Hotel Thermal Resort Étterme (Bartók B. u. 1.)
- Forrás Panzió Étterme (Bajcsy-Zsilinszky u. 12.)
- Hotel korona Thermal Étterme (Bajcsy-Zsilinszky u.3.)
- Komfort Hotel platán Étterme (Bartók B. u. 15.)
- Lídia Hotel Wellness Étterme (Kossuth L. u. 49.)
- No Name étterem (Kossuth L. u. 46/a.)
- Robinson Étterem (Kossuth L. u. 7.)
- Rose Kisvendéglő (Kossuth L. u. 18.)
- Sétány Étterem (Kossuth L. u. 14.)
- Szigeti Halászcserda (Rózsa F. u. 2.)
- Tenkes Csárda (Csarnóta, Kültelek Hrsz.. 11.)
- Thermal Hotel Harkány Étterme (Járó J. u. 1/1.)
- Well Hotel Étterme (Bartók b. u. 2.)
- Wellness Hotel Kaker Étterme (Szt. I. u. 50-52.)
- Xavin Hotel Étterme (Kossuth u. 43,)
- Zöldkert Vendéglő (Arany J. u. 12,)
- Katalin Vendéglő (József A. u. 19.)

CUKRÁSZDÁK

- ÉVA Cukrászda (Petőfi u. 43.)
- Amadeus Cukrászda (Kossuth L. u. 12.)
- Ciao-Ciao Cukrászda (Kossuth l. u. 15.)
- Viktória Cukrászda (Kossuth L. u. 51.)

TURISTASZÁLLÁS, KEMPING

- Égerliget Vendégház (Berek u. 44.)
- Termál Kemping (Bajcsy-Zsilinszky u. 6.)

6. SPORT- ÉS SZABADIDŐ LÉTESÍTMÉNYEK

- Harkányi Gyógy- és Strandfürdő (Kossuth L. u. 7.)
Főbejárat: Bajcsy-Zsilinszky utca, Zsigmondy Sétány
Platánkapu: Kossuth L. u.
- Városi Sportcsarnok (Petőfi S. u. 42.)

7. EGYHÁZI INTÉZMÉNYEK

- Református templom (Kossuth L. u. 64.)
- Katolikus templom és templomkert (Ady E. u. 3.)
- Terehegyi református templom (Terehegyi u. 1.)

8. EGYÉB INTÉZMÉNYEK, LÉTESÍTMÉNYEK

- Autóbusz pályaudvar (Bajcsy-zsilinszky u. E. u.)
- Benzinkút (MOL, Pécsi út)

1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

Harkány alulhasznosított barnamezős területtel csupán néhány helyen rendelkezik.

Ilyennek tekinthető:

- a Munkácsy Mihály utcáról északra kijelölt kereskedelmi szolgáltató gazdasági területet, melyen a cca. 4,5-5,0 ha-os területen a vállalkozások száma, a terület kihasználtsága minimális mértékű,
- jelenleg nem működik az 58-as számú drávaszabolcsi főút északi oldalán cca. 3,0 ha-os korábban üzemelő kemping.

A hatályos településszerkezeti terv több helyen irányzott elő gazdasági területet, ezek megvalósítására még nem került sor.

1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

A város konfliktussal terhelt, egyre kedvezőtlenebb állapotot felmutató térsége a Siklói úttól délre elhelyezkedő hétvégi házasság terület.

Az 1960-as évek országosan kedvelt kistelkes, kisházasság beépítési forma híven tükrözte az akkori társadalmi viszonyokat és az „épített környezettel szembeni elvárásokat”.

A területen az igényesen kialakított, gondozott épületek mellett egyre növekszik a még eredeti tömegformálású és anyaghasználatú, avult állagú épületek száma, mely mögött a társadalmi konfliktusok is tetten érhetők.

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

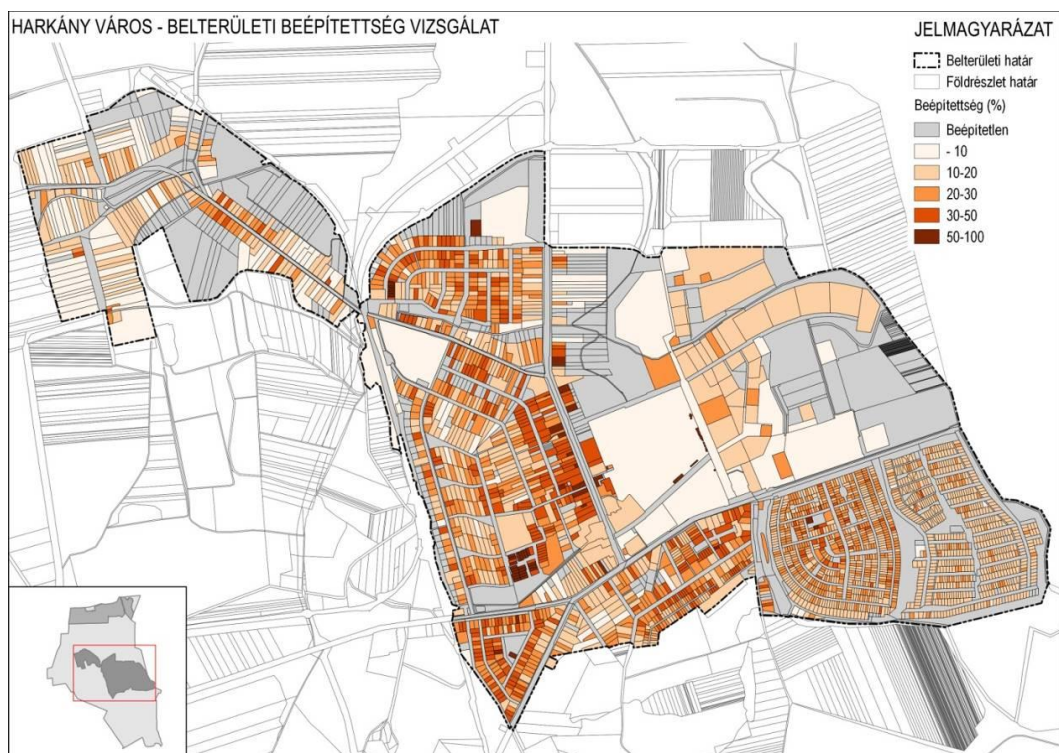
Harkány és Terehegy 1.14.1.1. pontban leírt elemzése a XX. sz. elejéig ismertette az akkor még két település történetét, morfológiáját.

Míg Terehegy nagyrészt megőrizte az egykor kialakult utca- és térszerkezetet, a nagytelkes struktúrát, addig Harkányban elsősorban a főbb útvonalak nyomvonalvezetése maradt meg. Az egykor ezeket kísérő telkes beépítés átalakult, a nagytelkes struktúra tömbfeltárásokkal sűrűsödött be. Az egykori falusias beépítés (oldalhatáron álló, előkert nélküli és előkertes beépítési mód) ugyancsak Terehegyen érhető tetten.

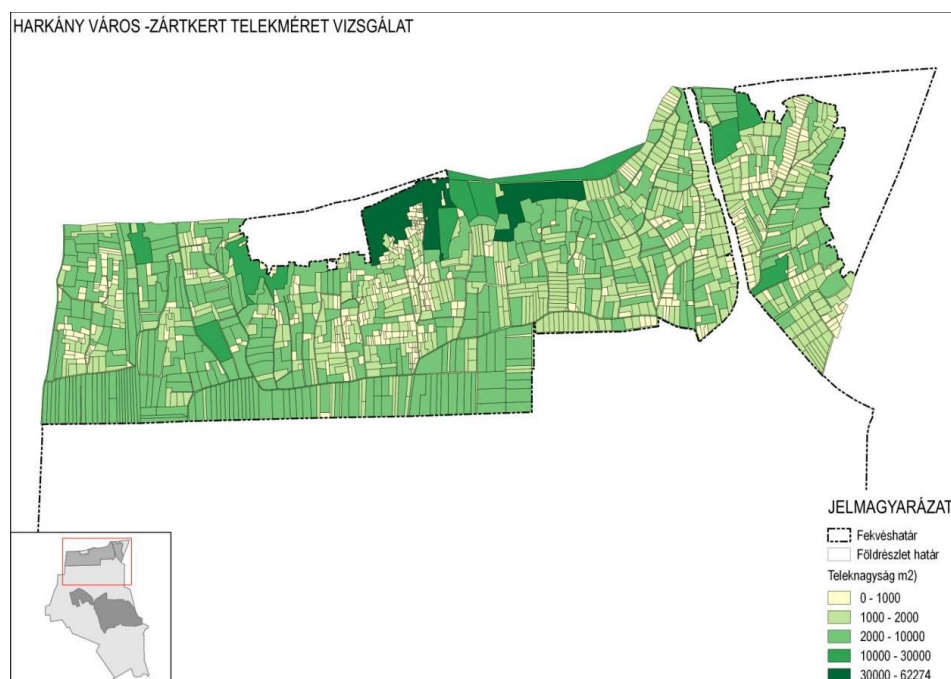
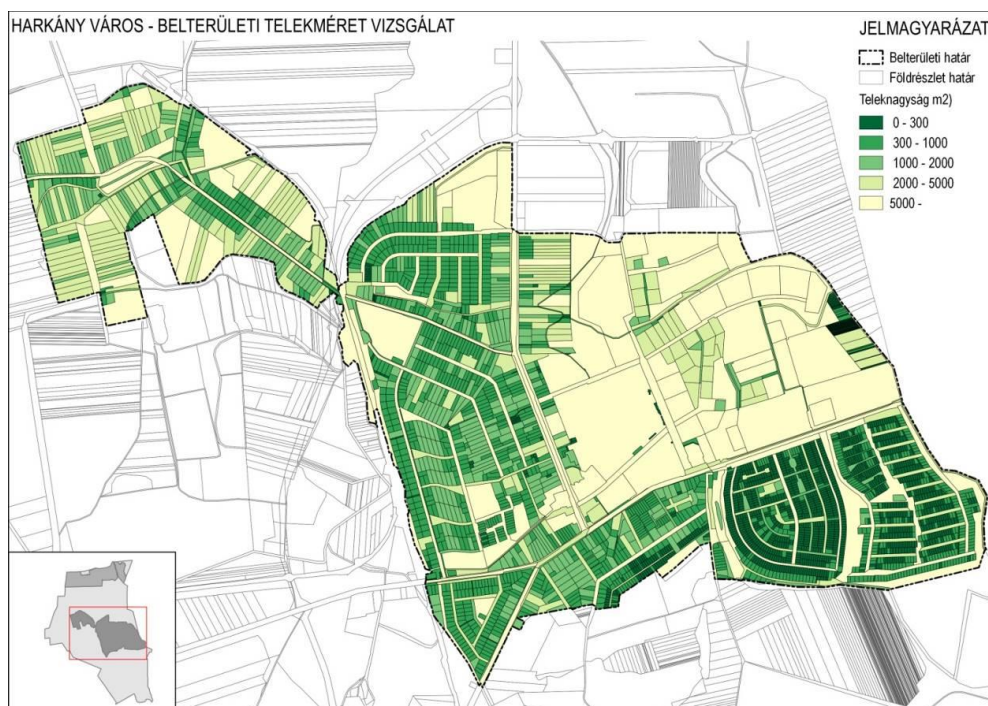
Harkányban mind a lakó-, mind az üdülőterületen tervezett utcahálózat és szabályos telekosztás készült. A beépítési módok a „mindenkor szokásos” formában alakultak, a hagyományos oldalhatáron álló forma mellett megjelent a szabadon álló, az ikerházasság és a zárt sorú megoldás is.

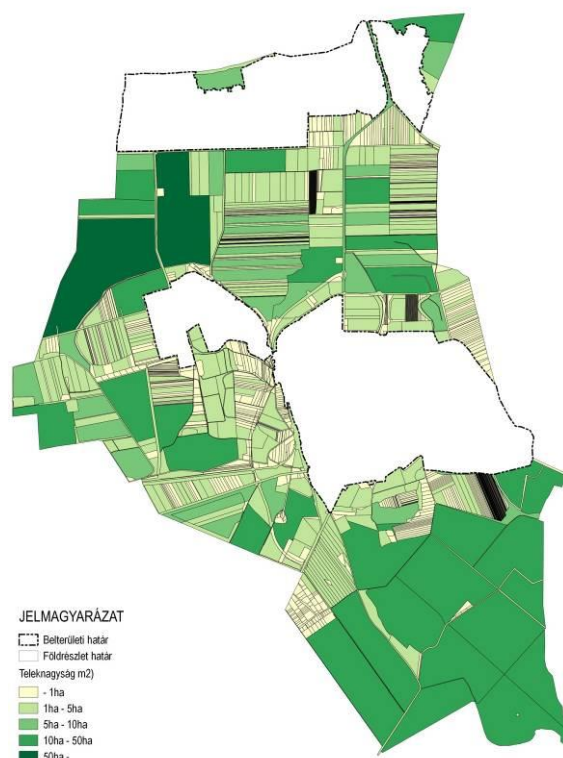
Az utóbbi évek legjelentősebb változása fenti vonatkozásban a Kossuth L. utca, valamint a Petőfi – Kossuth – Táncsics M. utcák közötti tömbfeltárással kialakított Szent István utca mentén történt. E területeken zárt sorú módon, több lakásos lakó- és üdülőépületek épültek az utóbbi 10 évben.

A telekstruktúra és beépítési mód vonatkozásában az üdülőterületeken is létrejöttek az országosan is elterjedt beépítési formák, a nagytelkes társasüdülőtől az aprótelkes hétvégi üdülőig a városban valamennyi mód megtalálható. A lakóterületek változatos képét tovább színesítik az egyes térségekben megvalósított, a közellátást biztosító oktatási, nevelési, kulturális, egészségügyi, kereskedelmi – szolgáltató – vendéglátó intézmények esetenként nagytelkes beépítései.

1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat

1.14.2.1. Tulajdonjogi vizsgálat

A város közigazgatási területén fekvő ingatlanok tulajdonosi szerkezetük szerint állami, önkormányzati és magántulajdonú területekre oszlik. Állami tulajdonú a főközlekedési hálózatok területe, az élővizek területe, az erdőterületek egy része, valamint a kórház.

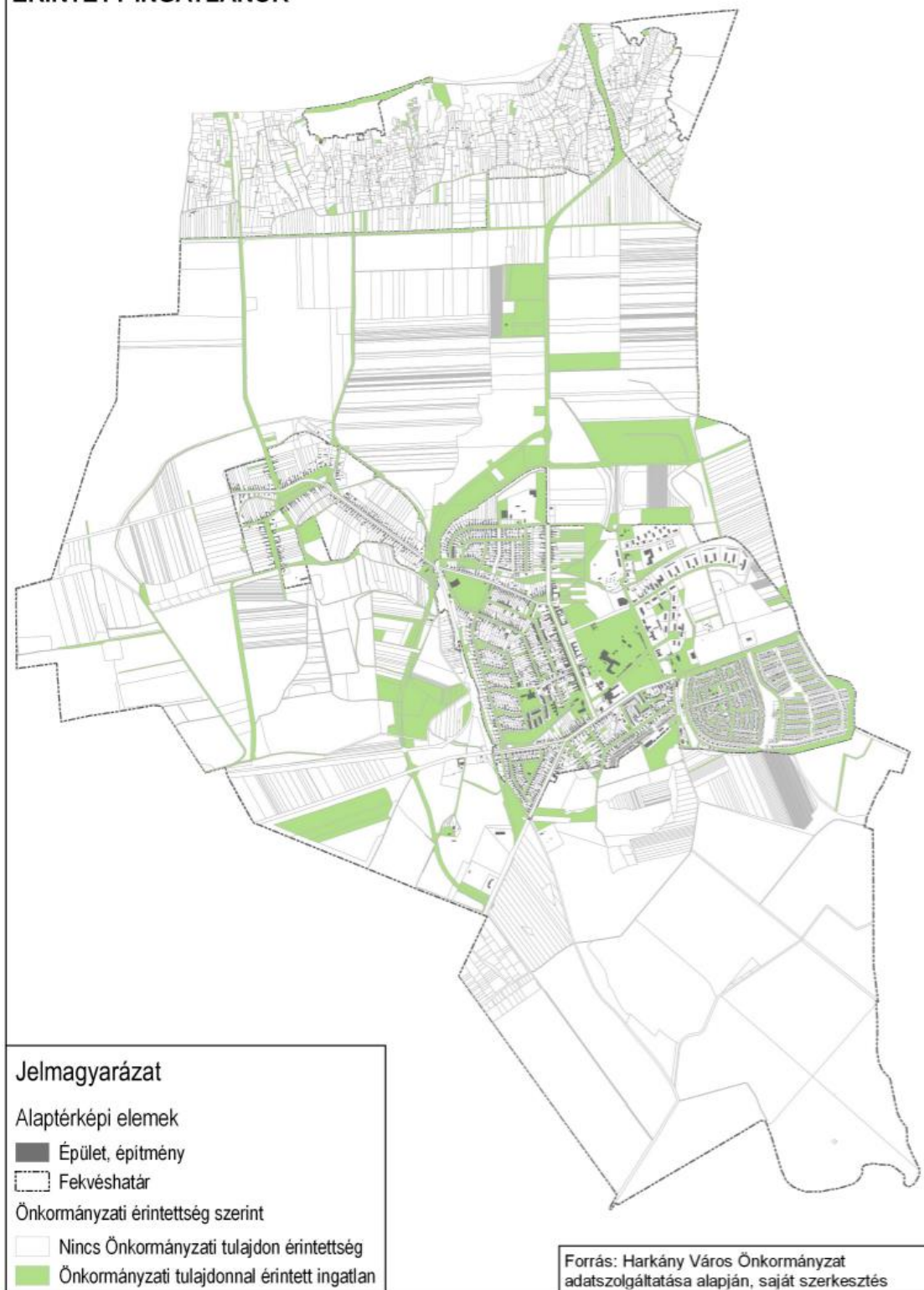
Az önkormányzat tulajdonára a következő pontban található adatok.

Minden más terület magántulajdonban van.

1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az Önkormányzat által átadott teleknyilvántartási alaptérkép összesen 6468 Önálló helyrajzi számmal rendelkező ingatlan található. Az Önkormányzat által átadott Ingatlanvagyon-Kataszterében összesen 827 db önálló helyrajzi számmal rendelkező ingatlanvagyon elem tartozik, melyből helyrajzi szám alapján az alaptérképen 756 db ingatlan azonosítható be. Az ingatlanok közel 10%-ban, 71 ingatlan esetében a jelenlegi kataszteri adatok eltérnek az Önkormányzat által vezetett vagyonkatasztertől. Az egyértelműen beazonosítható 756 db ingatlan elhelyezkedését térképen ábrázoltuk.

HARKÁNY ÖKORMÁNYZATI TULAJDONNAL ÉRINTETT INGATLANOK

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

Jelen helyzetfeltáró vizsgálat a település önkormányzata által biztosított digitális alaptérképen készült.

A vizsgálatok során a közelmúltban megvalósult, de az alaptérképen még nem szereplő létesítményekről a szükséges információt beszereztük.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

A városban az egyes építmények a mindenkor hatályos településrendezési tervben biztosított területfelhasználásnak, és a helyi építési szabályzatban megfogalmazott követelményeknek megfelelően készültek.

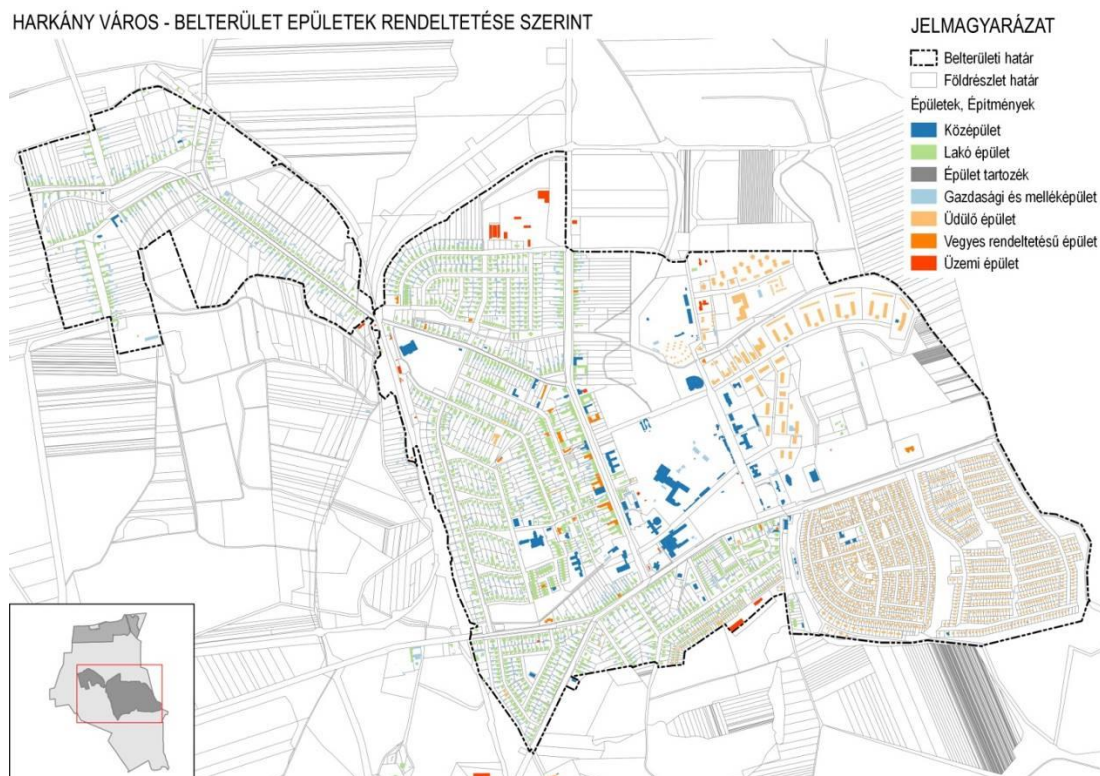
A hatályos tervtől eltérő fejlesztési szándékokat „természetesen” a tervek módosításával biztosította a város önkormányzata.

Funkció, kapacitás, intézmények és ellátottság:

1. Polgármesteri Hivatal (Petőfi S. u. 2-4.)
2. Napközi Otthonos Óvoda (1992-ben adták át, az épület modern, az óvodai neveléshez szükséges funkciók betöltésére maximálisan megfelel. 12 település gyerekeit fogadja, a 7 csoportból 1 német nemzetiségi. Gyermeklétszám 170-200 fő, 300 adagos főzőkonyhával rendelkezik.)
3. Kitaibel Pál Általános Iskola és Zeneiskola (1960 óta folyik tanítás, 1976-ban új szárnyal – 6 tanterem, műhely, tornaterem – bővült. A körzethez 9 település tartozik, a tanulók száma 500. 500 adagos konyhával rendelkezik.)
4. Egészség ház (1989-ben adták át, 2 felnőtt, 1 gyermek háziorvosi szolgálat működik, ill. 2 fogorvosi rendelő.)
5. Baranya Megyei Közgyűlés Gyógyfürdőkörháza (1954-ben alapították, többször bővítették)
6. MÁV Gyógyház (1929-ben épült, szanatórium jellegű 120 ágyas intézmény)
7. Művelődési Ház (1984 óta működik, a konferencia- és klubtermek mellett itt található a helyi könyvtár és a Tenkes TV stúdiója is)
8. Sportcsarnok (1996-ban készült el, sport mellett kulturális programoknak is otthont ad)
9. Idősek Szociális Gyógyotthona (1952-ben létesítették)
10. Idősek Napközi Otthona (1980 óta működik)

1.14.5.1. Funkció, kapacitás

Lásd még 1.14.1.4.

1.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

Városközpont - V

Kossuth utca – K

K-2

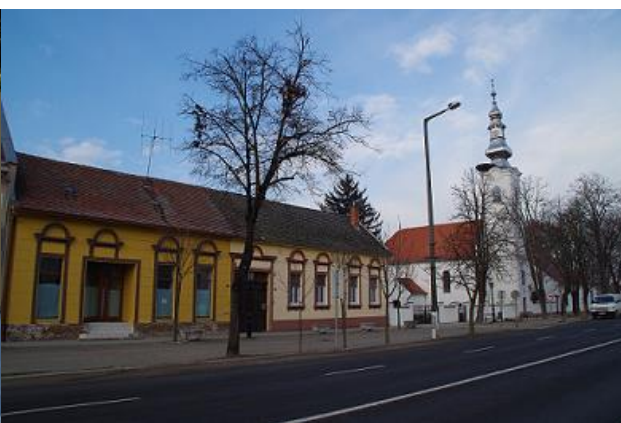
K-3

V

K-4

K-1

K-6

K-5

V-1

V-3

V-4

V-5

V-6

Lakóterület

Zártsorú beépítés

Családi házas terület

Üdülőházas terület

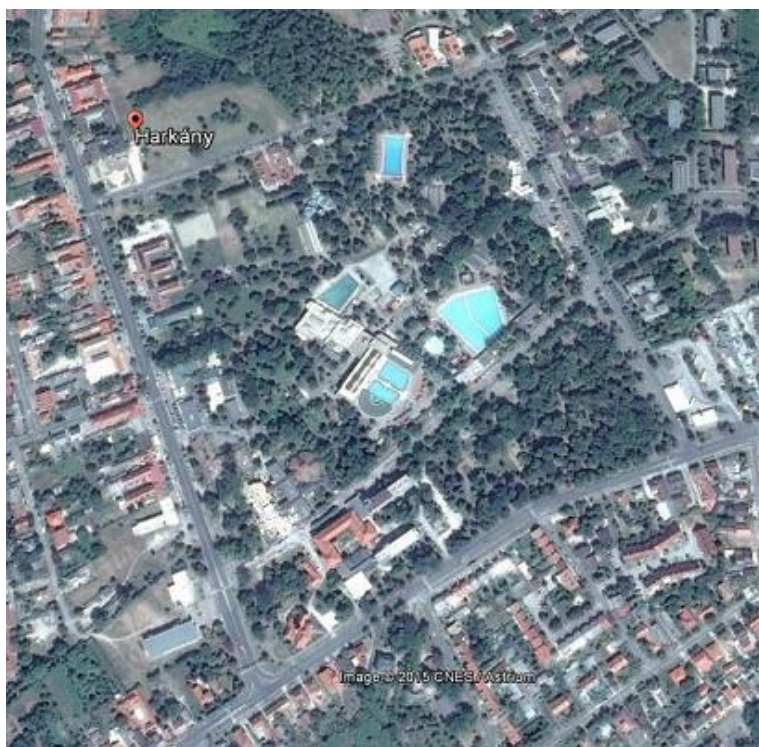

Hétfégi házas terület

Gyógykórház térsége

Gyógy- és strandfürdő

Terehegy

Szőlőhegy

1.14.5.3. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok, magasság, szintszám

Harkány településkarakterében az egyes időszakokban divatos építészeti, városépítészeti formák érhetők tetten.

A város mai karakterében az alábbi sajátosságok különíthetők el:

- Terehegy a két települést összekötő Petőfi u. kivételével mind utca- és térszerkezetében, mind a beépítési módok, szintszámok vonatkozásában alig változott. Az újabb épületek is harmonikusan illeszkednek a kialakult településövezetbe.
- Harkány legnagyobb összefüggő lakóterülete a Kossuth – Ady – Vasút – Petőfi utcák között jött létre az 1960-1970-es években. A terület jellemzője a tervezettség, szabályozottság. Mind a teleknagyságok, mind a beépítési módok egységes hangulatot eredményeztek.

E területen 3 helyen történt jelentős változás:

- átalakult, „főutcává vált” a Kossuth I. utca (zárt sorú, 2-3 szintes beépítés, közellátás és lakás funkció)
- a Rákóczi u. térségében jelentős intézményfejlesztés, a Kölcsey téren társasházas beépítés történt
- új utca született a Kossuth és a Táncsics utcai tömb feltárásával (Szent István utca), mely zárt sorú, kétszintes beépítésével, divatosnak vélt építészeti formálásával hozott „új szint” a kisváros megjelenésébe
- A Petőfi u-tól É-ra, ill. az Ady u-tól D-re elhelyezkedő lakóterületek – kisvárosias és kertvárosias – az előzőekben már említett jegyeket hordozzák
- A városszerkezet középső sávja (a Kossuth és Bajcsy Zs. utcák közötti terület) a strand és gyógyfürdő, valamint a kereskedelmi szálláshelyek sávja, zárt sorú, 2-3 szinten beépítéssel. E terület hangsúlyos eleme a Zsigmondy sétány és a Gyógykórház (a város legmagasabb épülete) épületegyüttese.
A Bajcsy Zs. u. K-i oldala várostörténeti szempontból is jelentős, a XX. sz. elején itt épültek meg Harkány első szállodái (Baranya hotel, Balkon szálló, MÁV Gyógyház), melyek ma a város védett emlékei közé tartoznak.
- A Bajcsy Zs. u-tól, a Szűnyog tótól K-re jött létre Harkány egymástól jól elkülöníthető korszerű üdülőövezete, az üdülőházas (többszintes, tömbtelkes társasüdülők), és a hétvégi házas (~700 db minimális telkes, földszintes) területe.

A településkarakter is meghatározó, az építészeti minőséget is jelző adatsorok az alábbiak:

- az építés idejére vonatkozó táblázatot ld. 1.14.1.1. fejezetben
- a lakások szobaszám szerinti alakulása (db)

1 szobás	2 szobás	3 szobás	4 és több szobás	Σ
257	472	530	801	2060
12,5%	22,9%	25,7%	38,9%	100%

- a lakások komfortfokozata (db)

Össz-komfortos	Komfortos	Félkomfortos	Komfort nélküli	Szükség-lakás	Σ
1526	482	20	18	14	2060
74,1%	23,4%	0,9%	0,9%	0,7%	100

- a lakóépületek magasság és lakásszám szerint (db)

Föld-szintes	Emeletes	Σ	1 lakásos	2-3 lakásos	4-10 lakásos	>11 lakásos	Σ
1456	65	1521	1435	47	19	20	1521
95,7%	4,3%	100%	94,3%	3,1%	1,3%	1,3%	100%

Összefoglalóan megállapítható, hogy Harkány lakóterületén a

- telkes, földszintes (95,7%), egylakásos (94,37%)
- a 3 és több szobás (64,6%)
- az összkomfortos (74,1%)

lakások a dominánsak, ezen épületek határozzák meg alapvetően a város karakterét.

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

Harkány térségében is tártak fel római kori települést, a Pécset (Sopianae) Eszékkal összekötő hadiút mentén – mely gazdag szőlőskertek és gyümölcsligetek alján vezetett, a Villányi-hegység déli oldalán, a Tenkes-hegy lábánál. A Római Birodalom bukása után itt élt hunok V-VI. sz-i emlékeit találták meg két ezüsthibula formájában, majd a VI-IX. sz. között, a régiót uralmuk alatt tartó avaroktól származó régészeti leletek kerültek elő 1934-ben.

Harkány nevét az oklevelek 1323-ban említették először Harkan néven. Megalapozottnak látszik az a feltételezés, hogy neve a Horka (Harka) személy- vagy méltóságnévből, nem pedig a harkály madárnévből származik. Az akkori Harkány (Nagh Harkan) település a mai helyétől északabbra, a Tenkes-hegy lábánál, a Szene-víz (ma Lanka-csatorna) fölött helyezkedett el. Harkány Nagh Harkan nevét 1323-ban említik először írásos emlékek.

Harkány a XIII. sz.-ban királyi udvarnokok földje volt, melyet Károly Róbert király, mint örökös nélkül elhalt ember birtokát Pál fia György temesvári alvárnagynak adott, s határát is leíratta. Harkány, mint jobbágytelepülés 1397-től a mindenkori siklói uradalomhoz tartozott, míg a Harkánnyal összeépült, 1977-ben hozzácsatolt Terehegy kisközségnek más volt a birtokosa és a története is. 1397-ben a Byka nemzetség tulajdonában van a terehegyi birtokközpont. A terehegyi homokdombon (melyen ma a református gyülekezet temploma áll) rommá lett a megerősített nemzetségi és a népnek menedéket adó öreg templom is. A megszállás alatt új nevet kapott az ősi falu: Terehíd. A XVI-XVII. sz.-ban Harkány megmaradt lakossága, mint a török megszállás előtt, alatt és után főleg állattenyésztéssel és bortermeléssel foglalkozott. A török uralom idején a községnek temploma nem volt, csak egy kis oratóriuma. A falu protestáns vallású volt.

A törökök kivonulása utáni időkben a falu birtokosa a Batthyány család volt. Az 1700-as évek környékén feljegyezték, hogy Nagyharkány lakossága a Szene-víz déli oldalára költözött, hogy biztonságosabb körülményeket találjon a török megszállást követően a nehezen járható mocsarakban. II. Rákóczi Ferenc szabadságharcában a harkányi jobbágyok közül a kurucok oldalán harcolva többen is részt vettek.

A vármegyét, így Harkányt is sújtó természeti csapások: 1700-tól 9 éven át pestis, 1701-ben szárazság, 1726-ban az állatok járványos pusztulása, illetve a jégverés következményeként a lakosság 2/3 részét felmentették az adófizetés alól. 1747-től 2 éven át sáskajárás sújtotta a vidéket: „... sáskák sokaságára vall, hogy amikor fölszállottak, elsötétítették a napot ...”

Az újra érvénybe lépő és mind nagyobb adóterhek, majd az 1750-től beszüntetett szabad költözködés joga egyre nagyobb elkeseredést váltott ki a lakosságból. A túléléshez a szabályozatlan Dráva, a Bóköz vízvilága nyújtott segítséget bőséges halállományával.

A harkányi református gyülekezet 1798. március 21-én kezdett templomának építéséhez és 1802-ben fejezte be. A XIX. sz. elején a tanítói lakhoz iskolát is építettek, a harkányi iskolamester erről szóló levele 1813-ban íródott. A parókia 1867-ben épült.

A Batthyány uradalomnak új, nagyobb kiterjedésű legelőkre volt szüksége, hogy megnövekedett állatállományát eltarthassa, ezért 1814-től szükségessé vált a Harkány – Gyűd között elterülő mocsarak lecsapolása, vízelvezető rendszer kiépítése, melyhez igen jelentős jobbágyi robotot vettek igénybe. A Harkány melletti mocsarakban dolgozott Pogány János gyűdi jobbágy is, akinek szaggató fájdalmak kínozták a lábát, csak bottal tudott járni. Érezvén, hogy az árokból felbuzogó meleg víz jótékony hatással van betegségére, beteg lábát egész nap áztatta benne és meggyógyult. A hír gyorsan terjedt, az uradalom is azonnal felismerte a lehetőséget.

1824-ben megkezdték a fürdő kiépítését az akkori térképvázlaton szereplő Büdösrét, Büdöstó helyén.

Erre az évre tehető az első fürdőszezon, melynek forgalma 1.400 fürdőzőt jelentett. Egyre több fürdőhelyet, kádat építettek, és a fürdő működtetése mind több embernek adott munkát. 1844-re felépült az első, a maga korában Magyarország legszebb fürdőháza.

1825-ben Patkovics József „harkányi szegény alap”-ot alapított, hogy nincstelen betegek is gyógyuláshoz jussanak. 1828-ban elkészült az első, 28 szobából álló szálloda, és megkezdődött a fürdőt körülvevő erdő parkrendszerű kialakítása.

1845-ben 970, 1847-ben 3.200 fürdővendég kereste fel Harkányt. Megkezdődött Harkány településszerkezetének átalakulása is. A Batthyányiak a fürdőháztól nyugatra eső telkeket (Kossuth L. u.) az uradalom tisztségviselői számára olcsón átengedték, hogy szép házakat építsenek – így emelve a környék színvonalát. Ezzel megkezdődött Harkány polgárosodása.

A szabadságharc után a fürdő akkor indult igazán fejlődésnek, amikor az 1860-ban a közkegyelemben részesült Batthyány család ismét tulajdonosává vált. Zsigmondi Vilmos 1865 nyarán és kora őszén sikeres próbafúrást végzett. 1866. szeptember 28-án már egy állandó kút üzemelt, 34,77 m mélyről, percenként 1.200 liter 62,5°C gyógyvíz tört a felszínre. A községnek volt gyógyszertára, 1921-től postahivatala, távírdája és távbeszélő állomása.

1825-ben már egy jó minőségű terméskővel kirakott út vezet ide Pécsről.

Új lendületet adott a térségnek a vasútfejlesztés. Beremendtől Barcsig Harkány csomóponttal 1912-ben elkészült a kelet-nyugati sínpár is. Ugyanebben az évben átadták a Harkány és Drávaszabolcs közti szakaszt is. A vasútvonal 1913-ban ért el Harkányba Pécs felől, és 1920-ig kiépült a Dráván túlra is.

1923-ban még csak a fürdő és a malom volt villamosítva, 1926-ban a község házaiban is kigyulladtak a villanykörtek.

1970-ben megszüntetik a drávaszabolcsi, 1976-ban a közvetlen pécsi vasútvonalat. A II. világháború éveiben német csapatok állomásoztak itt, de harci cselekmények csak 1944-ben zajlottak.

Az 1950-es években indították meg az autóbusz közlekedést.

A közigazgatásban is jelentős változások következtek be: a harkányi körjegyzőség 1950. október 1-jén megszűnt. Az ugyanakkor megalakult önálló harkányi tanács 1963. február 1-ig létezett. Ettől kezdve 14 évig a község Siklóshoz tartozott. Ez a tény aligha segítette elő Harkány fejlődését. Ez az állapot 1977. március 31-én ért véget. Ekkor alakult meg az új harkányi tanács több társközséggel. Harkány ekkor nagyközségi rangot is kapott. 1977. április 1-jén hozzácsatolták a 2 km-re ÉNY-ra lévő Terehegy községet.

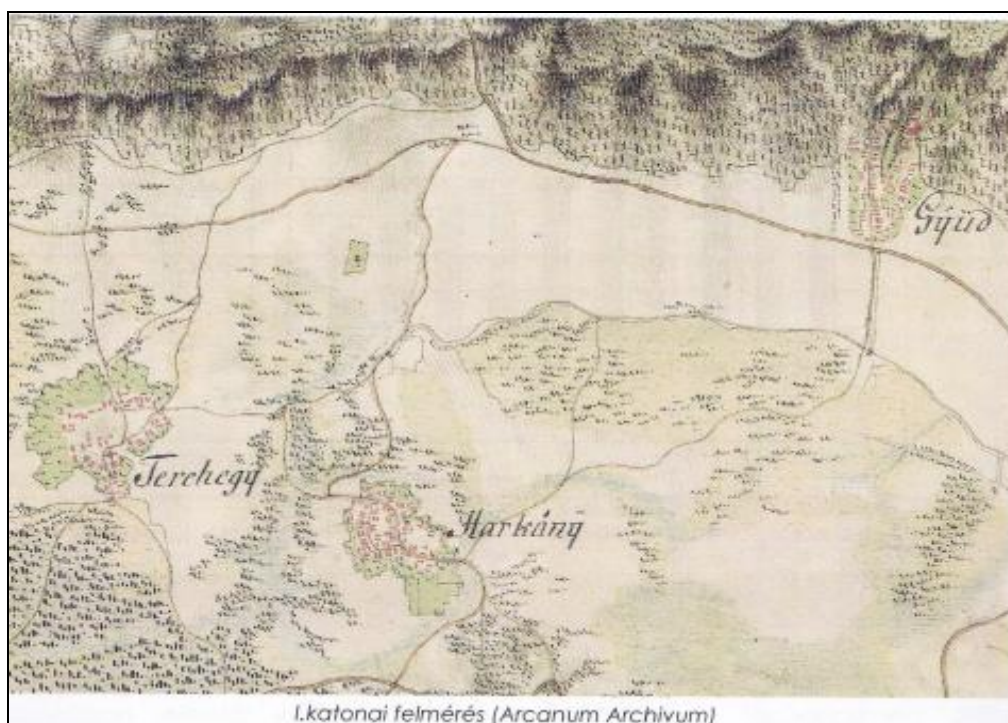
Az 1990-94-es időszak összességében igen sikeresnek mondható, Harkányban soha nem látott fejlődés indult meg. Ezekben az években adták át az új óvodát, ez alatt az idő alatt

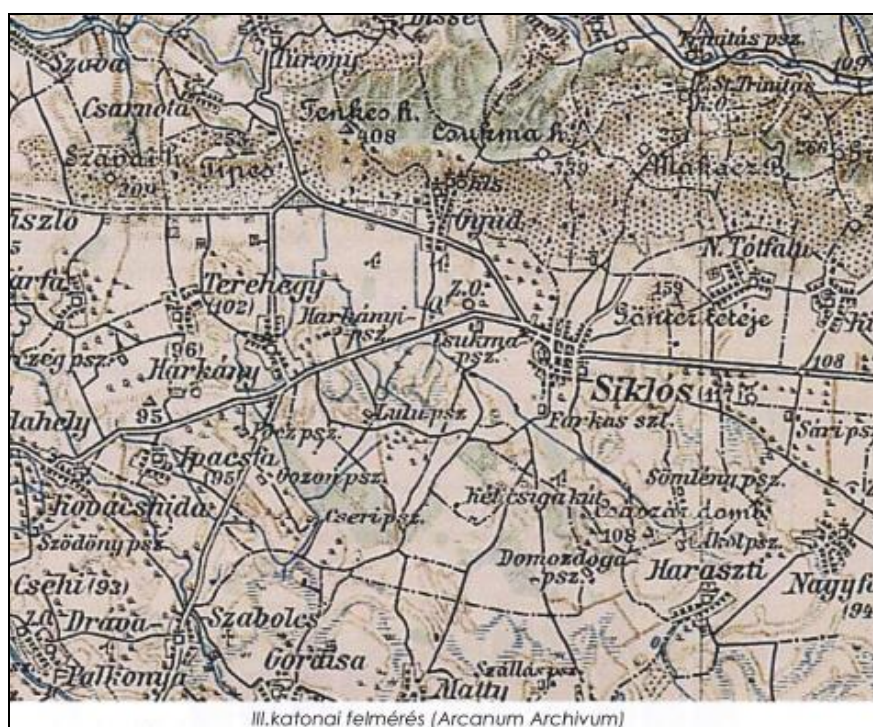
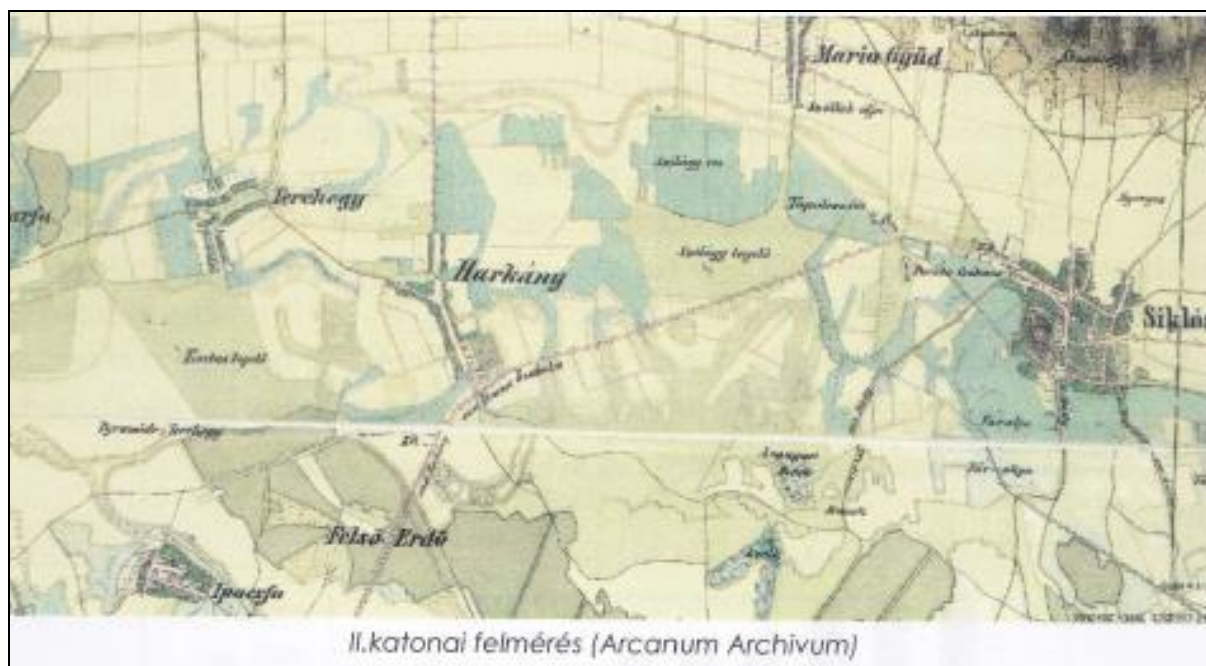
készült el a település szennyvízcsatorna-hálózatának egy jelentős része, és a kibővített szennyvíztisztító telep is üzemelni kezdett. Elindult az iskolabővítés új konyhával és étteremmel, megkezdődött a nemzetközi szintű sportcsarnok építése is, hogy csak a legjelentősebb beruházásokat említsük.

1996-ban átadásra került a Sportcsarnok, az iskola, megkezdődtek egy új utca – a Szent István utca – megnyitásának előkészületei. A település 1999. július 1-jén kapott városi rangot.

Az elmúlt 15 évet mind lakóterületi, mind üdülési funkció vonatkozásában, a kisebb méretű gyarapodás mellett, a minőségi fejlesztés jellemezte. Megújultak a közterületek, megépült az 58-as elkerülő út, jelentős fejlődés következett be a fürdőben és a gyógyászat területén.

A város mindenkori nagyságrendjének alakulását az előző fejezetekben tárgyaltuk.

Légifotó - Harkány

1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

I. VÉDETT ÉS NYILVÁNTARTOTT RÉGÉSZETI LELŐHELYEK

1. Harkány – Szilágy

Lelőhely azonosító: 56940

Hrsz: 026, 027/1-32

EOV (04-114): 058627 587416.

Jelleg: Neolit (háromszoros) körárok (lengyeli kult.).

Forrás:

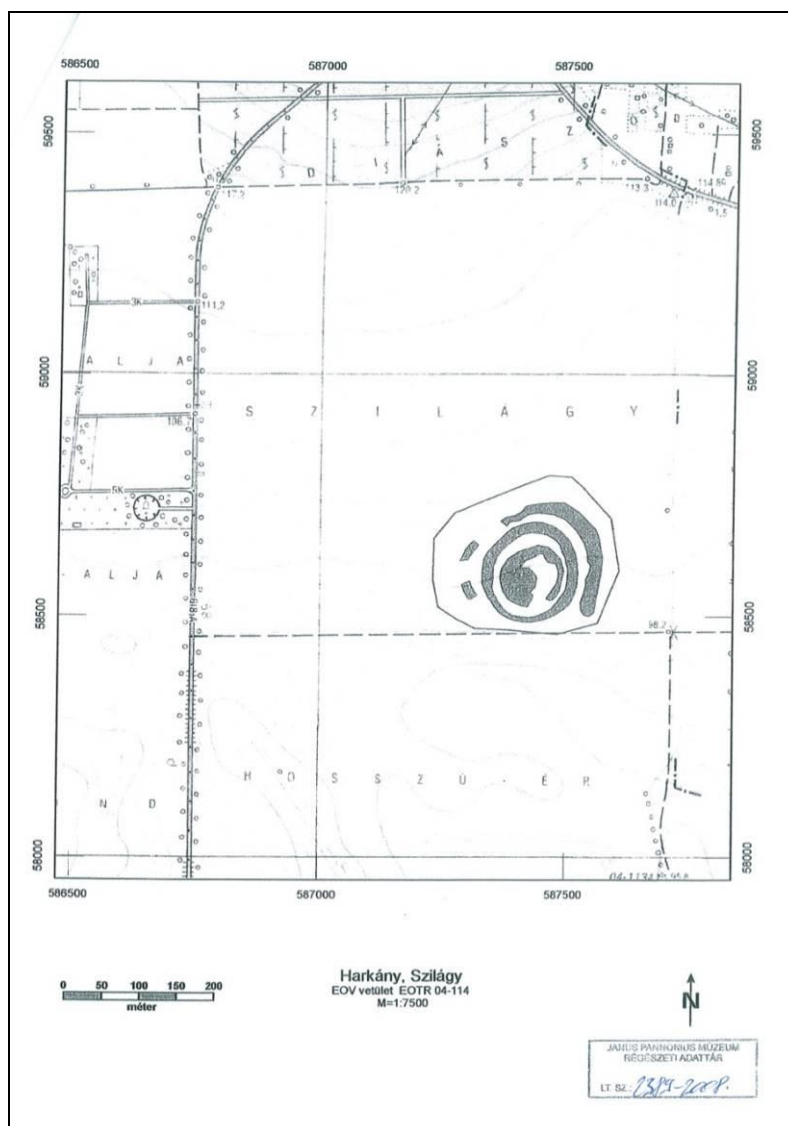
- JPM Rég. Oszt. Adattár

Védettség: nyilvántartott, egyedileg védett régészeti lelőhely

Leírás: A köztemetőtől 700 m-re, enyhe emelkedőn.

A lelőhely kiterjedése: 320 x 320 m.

Veszélyeztetettség: erózió, bolygatás, talajművelés

2. Harkány – Lulu-pusztá - Dögkút

Lelőhely azonosító: 24904

Hrsz: 0351/1-2, 0353/2, 0354/1-5, 0355, 0356, 0359/1, 0360, 0361

EOV (04-114): 583731 057254

Jelleg: bolygatott, részben feltárt avar kori temető.

Forrás:

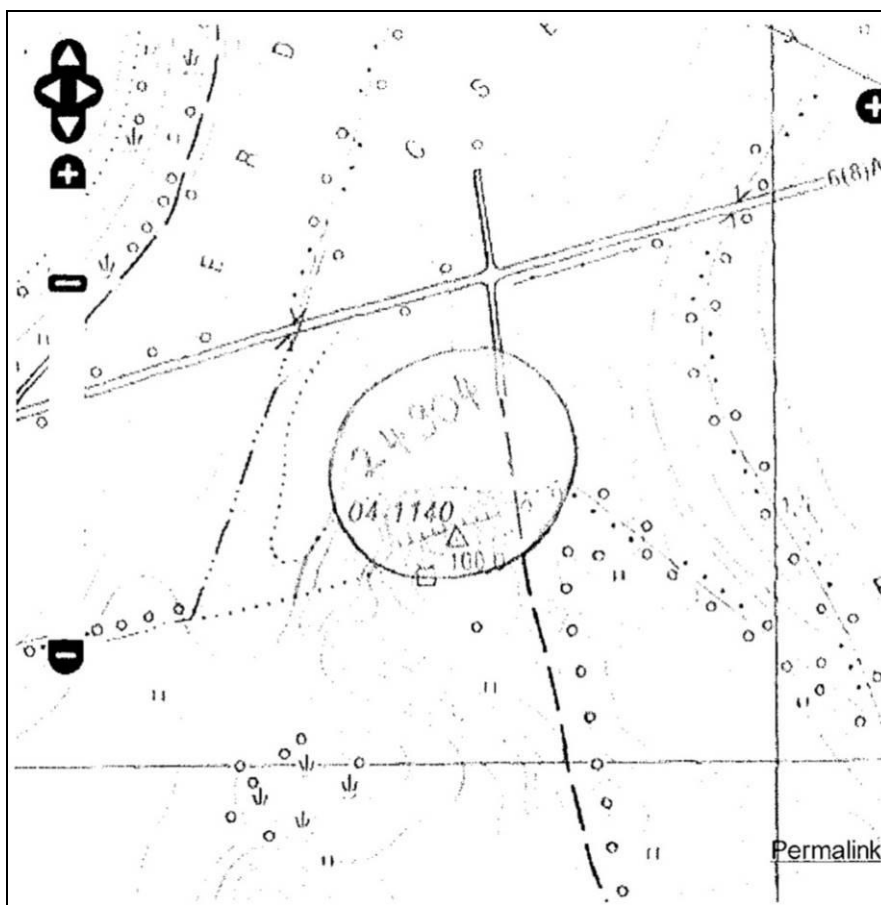
- JPM Rég. Oszt. Adattár , 267/77
- JPM Rég. Oszt. Adattár , 421/79
- JPM Rég. Oszt. Adattár , 422/79
- JPM Rég. Oszt. Adattár , 1178/83

- Dunántúl, 1934. máj. 3. (csüt.)

Védettség: nyilvántartott, egyedileg védett régészeti lelőhely

Leírás: A falutól Dk-re 2 km, a terehegyi országúttól D-re 3,2 km. a Terehegy felé húzódó buckás, homokos területen, a víztől D-re 200 m. Korábban homokbánya, az 1950-es években birkalegelő és dögkút(?), majd 1962-ől újra homokbánya. Fejes Gy. Benyovszky M. földjén 1934-ben egy avar temető 5 db sírját tárta fel, melyek sorban voltak. 1957-ben Bosnyák József dögkút ásásakor csontvázat és 2 avar kori edényt talált. 1962-ben Kiss Attila végzett helyszíni szemlét.

Veszélyeztetettség: bolygatás, talajművelés, homok- és földkitermelés.

3. Harkány – Kossuth L. u. 69. (kert)

Lelőhely azonosító: 24679

Hrsz: 2441/1, 2516/1-3, 2519/1, 2520/2-3, 2525/2, 2525/8, 2551/3, 2551/5

EOV (04-114): 586787 057113

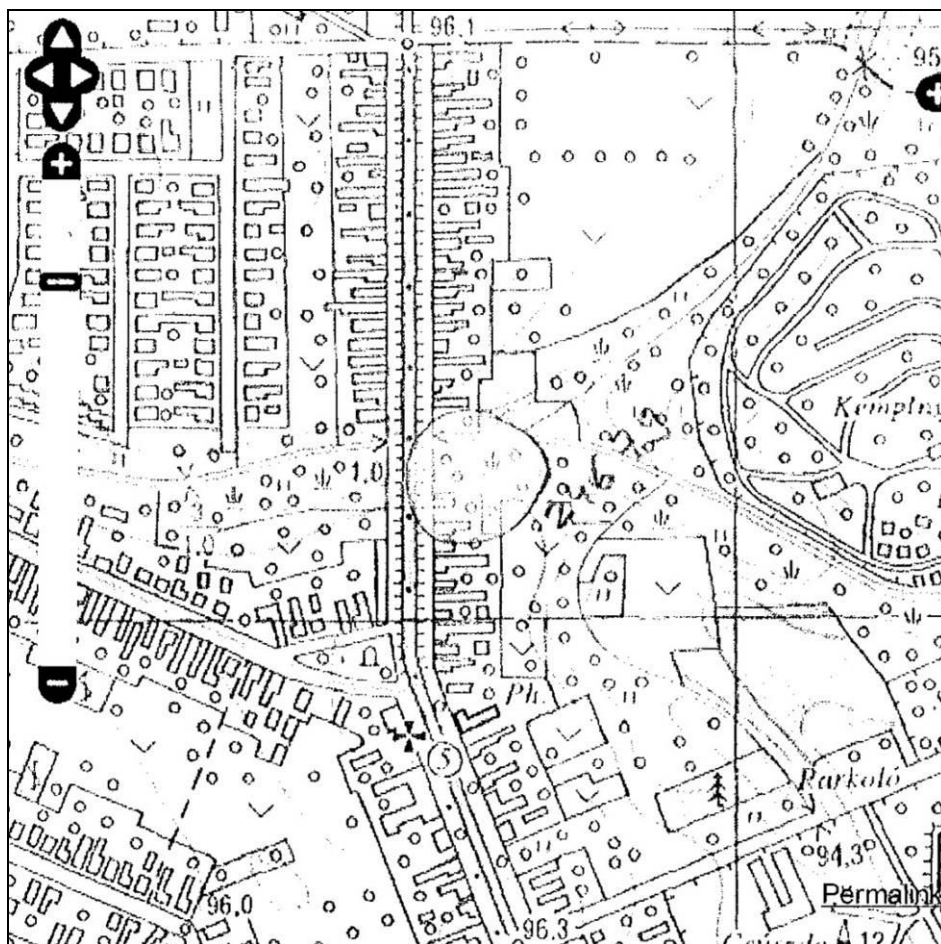
Jelleg: középkori Harkány falu temploma és temetője.

Forrás:

- JPM Rég. Oszt. Adattár, 266/77.

Védettség: nyilvántartott, egyedileg védett régészeti lelőhely.

Leírás: A házhoz tartozó kertben levő 60-70 m dombtetőn, mely körül egykor mocsár lehetett Dombay J. 1958-ban kis középkori templom 190 cm széles falmaradványait és 9 db melléklet nélküli sírt talált. Papp László 1958-ban egy kincskeresőgödrt talált. A régi falak építőköveit az 1802-ben épült református templomhoz hordták el korábban. 1959-ben 2 sorban további 12 db É-D irányú melléklet nélküli csontváz került elő. A kőfalak kötőanyaga homokos, szürke mészhabarc. A középkori nyomokon túl 16-17. századi réteget is talált.

4. Harkány – Terehegy – Templomdomb – Terehegyi u. 1.

Lelőhely azonosító: 24678

Hrsz: 4015, 4016, 4245, 4246.

EOV (04-114): 584963 057508

Jelleg: középkor végi – kora újkori udvarház nyomai

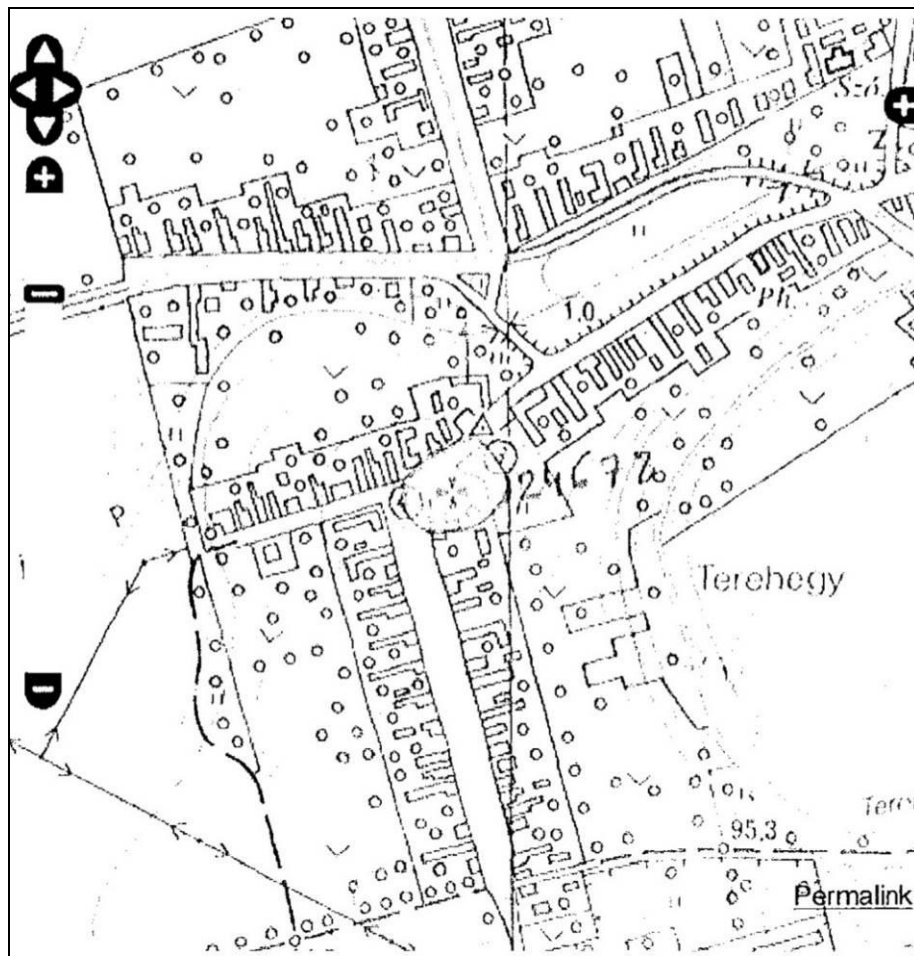
Forrás:

- JPM Rég. Oszt. Adattár, 268/77.
- JPM Rég. Oszt. Adattár, 1049/82.
- JPM Rég. Oszt. Adattár, 1050/82.

- Adalwin: *Conversio Carantanorum et Baguariorum c. salzburgi vitairat* (Kr.u. 870 körül): *Temperch* helynév (Josef Schwing)?

Védettség: nyilvántartott, egyedileg védett régészeti lelőhely.

Leírás: ifj. Lógó Lajos telkén Dombay J. állítólag falakat ásott ki itt. 1975-ben Kecskeméti Zoltán jelentette, hogy fakitermelés során a kert ÉK-i felében falakat találtak. A kert DK-i végében is egy kisebb dombocskán középkori cserepekkel datálható házmaradvány van. A felszínen 1980-ban is a sok kő mellett 14-15. századi kerámiatöredékek és késő gótikus kályhaszem darabok voltak. A templomdomb K-i és D-i oldalán sánc és árok húzódik.

II. AZONOSÍTATLAN RÉGÉSZETI TERÜLETEK

5. Harkány – Ismeretlen lelőhely

Lelőhely azonosító: -

Hrsz: -

Jelleg: római kori szórvány

Forrás:

- JPM Rég. Oszt. Adattár, 265/77.
- ArchÉrt, 1893. Bp. 181.

Védettség: -

Leírás: 1893-ban Gordianus érem került a MNM-ba

6. Harkány környéke – Ismeretlen lelőhely

Lelőhely azonosító: -

Hrsz: -

Jelleg: Dr. Kecskeméthy Zoltán ajándékként került a pécsi múzeumba 2 ezüsfibula. Bóna István a hunkorra keltezi, és olbiai eredetüket hangsúlyozza. Szórványként ugyancsak Harkány környékéről került elő egy aláhajtott lábú fibula, melyet Kiss Attila keleti eredetű, 5. századi, köznépi viseleti tárgynak ad meg.

Forrás:

- Kiss Attila, *Unpublished finds from the V. century originated from Transdanubia in the British Museum and the Janus Pannonius Museum of Pécs*. Pécs, JPMÉ, 14-15. 1969-70. 121.
- Kiss Attila, *A népvándorlás és a magyar honfoglalás kora Baranyában*. In: Baranya megye története az őskortól a honfoglalásig. Pécs, 1979. 336. 391-392.
- Bóna István, *A hunok és nagykirályaik*. Bp. 1993. 258. kép.

Védettség: -

Leírás: -

III. VÁLTOZTATÁSI SZÁNDÉKOK ISMERTETÉSE

A jelenleg érvényes rendezési tervhez képest ismereteim szerint változtatási szándék nincsen.

IV. HATÁSELEMZÉS

A településen és határában ismert régészeti lelőhelyeket művelési ág váltásával járó bolygatások, tervezett közmű és/vagy útépités építési földmunkák nem veszélyeztetik, veszélyeztethetik. Amennyiben az ismert lelőhelyeken mégis művelési ág váltására, nyomvonalas- vagy nagy beruházásra, ill. mélyművelésű földbolygatásra kerül sor, úgy a földmunkák kezdete előtt – még a beruházás előkészítési szakaszában - előzetes régészeti kutatással (adatgyűjtés, régészeti terepbejárás, geofizikai mérés, légi régészeti felvételek készítése) meg kell határozni vagy pontosítani kell az érintett régészeti lelőhely(ek) jellegét és kiterjedését, ill. a szükséges megelőző régészeti feltárás mértékét.

A védett és nyilvántartott lelőhelyeken földmunkák vagy művelési ág váltás esetén régészeti jelenlét szükséges.

V. Összefoglalás

A kutatások a település területén a hódoltság időszaka kivételével minden régészeti korszak leleteit kimutatták. Őskor a lengyel kultúrához tartozó neolit körárok Szilágyról. Római kor: ismeretlen lelőhelyű Gordianus érem (Kr.u. 238). Népvándorlás kor: ismeretlen lelőhelyű 5. századi lemezes fibulák, valamint avar kori temető sírjai Lulu-puszta –Döggút területéről. Középkor: a régi falu temploma és temetője a Kossuth L. u. 69. sz. ház telkén, valamint egy késő középkori-kora újkori udvarház maradványai a Terehegyi u. 1. sz. alatt.

1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Harkány hatályos településrendezési tervének készítésekor Építészeti örökségvédelmi hatástanulmány készült, mely meghatározta a település épített örökségének védett, ill. védelemre javasolt elemeit, épületeit, valamint lehatárolta a helyi területi védelemre javasolt területeket. A település helyi építési szabályzatában rögzítette a védett épületekre, területekre vonatkozó követelményeit, a műemléki védelem alatt álló, ill. a helyi védelemre javasolt ingatlanokat, a területi védelem elemeit.

Nyilvántartott régészeti lelőhelyek találhatóak a településen, melyek elsősorban honfoglalás kori és középkori leleteket tartalmaztak. Harkány – Lulu puszta, Harkány – Terehegy, Harkány – új településrész, Harkány – Kossuth u. 67. régészeti jelentőségű terület is található a településen, melynek részletesebb bemutatását a régészeti hatástanulmány tartalmazza.

Országos műemléki védelem alatt álló épületek:

- Református templom

Kossuth u. 66. (284/1 hrsz, törzssz. 394)

- Református templom

Terehegyi u. 1/A (4245 hrsz, törzssz. 430)

- Hotel Korona (korábban Balkon Gyógy szálló),

Bajcsy Zs. u. 3. (2408 hrsz, törzssz. 10408)

Helyi védelem alatt álló épületek:

- Katolikus templom

- Üdülő épület

Arany J. u. 10. (564 hrsz)

- Fürdő déli bejárat

Zsigmondy sétány (2464 hrsz)

- Fürdő keleti bejárat

Bajcsy-Zsilinszky utca

- MÁV állomás

Táncsics M. u. (240/3 hrsz)

- MÁV Gyógyszálló

Bajcsy Zs. u. 1. (2396 hrsz)

- Baranya hotel

Bajcsy-Zsilinszky u. 5.

- Református parókia

Kossuth L. u.

- Lakóház-keresztcsűr

Terehegyi u. 4. (4249 hrsz)

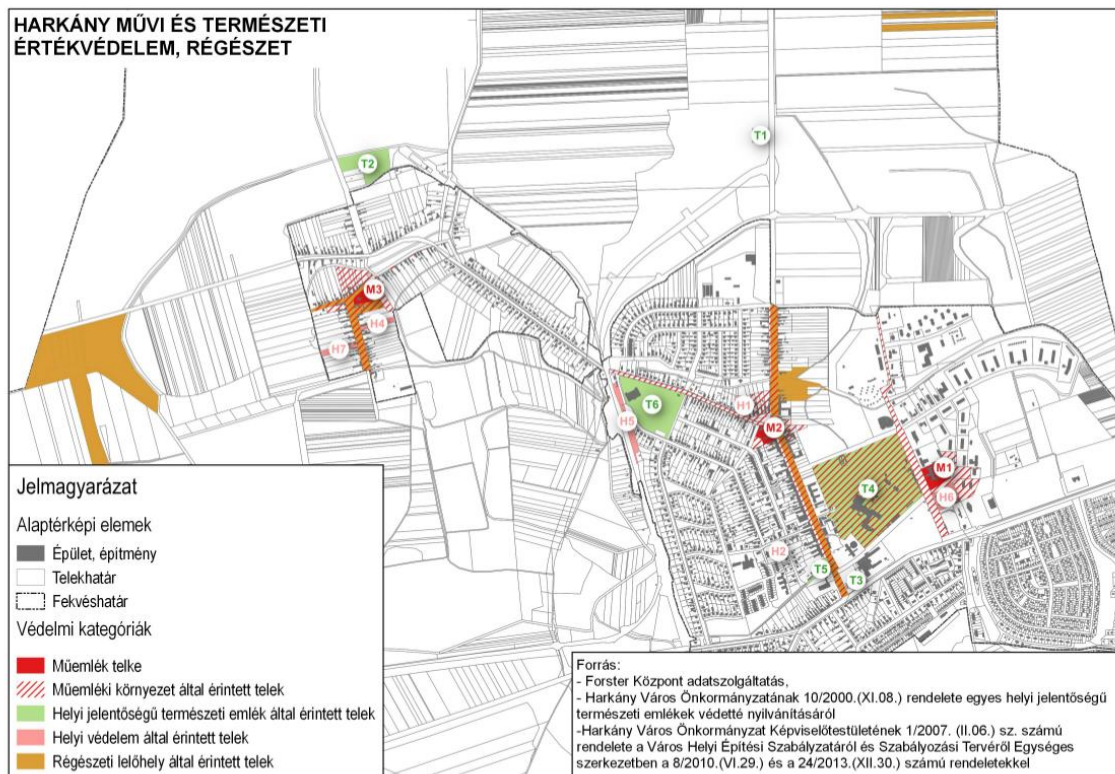

Terehegyi u.

Széchenyi tér 23.

Skanzen

1.14.6.4. Világörökségi és világörökségi várományos terület

Harkány területén nem található világörökségi helyszín és világörökségi várományos terület.

1.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes

Műemléki érték: „minden olyan építmény, kert, temető vagy temetkezési hely, terület (ill. ezek maradványa), valamint azok rendeltetésszerűen összetartozó együttese, rendszere, amely hazánk múltja és a közösségi hovatartozás-tudat szempontjából kiemelkedő jelentőségű történeti, művészeti, tudományos és műszaki emlék, alkotórészeivel, tartozékaival és berendezési tárgyaival együtt” (forrás: Forster központ)

A város műemlékeit ld. a 1.14.6.3. pontban.

Harkány új településszerkezeti tervének készítésénél az Örökségvédelmi hatástanulmányról szóló 39/2015 (III.11.) sz. kormányrendeletben foglaltak figyelembevételével a jelenlegi dokumentációk felülvizsgálatra kerülnek.

1.14.6.6. Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

Ld. 1.14.6.5. pontban

1.14.6.7. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

Ld. 1.14.6.3. pontban

1.14.6.8. Nemzeti emlékhely

A településen nem található nemzeti emlékhely.

1.14.6.9. Helyi védelem

Ld. 1.14.6.3. pontban

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

Harkány mai településszerkezete - az 58-as út átkelési szakaszának kiváltását nem tekintve – az 1980-as évekre kialakult. Az azóta eltelt időszakban a város területfelhasználása kis mértékben fejlődött, elsődlegesen a tervekben szereplő lakóterületi fejlesztések valósultak meg.

Nem használta ki a település az É-i (58-as út menti) gazdasági területek kialakításának lehetőségét, elmaradt a Silkósi úttól D-re előírányzott lakó- és üdülőterületi fejlesztés. Ugyanakkor jelentős mértékű lakásszám gyarapodás történt a városközpontban a Kossuth u. NY-i oldalán, ahol a befektetők célja nem a lakás, hanem a „második otthon”, az üdülés volt. E területen sok az eladatlan, az év nagy részében kihasználatlan ingatlan. E befektetési forma természetesen versenytársat jelent a kereskedelmi szálláshelyek számára.

A Siklói úttól D-re elhelyezkedő hétvégi házas üdülőterület mai állapota vegyes érzelmeket kelt, egymás szomszédságában találhatók a közel 50 éve megvalósult és az akkori állapotában megmaradt, valamint a „túlfejlesztett” épületek. Jelentős számban találhatók eladó ingatlanok, melyek állapota folyamatosan romlik.

Az üdülőházas területek nagyságrendjében (Bajcsy Zs. u. – Járó J. u. – Bartók B. u., Erkel tér) az utóbbi 20 évben alig történt változás, az épületek megújítása a közeljövő feladata kell, hogy legyen.

A gyógy- és strandfürdő bővítésére előirányzott terület (Bartók B. u. É-i része) ma szerencsére zöldfelületként hasznosított. A fürdő területén megújult a gyógyászati rész és a lepke medencék, a régebbi épületrészek felújítás előtt állnak.

A gyógykórház folyamatos fejlesztése (minősége, nagyságrendje) egyik záloga lehet a város nemzetközi presztízsének. Sajnos a Zsigmondy sétány két oldalán történt bővítések, a parkolás megoldatlansága nagyban rontotta a sétány zavartalan használatát. A tervezett intézményi főter – Zsigmondy sétány – szállodasor a város egyik legfontosabb városépítészeti és rekreációs tengelyévé kellene, hogy váljon.

Fentiekben ismertetett konfliktusokra választ, megoldást, a településfejlesztési koncepció, az ITS és természetesen a településszerkezeti terv, valamint a helyi építési szabályzat adhat.

1.15. Közlekedés

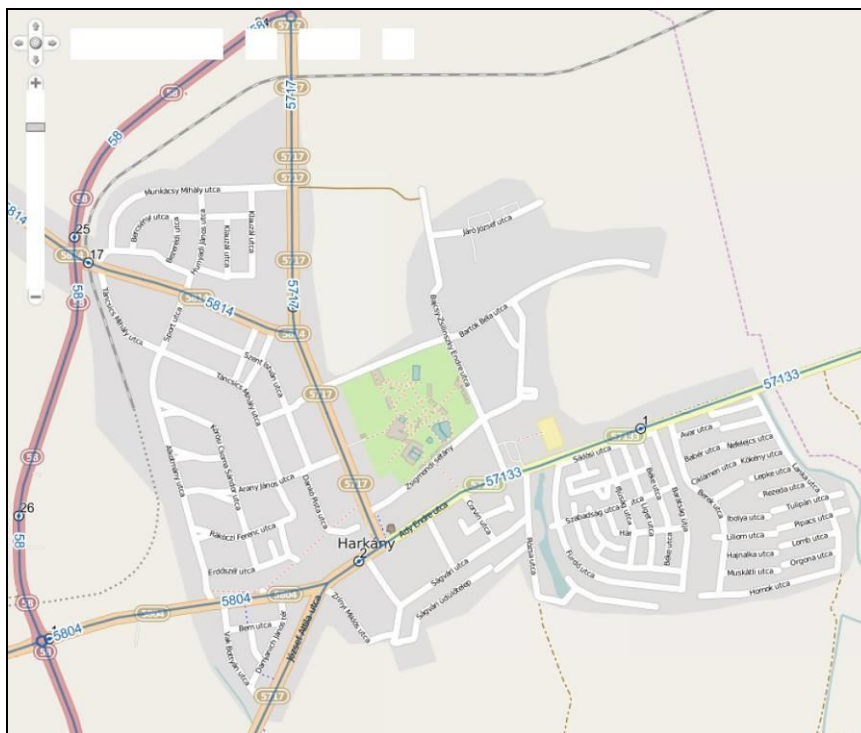
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Harkány Baranya déli részén, Péctől 25 km-re, a Villányi-hegység lábánál, a Siklói járásban található. A megye déli részén, a határral párhuzamosan húzódó települési és közlekedési tengely (Villány, Siklós, Harkány) része.

Közúti kapcsolatai minden irányban kiépültek: Pécs és Horvátország felé főút, a két nyugati irányba összekötő út, a vele szinte egybeépült Siklós felé északon összekötő, délen nagy forgalmú bekötő út vezet.

1.15.2. Közúti közlekedés

A település beépített területének állami tulajdonú közúthálózata:

forrás:kira.gov.hu

A települést érintő állami utak 2014.évi forgalmi adatai:

58 főút, külterületi szakasz

áll. helye 25+000;érv. szak.: 21+900– 23+853 km, felszorozott, 2 forg.sáv

szgk	ktgk	autóbusz		tehergépkocsi					mkp	kp	lassú	össz	
		egyed.	csukl.	köz.	nehéz	pótk.	nyerg.	spec.				db/nap	E/nap
2563	436	90	13	15	121	93	143	0	4	12	14	3504	4227

MÓF: 431, kapacitás: 2000 E/ó, kihasználtság 2014-ben: 22%

58 főút, elkerülő szakasz

áll. helye 24+800;érv. szak.: 23+853 – 27+476 km, mért, 2 forg.sáv

szgk	ktgk	autóbusz		tehergépkocsi					mkp	kp	lassú	össz	
		egyed.	csukl.	köz.	nehéz	pótk.	nyerg.	spec.				db/nap	E/nap
587	160	4	0	2	17	19	118	0	7	6	14	934	1192

MÓF: 108, kapacitás: 2000 E/ó, kihasználtság 2014-ben: 5%

5701 összekötő út, külterületi szakasz

áll. helye 34+790;érv. szak.: 29+868 – 36+046 km, mért, 2 forg.sáv

szgk	ktgk	autóbusz		tehergépkocsi					mkp	kp	lassú	össz	
		egy	csukl.	köz.	nehéz	pótk.	nyerg.	spec.				db/nap	E/nap
2398	628	86	2	39	38	26	109	0	37	32	48	3443	3931

MÓF: 385, kapacitás: 2000 E/ó, kihasználtság 2014-ben: 19%

5717 összekötő út Kossuth L út

áll. helye 0+947;érv. szak.: 0+000 – 2+139 km, mért, 4 forg.sáv

szgk	ktgk	autóbusz		tehergépkocsi					mkp	kp	lassú	össz	
		egy	csukl.	köz.	nehéz	pótk.	nyerg.	spec.				db/nap	E/nap
2495	347	89	8	7	21	2	2	0	31	56	4	3062	3130

MÓF: 357, kapacitás: 5200 E/ó, kihasználtság 2014-ben: 7%

5717 összekötő út József A., Drávaszabolcsi út

áll. helye 0+2300;érv. szak.: 2+139 – 3+294 km, felszorzott, 2 forg.sáv

szgk	ktgk	autóbusz		tehergépkocsi					mkp	kp	lassú	össz	
		egy	csukl.	köz.	nehéz	pótk.	nyerg.	spec.				db/nap	E/nap
1068	119	33	0	12	1	0	1	0	33	24	7	1298	1316

MÓF: 150, kapacitás: 1200 E/ó, kihasználtság 2014-ben: 13%

5804 összekötő út, Ady E. u.

áll. helye 4+000;érv. szak.: 0+000 – 8+535 km, felszorzott, 2 forg.sáv

szgk	ktgk	autóbusz		tehergépkocsi					mkp	kp	lassú	össz	
		egy	csukl.	köz.	nehéz	pótk.	nyerg.	spec.				db/nap	E/nap
1053	233	68	0	12	11	11	39	0	31	48	14	1520	1710

MÓF: 195, kapacitás: 2000 E/ó, kihasználtság 2014-ben: 10%

5814 összekötő út, Petőfi S. u.

áll. helye 15+000;érv. szak.: 0+000 – 17+774 km, felszorzott, 2 forg.sáv

szgk	ktgk	autóbusz		tehergépkocsi					mkp	kp	lassú	össz	
		egyed	csukl.	köz.	nehéz	pótk.	nyerg.	spec.				db/nap	E/nap
606	148	37	0	6	6	1	2	0	32	22	6	866	933

MÓF: 91, kapacitás: 2000 E/ó, kihasználtság 2014-ben: 5%

57133 bekötő út, Ady E.,Siklósi u.

áll. helye 0+2000;érv. szak.: 0+000 – 3+495 km, felszorzott, 2 forg.sáv

szgk	ktgk	autóbusz		tehergépkocsi					mkp	kp	lassú	össz	
		egyed	csukl.	köz.	nehéz	pótk.	nyerg.	spec.				db/nap	E/nap
4437	579	210	9	18	11	2	2	0	68	*	6	5342	5714

*kerékpárosok külön úton

MÓF: 560, kapacitás: 2000 E/ó, kihasználtság 2014-ben: 28%

forrás: országos közutak 2013-ra vonatkozó keresztmetszeti forgalma, Magyar Közút ZRT

Az utak általában a kategóriájuknak megfelelő minőségűek, azonban az 58-as út összekötő úttá visszaminősített régi átkelési szakasza és a Siklós felé vezető bekötő út átlagon felüli.

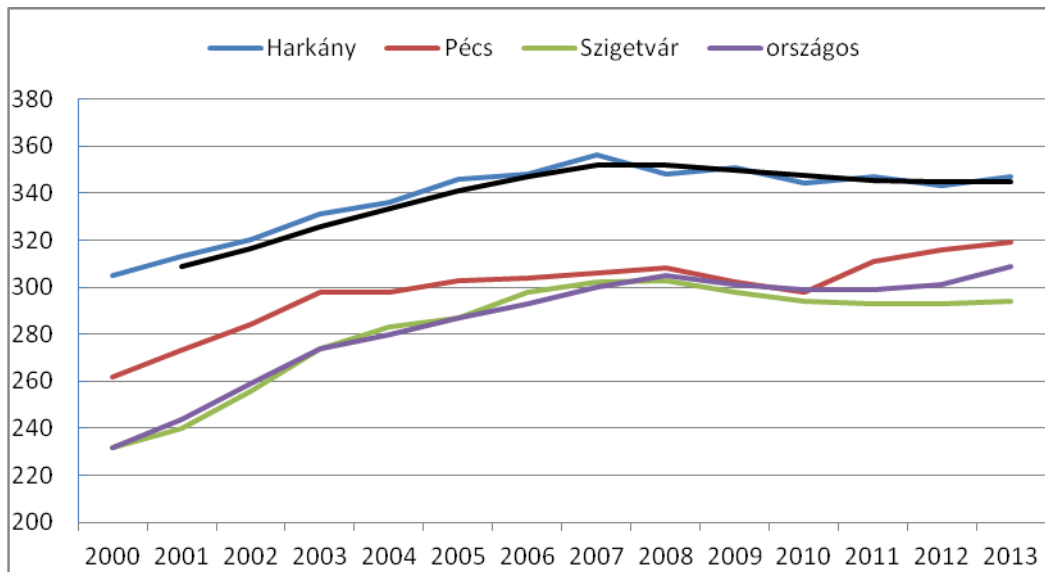
Az önkormányzat tulajdonában lévő kiszolgáló utak lakott területi szakaszai döntő többségükben kiépítettek, burkolatszélességük 3 – 6 méter

Valamennyi csomópont szintbeni.

A jelzőlámpás irányítás nélküli útkereszteződések között túlnyomó többségben vannak a csatlakozó utak fölé- alárendelésével szabályozottak. A többiek:

- jelzőlámpás irányítású az 58 és 5814 utak keresztezése
- körforgalom az 58-as út keresztezése az 5717 kezdő szelvényével, az 5804 úttal és az 5717 végszelvényével.

A városi utak forgalmát leginkább a helyi motorizációs szint határozza meg. Az alábbi diagram mutatja, hogy Harkányban mind az országos átlagot, mind a közeli városok értékeit meghaladó az 1000 lakosra jutó személygépkocsik száma, bár a növekedés 2007-ben megtorpant.

forrás: KSH adatok alapján saját számítás

1.15.3. Községi közlekedés

1.15.3.1. Közúti

A tömegközlekedést helyközi autóbuszjáratok biztosítják. Munkanapokon

- Siklósra 62
- Pécsre 40 (ebből Görcsöny felé 9)
- Vajszlóra 6
- Drávaszabolcsra 5

járatpár közlekedik.

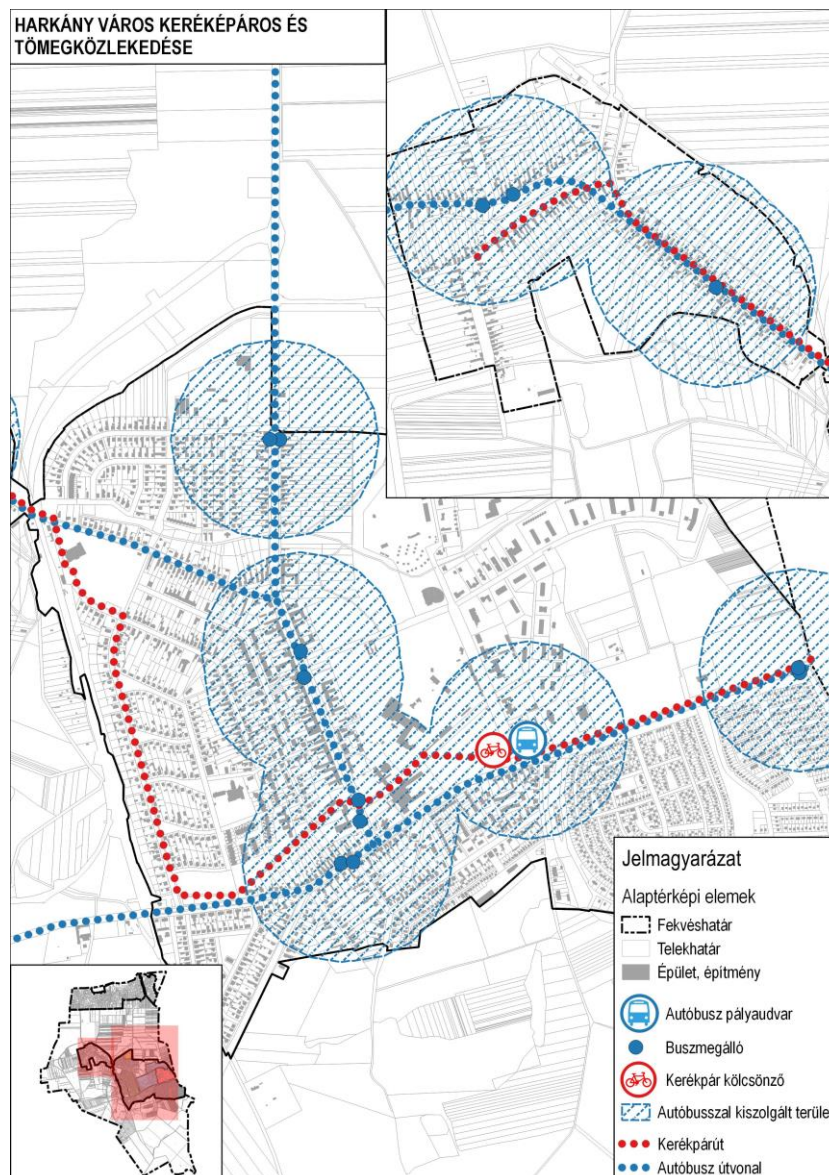
A buszok az állami utak átkelési szakaszait használják.

A város központjában autóbusz-állomás üzemel érkező, indító, tároló állásokkal, utasforgalmi és üzemi létesítményekkel.

A település belterületén 7 buszmegálló-pár épült. Ebből 6 öbölben helyezkedik el, utasváróval felszerelve. A pályaudvar 500 méteres és a megállók 300 méteres hatósugara a városközpontot teljesen, a külső területeket részben fedi le.

A megállókat és az ellátott területet a következő térkép ábrázolja.

Az Önkormányzat 2015. augusztusban elfogadta a közösségi célú közlekedési szolgálat szervezeti és működési szabályzatát. A szolgáltatás kiegészíti a nagybuszos tömegközlekedési ellátást.

1.15.3.2. Kötőtpályás

Harkány 1913-ban még vasúti csomópont volt, négy irányban indultak innen vonatok: **észak** felé Pécsre; **kelet** felé Beremenden át Pélmónostorba, Trianon után pedig új szakasz kiépítésével Siklóson át Villányba; **dél** felé Alsómiholjácra (Trianon után csak Drávaszabolcsig); **nyugat** felé pedig Sellyén át Barcsra.

Mára már csak a kelet- nyugati pálya létezik, de a személyforgalom ezen is szünetel.

A megszűnt vasutak vonalvezetését a városszerkezet ma is őrzi. A pécsi vasút forgalmának közútra terelését szolgálta a Harkány – Görcsöny közötti összekötő út megépítése.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

1.15.4.1. Kerékpáros közlekedés

A kerékpáros közlekedés elterjesztése során a városban komoly eredmények születtek. Kerékpárutak összefüggő hálózata épült az Aradi u.– Petőfi u. (nyugati fele) – Táncsics u. (északi fele) – Alkotmány u. – melegvízcsatorna – Siklósi út nyomvonalon, melyből dél felé ágazik ki a Damjanich téren át a József A. utcáig, onnan pedig Drávaszabolcsig tartó kerékpárút. Ezen kerékpárforgalmi létesítmények körülbelül fele önálló kerékpárút, másik fele elválasztás nélküli gyalog- és kerékpárút.

Az Ős-Dráva program keretében a közelmúltban kerékpárkölcsonzón készült az autóbusz-pályaudvar mellett.

30. ábra – Kerékpártárolók ||Forrás: facebook, Zöld Kerékpár Turisztikai Nonprofit Kft.

1.15.4.2. Gyalogos közlekedés

A város minden forgalmasabb utcáján van járda, amelyek szélessége azonban nem tartalmazza a kerítések, épületek mellett szükséges biztonsági sávot.

A Kossuth L. utcán a városközpont körzetében mindkét oldalon vegyes használatú szervizutak épültek. Önálló gyalogutak segítik a centrum elérését a tőle nyugatra fekvő hosszú zárt sorú beépítésű lakótömbökön át.

A hétfélgé házas üdülőtér területét elválasztott közlekedési hálózat figyelembe vételével alakították ki, de az önálló gyalogutak nem épültek meg. A lakó-pihenő övezeti forgalom szabályozás a gyalogutak utólagos megépítését nem teszi szükségessé.

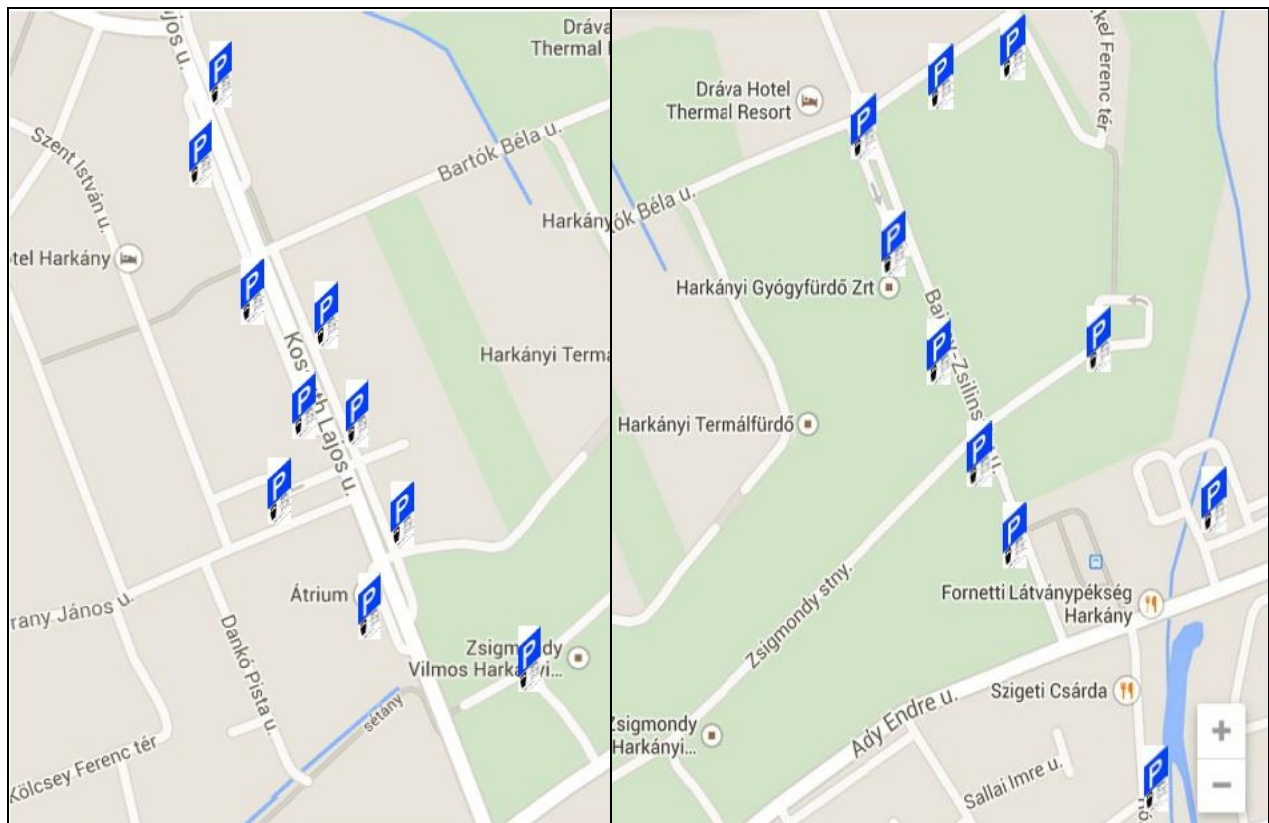
1.15.5. Parkolás

A városközpontban rendelkezésre álló parkolási lehetőségek és igények közötti feszültség feloldására a Képviselőtestület már 2001-ben rendeletet alkotott a parkolás szabályairól és a parkolási díj bevezetéséről. A tapasztalatok alapján a témáról új rendelet született 2015-ben, amely tartalmazza:

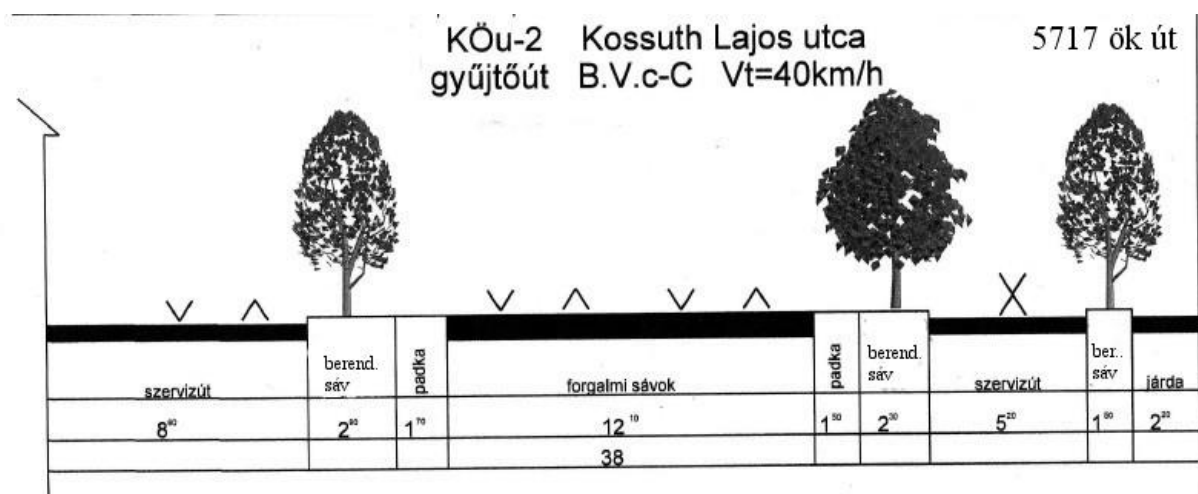
- a parkoló zónák üzemeltetését
- a fizetőparkoló zónák kijelölését
- a parkolási díjakat
- az igénybe vevők kötelezettségét
- a mentességeket, kedvezményeket

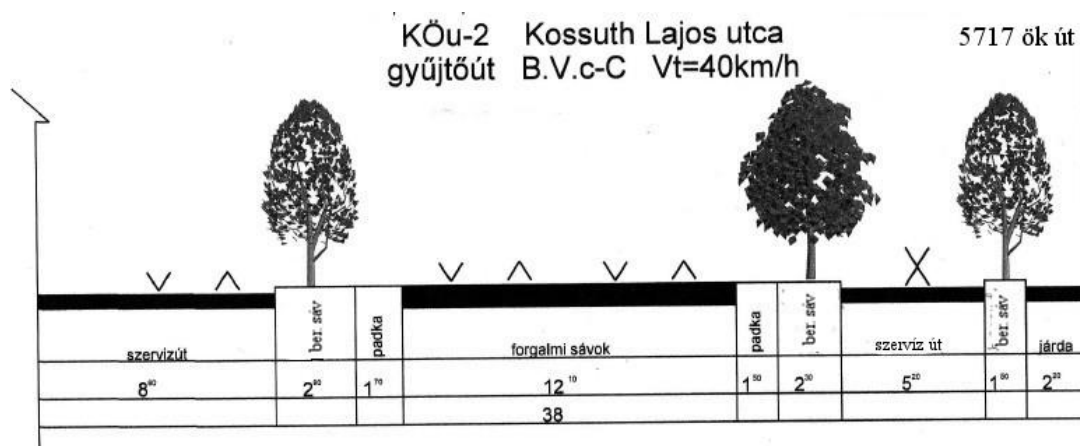
- a díj megfizetését, a szankciókat
- ellenőrzést, eljárási szabályokat
- a behajtási engedélyhez kötött övezetre vonatkozó szabályokat

A kijelölt fizető parkolókat az alábbi térképek ábrázolják:

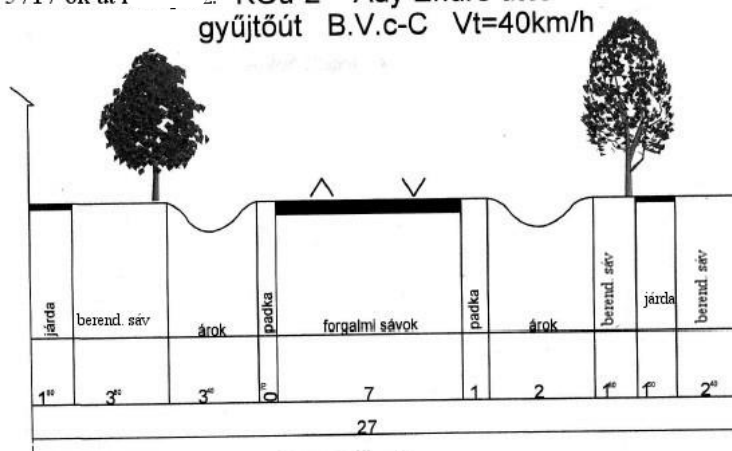

1.15.6. A meglévő utak keresztmetszései

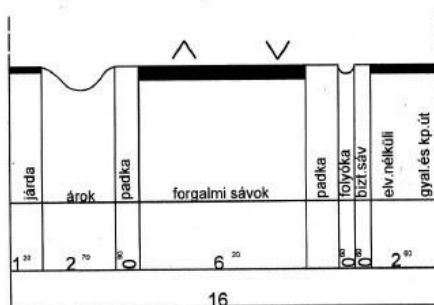

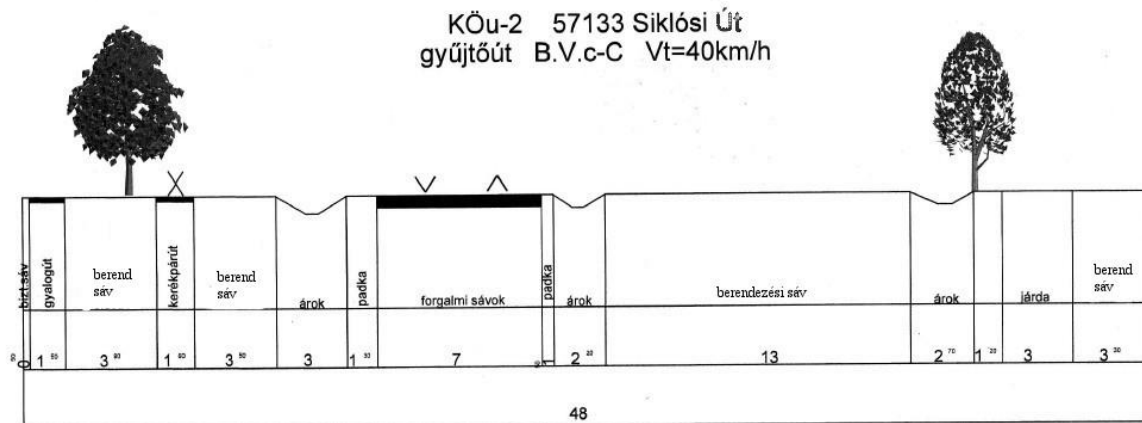

5717 ök út l. KÖu-2 Ady Endre utca
gyűjtőút B.V.c-C Vt=40km/h

KÖu-2 5814, Petőfi utca
gyűjtőút B.V.c-C Vt=40km/h

1.16. Közművesítés

1.16.1. Víziközművek

1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)

A város vízellátása a Siklós – Harkány – Márfa – Drávaszabolcs – Gordisa kistérségi vízműről történik. A város távlati vízfogyasztására a vízbázis rendelkezésre áll, de a kisregionális rendszer vízbeszerzését és elosztását a regionális rendszeréről ellátott valamennyi település távlati vízigénye alapján lehet és kell vizsgálni.

A múlt rendszer távlati elképzelései szerint a kistérség vízellátását a Drávaszabolcs – Pécs regionális rendszerhez való csatlakozás biztosította volna, a harkányi termálvízbázis védelmének figyelembe vételével. A regionális rendszer nem valósult meg, így jelenleg az ellátó rendszer vízbázisát Márfa területén lévő kút biztosítja, mely tartalékkal nem rendelkezik. Ez azt jelenti, hogy a meglévő vízbázis növelése, új kút létesítése szükséges (szükség esetén vízkezelő technológia beépítésével).

A város belterületi hálózata a növekedő igények leadására alkalmas. A hálózat bővítéseknél tekintettel kell lenni a meghatározott tűzvíz igényekre is, mely a tervezett létesítmények mértékadó tűzszakasza alapján határozandó meg.

A meglévő ellátó hálózat anyaga PVC, acél, és helyenként ac cső. A teljes hálózat felülvizsgálata szükséges. A hálózat felülvizsgálata során a biztonságos vízellátást veszélyeztető hálózati szakaszokat ki kell váltani KPE nyomóvezeték építésével.

Sürgős, vezetékhálózaton végzendő feladatok:

Zsigmond sétány: DN150 vezeték kiváltása

Kossuth Lajos utca: ac vezetékek kiváltása

Bartók Béla utca: meglévő acél vezeték kiváltása

Siklósi út: DN200 vezeték kiváltása

Ady Endre utca – József Attila utca által határolt háromszögben – vezeték kiváltás

A vezetékhálózat szükséges rekonstrukciója során az oltóvíz biztosításához a földfeletti tűzcsapok elhelyezkedését és azok áteresztő képességét vizsgálni és szükség szerint az érvényben lévő katasztrófavédelmi előírásoknak megfelelően kiegészíteni szükséges. A

hálózat üzemeltetési feltételeinek biztosítása érdekében szakaszolók, elzárók beépítése, kormányzó aknák létesítése szükséges.

A jelenlegi vízellátó rendszer tározókapacitása a csúcsidőszakokban és oltóvíz biztosítása esetén kritikus szinten áll. A biztonságos üzemeltetés érdekében további 200 m³ tározótérfogat létesítése szükséges.

1.16.1.2. Szennyvízelvezetés

A város lakó-, és üdülőterületeinek szennyvízelvezetése részben megoldott. A szennyvízcsatorna hálózat bővítése és a meglévő hálózat rekonstrukciója szükséges. Ennek egy részéhez szükséges tervdokumentáció rendelkezésre áll.

Rekonstrukcióra váró csatorna:

Zsigmondi sétány – meglévő csatorna kiváltása

Terehegy városrész, Petőfi utca – nem megfelelő lefolyás

Csatornahálózat bővítése:

Ságvári utca – Ságvári üdülőtelep (meglévő kiviteli tervek)

Város DK- területe, víkend telep teljes területén csatornahálózat létesítése

Átemelő berendezések:

A város területén jelenleg 12 db szennyvízátemelő üzemel. Az átemelők közül 7 db rekonstrukciója szükséges. A rekonstrukció során felül kell vizsgálni az átemelők hidraulikai kapacitását, a bennük üzemelő szivattyúk teljesítményét a fogyasztói igényekhez kell igazítani. Az átemelők rekonstrukciója során a teljes rendszer vezérlését, irányítástechnikáját modernizálni, átépíteni szükséges. Halaszthatatlan az 1 sz-ú főátemelő teljes vezérlésének átépítése.

Szennyvíztisztító telep:

A városi szennyvízelvezető rendszer befogadója a szennyvíztisztító telep, mely a város D-i részén üzemel. A telep kapacitása és tisztítási határfoka nem megfelelő, ezért annak rekonstrukciója szükséges a feladat elvégzéséhez tervek rendelkezésre állnak.

1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A felszíni vizek befogadója a K-i Ny-i irányban a várost átszelő Lanka csatorna, valamint az Egerszegi csatornába torkoló Terehegyi vízfolyás, mely a Terehegyi városrész felszíni vizeit vezeti el. A DK-i üdülőterület közvetlen befogadója a Lanka csatorna jobb parti mellékága, az Ottoványi árok. A város D-i része a Melegvizes árok felé lejt. A belterület nagy részén a felszíni vízelvezetés nyílt árokban történik. Zárt csatorna csak a város központjában található.

A fürdő területén zárt csapadékcatorna hálózaton keresztül vezetik el a területre hulló csapadékvizeket és a fürdő medencéiből kikerülő használt vizeket. Befogadó a Lanka csatorna és a Melegvizes árok.

A település távlati fejlesztését alapvetően meghatározza az élő vízfolyások térségi léptékű rendezése. Rövid távlatban egy átfogó vízrendezési terv elkészítése és jóváhagyása szükséges a város egész közigazgatási területére.

Sürgősségi feladat:

- A Lanka csatorna Petőfi utcával párhuzamosan haladó szakasza, majd annak folytatása K-i irányban, feliszapolódott, lefolyása nem megfelelő. A meder rendezését, burkolását vízrendezési terv keretében el kell végezni.
- Terehegy városrész Ny-i részén a csapadékvíz elvezetését biztosító rendszer korszerűsítését el kell végezni, mert a lakóingatlanok területén magas belvíz jelent meg. A meder rendezését, helyenkénti burkolását a Lanka csatornába csatlakozás pontjáig el kell végezni.

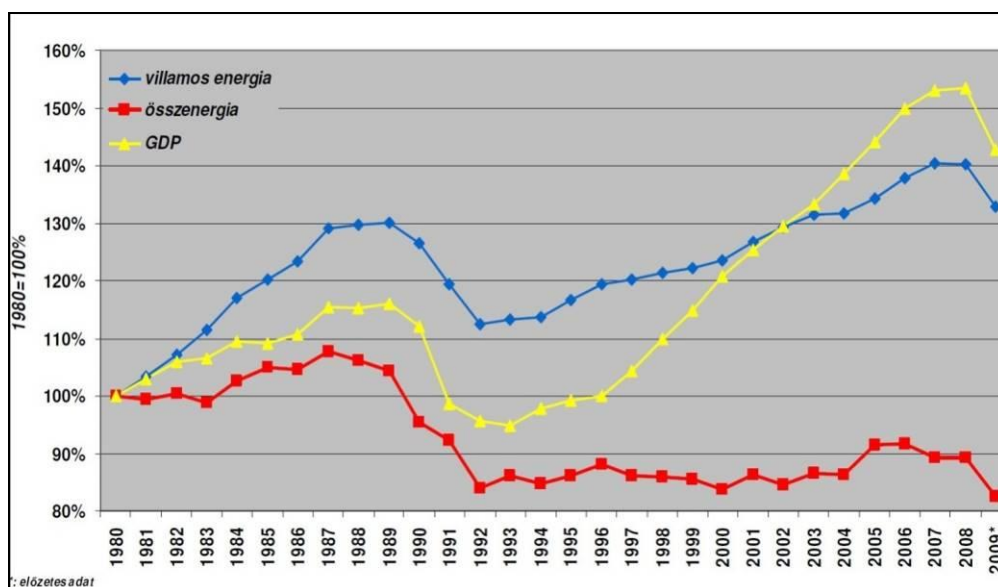
A fejlesztésre javasolt területeket terep- és vízrendezés után javasolt beépíteni, a későbbi vízelvezetési problémák elkerülése érdekében.

1.16.2. Energia

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás)

Harkány város energiaellátását jelenleg az E.ON által szolgáltatott áram és gázszolgáltatás, valamint – elenyésző mértékben – a lakossági fogyasztók által egyedileg kialakított egyéb energiaellátási módszerek (fa és olajfűtés, napkollektorok) biztosítják.

Villamos energia

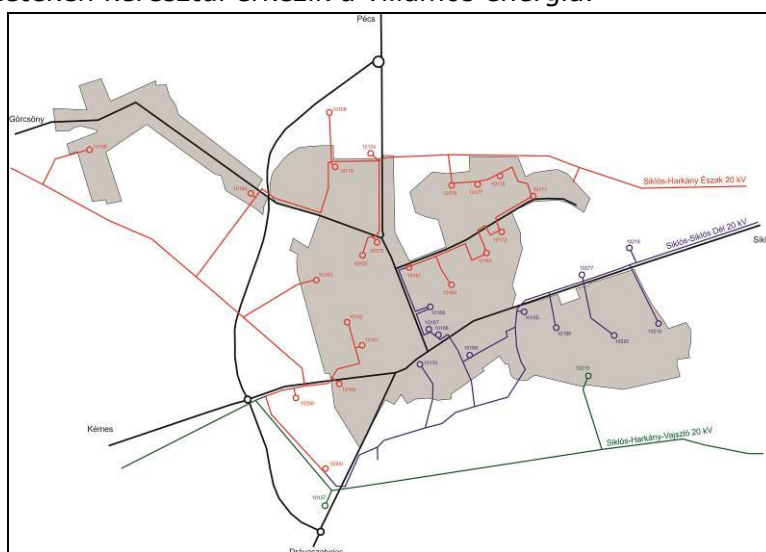

Magyarország energiafelhasználása és az előállított GDP alakulása 1980-2009 között

1980-tól csökkent az ország energiafogyasztása. Ez a – nem egészen 20%-os – csökkenés sajnos nem a gyártási technológiák energetikai korszerűsödésének az eredménye, hanem az ipari termelés volumenbeli apadásának tudható be. Szerkezetében is változott az energia-felhasználás, mintegy 40%-kal növekedett az összenergia felhasználáson belül a villamos energia aránya. Az is látszik, hogy a gazdasági világválság majd 10%-kal mérsékelte az energiafogyasztást.

A jelenlegi villamos energia energiaellátás

Harkány jelenleg 20 kV-os feszültség szinten kapja a villamos energiát az E.ON Siklós 120/20 kV-os transzformátor állomásból. A transzformátor állomásból üzemszerűen 3 db 20 kV-os távvezetéken keresztül érkeznek a villamos energia.

Harkány város 20 kV-os villamosenergia ellátása

A 20 kV-os távvezetékek keletről érkeznek és egyrészt a Siklós úttal párhuzamosan éri el a lakott területet, másrészt északi és déli oldalról körülölelik a várost és a város nyugati oldalán találkoznak. A találkozási pontokon rádiós rendszeren keresztül távműködtethető oszlopkapcsoló berendezések segítségével egyszeres hiba esetén gyorsan át lehet térni másik betáplálási pontra. A Siklós 120/20 kV-os alállomás teljes kiesése esetén a villamosenergia ellátást a Pécs-Kertváros 120/20/10 kV-os, és/vagy a Szigetvár 120/20 kV-os alállomásokból lehet biztosítani.

A város központi területein kisfeszültségű villamos energia ellátást kábeles megtáplálású, kompakt és épített házas 20/0,4 kV-os transzformátorállomások biztosítják. A légvezeték hálózatos részekén nagyrészt oszlopra telepített 20/0,4 kV-os transzformátorok üzemelnek.

A Harkány várost ellátó 20 kV-os távvezetékek csúcsterhelése jelenleg 55, 75 és 56 A.

Összesen ez mintegy 6,3 MW teljesítményigényt jelent. A Siklós 120/20 kV-os transzformátorállomásból a meglevő vezetékeken ennek többszörösét is ki lehet szolgálni.

A várható igénynövekedések, a célszerű fejlesztési irányok

Lakossági igények

A 90-es évek végén megfogalmazott OMFB tanulmány és tervezési irányelvek alapján lakossági villamos energia igények az elkövetkezendő években várhatóan (a háztartások felszereltségének bővülésével arányosan) növekedni fognak. A számított tervezési irányszámok:

2010-ben 1850 W/lakás

2020-ban 2600 W/lakás

Fentiek a lakások beépített teljesítményére vonatkoznak, melyek egyidejűségi tényezőjét 0,7-nél nagyobbra nem célszerű választani (Annak százalékos mértéke, hogy a beépített teljesítmények mekkora része terheli egyszerre a hálózatot).

A meglevő lakások esetén az energiaigény növekedés mértéke a jelenlegi és a távlati tervezési irányszámok különbsége. Számszerűsítve: $(2600 - 1850) \text{ W/lakás} = 750 \text{ W/lakás}$.

A meglevő lakásszám mellett 2020-ra számítva ez a jelenlegihez képest $(1454 \text{ lakás} * 750 \text{ W/lakás}) * 0,7 = 763 \text{ kW}$ igénynövekedést jelent.

Az elmúlt években – elsősorban a gazdasági válság hatására – a fogyasztás ugyanakkor nem nőtt az előzetesen tervezett mértékben. Néhány éve Magyarországon is megjelentek az alternatív lakossági célú energiatermelő berendezések (elsősorban napkollektorok), amik használata Nyugat-Európában rohamosan terjed.

Mindezek miatt a tervezett növekedési érték a tervezési időszakban nagy biztonsággal nem lesz túllépve.

Ez a teljesítményigény többlet a jelenlegi távvezetékeken üzembiztosan biztosítható. Az igények növekedésével azonban szükségessé válhat a meglevő 20/0,4 kV-os transzformátorok, a 0,4 kV-os szabadvezetékek cseréje, illetve újak létesítése. Ezek a beavatkozások folyamatosan, a teljesítményigények növekedésével arányosan válnak szükségessé.

A város belső, központi részein már földkábeles ellátás üzemel. A meglevő, esetleg átépítésre szoruló szabadvezetékes hálózatok cseréjekor betonoszlopos, kötegelt légvezetékes hálózat kiépítése javasolt, illetve megfontolandó a szabadvezetékeket földkábeles hálózatra cserélni.

Ipari igények

A jelenlegi villamos energia ellátás 2,5-3 MW teljesítménynövekedést tesz lehetővé a 20 kV-os hálózat nagyobb átépítése nélkül, új 20/0,4 kV-os transzformátorállomások építésével. Ennél nagyobb igény esetén előre láthatóan új 20 kV-os távvezetéknek kell építeni a Siklós 120/20 kV-os alállomásból.

Üzembiztonság növelése

Az E.ON az elmúlt években nagy hangsúlyt fektetett az üzembiztonság, a szolgáltatási rendelkezésre állás növelésére. Az egy fogyasztóra eső kiesési idő az elmúlt 10 évben közel a felére csökkent, jelenlegi értéke 90 perc/év, melyet tovább kívánnak csökkenteni.

Közvilágítás

A közvilágítási hálózat nagyrészt kis energiaigényű (halogén és kompakt fénycsöves) lámpatestekből áll. Jelenleg nagyobb fejlesztést, beavatkozást a rendszeres karbantartáson felül nem igényel.

Az újonnan létesítendő közvilágítási lámpatestek hasonlóan kis energiaigényű, hosszú élettartamú kompakt fénycsövek, vagy LED-es lámpák legyenek.

Gázellátás

Harkány gázellátása déli irányból, a József A. (drávaszabolcsi) út melletti nyomásszabályozón keresztül, a $\phi 250$ átmérőjű, nagy-középnomású vezetékről történik. A két fő gerincvezeték a József A. u. és az Ady E., valamint a Vak Bottyán u., Alkotmány u. és Táncsics M. utcákban húzódik. A városban a gázvezeték hálózat minden utcában kiépült, ahol műszaki – biztonsági akadály nem merült fel. A jelenlegi nyomás és áramlási viszonyok lehetővé teszik a gázkapacitás további bővítését.

A szabályozási terv szerinti kb. 500 tervezett lakás, valamint a tervezett fizetővendég, és üdülési hely által keletkező gázigény - a szolgáltatást végző DDGÁZ Rt. nyilatkozata alapján - a meglévő gázhálózatról biztosítható.

A gázigény típusa, ezen fogyasztói körhöz kapcsolódóan, fűtési jellegű, továbbá a melegvíz előállítását célozza meg.

A 25.000 m² nagyságú ipari terület gázfelhasználása, esetleges technológiai gázigény kielégítése, a konkrét igények birtokában vizsgálható.

A kereskedelem és szolgáltatás céljára kijelölt É-i és D-i területen fellépő gázigényre szintén csak fűtés és melegvíz előállítás a jellemző. Mindkét területen, a gázigény a meglévő hálózatról leadható. Az É-i terület ellátása a Kossuth L. utca irányából, a már meglévő vezeték kiváltásával biztosítható, mivel az jelenleg $\phi 32$ -es átmérőjű. A Táncsics M. utca felől való ellátás során a kellő átmérő rendelkezésre áll, a nyomvonal kijelölése azonban csak a tulajdoni viszonyok ismeretében történhet.

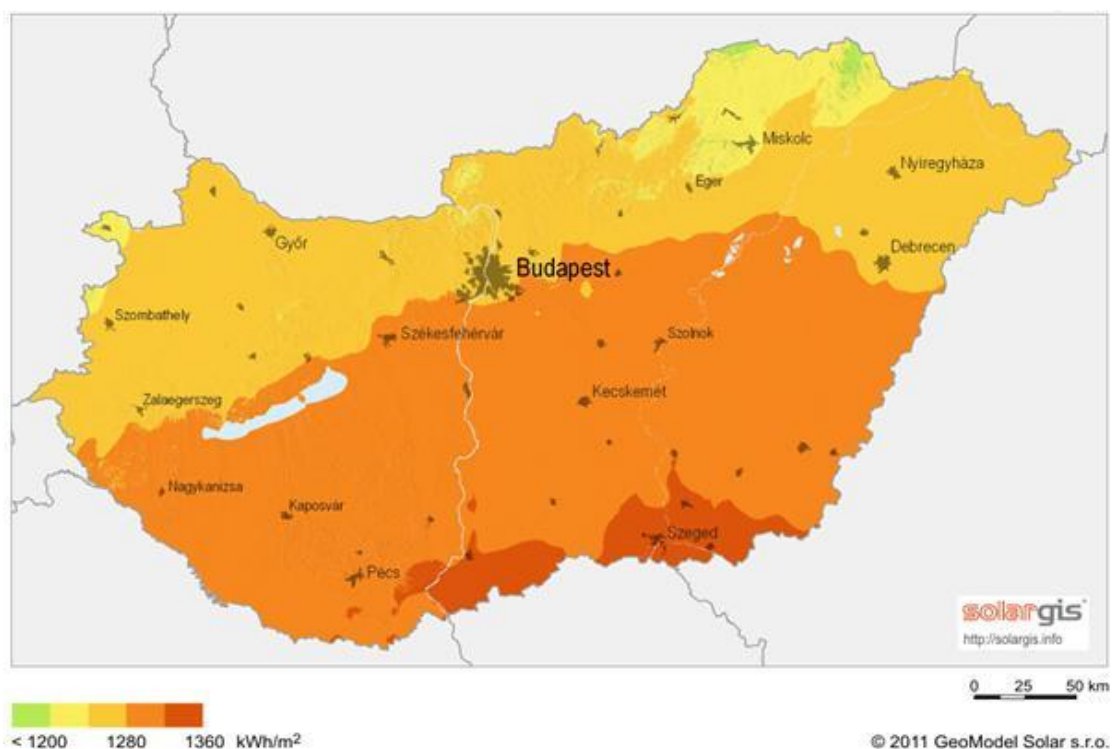
A szabályozási tervben szereplő, új beépítésre kijelölt területek miatt, a meglévő vezetékek meghosszabbítása, illetve két utcában - a gázigényeknek megfelelően - a meglévő vezeték kiváltása szükséges. A kiváltás a Liszt Ferenc utcában ($\phi 63$ KPE) és a Rózsa F. utcában ($\phi 32$ KPE) lehet indokolt, a tényleges igények szerint.

Az egyes területek, utcák új, tényleges gázfelhasználási igények ismeretében, a kapacitás biztosítása érdekében, illetve annak módjának pontosítására, a gázszolgáltatót ismételten meg kell keresni.

1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

A településen a megújuló energiaforrások közül a napenergia és a geotermikus, hőszivattyús energia potenciálja kiemelhető. A napenergia hasznosítása mind a napkollektor, mind a napelem területén kedvező képet mutat, ahogy a lenti ábra is mutatja, Harkány fekvése lehetőséget ad a kiaknázására.

A napsütéses órák száma magas, így a településen érdemes lehet a jelenleginél nagyobb mértékben kihasználni.

31. ábra - Magyarország adottságai a napenergia-hasznosítás szempontjából - Forrás: SolarGis Honlapja (<http://www.solargis.info>), 2011. augusztus

1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzat legnagyobb mértékben saját intézményeinek energiahatékonysági fejlesztésére van hatással.

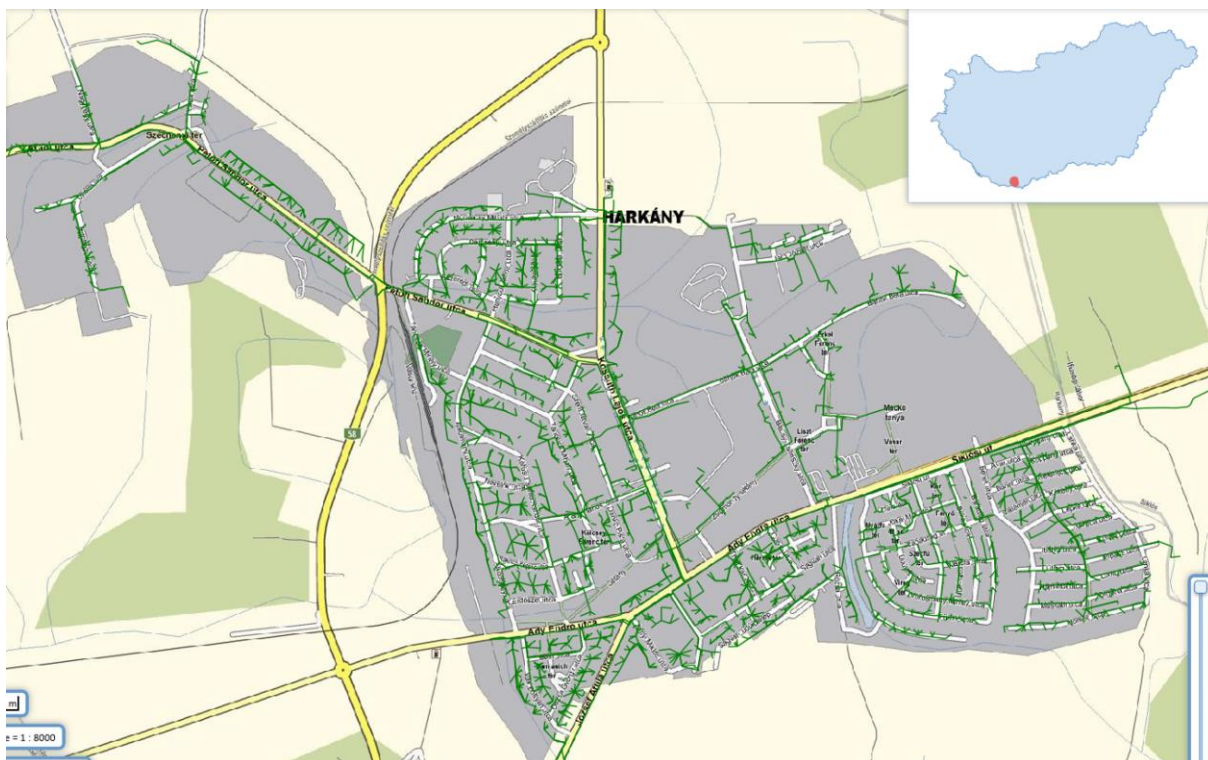
Ennek érdekében több, energiahatékonyságot célzó beruházás is történt, főként pályázati pénzekből:

- Önkormányzat épületének fűtése korszerűsítése biomassza kazán beépítésével
- KEOP-5.5.0/A/12-2013-0062 Harkányi Művelődési Ház épületenergetikai fejlesztése című projekt
- A város 2013-ban nyerte el a 29 632 257 forintos uniós támogatást az Új Széchenyi Terv KEOP- 4.10.0/A, Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal c. pályázati konstrukció keretében napelemes rendszer telepítésére. A beruházás keretében 34,56 kW összteljesítményű áramtermelő napelem panelek elhelyezése történt meg. Ezek a napelemek lehetővé teszik az épület teljes energia fogyasztásának 87%-át, így az Önkormányzat számára folyamatos, tartósan átcsoportosítható megtakarítást eredményeznek.
- Szintén az Új Széchenyi Terv, Környezet és Energia Operatív Program keretében kiírt „Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal” (KEOP-2012-4.10.0/A) című pályázati felhívásra benyújtott, „Kitaibel Pál Általános Iskola, Gimnázium AMI épületre napelemes rendszer telepítése” című projektben 15 278 659 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert, annak érdekében, hogy az intézmény villamos energia fogyasztásának jelentős része 2014 év végétől már megújuló energián alapuljon.
- A Kitaibel Pál Általános Iskola folyamatos kihasználtsága során igen jelentős áramfogyasztással bír, így a projekt során közvetlen cél volt a vételezett villamosenergia nagymértékű kiváltása. A beruházás keretében, 72 db áramtermelő napelem panel került elhelyezésére, amelyek összesen 17,2 kW teljesítményűek.
- Megvalósult a rehabilitációs környezettervező szakmérnök által előírt akadálymentesítés. A beruházást követően az épület minimum „C” típusú épület energetikai minősítési osztályba került, erről tanúsítvánnyal is rendelkezik.

1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)

Távbeszélő állomás

A város területén lévő telefonhálózatot a MAGYAR TELEKOM üzemelteti, a fejlesztés kiépítését is tőlük kell kérni.

A jelenleg meglévő hálózat új elektronikus központja optikai kábellel csatlakozik az országos hálózatra. Az ellátó hálózat nagy része oszlopokon halad, de alépítményi hálózatrészek is üzemelnek. A fejlesztéseknél ez utóbbi megoldás választása indokolt és a rekonstrukciók során is ezt a megoldást kell szorgalmazni. Az ellátás rendkívül jónak mondható.

Mobil távbeszélő ellátás

Ismereteink szerint a területen mobil hírközlő bázisállomás telepítésére igény nincs. A mobiltelefon hálózat a város teljes területén kiépült. A mobilszolgáltatók (Telenor, T-Mobile, Vodafone) rádióantennái mindenütt biztosítják a kültéri lefedettséget.

1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiával és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezés sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet szerint „a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv” esetén környezeti értékelést kell végezni a várható jelentős hatások ellenőrzése érdekében.

A településrendezési eszközök módosítására vonatkozó tervezési program alapján előzetesen értékelésre került az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 4. §-ának és 2. sz. melléklete figyelembe vételével a várható környezeti hatások jelentősége.

Az előzetes értékelés szerint megállapítható, hogy az Országos Területrendezési Terv és Baranya megye Területrendezési Terve készítése időszakában elkészültek a stratégiai környezeti értékelések a Kormányrendelet követelményei szerint, így a települési Önkormányzat a tovább tervezés során igényelt pontosítások környezetvédelmi szempontú ellenőrzését igényelte.

A településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia előzetes tájékoztatási szakaszában a Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi- és Természetvédelmi Főosztálya nem igényelte a Kormányrendelet szerinti környezeti vizsgálat készítését, így a kidolgozó Önkormányzat a jogszabály által (314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet) előírt helyzetfeltáró munkarész elkészítése mellett döntött és a környezeti értékelés elkészítését a szerkezeti és szabályozási terv konkrétumai alapján kívánja elvégeztetni.

A helyzetfeltáró munkarész összeállításánál feldolgozásra került a Város példaértékűen kidolgozott környezetvédelemmel összefüggő dokumentumai és a helyi koncepciók, illetve a közszolgáltatással összefüggő helyi rendeletek dokumentációi a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiával és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezés sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet követelményei szerint hasznosíthatóak a helyzetfeltáró munkarész összeállításánál. A helyzetfeltáró dokumentáció fejezeteit a jogszabály sorszámozása szerint szerkesztettük.

1.17.1. Talaj

A város teljes igazgatási területe Magyarország kistájainak katasztere alapján több nagy tájként elkülönített egységre terjed ki. Legalacsonyabb részlete az Alföldhöz tartozónak tekintett, hiszen a város déli részlete a Drávamenti-síkság középtájhoz sorolt, míg a magasabb részlete Dél-dunántúli dombság nagytájhoz tartozó Mecsek és Tolna-Baranyai dombvidékhez került besorolásra, amelynek itteni kistája a földtani és geomorfológiai leírásokban különálló egységként kezelt Villányi-hegység.

Előbbiekből következik azon általános jellemző, hogy a város igazgatási területén jelentős a morfológiai különbség, hiszen az abszolút szintek alapján a legalacsonyabb és a legmagasabb részletek közötti eltérés a 170 m-t is meghaladja. Valójában a központtól északra található Villányi hegység gerincétől délre tartóan állandóan lejt a terepfelszín, majd a centrumtól délre a közel szabályos síksági területen éri el minimumát a tengerszint feletti magasság. Az északi területen a lejtés kezdeti szakaszában még nagymértékű a terepfelszín változása, majd egyre inkább folyamatosan csökkenő és végül a város déli részletében szinte már alig észrevehető. A jelenlegi terepszintek és azoknak korábbi felszínfejlődése szorosan kötődik a földtani és hegységszerkezeti helyzethez, hiszen a városban már a terepszinten nagyon eltérő geológiai korú képződmények találhatók.

A város északi külterületén, leginkább az igazgatási határ nyomvonala mentén, valamint e sávtól délre találhatók meg azon szilárd kőzeteknek a nyílt feltárásai, melyek a Villányi-hegységet fő tömegét alkotják. Elsősorban a tengeri környezetben keletkezett mezozoós időszaki kőzetek (triász és jura korú mészkőváltozatok) rétegfejei jelennek, amelyek különös hegyszerszerkezeti viszonyok által rendeződött helyzetben (Csarnóta és Tenkes nevezetű pikkelyekben) találhatók.

Az alacsonyabb területrészekben – a felszíni vízválasztóvonalától délre tartva – jelennek csak meg fokozatosan, majd hamarosan összefüggő területi elterjedéssel azon laza fedő képződmények, melyek már a földtörténet utolsó szakaszában keletkeztek. Ennek eredményeként a szálkőzet felett a lejtő alacsonyodásával együtt folyamatosan kivastagodó jellegű azon eolikus és szárazföldi keletkezésű negyedidőszaki takaróság, melyet összefoglalóan löszös összletnek nevezünk (iszap és agyag rétegek váltakozása). A lösszel fedett terület rész lejtőszöge egyre inkább alacsonyodó, majd a hegység lábánál a löszös takaróság – kivastagodása ellenére – igen rövid távolságon megszűnik, hiszen egykoron a Dráva folyó jelenléte is formálta a hegység déli előterében a morfológiai viszonyokat.

A napjainkra már szabályozottabb mederben lévő folyó itteni egykori jelenlétének eredményeként adódik, hogy a város legalacsonyabb részlete – mely területileg valójában a legnagyobb kiterjedésű – a földtörténet utolsó nagy szakaszában tartósan a folyóvízi üledékképződés színtere volt. Így a város legalacsonyabb részletében a terepszint alatt iszapos és finomhomokos, helyenként iszap és agyagtestekkel tagolt rétegek megjelenése a jellemző, sőt a morfológiai viszonyok még arra is utalnak, hogy a folyó mederét még napjainkig sem számolta fel a mezőgazdasági területhasználat.

A föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira. A védelemnek magában kell foglalnia a talaj termőképessége, szerkezete, víz- és levegőháztartása, valamint élővilága védelmét is.

A föld felszínén, vagy a földben olyan tevékenységek folytathatók, ott csak olyan anyagok helyezhetők el, amelyek a föld mennyiségét, minőségét és folyamatait, a környezeti elemeket nem szennyezik, károsítják.

A termőföldön történő beruházásokat úgy kell megtervezni, hogy a létesítmények elhelyezése a környező területeken a talajvédő gazdálkodás feltételeit ne akadályozza.

Újabb területek belterületbe vonása, a termőföldön történő beruházások a környező területeken a talajvédő gazdálkodás feltételeit nem ronthatják, nem csökkenthetik a meglévő talajvédelmi létesítmények működőképességét.

Az előírásokat a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CCXII. törvény és a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény határozza meg. Figyelembe veendő továbbá a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008.(VII.18.) FVM rendelet.

A felszín alatti vizeket a jelenleg még művelésben tartott területeken mezőgazdasági eredetű terhelések érik. Mezőgazdasággal összefüggésben meghatározó az erdőgazdálkodás.

A nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről szóló 43/2013.(V.29.) VM rendelet 1. melléklete szerint Harkány nitrátérzékeny területű település. A talajerő-utánpótlásnál figyelembe kell venni a település adottságait. A település nitrát-érzékeny területű, így be kell tartani a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében a 27/2006. (II. 7.) Kormányrendelet előírásait és az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendeletben rögzített „helyes mezőgazdasági gyakorlat” szabályait.

A Baranya Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály, Bányászati Osztály, mint az illetékességgel rendelkező bányahatóság előzetes adatszolgáltatása alapján „Cserhegy, kutatási terület” nevű, cementipari mészkő ásványi nyersanyaglelőhely és „Koppány dűlő 0153/4, 0153/5 hrsz.” nevű, falazó homok ásványi nyersanyaglelőhely található Harkány közigazgatási területén.

1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek

A település változatos kőzetterének megfelelően több víztípus jelenléte ismeretes. Azok területileg is jól elkülöníthetők, hiszen a kiemelt helyzetű szilárd kőzettérben és az alacsony területeken található laza üledékekben helyezkednek el az eltérő jellemzőkkel rendelkező víztípusok.

A Villányi hegység területén – gerincének környezetében és déli lejtőjének felső szakaszán – a karsztvíz jelenti a felszín alatti első víztípust. A sajátos hegységszerkezet eredményeként e területrészt csak beszivárgási terület, így a karsztvíznek hegyszíri felszíni megjelenése a város területén nem ismert.

Valójában csak mélyfúrásokból ismert elhelyezkedése, hiszen természetes u.n.: hideg vizes forrása nincs a víztípusnak Harkány területén. Megemlítendő viszont, hogy a harkányi fürdő a szerkezeti vonalak segítségével mélybe lejutó, majd ott felmelegedett karsztvíznek köszönhetően alakulhatott ki, hiszen a város területe alatt megtalálható rejtett mezozoós rögökben a fúrások szerint felszálló jellegű karsztvíz található.

A város nagy területére jellemző, hogy a terepszint alatt nem jelentős mélységben ismeretes a másik önálló típusként elkülöníthető talajvíz. Vízartó kőzete elsősorban a negyedidőszaki finomszemcsés drávai képződménycsoport, mely a város alacsonyabb helyszínein összefüggő területi elterjedéssel és jelentős vastagságot elérve található. A talajvíz utánpótlása a csapadékból lehetséges és mozgásának iránya közel azonos a felszín lejtésével.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló módosított 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint Harkány a felszíni szennyeződésre fokozottan érzékeny, és a sérülékeny vízbázisokra és az előforduló nyílt karszt területekre tekintettel kiemelten érzékeny területek közé tartozik.

A Harkányi Gyógyfürdő gyógy- és termálvíz készlete védőövezeteit 2009-ben kijelölte a vízügyi hatóság. A védelem alá a következő vízbázisok kerültek:

- Harkányi vízbázis,
- Mattyi vízbázis,
- Siklós – Büdöstapolcai vízbázis.

A vízbázisok védelmével kapcsolatos sajátos lehatárolási szabályait és az ezekre vonatkozó előírásokat a vízügyi hatóság 2562-2/2009-4282 iktatószámú határozata tartalmazza.

A vízbázis védelme érdekében a különböző védőövezetek által érintett területeken a 123/1997. (VII.18.) Korm rendelet 5. számú mellékletének korlátozásait kell érvényesíteni a területek igénybe vételekor.

	Felszíni és felszín alatti vízbázisok		Felszín alatti vízbázisok hidrogeológiai	
	belső	külső	A	B
	védőövezetek		védőövezetek	
Beépítés, üdülés				
Lakótelep; új percellázás üdülőterület kialakítása	-	-	-	o
Lakó- vagy irodaépület csatornázással	-	x	+	+
Lakóépületek csatornázás nélkül	-	-	x	o
Szennyvízcsatorna átvezetése	-	x	o	o
Szennyvíztisztító telep	-	-	o	+
Házi szennyvíz szikkasztása	-	-	o	o
Települési folyékonyhulladék-lerakó létesítése és üzemeltetése	-	-	-	x
Települési hulladéklerakó (nem veszélyes hulladékok lerakása)	-	-	-	o
Építési hulladék lerakása	-	-	o	+
Temető	-	-	x	+
Házikertek, kiskertművelés	-	-	o	o
Sátorozás, fürdés	-	x	+	+
Sportpálya	-	x	+	+

Ipar				
Erősen mérgező vagy radioaktív anyagok előállítása, feldolgozása, ilyen hulladékok tárolása, lerakása	-	-	-	-
Mérgező anyagok előállítása, feldolgozása, tárolása	-	-	-	o
Mérgező anyagokkal nem dolgozó üzemek, megfelelő szennyvízelvezetéssel	-	x	o	+
Ásványolaj és -termékek előállítása, vezetése, feldolgozása, tárolása	-	-	x	o
Veszélyeshulladék-ártalmatlanító	-	-	-	x
Veszélyeshulladék-lerakó	-	-	-	-
Veszélyes hulladék üzemi gyűjtő	-	-	x	o
Élelmiszer-ipari szennyvizek szikkasztása, hulladékaik tárolása	-	-	-	o
Egyéb ipari szennyvízszikkasztás	-	-	-	-
Salak, hamu lerakása	-	-	o	o

Mezőgazdaság				
Erdőtelepítés és művelés vegyszeres kezelés nélkül	-	+	+	+
Növénytermesztés	-	o	o	o
Komposztálótelep	-	-	x	o
Önellátást meghaladó állattartás	-	-	x	o
Legeltetés, háziállattartás	-	o	o	+
Szervestrágyázás	-	o	o	+
Műtrágyázás	-	o	o	o
Hígtrágya és trágyalé kijuttatása termőföldre	-	-	-	o
Hígtrágya- és trágyalé leürítés	-	-	-	-
Szennyvízöntözés	-	-	-	o
Tisztított szennyvízzel való öntözés	-	-	o	+
Növényvédőszer alkalmazása	-	o	o	o
Növényvédőszer-kijuttatás légi úton	-	-	-	o
Növényvédőszer-tárolás és -hulladék-elhelyezés	-	-	-	x
Növényvédőszeres eszközök mosása, hulladékvizek elhelyezése	-	-	-	o
Szerves- és műtrágya raktározása és tárolása	-	-	x	o
Szennyvíziszap tárolása	-	-	x	o
Szennyvíziszap termőföldön történő elhelyezése	-	-	x	o
Állati hullák elföldelése, döngutak létesítése és működtetése	-	-	-	o
Haltenyésztés, haeletés	-	-	o	o

Közlekedés				
Autópálya, autóút, vízzáróan burkolt csapadékvízárók-rendszerrel	-	x	o	+
Egyéb út, vízzáróan burkolat csapadékvízárók-rendszerrel	-	x	+	+
Egyéb út	-	-	x	+
Vasút	-	-	o	+
Gépkocsi parkoló	-	-	o	+
Üzemanyagtöltő-állomás	-	-	x	o
Gépkocsimosó, javítóműhely, sódepónia	-	-	o	+

Egyéb tevékenység				
Bányászat	-	-	x	o
Fúrás, új kút létesítése	-	o	o	o
A fedő- vagy vízvezető réteget érintő egyéb tevékenység	-	-	o	o

Jelmagyarázat:

- = tilos
- x = új létesítménynél, tevékenységnél tilos, a meglévőnél a környezetvédelmi felülvizsgálat vagy a környezeti hatásvizsgálat eredményétől függően megengedhető
- o = új vagy meglévő létesítménynél, tevékenységnél a környezeti hatásvizsgálat, illetőleg a környezetvédelmi felülvizsgálat, illetve az ezeknek megfelelő tartalmú egyedi vizsgálat eredményétől függően megengedhető
- + = nincs korlátozva

A nyílt karszt területek külterületi jegyzékéről szóló 8002/2005. (MK 138.) KvVM tájékoztató szerint nyílt karszt területek Harkány település területén: 0287, 0289/1, 0289/2, 0289/3, 0289/4, 0289/5, 0289/6, 0289/7, 0289/8, 0289/9, 0289/11, 0289/12, 0289/198, 0289/19, 0289/20, 0289/21, 0289/22, 0289/23, 0289/24, 0289/25, 0289/26, 0289/27, 0289/28, 0289/29, 0290/2, 0290/3, 0290/4, 0290/5, 0291/3, 0292, 0293, 0415, 3369, 3626/12 hrsz-ú ingatlanok.

Vízellátás

A Város vízellátása a Siklós – Harkány – Mánfa – Drávaszabolcs – Gordisa kistérségi vízműről történik. A vízbázist Márfa területén lévő kút biztosítja, tartalékkal nem rendelkezik, így a harkányi termál vízbázis végelme figyelembe vételével új kút létesítése szükséges.

A jelenlegi vízellátó rendszer tározókapacitása a csúcsidőszakokban és oltóvíz biztosítása esetén, kritikus szinten áll. A biztonságos üzemeltetés érdekében további 200 m³ tározótér fogat létesítése szükséges.

Szennyvízkezelés

A város lakó- és üdülőterületeinek szennyvízelvezetése csak részben megoldott. A meglévő tervek alapján szükséges a szennyvízcsatorna hálózat bővítése különösen az üdülő területeken. A meglévő hálózat rekonstrukcióját is el kell végezni. A szennyvíztisztító telep rekonstrukcióját is el kell végezni a kapacitás bővítése és a tisztítási hatásfok javítása érdekében.

Csapadékvíz elvezetés

A felszíni vizeik befogadója a K-i Ny-i irányban a várost átszelő Lanka csatorna, valamint az Egerszegi csatornába torkolló Terehegyi vízfolyás, mely a Terehegyi városrész felszíni vizeit vezeti el. A DK-i üdülőterület közvetlen befogadója a Lanka csatorna jobb parti mellékága, az Ottoványi árok.

A város D-i része a Melegvizes árok felé lejt. Vízigyűjtőjének határai É-on a Beremend – Középrigóc vasútvonal és a Lanka vízigyűjtő határa, Ny-on a Terehegyi árok és az Egerszegi csatorna depónia, illetve K-en a Mattyi csatorna és D-en a Gordisai csatorna vízigyűjtő határa.

A belterület nagy részén a felszíni vízelvezetés nyílt árokban történik. Zárt csatorna csak a város központjában található. Így a Kossuth Lajos utcában a Polgármesteri Hivatal és posta között, a Bajcsy Zs. utcában a Napsugár szállóig, mely a Liszt Ferenc téren keresztül köt a Lanka csatornába, valamint az Arany János utcában. A zárt szakaszokról szakági beméréssel a város nem rendelkezik.

A fürdő területén zárt csapadékcatorna hálózaton keresztül vezetik el a területre hulló csapadékvizeket és a fürdő medencéiből kikerülő használt vizeket. Befogadó a Lanka csatorna és a Melegvizes árok.

Talaj- és vízvédelmi követelmények

A föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira. A védelemnek magában kell foglalnia a talaj termőképessége, szerkezete, víz- és levegőháztartása, valamint élővilága védelmét is.

A föld felszínén, vagy a földben olyan tevékenységek folytathatók, ott csak olyan anyagok helyezhetők el, amelyek a föld mennyiségét, minőségét és folyamatait, a környezeti elemeket nem szennyezik, károsítják.

A termőföldön történő beruházásokat úgy kell megtervezni, hogy a létesítmények elhelyezése a környező területeken a talajvédő gazdálkodás feltételeit ne akadályozza.

Újabb területek belterületbe vonása, a termőföldön történő beruházások a környező területeken a talajvédő gazdálkodás feltételeit nem ronthatják, nem csökkenthetik a meglévő talajvédelmi létesítmények működőképességét.

A beruházások megvalósítása és üzemeltetése során a termőföldről szóló jogszabályban foglaltaknak megfelelően kell eljárni. Az előírásokat a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény határozza meg.

A térség domborzati és egyéb viszonyai alapján meghatározott munkák és kötelezettségek egy részéhez a Baranya Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztálya engedélye szükséges.

A földhasználó erózióval veszélyeztetett területen a víz- és szél-erózió (a továbbiakban: erózió) megakadályozása érdekében köteles

a) szántó művelési ágú földrészleten

aa) a talajfedettséget szolgáló növényeket termesztetni, és

ab) olyan művelési módot alkalmazni, amely a talaj szerkezetességének megóvásával, a talajtömörödés megakadályozásával, megszüntetésével elősegíti a csapadékvizek talajba jutását, és/vagy

ac) szintvonalas művelést folytatni;

b) ültetvény területen

ba) szintvonalakkal párhuzamos irányú telepítést végezni, vagy

bb) a sorközök fedettségét gyepesítéssel, talajtakarással biztosítani;

c) rét, legelő (gyep) művelési ágú földrészleten

ca) fokozott gondot fordítani a talajt kímélő legeltetésre, valamint

cb) ahol a gyep- és talajtakaró a talajvédelem követelményeinek nem felel meg, azt felújítással helyreállítani.

Amennyiben az előző felsorolásban írt kötelezettségek teljesítése sem alkalmas az erózió megakadályozására, úgy a földhasználó köteles

a) a művelési ágot megváltoztatni, vagy

b) gyep-, cserje- és erdősávot létesíteni, vagy

c) talajvédelmi műszaki beavatkozásokat, valamint létesítményeket alkalmazni.

Az erózió elleni védelmet nyújtó terepalakulatokat, gyep-, cserje- és erdősávokat meg kell őrizni.

Az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos engedélyezési eljárások közül a bányászati hatóság közreműködése szükséges, ha az építési tevékenység

a) felszínmozgás-veszélyes, illetve bányászati tevékenységgel érintett területen valósul meg; vagy

b) nyomvonaljellegű kőolaj- és földgázbányászati létesítmény, szállítóvezeték, elosztóvezeték, célvezeték, valamint egyéb gáz és gáztermék vezeték biztonsági övezetében valósul meg, és az építető az üzemeltetőnek a bányászatról szóló 1993. évi

XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet 19/A. § (8) bekezdése szerint egyetértésének megtagadását vagy az üzemeltető által a 19/A. § (10) bekezdése alapján az egyetértés megadásához szabott feltételeket sérelmesnek tartja.

Az a) pont esetében az építési engedély iránti kérelem földtani szempontú megalapozottságának vizsgálata.

A b) pont esetében annak megállapítása, hogy az üzemeltető nyilatkozatában foglalt feltételek vagy a hozzájárulás megtagadása a gázipari tevékenységgel kapcsolatos létesítmény rendeltetésszerű használatával és védelmével kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő-e.

A bányászati tevékenység és az ásványvagyon-gazdálkodás követelményeit a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény és a végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet tartalmazza.

A vizek védelme a felszíni és felszín alatti vizekre és azok készleteire terjed ki. A környezet igénybevétele – így különösen a vízviszonyokba történő beavatkozások - esetén biztosítani kell, hogy a víz, mint tájalkotó tényező fennmaradjon, a vízi és víz közeli élővilág fennmaradásához szükséges feltételek, valamint a vizek hasznosíthatóságát elősegítő körülmények ne romoljanak.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló módosított 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint Harkány a felszíni szennyeződésre fokozottan érzékeny, és a sérülékeny vízbázisokra és az előforduló nyílt karszt területekre tekintettel kiemelten érzékeny területek közé tartozik.

A felszín alatti vizek minőségének védelme érdekében a kockázatos szennyezőanyagok elhelyezése, továbbá a felszín alatti vízbe történő közvetlen és közvetett bevezetése tilos, illetve a létesítési engedélyezés során megállapított feltételek szerint – engedély alapján - történhet.

A földtani közeg és megvalósulása esetén a felszín alatti vízszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékeket be kell tartani. A földtani közeg és a felszín alatti vízszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2006. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet követelményei határozzák meg a határértékeket.

Élővízbe és a közcatorna-hálózatba bocsátott szennyvíz vagy folyékony hulladék esetén a szennyezőanyag tartalomra vonatkozó határértékeket, küszöbértékeket be kell tartani a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló, módosított 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet és a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint.

A település szennyvízcsatorna hálózat fejlesztésénél a határértékek betartása kiemelt szempont.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényt, melynek 28. § (1) bekezdése szerint vízjogi engedély szükséges – jogszabályban meghatározott kivételektől eltekintve – vízimunka elvégzéséhez, illetve vízilétesítmény megépítéséhez, átalakításához és megszüntetéséhez (létesítési engedély), továbbá annak használatbavételéhez, üzemeltetéséhez, valamint minden vízhasználatához (üzemeltetési engedély) figyelembe kell venni.

A beruházási programok megvalósítása során, új kút fúrásakor, szennyvíz-előkezelésnél, csatornázásnál, átfogó vízrendezésnél, vízfolyás-rendezésnél, stb. kell a szükséges engedélyezéseket lefolytatni. A vízfolyásokat érintő beruházásokról tájékoztatni kell a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot.

A vízjogi engedélyt az illetékes Vízügyi Hatóságtól kell megkérni a 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendeletben foglaltak betartásával.

A tervek engedélyezése csak a szabályozási előírásokban rögzített, és minden esetben kötelezően bevonandó szakhatóságok, valamint a szakterületük szerint érintett szakhatóságok, és más eljárásban eljáró hatóságok pozitív állásfoglalása alapján történhet. Mélyfekvéses területeken építési tevékenység csak a talajvíz szintek vizsgálata alapján engedélyezhető, mezőgazdasági tevékenység, pedig csak a földhasználók kockázatára végezhető.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályairól szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet szerint kell az erre vonatkozó tevékenységet (műszaki tervezés, kivitelezés, fenntartás, üzemeltetés) folytatni.

A vizek és közcélú vízi-létesítményekkel kapcsolatban a 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet előírásait kell érvényesíteni.

A vízbázisok védelme érdekében a különböző védőövezetek által érintett területeken a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet 5. számú mellékletének korlátozásait kell érvényesíteni a területek igénybe vételekor.

Az ivóvíz- és ásvány-gyógyvízkezelő, -tározó műtárgyak és szállító vezetékek védőterületeiről és védősávjairól a 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet 4. sz. melléklete rendelkezik.

Harkány településen szükséges a települési vízkár-elhárítási terv készítése is, amelyet az 1995. évi LVII. törvény 4. § (1) bekezdése, a 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 8. – 9. §-a, a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 19. szakasza és a 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet 3. § (11) bekezdése szerint a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatósághoz be kell nyújtani jóváhagyásra.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet rögzíti az előzetes (környezeti) vizsgálat, a környezetvédelmi és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárások szabályait.

Az előzetes vizsgálati eljárás során a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság dönt, hogy környezeti hatásvizsgálat (további eljárást igényel!) elvégzését szükségesnek tartja-e.

Az építési engedélyezési eljárások során a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság a környezeti hatások jelentőségének vélelmezése esetén dönthet a környezetvédelmi engedélyezési kötelezettségről a Kormányrendelet 2/A §-a szerint.

1.17.3. Levegőtisztaság és védelme

Harkány közigazgatási területei levegőminőségi állapotát jellemzően a vendéglátással összefüggő szolgáltatói és lakossági tevékenység, valamint a közlekedési eredetű légszennyező-anyag kibocsátás környezethasználata határozza meg. A lakossági eredetű tevékenységnél különös tekintettel a fűtés jön számításba. Jelentősebb környezetterhelő hatású, bejelentés köteles légszennyezőanyag-kibocsátó légszennyező forrást Harkány Városban csak a szolgáltatásokkal összefüggésben (szállodák, gyógy- és strandfürdő, stb.) üzemeltetnek.

A tervezett koncepció megvalósításával – figyelembe véve a település lakossági szokásait, tevékenységét is, várhatóan nem romlik a település levegőminőségi állapota.

Légszennyező források kibocsátása

A település levegőjét szennyező kibocsátások, elsősorban a közlekedésből, valamint a fűtésből és azok égetéstermékeiből származnak. Ezek közül a fűtésből eredő szennyezés helyhez köthető, az esetleges égetésekből eredő többé-kevésbé helyhez kötött, a közlekedésből eredő inkább diffúz jellegű, szezonálisan igen jelentős terhelés.

A település közigazgatási területén ipari jellegű létesítmény nem található, így ipari eredetű légszennyezés nem jelentkezik. A helyhez kötött (pontoszerű) emissziók a szállodák fűtéseiből és a lakossági fűtésből származnak.

A településen a földgázszolgáltatás aránya magas, azonban a rákötési arány csak mintegy 50%-os. A gázhálózat kihasználatlansága a nyaralók nagyarányú számából adódik.

A község közigazgatási határán belül néhány helyen még megtalálhatók az állattartás nyomai. Harkányban az állattartás nem jelentős, nem haladja meg az önellátás szintjét (néhány fennmaradt baromfiudvar, időszakosan üdülési szezonon kívüli sertéshízlalás, lótarítás). Újabb fejlesztés esetén a szabályozottság hiányában (az állattartásra vonatkozó helyi rendeletek a hatályos jogszabály szerint nem korlátozhatják az állattartást) konfliktus és környezetterheléssel járó tevékenységek is megjelenhetnek. Javasolt az állattartási rendeletek helyett az állattartó létesítmények létesítésének a helyi építési szabályzatban való eddiginél részletesebb szabályozása.

Az állattartásból eredő bűzszenyezés mértéke elhanyagolható, ezzel kapcsolatos lakossági panaszok nem érkeztek a Polgármesteri Hivatalba.

Az elmúlt években a gépjárművek légszennyezőanyag kibocsátása a közlekedéssel összefüggő műszaki, környezetvédelmi szabályozás következtében a térségben, jelentős mértékben csökkent. A közlekedés levegőszennyezése szempontjából fontos üzemanyagok minősége látványosan javult, megszűnt az ólom tartalmú adalékanyagok használata, valamint bevezették a nehéz tehergépkocsik hétvégi forgalomkorlátozását.

A gépjárművek által kibocsátott szennyezők részben a tökéletlen égés eredményei (szénmonoxid, szénhidrogének, korom), részben az üzemanyagban szennyezésként található anyagok égéstermékai (kén-dioxid, nitrogén oxidok) egy része.

Ez utóbbiak az égési levegő nitrogénjéből is keletkeznek.

A gáznemű komponensek mellett nem lehet elhanyagolni az úttesten lerakódott por hatását. A gépjármű motorokból és a gumibroncsok kopásából származó szilárd szennyezőanyagok és a hozzájuk kötődő policiklikus aromás szénhidrogének egy része az úttest szélétől számított kb. 10 méter széles sávban, kiüledik a talajra, a növényzetre és a tereptárgyakra. Ezek jellemző szemcseátmérője 60 µm-nél kisebb. Jelentős az 1 µm-nél kisebb frakció is, amely az utaktól jóval távolabbra is eljuthat.

A gáz halmazállapotú légszennyező anyagok az úttengelytől számított több száz méterre is mérhetők, a meteorológiai és domborzati viszonyoktól függően változó koncentrációban.

A szén-monoxid koncentrációt elsődlegesen a közlekedés határozza meg: éves átlagban a közlekedés okozta fajlagos, 1 hónapra vonatkoztatott kibocsátás sokszorosa a fűtési emissziónak. Ez az arány a nyári szezonban még nagyobb. A földgáz tüzelés további elterjedése és a szilárd tüzelőanyagok döntő többségét kitevő fa és széntüzelés csökkenése a szén-monoxid kibocsátás további csökkenését okozta, azonban az energiahordozó árának emelkedésével ismételten megjelent a vegyes tüzelés alkalmazása.

A nitrogén-oxidok kibocsátásának döntő többségét a közlekedés okozza, ugyanakkor a földgáz tüzelés részarányának növekedésével a NO_x emisszió nőtt. Elkerülő és tehermentesítő utak építésével a kibocsátások nőnek, mert nagyobb lesz a forgalmi teljesítmény, de a települések központjaiban, ahol a lakosság él, a szennyezettség csökken.

A közlekedés okozta terhelés szempontjából Harkány az elkerülő út megépítése ellenére kedvezőtlen helyzetű.

A közlekedési emisszió hatására lényegesen kedvezőtlenebb légszennyezettségi (immissziós) értékek alakulhatnak ki pl. a nyári csúcsforgalomban.

Harkány város Baranya megye déli részén, a Villányi-hegység déli oldalán, a kistérség központjától, Siklóstól közvetlenül nyugatra fekszik, azzal szinte összeépült.

Közúti kapcsolatai észak-déli irányban az 58-as főúton, kelet-nyugat felé pedig az 5701, 5804, 5814 jelű összekötő, illetve Siklós felé az 58133 j. bekötőúton biztosítottak.

A településen halad át a 62 jelű, középrigóc-villányi országos vasúti mellékvonal, amelyen 2007. márc. 4-edike óta szünetel a forgalom.

Légi közlekedési kapcsolat a pogányi repülőtéren, a város központjától az 58-as főúton mérve 17 km-re áll rendelkezésre. A repülőtéren nincs menetrend szerinti forgalom.

A helyközi tömegközlekedés autóbuszjáratokkal bonyolódik le.

A település országosút-hálózata az 58-as főút és a Siklós – Harkány Darány mellékút által alkotott tengelykeresztben alapul. Ezt egészíti ki a város lakott területét elkerülő, a Tenkes alján Máriagyúdön át Siklóstra menő, ma összekötő út, egykor harmadrendű főútvonal. A pécs – harkányi vasút 1976-ban történt megszüntetése után a tömegközlekedés nélkül maradt települések közúti kiszolgálására megépült a Terehegy - Márfa – Diósvizsló stb. helységeket felfűző állami közút.

Harkány levegőjét időszakosan (a téli hónapokban) a szállodák és családi házak fűtéséből eredő füstgázok jelentősen terhelik. A megvalósult vezetékes gázellátás azonban sokat javított a levegő tisztaságán, de ennek mértéke alacsony napjainkban.

A földgáztüzelés mellett, igen jelentős maradt, és jelenleg ismételten növekszik a szilárd (szén, fa) tüzelőanyag felhasználás is.

A konténeres és a gázpalackos földgáz, illetve propán-bután gáz felhasználás elhanyagolható.

Harkány intézményeiben a vezetékes földgázfűtés (Polgármesteri Hivatal, Óvoda, Étkezdé, Orvosi rendelő, Általános Iskola) a jellemző.

A nyári szezon (június, július, augusztus) alatti fűtés gyakorlatilag elhanyagolható.

A fűtéshez és a melegvíz ellátáshoz szükséges energia egy részét villamos energia, másik részét földgáztüzelés, a szilárd anyagok égetése biztosítja. A nyári szezonban felhasznált tüzelőanyagok mennyisége az egész évi felhasználás kb. 5%-a.

A különböző légszennyező forrásokat összegezve a kén-dioxid, a korom és a szilárd (nem toxikus) por kibocsátás elsősorban a szolgáltatók és a lakosság fűtéséből származik.

Ezeknél a légszennyező anyagoknál az emisszió lényegesen csökkent a településen megvalósult vezetékes gázellátással, így a szén, a fa és a tüzelőolaj visszaszorult a földgáz használat növekedésével azonban jelenleg ismételten növekszik a szilárd (szén, fa) tüzelőanyag felhasználás is.

A vezetékes gázellátás megvalósításának „környezetvédelmi ára” az volt, hogy a lakosság hőenergia igényének biztosítása során a nitrogén-oxidok kibocsátása kismértékben megnövekedett. A vegyes tüzelésre a kén-dioxid és a szilárd, illetve a korom kibocsátás a jellemző.

A szén-monoxid koncentrációt elsődlegesen a közlekedés határozza meg: éves átlagban a közlekedés okozta fajlagos, 1 hónapra vonatkoztatott kibocsátás közel

háromszázszorosa a fűtési emisszióknak a térségben. Ez az arány a nyári szezonban még magasabb.

A nitrogén-oxidok kibocsátásának döntő többségét a közlekedés okozza.

A földgáz árának várható növekedése kettős hatású:

- Egyrészt nem ösztönzi a további felhasználást azokon a részeken, ahol még nem teljes körű a gázellátás, illetve visszaáll a lakosság a vegyes tüzelésre. Itt a szén-monoxid, korom, és por kibocsátás sem fog a jövőben csökkenni.
- Másrészt a meglévő földgáztüzelésű berendezéseknek a korszerűbb, nagyobb hatásfokú, kisebb légszennyezőanyag kibocsátású típusúakra történő cseréjét fogja előidézni (szolgáltató szektor). Ezzel csökkenhet a szén-monoxid, korom és por kibocsátás és a nitrogén-oxidok kibocsátása sem fog növekedni jelentős mértékben. A gazdasági-válság ezt a folyamatot jelentősen lassítja.

Egyéb légszennyező források miatt a meleg, nyári hónapokban a településen helyenként gondot okoz a szennyvízcsatorna hálózathoz tartozó eredő bűz. Az átemelő környékén jelentkező szaghatás, az időszakosan (jellemzően csak a hétvégeken) használt üdülőterületek térségében gyakoribb jelenség.

A porszennyezettség is minimálisnak mondható a település területén, leginkább a nagyobb építési területek mentén, valamint száraz időszakokban erdőszéli utak és a deflációs erdei utak találkozásánál érzékelhető az aszályosabb hónapokban. Megszüntetése a települési növényalkalmazási elvek betartásával később mérsékelhető.

Szezonális gond még a kerti és egyéb hulladék szabálytalan égetése is. Leginkább tavasszal a metszési időben a keletkező növényi nyesedék (fák, bokrok, szőlő venyigéje) okoz így gondot, de a kötelező közszolgáltatás biohulladékokra (zöldhulladékokra) való kiterjesztése jelentős mértékben javítja a környezetterhelést.

Levegőtisztaság-védelemi követelmények

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint kell gondoskodni a levegőminőség megőrzéséről és javításáról. A levegőterhelést okozó forrásokra, tevékenységekre, technológiákra, létesítményekre (a továbbiakban: légszennyező forrás) az elérhető legjobb technika alapján, jogszabályban, illetőleg a környezetvédelmi hatóság egyedi eljárásának keretében kibocsátási határértéket, levegővédelmi követelményeket kell megállapítani.

11. táblázat - A légszennyezettség egészségügyi határértékei egyes légszennyező anyagokra vonatkozóan

Légszennyező anyag [CAS szám]	Veszélyességi fokozat	Határérték (µg/m ³)		
		órás	24 órás	éves
Kén-dioxid [7446-09-5]	III.	250	125	50
Nitrogén-dioxid [10102-44-0]	II.	100	85	40

Szén-monoxid [630-08-0]	II.	10.000	5.000*	3.000
Szálló por (PM ₁₀)	III.	-	50	40

* Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma, amelyet az órás átlagok alapján készített 8 órás mozgó átlagértékekből kell kiválasztani.

A község jelenlegi állapotának megfelelő, az alapállapotot jelentő levegőminőségi helyzetének megítéléséhez a terület légszennyezettség paramétereit az egészségügyi határértékekkel kell összevetni. A nyári időszakban a közlekedési eredetű légszennyezőanyag-terhelés jelent kockázatot.

A nagyobb hőteljesítményű (140 kWth és ennél nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb névleges bemenő teljesítményű) tüzelőberendezések légszennyezőanyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről a 23/2001. (XI. 13.) KöM rendelet tartalmaz előírásokat. A fűtőmű, erőmű nagyságrendű teljesítményekre (50 MWth felett) külön jogszabályok rendelkeznek.

Egyes tevékenységek és berendezések illékony szerves vegyület kibocsátásainak korlátozásáról, illetve az oldószer-felhasználás küszöbértékeiről, valamint kibocsátási határértékeiről külön jogszabály rendelkezik a 10/2001. (IV. 19.) KöM rendelettel.

Figyelembe kell venni az ózonréteget lebontó anyagokkal és egyes fluor tartalmú üvegházhatású gázokkal kapcsolatos tevékenységekről szóló 310/2008. (XII. 20.) Kormányrendelet követelményeket. A tervek készítése időszakában a 3 kg hűtőközeg töltetű légkondicionáló vagy hűtőberendezéseket be kell jelenteni a környezetvédelmi hatóságnak.

A levegő védelméről szóló, módosított 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 5.§-a szerint a bűz kibocsátással járó környezeti hatásvizsgálat köteles, vagy egységes környezethasználati engedély köteles tevékenységek esetén védelmi övezetet kell kialakítani. A védelmi övezetben nem lehet lakóépület, üdülőépület, oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális és igazgatási célú épület, kivéve a telepítésre kerülő, illetve a már működő légszennyező források működésével összefüggő építmény.

A védelmi övezet kialakításával kapcsolatos költségek viselése a légszennyezőt terhelik.

1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

A települési környezet zajterhelését a közlekedés határozza meg. A zajártalom nagyobb része az átmenő gépjármű forgalomból ered, csak kisebb és kevésbé jelentős a célforgalom által okozott zaj mértéke.

Harkány város Baranya megye déli részén, a Villányi-hegység déli oldalán, a kistérség központjától, Siklóstól közvetlenül nyugatra fekszik, azzal szinte összeépült.

Közúti kapcsolatai észak-déli irányban az 58-as főúton, kelet-nyugat felé pedig az 5701, 5804, 5814 jelű összekötő, illetve Siklós felé az 58133 j. bekötőúton biztosítottak.

A településen halad át a 62 jelű, középrigóc-villányi országos vasúti mellékvonal, amelyen 2007. márc. 4-edike óta szünetel a forgalom.

Légi közlekedési kapcsolat a pogányi repülőtéren, a város központjától az 58-as főúton mérve 17 km-re áll rendelkezésre. A repülőtéren nincs menetrend szerinti forgalom.

A helyközi tömegközlekedés autóbuszjáratokkal bonyolódik le.

A település országosút-hálózata az 58-as főút és a Siklós – Harkány Darány mellékút által alkotott tengelykeresztben alapul. Ezt egészíti ki a város lakott területét elkerülő, a Tenkes alján Máriagyűdön át Siklóstra menő, ma összekötő út, egykor harmadrendű főútvonal. A pécs–harkányi vasút 1976-ban történt megszüntetése után a tömegközlekedés nélkül maradt települések közötti kiszolgálására megépült a Terehegy-Márfa-Diósvizsló stb. helységeket felfűző állami közút.

A településen zajt okozó ipari tevékenység nincs, zajos idegenforgalmi egység csupán szezonálisan figyelhető meg, tehát a zajterhelés összességében éves szinten alacsonynak mondható. Sávhatás csak a településen keresztül haladó főút két oldalán jelentkezik.

A zaj- és rezgésvédelemről szóló jogszabályi előírás alapján a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket a területrendezés során érvényre kell juttatni.

Környezeti zajvédelmi követelmények

A környezeti zaj- és rezgésvédelem területén érvényes rendeletek, előírások megtartásával biztosítható a környezetvédelmi szempontból is megfelelő települési környezet kialakítása.

A területrendezés, településfejlesztés során kell érvényesíteni azokat az előírásokat, melyekkel a káros hatások kialakulása megelőzhető, a meglévő hatások csökkenthetők, illetve bizonyos területeken a kedvező állapot megtartható.

A környezeti zaj- és rezgésvédelmi követelményeket a környezeti zaj- és rezgés elleni védelem egyes kérdéseiről szóló 284/2007.(X. 29.) Kormányrendelet, továbbá a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007 (XII. 18.) KvVM rendeletek tartalmazzák.

A megengedett zaj- és rezgésterhelési határértékeket a területi funkciótól függően külön a nappali (600-2200) és külön az éjszakai (2200-600) időszakra vonatkozóan a 27/2008.(XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet mellékletei tartalmazzák.

A Kormányrendelet értelmében a környezetbe zajt vagy rezgést kibocsátó létesítményeket úgy kell tervezni és megvalósítani, hogy a védendő területen, épületben és helyiségben a zaj- vagy rezgésterhelés megfeleljen a követelményeknek. Védendő területeket, pedig úgy kell kijelölni, hogy a megengedett határértékek teljesüljenek.

A rendelet meghatározza a létesítéssel kapcsolatos követelményeket is. E szerint zajt kibocsátó berendezés, telephely, tevékenység úgy létesíthető, illetve üzemeltethető, hogy környezeti zajkibocsátása nem haladhatja meg a jogszabályban előírt zajterhelési határértékeket. Jelenleg a 27/2008.(XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletben foglaltak.

Meglévő közlekedési útvonalak melletti, új tervezésű, vagy megváltozott övezeti besorolású területeken, megfelelő beépítési távolság meghatározásával és betartásával, illetve műszaki intézkedésekkel kell biztosítani az előírt zajterhelési határértékek teljesülését.

Korszerűsítés, útkapacitás bővítés esetében, ha a változást megelőző állapotban már határérték túllépés állt fenn, akkor legalább a változást megelőző zajterhelés a követelmény.

Új út létesítésének, a forgalmi viszonyok lényeges és tartós megváltozását eredményező felújítása, korszerűsítés tervezésekor a zajterhelési határértékeket érvényesíteni kell.

Ennek érdekében a hosszú távra tervezett forgalom figyelembevételével zajcsökkentő létesítmények, berendezések alkalmazását kell szükség esetén előírni és biztosítani. Jelenleg a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM rendelet 3. sz. melléklete határozza meg.

A forgalmi adatok ismeretében a közúti közlekedési zaj mértéke a 25/2004. (XII. 20.) KvVM r. 2. sz. melléklet szerint kerül meghatározásra.

A forgalom nagyságának figyelembevétele a Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Rt. által kiadott „Országos Közutak 2015. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalma” adatainak, és az ÚT 2-1.302.2003 „Közutak távlati forgalmának meghatározása előrejelző módszerrel” című Útügyi Műszaki Előírás által megadott forgalomfejlődési szorzók alkalmazásával kapott értékeivel történik.

Zajterhelési határérték új utakra, vagy megváltozott területi funkcióra a 27/2008. (XII. 3.) KvVM – EüM együttes rendelet 3. sz. melléklete alapján:

A település területére, az OTÉK szerint meghatározott terület-felhasználási egységekre, illetve a beépítésre szánt területek esetén építési övezetekre, beépítésre nem szánt területek esetén övezetekre vonatkozóan, a zajterhelési határértékeket tartalmazó KvVM-EüM együttes rendelet figyelembevételével a következő határértékek érvényesítendőek.

Üzemi-, szolgáltató létesítmények esetében

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre (dB)	
		N	É
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi terület, gyógyfürdő	45	35
2.	Kisvárosias, kertvárosias, falusias lakóterület, különleges területek közül az oktatási létesítmények területe és zöldterületek	50	40
3.	Nagyvárosias lakóterület, vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

Védett létesítmény, épület (lakó- és intézményépület) nélküli ipari- gazdasági területekre a hivatkozott KvVM-EÜM együttes rendelet nem állapít meg zajterhelési határértékeket.

Közlekedési létesítmények melletti területeken megengedett zajterhelési határértékek

Sor-szám	Területi funkció	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} kö megítélési szintre (dB)					
		kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra		a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtőutaktól, illetve vasúti mellékvonaltól származó zajra		a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi és főutaktól származó zajra	
		N	É	N	É	N	É
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi terület, gyógyfürdő	50	40	55	45	60	50
2.	Kisvárosias, kertvárosias lakóterület, különleges területek közül az oktatási létesítmények területe és zöldterületek	55	45	60	50	65	55
3.	Nagyvárosias lakóterület, vegyes	60	50	65	55	65	55

	<i>terület</i>						
4.	<i>Gazdasági terület</i>	65	55	65	55	65	55

Újonnan létesülő lakó- és közösségi épületekben a külső környezetből származó rezgések megengedett egyenértékű, súlyozott rezgésgyorsulás értékeit a KvVM-EüM együttes rendelet 5. sz. melléklete tartalmazza.

1.17.5. Sugárzás védelem

Világszerte egyre erősebb tudományos és társadalmi igényként merül fel az emberi környezet radioaktivitásának és az ebből adódó, a lakosságot érő sugárterhelésnek a megismerése.

Az embert természeti környezetében érő radioaktív sugárzási dózis eredet szerint három fő csoportra osztható. Ezek:

- kozmikus sugárzás, amely az éves besugárzási dózis kerekén $\frac{1}{4}$ -ét adja,
- a területet felépítő kőzetek természetes radioaktív elemeitől (kálium-40, urán-238, thórium-232 radioaktív bomlási sorok tagjaitól) eredő közvetlen besugárzás, amely szintén kb. $\frac{1}{4}$ -ét adja az éves besugárzási dózisnak,
- végül a radon-222 és alfa-sugárzó leánytermékei belégzése adja az éves sugárzási dózis felét.

Mindezek alapján nyilvánvaló, hogy az embert érő természetes megterhelést alapvetően a földtani környezet határozza meg, a kőzetek kálium, urán és thórium tartalma, valamint radon kibocsátási tulajdonságai. Ezért a környezeti radioaktivitás vizsgálatának a terület geológiai felépítéséből célszerű kiindulni (pl. geológiai törésvonalak mentén nagyobb a radon koncentráció), amelyre alkalmas módszer a légiradometriai felvételek készítése.

A természetes sugárterhelésnek a fentiek értelmében közel fele a radonból származik, amely a talajból a szabad légkörbe kerülve gyorsan felhígul. Zárt terekben (lakásokban) azonban feldúsul. A zárt térben elbomló radonból keletkezett leányelemek (bomlástermékek, pl. ólom) a levegőben porszemekhez, vízgőzhöz kötődnek. Ezt belélegezve a porszem méretétől függően a tüdő különböző részein megtapadhatnak. Nagy radon koncentrációjú helyeken megfigyelték, hogy a tüdőrák kialakulásának valószínűsége megnő. Igaz, az 1996. évi „atomtörvény” már előírja a lakóterek radon koncentrációjának a korlátozását, bár ezidáig a végrehajtási utasítás nem jelent meg.

Harkány környékén sem a geológiai viszonyok, sem pedig a használt építőanyagok – a jelenlegi ismeretek szerint – nem jelentenek radiológiai kockázatot.

A településen nem folytatnak sugárzással járó ipari tevékenységet. A települést nem érintik az OTvT-ben lehatárolt Paksi Atomerőmű védelmi övezetei.

1.17.6. Hulladékkezelés

Harkány településen keletkező szilárd kommunális hulladék gyűjtése és szervezett elszállítása gyakorlatilag megoldott. Az illegális hulladéklerakás csak pontszerű, így kisebb problémát jelent. Hulladékgyűjtést a Dél – Kom Kommunális Szolgáltató végzi.

A közszolgáltatás gyakorisága szabályozott. A közszolgáltatás kiterjed évi két – két alkalommal a biohulladékok (zöldhulladékok) begyűjtésére és a lomtalanításra is. Rendszeres a házhoz menő szelektív hulladék begyűjtés.

A település több pontján található szelektív gyűjtő pontokon rendszeresen összegyűjtött hulladékok kezelése megoldott.

Szabályozott a közszolgáltatás igénybevétele a kiskereskedelem és a vendéglátó egységek számára is.

A gyűjtésbe bevont ingatlanok száma ($\approx 100\%$), évente elszállított mennyisége megközelíti az 1500 t/év mennyiséget.

A település közigazgatási területén a települési nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos kötelező közszolgáltatás teljesítésére jogosult végzi. A

hulladékról szóló CLXXXV. Törvény szerint az Országos Hulladékgazdálkodási Közzolgáltatási Terv koncepciójához való illeszkedés feltételei megteremtése jelenleg folyamatban van.

Hulladékkezeléssel kapcsolatos követelmények

A hulladék gyűjtésével, ártalmatlanításával kapcsolatos tevékenységet a hulladékgazdálkodásról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény alapján kell szervezni és végezni.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. Törvény:

- a 32/A. § (1) bekezdés d.) pontja szerint az állam az, aki elkészíti az Országos Hulladékgazdálkodási Közzolgáltatási tervetm amely többek között meghatározza a közzolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolását és az adott területen minimálisan ellátandó közzolgáltatási feladatokat,
- a 32/A. § (3) bekezdés c.) pontja szerint a Koordináló szerv az, aki az érintett közigazgatási szervezeteknek javaslatot tesz a hulladékgazdálkodási közzolgáltatás szabályozására.

A hulladék "termelő" köteles gondoskodni a hulladékok előírás szerű gyűjtéséről, tárolásáról, a területről, történő kiszállításáról, valamint ártalmatlanításáról, melynek elsődleges célja, hogy megakadályozza a hulladék talajba, felszíni és felszín alatti vízbe és levegőbe jutását.

A településen a környezet veszélyeztetésének minimalizálása érdekében kizárólag hulladékszegény technológiák telepítését szabad engedélyezni úgy, hogy a keletkező hulladékok hasznosítására, ártalmatlanítására, rendelkezésre álljon engedéllyel és kapacitással bíró szolgáltató szervezet.

Az ingatlantulajdonos az ingatlanán keletkező települési szilárd hulladékot a környezet szennyezését megelőző módon köteles gyűjteni. A települési hulladék gyűjtése és tárolása csak megfelelő gyűjtőedényben történhet.

A települési szilárd hulladék szállítását zárt konténerben vagy a kiporzást és kiszóródást megakadályozó ideiglenes takarású konténerben vagy e feltételeket biztosító célgéppel, szállítójárművel, környezetszennyezést kizáró módon kell végezni. A hulladéklerakó üzemeltetőjének ellenőrzési és megfigyelési programot kell vezetnie.

A hulladékgyűjtő udvar és a gyűjtősziget a közzolgáltatás részeként üzemeltethető.

A települési folyékony hulladékok kezelésével kapcsolatban a 213/2001.(XI.14.) Kormányrendelet a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről és az 50(2001.(IV.3.) Kormányrendelet a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól tartalmaz alapvető iránymutatásokat.

Az 1774/2002.EK rendelet a nem emberi fogyasztásra szánt hulladékokat érintő egészségügyi szabályokról – hatályon kívül helyezte a 71/2003.(VI.27.) FVM rendeletet – meghatározza az állati hulladékok osztályba sorolását, kezelésük, begyűjtésük, szállításuk és ártalmatlanításuk szabályait.

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

A településfejlesztési koncepció és a településrendezési eszközök megalapozására részletes táji-és természeti adottságokat vizsgáló dokumentáció készült (lásd.1.2.14. fejezet) . A tájhasználat értékelése és a kiemelten kezelendő területek összegzése a következő:

Egy adott terület, település tájhasználatának értékelését, a tájhasználat lehetséges mértékét a tájpotenciál fejezi ki. A tájpotenciál tájegységenként, tájtípusonként eltérő, így szükséges a terület tájtípusba történő besorolása.

Harkány táji besorolását tekintve a Drávamenti-síkság nagytájon belül, a Nyárád-harkányi sík kistáj része. A település a kistájon belül annak ÉNy-i csücskében helyezkedik el, de a külterület É-i pereme már átnyúlik a Dél- baranyai dombság területére.

A kistáj 89 és 125 méter közötti magasságú teraszos hordalékkúp-síkság, melynek felszíne enyhén D-DK felé lejt. Formái részben löszfelszínekhez, részben folyóvízi eróziós tevékenységekhez kapcsolódnak. Harkány jellemzően a 95 mBf magasságon helyezkedik el, ez alól az északi zártkerti rész a kivétel, amely felkúszik a Tenkes, illetve a Kis-Hegy oldalára. Itt a legmagasabb pont 234 mBf.

Harkány és környéke kedvező a mezőgazdasági termelés számára. A talajképző kőzet általában a löszös iszap, melyen réti csernozjom és öntéstalaj alakult ki. A helyi klíma nedves és meleg, így kiválóan alkalmas a hőigényes és páraigényes növényi kultúrák termesztésére. A Tenkes déli lejtőin a szőlőtermesztés évszázados hagyományokra nyúlik vissza.

Tájhasználat alatt a tájpotenciál adottságainak társadalmi célú érvényesítését értjük, vagyis hogy a táj milyen mértékben alkalmas a társadalom sokrétű igényeinek kiszolgálására.

Harkány közigazgatási területe 2568,7 ha, ebből 1884,5 ha (73,4%) a külterület, míg zártkert 257,6 ha (10%). A maradék 426,6 ha teszi ki a belterületet, amely a teljes közigazgatási terület 16,6%-a.

2015-re a művelési ágak a településen a következőképpen változtak:

Művelési ág	ha	%
erdő, fásított terület	683,3	26,6
gyep (rét, legelő)	218,7	8,5
gyümölcsös, kert	71,0	2,7
kivett	528,3	20,6
szántó	977,8	38,1

szőlő	89,6	3,5
Összesen	2568,7	100

A tájtörténetet vizsgálva megállapítható, hogy a belterület jelentős mértékben megnőtt, valószínűleg az idegenforgalom, gyógyturizmus megerősödésének köszönhetően.

A szántó, gyepek, legelő területek majdnem a felére csökkentek. Ennek oka valószínűleg szintén a turizmus fellendülésében és ezzel együtt Harkány megváltozott karakterében keresendő. Egyre kevesebben foglalkoztak növénytermesztéssel, állattartással, míg a turizmusból élők száma nőtt. Az erdőterületek növekedtek, ami szintén az állattenyésztés visszaszorulását és ezzel együtt a legelőket, réteket beerdősödését tükrözi. A zártkerti területhasználat azonban szinte nem változott, ami részben a szőlő- és gyümölcs termesztés számára kedvező klimatikus viszonyoknak, részben a több százéves hagyományoknak köszönhető.

A külterület jelenlegi tájhasználatát a fenti történelmi múlttal vezethető vissza. A síkvidéki részeken a szántóföldi növénytermesztés a domináns. Mivel sok a foltszerűen magasabb talajvízállású terület, ezért gyepek, mocsaras területek is fellelhetők. Mederbe terelve a Lanka-csatorna több helyen megjelenik a település belterületén is, melyet a hozzá kapcsolódó növényzavár kíséri hol szélesebb, hol keskenyebb sávban.

Az erdőterületek Harkányban soha nem voltak kiemelkedő jelentőségűek, napjainkban is nagyobb, összefüggő erdőtümb mindössze a településtől D-re helyezkedik el, egy kisebb, de szintén összefüggő erdősáv pedig a belterülettől nyugatra húzódik a Hercegpusztai résztől délre.

A belterülettől É-ra a szántóföldek egészen a Villányi-hegység lábáig elérnek. A magasabban fekvő területeken a szántókat felváltja a zártkerti területhasználat, melynek gyökerei az egész térségben több százéves múlttal tekintenek vissza. Ezen a részen zömében gyümölcsösök, szőlők találhatók, de néhány lakóingatlan is beékelődött.

Az 58-as számú út mellett helyezkedik el ma is a település temetője, mely jelentős örökzöld állományával és bevezető fasorával messziről kiemelkedik a sík, szántóföldi környezetből. Mellette áll a bolgár katonai emlékmű, amely szintén szépen fásított és karbantartott.

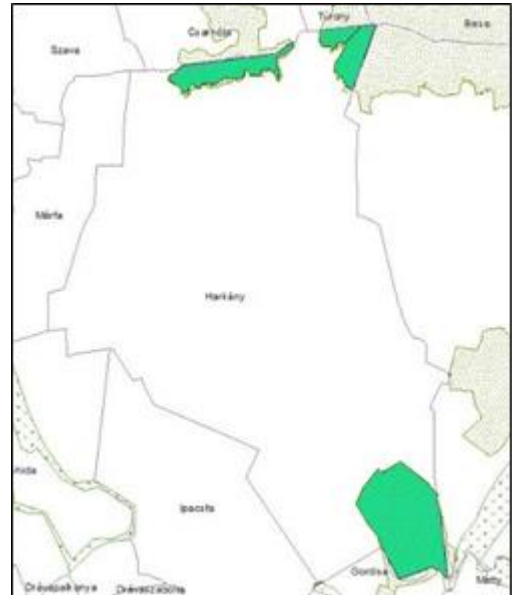
A dominánsan szántóföldi tájhasználat a látványértékek szempontjából igen nagy jelentőségű. A településről É-ra tekintve a harkányi szőlőhegy, majd a Tenkes-hegy vonulata látszanak a Máriagyűdi templom tornyaival, K-en pedig a Szársomlyó sajátos karakteres csúcsa, a siklósi vár körvonalai a legnevezetesebb pontok, melyek kiemelkednek a síkvidéki környezetből.

Összességében elmondható, hogy a tájhasználat a szántóföldi műveléssel maximálisan alkalmazkodott a kedvező helyi klimatikus és talajviszonyokhoz, míg a zártkerti és szőlőterületek a tágabb értelemben vett táji karaktert tükrözik.

Tájhasználati konfliktuson az optimális társadalmi-gazdasági hasznosítástól eltérő, a táj potenciális (ökológiai, ökonómiai és tájképi) értékeit rontó tevékenységet értjük.

Elsődleges jellegük szerint funkcionális, tájökológiai és vizuális-esztétikai csoportokba lehet őket sorolni.

Vizuális-esztétikai konfliktus több is található a településen vagy annak közvetlen környezetében. Egyik jelentős tájseb a Tenkes-hegy déli oldalán található kőfejtő, mely Harkány több pontjáról (de természetesen a környező településekről is) nagyon szembeötlő, jelentős mértékben rontja a Villányi-hegység látványát.

Szintén ebbe a kategóriába sorolható az a telekommunikációs adótorony, amely ugyan területileg már Siklóshoz tartozik, de Harkány K-i határához igen közel, az ifjúsági tábor mellett áll. Ez a monumentális torony is uralkodó elem a Villányi-hegység és a hozzá tartozó táji elemek összhatása tekintetében.

Harkány belterületén a Lanka-csatorna felszíni vizes árkai jelentenek több helyen esztétikai problémát. A meder rendezetlensége több ponton ideiglenes megoldásokat tükröz, a palalemezből vagy téglából épített bizonytalan falak látványa nem illik egy nemzetközi hírű gyógyfürdő környezetébe. Ugyanez a bizonytalan partmeder, szemetes, kissé elhanyagolt partoldal jellemzi a Szúnyog-tó szigettől délre található részét is. Mindezek vizuális konfliktust okoznak a belterületen belül.

Tájökológia konfliktusként értelmezhető az a jelenség, amely a Kis-hegyen és a Tenkesen is megfigyelhető: a hegytetőkön található erdő térhódítása veszélyezteti a szélső zártkerti telkeket. Ennek oka részben az, hogy a tulajdonosok előregedése miatti egyre több a kezeletlen zártkert, másrészt a gyakori vadkárokkal szemben, melyet ezekből az erdőkből érkező vadak követnek el, a gazdák tehetetlenek, így inkább nem foglalkoznak a kert művelésével. Mindezek következtében a telkek beerdősülnek. A telkek megközelítése is több helyen nehézkessé vált, mivel az utak a megfelelő gondozás hiányában szűkülnek, állapotuk romlik, aminek következtében néhány telek megközelíthetetlenné válik. A beerdősülés folyamata káros, hosszú távon a több százéves múltra visszatekintő zártkerti rész méretének jelentős csökkenéséhez, ezzel együtt a tájkép jelentős megváltozásához vezethet.

Szintén a zártkerti részeken okoz problémát a vízerózió, amely a csapadékvíz nem megfelelő kezeléséből ered. Ez ugyan nem tájhasználatból eredő konfliktus, mégis tájökölógiai problémákat okoz, hiszen hozzájárul a komoly múlttal rendelkező zártkerti rész állapotának romlásához. A meredekebb hegyoldali lejtőkön az eddigieknél nagyobb figyelmet kell fordítani a csapadékvíz megfelelő elvezetésére, illetve egy részének helybentartására. Az egyre gyakoribb heves, hirtelen lezúduló nagy csapadékmennyiséggel járó zivatarok komoly problémát jelentenek azokon a felszíneken, ahol a szőlőművelés miatt nincs aljnövényzet, így az üres felszínen felgyorsul a víz lefolyása, és mély barázdákat, akár horhosokat vés magának. Ez a telkeken megnehezíti a művelést, az utak állapotát tovább rontja, ezzel újabb telkeket tesz nehezen megközelíthetővé. A problémát nem a zártkerti rész csökkentésével kell megoldani, hanem az időjáráshoz alkalmazkodó művelési kialakításokkal (pl. teraszos művelés, gyepesítés a szőlőültetvény alatt), melyek a lezúduló víz lassítására, megfogására irányulnak.

Funkcionális konfliktus a településen nem található. Harkányra az ipar nem jellemző, gazdasági besorolású terület is csak kevés található a településen. Közülük tájhasználat szempontjából a legjelentősebb az 58-as út melletti telephely, melynek tájbaillesztése azonban megoldott, így nem okoz tájhasználati konfliktust.

1.17.8. Árvízvédelem

Harkány település távlati fejlesztését alapvetően meghatározza az élő vízfolyások térségi léptékű rendezése. Rövid távlatban egy átfogó vízrendezési terv elkészítése és jóváhagyása szükséges a város egész közigazgatási területére.

A Lanka csatorna Petőfi utcával párhuzamosan haladó szakasza, majd annak folytatása K-i irányban, feliszapolódott, lefolyása nem megfelelő. A meder rendezését, burkolását vízrendezési terv keretében el kell végezni.

Terehegy városrész Ny-i részén a csapadékvíz elvezetését biztosító rendszer korszerűsítését el kell végezni, mert a lakóingatlanok területén magas belvíz jelent meg. A meder rendezését, helyenkénti burkolását a Lanka csatornába csatlakozás pontjáig el kell végezni.

A fejlesztésre javasolt területeket terep- és vízrendezés után javasolt beépíteni, a későbbi vízelvezetési problémák elkerülése érdekében.

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Környezeti konfliktusok, problémák megállapítása

Talaj

- A település csaknem teljes területe szennyeződésre fokozottan érzékeny
- A talaj teherbíró képessége nagy, de a beépítések nagy aránya rombolja a talaj szerkezetét
- A csökkenő karsztvízszint csökkenti a talaj teherbíró képességét
- Az alacsony talajvízszint következtében csökken a talaj humusztartalma, gyorsul az oxidáció és a (tápanyag) kilúgozódás

Víz

- A csapadékvíz elvezetés rendszer kiépítése, a meglévő vízelvezető árkok karbantartása (jelentősen hozzájárul a kiépítetlen vízelvezetés a sérülékeny vízbázis össz-tápanyagterheléséhez)
- A szennyvízcsatorna hálózat kiépítése halaszthatatlan a sérülékeny vízbázisokra és a karszt területek védelme érdekében, szükséges a rákötések maximalizálása
- A terület felszíni szennyeződésre fokozottan érzékeny, komplex védelem kidolgozása szükséges
- A felszíni szennyeződésre fokozottan érzékeny és érzékeny területek jelenléte
- A település felszíni vízfolyásainak mederrendezése nem kielégítő, megoldandó a települést veszélyeztető árvizek kezelése
- A karsztvíz szint csökkenését meg kell akadályozni.

Levegő

- A gázhálózatra való rákötési lehetőség nincs teljesen kihasználva
- Az utak rossz állapotának folyamatos javítása
- Nincs, illetve kevés a megújuló energia hasznosítása
- Égetésből eredő időszakos légszennyezés és az egyéb légszennyező források megszüntetése.

Zaj

- A közlekedés zajterhelése az érintett főút területen számottevő
- A szórakozóhelyek környezetében kiváltképpen a nyári főszezonban pontszerű szennyezések tapasztalhatók

Hulladék

- A szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztése, ennek bevezetése.
- Gyenge a környezettudatos szemlélet
- A környezettudatos nevelés kiterjesztése (óvoda, iskola, lakosság)

Vizuális környezetterhelés

- A tájökológiai konfliktusok feloldása (zártkertek művelése, művelési ágak fenntartása, vízerózió megakadályozása, stb.)
- Vizuális esztétikai konfliktusok kezelése, mérséklése (Lanka csatorna mederrendezése, további vizuális sérülést okozó építmény létesítésének a megakadályozása, kőbánya rekultiváció, tájba illesztése, stb.)
- A funkcionális konfliktusok további elkerülése (pl.: tájba illesztéssel)

Harkány fennálló környezetvédelmi konfliktusai a fenntartható fejlesztések elősegítésével, a településüzemeltetési feladatok ütemezett végrehajtásával orvosolható.

A talajok és a felszín alatti vizek védelme érdekében következetesen és maradéktalanul be kell tartani a talaj- és vízvédelmi követelményeket, különös tekintettel a sérülékeny vízbázisokra és karszt területekre.

A csapadékvizek elvezetése érdekében folyamatosan biztosítani szükséges a vízelvezető rendszerek karbantartását, rendezését.

A levegőminőség megőrzése érdekében a megújuló energia rendszerek bevezetésére kell törekedni.

Újabb állattartó létesítmények fejlesztés esetén a szabályozottság hiányában (az állattartásra vonatkozó helyi rendeletek a hatályos jogszabály szerint nem korlátozhatják az állattartást) konfliktus és környezetterheléssel járó tevékenységek is megjelenhetnek. Javasolt az állattartási rendeletek helyett az állattartó létesítmények létesítésének a helyi építési szabályzatban való eddiginél részletesebb szabályozása.

Célszerű fokozottabban ellenőrizni az önkormányzati rendelet betartását, különös tekintettel az avar és kerti hulladékok tűzgyújtására.

Harkány jelenlegi iparosodási szintje nem eredményez jelentős zajterhelést. A szolgáltató-üzemi zajterhelés vonatkozásában egy-egy kirívó esettől eltérően kedvező a település helyzete.

Külön figyelmet kell fordítani a fejlesztések területi kialakítására, a megelőző tervezésre. Lehetőleg el kell kerülni az utólagos műszaki védelmi beavatkozásokat.

A hulladékok közszolgáltatás keretében történő kezelésével meg kell akadályozni az illegális hulladéklerakásokat. Biztosítani kell az építési hulladékok hasznosítását, ártalmatlanítását is.

Törekedni kell a tájhasználati konfliktusok kialakulását, illetve mérsékelni szükséges a jelenleg fennálló zavaró hatásokat.

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

A város igazgatási területére vonatkozóan Baranya megye településrendezési tervében olyan egyedi adottságokkal és folyamatokkal rendelkező, illetve jellemezhető helyszínek különíthetők el, melyek:

- vízerózióknak kitett területek,
- szélerózióknak kitett területek,
- csúszásveszélyes területek,
- kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területek stb.

A területi lehatárolás nem történt meg a megyei területrendezési terv készítésekor. A településrendezési terv készítése során az a feladat, hogy az egyes övezetek területi kiterjedése határvonalakkal pontosításra kerüljön.

Földrajzi helyzet és morfológiai viszonyok

A város teljes igazgatási területe Magyarország kistájainak katasztere alapján több nagy tájaként elkülönített egységekre terjed ki. Legalacsonyabb részlete az Alföldhöz tartozónak tekintett, hiszen a város déli részlete a Drávamenti-síkság középtájhoz sorolt, míg a magasabb részlete Dél-dunántúli dombság nagytájhoz tartozó Mecsek és Tolna-Baranyai dombvidékhez került besorolásra, amelynek itteni kistája a földtani és geomorfológiai leírásokban különálló egységként kezelt Villányi-hegység.

Előbbiekből következik azon általános jellemző, hogy a város igazgatási területén jelentős a morfológiai különbség, hiszen az abszolút szintek alapján a legalacsonyabb és a legmagasabb részletek közötti eltérés a 170 m-t is meghaladja. Valójában a központtól északra található Villányi hegység gerincétől délre tartóan állandóan lejt a terepfelszín, majd a centrumtól délre a közel szabályos síksági területen éri el minimumát a tengerszint feletti magasság. Az északi területen a lejtés kezdeti szakaszában még nagymértékű a terepfelszín változása, majd egyre inkább folyamatosan csökkenő és végül a város déli részletében szinte már alig észrevehető. A jelenlegi terepszintek és azoknak korábbi felszínfejlődése szorosan kötődik a földtani és hegységszerkezeti helyzethez, hiszen a városban már a terepszinten nagyon eltérő geológiai korú képződmények találhatók.

Rétegtani jellemzők

A város északi külterületén, leginkább az igazgatási határ nyomvonala mentén, valamint e sávtól délre található meg azon szilárd kőzeteknek a nyílt feltárásai, melyek a Villányi-hegység főtömegét alkotják. Elsősorban a tengeri környezetben keletkezett mezozoós időszaki kőzetek (triász és jura korú mészkőváltozatok) rétegei jelennek meg, amelyek különös hegységszerkezeti viszonyok által rendeződött helyzetben (Csarnóta és Tenkes nevezetű pikkelyekben) találhatók.

Az alacsonyabb területrészekben – a felszíni vízválasztóvonalától délre tartva – jelennek csak meg fokozatosan, majd hamarosan összefüggő területi elterjedéssel azon laza fedőképződmények, melyek már a földtörténet utolsó szakaszában keletkeztek. Ennek

eredményeként a szálkőzet felett a lejtő alacsonyodásával együtt folyamatosan kivastagodó jellegű azon eolikus és szárazföldi keletkezésű negyedidőszaki takarósáv, melyet összefoglalóan löszös összletnek nevezünk (iszap és agyag rétegek váltakozása). A lösszel fedett területrészt lejtőszöge egyre inkább alacsonyodó, majd a hegység lábánál a löszös takarósáv – kivastagodása ellenére – igen rövid távolságon megszűnik, hiszen egykoron a Dráva folyó jelenléte is formálta a hegység déli előterében a morfológiai viszonyokat.

A napjainkra már szabályozottabb mederben lévő folyó itteni egykori jelenlétének eredményeként adódik, hogy a város legalacsonyabb részlete – mely területileg valójában a legnagyobb kiterjedésű – a földtörténet utolsó nagy szakaszában tartósan a folyóvízi üledékképződés színtere volt. Így a város legalacsonyabb részletében a terepszint alatt iszapos és finomhomokos, helyenként iszap és agyagtestekkel tagolt rétegek megjelenése a jellemző, sőt a morfológiai viszonyok még arra is utalnak, hogy a folyó meandereit még napjainkig sem számolta fel a mezőgazdasági területhasználat.

Hidrogeológiai jellemzők

A település változatos kőzetterének megfelelően több víztípus jelenléte ismeretes. Azok területileg is jól elkülöníthetők, hiszen a kiemelt helyzetű szilárd kőzettérben és az alacsony területeken található laza üledékekben helyezkednek el az eltérő jellemzőkkel rendelkező víztípusok.

A Villányi hegység területén – gerincének környezetében és déli lejtőjének felső szakaszán – a karsztvíz jelenti a felszín alatti első víztípust. A sajátos hegységszerkezet eredményeként e területrészt csak beszivárgási terület, így a karsztvíznek hegyoldali felszíni megjelenése a város területén nem ismert. Valójában csak mélyfúrásokból ismert elhelyezkedése, hiszen természetes ún. hideg vizes forrása nincs a víztípusnak Harkány területén. Megemlítendő viszont, hogy a harkányi fürdő a szerkezeti vonalak segítségével mélybe lejutó, majd ott felmelegedett karsztvíznek köszönhetően alakulhatott ki, hiszen a város területe alatt megtalálható rejtett mezozoós rögökben a fúrások szerint felszálló jellegű karsztvíz található.

A város nagy területére jellemző, hogy a terepszint alatt nem jelentős mélységben ismeretes a másik önálló típusként elkülöníthető talajvíz. Víztartó kőzete elsősorban a negyedidőszaki finomszemcsés drávai képződménycsoport, mely a város alacsonyabb helyszínein összefüggő területi elterjedéssel és jelentős vastagságot elérve található. A talajvíz utánpótlása a csapadékból lehetséges és mozgásának iránya közel azonos a felszín lejtésével.

A hegységszerkezeti viszonyok eredményeként adódik, hogy a talajvízzel jellemezhető terület alatt a nagyobb mélységekben még a rétegvíz is előfordul. A fiatal és teljesen lefedett állapotú neogén kőzetekben megtalálható rétegvíz azonban elválasztódott helyzetűnek ismert, tehát a településrendezési terv összeállításának és az épített környezet fennmaradásának szempontjai alapján közömbösnek tekinthető helyzete.

Felszínmozgásos területek

Az 1980-as évek közepéig vezetett felszínmozgásos területek kataszterében Harkány nem szerepel, azonban a település földtani adottságaira figyelemmel a Bányafelügyelet indokoltnak tartja a településszerkezeti tervben mérnökgeológiai, geotechnikai szempontok alapján lehatárolni azokat a kedvezőtlen építésföldtani adottságú területeket, melyek csak bizonyos feltételekkel vagy egyáltalán nem beépíthetők (földtani veszélyforrás területei).

A város területén a Bányakapitányság nyilvántartásai szerint működő bánya nem ismeretes.

A város területét szénhidrogén bányászati létesítmény és szénhidrogén szállítóvezeték nem érinti.

Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területek

A város északi területrészen, szinte kizárólag a Villányi-hegység területéhez tartozóan különíthető el az övezet. Valójában a szálkőzetek terepszinten történő előfordulási helye, valamint a vékony lepellet fedett lejtős egység felső sávja tartozik ide. Előnyös a védelmi célok eléréséhez, hogy elsősorban erdő a jelenlegi területhasznosítás és a karsztvíz minőségének megőrzése érdekében azon a továbbiakban sem indokolt változtatni. Kevésbé szerencsés, hogy a régi kőbányák lefolyástalan gödrei is találhatóak e területrészen, tehát azok udvarának esetleges hasznosításakor mindenképpen tekintettel kell lenni a vízminőség szempontjaira. A terepszinten csak kevés korróziós forma ellenére e terület egység valójában nyílt karszt területének tekintendő.

A belterületen – a fürdőhöz kapcsolódóan – található a már felmelegedett karsztvíz helyi megszerzését biztosító kutak, és azoknak környezete is ezen övezetbe tartozó. A kutak szűkösen kialakított belső hidrogeológiai védőterületei mellett a településrendezési tervben ajánlott számításba venni a közeli területhasználatok későbbi kedvezőtlen hatásait.

Vízerózióknak kitett területek övezete

A lejtős terület nagy része tartozik ezen övezetbe, hiszen több mint 150 m-es szintkülönbséget jelentően összefüggő területi kiterjedéssel – lejtőirányba folyamatosan – követhető az erózióra nagyon érzékeny löszös sáv előfordulása a város északi helyzetű külterületén. Az itteni erózió érzékenységet jól példázza, hogy az övezet területén a földutak egy része már kisebb horhosszá is alakul, ha nincs a nyomvonalukban rendezett felszíni vízelvezetés.

A hegységi terület déli lejtője a koronaszint kivételével ezen övezetbe tartozik és déli határvonala egészen a szélerózióknak kitett terület egységig tart. A határvonalat egyértelműsíti a földtani felépítés, ám annak az eróziós hatások miatt hordalékok

felhalmozódása eredményeként nincs egyértelmű határa. Egyértelmű morfológiai határvonal hiányában annyit kell rögzíteni – a földtani felépítés és lejtőleöblítésekkel megváltozott morfológiai viszonyok alapján –, hogy a + 100 m-es abszolút szintnél magasabb területrészek a vízerózióknak fokozottan kitett területek, míg az annál alacsonyabb helyszínek a szélérozióknak kitettek Harkány igazgatási területén.

Szélérozióknak kitett területek övezete

Az egykori Dráva folyó legnagyobb területi kiterjedésének ismeretében történhet csak az övezet lehatárolása. Az egykori szabályozás nélküli folyó által lerakott hordalékok szél általi áthalmazása jelenti a legutolsó – napjainkban sem szünetelő – eolikus üledékképződést a város területén, mely minden +100 m-es abszolút értéknél alacsonyabb terepfelszín módosulását eredményezte. Ennek megfelelő, hogy a belterület kivételével több helyen napjainkban is megtalálhatók azon kisebb nagyobb buckák és halmok, melyek a kötöttséget nélkülöző közettér eredményeként a szélnek tartós munkája esetén folyamatosan változó morfológiai formák.

Csúszásveszélyes területek övezete

Elsősorban a lejtős területekhez kötődik a csúszásveszélyesség, de a szálkőzetek egykori hasznosítása után omlásveszélyes állapotokkal visszahagyott kőbányák területe is a gravitációs tömegmozgások által veszélyeztetett övezetbe tartozónak tekintendő. A földtani felépítés és morfológiai jellemzők alapján tehát a szálkőzetek és azoknak fedését jelentő löszös rétegsorozat előfordulásával, valamint az 5°-nál meredekebb nagyobb és jelentős kiterjedésű területek előfordulásával lehet lehatárolni a csúszásveszélyes övezet területi elhelyezkedését. A kőbányák elhelyezkedése ismeretében a gerinctől indulóan az erdőterület, valamint a zártkerti terület rész felső sávja alkotja együttesen a csúszásveszélyes területek övezetét.

1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

Harkány közigazgatási területén az alábbi ásványi nyersanyag-terület övezetébe tartozó, az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban szereplő nyersanyaglelőhelyek találhatók:

- „Cserhegy, kutatási terület” nevű cementipari mészkő ásványi nyersanyaglelőhely
A nyersanyaglelőhely határvonala töréspontjainak koordinátái (Egységes Országos Vetületi Rendszerben):

Töréspontok száma	Y (m)	X (m)
1	584 600,00	60 200,00
2	584 900,00	60 700,00
3	586 200,00	60 800,00

4	586 900,00	60 300,00
5	586 800,00	59 850,00
6	585 200,00	59 700,00
7	584 800,00	59 850,00

- „Koppány dűlő 0153/4, 0153/5 hrsz.” nevű falazó homok ásványi nyersanyaglelőhely

A nyersanyaglelőhely határvonala töréspontjainak koordinátái (Egységes Országos Vetületi Rendszerben):

Töréspontok száma	Y (m)	X (m)
1	587 072,50	55 586,31
3	587 165,92	55 703,82
5	587 309,96	55 745,67
8	587 407,77	55 454,77
11	587 101,41	55 440,76

1.20. Városi klíma

A település domborzati viszonyai viszonylag kedvezőek, biztosítják a beépített területek átszellőzését. A szélre leginkább az É, ÉNy-i irány a jellemző, de ősszel megnő a DK-i szél gyakorisága. Az átlagos szélesség jellemzően 2,5-3,0 m/s közötti.

Harkány klimatikus viszonyai igen kedvezőek, így elősegíti a turizmus fejlesztését.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése

Harkány egyike az ország 5 legjelentősebb múltú és súlyú fürdővárosainak. Nagyon jelentős potenciált tartalmaz a víz minősége, a település fekvése és fürdővárosi múltja, ennek brand értéke. A jelen állapotok azonban szinte minden jelentős területen elmaradnak a város potenciáljától.

Harkány legfőbb vonzereje a fürdő, amelynek fő pozitívuma, hogy a vizét pikkelysömör tekintetben minősített gyógyvízzé nyilvánították. Sajnos a fürdőnek mind az infrastruktúrája, mind a szolgáltatásai leromlott, hiányos állapotban vannak. Ennek megfelelően a fürdő gazdálkodása is nehezen kezelhető, külső források nélkül a szinten tartás is komoly kihívást jelent a menedzsment számára.

A város szálláskínálata a hosszú időn át tartó leszálló ágból az utóbbi években fejlődött, ami azt mutatja, hogy a tőke bízik a fürdő jövőjében. A jelen tekintetében azonban a szállásférőhelyek igen alacsony kihasználtsága jól mutatja, hogy a potenciál és a valós kiaknázott lehetőség ma még távol áll egymástól.

A város egyéb infrastruktúra tekintetében sem rendelkezik igényes és vonzó fürdővároshoz illő erősségekkel. Hiányzik egy jól körülhatárolt városközpont, hiányzik egy minőségi szabadtéri rendezvényter, illetve a zárt rendezvények helyszínei is fejlesztésre várnak (lásd művelődési központ). Fontos lenne egy szabadtéri és zárttéri, vagy másként megfogalmazva egy ingyenes és fizetős rendezvények megszervezésére is alkalmas közösségi tér, ami a város számára létfontosságú rendezvény-turizmus terén biztosítaná a vonzerő növelésének egyik infrastrukturális feltételét.

A város egyéb közösség találkozási pontjai is komoly fejlesztésre szorulnak. Különösen igaz ez a fürdő bejárata környezetére, illetve a zöldterületek funkcionalitása és minősége fejlesztésére, de a város további, méretei folytán nem nagy kiterjedésű, de éppen ezért még elérhető mértékű források felhasználásával felfejleszthető egyéb közösségi tereire.

A szolgáltatások terén a gasztronómia és a borkultúra terén hiányoznak leginkább az idegenforgalom számára meghatározó, minőségi szolgáltatások.

Ami öröndetes, hogy a kórház fejlődése az utóbbi fél évtizedben jó irányba mozdult el. Megindult az infrastruktúra fejlesztése, de ami még jelentősebb, hogy egyes rehabilitációs kezelések terén regionális vezető szerepkört megcélzó szakértelem koncentrálódása, ami az egyik legfontosabb feltétele a város fejlődésének is.

Ami kiemelendő Harkány utóbbi három évtizede kapcsán, hogy a korábbi, német célcsoport kiesését a város, a fürdő és a kórház mindenkor vezetője eddig nem tudta más, jól körülhatárolt célcsoporttal kiváltani. A fejlesztések, amik megtörténtek, ezért annak hiányában történtek, hogy pontosan tudható lett volna, hogy mely nemzetiség, milyen igényeinek, milyen fizetőképes lehetőséginek kell megfelelni.

Ennek hiányában akár szerencsésnek is mondható, hogy eddig nagy volumenű fejlesztések nem történtek meg, hiszem az eddigi, főként szálláshely és kórházfejlesztések nem egymás hatásait tompító, esetleg kioltó jellegűek voltak.

Harkány számára a fő kihívás, aminek a jelen koncepció, illetve az ezzel párhuzamosan kidolgozásra kerülő fürdő-fejlesztési koncepció segítségével kell, hogy legyen, az a város által megszólítandó fő célcsoportok meghatározása.

A fejlesztéseket akkor érnek el maximális hatást, ha azokat a megcélzott célcsoportok igényeinek ismeretében, azokra építve valósítják meg. Harkány számára az igényvezérelt fejlesztés biztosíthatja, hogy a város egyszerre tudjon erőteljesen és fenntartható módon fejlődni. A megcélzott célcsoportok igényeinek megfelelően, és egymással összehangoltan kell ugyanis a fejlesztéseket megterveznie és megvalósítania a fürdő, a kórház és a város vezetésének, és lehetőség szerint ezzel kell összhangba hozni a befektetők és lakosság fejlesztéseit is. Utóbbi szereplők, amennyiben egy jól megfogalmazott, reális és gazdaságilag jövedelmező jövőképet látnak, ahhoz igazítják saját, a város, fürdő és kórház fejlesztési lehetőségeit akár nagyságrendekkel is meghaladó saját fejlesztési forrásait.

A város jelenét és jövőjét elsősorban az alábbi belső tényezők alakulása befolyásolják:

- a fő adófizető és idegenforgalomból, gyógyturizmusból fakadó eredményesség
- a lakosság demográfiai mutatói
- a kisvállalkozói szféra fő mutatói – új cégek száma, meglévők jövedelmezősége, beruházási indexük, foglalkoztatottsági mutatóinak változásai
- a helyi szolgáltatások fejlődőképessége, minőségi és mennyiségi téren, elsősorban a gazdaság, de legalább ilyen súllyal a lakosság és az idegenforgalom számára
- a város működtetése hatékonyságának szintje, elsősorban gazdasági, másodsorban intézményi szinten
- a rendelkezésre álló fejlesztési forrásoknak a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból a fenntarthatóságot erősítő felhasználási hatékonysága (látvány- és jóléti fejlesztések és/vagy gazdasági, társadalmi vagy környezetvédelmi befektetések
- az identitást és a település vonzerejét befolyásoló, azt pozitív irányba elmozdító településkép

Mint látható, a fenti tényezőkre közvetlen ráhatása a közösség vezetésének csak a rendelkezésre álló források hatékony felhasználása, kisebb mértékben a helyi szolgáltatások fejlesztése terén van. Ezen a területen a legjelentősebb hatása a rendelkezésre álló fejlesztési források felhasználásának van.

Amennyiben Harkány csökkenteni tudja működési költségeit, miközben szociális (társadalmi) szolgáltatásai nem gyengülnek, és emellett a fő adózó cégek menedzsmentje nem romlik, valamint a látogató szám a fürdőt tekintve ismét növekedésnek indul, úgy a külső feltételek megfelelőek lesznek.

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

3.1.1. A folyamatok értékelése

Harkány egyike az ország 5 legjelentősebb múltú és súlyú fürdővárosainak. Nagyon jelentős potenciált tartalmaz a víz minősége, a település fekvése és fürdővárosi múltja, ennek brand értéke. A jelen állapotok azonban szinte minden jelentős területen elmaradnak a város potenciáljától.

Harkány legfőbb vonzereje a fürdő, amelynek fő pozitívuma, hogy a vizét övsömör tekintetben minősített gyógyvízzé nyilvánították. Sajnos a fürdőnek mind az infrastruktúrája, mind a szolgáltatásai leromlott, hiányos állapotban vannak. Ennek megfelelően a fürdő gazdálkodása is nehezen kezelhető, külső források nélkül a szinten tartás is komoly kihívást jelent a menedzsment számára.

A város szálláskínálata a hosszú időn át tartó leszálló ágból az utóbbi években fejlődött, ami azt mutatja, hogy a tőke bízik a fürdő jövőjében. A jelen tekintetében azonban a szállásférőhelyek igen alacsony kihasználtsága jól mutatja, hogy a potenciál és a valós kiaknázott lehetőség ma még távol áll egymástól.

A város egyéb infrastruktúra tekintetében sem rendelkezik igényes és vonzó fürdővároshoz illő erősségekkel. Hiányzik egy jól körülhatárolt városközpont, hiányzik egy minőségi szabadtéri rendezvényter, illetve a zárt rendezvények helyszínei is fejlesztésre várnak (lásd művelődési központ). Fontos lenne egy szabadtéri és zárttéri, vagy másként megfogalmazva egy ingyenes és fizetős rendezvények megszervezésére is alkalmas közösségi tér, ami a város számára létfontosságú rendezvény-turizmus terén biztosítaná a vonzerő növelésének egyik infrastrukturális feltételét.

A város egyéb közösség találkozási pontjai is komoly fejlesztésre szorulnak. Különösen igaz ez a fürdő bejárata környezetére, illetve a zöldterületek funkcionalitása és minősége fejlesztésére, de a város további, méretei folytán nem nagy kiterjedésű, de éppen ezért még elérhető mértékű források felhasználásával felfejleszthető egyéb közösségi tereire.

A szolgáltatások terén a gasztronómia és a borkultúra terén hiányoznak leginkább az idegenforgalom számára meghatározó, minőségi szolgáltatások.

Ami örömdetes, hogy a kórház fejlődése az utóbbi fél évtizedben jó irányba mozdult el. Megindult az infrastruktúra fejlesztése, de ami még jelentősebb, hogy egyes rehabilitációs kezelések terén regionális vezető szerepkört megcélzó szakértelem koncentrálódása is megindult, ami az egyik legfontosabb feltétele a város fejlődésének is.

Ami kiemelendő Harkány utóbbi három évtizede kapcsán, hogy a korábbi, német célcsoport kiesését a város, a fürdő és a kórház mindenkor vezetője eddig nem tudta más, jól körülhatárolt célcsoporttal kiváltani. A fejlesztések, amik megtörténtek, annak hiányában történtek, hogy pontosan tudható lett volna, hogy mely nemzetiség, milyen igényeinek, milyen fizetőképes lehetőségeinek kell megfelelni. Ennek hiányában akár szerencsésnek is mondható, hogy eddig nagy volumenű fejlesztések nem történtek,

hiszem az eddigi, főként szálláshely és kórházfejlesztések nem egymás hatásait tompító, esetleg kioltó jellegűek voltak.

Harkány számára a fő kihívás, aminek a jelen koncepció, illetve az ezzel párhuzamosan kidolgozásra kerülő fürdő-fejlesztési koncepció segítségével kell hogy legyen, az a város által megszólítandó fő célcsoportok meghatározása.

A fejlesztések akkor érnek el maximális hatást, ha azokat a megcélzott célcsoportok igényeinek ismeretében, azokra építve valósítják meg. Harkány számára az igényvezérelt fejlesztés biztosíthatja, hogy a város egyszerre tudjon erőteljesen és fenntartható módon fejlődni. A megcélzott célcsoportok igényeinek megfelelően, és egymással összehangoltan kell ugyanis a fejlesztéseket megterveznie és megvalósítania a fürdő, a kórház és a város vezetésének, és lehetőség szerint ezzel kell összhangba hozni a befektetők és lakosság fejlesztéseit is. Utóbbi szereplők, amennyiben egy jól megfogalmazott, reális és gazdaságilag jövedelmező jövőképet látnak, ahhoz igazítják saját, a város, fürdő és kórház fejlesztési lehetőségeit akár nagyságrendekkel is meghaladó saját fejlesztési forrásait.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A város jelenét és jövőjét elsősorban az alábbi belső tényezők alakulása befolyásolják:

- a fő adófizető közép és idegenforgalomból, gyógyturizmusból fakadó eredményesség
- a lakosság demográfiai mutatói
- a kisvállalkozói szféra fő mutatói – új cégek száma, meglévők jövedelmezősége, beruházási indexük, foglalkoztatottsági mutatóinak változásai
- a helyi szolgáltatások fejlődőképessége, minőségi és mennyiségi téren, elsősorban a gazdaság, de legalább ilyen súllyal a lakosság és az idegenforgalom számára
- a város működtetési hatékonyságának szintje, elsősorban gazdasági, másodsorban intézményi szinten
- a rendelkezésre álló fejlesztési forrásoknak a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból a fenntarthatóságot erősítő felhasználási hatékonysága (látvány- és jóléti fejlesztések és/vagy gazdasági, társadalmi vagy környezetvédelmi befektetések
- az identitást és a település vonzerejét befolyásoló, azt pozitív irányba elmozdító településkép

Amint látható, a fenti tényezőkre közvetlen ráhatása a közösség vezetésének csak a rendelkezésre álló források hatékony felhasználása, kisebb mértékben a helyi szolgáltatások fejlesztése terén van. Ezen a területen a legjelentősebb hatása a rendelkezésre álló fejlesztési források felhasználásának van.

Amennyiben Harkány csökkenteni tudja működési költségeit, miközben szociális (társadalmi) szolgáltatásai nem gyengülnek, és emellett a fő adózó cégek

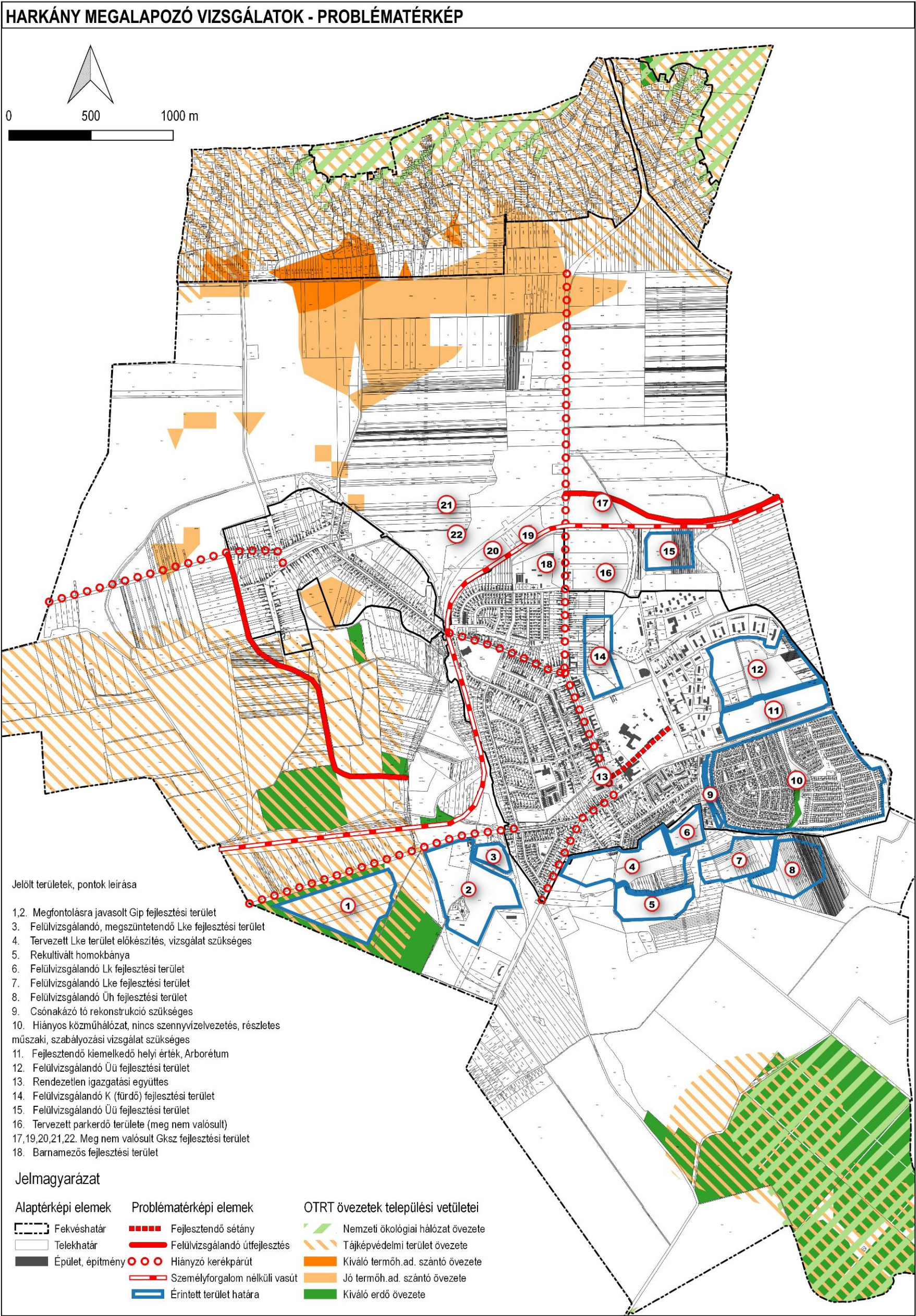
menedzsmentje nem romlik, valamint a látogató szám a fürdőt tekintve ismét növekedésnek indul, úgy a külső feltételek megfelelőek lesznek.

3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

A településfejlesztés megvalósításának területi kereteit a településrendezési eszközök biztosítják. Amennyiben egy jól megfogalmazott fejlesztési koncepció konkrét fejlesztési irányokat, azok megvalósításához pedig jól meghatározott feltételeket fogalmaz meg, a településrendezés hozzá tudja rendelni azoknak területi megvalósítása lehetőségeit, feltételeit. A településrendezés során egyszerre kell biztosítani a lehetőségek megvalósításának feltételeit és a nem kívánt fejlesztések korlátait. Ennek során elsődleges fontosságú a helyi lakosság érdekeinek érvényesítése, hiszen sosem lehet szem előtt téveszteni azt, hogy Harkány Városnak van fürdője és a város kíván szolgáltatásokat nyújtani, nem pedig a fürdő és a turizmus igényel maga mögé egy kiszolgáló „személyzetet” és infrastruktúrát. Hosszú távon igazolható, hogy azok a turisztikai desztinációk tudnak igazán sikeresek lenni és minőségi szolgáltatást nyújtani, ahol a fejlesztések a helyi adottságokra, erősségekre építenek, és ahol a nyújtott szolgáltatások a lakosság számára is vonzóak, keresettek. Ez biztosítja egyrészt azt a helyi sajátosságra építő megkülönböztetést, ami hozzájárul a versenytársaktól való megkülönböztetéshez, továbbá ez biztosítja a minőségi szolgáltatások gazdasági fenntarthatóságát azzal, hogy a völgyidőszakokban is bevételhez juttatja a szolgáltatásokat, miközben a csúcsidőszakok bevételeihez is hozzájárul.

A településrendezési eszközök eddig jól szolgálták a város érdekeit, hiszen mind a fürdő, mind a kórház, mind a város számára fenntartotta, biztosította a jelen fejlesztési időszakban megvalósítandó fejlesztések területi lehetőségeit. A jövőben is fontos cél lesz, hogy a lehetőségek biztosítása mellett felállítsa azon korlátokat, amelyek a nem kívánt, elsősorban gazdasági érdekek mentén megjelenő, de a fő fejlesztési irányokba nem illeszkedő, vagy a város lakossága érdekei ellen ható beruházásokat befolyásolni tudják.

3.2. Problématérkép/értéktérkép

Úthálózat

A város központi területeit elkerülő 58. számú másodrendű főút változatlan nyomvonallal megmarad.

Új főútvonalat jelöl ki az OTRT és a Baranya Megyei TRT Sellye és Udvar között. Az út nyugat felől az 5804 sz. összekötő út nyomvonalán éri el az 58-as út déli körforgalmát és az északi körforgalmából ágazik ki új nyomvonalon Siklós irányába. Az új szakasz a város jelenlegi szerkezeti tervében szereplőtől némileg eltérően a vasúttal párhuzamos.

Az igazgatási terület többi állami útja közül az 58-as út korábbi átkelési szakaszának (5717-es út) főútként való megtartása vizsgálandó, a többi mellékút marad. Közülük fontosságban kiemelkedik az egykori vasút helyett kiépített „vonatpótló” 6814-es térségi jelentőségű és a Siklós felé vezető nagy forgalmú 57113-as út.

Az önkormányzati utak közül gyűjtőút-szerepre azok alkalmasak, amelyeken a feltáró funkció mellett kapcsolati szerep is megjelenik, a forgalomcsillapítandó területek határoló útjai lehetnek és keresztmetszetileg alkalmasak a környezetüknél nagyobb forgalom biztonságos levezetésére.

Általában elmondható, hogy az úthálózatot a terület-felhasználással összhangban indokolt fejleszteni. Új gyűjtőút vagy kiszolgáló út kijelölése csak ott szükséges, ahol annak feltáró funkciója is lehet.

Vasúthálózat

Az egykori csomópont-szerep az idők során fokozatosan elsovadt, a vasútnak ma már nincs személyforgalma. A megmaradt pálya hasznosítása az áruszállítás és idegenforgalom terén vizsgálható. Indokoltság esetén a fürdő és szállodák zónájával jó közlekedési kapcsolatra képes szakaszán új megállóhely létesíthető.

A megszüntetett vasúti pályák helyén részben közutak alakultak ki, amelyek a városszerkezetbe illeszkedtek. Az alsómiholjáci vonal Ady E. utcától északra eső szakasza, amely ma is útként működik, még vasúti területként szerepel. Általánosságban megállapítható, hogy a vasúti területek nagysága meghaladja az üzemi igényeket.

Közúti közösségi közlekedés

A helyközi és távolsági állami tömegközlekedési szolgáltatás a járatsűrűség és színvonal tekintetében az ország fejlettségével arányos. Rövidtávon a megállóhelyek számának növelése az eljutási idő rövidülését eredményezheti.

2015 augusztusában az Önkormányzat határozatot hozott a közösségi célú közlekedési szolgáltatásról, amely a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek, kisebbségek, civil és sportszervezetek, óvodások, művelődési körök igényét hivatott kielégíteni.

A szolgáltatás helyi működtetése a rugalmas üzemeltetés lehetőségét rejti magában és folyamatos fejlesztése által alkalmassá válhat mindazon helyi célú közlekedési igények környezetkímélő módon való kielégítésére, amelyek más módon nem vagy csak rosszabb hatásfokkal lennének teljesíthetőek.

Kerékpáros közlekedés

A város jellegéből és környezeti kapcsolataiból következően mind a közlekedési, mind a szabadidős célú kerékpározásnak nagy jelentősége kellene legyen. Ehhez képest a 2014-es forgalmi adatok elég szerény kerékpárforgalmat tartalmaznak. Az Ős-Dráva program egyik célja a kerékpáros turizmus fellendítése.

Az OTRT által meghatározott országos törzshálózat kerékpárutak közül a 9B jelű, dunántúli határmente kerékpárút az Aradi – Petőfi – Kossuth – Ady kelet – Siklói utak mentén halad; a Baranya Megyei Területrendezési Tervben szereplő, Sellye illetve Drávaszabolcs felé vezető térségi kerékpárutak pedig az előbbiből kiágazva az Ady nyugat, illetve József A. – Drávaszabolcsi úton.

A meglévő kerékpárutak részben alkalmasak a fenti hálózati feladatokra. A fejlesztés során a legsürgősebb feladat a Kossuth L. utcán önálló kerékpárforgalmi létesítmény kijelölése.

Helyi jelentőségű kerékpárút létesítése indokolt a Kossuth L. úton észak felé a szőlőhegyig.

Gyalogos közlekedés

A gyalogosok biztonságos és kényelmes közlekedését biztosító járdák megfelelő szélességű kiépítése mellett a legfontosabb feladat a főbb gyalogos útvonalak és teresedések tájépítészeti felülvizsgálata a túlméretezett parkolóállások előírás szerinti átalakításával együtt.

Parkolás

Az újjáalkotott parkolórendelet kedvezményezi a helyi lakosokat és a helyben dolgozókat a város központi területén. Ugyanakkor nem bántik kivételesen a gyógyulás céljából érkező vendégekkel. A gyógy-idegenforgalom érdekei indokolhatják a rendelet finomítását.

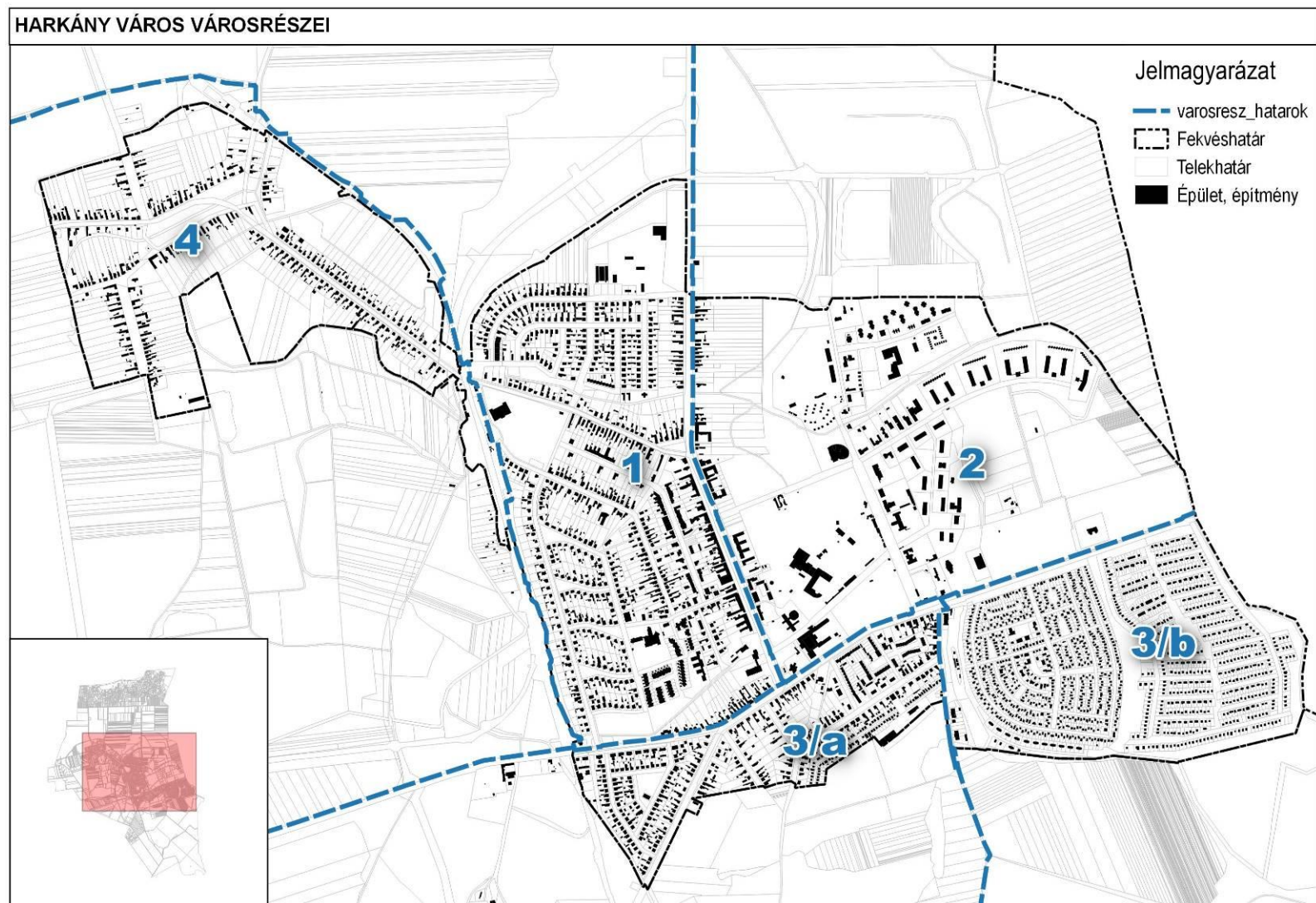
A Zsigmondy sétányon létesített parkoló nem illik a kórház környezetébe.

3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

Harkány városrészei az egykor két településrészből álló – Harkány és Terehegy –, majd egyesülő települések tervezett módon alakultak ki. A városrészeket a városszerkezetet is meghatározó főútvonalak határolják az alábbiak szerint:

1. A Kossuth utcától nyugatra a vasútig, ill. elkerülő útig terjedő városrész, mely a város lakó- és intézményterületeinek homogén szövetét alkotja. A lakóutcák tervezett módon tagolják tömbökre a térséget, melyeken belül telkes, zömmel földszintes, oldalhatáron, illetve szabadon álló beépítési módban létesültek az épületek. Ettől eltérően néhány helyen – főként a Kossuth utca mentén és a Szent István utcában – társasházak és zárt sorú beépítés is található. E városrészben létesült a városi sportközpont és az üzemek kívüli vasútállomás is.
2. A Kossuth utcától keletre, a Siklósi úttól északra a település határáig terjed a város üdülőterülete, a gyógy- és strandfürdő. A cca. 13 ha-on elterülő gyógyfürdő minősége folyamatosan nő, akár csak a gyógykórház együttese. E városrész a város zöld tüdeje is, jelentős méretű közparkkal, arborétummal. Jelentős szabad területekkel bír e térség a további fejlesztések számára.
3. A Sellyei (Ady Endre utca) és Siklósi úttól délre lévő városrész jellemzően két területfelhasználású térséggel rendelkezik:
 - a) A városközponttól délre elhelyezkedő telkes, családi házas lakóterület, melynek bővítését tartalmazza a hatályos TSzT.
 - b) A közel 1000 db kisméretű telekkel bíró, beépült hétvégi házas üdülőterület, melynek fejlesztési problémáiról az előző fejezetekben említés történt. E terület egyik rendkívül hátrányos problémája a szennyvízcsatorna hiánya.
4. Terehegy a város kertvárosias és falusias lakóterülete, eredeti utcászerkezetét megőrizte. Az oldalhatáron álló, földszintes beépítési mód, a nagyméretű telkek gazdálkodásra is alkalmassá teszik e városrészt. A hatályos településszerkezeti terv a falusias lakóterület bővítését is előírta. E városrésztől délre található Harkány egyik összefüggő erdőterülete, keletre a TSzT-ben már kijelölt – az elkerülő út két oldalán tervezett – gazdasági terület.

32. ábra - Városrészek

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

Harkányban a KSH-tól megkért, a 314/2012-es jogszabályban meghatározott értékek figyelembe vételével nincs szegregátum.

3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

1. Gyógyfürdő

A terület funkciója a turizmus, vendéglátás, kereskedelem. A területen több mint 150 éve érhetők el fürdőszolgáltatások.

Az akcióterületen belül a lakosok száma alacsony, a fizetővendég-szállások száma magas. Itt található Harkány szinte teljes idegenforgalmi vonzereje, a gyógyfürdő, a kórház, az egészségügyi és medical-wellness szolgáltatások túlnyomó része. A területen magas a zöldfelületek aránya, alacsony a beépítettség, túlnyomó részt 20% alatti, a telekméret, telekstruktúra igen változatos.

2. Városközpont

A területen belül található a város közigazgatási központi funkciói, így a városháza, kormányhivatal, stb. Ezen kívül meghatározó a vendéglátás és a kereskedelem, ami elsősorban a Kossuth utca mentén alakult ki.

A városközpont telekmérete meghatározó 300-1500 m² közötti, a telkek beépítettsége a 30-50% közötti.

3. Üdülőterület

A terület Siklói úttól délre fekvő részén üdülők találhatók, melyek nagyobb részét nem rendeltetésszerűen használják. A terület infrastruktúrája leromlott és többnyire kis alapterületű, rossz állapotú lakóingatlanok találhatók itt. Ennek ellenére viszonylag nagy számban jelentkeztek be ide korábban itt csak ideiglenes lakcímmel, avagy azzal sem rendelkező nyaraló-tulajdonosok. A bejelentkezők motivációja nagyon eltérő, ami nehezíti az együttélés zavartalanságát. A terület északi részén egy arborétummá alakítható parkerdő, valamint egy egykori holtág által körülhatárolt, ma üresen álló zöldterület található.

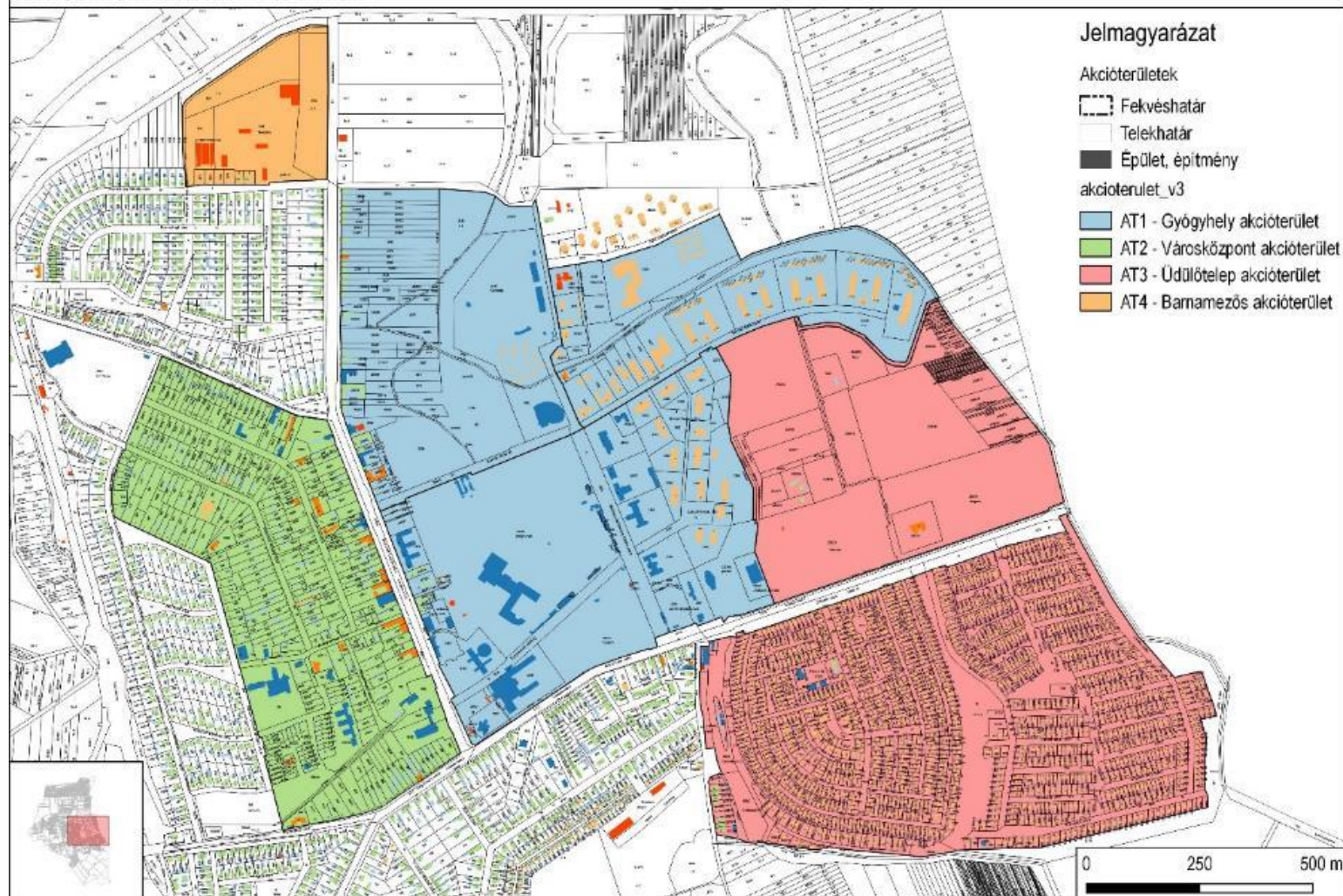
A terület déli területén apró 300 m² alatti, beépítettségük 10-30% közötti, az északi területen a telekstruktúra jelentősen eltérő, 10% alatti beépítés és több hektáros telkek jellemzik.

4. Barnamezős övezet

A barnamezős területen korábban kereskedelmi és ipari tevékenységet végző vállalkozások helyezkedtek el. A területet már leromlott állapotú ingatlanok, rekonstrukcióra szoruló infrastruktúra, és ismeretlen környezeti állapot jellemzi. A mai állapotában a terület nem alkalmas rá, ám meglévő területi besorolása és elkerülő út menti, lakossági zavarást nem okozó fekvése miatt ismét potenciális helyszíne lehet gazdasági vállalkozások telephelyeinek.

Az akcióterületen a telkek 10% alatti beépítettségűek.

HARKÁNY - INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA
AKCIÓTERÜLETEK ÁTNÉZETI TÉRKÉPE

33. ábra - Potenciális akcióterületek

Ábrák és táblázatok jegyzéke

1. ábra - Népszámszám alakulása Forrás: KSH -----	24
2. ábra - Nemek eloszlása Forrás: KSH -----	25
3. ábra - Élveszületési ráta (ezrelék) Forrás: KSH-----	26
4. ábra - Halálozási ráta (ezrelék) Forrás: KSH-----	27
5. ábra - Természetes szaporodás - fogyás Forrás: KSH-----	27
6. ábra - Vándorlási egyenleg (ezrelék) Forrás: KSH-----	28
7. ábra - Harkány korfája Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás -----	29
8. ábra - Nyilvántartott álláskeresők aránya Forrás: KSH-----	32
9. ábra - Munkanélküliségi ráta - Forrás: TeIR -----	32
10. ábra - 1000 lakosra jutó 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma Forrás: TeIR -----	33
11. ábra - Pályakezdő munkanélküliek aránya Forrás: TeIR -----	34
12. ábra - Adófizetők aránya Forrás: TeIR-----	34
13. ábra - Egy lakosra jutó nettó jövedelem Forrás: TeIR -----	35
14. ábra - A tanulók létszámának alakulása Forrás: KSH -----	42
15. ábra - Óvodába járó gyermekek száma Forrás: KSH -----	43
16. ábra - Felnőtt háziorvosi ellátás Forrás: KSH -----	45
17. ábra - Gyermekek háziorvosi ellátás Forrás: KSH -----	46
18. ábra - A kórházban teljesített ápolási napok Forrás: KSH -----	47
19. ábra - Egy főre jutó iparűzési adó Forrás: KSH-----	51
20. ábra - A harkányi fürdő forgalma Forrás: dr. Michalkó Gábor – dr. Bakucz Márta – dr. Rátz Tamara - A fürdőfejlesztés hatása Harkány lakosságának életminőségére -----	53
21. ábra - Kereslet és kínálat alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken Forrás: dr. Michalkó Gábor – dr. Bakucz Márta – dr. Rátz Tamara - A fürdőfejlesztés hatása Harkány lakosságának életminőségére -----	54
22. ábra Vendégéjszakák számának alakulása 2000 és 2013 között Forrás: KSH -----	55
23. ábra - Vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken Forrás: KSH -----	55
24. ábra - 1000 lakosra jutó vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken Forrás: KSH-----	56
25. ábra - A kereskedelmi szállásférőhelyek száma Harkányban Forrás: KSH -----	57
26. ábra - Egy főre jutó idegenforgalmi adó Forrás: KSH -----	58
27. ábra - Egy főre jutó idegenforgalmi adó Forrás: KSH -----	58
28. ábra - Iparűzési és idegenforgalmi adóbevételek alakulása Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás -----	62
29. ábra - Kivonat az OTrT, Tájékvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezeti tervlapból -----	75
30. ábra – Kerékpártárolók Forrás: facebook, Zöld Kerékpár Turisztikai Nonprofit Kft. -----	133
31. ábra - Magyarország adottságai a napenergia-hasznosítás szempontjából - Forrás: SolarGis Honlapja (http://www.solargis.info), 2011. augusztus-----	142
32. ábra - Városrészek-----	186
33. ábra - Potenciális akcióterületek -----	189

1. táblázat - Élveszületési ráta Forrás: KSH -----	25
2. táblázat - Halálozási ráta Forrás: KSH-----	26
3. táblázat - Nemzetiségek – 2011 Forrás: KSH-----	30
4. táblázat - A 7 éves és idősebb népesség a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint - 2011 Forrás: KSH-----	30
5. táblázat - A népesség vallás, felekezet szerint - 2011 Forrás: KSH -----	31
6. táblázat - Egy lakosra jutó nettó jövedelem Forrás: TeIR -----	35
7. táblázat - Regisztrált vállalkozások száma - GFO'11 (db) Forrás: KSH-----	51
8. táblázat - Harkány város Önkormányzatának ingatlanjai Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás -----	67
9. táblázat - Az önkormányzat villamosenergia fogyasztása Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás -----	69
10. táblázat - Önkormányzati épületek földgázfogyasztása Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás -----	70
11. táblázat - A légszennyezettség egészségügyi határértékei egyes légszennyező anyagokra vonatkozóan-----	158

Harkány Város Településfejlesztési konceptiója

Készítette

BFH Európa Projektfejlesztő és Tanácsadó Kft.

2016.

Tartalomjegyzék

1. JÖVŐKÉP	1
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan	1
1.2. Harkány jövőképe a térségi szerepre vonatkozóan	2
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése	3
2. FEJLESZTÉSI CÉLSTRUKTÚRA.....	6
2.1. Harkány Város átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	6
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása	7
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	7
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	11
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	18
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	18
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	20
3.2.1. A közlekedési szerkezet fejlesztése	21
3.2.2. A város területfelhasználási elemeinek fejlesztése	22
3.2.2.1. <i>Beépítésre szánt területek fejlesztése</i>	22
3.2.2.2. <i>Beépítésre nem szánt területek fejlesztése</i>	25
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	26
4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE	28
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	28
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére	28

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Harkány Város 2030-ra erős gazdasággal, jelentős idegenforgalommal és szolgáltató szektorral rendelkező várossá válik, melynek motorja a folyamatosan fejlődő gyógyfürdő, és a ráépülő minőségi szállás-, egészségügyi, medical-wellness és egyéb idegenforgalmi szolgáltatások. A megújuló attraktív wellness-fürdő egység az új szolgáltatásaival bővíti a megszólítható célcsoportokat, növeli a fürdő és a város helyi és térségi vonzerejét, emelve ezzel a helyi lakosság elégedettségét is. Harkány Gyógyfürdőt és a várost magát egyre inkább a minőségről, a jó ár-érték arányról és a professzionalizmusról ismerik. Harkány megújuló közterületei, új városközpontja, funkcionalitásában is fejlődő zöldterületei, kerékpáros- és gyalogosbarát közlekedési struktúrája és megújuló középületei prémium-érzést keltenek. A találkozási pontokká váló közterek gazdag és igényes közösségi programokat generálnak, erősítve ezzel a közösség identitását, az itt nyaralók kötődését és tartalmas időtöltését, emellett növelve az itt tartózkodás idejét és a vendégek egy főre eső költségét.

A város megerősíti térségi szerepkörét, bővíti városi és központi funkciói számát és azok kistérségi súlyát, aminek köszönhetően a város agglomerációs súlya növekedni fog. A szállodák rendezvénytermei, az egészségturisztikai szolgáltatások és nem utolsósorban a térség egyéb vonzereje miatt a fürdőváros népszerű téli rendezvényhelyszín is főként az egészségügy, a turizmus és a sport témakörében.

A növekvő számú, fizetőképességében erősödő vendégkör minőségében és mennyiségében is javuló szolgáltatásokat generál, amik tovább javítják a harkányi lakosok életminőségét. Harkányt a minőségi gasztronómia és személyi szolgáltatások mellett a változatos, jó ár-érték aránya és exkluzív turisztikai attrakciók városaként is ismerik. Harkány gazdasága tovább diverzifikálódik, bővülnek és bérszínvonalában is erősödnek az ipari, közlekedési és agrár-ipari vállalkozások. A megújuló ipari területekkel, barnamezős rekonstrukcióval és az új termelő inkubátorházzal a város jó feltételeket kínál az új vállalkozások indításának és a meglévők fejlődésének egyaránt.

A település környezeti állapota tovább javul, elsősorban a zöldterületek revitalizációja, épített környezet rekonstrukciója és a megvalósuló energetikai korszerűsítéseknek köszönhetően.

A népességcsökkenés megfordul, előbb a vándorlási egyenleg, aztán a természetes szaporodás eredményeként. A lakosság általános egészségi állapota, képzettsége és jövedelmi helyzete fokozatosan javul. Összességében Harkány lakosságának az elégedettsége nő, identitása erősödik, a fiatalok elvándorlása megszűnik – Harkányban jó élni 2030-ban!

A fürdőt és a várost egyre inkább a minőségről és a jó ár-érték arányáról és a professzionalizmusról ismerik. A fürdő és a gyógykórház, továbbá a város kapcsolódó egészségügyi szolgáltatói egész éven át nyújtanak gyógyulást, rekreációt és biztosítják a relaxálás lehetőségét. Nincs még egy olyan város Magyarországon, mint Harkány, amelynek a szolgáltatói egy kúra mellett az ittenihez hasonlóan gazdag és változatos kísérőprogramot tudnának nyújtani. A színvonalas szállások és gasztronómia, a közeli

Villány borai és a térség programjai együttesen olyan vonzerőt nyújtanak, amik unikálissá teszi Harkányt a gyógyfürdő-városok között.

A település lakosságának identitása megerősödik, a tovább szépülő települési környezet, a minőségi, helyi lakosoknak is vonzó programkínálat.

1.2. Harkány jövőképe a térségi szerepre vonatkozóan

Harkány Dél-Baranya meghatározó idegenforgalmi és egészségügyi központjává válik. A gyógy- és strandfürdő a fejlesztéseinek köszönhetően időben és térben elkülönítetten, de együttesen meg tudja szólítani a különböző célcsoportokat. Továbbra is elsődleges célcsoport a psoriasisos, ízületi és nőgyógyászati, meddőségi bántalmakkal érintett magyar lakosság és a külföldi küldő desztinációk lakossága. A másodlagos célcsoport a főleg, de nem kizárólag nyári időszakban a fiatalok, 12 év feletti gyerekekkel érkező családok és a középkorúak. Az elsősorban hazai, legalább középszintű vendégkör mellett dán, cseh, német és holland, kisebb mértékben orosz és horvát turisták egyre jelentősebb aránya jellemzi a város idegenforgalmi vendégkörét.

A város kórháza és a kiegészítő egészségügyi kezelése révén a kistérségben meghatározóvá váló egészségügyi központi szerepén túlmutatóan, még Pécs viszonylatában is érzékelhetően megnöveli a város ismertségét és keresettségét. Elsősorban rehabilitációs, kiegészítő kezelések terén Pécs egészségügyi központjainak teljes jogú partnere, kapcsolódó kezelések központja lesz.

Harkányt az újra megerősödő egészségügyi szerepe és turisztikai desztinációként való kiemelkedő keresettsége miatt egyre növekvő, fizetőképes vendégkör találja meg. A város az így megnövekvő vásárlóerőre építve a térség vendéglátási és szolgáltatási központjává válik. Ezt a hatását a horvát területekre is kiterjeszti, ezzel részben kiterjesztve térségi szerepét a határon túli térségekre is.

Határon túli együttműködéssel Harkány a horvát határmenti térségek lakossága számára ismét kereskedelmi és szabadidős célponttá válik. Az így megjelenő kereslet tovább erősíti a piaca kínálatát, ami miatt kistérségi szinten is jelentősen erősödik a város kereskedelmi súlya.

A város a fürdő-, és a kapcsolódó gyógy- és egyéb idegenforgalmi attrakció-fejlesztései miatt Európa távolabbi országait, valamint Magyarország más településeit is megszólítja. A nemzetközi szinten is jegyzett desztinációként a Harkányi fürdőbe és gyógykórházba hosszú tartózkodási időre érkező vendégek révén Harkány a térség turisztikai kínálatának jelentős küldő bázisává is válik. Emiatt a városnak egyre erősödő idegenforgalmi, gazdasági együttműködései alakulnak, amik miatt a partnerségi hálózatban központi szerepet tölt be idővel.

Az ipari szerepköre jelenlegi szintjéhez képest növekedni fog, ez által kiegészítő bevételi és foglalkoztatási szerepet tud betölteni a település gazdaságában. Az ipar és a kis-középvállalkozói szektor bővülésével új munkahelyek jöhetnek létre, mellyel Harkány a környező, elsősorban dél-nyugati településeken élők számára is javuló megélhetési lehetőséget biztosít.

Mivel innen indul ki a kereslet a kistérség egyéb - például Villány borturisztikai, Siklós kulturális - attrakciói irányába, a település kistérségi közlekedési csomóponti szerepköre tovább erősödhet. Nem nő jelentősen a 3,5 tonna feletti teherforgalom, de erősödik a határon átmenő személyautó és főként a hálózatosan kiépülő, összefüggő úthálózatok révén a kerékpáros forgalom. A megújuló buszpályaudvar és a közeli parkoló növeli az innen távolabbra utazók arányát és számát. A térségi kerékpáros központi szerepet idővel a város töltheti be.

Az erősödő idegenforgalom és a bővülő fizetőképes kereslet növekvő helyi gazdaságot eredményez. Harkányban újra bővül az ingatlanpiaci kereslet, amelynek révén a város egyes területei, lakóingatlanai is felértékelődnek. Megnő a város foglalkoztatói szerepe is, mivel a dinamikus fejlődés az évek során több-száz fő új munkahelyet is jelenthet a településen és környezetében.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

A településfejlesztési koncepció az alábbi településfejlesztési elvek alapján került elkészítésre:

Térségi és táji szemlélet elve

A területfejlesztés nem csak adminisztratív, települési- és területegységeket érint, hanem a földrajzi tájak életét is befolyásolja. A tájak a természeti környezeti elemek által meghatározott és a társadalmi-gazdasági tevékenységek által alakított területi rendszerek, melyekben az egyes tájalkotó elemeket (domborzat, talaj, vízrajz, napsugárzás, növény- és állatvilág, társadalom) érintő beavatkozások kihatással vannak a többi elemre is, valamint a helyi gazdasági és társadalmi tevékenységeket is befolyásolják. Ezért a fejlesztések során a beavatkozás célterületét érintő tájak sajátosságait, változásait, működési mechanizmusát is figyelembe kell venni. A fejlesztési beavatkozásokat a tájak területi rendszereibe integrálni kell, hogy illeszkedjenek a helyi táji adottságokhoz, támaszkodjanak a tájak erőforrásaira, hozzájárulva azok védelméhez és kibontakozásához is.

Fenntarthatóság elve

A fejlesztési beavatkozások esetében fenntarthatóságot, biztonságot nem csak általában, globálisan kell értelmezni, hanem az egyes társadalmi, gazdasági, környezeti alrendszerek alkotta területi rendszerek (térségek) összefüggésében is. A fenntarthatóság alapelve minden ágazat irányában a fejlesztéspolitika azon korlátját fogalmazza meg, mely szerint a mai fejlesztések és a fejlesztések alapját adó erőforrás-gazdálkodás nem veszélyeztetheti a jövő generációinak esélyét arra, hogy szükségleteiket biztonságosan kielégítsék. A fenntartható területi rendszerekben a térségi gazdasági folyamatok nem veszélyeztetik a helyi természeti és épített környezetet, nem okozzák az erőforrások kimerülését, az értékhardozó kultúrák eltűnését, ugyanakkor magas szinten biztosítják a társadalom létfeltételeit.

Hatékonyág és koncentráció elve

A településfejlesztési koncepció a koncentráció érvényesítésére törekszik a megfogalmazásban, a legkritikusabb pontokon történő, leghatékonyabb beavatkozás érdekében. A területfejlesztési politika tárgyát képező területi rendszer sok eleme ugyanis nem az absztrakt gazdasági-szociális „terekben” jeleníthető meg a leghatékonyabban, hanem a földrajzi tér egyes vagy típusos egységeiben, tájakban, térségekben.

Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés

A területfejlesztési politikának fokozottan figyelembe kell vennie a globális, európai, nagytérségi vagy nemzeti szintű gazdasági-társadalmi trendeket a különböző szintű és helyzetű térségekben. A várható hátrányokat megelőzve, az előnyöket kihasználva jövőorientált, proaktív cselekvési terveket kell alkotni, és nem csak a már bekövetkezett változásokra fogalmazni meg válaszingázkedéseket. A területi tervezés során az egyes célcsoportokat érintő gazdasági-társadalmi célok eléréséhez olyan területfejlesztési tevékenység szükséges, amely a sokszínű partnerségi együttműködések révén több termelőágazat kooperációjából, a szolgáltatások, ill. szociális, egészségügyi, oktatási, kulturális közigazgatási tevékenységek összekapcsolódásából épül fel. Ezek az elemek területi alapon, a beavatkozás terében integrálódnak egymással, koordináltan, szervesen, lehetőleg szinergikusan összefonódó akciókat alkotnak.

Nyilvánosság, partnerség elve

A nyilvánosság és a részvétel a területfejlesztési politikában különös hangsúlyt kap. A nyilvánosság területfejlesztési politikai sajátossága, hogy a területi hierarchia legkülönbözőbb szintjein és helyein meg tudja szólítani a közvéleményt. A szubsidiaritást igénylő kezdeményezés esetében a különböző szintű területi szervek vertikális partnersége szükséges.

Területi harmónia elve

A területfejlesztés során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a helyi társadalom és a szolgáltatásokat igénybe vevők meghatározó státuszcsopottjai (állandó lakosok, üdülő tulajdonosok, külföldi ingatlantulajdonosok, helyi-, és szezonálisan jelen lévő, illetve a különböző működési nézeteket valló, eltérő menedzsment-szemléletű vállalkozások, bel-, és külföldi turisták, stb.) közötti harmónia is hosszútávon biztosítható legyen. Mivel a harmónia csak olyan térség sajátja, amelyben az egyenlőtlenségek mértéke minimális, ezért törekedni kell a területileg kiegyenlített és társadalmilag is igazságos hosszú távú térségfejlesztésre.

Tolerancia

Az etnikai és kulturális különbségeket magukon viselő státuszcsopottok szimbiózisa csak úgy tartható fenn, ha a helyi társadalom szövetén belül megfigyelhető másságok kölcsönösen megismerhetővé és egymás részéről átjárhatóvá válnak.

Esélyegyenlőség

Az infrastrukturális ellátottság és a tudáshoz való hozzáférés mellett a hagyományos célcsoportok (romák, munkanélküliek, migránsok) problémáinak kezelésén túl az esélyegyenlőség biztosítása terén is fontos szerepe van Harkálynak.

Identitás

A társadalmi identitás jellemzője egyrészt a térséghez, településhez kötődés, másrészt a területi identitás a fenntartható térségfejlesztés egyik belső erőforrása is, csakúgy, mint a természeti erőforrások, például az energiahordozók, a nyersanyagvagyon, a megfelelő éghajlat, vagy a humán erőforrások.

Átláthatóság, monitoring és értékelés elve

A területfejlesztési tervezés, -végrehajtás nem epizodikus tevékenységek együttese, hanem állandó folyamat, mely a térségek társadalmi- gazdasági-környezeti rendszereiben spontán, a beavatkozások vagy a globális trendek eredményeként jelentkező változásokhoz idomul. E folyamat visszacsatolásokkal ciklusokba rendeződik, a tervezési, a végrehajtási, és azok nyomon követésére irányuló értékelési tevékenységek szünet nélkül, átfedésekkel követik egymást.

2. FEJLESZTÉSI CÉLSTRUKTÚRA

2.1. Harkány Város átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

Átfogó cél

Harkány Város váljon egy gazdag háttérkínálattal és minőségi szolgáltatásokkal ismertté váló, keresett gyógyhellyé, amely jó ár-érték arányú szolgáltatásokat tud nyújtani úgy az egészségturizmus, mint a nyári strand- és élményprogramok terén, miközben lakossága számára magas foglalkoztatottságot, jó megélhetési lehetőségeket és fejlett minőségi szolgáltatásokat és programkínálatot biztosít.

Specifikus célok

- Gyógyhely-fejlesztés

Harkány, mint kiemelt jelentőségű gyógyhely, egyenletesen, strukturáltan fejleszti kínálatát a gyógyászat-, gyógyturizmus és a medical-wellness területén. Az elsődleges cél a legalább 10 napos átlagos tartózkodási idő és az erre célra kiépített szálláskapacitások legalább 70%-os telítettségének elérése.

- Turisztikai termékek és helyi szolgáltatások fejlesztése

Harkány, mint gyógyhely, szolgáltatásai máig főként csak az idősebb célcsoportokat szólították meg. A fenntarthatóság érdekében fontos ugyanakkor, hogy a település a fiatalabb korosztály számára is attrakciókkal tudjon szolgálni. Cél a kiegészítő, térben és időben elhatárolt családi kínálat gazdagítása és minőségének emelése, hogy a városban a 0-16 éves korosztály és szülei, nagyszülei is megtalálhassák a legmegfelelőbb attrakciót és szolgáltatásokat.

- Karbonmentes, klímabarát fenntartható településfejlesztés

A mai, globális felmelegedéssel terhelt világunkban kiemelt figyelmet kell fordítani a környezetünk állapotára. Cél a fosszilis energiahordozók felhasználásának mértékének csökkentése, az energetikai kiadások mind nagyobb hányadának a városban és kistérségben való megtartása a megújuló gazdasági potenciálja maximális kihasználásával, egyúttal egy klímabarát, fenntartható város képének kialakítása.

- Gazdasági diverzifikáció

Harkány városában fontos cél, hogy a település ne csak egy lábon álljon, azaz a gyógyászat, és turizmus mellett egy másik húzóágazata is kialakulhasson. Ezért szükséges a kis környezeti terheléssel járó termelő- szolgáltató és agráripár erősítése, új iparterületek fejlesztése, egyben a meglévő szereplők megerősödésének a támogatása.

- Termelő és alpinfrastruktúra fejlesztése

A fenti célhoz tartozó infrastruktúra kiépítése elengedhetetlen, hogy e településre befektetők, vállalkozások érkezhessenek. Ezen belül javítani kell a városon belüli és a városon kívüli közlekedési infrastruktúrát, kiemelt figyelmet fordítva a gyalogos és kerékpáros közlekedésnek.

- Települési funkciók fejlesztése

A település hatékony, magas színvonalú és lakosságbarát szolgáltatásokkal, prémium minőségű terekkel és megjelenéssel kell, hogy szolgálja a választóit és vendégeit. Ennek megfelelően a közösségi terek, funkcionális zöldfelületek és városi szolgáltatások működési feltételeinek a fejlesztése, többek között új városközponti egységek kialakítása a cél.

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

Specifikus célok:

1. Gyógyhely-fejlesztés

1.1. Fürdőhelyi fejlesztések a minőségi épített és természeti környezetért

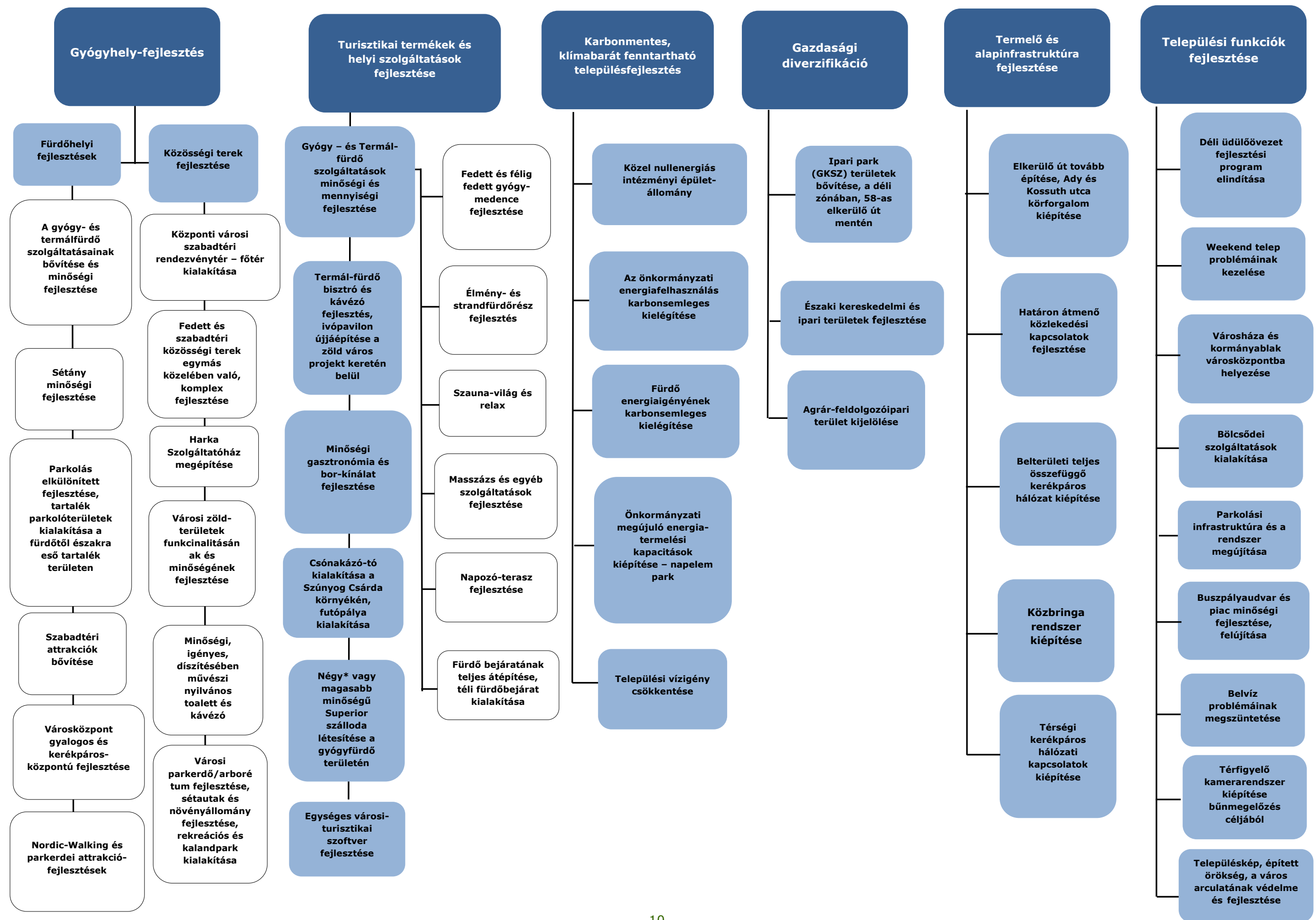
- 1.1.1. A gyógy- és termálfürdő szolgáltatásainak bővítése és minőségi fejlesztése
- 1.1.2. A sétány minőségi fejlesztése
- 1.1.3. Parkolás elkülönített fejlesztése, tartalék parkolóterületek kialakítása a fürdőtől északra eső tartalék területen
- 1.1.4. Szabadtéri attrakciók bővítése
- 1.1.5. Városközpont gyalogos és kerékpáros-központú fejlesztése
- 1.1.6. Nordic-Walking és parkerdei attrakció-fejlesztések

1.2. Községi terek fejlesztése

- 1.2.1. Központi városi szabadtéri rendezvénytér – főtér kialakítása, melynek potenciális helyszíne a Zsigmond sétány Kossuth utca felé eső vége lehet, ez által egy egységes központi tér alakulna ki a kórházig.
- 1.2.2. Fedett és szabadtéri közösségi terek egymás közelében való, komplex fejlesztése (fizetős és díjmentes programok időjárás független megszervezése)
- 1.2.3. Harka Szolgáltatóház megépítése
- 1.2.4. Városi zöldterületek funkcionalitásának és minőségének fejlesztése Zöldváros projekt keretében
- 1.2.5. Városi parkerdő/arborétum főbejárat kiépítése, sétautak és növényállomány fejlesztése, rekreációs és kalandpark kialakítása
- 1.2.6. Minőségi, igényes, díszítéseiben művészi nyilvános toalett és kávézó

2. Turisztikai termékek és helyi szolgáltatások fejlesztése
 - 2.1. Gyógy- és Termálfürdő szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztése
 - 2.1.1. fedett és félig fedett gyógymedence fejlesztés
 - 2.1.2. térben és időben elválasztottan élmény- és strandfürdő rész fejlesztés fiatalok és családok részére (benne csúszdaparkkal)
 - 2.1.3. szaunavilág és relax, csak 18+ fürdő rész kialakítás jövőben lehetséges szállodával későbbi összeköttetés lehetőségével
 - 2.1.4. Masszázs és egyéb szolgáltatások fejlesztése
 - 2.1.5. napozóterasz fejlesztés
 - 2.1.6. Fürdő bejáratának teljes átépítése, téli fürdőbejárat kialakítása
 - 2.2. Termálfürdő bisztró és kávézó fejlesztés – külső és belső megközelíthetőséggel, exkluzív pálmaház létrehozása, ivó pavilon újjáépítése a zöld város projekt keretén belül
 - 2.3. Minőségi gasztronómia és borkínálat fejlesztése
 - 2.4. Csónakázó-tó kialakítása a Szúnyog Csárda környékén, futópálya kialakítása
 - 2.5. Négy*, vagy magasabb minőségű Superior szálloda létesítése a gyógyfürdő területén
 - 2.6. Egységes városi-turisztikai szoftver fejlesztése
3. Karbonmentes, klímabarát fenntartható településfejlesztés
 - 3.1. közel nullenergiás intézményi épületállomány kialakítás
 - 3.2. Az önkormányzati energiafelhasználás karbonsemleges kielégítése hatékonyságnövelés és megújuló alkalmazása által
 - 3.3. A fürdő energiaigényének karbonsemleges kielégítése hatékonyságnöveléssel és megújulókkal
 - 3.4. önkormányzati megújuló energiatermelési kapacitások kiépítése a forrásszerzés és klímavédelem érdekében – napelem park létesítése
 - 3.5. települési vízigény csökkentése, egyben a zöldfelületek klímaváltozásra való felkészítése
4. Gazdasági diverzifikáció
 - 4.1. Ipari park (GKSZ) területek bővítése a város déli zónájában, 58-as elkerülő út mentén
 - 4.2. Északi kereskedelmi és ipari területek fejlesztése, barnamezős rekonstrukció
 - 4.3. agrár-feldolgozóipari övezet kijelölése
5. Termelő és alpinfrastruktúra fejlesztése
 - 5.1. elkerülő út továbbépítése, Ady és Kossuth utca körforgalom kiépítése
 - 5.2. határon átmenő közlekedési kapcsolatok fejlesztése
 - 5.3. belterületi teljes összefüggő kerékpáros hálózat kiépítése
 - 5.4. közbringa rendszer kiépítése
 - 5.5. térségi kerékpáros hálózati kapcsolatok kiépítése Siklós és Villány felé külterületig
6. Települési funkciók fejlesztése
 - 6.1. Déli üdülőövezeti fejlesztési program elindítása - Lanka csatorna hasznosítása, exkluzív minőségű, 6-12 lakásos (földszinti beépítettséggel) üdülőépületekkel.

- 6.2. Weekend-telep problémáinak kezelése – az építési jogszabályi keretek, közösségi szolgáltatások, valamint az infrastruktúra fejlesztése.
- 6.3. A városháza és kormányablak városközpontba helyezése
- 6.4. Bölcsődei szolgáltatás kialakítása
- 6.5. A parkolási infrastruktúra és a rendszer megújítása
- 6.6. Buszpályaudvar és a piac minőségi fejlesztése, felújítása
- 6.7. Belvíz problémáinak megszüntetése
- 6.8. Térfigyelő kamerarendszer kiépítése bűnmegelőzés céljából
- 6.9. Településkép, épített örökség, a város arculatának védelme és fejlesztése

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

1. Gyógyhely-fejlesztés

1.1. Fürdőhelyi fejlesztések a minőségi épített és természeti környezetért

1.1.1. A gyógy- és termálfürdő szolgáltatásainak bővítése és minőségi fejlesztése

1.1.2. A sétány minőségi fejlesztése

1.1.3. Parkolás elkülönített fejlesztése, tartalék parkolóterületek kialakítása a fürdőtől északra eső tartalék területen

Elsősorban szabályzási jellegű fejlesztés. Területileg a Bartók Béla utca – Bajcsy-Zsilinszky u. – Ady Endre utca északi oldal – Kossuth Lajos u. keleti oldal által bezárt területen belül időben korlátozott, azon túl időben nem korlátozott parkolást javasolunk kialakítani. Ennek a célja, hogy az idegenforgalmilag legfrekvenciáltabb terület elsődlegesen gyalogos- és kerékpáros zónává váljon. Emellett javasoljuk kerékpár-kölcsönző állomás kialakítását.

1.1.4. Szabadtéri attrakciók bővítése

A célcsoportokhoz igazodó, aktív időtöltést elősegítő attrakciók fejlesztése a fürdő térségében és a Siklósi út mentén kialakításra javasolt parkerdőben. A cél, a rekreációhoz, egészséges életvitelhez és mozgáshoz kötődő attrakciók, aktív szabadtéri parkok és látványosságok létesítése. A javasolt látványosságok:

- parkerdei futópálya a Siklósi út mentén
- felnőtt edzőterem a tervezett parkerdőben
- vizes attrakciók – KNEIPP taposó patak, csónakázótó és csónak kalandtúra kialakítása az üdülőteleptől dél-nyugatra
- éjszakai csillagvizsgáló, csillagállás-holdóra

1.1.5. Városközpont gyalogos és kerékpáros-központú fejlesztése

Szabályzás jellegű változtatás, területileg a területszerkezeti tervben kidolgozandó. A cél, hogy a mainál kevesebb autós közlekedési terület, és több gyalogos-, kerékpáros- és zöldterület legyen elsődlegesen a Bartók Béla utca – Bajcsy-Zsilinszky u. – Ady Endre utca északi oldal – Kossuth Lajos u. keleti oldal által bezárt területen belül.

1.1.6. Nordic-Walking és parkerdei attrakció-fejlesztések

A Siklósi út mentén, attól északra parkerdő kialakítása, benne futó- és Nordic Walking pályák kialakítása, összesen legalább 8 km hosszban, de legalább három változatban bejárható módon. Az útvonal mellett arborétum, bemutatókert és közösségi / iskolakert kialakítására javasoljuk.

1.2. Községi terek fejlesztése

1.2.1. Központi városi szabadtéri rendezvényter – főtér kialakítása

Potenciális helyszíne a Zsigmondy sétánynak a Kossuth utca nyugati oldala, azzal részben pedig tükrözve, a Zsigmondy sétány ma parkolóként használt, Kossuth utca felőli vége lehet. A művelődési házzal szomszédos térkialakítás egy a fő úttól elzárt, így személyesebb teret képezhet.

1.2.2. Fedett és szabadtéri közösségi terek egymás közelében való, komplex fejlesztése (fizetős és díjmentes programok időjárás független megszervezése)

A két tér egymás melletti kialakítása egyben lehetőséget nyújt szabadtéri és fedett rendezvények együttes vagy váltott megszervezésére, egyidejűleg díjmentes és díjköteles rendezvények megszervezésére is.

1.2.3. Harka szolgáltatóház megépítése

A „Muslinca sor” helyén a Harka Szolgáltatóház megépítése, melyben élményközpontú innovatív attrakciók és szolgáltatások (kiállítótér, felnőtt játszótér és szabaduló szoba, gyermek játszóház), valamint a turista fogadás látogatóbarát feltételeinek biztosítása érdekében turisztikai információs pont, bolthelyiség, vendéglátó egység és köztéri nyilvános illemhelyek kerülne kialakításra (kkv együttműködéssel)

1.2.4. Városi zöldterületek funkcionalitásának és minőségének fejlesztése
Zöldváros projekt keretében

A térben ma is parkként, zöldterületként jelölt területek mindegyike érintett.

A fejlesztéseket területileg priorizálni É-Ny-on Zsigmondy-sétány (beleértve a sétányt is), É-K-en a Bajcsy-Zsilinszky Endre utca, D-K-en Ady Endre utca, D-Ny-on pedig a Kossuth Lajos utca területén szükséges. Ehhez a tömbhöz csatolandó első körben észak-nyugatról a város leendő főtere. További fókusz a Bartók Béla utcától északra a Bajcsy-Zsilinszky és a Bartók Béla és a Siklósi út által bezárt területre javasolunk még helyezni.

1.2.5. Városi parkerdő/arborétum főbejárat kiépítése, sétautak és növényállomány fejlesztése, rekreációs és kalandpark kialakítása

A Siklósi út mentén, a Vásár-tér és az Ifjúsági-tábor közötti területen javasoljuk kialakítani egy városi parkerdő, arborétum helyét és infrastruktúráját. Ennek kialakítása a város egészének ökológiai egyensúlya megőrzését, továbbá az idegenforgalom attrakció-fejlesztési és a lakosság közjóléti igényei kielégítését egyidejűleg tudja szolgálni.

A parkerdő funkcióba beleillik mind a lakossági, mind az idegenforgalmi sport (Nordic Walking, futópálya, edzőterep, nyújtók), de emellett az arborétum funkció is, mivel egy nyitvatartási idővel biztosítható a terület gondozott, felügyelt jellege is. A területen kell elhelyezni a fentebb ismertetett futópályákat és Nordic Walking sétautakat, szabadtéri edzőpályát.

1.2.6. Minőségi, igényes, díszítéseiben művészi nyilvános toalett és kávézó

A közösségi létesítmények része a közösség által is igénybe vehető, nyilvános toalett megléte. Annak érdekében, hogy ennek üzemeltetése ne jelentsen anyagi terhet a közösségnek, továbbá, hogy gazdája is legyen a szolgáltatásnak, célszerű a kialakítását egy vendéglátóhely kialakításának jogával együtt tervezni. Ennek kialakítását a gyógyhely fejlesztési stratégiában megvalósuló Harka szolgáltatóházban javasoljuk.

2. Turisztikai termékek és helyi szolgáltatások fejlesztése

2.1. Gyógy- és Termálfürdő szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztése

2.1.1. fedett és félig fedett gyógymedence fejlesztés

A fürdő területén belül maradó, élmény és gyógyászati elem(ek) fejlesztése.
A félig fedett medence ideális esetben teljes fedése.

2.1.2. térben és időben elválasztottan élmény- és strandfürdő rész fejlesztés fiatalok és családok részére (benne csúszdaparkkal)

A csúszdapark után újabb, területileg a gyógymedencéktől és pihenőterétől elválasztott, élmény elemek kerülnek kialakításra. A kialakítás során törekedni kell a gyógy- és élménymedence tereknek a zajterelésére, illetve a fő megközelítési utakban az eltérő célcsoportok lehetőség szerinti elterelésére. Ezt, és a szolgáltatások térben való elválasztását elősegítendő javasoljuk a szállodasor felé, északi irányban egy második bejárat kialakításának megvizsgálását.

2.1.3. szaunavilág és relax, csak 18+ fürdő rész kialakítás jövőben lehetséges szállodával későbbi összeköttetés lehetőségével

A fürdő gazdaságos működtetése és a továbbfejlesztéséhez szükséges források biztosítása igényli, hogy olyan közvetlen és jelentős bevételekhez jusson, mint a szállásdíj-bevételek. Emellett az éves kihasználtságot nagyban elősegíti a közvetlen minőségi szállodakínálat. Részben ezt szolgálhatja egyúttal az új északi kapu megnyitása is, de jelentősebben egy közvetlen kapcsolattal rendelkező, részben vagy egészben közösségi tulajdonú szálloda.

Ebben vagy ennek során indokolt lehet egy elő- és utószezonban fő keresletet generáló, de az egyéb időszakokban is állandó látogatói kört megszólítani képes szauna-világ kialakítása, olyan gyógyhatású szolgáltatásokkal, mint szósoba, gőz vagy éppen a hidegterápiás szoba.

2.1.4. Masszázs és egyéb szolgáltatások fejlesztése

2.1.5. napozóterasz fejlesztés

A fenti két fejlesztés azon kiegészítő szolgáltatások körébe tartozik, amelyek egyidejűleg fejlesztendő a medical-wellness és a gyógyterápia szolgáltatási körében és egyidejűleg támogatják a fürdő bevételeltermelő képességét, így fenntarthatóságát. Ennek a kialakítása a fürdő területén belül, annak részletes szabályzási, terület-felhasználási szabályai kereteinek kialakítása során lehetséges. A részletes szabályzási tervek kialakítása sürgető feladat, mivel a szolgáltatások iránti igény, így azok elindításának szándéka is várhatóan a fürdő fejlődésével párhuzamosan erősödik fel. A gazdasági motivációk közösség érdekei szerinti keretekben tartásának fontos eszköze, hogy a létesítendő szolgáltatásokat átgondoltan, területileg a célcsoportokat lehetőség szerint elkülönülten kezelhetően valósuljanak meg az egyes szolgáltatások beruházásai.

2.1.6. Fürdő bejáratának teljes átépítése, téli fürdőbejárat kialakítása

2.2. Termálfürdő bisztró- és kávézó fejlesztés – külső és belső megközelíthetőséggel, exkluzív pálmaház létrehozása, ivópavilon újjáépítése a zöld város projekt keretén belül

A telített gyógy- és wellness piacon ma már minden fejlesztésnek egyedinek és mindenekfelett magas minőségűnek kell lennie. Ennek részeként a kiépítésre kerülő szolgáltatások között kell lennie a minőségi, egészséges gasztronómiának is. Ehhez a megfelelő területi elhelyezkedést és infrastrukturális háttér kialakítását kell biztosítani, hogy a későbbi üzemeltető már adott minőségi alapokra építkezve alakíthassa ki üzletét. Az étterem fekvését a fürdő és a vendégkör felől is megközelíthető módon, prémium érzés megőrzése mellett kell kialakítani.

2.3. Minőségi gasztronómia és borkínálat fejlesztése

Harkány minőségi gyógyvize mellett, magas színvonalú egészségügyi ellátással, ehhez korszerű kórházzal és mára szálláskínálattal is rendelkezik. A fürdő szolgáltatásainak a fejlesztése a közelmúltban indult meg, a cél, hogy a gyógyfürdő és a wellness szolgáltatások minősége is magas legyen. Ahhoz, hogy Harkány ezen magas minőségű szolgáltatások iránt érdeklődő, fizetőképes célcsoportokat tudjon megszólítani, az olyan fontos területeken, mint a vendéglátás is kell tudnia magas minőségű szolgáltatásokat nyújtani. E téren a városnak ösztönző, támogató szabályzásra és tudatos termékfejlesztésre van szüksége. A minőségi gasztronómia megjelenését és meghonosodását támogató marketinggel és területileg frekvenciált helyen levő, önkormányzati hatáskörben igényes szolgáltatások ösztönzésével kell és lehet segítenie.

2.4. Csónakázó-tó kialakítása a Szúnyog Csárda környékén, futópálya kialakítása

A Szúnyog-csárda menti természetes holtág és patak térségében komplex élőhely-rekonstrukció és természetes vízi attrakció fejlesztése a cél. A kialakítandó vizes élőhely egyszerre jelentené a meglévő, erősen eutrofizált víztest megújulását, és egy újabb, az itt tartózkodás idején a rekreációt szolgáló attrakció kialakítását.

2.5. Négy*, vagy magasabb minőségű Superior szálloda létesítése a gyógyfürdő területén

Minden fürdő bevételei jelentős részét azon szállásbevételek teszik ki, amelyeket saját maga, vagy a vele szoros gazdasági együttműködésben létesített szállodák termelnek meg. A fürdő szolgáltatásait csomagként értékesítő, ezen túl kiegészítő szolgáltatásokkal bevételt termelő szálláshely egység létrejötte jelentős eleme lehet a fürdő rentábilis működtetésének, ezzel hosszú távú fejlesztésének is.

Ennek létesítését a gyógyfürdő jelentős területi tartalékai lehetővé teszik, elhelyezésére a Kossuth utca felőli, középső részén, vagy az északi, Bartók utcai térségben képzelhető el. Területileg mind a két hely alkalmas lehet, korlátozásokra nem kell építeni.

A szálloda létesítése révén fejlődő fürdő, javuló Harkány imázs, és a tovább erősödő marketing összességében azzal együtt is előnyt jelent a már meglévő szállodák számára, hogy rövidtávon a legfizetőképesebb, már meglévő célcsoportok körében közvetlen konkurenciát jelent.

Ahogy azonban az 5*-os egykori Rogner-hotel Hévízen, illetve a Spirit Hotel Sárváron erősítette a város és a fürdők vonzerejét, növelve ezzel mind a látogató- mind a vendégszámot és töltöttséget, úgy érheti el ezt a hatást az új szálloda,

amennyiben az a jelenlegi minőségi kínálat fölé pozicionálja magát. Amennyiben a nyújtott szolgáltatások alapján a minősége csak 4 *-os lesz, úgy ez a hatás vegyes megítélésű lehet, de még ez esetben is olyan célcsoportot hozhat be ez a belső szállás Harkányba, akiket korábban a távolabb fekvő, mégoly jó minőségű szállodák nem tudtak volna.

Az is közös érdek, hogy az új bevételekkel a fürdő olyan minőségi fejlesztéseket végezhet el, amik összességében szintén a keresettségét, látogatottságát emelik, amik így a szállodák töltöttségének növekedéséhez vezetnek, már középtávon. A cél, hogy Harkány látogatottságában újra az ország 1-2. helyen levő fürdőjévé váljon, legalább évi 1,2-1,3 millió belépésszámmal.

2.6. Egységes városi-turisztikai szoftver fejlesztése

3. Karbonmentes, klímabarát fenntartható településfejlesztés

3.1. közel nullenergiás intézményi épületállomány kialakítás

3.2. Az önkormányzati energiafelhasználás karbonsemleges kielégítése hatékonyságnövelés és megújulók alkalmazása által

3.3. A fürdő energiaigényének karbonsemleges kielégítése hatékonyság-növeléssel és megújulókkal

3.4. Önkormányzati megújuló energiatermelési kapacitások kiépítése a forrásszerzés és klímavédelem érdekében – napelem park létesítése

Napelem-park kiépítése az 58-as elkerülő és a vasút közti önkormányzati területen (Harkány 0276/71 hrsz), mintegy 300 kWp névleges teljesítmény nagyságrendben. A kiépítendő napelem-park köztulajdonban állva, mintegy 10 éves megtérülés után előreláthatóan további 25 éven át termeli meg a város közvilágítása és közintézményei villamosenergia igénye kompenzálására a zöldenergiát.

Amennyiben fejlesztési támogatás nyer el hozzá a város, a beruházás megtérülése a támogatás mértékével közel egyenes arányban javul. A város célja a közérdekű elektromos energiaigényének 100%-ban megújulókkal való ellátása. A fejlesztés eredményeként Harkány Zöld városként jelentős CO₂ kibocsátás csökkenéssel járul hozzá a klíma védelméhez. Emellett az itt megtermelt bevétellel teljesen le tudja nullázni a villamosenergia kiadásait, amely összeget a város további céljainak ellátására tud fordítani, évente mintegy 10 millió Ft értékben.

3.5. települési vízigény csökkentése, egyben a zöldfelületek klímaváltozásra való felkészítése

A 3. prioritásban javasolt fejlesztések közül a külön nem nevesítettek megvalósítása nem vonz magával konkrét területi vonatkozásokat, ezek horizontálisan, a HÉSZ előírásai által esetleg támogatott módon megvalósítandó fejlesztések.

4. Gazdasági diverzifikáció

4.1. Ipari park területek bővítése a város déli zónájában, elkerülő út mentén

A potenciálisan alkalmas ipari parki területek átsorolását kereskedelmi és ipari (GKSZ) zónába. Kialakításuk az 58-as számú elkerülő út mentén, Harkánytól dél-nyugati irányban lehetséges.

4.2. Északi kereskedelmi és ipari területek fejlesztése – barnamezős rekonstrukció

Az északi területen már kijelölt kereskedelmi és ipari övezetben elsősorban alacsony intenzitású gazdasági tevékenységek, illetve kereskedelmi jellegű vállalkozások ösztönzése indokolt.

„Gépállomás” gazdasági/kereskedelmi/szolgáltató övezetben az ingatlanok megvásárlása, barnamezős rekonstrukciója szükséges. A terület lehatárolása: délről Munkácsy M utca, keletről a Kossuth utca északi folytatásában lévő országos közút (58-as út, Pécs felé vezető szakasza), északnyugatról és nyugatról pedig az 1/33 hrsz-ú csatorna. Ennek megvalósítása a TOP barnamezős kiírásai keretében lehetséges, amelynek célja a leromlott övezet revitalizációja, a környezeti terheléstől a lakosság és a környezet mentesítése, majd az így helyreállított, kárelhárított terület átadása vállalkozói hasznosításra. A fejlesztéstől elvárt, hogy annak eredményeként a helyreállított területen vállalkozási tevékenység kezdődjön, annak során pedig munkahelyek jöjjenek létre. A hasznosítás módja lehet a lakosságot kevésbé zavaró busz-kamiongépkocsi parkolás, szervizelés, valamint egyéb helyi kisvállalkozások gazdasági tevékenységét segítő telephelyek fejlesztése.

Az északi ipari területek közlekedési és energetikai infrastrukturális fejlesztése szükséges, de a közeljövőben ennek a forrása várhatóan nem önkormányzati, hanem vállalkozói eredetű lehet. Annak érdekében, hogy a fejlesztések ne ütközzenek a város fő, gyógyturisztikai céljaiba, illetve, hogy a lakosság irányába se eredményezzen konfliktust, erre tekintettel levő HÉSZ megalkotása javasolt.

A terület alkalmas egy nagyobb méretű gazdasági befektetés számára, akár a gyógyszolgáltatásokkal összefüggő orvosi segédeszköz gyártó üzem létesítése is lehetséges lenne megfelelő befektetőkkel.

4.3. Agrár-feldolgozóipari övezet kijelölése

A település délnyugati területén, a drávaszabolcsi és kovácshidai út közötti területen olyan, lakosságot kevésbé zavaró ipari övezet kialakítása javasolt, mint az agrár-feldolgozóipari övezet. Az ebben megvalósítható fejlesztések jellegét tekintve elsősorban a térségi agrárium jövőben várhatóan erősödő feldolgozóiparának meghonosodását teszik lehetővé. Egyúttal kizárják a lakosságot túlzottan zavaró ipari tevékenységek megtelepedését.

5. Termelő és alapinfrastruktúra fejlesztése

5.1. elkerülő út továbbépítése, Ady és Kossuth utca körforgalom kiépítése

5.2. határon átmenő közlekedési kapcsolatok fejlesztése

5.3. belterületi teljes összefüggő kerékpáros hálózat kiépítése

5.4. közbringa rendszer kiépítése

5.5. térségi kerékpáros hálózati kapcsolatok kiépítése Siklós és Villány felé külterületig

A felsorolt fejlesztések pontos területi kijelölése a területrendezési eszközök kidolgozása során valósulhat meg.

6. Települési funkciók fejlesztése

- 6.1. Déli üdülőövezeti fejlesztési program elindítása - Lanka csatorna hasznosítása, exkluzív minőségű, 6-12 lakásos (földszinti beépítettséggel) üdülőépületekkel.
- 6.2. Weekend-telep problémáinak kezelése – az építési jogszabályi keretek, közösségi szolgáltatások, valamint az infrastruktúra fejlesztése.
- 6.3. A városháza és kormányablak városközpontba helyezése
- 6.4. Bölcsődei szolgáltatás kialakítása
- 6.5. A parkolási infrastruktúra és a rendszer megújítása
- 6.6. Buszpályaudvar és a piac minőségi fejlesztése, felújítása
- 6.7. Belvíz problémáinak megszüntetése
- 6.8. Térfigyelő kamerarendszer kiépítése bűnmegelőzés céljából
- 6.9. Településkép, épített örökség, a város arculatának védelme és fejlesztése

Fontos cél a városban élők számára a településkép, örökségi értékek védelme. Ezen cél elérése érdekében szükség van egy önkormányzati településképi véleményezési rendelet, vagy szabály megalkotására, mely a környezet, a helyi építészeti értékek és a településkép védelméről szól. A rendeletben a települési főépítész bevonása történik meg, aki véleményt alkot egy-egy beruházás során a településképi érintettségről. Az érintett terület és épületek lehatárolása a rendeletben kerül megállapításra. Az önkormányzatnak biztosítani kell a cél elérése érdekében, hogy szervezeti kereteinek rendelkezésre álljanak

A felsorolt fejlesztések pontos területi kijelölése a területrendezési eszközök kidolgozása során valósulhat meg.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

Társadalom

Harkányban 2013. december 31-én 4 124 fő élt, mely a korábbi évekhez viszonyítva növekvő tendenciát mutat. 2001-hez képest 605 fővel nőtt a lakosság száma, mely közel 15%-os növekedést jelentett.

A 2000 óta tartó (mindössze csak a 2009-es évben csökkent valamelyest) növekedés az ezredforduló előtt még nem volt tapasztalható, az azt megelőző évtizedben a lakosság száma 162 fővel, azaz közel 5%-kal csökkent, az 1980-as évek adataival megegyező szintre.

A 2000 utáni, 2001-ben látható hirtelen statisztikai növekedés valószínűleg a népszámlálás pontosító hatásának tudható be. A népesség folyamatos növekedésének oka pedig annak tudható be, hogy az egyéb (2009-ig még magán) szálláshelyek tulajdonosai állandó lakhelyként jelentik be az ingatlant, adózási megfontolásból. Ezt alátámasztani látszik a turisztikai elemzésben taglalt egyéb szálláshelyadók számának csökkenése.

Elmondható, hogy a népességnövekedés nem a természetes tényezők következménye, hanem a pozitív vándorlási mutató miatt jelenik meg. Ez következhet abból, hogy a település üdülőit egyre több, a városba beköltöző vásárolja meg, ez által nem rendeltetésszerűen használva azt.

A nyilvántartott álláskereső aránya 2011 és 2013 között csökkenést mutat. 2013-ban 3,9%-os volt, mely alacsonyabb a megyei, a régiós, és az országos átlagnál is. A legmagasabb 2011-ben volt 5,2%-kal, a legalacsonyabb pedig 2000-ben 2,6%-kal.

A munkanélküliségi ráta 2012-ben 8,43%-os volt, mely némileg csökkent a 2011-es évhez képest. Ez a két év kiugróan magas volt, 2%-kal magasabb volt a munkanélküliségi ráta, mint az azt megelőző években. 2013-ra csökkent, 6,62%-ra, amely már közelítőleg hasonlóan alacsony, mint 2010-ben.

Az adófizetők aránya a városban alacsonyabb, mint a megyei, a régiós és az országos átlag, 2008 óta, annak ellenére, hogy ebben az évben volt a településen a legmagasabb, 42,87%-kal.

Az egy lakosra jutó jövedelem 2008-ig növekedett, 2009-ben és 2010-ben stagnált, 2011-ben csökkent, majd 2012-ben és 2013-ban valamelyest ismét növekedett, de a 2008-as év értékét nem érte el.

Összehasonlítva a megye, a régiós és az országos értékekkel, a tendencia minden esetben közel azonos, viszont a települési adatok az összehasonlított területi értékek alatt maradnak, az összes évben.

Gazdaság

Harkány városa alapvetően (ahogy a későbbiekben látszani is fog) turisztikai szerepkörű város. Így a településen lévő gazdasági egységek nagy része ennek a turisztikai szerepkörnek a kiegészítő szolgáltatása, azaz a városban lévő vállalkozások főként a turizmusból, az ide érkező turistákból kíván magának bevételt generálni.

A regisztrált vállalkozások többsége 1-9 fős, 2013-ban az összes regisztrált vállalkozás 63%-a tartozott ebbe a kategóriába. Számuk 2011 óta csökken. A 2. legnagyobb számban a 0 és ismeretlen fős regisztrált vállalkozások vannak jelen a településen, 2013-ban 35%-ot tett ki az arányuk. A maradék 2%-on osztozik a 10-19, a 20-49 és az 50-249 vállalkozási kategóriák. 50-249 főt foglalkoztató vállalkozásnál a településen jelenleg nincs nagyobb.

Környezet

Harkány táji besorolását tekintve a Drávamenti-síkság nagytájon belül, a Nyárad-harkányi sík kistáj része. A település a kistájon belül annak ÉNy-i csücskében helyezkedik el, de a külterület É-i pereme már átnyúlik a Dél-baranyai dombság területére.

A kistáj 89 és 125 méter közötti magasságú teraszos hordalékkúp-síkság, melynek felszíne enyhén D-DK felé lejt. Formái részben löszfelszínekhez, részben folyóvízi eróziós tevékenységekhez kapcsolódnak. Harkány jellemzően a 95 mBf magasságon helyezkedik el, ez alól az északi zártkerti rész a kivétel, amely felkúszik a Tenkes, illetve a Kis-Hegy oldalára. Itt a legmagasabb pont 234 mBf.

A domborzati hatás és a sugárzási viszonyok következtében a környék Magyarország legmelegebb részei közé sorolható. Éghajlata mérsékelt meleg – mérsékelt nedves, de már a meleg típus határán. Az évi napfénytartam meghaladja a 2050 órát. Az évi középhőmérséklet 10,6-10,8°C, a vegetációs időszaké 17,2-17,4°C. A fagymentes időszak körülbelül 200 napig tart április elejétől október második feléig.

A csapadék évi mennyisége 660-680 mm, a vegetációs időszakban 360-390 mm. Kb. 32 hótakarós napra lehet számítani az év folyamán.

A szélre leginkább az É, ÉNy-i irány jellemző, de ősszel megnő a DK-i szél gyakorisága. Az átlagos szélesebesség jellemzően 2,5-3,0 m/s közötti.

Vízrajzi szempontból a Tapolca csatorna vízgyűjtőjéhez tartozik a kistáj. Mérsékelt száraz, mérsékelt lefolyású a terület. Harkány területén a településtől Ny-ra található a Terehegyi-vízfolyás, a belterületet pedig K-Ny irányban a Lanka-csatorna szeli át. A talajvíz mélysége a kistájban átlagosan 2-4 méter között van, szintje erőteljesen függ a Dráva vízjárásától, de mennyisége összességében jelentéktelen. Harkányban a kistáj többi részéhez képest viszonylag magas a talajvízszint, 1 méter körül ingadozik. A rétegvizek mélysége és mennyisége is változatos képet mutat a kistájon belül, Harkánynak négy 60°C-nál melegebb és két 40°C feletti vizet szolgáltató kútja van, melyek nátrium-hidrogénkarbonátos vizet szolgáltatnak.

Növényzet szempontjából a Dél-Alföldi flórajárásba tartozik a kistáj. Legelterjedtebb erdőtársulásai a fűz-nyár-égerligetek (*Salicetum albae-fragilis*), a tölgy-kőris-szilligeterdők (*Quercus-Ulmetum hungaricum*) és a gyertyános kocsányos tölgyesek (*Quercus robori-Carpinetum*). Az aljnövényzet érdekesebb fajai a sárga tyúktarj (*Gagea lutea*), az olocsán-csillaghúr (*Stellaria holostea*), a korai kankalin (*Primula vulgaris*), az illatos hunyor (*Helleborus odoratus*) és a gyűszűvirágfélék (*Digitalis sp.*).

Harkány és környéke kedvező a mezőgazdasági termelés számára. A talajképző kőzet általában a löszös iszap, melyen réti csernozjom és öntéstalaj alakult ki. A helyi klíma nedves és meleg, így kiválóan alkalmas a hőigényes és páraigényes növényi kultúrák termesztésére. A Tenkes déli lejtőin a szőlőtermesztés évszázados hagyományokra nyúlik vissza.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A településfejlesztési koncepciót megalapozó helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarésze az Étv. és a 314/2012. (XI.8.) kormányrendeletben rögzített elvek, rendelkezések és tartalmi követelmények figyelembevételével készült. A fejezet bemutatta Dél-Dunántúl egyik legkülönlegesebb, legdinamikusabban fejlődött településének egyes fázisait a spontán fejlődéstől kezdődően a terület- és településfejlesztési és rendezési tervezési korszakokig.

Különös hangsúlyt fektettünk a közelmúltban bekövetkezett helyzetre, elemeztük, értékeltük a város mai állapotát, utaltunk a kialakult funkcionális, működési problémákra, az országos és térségi koncepciókkal és tervekkel való összhangra, illetve anomáliákra.

Az üdülővárosi és lakó funkció együttélése számos előnnyel és konfliktussal bír, hiszen más igények, „játékszabályok” vonatkoznak a lakókörülményekre (lakhatóság, munkahely, pihenés), és „lazább” (pihenés, szórakozás, gyógyulás) feltételeket kíván a városba látogató „idegen”.

Bár a város lakosszáma az utolsó néhány évben stagnál, az egyes korcsoportokat vizsgálva az elöregedés állapítható meg. Megváltoztak az üdülési szokások is, a vendégek nagyobb része a kereskedelmi szálláshelyeket keresi, jelentősen csökkent a fizető-vendég ellátás iránti igény. Az egykori lakásépítési forma – lakás + szobakiadás – által bekövetkezett állapotot jól jellemzi a fő/lakás mutató az egyes városrészekben, mely szerint a

- városközpont területén 0,43 fő/lakás
- a déli lakóövezetben 1,54 fő/lakás
- az északi lakóövezetben 1,74 fő/lakás

utal az egyre kevésbé „kihasznált” lakásokra.

Az 1. JÖVŐKÉP és 2. CÉLOK fejezet részletesen fejti ki a városfejlesztés szándékait, szükségszerűségeit.

Jelen fejezet a műszaki infrastruktúra főbb elemeinek rendjére, a településszerkezeti változtatások szükségességére hívja fel a figyelmet.

3.2.1. A közlekedési szerkezet fejlesztése

A településszerkezet fejlesztésének egyik meghatározó feladata a közlekedési szerkezet változtatása, a jövőbeli célokat jobban szolgáló átalakítása kell, hogy legyen.

Harkány közúti kapcsolatai minden irányban kiépítettek: Pécs és Horvátország felé főút, a két – keleti és nyugati – irányban összekötő út létesült.

A közelmúltban készült el az 58-as számú út elkerülő szakasza megfelelő csomóponti kialakításokkal, mely jelentősen csökkentette a Fő utca (Kossuth L. utca) átmenő forgalmát, terhelését.

A hatályos településszerkezeti terv

- a) a térségi vonatkozásban előíranyozta az 58-as számú út elkerülő szakaszának keleti (Siklós felé) folytatását. E szándékot azonban sem az OTrT, sem a megyei TrT nem tartalmazza
- b) a település vonatkozásában az alábbi gyűjtőút – kiszolgáló út funkció javaslatokat tartalmazza:
 1. a keleti (üdülőterületi) városrész fejlődését biztosítandó gyűjtőút – kiszolgáló út létesítése a Siklói út és Kossuth utca között
 2. a déli városrész bővítésének lehetőségét biztosítandó kiszolgáló út kialakítása
 3. az 58-as számú elkerülő út és az 5814-es számú út közötti – Terehegyet elkerülő – új út megépítését
 4. az északi gazdasági terület megközelítését, feltárását lehetővé tévő kiszolgáló út létesítése.

Fenti javaslatok koncepció szintjén továbbra is aktuálisak, nyomvonaluk pontosítására a településszerkezeti tervben kell javaslatot adni.

A közlekedésfejlesztési feladatok között meghatározó jelentőségű

- a városon belüli közlekedési hálózat minőségének javítása
- a belváros és gyógyfürdő környékének gyalogosbarát kialakítása, különös tekintettel a Zsigmond sétány és az új Főtér településszerkezeti szempontból is igényes, ingergazdag, az üdülővárosi szerepkört alátámasztó hangsúlyozására
- a kerékpáros hálózat bővítése, a szomszédos települések felé vezető nyomvonal megvalósítása
- a gyógyfürdő és a Fő utca térségében a parkolási lehetőségek bővítése
- a vasút szerepének újraértékelése, új vasúti megálló létesítése, nosztalgia vonat, gasztro vonat.

3.2.2. A város területfelhasználási elemeinek fejlesztése

Harkány városfejlesztésének alapgondolata: a város valamennyi elemének minőségi fejlesztése, a jelenlegi helyzet javítása, a konfliktusok feloldása.

A város településszerkezetének alakulása – a rendezési tervek készítése során – a magasabb rendű területrendezési tervek elhatározásainak, valamint az egyéb jogszabályoknak a figyelembe vételével történt.

Jelen településfejlesztési koncepció is fenti jogszabályi háttér alapján készült.

3.2.2.1. Beépítésre szánt területek fejlesztése

Lakóterületek fejlesztése

A város legnagyobb kiterjedésű területfelhasználási egysége a lakóterület, mely kisvárosias és kertvárosias és falusias területből tevődik össze.

Harkány lakásellátottsága, a lakásállomány komfortfokozata átlagon felüli, az építési év szerinti adatok ugyancsak jól jellemzik a lakásállomány korszerűségét, minőségét, hiszen az utóbbi 50 évben épült a lakások cca. 90%-a.

Harkányban a lakásépítés üteme 2001-2005 között volt a legnagyobb (326 lakás), míg 2006-2011 között a legkisebb (80 db) volumenű, ez utóbbi tendencia napjainkban is érvényesül.

A hatályos településszerkezeti terv hangsúlyozza az egyes területek rehabilitációjának szükségességét, minőségének javítását, ugyanekkor még jelentős, ma még kialakulatlan területeken javasol fejlesztést.

Új lakóterület kialakítása javasolt:

- a déli városrészben a Siklói úttól délre, melynek előnye a városközponthoz, fürdőhöz való közelség. A hétvégi házas üdülőterületről – Szúnyog-tótól délre javasolt fejlesztés csak a térség részletes geotechnikai feltárása után hosszú távon indokolt
- a Terehegyi városrészben a falusias lakásigény iránti kereslet elégíthető ki
- jelen koncepció nem javasolja az egykori drávaszabolcsi vasútvonaltól nyugatra előírányzott lakóterületi fejlesztést.

Fenti területeken az új lakóterületek közmű- és közlekedési infrastruktúra kialakításával valósíthatók meg. E fejlesztésekkel a város a lakóhely funkciójának erősítését, vonzó élet- és lakótér kialakítását kívánja elérni.

Természetesen a lakóterület fejlesztés – a lakosság gyarapodása – magában foglalja a szükséges alapfokú intézményellátás megvalósítást is.

Üdülőterületek fejlesztése

Harkány településszerkezeti sajátossága, hogy az üdülőházas és hétvégi házas területek egy-egy térségben, egymástól elkülönülve, a gyógyfürdőtől keletre illetve délkeletre valósultak meg.

A hétvégi házas üdülőterület gyakorlatilag megvalósult, néhány foghíj beépítésére van lehetőség.

A közel 50 éve kialakult terület mind műszaki, településképi, mind társadalmi vonatkozásban problémának tekintendő. A megújulás – telekstruktúra átalakulása, telekösszevonások, új építési lehetőségek – csakis az ott élők bevonásával, egyes tömbök műszaki és szociológiai-demográfiai elemzésével hosszabb távon képzelhető el.

Jelen koncepció a hétvégi házas területfelhasználás fenntartását javasolja.

A településszerkezeti terv új hétvégi házas területet irányzott elő a meglévőtől délre. E térség tervezett felhasználása kedvezőtlen fekvése és a hétvégi házas üdülési forma iránti kereslet jelentős csökkenése miatt nem javasolt.

Az üdülőházas területfelhasználás a Bajcsy-Zsilinszky utca keleti oldalainak helyi védett szállodasorától északra és keletre alakult ki hagyományos szállodai, illetve társas üdülői formában. A közel 30-40 éves épületek nagyméretű telken, 3-4 szintes kialakítással valósultak meg. A terület energiatudatos felújítása, korszerűsítése a közeljövő feladata.

A területfelhasználás fejlesztése a vasút irányában – új vasúti megálló, a vasút szerepének újragondolása – tervezett. A településhatár mentén előirányzott üdülőterületi fejlesztés felülvizsgálatát, esetlegesen nagy távlatban történő hasznosítását javasolja a koncepció.

Harkány egyik különleges értéke, hogy a gyógyfürdőtől keletre, cca. 400 m távolságra cca. 20 hektár nagyságú, jelenleg Üü besorolású területtel rendelkezik. Az új településszerkezeti terv feladata, hogy vizsgálja e terület és a fürdő, valamint városközpont közvetlen kapcsolata megteremtésének, a területen lakás- és üdülőépületek építésének lehetőségét. E területen elsődleges cél a csendes, környezeti ártalmaktól mentes fejlesztési igények kielégítése.

Vegyes területek fejlesztése (településközpont, intézményi területek)

Harkány város funkciói között is kiemelkedő szerep jut az intézményeknek (városi és térségi lakossági ellátás), a fürdővárosi szerepkörnek.

Mind a lakosságot, mind az idegenforgalmat ellátó intézmények legnagyobb része a belvárosi magban, (Kossuth utca, Arany J. utca) valamint a Siklósi út mentén települt.

A belváros területén javasolt fejlesztések.

- új Főtér, rendezvény tér kialakítása
- gyalogos övezetek bővítése, a fürdővárosi szerepkörhöz igazodó tartalom növelése
- a városképi szempontból kedvezőtlen hatású ingatlanok beépítése/átépítése
- a Kossuth utca, Ady Endre utca gyalogosbarát fejlesztése, az utcák mindkét oldalának településközponti területfelhasználásba sorolása.

A város lakosságának növekedése szükségessé teheti az alapfokú intézmények kapacitásának bővítését, melyre a meglévő épületek fejlesztési lehetőségeinek vizsgálatával, esetleg új ingatlanok kijelölésével kell felkészülni.

Gazdasági területek fejlesztése

Harkány gazdaságának gerincét a gyógyfürdő turisztikai hasznosítása és a szálláshely-szolgáltatáshoz, vendéglátáshoz kapcsolódó kereskedelmi, szolgáltatási tevékenység jelenti.

Termelő ágak gazdasági jelentősége igen alacsony a városban.

Fentiek miatt a város hatályos településszerkezeti tervében csupán három helyen került sor kereskedelmi – szolgáltató – gazdasági terület kijelölésére.

Fentiek közül mind településszerkezeti, mind nagyságrendi (~25 ha) szempontból az 58-as számú út két oldalán nyílik lehetőség akár ipari, akár kereskedelmi szolgáltató terület kialakítására.

A kisebb kiterjedésű, a forgalmi utak mentén lévő gazdasági területek mellett célszerűnek látszik az 5804-es számú összekötő út (Sellye felé) déli oldalán egy nagyobb, összefüggő (10-12 ha) – jelenleg általános mezőgazdasági terület – kijelölése. Vizsgálandó az 58-as számú út – 58-as számú út elkerülő szakasza – Sellyei út által bezárt terület gazdasági célú felhasználásának lehetősége is.

Különleges területek fejlesztése

Gyógy- és strandfürdő, gyógykórház

Harkány eddigi történelmében a fejlesztés legfőbb forrása a gyógyvíz és az erre alapozott gyógyászat és fürdőzés volt, és ez lesz a távlatban is. A városszerkezet súlypontjában elhelyezkedő gyógy- és strandfürdő, gyógykórház és park (cca. 22 ha) jelenlegi állapota folyamatos fejlesztés eredménye, mind az épületek, mind azok környezete, a parkfelületek minősége egyre igényesebb kialakítású.

A fürdő bővítésére 1996-ban készült fejlesztési tanulmányterv, mely a jelenlegi kapacitást a Bartók B. utcától északra lévő területen kívánta bővíteni.

Jelen koncepció – bár a fürdő nagyságrendjének növelése nem tűnik indokolhatónak – a településszerkezeti tervben előírányzott fejlesztési lehetőséget javasolja megtartani. E terület konkrét fejlesztési szándék megjelenéséig zöldfelületként hasznosítható.

Sportterület

A város lakosságának szabadidős és sportolási igényeit elégíti ki a Petőfi és Táncsics utca térségében létesített szabadtéri és fedett létesítményekkel bíró sportközpont.

Az üdülőnépesség sportolási igényei ma korlátozottan biztosítottak, javasolható, hogy rekreációs célú területhasználat számára akár a fent említett fürdő-bővítési területen, akár a Bartók B. utca déli oldalán kerüljön terület kijelölésre.

Temető

Az 58-as számú út nyugati oldalán lévő temető és emlékhely kialakult, a temetés hosszú távon biztosított.

Közlekedési területek fejlesztése

Ld. 3.2.1. fejezet

Mezőgazdasági és erdőterületek fejlesztése

Harkány igazgatási területének tájszerkezetére a mezőgazdasági jellegű művelési ágak a meghatározóak. Míg a szántó, rét, legelő, gyümölcsös 52,8%, az erdő 26,6%-kal, a kivett területek 20,6%-kal szerepelnek.

A Tenkes-hegy déli oldalán lévő erdő- és kertövezet, majd a szántó területek sávja a táj harmonikus részét jelentik.

Az igazgatási terület középső sávja elsődlegesen a beépítésre szánt térség, a déli sáv összefüggő szántó-, gyeperdőterület, melyet elsősorban patakok, vízfolyások tagolnak.

A hatályos településszerkezeti terv a művelési ágak szerinti területhasználatot kialakultnak tekinti, az egyes elemek változtatására elsődlegesen védő erdősávok létesítésére tesz javaslatot.

Jelen koncepció a TSzT elhatározásait nem kívánja megváltoztatni.

Zöldfelületek fejlesztése

A város megvalósult lakó-, intézményi- és hétvégi-házasszülőterületei kialakultak, a közterületek részben fásítottak, összefüggő közpark, közkert csupán Terehegyen és a hétvégi házasszülő területen jött létre.

Zöldfelületi szempontból fentiekől alapvetően eltér a Fő utca, a gyógy- és strandfürdő karaktere.

Gondozottak, igényesen kialakítottak a városközpont zöldfelületei, a gyógypark és fürdő területe. A magántulajdonú szülőházasszülő területek telkei zöldfelületi szempontból kevésbé igényesek.

Fejlesztési célként fogalmazható meg:

- a közterületek fásítása
- összefüggő zöldfelületi rendszer kialakítása
- sétányok kialakítása
- a kijelölt fejlesztési területek fásítása.

Vízgazdálkodási terület fejlesztése

Harkány távlati fejlesztésében az élő vízfolyásoknak meghatározó szerepe van, melyeknek térségi léptékű rendezése nélkülözhetetlen.

A városfejlesztés egyik alapját kell képeznie egy átfogó vízrendezési terv elkészítése, mely során véglegesíthető a vízfolyások nyomvonala, nagyságrendje, kijelölhetők tavak, víztározók, melyek növelhetik a város turisztikai potenciáját is.

3.3. Az örökségi értékek és a védelem bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

A település épített örökségének védett, illetve védelemre javasolt elemei, épületei valamint a helyi területi védelemre javasolt területek lehatárolása a településfejlesztési koncepció helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarész mellékletében kerültek bemutatásra. A település a hatályos helyi építési szabályzatában rögzíti a védett épületekre, területekre vonatkozó követelményeit, melyet kiegészíthet a védelem alá helyezett emlékek felújítását, karbantartását segítő támogatási rendszer megalkotásával.

Védett épített környezet, a helyi egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Harkány hatályos településrendezési tervének készítésekor Építészeti örökségvédelmi hatástanulmány készült, mely meghatározta a település épített örökségének védett, illetve védelemre javasolt elemeit, épületeit, valamint lehatárolta a helyi területi védelemre javasolt területeket. A település helyi építési szabályzatában rögzítette a védett épületekre, területekre vonatkozó követelményeit, a műemléki védelem alatt álló, illetve a helyi védelemre javasolt ingatlanokat, a területi védelem elemeit.

Nyilvántartott régészeti lelőhelyek találhatók a településen, melyek elsősorban honfoglalás kori és középkori leleteket tartalmaznak: Harkány, Szilágy, Harkány – Lulu puszta, Harkány Terehegy, Harkány Kossuth u. 67. régészeti terület is található a településen, melynek részletesebb bemutatását a régészeti hatástanulmány tartalmazza.

Harkányban található országos védelem alatt álló épületek:

- HOTEL Korona (korábban BALKON Gyógyszálló), Bajcsy-Zsilinszky E. u. 3. Hrsz.: 2408
törzsszám: 10408
- Református templom, Kossuth L u. 66. Hrsz.: 284/1
törzsszám: 394
- Református templom, Terehegyi u. 1/a. Hrsz.: 4245
törzsszám: 430

Helyi védelem alatt álló épületek:

1. Kukoricagóré, Petőfi S. u. 9. Hrsz.: 232/1
2. Üdülő épület, Arany J. u. 10. Hrsz.: 564
3. Fürdő bejárati épület, Zsigmondy sétány Hrsz.: 2464
4. Lakóház-keresztcsűr, Terehegyi út 4. Hrsz.: 4249
5. MÁV állomás, Táncsics M. utca Hrsz.: 240/3
6. MÁV Gyógyszálló, Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Hrsz.: 2396
7. Kukoricagóré, Terehegyi út 21. Hrsz.: 40406.

Harkány új településszerkezeti tervének készítésénél az Örökségvédelmi hatástanulmányról szóló 39/2015.(III.11.) sz. kormányrendeletben foglaltak figyelembe vételével a jelenlegi dokumentációk felülvizsgálatra kerülnek.

Az örökség érték alapú fenntartható fejlesztése

Az örökségi érték fenntartása és fejlesztése szempontjából alapvető, hogy a helyi társadalom által meghatározott érték és normarendszer, a kultúra jelen lévő foka ezeket az elemeket egyértelműen értékként azonosítsa, múltjának, vagy jelenének kiemelt hordozóiként tekintsen rá. Ez alapfeltétel ahhoz, hogy a településen jelen lévő bármely érték megőrzése, bemutatása és fejlesztése a helyben élőkben gyökerező szándékként megfogalmazódjon.

Mindennemű fejlesztés első lépése az értékek rögzítése kell legyen. Minden fejlesztés, vagy megújítás csakis a múltban gyökerezhet. A történelmi, kulturális értékekre kell épíkezni. A múlt iránti tisztelet kifejezésében viszont mai eszközöket kell alkalmazni. Olyanokat, melyek könnyen kapcsolatba kerülnek a hellyel, melyek beleolvadnak a hangulatba, anélkül, hogy külön definiálnunk kellene őket.

A meglévő elemek megújítása pedig a településszerkezet adottságain alapul. Ebbe az örökölt szövetbe kell belehelyezni, a mai elvárásainkat. A településszerkezet dinamikus elemei a közterületek, közlekedési területek, terek, ezek szervezik a városi életet. Ezek rehabilitációja van legnagyobb hatással mind a helyi, mind az idegenforgalmi társadalomra, ezek megújítása képes generálni a szövet többi elemének megújulását.

A rehabilitáció lényege, hogy a múlt értékeit összhangba hozzuk a mai elvárásainkkal, illetve fordítva. E két tényező közös nyelve kell, hogy legyen a kulturális értékrendünk, mely meg tudja teremteni a múlt megőrzése, és a jövő fejlesztés közötti összhangot.

Harkány kisváros. Nemzetközi hírű környezeti adottságaira alapozott fejlődési pályája alapján alakult mai képe az előzőekben részletezett értékeket őrzi. Az egyedi értékek szórtan helyezkednek el a településen. A két egykori településmag, és a mai településközpont, valamint Terehegy központjának képe mára jelentősen átalakult, mégis őrzi a múltat.

Fontos cél a városban élők számára a településkép, örökségi értékek védelme. Ezen cél elérése érdekében szükség van egy önkormányzati településképi véleményezési rendelet, vagy szabály megalkotására, mely a környezet, a helyi építészeti értékek és a településkép védelméről szól. A rendeletben a települési főépítész bevonása történik meg, aki véleményt alkot egy-egy beruházás során a településképi érintettségről. Az érintett terület és épületek lehatárolása a rendeletben kerül megállapításra. Az önkormányzatnak biztosítania kell a cél elérése érdekében, hogy szervezeti kereteinek rendelkezésre álljanak

Jelen településfejlesztési koncepciót követő tervfázisok, a stratégia, a településrendezési eszközök feladata az örökségi érték védelmével, fenntartásával, fejlesztésével kapcsolatos feladatok részleteinek kidolgozása. Mindennek kerete pedig az országos jogszabályokban megfogalmazott országos elvárások, és feladatok, valamint a már helyben alkotott védelmi célú szabályozások.

4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

Nem releváns, a településen készül Integrált Településfejlesztési Stratégia

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

Nem releváns, a településen készül Integrált Településfejlesztési Stratégia

Tárgy: Döntés a harkányi 4850 és 4818 hrsz-ú Szőlőhegyi utak szakaszainak felújítása tárgyában a kivitelező kiválasztásáról

Melléklet: -

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

4.) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- <u>Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság</u>- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	
MEGTÁRGYALTA:	Tárgyalja a 2016.10.26-i ülésén
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	határozat
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	2. oldal előterjesztés
MELLÉKLET:	nincs
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

Előterjesztés: Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. október 27-i rendes képviselő-testületi ülésére.

Előterjesztés címe: Döntés a harkányi 4850 és 4818 hrsz-ú Szőlőhegyi utak szakaszainak felújítása tárgyában a kivitelező kiválasztásáról

Előterjesztést készítette: Albrecht Ferenc, műszaki osztályvezető

Előterjesztő: Albrecht Ferenc, műszaki osztályvezető

Tisztelt Képviselő-Testület!

Amint az Önök előtt is ismeretes, a nyár végi és őszi eleji szélsőséges időjárási viszonyok, különösen a lezúduló nagy mennyiségű csapadék, rendkívül sok kárt tett a harkányi zártkerti utakban. Az Önkormányzat törvényi kötelezettsége a helyi közútjainak jó karban tartása, melyet Harkány Város Önkormányzata évről-évre folyamatosan elvégez. A nagymértékű kár miatt az utak egy részének felújítását VIS MAYOR támogatásból kívánjuk megoldani, míg a többit folyamatosan, és fokozatosan, ahogy a költségvetés terhére tervezhetővé válik erre a célra forrás. A 4850 hrsz-ú út és a 4818 hrsz-út északi, vízszintes szakaszán lévő tulajdonosok megkeresték önkormányzatunkat, hogy amennyiben a korábban általuk két csíkban leaszfaltozott út helyreállítását az Önkormányzat megkezdi, 600.000,-Ft támogatást nyújtanak hozzá, felújítási hozzájárulásként. A felújítás 350 fm út felújítását jelenti, a bejárók és kanyarok csatlakozásának felújításával együtt. Mivel látjuk, hogy a kavicsozott megoldás nem állja ki a nagy esők próbáját, ezért a végleges megoldást, az aszfaltozást támogatjuk, a két kerék nyomvonalában, 60-60 cm-es szélességben, padkarendezéssel. Tekintettel a támogatásra, és a kérdéses útszakaszok mentén lévő tulajdonosok számára, javasolt az útszakasz rendbetétele, mert jelen állapotában nem használható. Amennyiben a jövő évi költségvetés lehetővé teszi, hasonló műszaki megoldással javasolt a többi út felújítása is.

Fentiekre tekintettel, figyelemmel az Önkormányzat beszerzési szabályzatára, három, arra potenciálisan alkalmas ajánlattevőtől kértünk árajánlatot az útfelújításra. Mindhárom érvényes ajánlatot adott be.:

Eszerint:

-DJK INVEST Kft. 7630 Pécs, Tüskésréti út 75.

Ellenszolgáltatás (nettó ajánlati egységár) összege általános forgalmi adó nélkül:
3.450.000,- Ft

-Mehring és Társa Kft. 7800 Siklós, Iskola u. 40.

Ellenszolgáltatás (nettó ajánlati egységár) összege általános forgalmi adó nélkül:
2.697.600,- Ft

-MISINA Kft. 7630 Pécs, Nagyhidi u. 16.

Ellenszolgáltatás (nettó ajánlati egységár) összege általános forgalmi adó nélkül:
3.300.000,- Ft

Tekintettel Harkány Város Önkormányzata beszerzési szabályzatának 4.1. pontjára, mint műszaki osztályvezető, javaslom a legkedvezőbb árajánlat elfogadását a Képviselő-Testületnek azzal a kiegészítéssel, hogy a legkedvezőbb árajánlati összeget tovább csökkenti a lakossági hozzájárulás bevételi oldalról.

Mindezekre tekintettel arra kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a kivitelező kiválasztásában dönten szíveskedjen.

Határozati javaslat

Döntés a harkányi 4850 és 4818 hrsz-ú Szőlőhegyi utak szakaszainak felújítása tárgyában a kivitelező kiválasztásáról

- 1.) Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete egyetért a megrongálódott hegyi utak folyamatos felújításával, és első lépésként a harkányi 4850 és 4818 hrsz-ú utak 350 fm hosszú szakaszainak felújítását indítja el.
- 2.) Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete a *harkányi 4850 és 4818 hrsz-ú utak szakaszainak (350 fm) felújítása tárgyában* a beszerzési eljárás eredményeképpen a kivitelező kiválasztásában a Mehring és Társa Kft. (7800 Siklós, Iskola u. 40.) ajánlattevőt nevezi meg az eljárás nyerteseként, nettó 2.697.600 Ft, vállalási díjjal.
- 3.) A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a vállalkozási szerződés aláírására.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző, műszaki ov

Albrecht Ferenc – műszaki ov.

Tárgy: Harkány Város Önkormányzatának 2016 évi közbeszerzési tervének 1. számú módosítása

Melléklet: Közbeszerzési terv

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

5.) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	-
MEGTÁRGYALTA:	-
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	határozat
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	2. oldal előterjesztés
MELLÉKLET:	2. oldal melléklet
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS: Harkány Város Önkormányzat 2016. október 27. napján tartandó rendes képviselő-testületi ülésére

Előterjesztés címe: Harkány Város Önkormányzatának 2016 évi közbeszerzési tervének 1. számú módosítása

Előterjesztést készítette: Albrecht Ferenc, műszaki osztályvezető

Előterjesztő: Albrecht Ferenc, műszaki osztályvezető

Tisztelt Képviselő-testület!

A közbeszerzésekről szóló **2015. évi CXLI. törvény** (a továbbiakban: Kbt.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján a helyi önkormányzatok Ajánlatkérő szervezetnek számítanak, ami azt jelenti, hogy a törvény személyi hatálya alá tartoznak, így annak rendelkezései mérvadóak az Önkormányzat közbeszerzéseire. Ezzel összhangban készült el, és került elfogadásra Harkány Város Önkormányzatának Közbeszerzési szabályzata.

A Kbt. 42. § (1) bekezdésében foglalt előírás alapján az 5. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők – a központi beszerző szervek kivételével – a költségvetési év elején, legkésőbb március 31. napjáig éves összesített közbeszerzési tervet (a továbbiakban: közbeszerzési terv) készítenek az adott évre tervezett közbeszerzéseikről. A közbeszerzési tervet az ajánlatkérő legalább öt évig megőrzi. A közbeszerzési terv nyilvános.

Figyelembe véve a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 68 §-át, az abban foglalt értékhatárok tekintetében az Önkormányzatnak közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, tehát a 2016. évi közbeszerzési tervben szükséges szerepeltetni azokat a beruházásokat, beszerzéseket.

A 2014. évi C. törvény 68. § (1) bekezdése alapján a Kbt. 15. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatár - kivéve a Kbt. szerinti közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt - 2016. január 1-jétől 2016. december 31-éig:

- a) árubeszerzés esetében 8,0 millió forint,*
- b) építési beruházás esetében 15,0 millió forint,*
- c) építési koncesszió esetében 100,0 millió forint,*
- d) szolgáltatás megrendelése esetében 8,0 millió forint,*
- e) szolgáltatási koncesszió esetében 25,0 millió forint.*

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatár 2016. január 1-jétől 2016. december 31-éig:

- a) árubeszerzés esetében 50,0 millió forint,*
- b) építési beruházás esetében 100,0 millió forint,*
- c) szolgáltatás megrendelése esetében 50,0 millió forint,*
- d) építési koncesszió esetében 200,0 millió forint,*
- e) szolgáltatási koncesszió esetében 100,0 millió forint.*

Mindezek figyelembe vételével készült el Harkány Város 2016 évi Közbeszerzési terve, melyet Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-Testülete 2016. 03. 31-i ülésén fogadott el.

A tervet az azóta eltelt időszakban felmerült újabb beszerzések miatt módosítani szükséges.:

- **Harkányi Gyógyfürdő Zrt. II-es számú épület átalakításának-felújításának tervezése (15.500.000,-Ft + Áfa = 19.685.000,-Ft),**
- Villamos energia beszerzése (általános felhasználású és közvilágítás célú).

Mindezek figyelembe vételével készült el Harkány Város 2016 évi Közbeszerzési tervének 1. számú módosítása.

A 2016. évre vonatkozó, 1. sz. módosítással egységes szerkezetbe foglalt közbeszerzési terv tervezete a határozati javaslat mellékletét képezi.

Erre tekintettel az alábbi határozati javaslatot terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozati javaslat

Harkány Város Önkormányzata 2016 évi Közbeszerzési tervének 1. számú módosításáról

Harkány Város Önkormányzat képviselő-testülete a Harkány Város Önkormányzata 2016 évi Közbeszerzési tervének 1. számú módosítását megtárgyalta és az alábbiak szerint határoz.

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Harkány Város Önkormányzata 2016. évre vonatkozó közbeszerzési tervének 1. számú módosítással egységes szerkezetbe foglalt szövegét a jelen határozat melléklete szerint elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: műszaki osztályvezető

Tisztelettel:

Albrecht Ferenc
műszaki osztályvezető

Harkány Város Önkormányzatának 2016. évi közbeszerzési tervének

1. számú módosítása

Közbeszerzési tárgya	Irányadó eljárásrend	Tervezett eljárási típus	időbeli ütemezés		Sor kerül-e, vagy sor került-e az adott közbeszerzéssel összefüggésben előzetes összesített tájékoztató közzétételére
			az eljárás megindításának, illetve a közbeszerzés megvalósításának tervezett időpontja	szerződés teljesítésének várható időpontja vagy a szerződés időtartama	
1	3	4	6	7	8
I. Árubeszerzés					
Konyhatechnológiai eszközök beszerzése	nemzeti	Kbt. 115. § szerinti eljárás	2016. I. negyedév	2016. I. negyedév	nem
GINOP-7.1.3-2015 pályázathoz kapcsolódó árubeszerzés (eszközök és szoftverek)	nemzeti	Kbt. 113. § szerinti eljárás	2016. IV. negyedév	2016. IV. negyedév	nem
Villamos energia beszerzése (általános felhasználású és közvilágítás célú)	uniós	Kbt. Második része szerinti nyílt eljárás	2016. IV. negyedév	24 hónap	nem
II. Építési beruházás					
Harkányi Gyógyfürdő Zrt. II. számú épület részleges felújítása	nemzeti	Kbt. 113. § szerinti eljárás	2016.II. negyedév	2016. III-IV. negyedév	nem
Harkányi Sportcsarnok energetikai felújítása (tetőfelújítás)	nemzeti	Kbt. 115. § szerinti eljárás	2016. II-III. negyedév	2016. III-IV. negyedév	nem

GINOP-7.1.3-2015 pályázathoz kapcsolódó építési beruházás (Harka szolgáltatóház építése, út és járdafelújítás)	nemzeti	Kbt. 113. § szerinti eljárás	2016. IV. negyedév	2017. I-III. negyedév	nem
III. Építési koncesszió					
IV. Szolgáltatás-megrendelés					
Tervezési munka a Zöld város projekt keretében (TOP 2.1.2-15 pályázat – Zsigmondy sétány)	nemzeti	Kbt. 113. § szerinti egy szakaszos eljárás	2016. IV. negyedév	2016. IV. negyedév	nem
GINOP-7.1.3-2015 pályázathoz kapcsolódó Marketing és egyéb szolgáltatások	nemzeti	Kbt. 115. § szerinti eljárás	2016. III. negyedév	2016. IV. negyedévtől 2017. III. negyedév	nem
Tervezési munka a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. II-es számú épületének átalakítása-felújítása tárgyában	nemzeti	Kbt. 113. § szerinti eljárás	2016. II. negyedév	2016. IV. negyedév	nem
V. Szolgáltatási koncesszió					

Harkány, 2016-10-27.

Tárgy:Szociális Szolgáltatástervezési
konceptió elfogadása

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27.-i ÜLÉSÉRE 6.) Napirend

ELŐTERJESZTŐ:	Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság- <u>Jogi és Szociális Bizottság</u>- Egyéb szervezet	
MEGTÁRGYALTA:	2016. október 27-i ülésén tárgyalja
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	egyszerű többség
TERJEDELEM: MELLÉKLET:	2 oldal előterjesztés, 72 oldal koncepció
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. október 27. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: Szociális Szolgáltatástervezési koncepció elfogadása

Előterjesztő: dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző

Előterjesztést készítette: dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Állami Számvevőszék 2015. évben vizsgálta Harkány Város Önkormányzatát, melynek során megállapítást nyert, hogy a város nem rendelkezik Szociális Szolgáltatástervezési koncepcióval.

A számvevői jelentésben foglaltak teljesítésére készített intézkedési tervben Harkány Város Önkormányzata 2016. október 31-i határidővel vállalta a koncepció elkészítését és elfogadását.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többször módosított 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése rendelkezik a szolgáltatástervezési koncepció készítéséről, mely szerint a legalább 2000 lakosú települési önkormányzatoknak, illetve a megyei önkormányzatoknak kell elkészíteniük szolgáltatástervezési koncepciójukat, amennyiben legalább két ellátási forma megszervezéséről gondoskodnak.

A szolgáltatástervezési koncepció Harkány város szociális szolgáltatásainak kiépítését és távlati fejlesztését megalapozó tervdokumentum, amely meghatározza a szociális szolgáltatásainak fejlesztési céljait, a fejlesztési programok kidolgozásához szükséges irányelveket, valamint információkat biztosít az ágazati és egyéb tervezések szereplői számára.

Az Szt. 92. § (3) bekezdése Harkány Város Önkormányzata számára az elfogadott szolgáltatástervezési koncepció kétévenkénti felülvizsgálatát írja elő.

A Szt. 92. §. (4) bek. szerint a koncepció tartalmazza különösen:

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,

d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A Szt. 92. §. (7) bek. alapján a szolgáltatástervezési koncepciót az elfogadást megelőzően véleményeztetni kell az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi. A koncepció tervezetét megküldtük az általános iskola igazgatójának és az óvodavezetőnek, akiknek a véleményét a képviselő-testületi ülésig bezárólag fogjuk megkapni. A Harkányi Német Nemzetiségi Önkormányzat 63/2016.(X.21.) számú határozatával, a Harkányi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat 89/2016.(X.24.) számú határozatával támogatja a koncepció elfogadását.

Harkány Város szociális szolgáltatástervezési koncepciójának elkészítésekor elsősorban az önkormányzat nyilvántartásainak statisztikai adataira, a szociális feladatok ellátásában részt vevőkkel készített interjúkra, a szociális ellátást biztosító intézmények vezetői által rendelkezésre bocsátott információkra, valamint a KSH, a TEIR adataira és a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, továbbá a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények országos nyilvántartásának adataira támaszkodtunk.

A koncepciót Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző és Dr. Hohner Éva igazgatási ügyintéző készítette.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és arról dönteni szíveskedjék.

Határozati javaslat:

Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció elfogadásáról

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határoz, hogy Harkány Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját az előterjesztéssel egyezően elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Jegyző

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió

Harkány Város Önkormányzata

2016

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	4
I.1. A koncepció megalkotásának társadalmi indokoltsága.....	4
I.2. A szolgáltatástervezési koncepció tartalma, célja és feladata.....	4
II. Jogszabályi háttér.....	6
III. Helyzetelemzés, gazdasági és demográfiai jellemzők.....	11
III.1. Foglalkoztatási adatok, munkanélküliség	19
IV. A szociális ellátási rendszer	23
IV.1. Pénzbeli és természetbeni ellátások az Szt. alapján	23
IV.1.1. A Járási hivatalokhoz átkerült pénzbeli ellátások	23
IV.1.2. A Járási hivatalokhoz átkerült természetbeni ellátások	25
IV.2. Települési önkormányzati és jegyzői hatáskörben levő pénzbeli és természetbeni ellátások	25
IV.2.1. Települési támogatások:.....	26
IV.2.2. Helyi rendeletben biztosított egyéb szociális szolgáltatás: Önkormányzati szociális bérlekások:.....	31
IV.3. Az önkormányzat által önként vállalt, a helyi szociális rendeletben nem szabályozott szolgáltatás: Egyéb Községi Célú Közlekedési Szolgáltatás	32
IV.4. Szociális szolgáltatások.....	33
IV.4.1. Harkány Város Önkormányzata által biztosított szociális alapszolgáltatások:	34
IV.4.2. Egyéb, az Szt.-ben szabályozott szociális alapszolgáltatások:.....	39
IV.4.3. Szakosított ellátások:.....	41
IV.5. Pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások	51
IV.5.1. A Gyvt. alapján biztosítandó pénzbeli és természetbeni ellátások.....	51
IV.5.2. A Gyvt. alapján biztosítandó személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások.....	55
Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat.	68
IV.5.3. Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások	71
IV.5.4. Egyéb, a szociális ellátórendszerben részt vevő helyi szereplők.....	73
IV.5.5. Szenvedélybetegség kialakulását megelőző és a függőség megszüntetését segítő programok:	79
V. Fejlesztési irányok, javaslatok	81
V. 1. Bölcsődei ellátás vonatkozásában:.....	81
V. 2. Óvodai ellátás vonatkozásában:	82
V.3. Iskolai ellátás vonatkozásában:.....	83
V.4. Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Siklói Tagintézménye vonatkozásában:	83

V.5. Villányi Családsegítő, Gyermekjóléti és Szociális Központ vonatkozásában:	84
V.6. Harkányi Szociális Otthon vonatkozásában:	84
V.7. Önkormányzati szociális bérlakások vonatkozásában:	85
V.8. Időskorúak nappali ellátása vonatkozásában	85
V.9. Szociálpolitikai kerekasztal működtetése.....	86

I. Bevezetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többször módosított 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése rendelkezik a szolgáltatástervezési koncepció készítéséről, mely szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

A jogszabály alapján a koncepció tartalmazza a szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos távlati célokat, mely elősegíti a szociális szolgáltatások egyenletes fejlődését és különféle részterületeinek fejlesztési irányait.

A szolgáltatástervezési koncepció Harkány város szociális szolgáltatásainak kiépítését és távlati fejlesztését megalapozó tervdokumentum, amely meghatározza a szociális szolgáltatásainak fejlesztési céljait, a fejlesztési programok kidolgozásához szükséges irányelveket, valamint információkat biztosít az ágazati és egyéb tervezések szereplői számára.

I.1. A koncepció megalkotásának társadalmi indokoltsága

Társadalmunk működése során az egyén életében előfordulhatnak olyan problémák, helyzetek(munkanélküliség, megváltozott munkaképesség, fogyatékoság, betegség, család hiánya, családi körülmények változása, lakhatási problémák, jövedelemhiány, alacsony jövedelem, hajléktalanság...stb.), amelyek következtében átmenetileg vagy véglegesen nem tud kielégítő módon gondoskodni magáról és a családjáról. A szociális gondoskodás feladata ezen társadalmilag tipikus, de egyénileg jelentkező élethelyzeteket feltárni és ezekre a jog által biztosított keretek között reagálni.

Harkány Város szociális szolgáltatástervezési koncepciója alapvető értéknek tekinti a prevenció elsődlegességét, a differenciált és egyénre szabott szociális szolgáltatás elvét, a szociális biztonság megteremtésére törekvést, a szubszidiaritást, a saját otthonban történő gondozás elsődlegességét. Arra törekszünk, hogy a rendelkezésünkre álló erőforrásokat hatékonyabban, azaz erőforrások legoptimálisabb elosztásával és a legrászorultabbaknak nyújtott szükséges és hathatós segítséggel és hatásosabban, azaz a jogosultak legszélesebb köre számára hozzáférhető módon tudjuk felhasználni.

I.2. A szolgáltatástervezési koncepció tartalma, célja és feladata

A szolgáltatástervezési koncepció célja:

- meghatározni azokat a helyi viszonyok, adottságok, problémák megismerése és elemzése során kialakított konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során az önkormányzat érvényesíteni kíván,
- elősegíteni a szociális, illetve a gyermekvédelmi törvény, valamint a helyi szociális rendelet által szabályozott különböző ellátások magasabb szintű, szükségletekhez igazodó biztosítását,
- Harkány város minden lakója számára elérhetővé tenni olyan ellátási formákat, amelyek a szociális biztonságot és a minőségi ellátást garantálják,

- biztosítani azt, hogy a szociális ellátórendszer működése Harkány városban megfeleljen a szakmai kritériumoknak és eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatásokat,
- a társadalmi esélyegyenlőség biztosítása érdekében lehetőséget adni arra, megvalósuljon a társadalmi befogadásra épülő szemlélet, a szolgáltatások, támogatások elérhetősége, azaz minden támogatásra szoruló egyén és család számára egyaránt hozzáférhető legyen az egyénre szabott minőségi szolgáltatás,
- a szükségletek oldaláról közelítve határozni meg a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait, céljait.

A szolgáltatástervezési koncepció feladata:

- információ biztosítása a szolgáltatást igénylők részére, illetve a szolgáltató intézmények, szervezetek számára,
- hatékony és hatásos helyi szociális politika létrehozása, amely által egy, a szükségletekhez legjobban igazodó szolgáltatási struktúra kerül kialakításra
- az aktuális szolgáltatások hatásos és hatékony fejlesztése, valamint a hiányzó szolgáltatások kialakításának megtervezése, előkészítése

Az Szt. 92. § (3) bekezdése Harkány Város Önkormányzata számára az elfogadott szolgáltatástervezési koncepció kétévenkénti felülvizsgálatát írja elő.

A Szt. 92. §. (4) bek. szerint a koncepció tartalmazzakülönösen:

- a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A Szt. 92. §. (7) bek. alapján a szolgáltatástervezési koncepciót az elfogadást megelőzően véleményeztetni kell az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.

Harkány Város szociális szolgáltatástervezési koncepciójának elkészítésekor elsősorban az önkormányzat nyilvántartásainak statisztikai adataira, a szociális feladatok ellátásában részt vevőkkel készített interjúkra, a szociális ellátást biztosító intézmények vezetői által

rendelkezésre bocsátott információkra, valamint a KSH, a TEIR adataira és a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, továbbá a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények országos nyilvántartásának adataira támaszkodtunk. A koncepció elkészítésének egyeztetési folyamatában kikérésre került az intézményvezetők, a nemzetiségi önkormányzatok és a Szociálpolitikai Kerekasztal véleménye.

Harkány Város szociális szolgáltatástervezési koncepciója a jogszabályi háttér rövid bemutatását követően felvázolja Harkány és térsége általános helyzetképét, a demográfiai jellemzőket, ismerteti a helyi szociális ellátórendszert és a szociális szolgáltatásokat. A szociális ellátási struktúrának a szociális törvény és a helyi szociális rendelet által indukált változásai, a szociális szolgáltatási struktúra aktuális települési jellemzői (ideértve a gyermekvédelmi ellátórendszert is) a szolgáltatások iránti igényekre tekintettel befolyásolták az ellátási kötelezettség teljesítését, a települési támogatási rendszer kialakítását és az önként vállalt szociális szolgáltatásokat.

II. Jogszabályi háttér

Magyarország Alaptörvénye (továbbiakban Alaptörvény) deklarálja az állampolgárok szociális biztonságához való jogát: „Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.” (XIX. cikk (1) bek.)

Az Alaptörvény a korábbiaknál nagyobb hangsúlyt helyez az állami szerepvállalásra és egy erőteljesebb szabályozási felelősségre, a következő rendelkezések alapján:

„Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.” (XIX. cikk (2) bek.)

„Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.” (XIX. cikk (4) bek.)

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban Szt.) a szociális ellátások rendszerében a hatékonyság és hatásosság szempontjai mellett az ellátásokhoz való hozzájutás garanciális elveit is érvényesítve a központi és területi államigazgatási szervek szerepét hangsúlyozza a szociális intézkedések illetve a szociális ellátások tekintetében.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban Mötv.) meghatározott keretek között biztosítja a települések igazgatási önállóságát, így a szociális biztonsághoz való jog érvényesítését célzó helyi szociálpolitika kialakítását a szociális, gyermekjóléti szolgáltatásokat és ellátásokat illetően, valamint meghatározza a helyi önkormányzatok kötelező és önként vállalt feladat- és hatásköreit (Mötv. 10.§. (1-2) bek, 13.§. (1) bek. 8. és 8a. pontja). „A képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására - jogszabályban meghatározottak szerint - költségvetési

szervet, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezetet, nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet (a továbbiakban együtt: intézmény) alapíthat, továbbá szerződést köthet természetes és jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel.” (Mötv. 41. § (6) bek .)

Az Szt., valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) az ellátórendszer kiépítése során a települési önkormányzatok lakosságszámának függvényében határozza meg a szociális és gyermekjóléti ellátások minimális szintjét az Alaptörvényben garantált jogok érvényesülése érdekében.

A Szt. részben meghatározza a szociális szolgáltatások rendszerét (a kapcsolódó fogalmak definícióját, az ellátási formákat, a hozzájutás jogcímait, az eljárást és finanszírozást) és a jogosultak körét (a célcsoportot), tartalmaz továbbá egy felhatalmazást, miszerint „a helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.” (Szt. 1.§.(2) bekezdés) „A képviselő-testület - az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint - települési támogatást állapít meg. (Szt. 25.§. (3) b)

Az ellátások rendszere a hatályos jogszabályértelmében:

1) Pénzbeli ellátások:

- a.) időskorúak járadéka
- b.) foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- c.)egészségkárosodási és gyermekfelületi támogatás
- d.)ápolási díj
- e.) települési támogatás

2) Természetbeni ellátások:

- a.) köztemetés
- b.)közgyógyellátás
- c.)egészségügyi ellátásra jogosultság

3) Szociális szolgáltatások

- a.)alapszolgáltatások
 - aa.) falu- és tanyagondnoki szolgáltatás
 - ab.) étkeztetés
 - ac.) **házi segítségnyújtás**
 - ad.) **családsegítés**
 - ae.) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
 - af.) közösségi ellátások
 - ag.) támogató szolgáltatás
 - ah.) utcai szociális munka
 - ai.) **nappali ellátás**
- b.)szakosított ellátások
 - ba.) ápolást, gondozást nyújtó intézmények
 - bb.) rehabilitációs intézmény

- bc.) lakóotthon
- bd.) átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
- ba.)-bd.) ellátás: bentlakásos intézmények
- be.) támogatott lakhatás
- bf.) egyéb speciális szociális intézmény

A fenti, az Szt.-ben szabályozott szociális alapszolgáltatások megszervezése a települési önkormányzatok lakosságszámától függően kötelezettek. A felsorolásban kiemelésre kerültek Harkány város (lakosságszám 4420 fő – forrás: TEIR 2016) számára kötelezően megszervezendő alapszolgáltatások. A települési önkormányzat azonban természetesen mind az alapszolgáltatások tekintetében, mind a szakosított ellátások körében önként is vállalhat feladatokat, illetve szolgáltatás megszervezését.

Megjegyzendő, hogy az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCI. törvény alapján az állam a 2013. január 1-jét megelőzően a települési önkormányzatok vagy társulásaik által megszervezett és fenntartott egyes szakosított szociális ellátási és gyermekvédelmi szakellátási formákat vett át a hivatkozott törvény 1. melléklete szerint. Ilyenek például:

- a) pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, fogyatékos személyek otthona,
- b) pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye,
- c) pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, fogyatékos személyek lakóotthona,
- d) fogyatékos személyek gondozóháza, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek átmeneti otthona,
- e) gyermekvédelmi szakellátást biztosító intézmény - ideértve a többcélú gyermekvédelmi intézményt is.

A Gyvt. határozza meg a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére vonatkozó pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat és gyermekvédelmi szakellátásokat, amelyek az alábbiak lehetnek:

- 1.) Pénzügyi és természetbeni ellátások:
 - a.) **a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény**
 - b.) **gyermekétkeztetés**
 - c.) a gyermektartásdíj megelőlegezése
 - d.) az otthonteremtési támogatás
- 2.) Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a.) **gyermekjóléti szolgáltatás**
 - b.) **a gyermekek napközbeni ellátása**
 - c.) a gyermekek átmeneti gondozása
 - d.) az otthon nyújtó ellátás

3.) Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a.) az utógondozói ellátás
- b.) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 5/A. §- 5/C.§ rendelkezései szabályozzák a Biztos Kezdet Gyerekházak létrehozását.

A Biztos Kezdet gyerekházak működtetésének célja a koragyermekkorra irányuló fejlesztések előkészítése, a fogyatékos gyerekek korai fejlesztésének, óvodáztatási helyzetének javítása.

Uniós forrásból 2009 óta 43 Biztos Kezdet Gyerekház kezdte meg működését Magyarországon. A Biztos Kezdet Gyerekházak célja a hátrányos helyzetű településeken, településrészekben nehéz körülmények között élő családok gyermekei számára olyan szolgáltatások biztosítása, melyek hozzájárulnak későbbi iskolai sikerességükhöz.

A Dél-Dunántúlon Dencsháza, Dombóvár, Gerényes, Gilvánfa, Hegyszentmárton, Pécs, Teklafalu településeken működik Biztos Kezdet Gyerekház. (Forrás:emet.gov.hu)

Harkány város által biztosított gyermekjóléti alapellátások feketével kiemelésre kerültek a felsorolásban.

A szociális szolgáltatástervezési koncepció jogszabályi háttérénel mindenképpen szólni kell az önkormányzati szintű szabályozásról, hiszen maga az Szt. 1993 óta folyamatosan szűkülő, de határozott szabályzási jogkörrel ruházta fel a helyi önkormányzatokat a települési szociálpolitika alakítási során, mely rendelkezések már fent említésre kerültek. (Szt. 1.§.(2) bekezdés, Szt. 25.§. (3) b)

A települési önkormányzatok a rájuk háruló folyamatos szabályozási kötelezettséget változó intenzitással és tartalmi differenciáltsággal teljesítették. Egyrészt követniük kellett az Szt. változásait, másrészt a helyi szociálpolitikával szemben megfogalmazódó gazdasági, társadalmi kihívásokra is válaszolniuk kellett.

2015. március 1. napja után az Szt.-ben a szociális ellátórendszert teljesen átalakító változások kerültek átvezetésre: a kötelezően biztosítandó pénzbeli és természetbeni ellátások döntő többsége állami feladat lett, melyekben a járási hivatal dönt rendelkezik hatáskörrel, a települési önkormányzat feladat- és hatáskörébe csupán a számos korábbi méltányossági ellátást is magába foglaló települési támogatás (benne a korábbi helyi lakásfenntartási támogatás, méltányossági ápolási díj, méltányossági közgyógyellátás), illetve hozzá kapcsolódóan a rendkívüli települési támogatás (benne a korábbi átmeneti segély, temetési segély) és a köztemetés maradt.

Az Szt. 26. §. azonban a továbbiakban is úgy rendelkezik, hogy a települési önkormányzat kiegészítheti a szociálisan rászorultak az Szt.-ben megállapítottak szerint folyósított pénzbeli ellátásait, illetve más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat a településen lakó rászorultak számára.

Az utóbbi évek legjelentősebb változása a járási hivatalok létrejötte és azok feladat- és hatásköri módosulásai voltak: a jelenlegi rendszerben a szociális közigazgatásban a járási hivatalok hatáskörének dominanciája a jellemző (pl. az összes államigazgatási ügy több mint 40 százaléka a járási hivatalokhoz került 2013. január 1. után). A települési önkormányzattól

(jegyzői hatáskörből) a járási hivatalokhoz került szociális igazgatási feladatok közül néhány: időskorúak járadékának megállapítása, felülvizsgálata, folyósítása, ápolási díj (normatív) megállapítása, felülvizsgálata, folyósítása, alanyi és normatív alapon járó közgyógyellátásra való jogosultság megállapításáról hatósági bizonyítvány kiállítása, hadigondozotti ügyekben az első fokú hatósági jogkör gyakorlása. Módosultak a jövedelemszámításra vonatkozó szabályok és egyes ellátások támogatási feltételei is(pl. óvodáztatási támogatás, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény), valamint bevezetésre került a PTR (Pénzügyi és természetbeni Támogatások Rendszere).

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete is új rendeletet alkotott a 2015. évi változások kapcsán az alábbiak szerint: Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2015 (II. 27.) önkormányzati rendelete a szociális és gyermekjóléti ellátásokról és a szociális és gyermekjóléti igazgatásról (továbbiakban Ör.)

Az Szt., a Gyvt. és az Ör. alapján Harkány város a jelenleg az alábbi szociális és gyermekjóléti ellátásokat biztosítja:

1. szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás, ápoláshoz nyújtott települési támogatás, gyógyszerkiadáshoz nyújtott települési támogatás, rendkívüli élethelyzetre tekintettel nyújtott települési támogatás –ezen belül temetési költségekhez nyújtott települési támogatás, gyermekek és időskorúak települési támogatás, valamint gyermek/fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott települési támogatás, növényápolási feladatok elvégzéséhez nyújtott segítség;
- b) az adott évben az Önkormányzat Képviselő-testülete által hozott csatlakozási határozat szerint az Önkormányzat a településen élő, nappali tagozatos, felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló, a jogosultsági feltételeknek megfelelő pályázatot benyújtók részére a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszerről szóló Szabályzatában foglaltak szerinti támogatás;
- c) Harkány Város Önkormányzata a Sztv. 48.§-ban meghatározott feltételek teljesülése esetén gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről;

2. személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások felnőtt korúak részére

a) étkeztetés;

b) házi segítségnyújtás;

c) családsegítés;

3. személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások gyermekek részére

a) gyermekjóléti szolgáltatás

b)gyermekek napközbeni ellátása keretében –óvoda és iskolai napközis foglalkozás

c) családsegítés;

d) rászorult gyermekek szünidei étkeztetése

4. az Ör-ben nem szabályozott önként vállalt szociális szolgáltatás: egyéb közösségi célú közlekedési szolgáltatás

A Harkány város által biztosított szociális ellátások részletes bemutatása a környék és város helyzetképének, valamint demográfiai jellemzőinek elemzése után kerül ismertetésre.

III. Helyzetelemzés, gazdasági és demográfiai jellemzők

Baranya

Nemzetközi összehasonlításban Magyarország gazdasági helyzete – az uniós átlaghoz képest – még mindig kedvezőtlen. Ennek oka többek között az innovációs rendszer elemeinek alacsony fejlettsége, infrastrukturális hiányosságok, a hazai kis- és középvállalkozások tőkeszegénysége, valamint a munkaerőpiac negatív tendenciái, mint az elöregedés, a hosszú idejű munkanélküliség, az aktív munkaerő mobilitásának hiánya és az újonnan fellépő strukturális jellegű munkaerőhiány.

Magyarországon belül Baranya megye egyes fejlettebb térségekhez viszonyított hátrányos helyzetét meghatározza a közlekedési peremhelyzet, az aprófalvas településszerkezet, a zsáktelepülések magas száma, a mezőgazdaság, a nehézipar és a bányászat leépülése, a nem megfelelő gazdasági teljesítmény.

Az aprófalvas településhálózat miatt a térség gazdasági – társadalmi szempontból továbbra is hátrányos helyzetű, hiszen az elaprózott településszerkezet alacsony hatékonyságot és magas költségeket jelent az ellátás szinte valamennyi eleménél.

A falvakban magasabb a szegénységi kockázat és a munkanélküliségi arány, emiatt a bizonytalan jövőkép problémája halmozottan jelentkezik. Ezen problémák legszembetűnőbben az Ormánságra jellemzőek.

Ormánság

Az Ormánság Baranya megye leghátrányosabb helyzetben lévő területei közé tartozik. Az elmaradottság fő oka a térségben a mezőgazdasági feldolgozóipar leépülése. A munkanélküliség aránya e térségben a legmagasabbak közé tartozik országos szinten is, Baranya megye munkanélküliségi rátáját jelentősen meghaladva. A térségben jelentős szerepet játszik a primer szektor: a mezőgazdaság, élelmiszertermelés, az erdő és vadgazdálkodás. Jelenleg a nagyüzemi mezőgazdaság dominál a térségben, ami a helyi lakosság csak egy szűk rétege számára biztosít megélhetőséget. A hátrányos helyzetű térségek egyik kitörési pontja a helyi, családi gazdaságok megerősítése, termelő üzemek létesítése (ipari). A helyi gazdaságok által termelt javak megjelenhetnek külső piacokon is, de elsődleges céljuk a területi önellátásra való törekvés. Ahhoz, hogy a térségben a problémákra megfelelő választ adó fejlesztések valósulhassanak meg, a komplex programokra szükséges fókuszálni, be kell vonni az ott élő embereket, közösségeket, vállalkozókat és figyelembe venni a térség belső erőforrásait.¹

Általánosságban elmondható, hogy a leghátrányosabb helyzetű csoportok mindenhol az egyszemélyes háztartású nyugdíjasok (általában alacsony jövedelemmel rendelkező özvegy nők), az alacsony jövedelmű nagycsaládosok, a roma népesség körébe tartozók, a rossz egészségi állapotúak, a fogyatékkal élő, a szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek.

A megye népességéről elmondható, hogy folyamatosan csökken: 1994 óta évente átlagosan mintegy 1.500 fővel apadt megyénk lakossága.

¹ Forrás: Harkány ITS

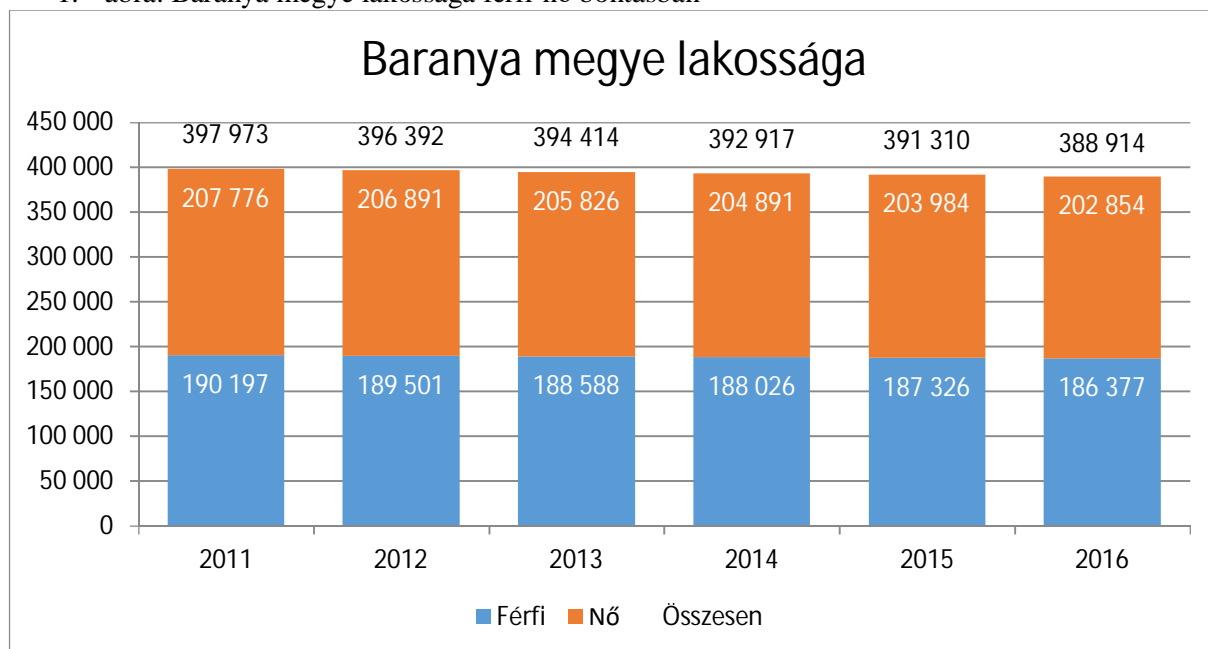
1. táblázat: Baranya megye lakossága

Baranya megye lakossága			
Év	Férfi	Nő	Összesen
2011	190 197	207 776	397 973
2012	189 501	206 891	396 392
2013	188 588	205 826	394 414
2014	188 026	204 891	392 917
2015	187 326	203 984	391 310
2016	186 377	202 854	388 914

Forrás:KEKKH

Fenti adatokból látható, hogy míg 2011-ben közel 400.000-en, 2015-ben már alig több mint 390.000-en éltek Baranyában. A lakosságszám a kedvezőtlen tendencia eredményeként 2016-ban 390.000 fő alá esett.

1. ábra: Baranya megye lakossága férfi-nő bontásban

Forrás:KEKKH

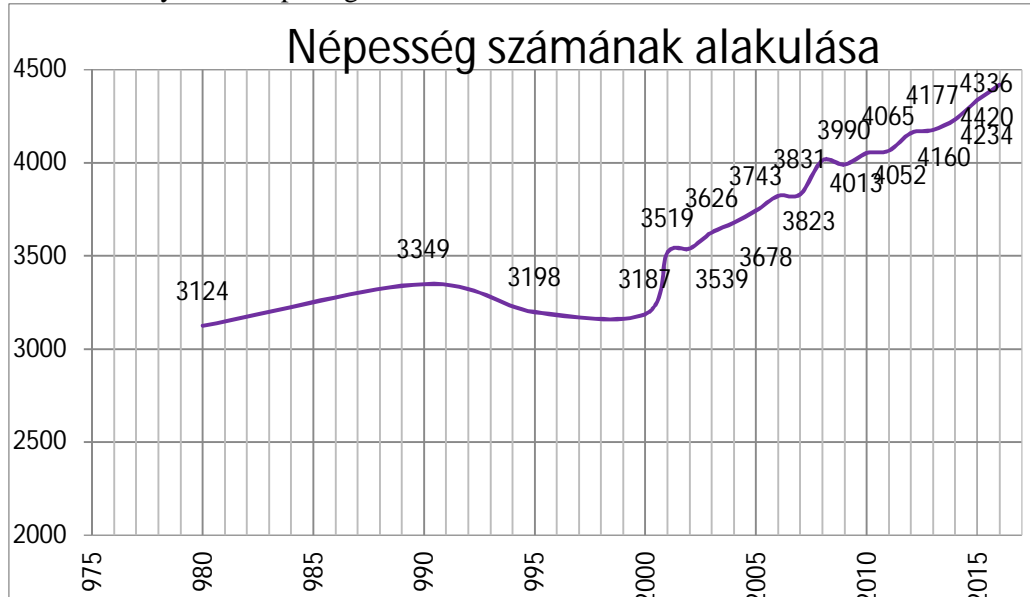
Harkány

Harkány város Baranya megye déli részén, a horvát határtól 8 km-re, Pécsről 25 km-re, a siklósi járásban található híres fürdőváros, közigazgatási területe 2.568,6 hektár, ebből belterület 426, 6 hektár, mely 51,8 hektár üdülőterületet is magában foglal, erdőterülete 333,6 hektár.

Harkány a Dél-dunántúli régió legnagyobb idegenforgalmával rendelkező települése, köszönhetően az egyedülálló gyógyvizének.

A város lakosságszáma 2016. január 1. napján 4420 fő. A lakosságszám az országos és megyei népességsökkenéssel ellentétben növekvő tendenciát mutat, mely főleg a víkendtelepre költözők állandó itt tartózkodásának köszönhető.

2. ábra: Harkány város népessége

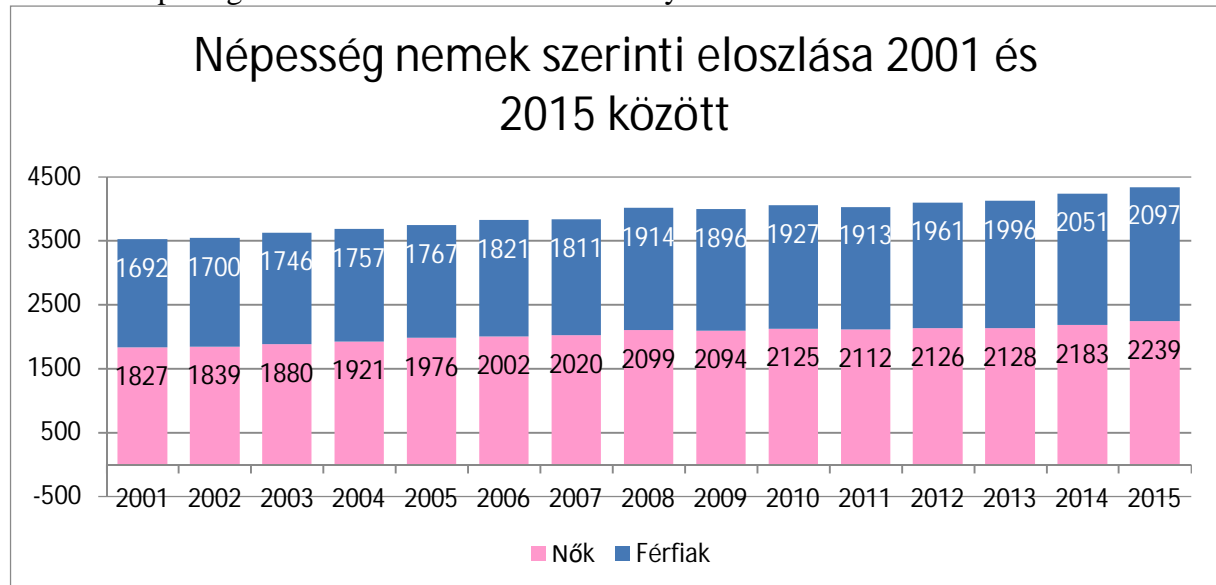

Forrás: KEKKH

Az adatokból látható, hogy Harkány város lakónépessége 1995. évben 3.198 fő volt, 2001-ben 3519 fő, 2011-ben 4065 fő, 2016-ban már 4420 fő. A város vonzáskörzete ennél jóval nagyobb és a több mint 3.000 üdülőegységben tartózkodó ide látogató vendégnek köszönhetően éves szinten jelenleg mintegy 700 ezer turistáról kell gondoskodnia. Az 1990-es években ez a szám közel másfél millió volt.² (2015. évben a vendégéjszakák száma 47520 volt az önkormányzat nyilvántartása szerint.)

2001-hez képest 901 fővel nőtt a lakosság száma, mely közel 26 %-os növekedést jelent.

3. ábra A népesség nemek szerinti eloszlása Harkányban

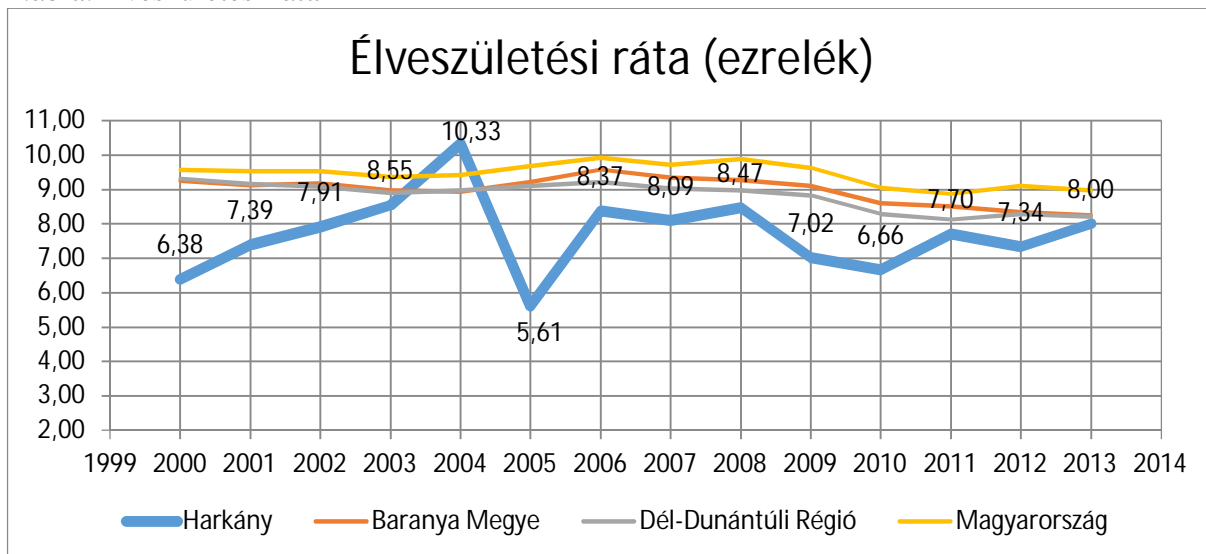

Forrás: KSH

² Forrás: Harkány HEP

A nemek szerinti eloszlás adatait megvizsgálva elmondható, hogy a vizsgált időszakban mindvégig nőtöbbség volt jellemző a településen, 2015-ben a teljes népesség 51,6 %-át tették ki a nők.

4.ábra:Élveszületési ráta

Forrás:KSH

Az adatokból megállapítható, hogy Harkány város halálozási rátája minden évben magasabb volt az élveszületési rátánál, a városban –hasonlóan a megyei és az országos tendenciához– általában természetes fogyás figyelhető meg, bár már pár pozitív eredményű évet is megfigyelhetünk.

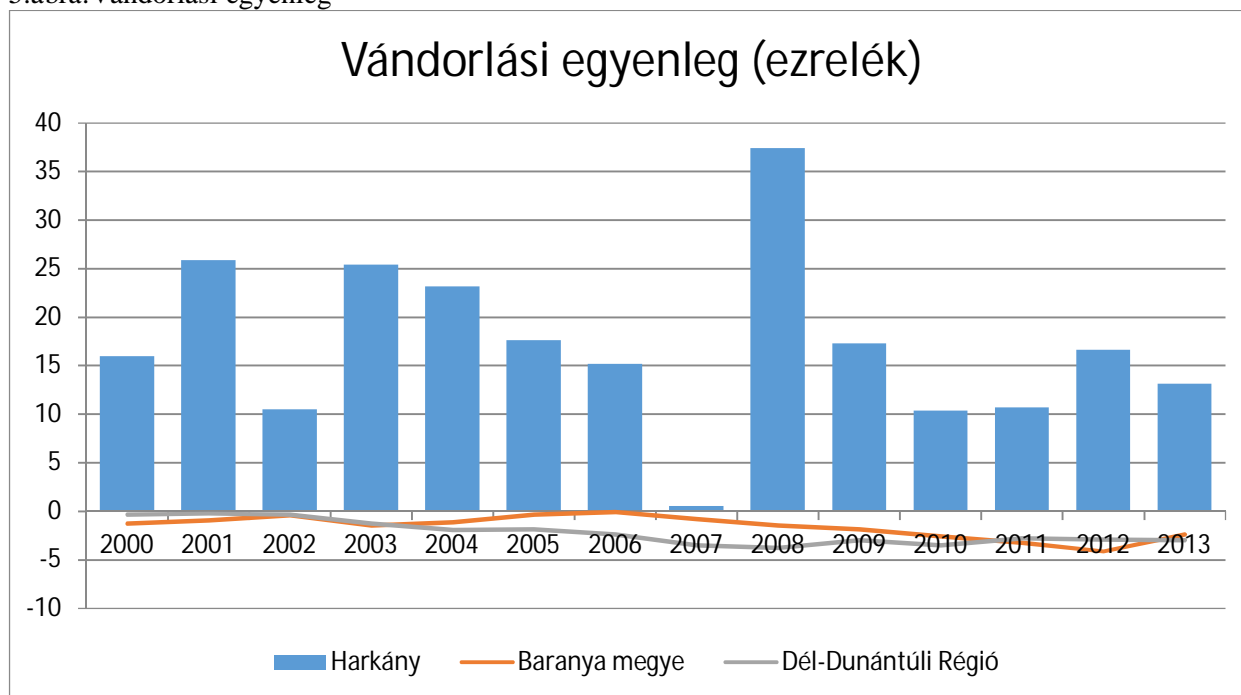
2. táblázat - Természetes szaporodás, fogyás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2000	29	30	-1
2001	28	33	-4
2002	29	22	7
2003	30	24	6
2004	37	26	11
2005	25	32	-7
2006	33	28	5
2007	32	17	15
2008	30	27	3
2009	30	36	-6
2010	32	67	-35
2011	33	23	10
2012	28	29	-1
2013	36	23	13
2014	29	53	-24
2015	25	21	4

Forrás:Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal

A természetes fogyás a lakosság növekedésével látszólag ellentétben áll, az ellentmondást a pozitív vándorlási egyenleg oldja fel.

5.ábra: Vándorlási egyenleg

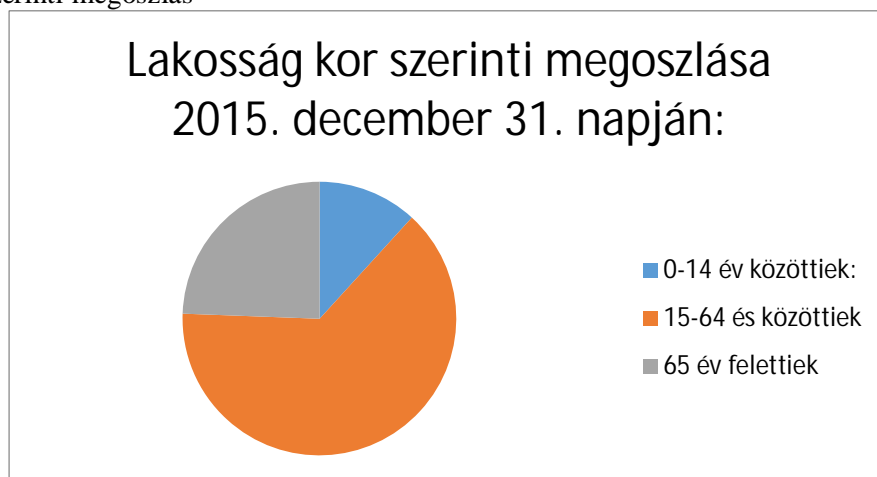
Forrás: KSH

A diagram szemlélteti, hogy míg megyei és régiós szinten a vándorlási egyenleg évek óta negatív, Harkány esetében ez a tendencia ellentétes és pozitív értéket ad.

A népességnövekedést tehát nem a természetes tényezőknek „köszönhetjük”, hanem főként annak, hogy a település „víkend területén” található, gyakran alacsony komfortfokozatú üdülőket egyre több, a városba újonnan beköltöző olyan család vásárolja meg, akik a város más részein magasabb forgalmi értéken kínált ingatlanokat nem tudják megvásárolni. Az üdülőket így nem rendeltetésszerűen, hanem lakóházként használják. Ez a tendencia bővülő szociális igényeket generál és szegregátumok kialakulásához is vezethet.

Az országos és a megyei szinten jellemző népességcsökkenéssel párhuzamosan további hátrányos tendenciák figyelhetők meg: csökken a gazdasági aktivitás, a lakosság a csökkenő születésszám, és a külföldi munkavállalással kapcsolatos migrációs folyamatok miatt fokozatosan öregszik, ezáltal az inaktív népesség aránya nő.

6.ábra:Kor szerinti megoszlás

Forrás:KEKKH

Az elmúlt évek alacsony születésszáma nem volt képes kompenzálni a halálozások számát, és a magyar népesség évi átlag 35 ezer fővel csökkent. Ugyanakkor, a javuló egészségügyi ellátások következtében a születéskor várható életkor kitolódott. Az előregedési tendencia következtében évről-évre egyre kisebb létszámú korosztályok lépnek be a munkaerőpiacra, miközben a 60 év feletti korosztály aránya növekszik.

Ennek eredményeként mind a nyugdíjkiadások, mind az egészségügyi ellátások költségei gyorsan emelkednek, és az idősebb lakosság körében magasabb a szociális szolgáltatások iránti igény is. Ennek az igénynek a kielégítéséhez szükséges a szociális ellátórendszer rugalmas reagáló képességének, illetve a családi- és lakókörnyezetben nyújtott szolgáltatásoknak a fejlesztése.

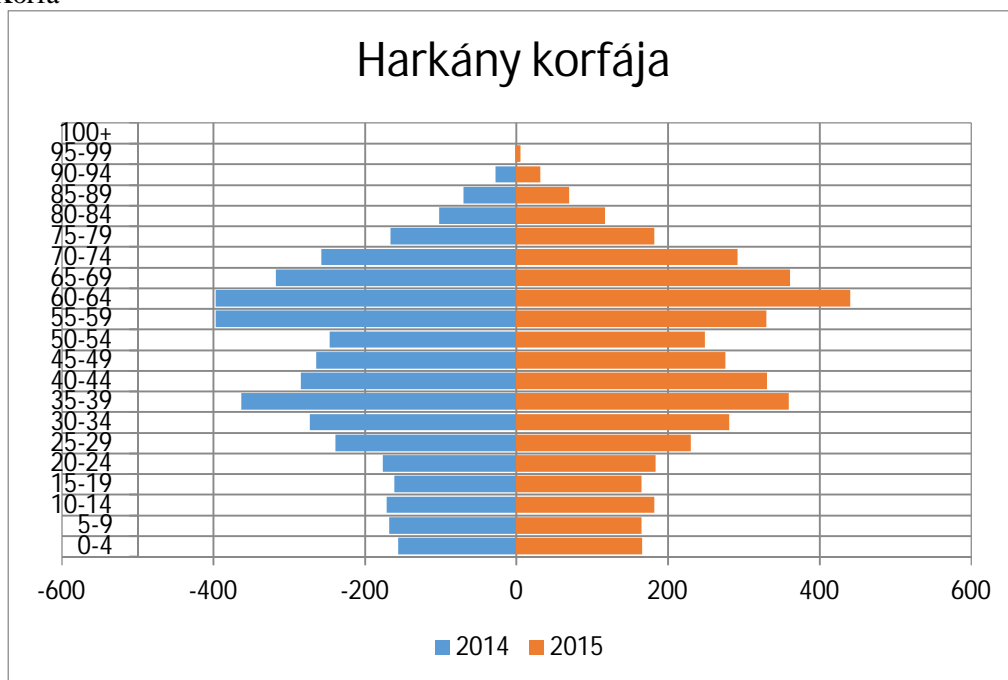
Az előregedés következtében a KSH NKI számításai szerint, a 65 év felettiek teljes népességen belüli aránya a mai 18%-ról 2060-ra 33%-ig emelkedhet, miközben a munkaképes korúak aránya 68%-ról 54%-ra csökken. Ennek hatására a gazdaságilag aktív korúakra háruló eltartási terhek emelkedésével kell számolnunk. Az időskori függőségi ráta (a 65 év felettiek 15-64 évesek létszámához viszonyított aránya) a 2015. évi 26%-ról az Eurostat számításai szerint 52%-ra, a KSH NKI számításai szerint 61%-ra emelkedhet 2060-ra.

A munkaképes korú lakosságnak ugyanakkor a gyermekeket is el kell majd tartania. A teljes függőségi mutató 85%-ra emelkedhet, vagyis megközelítheti az egy dolgozó - egy eltartott arányt.³

Az országos tendenciához hasonlóan Harkány korfája kedvezőtlen képet fest, a településen legnagyobb számban az 55-59, valamint a 60-64 év közöttiek élnek.

³ Forrás:MNB, EUROSTAT

7. ábra: Korfa

Az öregedési index a városban még az országos átlagot is meghaladja.

3. táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	669	427	156,7%
2008	780	468	166,7%
2009	821	475	172,8%
2010	853	477	178,8%
2011	871	497	175,3%
2012	888	497	178,6 %
2013	940	495	189,8 %
2014	1003	506	198,2 %
2015	1060	513	206,6 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fiatalabb korosztály születések csökkenéséből adódó alacsony arányát még súlyosbítja ezen réteg fővárosban és külföldön történő tömeges munkavállalása. Ez a település gazdaságát hátrányosan érinti, hiszen idővel hiányozni fog a megfelelő munkaerő, ami a termelés csökkenéséhez és üzletek megszűnéséhez vezethet.⁴

⁴ Harkány, ITS

A demográfiai jellemzők további meghatározó tényezője a képzettség. A 2011-es népszámlálás adatai alapján a lakosság középfokú vagy annál magasabb végzettségének aránya kedvezőbb a megyei átlagnál.

4. táblázat - A 7 éves és idősebb népesség a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint - 2011 || Forrás: KSH

Település	Általános iskola			Középfokú iskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel	Érettségi	Egyetem, főiskola stb. oklevéllel	Összesen
	Első évfolyamát sem végezte el	1-7.	8.				
		Évfolyam					
Harkány (fő)	35	364	830	849	1170	524	3 772
%	0,93%	9,65%	22,00%	22,51%	31,02%	13,89%	100,00%
Baranya megye (fő)	4 517	38 641	96 795	77 243	94 670	49 560	361 426
%	1,25%	10,69%	26,78%	21,37%	26,19%	13,71%	100,00%

A társadalom további jellemzőösszetevőjeként megemlítendőek a nemzetiségek is. Baranya soknemzetiségű megye. A nemzetiségek aránya megyénkben a legmagasabb, ezek közül a német, a cigány és a horvát a legnépesebb nemzetiség.

5. táblázat - Nemzetiségek – 2011 || Forrás: KSH

		Harkány		Baranya megye	
		Fő	%	Fő	%
A nemzetiség, az anyanyelv, a családi, baráti közösségben használt nyelv válaszok legáltalább egyike szerint	Magyar	3 147	78,5%	328 370	85,0%
	Bolgár	204	0,1%
	Cigány (romani, beás)	17	0,4%	17 585	4,6%
	Görög	149	0,0%
	Horvát	182	4,5%	7 185	1,9%
	Lengyel	213	0,1%
	Német	247	6,2%	25 777	6,7%
	Örmény	3	0,1%	94	0,0%
	Román	5	0,1%	600	0,2%
	Ruszin	-	0,0%	80	0,0%
	Szerb	36	0,9%	794	0,2%
	Szlovák	7	0,2%	182	0,0%
	Szlovén	-	0,0%	34	0,0%
	Ukrán	101	0,0%
	Hazai nemzetiségek együtt	497	12,4%	52 998	13,7%
	Arab	3	0,1%	208	0,1%
	Kínai	-	0,0%	113	0,0%
	Orosz	3	0,1%	286	0,1%
	Vietnami	-	0,0%	47	0,0%
	Egyéb	56	1,4%	3 821	1,0%
Össz.		3 706	92,4%	385 843	99,8%
Népesség		4 010	100,0%	386 441	100,0%

A táblázat adatait elemezve megállapítható, hogy Harkány városában a magyar nemzetiségűek aránya magasabb a megyei átlagnál. A német nemzetiség aránya a településen (6,2 %) a megyei átlaghoz (6,7 %) hasonlóan magas, a horvát nemzetiségé (4,5 %) azonban meghaladja a megyei átlagot (1,9 %). Jelentős különbség mutatkozik még a cigány nemzetiség tekintetében, a települési 0,4 %-os arány jelentősen alacsonyabb a megyei 4,6 %-os arálynál.

III.2. Foglalkoztatási adatok, munkanélküliség

A Dél-Dunántúlon a munkahelyek megszűnésével és a kevés számú új munkahely létesítésével a foglalkoztatás jelentős szűkülése és az inaktívak számának emelkedése a jellemző, ami a munkaerőpiaci-helyzet jelentős romlását mutatja.

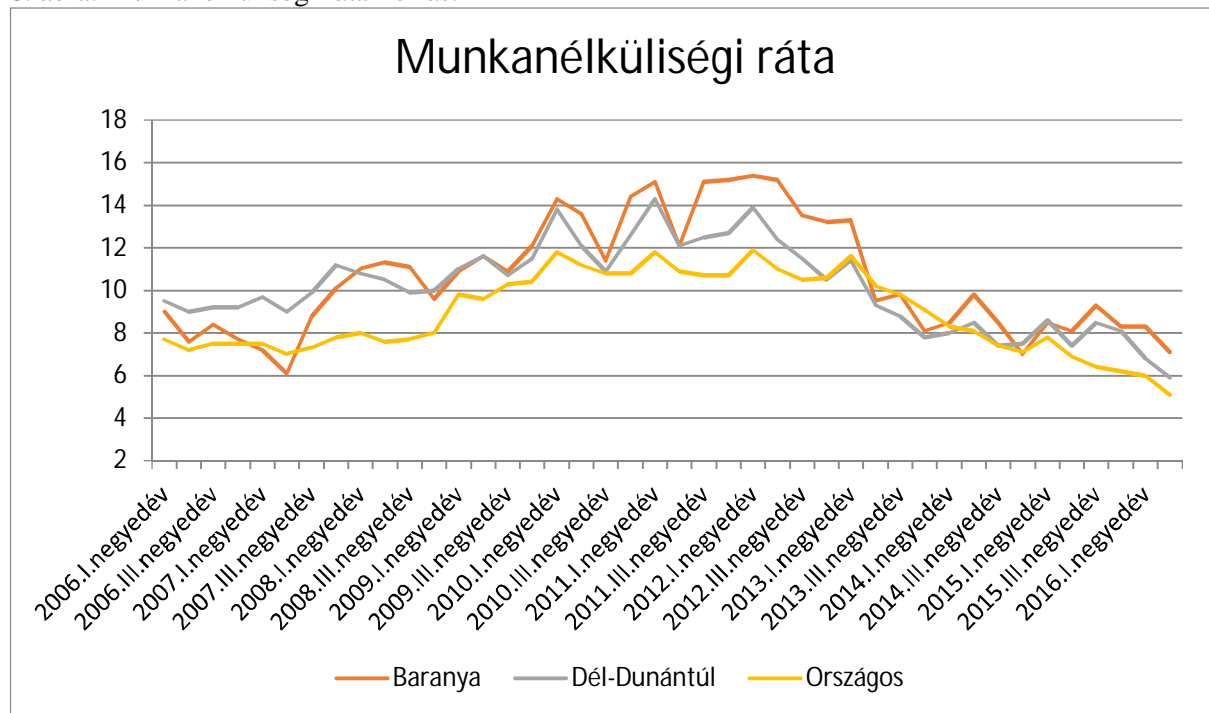
6.táblázat: Nyilvántartott álláskeresők aránya Forrás:KSH

Évek	Harkány	Baranya megye	Dél-Dunántúli Régió	Magyarország
2007	3,4%	5,8%	6,7%	4,4%
2012	5,0%	7,6%	7,5%	5,7%
2013	3,9%	4,8%	5,3%	4,2%

A regiszterben szereplő munkanélküliek száma 2012 -ig emelkedő tendenciát mutat. A tömeges létszámleépítések főleg a szakmunkásokat és betanított munkásokat érintették.

A nyilvántartott álláskeresők éves átlagos száma 2007-hez képest a régióban, a legnagyobb mértékben (1,6 %-kal) Baranyában emelkedett 2012-re, a munkanélküliségi ráta viszont Harkányban mutatja a legjelentősebb, 3%-os emelkedést.

8. ábra: Munkanélküliségi ráta Forrás: TEIR

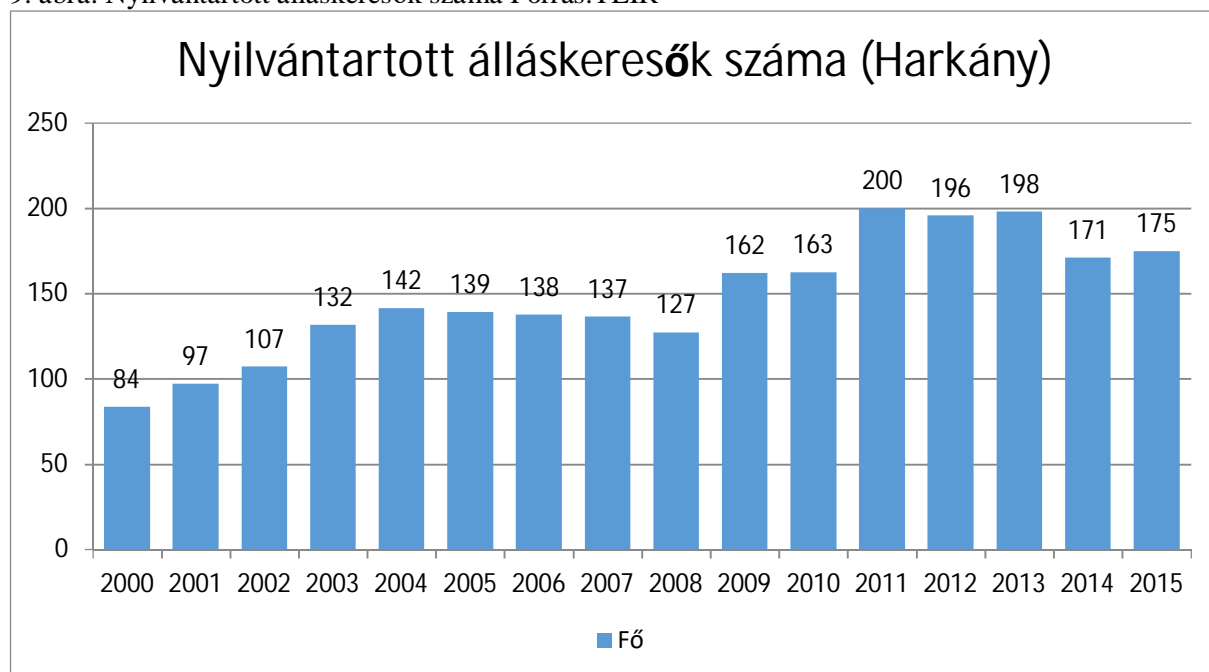
A nyilvántartott álláskeresők munkavállalói korú népességhez viszonyított aránya 2010. márciusában az országos átlag (9,58 %) feletti volt Baranya megyében (11,39 %).

A megyei átlagos értékhez képest a kistérségek munkanélküliségi adatai jelentős eltéréseket mutatnak, a megyei átlagnál kedvezőbb az arány a Pécsi (7,94 %), a Pécsváradi (9,69 %), és kis mértékben a Mohácsi (11,29 %) kistérségekben.

A megyei átlagnál kedvezőtlenebb, magasabb értéket mutatnak a Sellyei (22,04 %), a Szigetvári (18,07 %), a Sásdi (16,27 %), a Siklói (14,48 %), a Szentlőrinci (14,48 %), valamint a Komlói (13,33 %) kistérségi adatai.⁵

Harkány városában a regisztrált álláskereső aránya általában alacsonyabb a megyei és az országos átlagnál is. Ebben szerepet játszott a délszláv háború kapcsán kialakult bevásárló turizmus és a jelentős idegenforgalom által indukált szolgáltatás, kereskedelem és vendéglátás terén megjelenő minőségi és mennyiségi fejlődés.

9. ábra: Nyilvántartott álláskereső száma Forrás: TEIR

A nyilvántartott álláskereső számának csökkenése a közmunkaprogramok beindításának is köszönhető.

A közfoglalkoztatás a jóléti állam egyik lehetséges foglalkoztatáspolitikai eszköze, melynek eredeti célja az álláskereső munkapiacra való visszakerülésének átmeneti segítése.

2011 előtt a közfoglalkoztatás alapvetően három formában működött Magyarországon, a közhasznú munka, a közmunka-program és a közcélú munka formájában, amelyek tartalmilag kevésbé különböztek egymástól, finanszírozásban és az irányító, felügyelő intézmény tekintetében viszont igen. 2011. január 1-től megszűnt a korábbi három közfoglalkoztatási forma, és azt az „egységes közfoglalkoztatás rendszere” váltotta fel. Az új rendszerben csak a munkaügyi kirendeltségek által kiközvetített álláskereső (elsősorban FHT-sok) lehetnek közfoglalkoztatottak, akik – a korábban érvényes minimálbér, illetve garantált bérminimum helyett – rendeleti úton meghatározott közfoglalkoztatási bérben (a nettó minimálbér kb. 76-88%-a), vagy a minimum középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő

⁵ Forrás: Baranya Megye Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója

munkakörben foglalkoztatottak számára fizetendő garantált közfoglalkoztatási bérben (a nettó minimálbér kb. 84-86%-a) részesülnek.

2011 óta az alábbi közfoglalkoztatási formák működhetnek: rövid időtartamú közfoglalkoztatás: legfeljebb 4 hónapig, napi 4 órás foglalkoztatás (2011 végéig), hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás (legfeljebb 11 hónapig), napi 6-8 órás foglalkoztatás, országos közfoglalkoztatási program (ár- és belvízvédelmi munkák, köz- és vasutakat, stb. érintő feladatok ellátására), értékkeremtő közfoglalkoztatás (2012-ig), startmunka mintaprogramok, közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás (közhasznú kölcsönző részére), vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás (2012-ig)⁶⁷

A központi költségvetésből közfoglalkoztatási támogatás kérelemre nyújtható, melyet az illetékes munkaügyi központhoz kell benyújtani. A közfoglalkoztatási rendszer szabályozását a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (Kftv.) tartalmazza. Magyarországon 1996 és 2006 között átlagosan 30-40 ezren dolgoztak valamilyen közfoglalkoztatási formában. Ez a létszám 2009-től 60-100 ezerre nőtt, 2013-ban pedig meghaladta a 130 ezret. Ez az érték nemzetközi viszonylatban is magasnak számít.⁸

A Eurostat 2011. évi adatai szerint a közfoglalkoztatásban résztvevők létszáma az aktív korúak (15-64 évesek) állományán belül egy országban sem ért el a magyarhoz hasonlóan magas (1,12%) szintet.⁹

Míg a közfoglalkoztatási programok hivatalos célja, hogy „a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra,” a kutatások azt bizonyítják, hogy a programoknak pont az ellenkezőjét sikerül elérni. A közfoglalkoztatásból rendes munkába állók aránya rendkívül alacsony, ami egyrészt annak tudható be, hogy a közmunka keretében végzett egyszerű és mezőgazdasági munkák nem fejlesztik a résztvevők azon készségeit, amelyekre napjainkban a munkapiacra szükség van (például problémamegoldó képesség). Másrészt, a közmunkásoknak kevesebb idejük marad a munkakeresésére és saját maguk átképzésére is. Az MTA KTI becslése szerint a 2012-ben és 2013-ban közfoglalkoztatásban résztvevők közül átlagosan 13% tudott visszakerülni a munkapiacra.¹⁰

Harkány Város Önkormányzatánál a 2011-es év óta folyamatosan folyik közfoglalkoztatás. Kezdetben csupán 4 fő, de a 2016-os évben már az Önkormányzatnál 47 fő, a Harkányi Városgazdálkodási Zrt-nél pedig 7 fő dolgozik közfoglalkoztatottként. 2016. március 01. napjától a Harkány Város Önkormányzata által alapított harkányi Városgazdálkodási Zrt-n keresztül történik a hosszú távú közfoglalkoztatási programban résztvevők foglalkoztatása, míg a START munkaprogram keretein belül dolgozók továbbra is az Önkormányzat dolgozóinak minősülnek. A Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal személyügyi referense

⁶⁷Forrás: [Molnár György, Bakó Tamás, Cseres-Gergely Zsombor, Kálmán Judit, Szabó Tibor \(2014\): A munkaerőpiac peremén lévők és a költségvetés. MTA-KT](#)

⁷ http://nfsz.munka.hu/engine.aspx?page=nfsz_kozfoglalkoztatatas

⁸Forrás: [Scharle Ágota: A közfoglalkoztatás mérete és költsége. In: Fazekas Károly-Neumann László szerk. Munkaerőpiaci Tükör 2013 61-62.](#)

⁹ Forrás: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/labour-market/labour-market-policy/database>

¹⁰ Forrás: [Molnár György, Bakó Tamás, Cseres-Gergely Zsombor, Kálmán Judit, Szabó Tibor \(2014\): A munkaerőpiac peremén lévők és a költségvetés. MTA-KTI.](#)

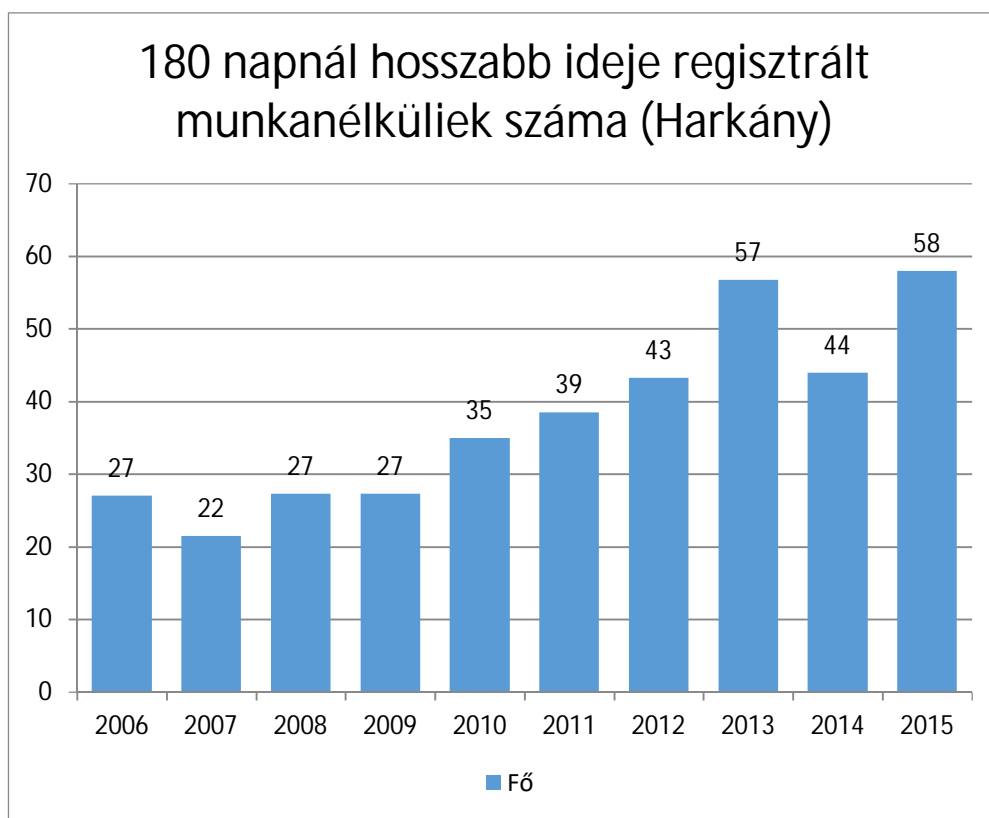
által elmondottak szerint a dolgozók átlagéletkora 35 és 45 és közötti, közülük egy-egy program kifizetését követően 2-3 % vállal munkát az elsődleges munkaerő piacon, elsősorban külföldön.

Harkány vonatkozásában az elmúlt évek tekintetében a közfoglalkoztatottak egyes programok szerinti létszámát a Koncepció 1. számú melléklete mutatja be.

A közmunkaprogram egyik sajátos formája a Nemzeti Művelődési Intézet által már negyedik éve megvalósuló Kulturális Közfoglalkoztatási Program. Harkány Város Önkormányzata a Harkányi Kulturális-és Sport Központtal együtt, mint partnerszervezet vesz részt az Intézet által foglalkoztatottak elhelyezésében. A kulturális közfoglalkoztatásban részt vevők száma 2013. és 2014. években 3 fő, 2015. és 2016. években 5 fő Harkány vonatkozásában.

A közmunkaprogramok ellenére a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya Harkány vonatkozásában nem mutat csökkenést.

10. ábra: 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma Forrás: TEIR

Fentiekből levonható következtetés, hogy a közmunka program a hosszú távú munkanélküliek számát tekintve nem biztos, hogy megoldást kínál.

IV. A szociális ellátási rendszer

IV.1. Pénzbeli és természetbeni ellátások az Szt. alapján

IV.1.1. A Járási hivatalokhoz átkerült pénzbeli ellátások

A jelenlegi szociális közigazgatásban a járási hivatalok hatáskörének dominanciája a jellemző, ahová két lépésben került át önkormányzati hatáskörből a kötelezően biztosítandó pénzbeli és természetbeni ellátások döntő többsége: egy részük már 2013. január 1. napjával, másik részük 2015. március 1. napjával. A települési önkormányzat feladat- és hatáskörében csupán a számos korábbi méltányossági ellátást is magába foglaló települési támogatás (benne a korábbi helyi lakásfenntartási támogatás, méltányossági ápolási díj, méltányossági közgyógyellátás), illetve hozzá kapcsolódóan a rendkívüli települési támogatás (benne a korábbi átmeneti segély, temetési segély) és a köztemetés maradt.

A jegyzői hatáskörből a járási hivatalokhoz került szociális igazgatási feladatok: aktív korúak ellátása, egészségügyi szolgáltatásra jogosultság, időskorúak járadéka, ápolási díj (normatív, alanyi), alanyi és normatív alapon járó közgyógyellátásra való jogosultság megállapításáról hatósági bizonyítvány kiállítása, hadigondozotti ügyekben az első fokú hatósági jogkör gyakorlása.

Időskorúak járadéka

Az Szt. 32/B.§-sa szabályozza az időskorúak járadékát, amely a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás és azon kérelmezőnek állapítható meg,

1. akia reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte és akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át, valamint

2. az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személynek, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át, továbbá

3. az egyedülálló, 75. életévét betöltött személynek, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

Aktív korúak ellátása

Az Szt. 33. §-a szabályozza az aktív korúak ellátását, amely a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

1. aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

2. aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

3. aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

4. akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

5. akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

6. aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

7. akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Azon az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy

b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

Ápolási díj

Az ápolási díjat az Szt. 40.§-41.§-sai szabályozzák. Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

IV.1.2. A Járási hivatalokhoz átkerült természetbeni ellátások

Közgyógyellátás

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás, melyet az Szt. 49.§-50.§-sai szabályoznak.

Alanyi jogcímen jogosult közgyógyellátásra például az átmeneti gondozásban részesülő, és a nevelésbe vett kiskorú, az aktív korúak ellátására jogosult egészségkárosodott személy, a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott, a központi szociális segélyben részesülő, a rokkantsági járadékos, az, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.

Normatív jogcímen jogosult közgyógyellátásra az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátás költsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja, feltéve hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedül élő esetén 150%-át.

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Az Szt. 54.§. alapján a járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át nem haladja meg, illetve aki egyedül élő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

7. táblázat: A járáshoz átkerült ellátások harkányi ellátottainak száma Forrás:Siklói Járási Hivatal

Járáshoz átkerült szociális ellátások	2014. év	2015. év	2016. év
időskorúak járadéka	nem volt	nem volt	5
foglalkoztatást helyettesítő támogatás	38	37	54
eg.károsodási és gyermekfelügyeleti támogatás	13	9	11
Ápolási díj (normatív)	10	9	12
közgyógyellátás (normatív, alanyi)	79	95	118
egészségügyi ellátásra jogosultság	98	119	175

IV. 2. Települési önkormányzati és jegyzői hatáskörben levő pénzbeli és természetbeni ellátások

Harkány Város Önkormányzata az Szt. 45. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezése alapján megalkotott szociális és gyermekjóléti ellátásokról és a szociális és gyermekjóléti igazgatásról szóló 6/2015. (II. 27.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) szerint a jogosult számára lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatást, ápoláshoz nyújtott települési támogatást, gyógyszerkiadáshoz nyújtott települési támogatást, rendkívüli élethelyzetre tekintettel nyújtott települési támogatást –ezen belül temetési költségekhez nyújtott települési támogatást, gyermekek és időskorúak települési támogatását, valamint gyermek/fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott és növényápolási feladatok elvégzéséhez nyújtott települési támogatást állapíthat meg.

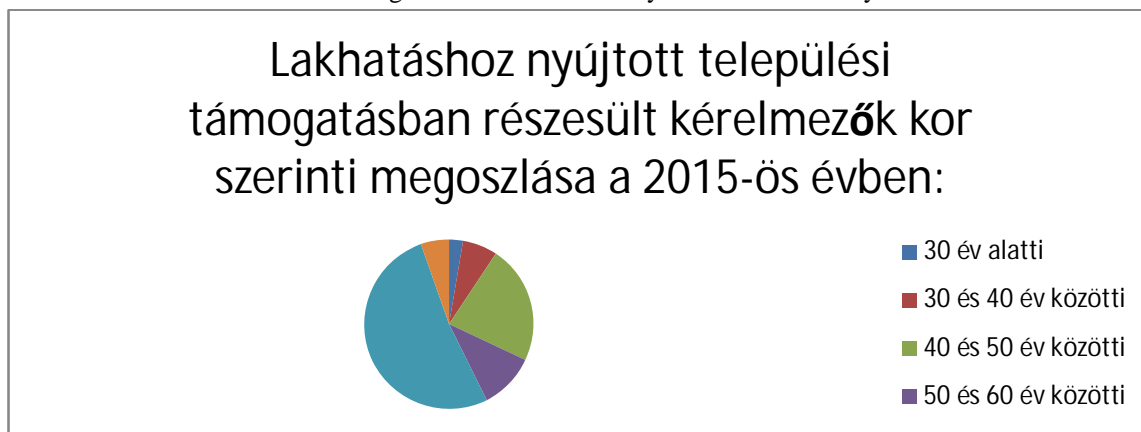
IV.2.1. Települési támogatások:

Lakhatáshoz nyújtott települési támogatás

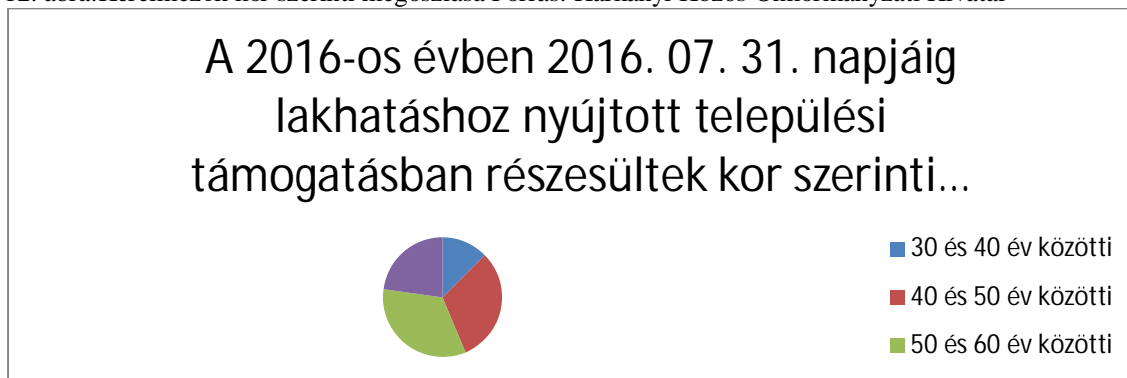
A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás nyújtásának feltételeit az Ör. 11-1. §-ai szabályozzák, mely szerint a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Az önkormányzat a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatást biztosíthat a rendeletben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak. A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatást pénzbeli vagy természetbeni szociális ellátás formájában, a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. A támogatás pénzbeli vagy természetbeni formájáról az eljárás során, az összes körülményt mérlegelve kell dönteni. Lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át és a háztartás tagjai egyikének sincs az Sztv. 4 §. (1) b) pont szerinti vagyona. A támogatás összege 2.500 Ft-tól 6.000 Ft-ig terjedhet.

A lakhatáshoz nyújtott települési támogatások vonatkozásában a 2015-ös évben 75 db kérelmező részesült pozitív elbírálásban, összesen 1.641.000,-Ft összeg került ezen a címen kifizetésre. A 75 igénylő közül 51 fő nő, 24 fő férfi igénylő volt, kor szerinti megoszlásuk az alábbi kördiagramon kerül szemléltetésre.

11. ábra: Kérelmezők kor szerinti megoszlása Forrás: Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal

A lakhatáshoz nyújtott települési támogatások vonatkozásában a 2016-os évben 2016. július 31. napjáig bezárólag 48 db kérelmező részesült pozitív elbírálásban és összesen 879.000,-Ft összeg került ezen a címen kifizetésre. A 48 igénylő közül 30 fő nő, 18 fő férfi igénylő volt, kor szerinti megoszlásuk az alábbi kördiagramon kerül szemléltetésre.

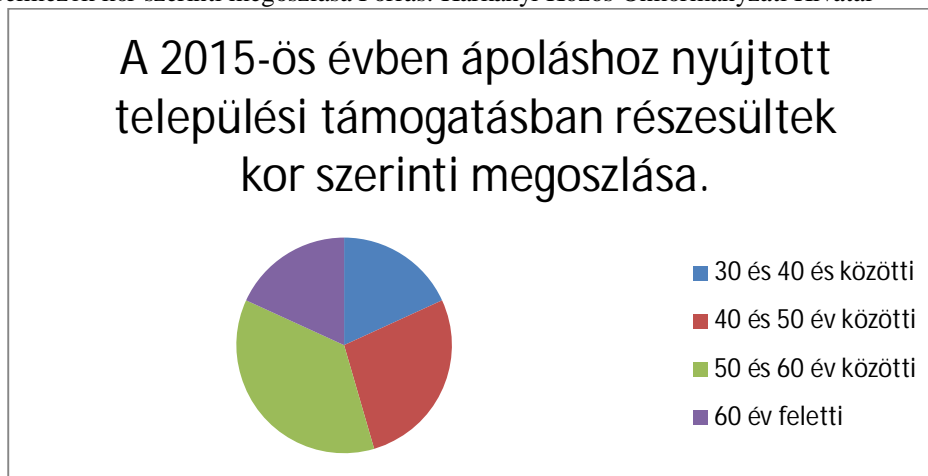
Ápoláshoz nyújtott települési támogatás:

Az ápoláshoz nyújtott települési támogatást az Ör. 14-16. §-ai szabályozzák, mely szerint a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosítható anyagi hozzájárulás, amennyiben az igénylő megfelel az alábbi együttes feltételeknek:

- a) 18. életévét betöltött tartósan beteg személy gondozását végzi, és az ápolat személlyel életvitelszerűen közös háztartásban él,
- b) A kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, feltéve, hogy (c. pont következik)”
- c) a családban nincs olyan ápolásra alkalmas személy, aki rendszeres pénzellátásban részesül, vagy kereső tevékenységet folytat és munkaideje – az otthon történő munkavégzés kivételével – a napi 4 órát nem haladja meg,
- d) a kérelmező nem részesül a járási hivatal által megállapított ápolási díjban, és az ápolat személyre tekintettel más személy sem részesül ápolási díjban,
- e) az Sztv. 4.§ (1) bek. b.) pontjában meghatározott vagyonnal nem rendelkezik az ápoló és családja és
- f) a gondozott állandó felügyeletet vagy jelenlétet igénylő állapota miatt a gondozó kereső tevékenységet az - otthon történő munkavégzés kivételével- a napi 4 órát meghaladóan nem tud folytatni.

Az ápoláshoz nyújtott települési támogatás összege megegyezik a mindenkori költségvetésről szóló törvényben meghatározott alapösszeg 80 %-ával, mely a 2016-os évben 23.500,- Ft/hó. A 2015-ös évben összesen 11 fő részesült ápoláshoz nyújtott települési támogatásban. Részükre összesen 3.115.200,-Ft került kifizetésre.

13. ábra: Kérelmezők kor szerinti megoszlása Forrás: Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal

A 2016-os évben összesen 2 fő részesült ápoláshoz nyújtott települési támogatásban, mindkét kérelmező 50 feletti nő volt, részükre összesen 3.115.200,-Ft került kifizetésre.

Gyógyszerkiadáshoz nyújtott települési támogatás:

A gyógyszerkiadáshoz nyújtott rendszeres vagy rendkívüli települési támogatást az Ör. 17-23. §-sa szabályozza, mely szerint a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosítható természetbeni hozzájárulás azon személynek, aki közgyógyellátásra nem jogosult. A támogatásra jogosult az a személy,

- a) akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem a mindenkori nyugdíjminimum 150 %-át, vagy
- b) egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő esetén a mindenkori nyugdíjminimum 200 %-át nem haladja meg, és
- c) és gyógyszerköltsége legalább az öregségi nyugdíjminimum mindenkori legkisebb összegének 30 %-a és

véllezhető a gyógyszerköltség tartósan, legalább 6 hónapig történő fennállása.

A havi rendszeres gyógyszerkiadáshoz nyújtott települési támogatás mértéke a mindenkori nyugdíjminimum alatti jövedelem esetén az igazolt havi rendszeres gyógyszerköltség 50 %-a, minden további esetben a havi rendszeres gyógyszerköltség 25 %-a, de nem haladhatja meg a 12.000,-Ft összeget.

A rendkívüli gyógyszerkiadáshoz nyújtott települési támogatás mértéke a mindenkori nyugdíjminimum alatti jövedelem esetén az igazolt eseti gyógyszerköltség 50 %-a, minden további esetben a gyógyszerköltség 25 %-a, de nem haladhatja meg a 12.000,-Ft összeget.

A rendszeres gyógyszerkiadáshoz nyújtott települési támogatás havi összege a 12 000,-Ft-ot nem haladhatja meg és 1000,-Ft alatt támogatás nem állapítható meg.

A 2015-ös évben nem került megállapításra gyógyszerkiadáshoz nyújtott települési támogatás.

A 2016-os évben 1 fő 70 év feletti nő részére került megállapításra gyógyszerkiadáshoz nyújtott települési támogatás.

Rendkívüli élethelyzetre tekintettel nyújtott települési támogatás:

A létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek, családok részére rendkívüli települési támogatás nyújtható, amennyiben a kérelmező vagyoni, jövedelmi és egyéb körülményeinek ismeretében vélelmezhető, hogy problémáját más módon megoldani nem tudja. A rendkívüli települési támogatást a polgármester állapítja meg.

Jövedelmi feltétele, hogy a vagyontalan igénylő:

a) családjában a havi 1 főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át,

b) egyedül álló, vagy gyermekét egyedül nevelő személy esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 160 %-át, és

önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorul.

A települési támogatás összege alkalmanként 2000-10.000-Ft lehet azzal, hogy egy család részére naptári évente maximum 30.000-Ft összegű segély folyósítható.

A 2015-ös évben összesen 12 fő részesült rendkívüli élethelyzetre tekintettel nyújtott települési támogatásban. Részükre összesen 111.000,-Ft került kifizetésre. A 12 főből mind a 12 nő volt. Közülük 2 fő 30 és 40 év közötti és 10 fő 50 és 60 év közötti volt.

A 2016-os évben összesen 31 fő részesült rendkívüli élethelyzetre tekintettel nyújtott települési támogatásban. Részükre összesen 365.000,-Ft került kifizetésre. A 31 főből 23 nő és 8 férfi volt.

Rendkívüli élethelyzetre tekintettel temetéshez nyújtott települési támogatás:

A haláleset bekövetkeztétől számított 30 napon belül rendkívüli élethelyzetre tekintettel temetéshez nyújtott települési támogatás állapítható meg annak a vagyontalan személynek, aki az elhunyt személy eltemettetéséről gondoskodott, ha

a) családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének legfeljebb 200 %-a vagy,

b) egyedülálló vagy gyermekét egyedül nevelő személy és egy főre jutó jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220 %-a.

A támogatás összege a helyben szokásos legolcsóbb temetés költségeinek 15 %-a, különös méltánylást érdemlő esetben –különösen, ha az elhunyt eltemettetése az eltemettető létfenntartását veszélyezteti a helyben szokásos legolcsóbb temetés költségeinek 50 %-a.

A 2015-ös évben nem került megállapításra ilyen típusú támogatás.

A 2016-os évben 2 fő részére került megállapításra ilyen típusú támogatás, összesen 39.000,-Ft összeg erejéig.

Gyermek/fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott települési támogatás:

Harkány Város Önkormányzata gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel eseti és rendszeres települési támogatást nyújthat. A gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott eseti települési támogatás adható annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek,

a) akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át és a család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli helyzetbe került (pl.: gyermek tartósan beteg, elemi kár, beiskolázás, szülők munkanélkülivé válása), illetve

b) egyedülálló szülő gyermeke vagy fiatal felnőtt esetén az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át és a család (fiatal felnőtt) időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli helyzetbe került (pl.: gyermek tartósan beteg, elemi kár, beiskolázás, szülő munkanélkülivé válása).

Fiatal felnőtt részére a fent foglaltakon túlmenően csak abban az esetben állapítható meg a támogatás, ha közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény tagozatán tanul.

Egy naptári éven belül az egy gyermeket nevelő család legfeljebb 20.000-Ft erejéig, a kettő vagy több gyermeket nevelő család legfeljebb 40.000-Ft erejéig részesíthető gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott eseti települési támogatásban.

Azon gyermek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt állapítottak meg, egy naptári éven belül csak legfeljebb 10.000-Ft erejéig részesíthető gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott eseti települési támogatásban.

Azon gyermek/ fiatal felnőtt, aki a jogosultsági feltételeknek megfelel rászorultságára tekintettel rendszeres települési támogatásban részesíthető különösen étkezési térítési díjhoz, kollégiumi díjhoz, vagy autóbusz bérlet díjához történő hozzájárulásként, havonta 1000-3000 Ft közötti összegben.

A támogatás pénzbeli és természetbeni ellátás formájában is nyújtható, melyről az összes körülményt mérlegelve kell dönten.

A 2015-ös évben összesen 35 fő részére került megállapításra a támogatás, ebből 28 férfi és 7 nő volt. A támogatás összege éves szinten 425.000,-Ft volt, tehát általánosságban támogatottanként 10.000,-Ft.

A 2016-os évre vonatkozóan 2016. július 31. napjáig bezáróan összesen 18 fő részére került megállapításra a támogatás, ebből 16 férfi és 2 nő volt. A támogatás összege összesen 185.000,-Ft volt, tehát általánosságban támogatottanként 10.000,-Ft.

Növényápolási feladatok elvégzéséhez nyújtott települési támogatás:

A növényápolási feladatok elvégzéséhez nyújtott segítség keretében az önkormányzat gondoskodik Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testületének a környezet védelméről szóló 2/2004. (II.09.) számú rendelete 2.§ (1) b) pontjában meghatározott feladatok elvégzéséről -különösen az ingatlan előtti közterületen a fű folyamatos lenyírásáról azon szociálisan rászorultak számára, akik azt önmaguk, illetve közeli hozzátartozójuk által tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek elvégezni koruk vagy egészségi állapotuk miatt. Nem jogosult a meghatározott növényápolási feladatok elvégzéséhez nyújtott segítség igénybevételére az, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át.

Ez a típusú települési támogatás a Városgazdálkodás felé érkező megkeresések eredményeképp 2016-os évre vonatkozóan lett bevezetve. A 2016-os évben 2 fő, 60 év feletti, egyedülálló női támogatásban részesített ügyfél volt. Összesen 4 kérelem érkezett, ebből az előzőekben taglalt 2 db megállapító volt, 2 db jövedelemhatár túllépés miatt elutasításra került.

Köztemetés (természetbeni ellátás)

Harkány Város Önkormányzata a Sztv. 48.§-ban meghatározott feltételek teljesülése esetén gondoskodik az elhunyt személy közkölségén történő eltemettetéséről.

A köztemetést a polgármester rendeli el a halálesetről való tudomásszerzést követő 30 napon belül.

Az elhunyt személy utolsó lakóhelye szerinti települési önkormányzat a költségeket hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél bejelenti, vagy az eltemettetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezi.

Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén az eltemettetésre köteles személy a köztemetés költségeinek megtérítési kötelezettsége alól részben vagy egészben mentesülhet, ha a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át.

A 2015-ös évben 1 köztemetés iránti kérelem érkezett egy 60 év feletti nőtől. A temetés költsége 130.000,-Ft volt.

A 2016-os évben 2 köztemetés iránti kérelem érkezett 1 50 és 60 év közötti, valamint 1 60 év feletti nőtől. A temetés költsége 130.000-130.000,- Ft volt.

A Harkány Város Önkormányzat által 2015. és 2016 . években szociális ellátásokra fordított finanszírozás összegét jelen koncepció 2. számú melléklete tartalmazza.

IV.2.2. Helyi rendeletben biztosított egyéb szociális szolgáltatás: Önkormányzati szociális bérlakások:

Az önkormányzat által helyi rendeletben szabályozott szociális szolgáltatások fontos részét képezik az egyes rászoruló személyeknek a lakhatási problémáik megoldásához segítséget nyújtó szociális bérlakások.

Harkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat tulajdonában levő lakások és nem lakáscélú helyiségek bérletéről szóló 32/2015. (XII. 07.) számú rendelete (a továbbiakban: rendelet) szabályozza az önkormányzat tulajdonát képező lakásoknak a szociális alapon történő bérbeadását és annak feltételeit. A rendelet 1. sz. Függelékében felsorolásra kerül az önkormányzat tulajdonát képező ingatlanok hasznosítási jelleg szerinti besorolása.

Önkormányzati lakás bérbe adható szolgálati lakásként költségelven, szociális bérlakásként szociális helyzet alapján, és egyéb esetben piaci alapon.

Önkormányzati szociális bérlakás legfeljebb 5 éves határozott időtartamra adható bérbe annak a kérelmezőnek, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 százalékát, egyedülélő esetében 200 százalékát és vagyonnal nem rendelkezik. A rendelet rendelkezik az ún. vis maior élethelyzetről, amikor pl.: tüzeset, nagyobb fokú csőtörés, árvíz stb. következtében válik lakhatatlanná kérelmező ingatlana. Ebben az esetben a fent írt jövedelmi feltételektől el lehet tekinteni és a szerződés legfeljebb 1 éves határozott időtartamra köthető.

A lakbér mértékét a lakások komfort fokozata, alapterülete, és a lakás jellege (szociális bérlakás vagy szolgálati lakás), illetve a bérbeadás jellege (szociális alapú, költségelvű, piaci alapú) határozza meg. Az egyes kategóriák szerinti négyzetméter árat a rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza.

A rendelkezésre álló, lakott önkormányzati bérlakások száma: 7 db.

Jelenleg folyamatban van az önkormányzati tulajdonban lévő Harkány, Táncsics M. u. 69. szám alatti ingatlan lakható állapotra történő felújítása, abból a célból, hogy egy szociális és egy szolgálati lakás céljára szolgáló lakrésszel bővítésre kerüljön a rendelkezésre álló és bérbe adható ingatlanállomány. A szociális igények kiszolgálásán felül azért is fontos, hogy rendelkezzen az Önkormányzat üresen álló, beköltözhető állapotban lévő ingatlannal, mert a jelenlegi bérleti szerződések közül a legtöbb még a jelenleg hatályos rendelet megalkotását megelőzően, határozatlan időre lett megkötve. Ha a bérleti szerződések tárgyát képező, évek óta csak amortizációs folyamatoknak kitett ingatlanokban olyan jellegű károsodás következik be, melynek eredményeképpen az adott bérlő kiköltöztetése szükséges, akkor a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. tv. szerint az Önkormányzatnak elhelyezési kötelezettsége van. Jelenleg a lakott ingatlanokon kívül nincs az Önkormányzatnak ilyen vészhelyzet esetén bérbe adható szociális jellegű, üres bérlakása. Általánosságban elmondható, hogy a szociális bérlakásokra hosszú évek óta nem fordított kellő figyelmet az Önkormányzat, azok leamortizálódtak, a vezetékek, a tetőszerkezet, a nyílászárók mind felújítást igényelnek.

Az önkormányzati szociális bérlakásra várók névjegyzékre felvett személyek száma folyamatosan nő, egyre többen nyújtják be kérelmüket szociális lakás iránt. Jelenleg 3 fő szerepel a várólistán. Leggyakrabban többgyermekes családok nyújtják be kérelmüket. Általánosan elmondható, hogy a szülők közül csak az egyik, vagy egyik sem dolgozik, családi pótlékból és a gyermekek után járó támogatásokból, alkalmi munkából tartják fenn magukat és családjukat. Az utóbbi években megnőtt az egyedül élő kérelmezők száma is, ahol általában a rendeletben megengedett jövedelemhatár (az öregségi nyugdíjminimum 200 %-a) felett van a kérelmező jövedelme. Gyakran olvasható egy-egy kérelemben, hogy Harkányban 30-40.000,-Ft a rossz állapotban levő garzon lakások bérleti díja. Ezt az összeget akár egy egyedül élő nyugdíjas, akár egy többgyermekes, de munkanélküli család nem tudja havi szinten kigazdálkodni.

Az igények magas száma miatt mindenképpen indokolt egy „forgórendszer” szerű szociális bérlakáshoz jutási rendszer kialakítása a rendeletben, elősegítve így azt, hogy minél több szociális helyzete szerint rászoruló kérelmezőnek tudjon az Önkormányzat ideiglenesen, átmeneti jelleggel segítséget nyújtani. Célunk, hogy az átmeneti segítségnyújtást követően, ösztönözzük azt, hogy a családok a saját lábukon állva, önállóan próbálják megoldani lakásproblémájukat. Meggondolandó lehet e tekintetben egy lakbértámogatási rendszer kialakítása.

IV.3. Az önkormányzat által önként vállalt, a helyi szociális rendeletben nem szabályozott szolgáltatás: Egyéb Közösségi Célú Közlekedési Szolgáltatás

Az Önkormányzat a települési közlekedési szolgáltatását évek óta végzi a településen. Az ellátottak köre: a szociálisan rászorultak, hátrányos helyzetűek és a fogyatékkal élők valamint a 65 év feletti korosztály. Az utaztatást igényelhetik továbbá a településen működő

nemzetiségi önkormányzatok, a Harkányi Óvoda, a Harkányi Sportegyesület, a Harka Művészeti Alkotói Kör, valamint a Harkányban működő civil szervezetek.

A közlekedés szolgáltatás célja a közlekedés lehetőségeinek javítása, a külterületen élő lakosság elszigeteltségének mérséklése, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése a külterületen lakók számára, az önkormányzat által nyújtandó szociális alapellátások működtetésének segítése, a helyi Önkormányzat szolgáltatási funkcióinak bővítése, az esélyegyenlőség feltételének megteremtése, javítása.

A város lakossága a helyben szokásos módon, hirdetés útján értesül a lehetőségekről. Az igényeket a Harkányi Közös Önkormányzati Hivatalban lehet leadni.

A szolgáltatás alapfeladata a hátrányos helyzetű, Harkány településen élő csoportok társadalmi egyenlőségének elősegítése az utaztatás biztosításával, kiegészítő feladatok a közösségi, művelődési, sport és szabadidős tevékenységekre való utazás elősegítése, az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, háziorvosi rendelésre szállítás.

A feladatellátás rendszeressége: minden szerdán és pénteken 9.00 és 11.00 órákor.

IV.4. Szociális szolgáltatások

A Szt.-ben szabályozott szociális szolgáltatásokat két nagy csoportra oszthatjuk: az alapszolgáltatásokra és a szakosított ellátásokra.

Alapszolgáltatások:

- 1.a falu- és tanyagondnoki szolgáltatás,
- 2.az étkeztetés,
- 3.a házi segítségnyújtás,
- 4.a családsegítés,
- 5.a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- 6.a közösségi ellátások,
- 7.a támogató szolgáltatás,
- 8.az utcai szociális munka és
- 9.a nappali ellátás.

Az Szt. 86.§-sa alapján az alapszolgáltatások közül Harkány Város Önkormányzata köteles biztosítani a családsegítést, továbbá mivel a közös önkormányzati hivatal a székhelyén van az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a lakosság száma alapján pedig a nappali ellátások közül az idősek nappali ellátását. Köteles továbbá biztosítani a közvetlenül nem általa nyújtott ellátásokhoz való hozzáférést.

IV.4.1. Harkány Város Önkormányzata által biztosított szociális alapszolgáltatások:

Szociális étkeztetés:

Az Szt. 62. §-sa alapján Harkány Város Önkormányzata azoknak, akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt rászorulnak, alapellátást nyújtó szociális szolgáltatóként főétkezőként napi egyszeri meleg ételt biztosít.

Az ételt az önkormányzat fenntartásában működő iskola konyháján állítják elő. Az étkeztetés a lakosság igényének megfelelően az étel elvitelével vagy az étel lakásra szállításával történik. A kiszállítást az Önkormányzat alkalmazásában lévő 1 fő szociális étkeztető végzi.

Az Szt. alapján az Önkormányzat külön eljárás nélkül köteles az étkezés azonnali lehetőségét felkínálni, annak elfogadása esetén az étkeztetést biztosítani azoknak, akik a fent írtaknak megfelelő helyzetben vannak és rászorultságukról a háziorvos, ápolónő, védőnő, nevelési-oktatási intézmény vagy a családsegítő szolgálat vezetője tesz bejelentést.

Az étkeztetésért fizetendő térítési díjakat Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testületének mindenkor hatályos költségvetési rendelete és a szociális rendelet tartalmazza.

Az Önkormányzat ingyenes ellátásban részesíti azt az ellátottat, akinek családjában az egy főre eső jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem éri el, illetve azt az ellátottat, akinek családjában a jövedelemmel nem rendelkezik.

A 2015-ös évben 45 fő részesült szociális étkeztetésben, amelyből 35 nő és 10 fő férfi volt. Minden igénybevevő 70 év feletti volt és egységesen 370,-Ft/adag összegű díjat fizettek az ételért. Az ellátást térítésmentesen igénybevevő nem volt.

A 2016-os évben szintén 45 fő részesült szociális étkeztetésben, amelyből 34 nő és 11 fő férfi volt. Minden igénybevevő 70 év feletti volt és 1 fő volt, aki térítésmentesen vehette igénybe közülük az étkezést. A többi 44 fő 370,-Ft/adag összegű díjat fizetett és fizet a szolgáltatásért.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtást az Szt. 63. §-sa szabályozza.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást, ennek során szociális segítést vagy személyi gondozást kell nyújtani.

A szociális segítség keretében biztosítani kell a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést, a háztartási tevékenységben való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást, szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítését.

A személyi gondozás keretében biztosítani kell az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását és a gondozási és ápolási feladatok elvégzését.

Az ellátás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet.

A házi segítségnyújtás a Villányi Mikrotérségi Szociális és Gyermejjóléti Társulás keretein belül 2014. 06. 01. napjától működik. Feladatát a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet (a továbbiakban: SZMM rendelet) alapján végzi. A házi segítségnyújtás kapcsán készítettünk egy interjút Szokolovics Ivánnéval a Villányi Családsegítő, Gyermejjóléti és Szociális Központ vezetőjével, aki már tizenhárom éve dolgozik Villányban és két éve vezeti a Központot. Jelenleg még 27 taggal, valamint a tagokon felül feladatellátás keretében Alsószentmárton településsel működik a házi segítségnyújtás, azonban 2016. június 31. napjáig 18 a fenntartó társulásban tagsági joggal rendelkező település jelezte kiválási szándékát, végül ebből 5 tagtelepülés és Alsószentmárton település döntött úgy, hogy ténylegesen kilép a házigondozásból. Elmondta, hogy a házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását- szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakóköznyezetében biztosítja.

A házigondozás keretében történik az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása, közreműködés a személyi és lakóköznyezeti higiéné fenntartásában, közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében, az ellátást igénybe vevő segítése a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, segítségnyújtás a köznyezettel való kapcsolattartásban.

Jelenleg 6 fő házigondozó dolgozik Harkányban, akik mindannyian egy vezető házigondozó alá tartoznak. A gondozottakat heti 5 napban látják el.

A 2015-ös évben összesen 53 fő harkányi ellátott volt. Egy fő házigondozóra napi 8 óras munkaidőben 8-9 fő gondozott jutott. Általában napi 1 órát foglalkoztak egy ellátottal.

A 2016-os évben összesen 47 fő harkányi ellátott van. Az SZMM rendelet 3. §-át az 55/2015. (XI. 30.) számú EMMI rendelet 31. §-a módosította, amely alapjaiban átalakította a házigondozói rendszert. Megosztásra került a segítői és a gondozási tevékenység. Segítésben azok az ellátottak részesülhetnek, akik napi 1 óra időtartamnál nem igényelnek hosszabb foglalkozást és a tevékenység nem magához a személyhez kötött. Gondozási tevékenységben azok az ellátottak részesülhetnek, akik személyhez kötött 1 órányi vagy annál több napi szintű foglalkozást igényelnek. A gondozási szükséglet vizsgálata és a vizsgálat eredményének igazolása az SZMM rendelet 3. számú melléklet szerinti értékelő adatlapon történik. A gondozási tevékenységet szakképzettséggel bírók, míg a segítő tevékenységet szakképesítéssel nem rendelkezők is végezhetik. Fenti megosztásból következik, hogy 2016-ban már alacsonyabb a gondozási tevékenységben részesítettek létszáma, viszont a gondozó óraszám nő. Ez több szempontból sem szerencsés, egyrészt a helyettesítés nem megoldott, másrészt azoknál az ellátottaknál, akik napi 3-4 óras ellátásra jogosultak egy idő után rutinszerűvé válik a gondozói munka, tartalmában nem tölti ki a gondozó az előírt időt, hiszen nem mindennap adódik ilyen hosszú időtartamban munkája az adott ellátottnál. Probléma továbbá, hogy ha egy négy óras gondozást igénylő kiesik a rendszerből, akkor az adott házigondozót, kivéve, ha nem kerül be az ellátási köznyezetebe új gondozott, hat, esetleg négy óras munkaviszonyban tudja csak foglalkoztatni a Szolgálat. Az ellátotti köznyezetebe történő bekerülés menete nem túl hosszadalmas, várólista nincs, aki igényli, arról igyekeznek

gondoskodni a Szolgálat munkatársai. A segítség vagy gondozási igény iránti jelzések általában személyesen az adott településen vagy városrészen dolgozó gondozóhoz vagy telefonon futnak be a Szolgálathoz. Folyamatosan igyekeznek az időseket rábírni arra, hogy papír alapon is kérelmezzék az ellátásba történő felvételüket. Az igény beérkezését követően a vezető házigondozó személyesen látogatja meg az igénylőt, ahol kitölt egy ún. mérőtábla szerinti pontozólapot az egyes készségek vonatkozásában, a fennmaradó 4 kategóriát a háziornosnak kell kitölteni. A két oldalról elvégzett pontozást követően a pontszámok együttes összege alapján sorolják be a kérelmezőt az adott kategóriába, miszerint 1 óránál kevesebb idejű segítséget, vagy 1 órást, 2 órást, 3 órást, esetleg napi 4 órást napi gondozást igényel. Általánosságban elmondható, hogy az idős emberek meg vannak elégedve a szolgáltatással. Amennyiben probléma adódik, akkor elvárás az adott gondozótól, hogy azonnal jelezze a vezető házigondozó felé, aki személyesen próbál intézkedni a konfliktus megelőzéséről, elkerüléséről, esetleges feloldásáról. Az idős emberek nehezen viselik a személyzeti cserélődést, valószínű azért, mert a gondozási tevékenység bizalomra, lelki kapcsolatra is épül. Ez sajnos a jövőben problémát fog okozni, tekintve, hogy a központi jogszabályváltozás szerint 2017. január 01. napjától kizárólag megfelelő végzettséggel rendelkező szakápolók láthatnak majd el gondozási tevékenységet. Előreláthatólag ez fennakadásokat fog okozni a rendszer működésében, hiszen Baranya megyében nincs vagy kevés az elvárt szakképzettséggel bíró személy. Szintén probléma, hogy a gondozók munkabére rendkívül alacsony, a fenntartó nem járul hozzá bérkiegészítéssel, így aki szakképzettséggel bír, az általában külföldön keres magának ápolói munkát. Az említett alapvető problémák miatt a fejlesztés sajnos egyelőre szóba sem jöhet. Bár a rendszer több helyen nem a jogszabályban rögzítettek szerinti elvárásoknak megfelelően működik, mégis hatalmas segítség a környéken élő, idős, sok esetben egyedülálló és támasz nélkül maradt emberek számára.

Harkány Város Önkormányzatának a házi segítségnyújtásra a Villányi Mikrotérségi Szociális és Gyermekjóléti Társulásnak átadott finanszírozás összegét jelen koncepció 2. számú melléklete tartalmazza.

Családsegítés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény (továbbiakban: Gyt.) rendelkezik a szociális, családsegítő- és gyermekjóléti szolgáltatásokról. A feladatellátást Harkány vonatkozásában a Villányi Mikrotérségi Szociális és Gyermekjóléti Társulás látja el. A szolgálat 2014. 06. 01-én kezdte meg működését. Az intézmény társulási formában működik, a gesztortelepülés Villány.

Az Szt. 86. § (1) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat köteles biztosítani a családsegítést, ha polgármesteri hivatal működik vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye az adott településen van. Az integráltan létrejövő szolgáltatástelepülési szinten kötelező, attól függően, hogy járási/települési szinten valósul meg. A szolgáltatás nyújtása differenciáltan működik az alábbiak szerint:

- a települési önkormányzatok feladatkörében van a lakóhely szintű minimum szolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen;

- a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járasszékhelyek települési önkormányzataihoz kerül. A járasszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára.

A közös önkormányzati hivatalt működtető önkormányzatok esetében a hivatal székhelye szerinti település, így esetünkben Harkány Város Önkormányzata biztosítja a szolgáltatás nyújtását a közös hivatalhoz tartozó további három önkormányzat közigazgatási területén. A járási székhely települési önkormányzatnak, azaz Siklós Város Önkormányzatának feladat ellátási kötelezettsége a közigazgatási területén túl kiterjed a járást alkotó települések lakosságára is, melynek során a gyermekek védelmére irányuló tevékenysége végzéséhez a Gyvt. 94. § (4) bekezdése szerinti kötelező hatósági feladatok kapcsolódnak, melyeket a gyermekjóléti központ által biztosít, pl. az alábbiakban felsorolt speciális szolgáltatások biztosítása.

A Családsegítés célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Ennek keretében: szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt, tájékoztatást nyújt a szociális, a családtámogatási és a társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról, a családgondozással elősegíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását, szolgáltatásokat szervez és közvetít az egyén és család számára, a családon belüli kapcsolaterősítést segítő programokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat szervez. (konfliktuskezelés, közvetítés), szükség esetén ingyenes jogi tanácsadást biztosít, szociális információs szolgáltatást működtet, adományozási tevékenységet folytat. A szolgáltatások igénybevétele önkéntes és térítésmentes.

8.táblázat: A felnőtt családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma a 2015-ös évben Harkány vonatkozásában.

Nem	Életkor				Összesen
	18-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	
Férfi		5	5	2	12
Nő	2	2	4	2	10
Összesen	2	7	9	4	22

Forrás: Villányi Családsegítő Gyermekvédelmi és Szociális Központ

Idősek nappali ellátása

A nappali ellátásokra vonatkozó keretszabályokat az Szt. 65/F.§-sa tartalmazza, mely szerint a nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, másrészt a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, illetve harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyekrésszére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.

Az idősek nappali ellátása kivételével az egyéb nappali ellátásokat a tízezer főnél több állandó lakossal rendelkező önkormányzatok kötelesek megszervezni.

Harkány Város Önkormányzata az Szt. 86.§.(2) bekezdés b) pontja alapján köteles a személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül az idősek nappali ellátásának megszervezésére, tekintettel arra, hogy a település területén háromezer főnél több állandó lakos él.

Az idősek nappali ellátása a saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes idős korúak számára biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, étkezésre, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

A településen az ellátás hivatalos formában történő biztosítása évek óta nem megoldott. Ezen hiányosság megoldása érdekében az önkormányzat tárgyalásokat kezdeményezett Siklós Város Önkormányzatával, melyek azonban a koncepció készítésének lezárásáig nem jártak sikerrel.

A csatlakozási igény teljesítésének akadályát jelenti az, hogy a férőhely bővítésre az annak otthont adó épület kialakítása miatt nincs lehetőség, illetve a kapacitásbővítés befogadása az állami költségvetésbe a pályázati úton történő fejlesztések kivételével általában nem nyer támogatást.

Siklós Város Önkormányzata az idősek nappali ellátását a Siklói Szociális és Gyermejjóléti Szolgáltatási Központ szervezeti egységeként működő idősek klubja keretein belül biztosítja.

Az ellátás fizikai ellátást és pszichés gondozást foglal magába.

A fizikai ellátás során az étkezésen kívül lehetőség van a saját ruhanemű mosására, illetve a személyi tisztálkodás keretében, fürdési lehetőségre is. A napi egyszeri meleg étkezés biztosítása a demens ellátottak esetében kötelező, a többi ellátott tekintetében igény szerint történik az étkezés szociális étkeztetés keretében.

A pszichés gondozás fő feladata az ellátást igénybevevőknek a kiegyensúlyozott, nyugodt, nyílt családi légkör biztosítása, a szolgáltatáson belüli és azon kívüli életvezetési segítségnyújtás. A szabadidő hasznos eltöltését szolgálják a szervezett foglalkoztatási és kulturális programok. A programok sokszínűsége biztosítja a szolgáltatást igénybevevők minél szélesebb körének aktivitását.(videó-vetítések, tudományos- ismeretterjesztő-

egészségügyi előadások, egyházi jellegű rendezvények, kirándulások, kulturális rendezvények, felolvasás, esetmegbeszélések, ünnepi megemlékezések, közös névnapok, bálók, kártya, társasjátékok, kézimunka, közös főzés stb.)

Az ellátás ingyenes, térítési díjat csak étkezés esetén kell fizetni.

Az ellátási férőhely 45 fő, mely általában 100 %-os telítettséget mutat, várólista nincsen, minden igénylő ellátásra kerül. Az ellátási terület Siklós várost és Matty községet foglalja magába. A személyzet egy fő klubvezetőből, 3 gondozónőből és egy mentálhigiénés szakemberből áll.

IV.4.2. Egyéb, az Szt.-ben szabályozott szociális alapszolgáltatások:

Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás:

A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatást az Szt. 60.§-sa szabályozza, célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése. A falugondnoki szolgáltatás száz lakosnál kisebb településen működtethető, a tanyagondnoki szolgáltatás legalább hetven és legfeljebb négyszáz lakosságszámú - külön jogszabályban meghatározott - külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyen működtethető.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az Szt. 65.§-sa szabályozza, melynek keretében a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtanak ellátást.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

1. az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
2. a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét és
3. szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

Közösségi ellátások

A közösségi ellátások jogszabályi kereteit az Szt. 65/A. §-sa tartalmazza, mely szerint a közösségi ellátások a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátásból, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás állnak.

A pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére a közösségi alapellátás keretében biztosítani kell

1. a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában,
2. a meglevő képességek megtartását, illetve fejlesztését,
3. a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,
4. a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,
5. az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,
6. megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás keretében fent felsoroltakon túl túl biztosítani kell

1.a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat és

2.a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.

Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatásra vonatkozó szabályokat az Szt. 65/C.§-sa tartalmazza, mely szerint az ellátás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A támogató szolgáltatás feladata a fogyatékoság jellegének megfelelően különösen

1. az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
2. az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
3. információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
4. a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
5. segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhöz,
6. egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
7. segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
8. a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

Utcai szociális munka

Az Szt. 65/E.§-sa szabályozza a az utcai szociális munkát, mely szerint annak keretében biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek

figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.

IV.4.3. Szakosított ellátások:

1. az ápolást, gondozást nyújtó intézmények,
2. a rehabilitációs intézmény,
3. a lakóotthon,
4. az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (ezekbentlakásos intézmények),
5. a támogatott lakhatás és
6. az egyéb speciális szociális intézmény.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmények

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény

1. az idősek otthona,
2. a pszichiátriai betegek otthona,
3. a szenvedélybetegek otthona,
4. a fogyatékos személyek otthona, valamint
5. a hajléktalanok otthona.

Az ápolást, gondozást nyújtó intézményekre vonatkozó keretszabályokat a szakosított ellátási formákkal kapcsolatos rendelkezései között az Szt. 67.§.-71/B §.-ai tartalmazzák.

Idősek Otthona

Az idősek otthonában egyrészt a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő személy, valamint - ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható - a 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékosága miatt önmagáról gondoskodni nem képes meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező személy látható el.

Idősek otthonában a jogszabály szerint - a férőhelyszám legfeljebb 15%-áig – a jogszabályban meghatározott gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható, ha az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését.

Harkányban és közvetlen szomszédságában két idősek otthona is működik, az egyik önkormányzati a másik egyéb nem állami fenntartó által üzemeltetve.

Harkányi Szociális Gyógyotthon:

Harkány Városában az ápolást, gondozást nyújtó bentlakásos intézményi személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást 2012. január 01. napjától a Centomilla Nonprofit Kft. vette át Harkány Város Önkormányzatától. A fenntartóval, Varga Letíciával készített interjúbeszélgetés alapján tudomásunkra jutott, hogy az otthonnak 34 főre van működési engedélye, amely létszámkeret jelenleg 100 %-osan fel van töltve. 22 fő van a várólistán. Az intézményi elhelyezés iránti eljárás kérelem alapján indul meg, amelyhez minden esetben csatolni szükséges a háziorvosi igazolás és pontszámok szerinti úgyn.: értékelő lapot. Jelenleg Baranya-megye egész területéről tartózkodnak ellátottak az intézményben. Az otthonban lévők nagy százaléka időskori demenciában, cukorbetegségben, keringési betegségekben szenved, sokan magas vérnyomással járó problémákkal, és mozgáskorlátozottsággal küzdenek. Az ellátottak az otthonban szakképzett ápolókra vannak bízva 0-24 órában, valamint délelőttönként 1 fő mentálhigiéniai asszisztens és heti 4 órában 1 fő intézményi orvos is a rendelkezésükre áll. A mentálhigiéniai asszisztens minden délelőtt gyógytorna, valamint különbözős demenciát szinten tartó-és gátló logikai feladatok útján gondoskodik az idősek napközben időtöltéséről. Az intézményben főként kétágyas szobákban vannak elhelyezve az ellátottak, de az otthon rendelkezik 3 db egyágyas, 1 db háromágyas és 2 db négyágyas szobával is. Az ellátottak részéről fizetett térítési díj összege 85.500,-Ft/hó, amely összeget maga az ellátott, valamint annak családtagjai finanszíroznak minden hónapban. Az ellátási díj a bentlakás és a 0-24 órás ápolási tevékenység, valamint a fent említett foglalkozások mellett tartalmazza a napi háromszori, különleges étrendet igénylő ellátott esetén a napi ötszöri étkezést, az orvosi szolgáltatást és az ápolói felügyeletet. A meleg étel előállítása nem helyben történik, azt a szintén a Centomilla Nonprofit Kft. által Magyarbólyban üzemeltetett Centomilla Idősek Otthonából szállítják a Harkányi Szociális Gyógyotthon épületébe. Varga Letícia fenntartó véleménye szerint szükség lenne férőhelybővítésre, ezt a várólistán sorakozó igénylők magas létszáma is alátámasztja, valamint szükség lenne az intézmény és az intézményi felszerelés fejlesztésére (pl.: ellátási színvonal növelés, tárgyi eszközök vásárlása). Plusz szolgáltatás lehetne, ha a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. az otthonban tartózkodó idős, de mozgásképes ellátottakat kedvezményes fürdőbelépőjegyek személyre történő kiutalásával támogatná, hozzájárulva így a harkányi gyógyvíz biztosításának lehetőségével az ellátottaknak az öregkori mozgásszervi betegségeik szinten tartásához, valamint tünetmentesítéséhez.

Idősek otthona Máriagyúd

A Siklói Szociális és Gyermejjóléti Szolgáltatási Központ keretein belül működik a gyüdi Idősek Otthona. Ápolást, gondozást nyújtó idősek otthona az önmaguk ellátására nem, vagy

csak folyamatos segítséggel képes személyek ellátását biztosítja. A bentlakásos ellátás engedélyezett létszáma: 160 fő.

Az intézmény ellátási területe Alsószentmárton, Cún, Diósvizsló, Drávacsepely, Dráwapiski, Drávaszerdahely, Egyházasharaszti, Harkány, Ipacsfa, Kémes, Kisharsány, Kistótfalu, Kovácshida, Márfa, Nagytótfalu, Rádfalva, Szaporca, Tésenfa, Újpetre, Vókány, Kiskassa, Pécsdevecser, Peterd , Babarcszölös, Bisse, Csarnóta, Drávacsehi, Dráwapalkonya, Drávaszabolcs, Garé, Gordisa, Kisdér, Matty, Old, Siklós, Siklósbodony, Siklósnagyfalu, Szava, Túrony, Beremend, Illocska, Ivánbattyán, Kásád, Kislippó, Kisjakabfalva, Kistapolca, Lapáncsa, Magyarbóly, Marok, Nagyarsány, Palkonya, Villány, Villanykövesd települések közigazgatási területe.

A 160 férőhelyes intézmény 100 %-os telítettséggel működik, általában 50-60 fő szerepel várakozási listán. Az idősök otthonában többségében a napi 4 órát meghaladó gondozási szükségletű, de rendszeres fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeket ápolják és gondozzák. Ritkán előfordul az ellátottak között olyan 18. életévét betöltött, napi 4 órát meghaladó gondozási szükségletű személy is, aki betegsége miatt nem tud önmagáról gondoskodni.

Mind az időskorú, mind a fiatalabb ellátottak között vannak demens személyek, jelenleg összesen 70 fő. A demencia az emlékezet olyan mértékű hanyatlása, mely ellehetetleníti a mindennapi önálló élet vitelét. A gondolkodásban, tervezésben, mindennapi cselekvésekben hanyatlás következik be. A környezetben történő tájékozódás beszűkül időben és térben.

Azon ellátottakat, akiknél a pszichiáter szakorvos közép, illetve súlyos demencia kórképet diagnosztizált, az idősök otthonán belül külön gondozási egységben látják el a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően. Tekintettel arra, hogy a demens személyek után járó finanszírozás több, mint az egyéb ellátottak után, ezt a többletet a bérfinanszírozásban használja fel az intézmény azzal, hogy, a pénzből több nővért alkalmaz.

Az intézmény teljes körű ellátást biztosít, mely magában foglalja a napi ötszöri étkezést, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával valló ellátást, mentális gondozást, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátást, valamint lakhatást. A teljes körű ellátás keretében az étkezés saját konyháról biztosított. Az Intézmény az étkezést a bentlakók életkori sajátosságainak, egészségi állapotának, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően biztosítja. Ha az ellátást igénybe vevő egészségi állapota indokolja -orvosi javaslatra - az előírásnak megfelelően diétás étkezési lehetőséget biztosítanak. A lakók ruházatának, textíliájának mosását, vasalását az intézmény saját mosodájában végzik, az intézményben folyamatosan, 24 órában biztosítják a jogszabályi kritériumoknak megfelelő teljes körű komplex (fizikai, egészségügyi, mentálhigiénés ellátás, foglalkoztatás, érdekvédelem) ellátást.

A betegségeket, valamint azokra épülő szövődmények kezelését az intézeti orvos heti hat órában látja el.

Heti egy alkalommal pszichiáter szakorvos nyújt segítséget a mentálhigiénés munkatársak és a gondozók bevonásával lakók pszichés egészségének fenntartásában, helyreállításában, problémáik kezelésében. Hatékonyan segít az időskori depresszióban, demenciában szenvedő ellátottak kezelésében, életvezetési tanácsot ad, segítő beszélgetéseket folytat, esetenként gyógyszeres terápiát javasol.

A személyzet 42 fő nővérből, 1 fő főnővérből, 5 mentálhigiénés munkatársból áll, heti 4 alkalommal gyógytornász, heti egy alkalommal gyögmasszőr vesz részt a betegek gondozásában.

Az intézményben 81 szoba van, ebből 73 kétágyas, és nyolc három ágyas szoba, ezen kívül nyolc önálló lakrész található. A térítési díj 83.700,- Ft/hó, a személyi térítési díj egyénileg változó.

A férőhely bővítésre bár igény lenne, ez csak pályázati forrásból lenne megvalósítható az intézményvezető szerint.

Nagyobb felújítást a fenntartó nem tervez az elkövetkezendő években, az épület karbantartása folyamatos, 2016. évben a liftek kerültek felújításra.

A két fent bemutatott intézményen felül számos idősok otthona található Harkány környezetében, helyhiány miatt a teljesség igénye nélkül az alábbiakat emeljük ki közülük: Beremenden önkormányzati fenntartásban 50 férőhellyel, Magyarbólyban egyéb nem állami fenntartásban 42 férőhellyel, Kozármislenyben egyházi fenntartásban 45 férőhellyel, Komlón egyéb nem állami fenntartásban 148 ellátottal, Görcsönyben központi kormányzati fenntartásban 170 férőhellyel, Pécssett egyházi fenntartásban egyszer 119 férőhellyel, valamint 168 férőhellyel, önkormányzati fenntartásban 67 férőhellyel. Általánossággal elmondható, hogy mindegyik idősok otthona 100 %-os kihasználtsággal működik.

Fogyatékos személyek otthona

A fogyatékos személyek otthonára vonatkozó szabályozást az Szt. 69.-70. §-sa tartalmazza, mely szerint a fogyatékos személyek otthonába az a fogyatékos személy vehető fel, akinek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség. A fogyatékos személyek otthonában elkülönítetten kell megszervezni a kiskorúak és a felnőttek, valamint az enyhe értelmi fogyatékos személyek és a középsúlyos, illetve súlyos értelmi fogyatékos személyek ellátását.

A fogyatékos kiskorúak esetében az ápolással, gondozással párhuzamosan biztosítani kell a korai fejlesztést és gondozást, vagy a fejlesztő nevelést ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel való együttműködést, továbbá az iskolai tanulmányok folytatásának segítségét.

A nagykorú fogyatékos személy intézményi ellátását úgy kell megszervezni, hogy számára az állapotának megfelelő önállóság, döntési lehetőség biztosított legyen. A fogyatékos személy részére biztosítani kell - a fogyatékoságának megfelelő - szinten tartó, képességfejlesztő foglalkoztatást, továbbá sport- és szabadidős tevékenység végzését is.

9.táblázat: Harkány térségében elérhető fogyatékos személyek otthona

Fenntartó típusa	Szolgáltató neve	Székhely/telephely települése	Ellátás típusa	Összes férőhelyszám	Betöltött férőhelyek száma 2015.05.hó
Egyházi	Mohács-Kölked Református Társegyházközség Pándy Kálmán Otthona	Mohács	Fogyatékos személyek otthona	50	83
Egyéb nem állami	"Fészek" Lakóotthon	Kozármisleny	Fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona	11	10
Központi kormányzati	Baranya Megyei Fogyatékos Személyek Otthona	Bóly	Fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona	11	12
Központi kormányzati	Baranya Megyei Fogyatékos Személyek Otthona	Bóly	Fogyatékos személyek otthona	235	12
Egyházi	Baptista Szeretetszolgálat Szeretetotthona	Pécs	Fogyatékos személyek otthona	28	60
Központi kormányzati	Baranya Megyei Boróka Otthona	Helesfa	Fogyatékos személyek otthona	70	66

Forrás:Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

Pszichiátriai betegek otthona

A pszichiátriai betegek otthonára vonatkozó szabályokat az Szt. 71.§-ban találjuk, mely szerint a pszichiátriai betegek otthonába az a krónikus pszichiátriai beteg vehető fel, aki az ellátás igénybevételének időpontjában nem veszélyeztető állapotú, akut gyógyintézeti kezelést nem igényel, és egészségi állapota, valamint szociális helyzete miatt önmaga ellátására segítséggel sem képes.

10.táblázat: Harkány térségében elérhető pszichiátriai betegek otthona

Fenntartó típusa	Szolgáltató neve	Székhely/telephely települése	Ellátás típusa	Összes férőhelyszám	Betöltött férőhelyek száma 2015.05.hó
Nonprofit nem állami	Gondviselés Integrált Szociális Intézmény	Máza	Pszichiátriai betegek otthona	55	56

Forrás:Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

Szenvedélybetegek otthona

Az Szt. 71/A.§-sa alapján a szenvedélybetegek otthonában annak a személynek az ápolását, gondozását végzik, aki szomatikus és mentális állapotát stabilizáló, illetve javító kezelést igényel, önálló életvitelre időlegesen nem képes, de - a külön jogszabályban meghatározott - kötelező intézeti gyógykezelésre nem szorul.

11.táblázat: Harkány térségében elérhető szenvedélybetegek otthona

Fenntartó típusa	Szolgáltató neve	Székhely/telephely települése	Ellátás típusa	Összes férőhelyszám	Betöltött férőhely 2015.05.hó
Központi kormányzati	Baranya Megyei Boróka Otthon	Királyegyháza	Szenvedélybetegek otthona	63	66

Forrás:Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

Hajléktalanok otthona

Az Szt. 71/B. §-sa alapján a hajléktalanok otthonában olyan hajléktalan személy gondozását kell biztosítani, akinek az ellátása átmeneti szálláshelyen, rehabilitációs intézményben nem biztosítható és kora, egészségi állapota miatt tartós ápolást, gondozást igényel.

12.táblázat: Harkány térségében elérhető hajléktalanok otthona

Fenntartó típusa	Szolgáltató neve	Székhely/telephely települése	Ellátás típusa	Összes férőhelyszám	Betöltött férőhely 2015.05.hó
Egyéb nem állami	Támasz Alapítvány Integrált Intézménye	Pécs	Hajléktalanok otthona	50	53

Forrás:Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

Rehabilitációs intézmények

Az Szt. 72.-74/A §-sai szabályozzák a rehabilitációs intézményekre vonatkozó keretszabályokat, mely alapján a rehabilitációs intézmény a bentlakók önálló életvezetési képességének kialakítását, illetve helyreállítását szolgálja.

Rehabilitációs intézmény

- a) a pszichiátriai betegek,
- b) a szenvedélybetegek,
- c) a fogyatékos személyek,
- d) a hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye.

A pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek rehabilitációs intézményében azt a 18. életévét betöltött pszichiátriai beteget, illetve 16. életévét betöltött szenvedélybeteget kell ellátni, aki rendszeres vagy akut gyógyintézeti kezelésre nem szorul és utógondozására nincs más mód.¹¹

A fogyatékosok rehabilitációs intézménye azoknak a fogyatékos, valamint mozgás-, illetőleg látássérült személyeknek az elhelyezését szolgálja, akiknek oktatása, képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg.¹² A fogyatékosok rehabilitációs intézménye előkészíti az ott élők családi és lakóhelyi környezetbe történő visszatérését, valamint megszervezi az intézményi ellátás megszűnését követő utógondozást.

A hajléktalanok rehabilitációs intézménye annak az aktív korú, munkaképes hajléktalan személynek az elhelyezését szolgálja, akinek szociális ellátása ily módon indokolt, és aki önként vállalja a rehabilitációs célú segítőprogramokban való részvételt.¹³

13.táblázat: Harkány térségében elérhető rehabilitációs intézmények

Fenntartó típusa	Szolgáltató neve	Székhely	Ellátás típusa	Összes férőhely	Betöltött férőhelyek 2015.05.hó
Központi kormányzati	Baranya Megyei Mozsgó-Turbépusztai Integrált Szociális Intézmény	Szigetvár	Fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye	120	134
Nonprofit nem állami	Szenvedélybetegek Rehabilitációs Otthona és Támogatott Lakhatása	Kovácsszénája	Szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye	16	24
Egyéb nem állami	Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézete	Komló	Szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye	3	23
Egyéb nem állami	Rehabilitációs Otthon	Pécsvárad	Szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye	2	40

Forrás:Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

Támogatott lakhatás

Az Szt. 75.§-ban szabályozott támogatott lakhatás a fogyatékos személyek, a pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek részére biztosított ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítja a lakhatási szolgáltatást, az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt, az ellátott életkörülményeinek figyelemmel kísérését biztosító kísérő támogatást, az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén az étkeztést, az ápolás-gondozást, a fejlesztést, a társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatásokat.

¹¹ Szt.73§

¹² Szt.74§

¹³ Szt.75§

14.táblázat: Harkány térségében elérhető támogatott lakhatás

Fenntartó típusa	Szolgáltató neve	Székhely	Ellátás típusa	Összes férőhelyszám	Betöltött férőhely 2015.05.hó
Nonprofit nem állami	Szenvedélybetegek Rehabilitációs Otthona és Támogatott Lakhatása	Kovácsszénája	Támogatott lakhatás szenvedélybetegek részére	14	24
Egyéb nem állami	Bázis Addiktológiai Községi Szolgálat és Bázis Ház Támogatott Lakhatás	Pécs	Támogatott lakhatás szenvedélybetegek részére	20	21

Forrás:Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Az Szt. 80.§-84.§-ban szabályozott átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények - a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével - ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak, típusaik alábbkerülnek felsorolásra.

Időskorúak gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

15.táblázat: Harkány térségében elérhető időskorúak gondozóháza

Fenntartó típusa	Szolgáltató neve	Székhely	Ellátás típusa	Összes férőhely-szám	Betöltött férőhely 2015.05.hó
Önkormányzati	Pécs MJV Zipernowsky utcai Idősek Otthona	Pécs	Időskorúak gondozóháza	17	24

Forrás:Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

Fogyatékos személyek gondozóházában azok a fogyatékos személyek helyezhetők el, akiknek ellátása családjukban nem biztosított, vagy az átmeneti elhelyezést a család tehermentesítése teszi indokolttá.

16. táblázat: Harkány térségében elérhető fogyatékos személyek gondozóháza

Fenntartó típusa	Szolgáltató neve	Székhely	Ellátás típusa	Összes férőhely	Betöltött férőhely 2015.05.hó
Egyházi	Baptista Szeretetszolgálat	Pécs	Fogyatékos személyek gondozóháza	20	22

Forrás:Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

Pszichiátriai betegek átmeneti otthonában az a pszichiátriai beteg helyezhető el, akinek ellátása átmenetileg más intézményben vagy a családjában nem oldható meg, viszont tartós bentlakásos intézményi elhelyezése vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelése nem indokolt.

Szenvedélybetegek átmeneti otthonában az a személy helyezhető el, akinél szakorvosi (addiktológus, pszichiáter) szakvélemény alapján szenvedélybetegség került megállapításra, és ellátása átmeneti jelleggel családjában vagy lakókörnyezetében nem oldható meg.

Az **éjjeli menedékhely** az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás.

17.táblázat: Harkány térségében elérhető éjjeli menedékhelyek

Fenntartó típusa	Szolgáltató	Székhely	Ellátás típusa	Összes férőhely	Betöltött férőhelyek száma 2015.05.hó
Egyházi	Remény háza-Domus Spei Nappali Melegedő	Pécs	Éjjeli menedékhely	33	0
Egyéb nem állami	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Szolgáló Szeretet Háza Nappali Melegedő	Pécs	Éjjeli menedékhely	20	0
Egyéb nem állami	Támasz Alapítvány Integrált Intézménye	Pécs	Éjjeli menedékhely	70 150 20	53

Forrás:Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

A **hajléktalan személyek átmeneti szállása** azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

18.táblázat: Harkány térségében elérhető hajléktalan személyek átmeneti szállása

Fenntartó típusa	Szolgáltató	Székhely	Ellátás típusa	Összes férőhely-szám	Betöltött férőhelyek száma 2015.05.hó
Egyházi	Hajléktalanokat Ellátó Központ	Mohács	Hajléktalan személyek átmeneti szállása	19	29
Önkormányzati	Komló Térségi Integrált Szociális Szolgáltató Központ	Komló	Hajléktalan személyek átmeneti szállása	24	24
Egyéb nem állami	Támasz Alapítvány Integrált Intézménye	Pécs	Hajléktalan személyek átmeneti szállása	28 40 20	53
Nonprofit nem állami	Dr. Raksányi Árpád Integrált Szociális Intézmény	Szigetvár	Hajléktalan személyek átmeneti szállása	14	135

Forrás: Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

Lakóotthonok

Az Szt. 85/A.§-ban szabályozott lakóotthon olyan nyolc-tizenkettő, a külön jogszabályban meghatározott esetben tizennégy pszichiátriai beteget vagy fogyatékos személyt - ideértve az autista személyeket is -, illetőleg szenvedélybeteget befogadó intézmény, amely az ellátást igénybevevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást biztosít.

A lakóotthonok típusai a következők:

- 1.fogyatékos személyek lakóotthona;
- 2.pszichiátriai betegek lakóotthona;
- 3.szenvedélybetegek lakóotthona.

19.táblázat: Harkány térségében elérhető rehabilitációs intézmények

Fenntartó típusa	Szolgáltató neve	Székhely/telephely települése	Ellátás típusa	Összes férőhelyszám	Betöltött férőhelyek száma 2015.05.hó
Egyéb nem állami	Hazavárlak Lakóotthon	Pécs	Fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona	12	14
Egyéb nem állami	Terápia és Munkaotthon	Pécs	Fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona	9	8
Egyéb nem állami	"Edith" Lakóotthon	Bogád	Fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona	8	8

Forrás: Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság, NRSZH

IV.5. Pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások

IV.5.1.A Gyvt. alapján biztosítandó pénzbeli és természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A települési önkormányzat jegyzője rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg a Gyvt. 19-20. §-ban meghatározott feltételek fennállása esetén. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (ingyenes intézményi étkeztetés, ingyenes tankönyv) az igénybevételére. A kedvezmény a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra kerül megállapításra. A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, valamint akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. A pénzbeli támogatás esetenkénti összege gyermekenként 5800 forint. Ez az összeg az állami költségvetésből kerül kifizetésre.

20.táblázat: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma a 2015-ös évben életkor szerint

	0-6	7-14	15-18	19-	összesen
	éves				
gyermekek száma	29	34	21	5	89

21. táblázat: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok a 2015-ös évben

1 gyermekes család	16
2 gyermekes család	26
3 gyermekes család	5
4 vagy több gyermekes család	4

Forrás: Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal

A 2015-ös év folyamán összesen 89 gyermek felelt meg a jogosultsági feltételeknek és ez alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságnak.

Két szülő kérelmét (3 gyermekre tekintettel) el kellett utasítani, mivel a család 1 főre jutó havi jövedelme meghaladta a jogszabályban meghatározott összeget, a döntések ellen fellebbezés nem érkezett.

Kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok: Az 1 gyermekes családok esetében sok az egyedülálló szülő, akiknek alacsony a jövedelme. A 2 gyermekes családoknál többnyire csak az egyik szülő dolgozik.

A 89 fő kedvezményben részesülő közül 2 fő volt 18 éven felüli.

22. táblázat: A 2016-os évben megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint:

	0-6	7-14	15-18	18- nagykorú	összesen
	éves				
gyermekek száma	10	12	6	2	30

Forrás: Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal

23. táblázat: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok a 2016-os évben

1 gyermekes család	4
2 gyermekes család	13
3 gyermekes család	1
4 vagy több gyermekes család	2

Forrás: Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal

2016. július 31. napjáig összesen 39 gyermek felelt meg a jogosultsági feltételeknek és ez alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságnak, a 39 fő kedvezményben részesülő közül 2 fő volt 18 éven felüli.

Gyermekétkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) 2015. szeptember 1-jétől hatályos módosítása szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha(egyéb feltételek pl. rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény fennállása hiányában) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegének 130%-át. A jogosultsági összeghatár a 2016. évben nettó 95.960 Ft.

A gyermekétkeztetés újraszabályozásával az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre jogosult gyermekek köre nem változott, de a Gyvt. 2016. január 1. napjától hatályos 21/C. §-a alapján települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, melyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen, a szülő/törvényes képviselő jogszabályban meghatározott formanyomtatvány szerinti kérelme alapján. Az önkormányzat a településen élő többi gyermek – különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számára – a korábbiakhoz hasonlóan szintén biztosíthat ezekben az időszakokban ingyenes szünidei gyermekétkeztetést.

A szünidei gyermekétkeztetés tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli és tavaszi tanítási szünnet, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon (a továbbiakban együtt: évközi szünnet), és a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott nyári tanítási szünnet időtartama alatt legalább 43 munkanapon, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon (a továbbiakban együtt: nyári szünnet) kell megszervezni 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet 13/A.§.(3) bekezdése alapján.

A jegyzőnek a jogszabályban meghatározott határidőig a jogosult gyermek szülőjét/törvényes képviselőjét írásban kell tájékoztatnia az igénybevétel lehetőségéről, módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról. A tájékoztató kiküldésével egyidejűleg a tájékoztató címzettjeiről tájékoztatni kell a gyermekjóléti szolgálatot.

A jogszabály szerint a szünidei gyermekétkeztetés a déli meleg főétkezés elsősorban helyben fogyasztásra történő biztosítását jelenti, de ha erre – elsősorban az alkalmas helyiség hiánya miatt – nincs lehetőség, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható. A gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége, egyéb akadályoztatása esetén a számára biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője számára lehetővé kell tenni. Az el nem fogyasztott vagy el nem szállított étel más rászoruló gyermekek részére átadható helyben történő elfogyasztásra vagy elvitel formájában.

Harkányban a szünidei gyermekétkeztetés első alkalommal a 2015/16. tanév tavaszi szünetének 3 napján került megszervezésre az iskolás korú gyermekek számára, az ellátást három munkanapon 18 gyermek vette igénybe.

A 2016. évi nyári szünidei gyermekétkeztetést az önkormányzat az iskolás korú gyermekek részére 48 munkanapon, az óvodás korú gyermekek részére az óvoda zárva tartásának 15 munkanapján biztosította, a kérelmezők közül 18 volt iskolás és 6 óvodás.

A gyermekek részben a Harkányi Óvoda ebédlőjében fogyasztották el az ételt, részben szülő általi elvitellel került az kiosztásra.

A Harkányi Óvoda és a Kitaibel Pál Általános Iskola konyháinak összevonásával a jövőben, a 2016/17-es tanév őszi szünetében biztosítandó szünidei étkeztetéstől már az ételt az iskola konyhája fogja előállítani.

24.táblázat: Szünidei gyermekétkeztetést igénybevevő gyermekek száma a 2016-ös évben életkor szerint

	0-6	7-14	15-18	19-	összesen
	éves				
gyermekek száma	7	13	4	0	24

Forrás: Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal

Gyermektartásdíj megelőlegezése

A gyermektartásdíj megelőlegezését a Gyvt. 22-24. §-sa szabályozza, mely szerint a gyermektartásdíj megelőlegezésének akkor van helye, ha a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította, és a gyermektartásdíj összegének behajtása átmenetileg lehetetlen, továbbá gyermeket gondozó szülő vagy más törvényes képviselő nem képes a gyermek részére a szükséges tartást nyújtani, feltéve, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi átlagjövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét. A gyámhatóság a gyermektartásdíj megelőlegezését a központi költségvetés terhére biztosítja. Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését jogerősen megállapítják, az a kérelem benyújtásától esedékes. A folyósítás időtartama a kérelem benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. A megelőlegezett gyermektartásdíjat a kötelezett a Polgári Törvénykönyvben meghatározott kamattal az államnak megtéríti. A megelőlegezett gyermektartásdíjnak meg nem térült összegét adók módjára kell behajtani az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint.

Otthonteremtési támogatás

Az otthonteremtési támogatást a Gvt. 25-27. §-sa szabályozza, mely támogatásnak a célja, hogy a nevelésbe vételből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse. Az eljárás kérelemre indul, melyet a fiatal felnőtt igényelhet a jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén, a nevelésben eltöltött idő és a nagykorúság elérésekor meglévő vagyonától függő mértékben. Az otthonteremtési támogatás megállapításáról a gyámhivatal dönt. Az a fiatal felnőtt jogosult otthonteremtési támogatásra, akinek legalább hároméves időtartamú folyamatos - gondozási helyén töltött -

nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg és készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá válásakor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanhétszeresét. Az otthonteremtési támogatás iránti igényt a kérelmező nagykorúvá válását követően, de legkésőbb a 30. életévének betöltéséig nyújthatja be.

IV.5.2. A Gyvt. alapján biztosítandó személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

A Gyvt. alapján biztosítandó személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

1. gyermekjóléti szolgáltatás
2. gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, óvoda, iskolai napközis ellátás)
3. gyermekek átmeneti gondozás
4. otthont nyújtó ellátás

Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai: ¹⁴

A Villányi Családsegítőn belül a Gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységként működik. A szolgálat tevékenysége az általános szolgáltató tevékenységen túl a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzésére, és az igényeknek megfelelő önálló egyéni és csoportos programok nyújtására irányul.

A gyermekjóléti alapellátás célja, hogy a szociális munka eszközeivel hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

A Szolgálat a gyermekjóléti szolgáltatás tevékenységi körében a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében tájékoztat a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, segíti a támogatásokhoz való hozzájutást, családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást nyújt, vagy az ezekhez való hozzájutást megszervezi, támogatja, segíti, tanácsokkal látja el a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát, valamint megszervezi a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutást, hivatalos ügyek intézését segíti és szabadidős programokat szervez.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek veszélyeztetettségét észlelő és jelző rendszert működtet, a megelőzés érdekében pedig együttműködik a polgármesteri hivatallal, a szociális és egészségügyi szolgáltatókkal, oktatási intézményekkel, a gyermekjóléti szolgálattal, a pártfogó felügyelői és jogi segítségnyújtó szolgálattal, civil szervezetekkel, egyházakkal, rendőrséggel, magánszemélyekkel.

¹⁴Forrás: <http://www.villany.hu/onkormanyzat-intezmenyek>, Villányi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat 2015 évi éves beszámolója.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében családgondozással elősegíti a gyermek problémáinak rendezését, ellensúlyozza a családban jelentkező működési zavarokat, elősegíti a családi konfliktusok megoldását, szükség esetén egészségügyi, szociális, valamint hatósági beavatkozást kezdeményez, szükség esetén javaslatot készít a gyermek családjából történő kiemelésére.

Családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozással elősegíti a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtését, javítását, a szülő és gyermek közti kapcsolat helyreállítását, utógondozás biztosításával segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedését.

Az ellátások igénybevétele térítésmentes, általában önkéntes alapon működik, de törvény elrendelheti a kötelező igénybevételt, ez esetben az ellátást csak határozattal lehet megszüntetni.

Az alapellátásban részesülők száma a Villányi Családsegítő, Gyermekjóléti és Szociális Központon keresztül a 2015-ös évben 101 fő volt.

Harkány vonatkozásában a 2015-ös évben 10 fő részesült alapellátásban, 4 fő állt védelem alatt, illetve került védelembe vételbe és 18 fő részesült eseti gondozásban. Az ellátottak közül 17 fő részesült pszichológiai tanácsadásban.

Helyi jellemzők és tapasztalatok a családsegítő munkatársával készített interjú alapján:

1 fő családsegítő tartózkodik a Harkányi kirendeltségnek otthont adó Harkányi Kulturális-és Sport Központ e célra kialakított irodahelyiségében. Gyermek-és felnőtt családsegítés és a gyerekjóléti feladatok teszik ki munkaidejét.

A Villányi Családsegítő Gyermekvédelmi és Szociális Központ munkatársai által adott 2015. évi írásbeli tájékoztató anyag, valamint Györmárton Józsefné családsegítő munkatárssal 2016. 09. 01. napján készült interjú beszélgetés alapján leggyakrabban anyagi, családi életviteli problémák, gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézségek, magatartásproblémák miatt keresik fel a családsegítőket az érintett családokat, vagy fordítva, a családok őket. A megnövekedett ügyfélforgalom miatt mindenképp indokolt lenne külön gyermek és külön felnőtt családsegítő alkalmazása a Szolgáltatáson belül. Általánosságban elmondható, hogy olykor 1-1 segítő beszélgetés is segítséget jelent az irodába önként befáradó ügyfelek számára. Sajnos a megelőző tevékenységbe nem tudnak belefolylni, tekintve, hogy a legtöbb ügyfél akkor jelentkezik, amikor a „baj” már megtörtént pl.: szülők válása, gyermek-elhelyezési per, szülői felügyeleti jog körüli vita. Gyakori, hogy információhiány miatt keresik fel az irodát, ilyenkor a családsegítő felvilágosítást ad egy-egy témakör vonatkozásában, elirányítja az ügyfelet a megfelelő hivatalos szervhez, szakhatósághoz, segít írásban megfogalmazni egy-egy kérelmet. A hivatalok központosítása, a szolgáltatások elvándorlása, a rossz közlekedés miatt az emberek beszűkülnek, igény szintjüket a minimum szintre állítják be. Jövedelmük minimális, sokan a gondozottak közül közfoglalkoztatotti bérből, szociális ellátásokból, valamint a gyermekek után járó juttatásokból tartják fenn magukat. A családsegítő elmondása szerint az érintett családok általában több gyermeket nevelnek, így szűkös anyagi körülmények között élnek. Az utóbbi években általános

tendencia, hogy a környező zsáktelepülésekről beköltöznek a családok Harkány üdülőtérületi övezeti részére, ahol minimális összegért tudnak ingatlant bérelni. Az ingatlanokat lelakják, leamortizálják, nem tudják felvenni a Harkány által megkövetelt életritmust és életstílust, így hamar továbbköltöznek és minden kezdődik előről. Ez egy körforgás. Hiába hat rájuk a város fejlesztőleg, az itteni elvárt szintet nem képesek produkálni. Nem jellemző a roma származású családok betelepülése a városba. Az elhúzódnó munkanélküliség az emberek mentális és egészségi állapotát rombolja, emiatt családi konfliktusok alakulnak ki. A gyermekeknek a szülői mintát követve nincs céljuk, nem áll rendelkezésükre a megfelelő és követendő szülői minta. Már fiatalon iskolakerülők lesznek és megjelennek a különböző deviáns magatartásformák. Megállapítható, hogy az igazolatlan hiányzások, valamint a korai iskolaelhagyók nagy száma egyre fiatalabb korra tolódik, a szakiskolából az általános iskola felé, annak ellenére, hogy a legjelentősebb mulasztások a szakiskolákban figyelhetők meg. Észrevehető, hogy amióta bevezették az iskoláztatási támogatás szüneteltetését, mint szankciót, azóta időszakosan csökkent az 50 órát meghaladó iskolai hiányzások száma, ami egy pár hónapos időszak után ismét emelkedni kezdett. Sajnos megfigyelhető az az új hozzáállás is, hogy 50 vagy 30 órát „lehet” hiányozni. A tankötelezettség 16 éves életkorra való csökkentése pedig magával hozta az általános iskola be nem fejezését. A magántanulói jogviszony jelentős emelkedése volt megfigyelhető az elmúlt évben. Sokan külföldi tartózkodást jelöltek meg oknak, de egyre többször kéri magatartászavaros gyermekeknél is a magántanulói jogviszony létesítését. A családgondozások során egyre több esetben tapasztalták, hogy sok gyermek, fiatal és felnőtt küzd különböző pszichés és mentális problémákkal. Egyre sűrűbben találkoznak különböző viselkedési zavarral, magatartási problémával, depressziós tünetekkel küzdő kliensekkel. Nem ritka a gyermekek vagy családtagjaik körében előforduló suicid kísérlet sem. A Villányi Családsegítő Gyermekvédelmi és Szociális Központ ellátási területén, így Harkányban sincs állandó iskolai pszichológus. Egy fő pszichológus jár ki hetente egy alkalommal az iskola intézményébe. Az említett problémák nagy számban történő előfordulása miatt szükséges lenne főállásban foglalkoztatott pszichológus szakemberek alkalmazása. Jelenleg a családsegítő javaslata vagy szülői kérés alapján veheti igénybe a gyermek a pszichológus szakember segítségét. Általánosságban elmondható, hogy mind az óvodai, mind az iskolai pedagógusok részéről is csak a végső esetben érkezik megkeresés egy-egy gyermek vonatkozásában. A pedagógusok próbálják maguk kezelni az adott szituációkat és segítő kezet nyújtani a felmerülő problémák megoldásában. Rendszeresen érkeznek jelzések mind a gyermekek, mind a felnőttek vonatkozásában az orvostól, védőnőtől, rendőrségtől, jegyzőtől, polgármestertől. Az itt lakók gyakran próbálnak meg különböző hozzájárulásokkal és adományokkal segíteni a rászorulókon. A Szolgálat együttműködik Harkány Város Önkormányzatával, a Harkányi Német Nemzetiségi Önkormányzattal, a köznevelési intézményekkel, a Karitással és a helyben található felekezetekkel. Egymást is próbálják segíteni a Szolgálaton belül a kollegák, így heti rendszerességgel összejárnak, megbeszélik a problémás ügyeket, megelőzve így a „burn out” jelenséget. A beszélgetéseken az utóbbi időben már a pszichológus kollega is rendszeresen részt vesz, ezzel is támogatva a családsegítő dolgozóink munkáját.

Györmárton Józsefné családsegítő véleménye szerint a legtöbb probléma forrása, hogy a gyermek nem kapja meg a megfelelő és általa is igényelt gondoskodást, szeretetet a szülőtől. A mai világban sajnos nem a gyerek az első, a társadalom egy részének életvezetésére jellemző a „*Szerezd meg, használd, dobd el!*” életfilozófia.

A gyermekjóléti szolgálat 2015. évi, Harkányra vonatkozó ellátásait tartalmazó táblázat a Koncepció 3. számú mellékletét képezi.

2. Gyermek napközbeni ellátása

A Gyvt. 41. §. alapján gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátása jelenleg megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint a köznevelési törvény hatálya alá tartozó hatálya alá tartozó óvodában, iskolai napköziben.

Az Országgyűlés 2015. december 15-én elfogadta a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítását, mely 2017. január 1-jei hatályba lépéssel rendelkezik a gyermekek napközbeni ellátása – különös tekintettel a 3 éven aluli gyermekek ellátására, felügyeletére –, szabályozásának átalakításáról.

A Gyvt. módosításával 2017-től a 3 éven aluli gyermekek ellátása egy gyűjtőfogalom alá kerül, nevezetesen a bölcsődei ellátás fogalma alá, ezért az alábbiakban ezen ellátási formával foglalkozunk.

Bölcsődeiellátás:

A Gyvt. 41. §-sa alapján a bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Harkány Városában mindig is nagy igény volt a gyermekeknek bölcsődében történő elhelyezésére, ennek ellenére az elmúlt évek alatt nem került kialakításra egy ilyen funkciót ellátó intézmény.

A településen a jövőben, ha minimum negyven, három év alatti gyermek van vagy öt gyermek szülei igényli a bölcsődei ellátást, akkor a jogszabály szerint helyben meg kell oldani a bölcsődei elhelyezést.

Ez a kötelezettség feltételezhetően nagy terhet ró majd az önkormányzatra, tekintve, hogy az előzetes statisztikai adatok szerint köteles lesz az önkormányzat bölcsődét létesíteni.

Előreláthatólag majd Harkányi Óvoda épületének a III. blokkja adhat otthont a kötelező szolgáltatásnak. A III. blokkban jelenleg az 5-ös és 6-os óvodai csoport működik, amely csoportok közül 1 átköltözhethet az Óvoda új és jelenleg kihasználatlan, 2014-es évben átadott szárnyába. Az új szárny 2012 évben a Harkányi Óvoda infrastrukturális fejlesztése c. pályázat segítségével lett kialakítva. A 73,8 m² nagyságú csoportszobát jelenleg rendezvények, kiállítások alkalmával hasznosítják az új épületrészt. Tekintettel arra, hogy a pályázat kifejezetten kizárta a bölcsődei célra történő hasznosítást, ez sajnos nem opció a 2017 évtől fennálló kötelezettség teljesítésére.

Óvodai ellátás

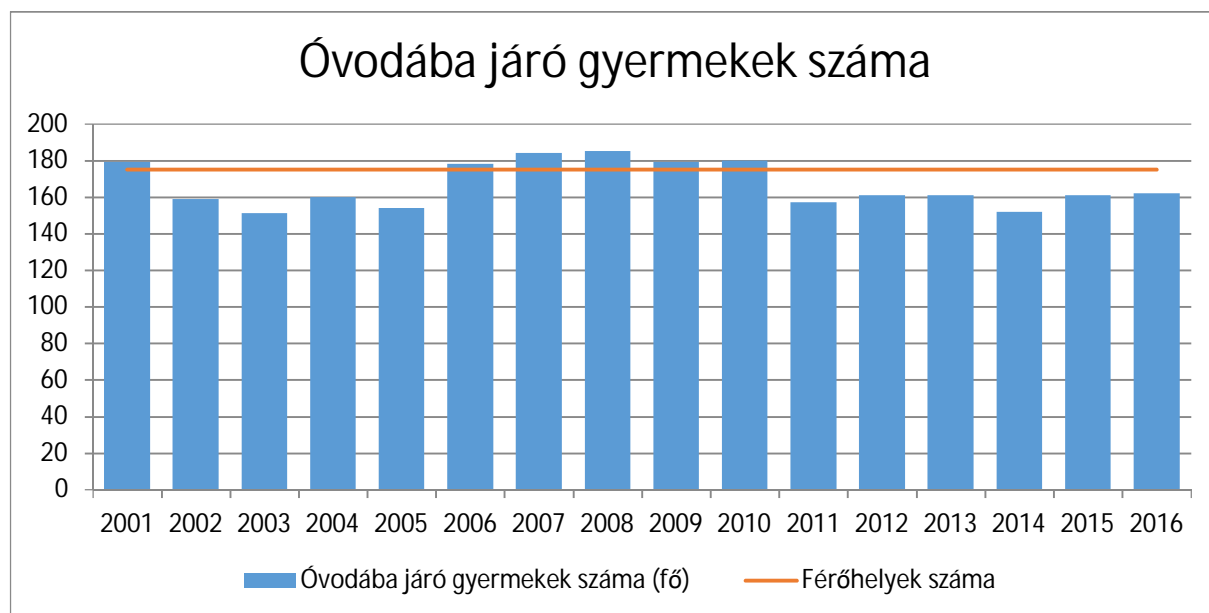
A köznevelésről szóló 2001.évi CXCV. törvény 8. §-a alapján az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A jegyző - az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó - a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, az ötödik életév betöltéséig felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

Harkány Város Önkormányzata 1991. 04. 11. napjától biztosítja a Magyar Államkincstár törzskönyvi nyilvántartása szerint a 7815 Harkány, Dankó P. u. 7/1. szám alatt a kötelező óvodai ellátást. A Harkányi Óvoda Költségvetési szerv fenntartója a Harkányi Körzeti Óvodai Társulás, amelynek 8 alapító és jelenleg is tagsági joggal rendelkező önkormányzatai Harkány Város Önkormányzatán kívül Bisse Községi Önkormányzat, Csarnóta Községi Önkormányzata, Drávacsepely Község Önkormányzata, Drávaszerdahely Községi Önkormányzat, Ipacsfa Község Önkormányzata, Márfa Községi Önkormányzat és Rádfalva Község Önkormányzata. A 2016/2017-es nevelési évben 7 csoport működik 162 óvodába járó gyermekkel, akiknek óvodai neveléséről 14 fő óvodapedagógus, 7 fő dajka és 2 fő pedagógiai asszisztens gondoskodik 1 fő vezető óvónő irányítása alatt. A gyermekek létszáma 2006-2010

évek között 180 fő körül mozgott, majd egy 20 fős csökkentést követően 2011. óta 160 fő körül mozog.

14. ábra: A Harkányi Óvodásba járó gyermekek száma Forrás: Harkányi Óvoda

A vidéki gyermekek utaztatása 1 fő pedagógiai asszisztens kíséretével történik. Az utazás Bisse és Drávacsepely esetében a Bissei illetve Drávacsepely Községi Önkormányzat saját autóbuszával, Drávaszerdahely, Ipacsfa, Csarnóta, Márfa és Rádfalva települések esetében pedig Harkány Város Önkormányzatának autóbuszával biztosított.

A 2015/2016-os nevelési évben összesen 155 gyermek volt beíratva a Harkányi Óvodába, amelyből 103 gyermek harkányi, 52 gyermek vidéki volt.

Az óvodai étkezést térítési díj nélkül vehetik igénybe a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, valamint az a gyermek, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át. A jogosultsági összeghatár a 2016. évben nettó 95.960 Ft.

Az étkezési térítési díj összege óvodások esetében 428 Ft.

25. táblázat:Étkezési térítési díjak a Harkányi Óvodában 2016-ban Forrás:Harkányi Óvoda

	ÓVODÁS GYERMEKEK SZÁMA:
100 % KEDVEZMÉNYBEN RÉSZESÜLŐK	147 fő
50 % KEDVEZMÉNYBEN RÉSZESÜLŐK	1 fő
NEM RÉSZESÜL KEDVEZMÉNYBEN	17 fő

A Harkányi Óvodában számos kötelező és a jogszabályi előírásokon túli foglalkozás biztosított a gyerekek számára. Ezeket a foglalkozásokat az Óvodában dolgozó szakképzett pedagógusok, valamint a megbízási szerződés keretében foglalkoztatott szakemberek által vehetik igénybe szülői beleegyezéssel a gyermekek.

A pedagógusok szakmai képzettségét tekintve 2 fő tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos tanár, 2 fő fejlesztő pedagógus, 2 fő gyógy testnevelő, 2 fő Sindelar felmérésre jogosító szakember, 2 fő gyógypedagógiai asszisztens, 1 fő német nemzetiségi pedagógus áll rendelkezésre.

A fent felsoroltak keretén belül biztosított a gyermeknéptánc oktatása, a tehetséggongozás, az egyéni fejlesztés, a sóterpáia, az úszásoktatás és a német nemzetiségi nevelés.

Továbbiakban lehetőség van református és katolikus hittan, angol nyelv, előző években a szerb-horvát nyelv tanulására, valamint sakk és lovaglás igénybevételére is.

A Harkányi Óvodában az 1990-es évek elejétől működik egy ún. német nemzetiségi csoport, amelynek fő célja a német kötődéssel bíró óvodás korú gyermeknek a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján a német nemzetiségi nevelésben történő részesítése. Éves szinten nagy érdeklődés van a csoportba történő bekerülésre és a csoportbeosztás során az intézményvezető igyekszik eleget tenni a szülő azon kérésének, hogy a gyermek német nemzetiségi óvodai nevelésben részesüljön.

Arra való tekintettel, hogy a Harkányi Óvodában 2016 augusztusában új intézményvezető került kinevezésre az előző vezető nyugdíjazása miatt mind a volt és mind a jelenlegi vezető óvónővel készítettünk interjút a koncepció összeállítása során. Elsőként az intézményt 1994 óta 2016 augusztusáig, azaz 22 évig vezető és immár nyugdíjas Hauptmann Ágnes egykori vezető óvónővel készült interjúban elhangzottakat taglalja a koncepció.

Hauptmann Ágnes 1979-ben kezdett el dolgozni az akkor még Harkány fő utcáján működő Harkányi Óvodában. Az intézmény 1991-ben költözött át jelenlegi helyére. Ágnes 1994-ben vette át az intézményvezetői posztot. Elmondása szerint a költözés fő oka a helyhiány volt, mivel már akkoriban is nagy igény jelentkezett a környező településekről az óvodai ellátásra. Az akkor működő 5 csoport nem tudta kiszolgálni az elvárásokat és maga az épület is mind egészségügyi, mind balesetvédelmi szempontból alkalmatlan a gyerekek számára. A

nyugdíjas vezető óvónő elmondása szerint a 90-es években nem volt jellemző, hogy ilyen nagy számban és súlyosan jelen lett volna a szociálisan hátrányos helyzet a gyerekek körében. Véleménye szerint a jelenlegi szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek családjában a kialakult életkörülmények fő oka a szülők iskolázatlanságában, a megélhetési körülményekben, a segélyekből történő létfenntartásban és a munkanélküliségben rejlik. A mozgás, hallás vagy látássérült gyermekek részére 6 éve átalakításra került az I-es blokk, amely így akadálymentesített. Nem volt még gyermek, aki kihasználta volna az átalakítás adta lehetőségeket. A bölcsődére a 90-es években még nem volt igény Harkányban, de 5 éve folyamatosan érkeznek a megkeresések a szülők részéről. Az egykori vezető óvónő szerint a jelenleg időszakos jelleggel játszóházként a Művelődési Ház mellett működő épület szintén alkalmas lenne hasonló cél kiszolgálására. Elmondása szerint megközelítőleg 10 éve fektetnek nagyobb hangsúlyt ország szerte a tanulásban akadályozott gyermekek pedagógiájára. Probléma, hogy a pedagógusok nem mindegyike rendelkezik szakirányú tudással, amely tudás birtokában nem csak a sajátos nevelési igényű gyermekeket, hanem a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekeket is támogatni és fejleszteni tudnák az óvónők. Elmondta, hogy a kezdetektől van az óvodában egy ún. gyermekvédelmi felelős, aki folyamatosan kapcsolatot tart a családsegítő, valamint a nevelési tanácsadó illetékes munkatársaival. Amennyiben az óvónő észleli egy gyermek vonatkozásában az adott problémát, de nem tudja a szülő bevonásával megoldani azt, akkor a vezető óvónővel egyeztetve jelzi a gyermekvédelmi feladatokért felelős munkatársnak azt, aki bevonja a családsegítőt vagy a nevelési tanácsadót a probléma kezelésébe. Elmondta, hogy abban az esetben is bevonásra kerül a nevelési tanácsadó a gyerek életébe, amennyiben az óvónő úgy gondolja, hogy a gyermek fejlettségére tekintettel még nem iskolaérett, azonban a szülő a gyermek kora miatt szorgalmazza annak iskolába történő beíratását. Ebben az esetben az óvónő és a szülő közti ellenkező véleményt a nevelési tanácsadó próbálja feloldani és a gyermekkel elvégzett iskolaérettségi feladatok eredményét kielemezését követően megerősíteni az óvónő vagy a szülő álláspontját.

„Mindig is figyeltünk arra, hogy a játék, a munka, a tanulás megfelelő hangsúlyt kapjon, és megfelelő arányú maradjon a gyerek életében. Az országos óvodai irányelvek szerint a játék az óvodáskorú gyermekek számára a legfontosabb, legfejlesztőbb tevékenység és egyben az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a tanulás elsődleges színtere és motivációs bázisa. Az óvodából nem iskolások mennek el, hanem olyan gyermekek, akik alkalmassá válnak az iskolai élet megkezdésére. Ezért nem az információk és ismeretek mennyiségének elsajátítása a fontos, hanem az új befogadására való hajlam, a természetes tudásvágy, a tanuláshoz szükséges készség és képesség kialakítása és fejlesztése, valamint a stabil és kiegyensúlyozott érzelmi háttér, - közeg biztosítása, a szociális magatartás kialakítása.”

Hauptmann Ágnes egykori vezető óvónő

Az egykori vezető elmondta, hogy a nevelési tanácsadó munkájában nagy hangsúlyt kap a pszichológus, aki először a szülővel, majd a szülővel és a gyermekkel közösen és szükség esetén egyedül a gyermekkel foglalkozik. Igény lenne lokális szinten is egy fő pszichológusra az Óvodában. A Harkányi Óvoda jogszabályi előírásokon felüli szolgáltatása a sószoza, amely 2002 óta áll a gyerekek rendelkezésére. Minden csoport egy héten 1-szer részt vesz egy sóterápiás foglalkozáson. Azok a gyerekek, akik asztmásak vagy más légúti problémákkal küzdenek lehetőséget kapnak arra, hogy hetente akár 2-3 alkalommal is térítésmentesen

igénybe vegyék a sósobát. A Harkányi Óvodában lévő szolgáltatások közül a só szobán kívül szintén egészségmegőrző és fejlesztő hatással bír a gyógytestnevelés, amelyet ingyenesen, kizárólag orvosi diagnózis alapján, egyéni kérésre, az Óvoda saját tornatermében fejlesztő eszközökkel végeznek az erre specializálódott óvónők. A lovaglás, az úszás és a sakk külön foglalkozás keretében biztosított. Az Óvodában hivatalosan 1 éve működik a tehetségműhely, amely két részből áll. Az egyik a néptánc, amely már a kezdetektől jelen van az intézményben, a másik pedig a kreatív kuckó, ami ábrázolás technikát takar. Tematikusan az ünnepekhez, jeles napokhoz igazítva, óvónői javaslatra vehet részt a gyermek a foglalkozásokon. A fent leírtak ismeretében Hauptmann Ágnes egykori vezető óvónő véleménye, hogy a Harkányi Óvoda maximálisan átadja azt a tudást, amit nyújtani tud.

A későbbiekben fellelhető jelen koncepcióban egy újabb interjú Hauptmann Ágnessel, tekintettel arra, hogy már 5 éve elnöke a helyben működő Patróna Egyesületnek.

A Harkányi Óvoda jelenlegi vezetője Kanizsai-Tóthné Szijártó Anikó, aki 13 éve dolgozik óvónőként és 2016. augusztus hónaptól tölti be a vezető óvónői pozíciót a Harkányi Óvodában. Az eltelt 2 hónap tapasztalatai alapján elmondta, hogy a Harkányi Óvodában egy jól összeszokott csapat dolgozik, akik maximálisan próbálják tudásuk legjavát átadni az ide járó gyermekeknek. Jelenleg 22 fő hátrányos helyzetű gyermek van az intézmény falai közt, akik közül 6 fő halmozottan hátrányos helyzetű és 4 fő van védelembe véve. Nagy számban vannak jelen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyerekek is. Ő is utalt arra, hogy 1 fő gyermekvédelmi felelős van kijelölve az óvónők közül, aki rendszeresen nyomon követi a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek életét, részt vesz a családlátogatásokon, folyamatosan kapcsolatot tart a gyermekvédelmi szakszolgálattal. A szociálisan rászoruló gyermekek többsége vidéki, Harkány környéki településről jár az intézménybe. Szükségesnek tartaná egy fő állományban foglalkoztatott pszichológus bevonását a mindennapi munkába, amely véleménye szerint nem csak az egyéni és csoportos foglalkozások keretében jelentene óriási segítséget a gyerekek számára, de a szülőknek is egy plusz szolgáltatás lenne, bizalommal fordulhatnak nevelési tanácsadásért egy szakemberhez. Tervezi a szociálisan rászoruló gyermekeket ruha és játék cserebere akciókkal támogatását. Amennyiben igény lesz rá, akkor 1-1 meghívott szakember társaságában, különböző témákra szűkítve részt vehetnének beszélgetős fórumokon a gyermekek szülei. A bölcsődei szolgáltatás vonatkozásában egy külön szervezetvezetőn keresztül támogatja annak beépítését a Harkányi Óvoda költségvetési szervbe. Véleménye szerint fizikai adottságai miatt a jelenlegi III-as blokk adhatna otthont a bölcsődének. Célja, hogy az egyes csoportokban a jelenlegi vegyes korosztályú gyerekeket korban közelítse egymáshoz, mert véleménye szerint a vegyes csoportnak több hátránya van, mint előnye. Tervezi egy nyugodt körülményeket biztosító, kényelmes, megfelelő informatikai felszereléssel bíró és adminisztratív feladatok elvégzésére alkalmas óvónői szoba kialakítását.

A Harkányi Óvodában nagy hangsúlyt fektetnek a sajátos nevelési igényű gyermekek (a továbbiakban: SNI-s gyermekek) megfelelő fejlesztésére. Ennek keretében négy fő egyéni fejlesztést végez csoporton belül és egy fő megbízási szerződés keretében foglalkozik a 8 SNI-s gyermekkel.

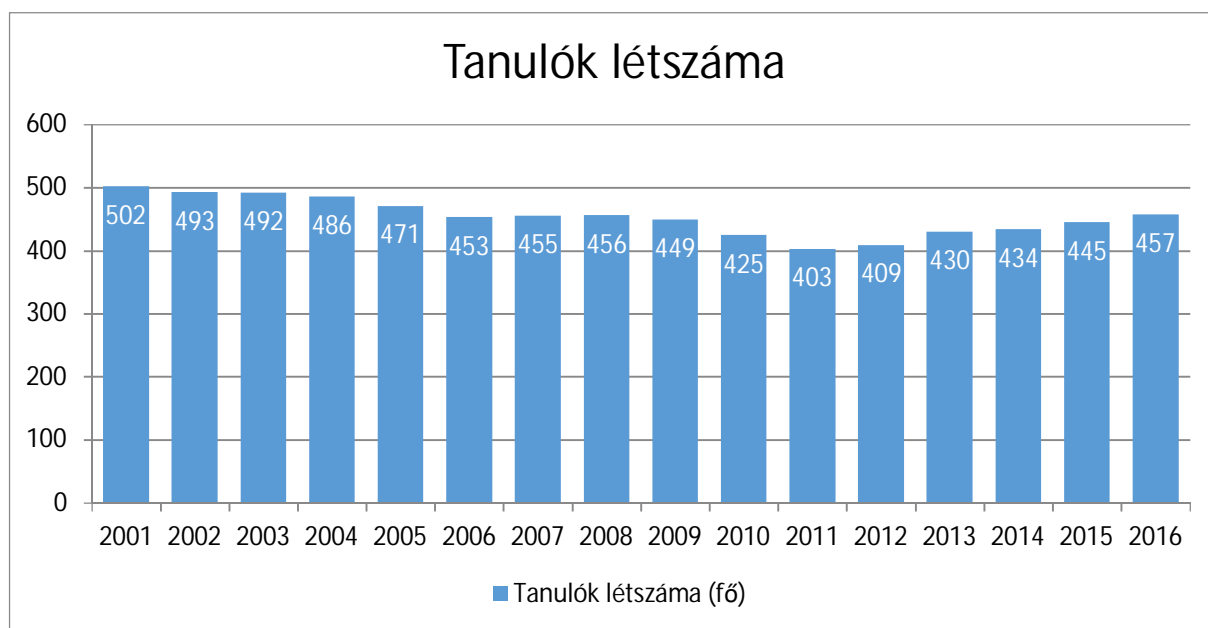
Jelen szociális szolgáltatási koncepció készítői az SNI-s gyerekek vonatkozásában interjút készítettek a Harkányi Óvodában dolgozó egyik fejlesztő pedagógussal, aki közel 20 éve dolgozik a Harkányi Óvodában és 10 éve foglalkozik fejlesztéssel. Jelenleg a saját csoportján belül 1 fő SNI-s gyermek fejlesztését végzi, aki mozgási és szellemi fogyatékkal bír. A gyermek fejlesztése egyénre szabott, speciális program szerint történik képességeinek és nem a korának megfelelően. Ez különösen fontos, hiszen az integráció miatt az SNI-s gyermek ugyanúgy a csoport része, mint a többi gyermek, de amíg a többiek a koruknak megfelelő feladatokkal találkoznak, addig az SNI-s gyermek a képességeinek megfelelővel. Hangsúlyozandó, hogy az egyéni és kimondottan az adott gyermekre tervezett foglalkozásokon túl az SNI-s gyermek a csoportos foglalkozásokban is részt vesz, biztosítva ezzel a megfelelő szocializációs készségek kialakulását és fenntartását. Megkérdezve a fejlesztő pedagógust az SNI-s gyerekek integrációjáról az a válasz érkezett, hogy magának az integrációnak vannak előnyei és hátrányai is egyaránt. Az adott gyermek számára előny, hogy a többi gyermek viselkedését utánozva, azt másolva gyorsabban fejlődik, rögzül a követendő minta. Hátrány, hogy a pedagógus figyelme megoszlik közte és a többi gyerek között, így nem jut annyi aktív fejlesztési idő rá, mint amennyi a maximálisan nyújtható lehetne. A csoportban lévő gyermekek számára egy SNI-s gyermek jelenléte szintén kétoldali, egyrészt megtanulják a tapintatot, az empátiát, másrészt lassítja a csoport munkáját. Az óvodapedagógusra plusz munkát ró. A fejlesztő pedagógus észrevétele, hogy mindenképpen szükség lenne ezek mellé a gyerekek mellé 1 fő asszisztensre, aki egész nap tudja segíteni a pedagógus munkáját, kiemelt figyelmet fordítva az SNI-s gyermek mozgáskoordinációjára. A fejlesztő pedagógus elmondta, hogy azok a gyerekek, akik olyan fokú fejlődési rendellenességben szenvednek, hogy a szakértői bizottság nem javasolja az integrálásukat, azok különböző szegregációt biztosító nevelési-és oktatási intézményekbe kerülnek, ahol biztosítva van számukra a megfelelő ellátás. A csoportban történő fejlesztő foglalkozáson kívül egy fő megbízási szerződés keretében heti 1 órában foglalkozik az SNI-s gyermekekkel. A fejlesztő pedagógus véleménye szerint ez rendkívül kevés. Úgy látja, hogy az ilyen szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek szülei nehezen fogadják el a gyermeküket és ebből kifolyólag nehezen is kérnek segítséget, holott a szülőknek a gyermek óvodába történő bekerülését megelőzően már gondoskodniuk kellene arról, hogy a gyermek megkapja a szükséges fejlesztést. Igény lenne egy korszerűen felszerelt fejlesztőszobára, amely gyerekbarát és nyugodt körülményeket teremt az egyéni fejlesztő foglalkozásokhoz.

Iskolai nevelés-oktatás keretében iskolai napközis ellátás

A köznevelési törvény 10.§-sa alapján az általános iskolában nyolc évfolyamon országosan egységes követelmények szerint alapfokú nevelés-oktatás folyik, a 27.§. (2) bekezdése alapján az általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig - vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben - gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Az általános iskola e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

Az általános iskolai nevelést-oktatást a Kitaibel Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola biztosítja Harkányban, mely 1960 óta áll jelenlegi helyén. Az iskola tanulóinak létszáma 5 éve emelkedő tendenciát mutat.

26.ábra: Tanulók létszáma a Kitaibel Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában

Forrás: Kitaibel Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A jelenlegi intézményvezető 1984.óta dolgozik a harkányi általános iskolában először tanárként, majd 1991-2006. között iskolaigazgatóként, 2006-2011. között igazgató helyettesként és tanárként, 2011-től ismét iskola igazgatóként.

Az igazgató elmondása szerint az iskolába járó gyerekekről elmondható, hogy a társadalmi háttérük borzasztó nagy különbségeket mutat. Sok a harkányi újjazdag gyermek, de sajnos még több a mélyszegénységben élő. Ők főleg a Szőlőhegyen laknak, Terehegyről járnak be, vagy a környező kistelepülésekről.

A pár éve hatályos jogi szabályozás szerint már a szülőknek kell kérni a hátrányos helyzet megállapítását, ezzel az a tapasztalat, hogy sokan nem élnek vele, mert szégyellik, vagy egyszerűen nem intézik el, így mióta ez a helyzet, statisztikailag kevesebb a hátrányos helyzetű gyermek, a valóságos tendencia szerint azonban sokkal több. Ez azért rossz, mert ezek a gyermekek nem részesülnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez és a megállapított hátrányos helyzethez kapcsolódó kedvezményekben és juttatásokban. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknél a tankönyv ellátás és az étkeztetés már alanyi jogon ingyenes, erre minden év elején a szülői értekezleten felhívjuk a figyelmet. Problémát jelent, hogy a rászoruló családok közül sok szülő nem is jár szülőire, ezért nem részesül ebben a tájékoztatásban.

A gyermekjóléti szolgálattal rendszeres kapcsolata van az iskolának, szükség esetén a jelzőrendszer részükről jól működik. A gyermekvédelmi felelősnek kinevezett pedagógus, aki sok évig ellátta ezt a feladatot, 2016-ban nyugdíjba ment, de az új felelős is megkezdte már a munkáját, ő gyámügyes háttérrel is rendelkezik, évekig a gyámhivatalban dolgozott, így nem idegen neki a terület, sok háttér információval és tapasztalattal rendelkezik.

Az iskola jelenlegi 457 tanulója közül gyermekek 40-45 %-a a környező településekből jár be. Nemcsak a körzetileg Harkányhoz tartozó településekről, hanem például Garé, Szava, Bisse, Cún településekről is. Ennek a fő oka az az iskolaigazgató véleménye szerint, hogy nem minden környező iskolában van gyógypedagógus. Ezek közül a gyerekek közül többen sajátos nevelési igényűek (SNI), akiknek szükségük van a gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus segítségére.

Az igazgató tapasztalata alapján SNI-s gyerekekről általában elmondható, hogy vagy enyhe értelmi fogyatékosak, vagy a tanulásban akadályozottak (részképesség zavarral küzdenek). Ezeknél a gyerekeknél duplázódhatnak a hátrányok, sok esetben a szülőknél is előfordulnak ezek a fajta zavarok, csak náluk abban az ő gyermekkorukban még nem mutatta ezt ki szakértői bizottság. Az ilyen családokban több gyerek születik, ami azt jelenti, hogy még kevesebb pénz, figyelem, idő jut egy gyermekre, tehát az egy főre jutó „javak” alacsonyabbak.

Az iskolában 27 szegregált SNI-s gyermek van, ők enyhe értelmi fogyatékos gyermekek, velük külön osztályban foglalkozik a két gyógypedagógus, ők az osztályfőnökök. Ebbe az osztályba betanít például egy zeneterapeuta is.

A 15 integráltan kezelt SNI-s gyermekkel a fejlesztő-logopédus-gyógypedagógus tanító foglalkozik, legalább heti 2 órában, egyéni vagy kiscsoportos foglalkozás keretében. Ők az iskolai készségek kevert zavarával, kevert specifikus fejlődési zavarral, súlyos tanulási, vagy figyelem zavarral küzdő gyermekek.

Az intézményben 36 BTM-es, azaz beilleszkedési-, tanulási-, vagy magatartási nehézséggel küzdő gyermek is van, velük is a fejlesztő pedagógusként foglalkoztatott tanító foglalkozik. A diplomás fejlesztő pedagógusokon kívül fejlesztő tanfolyamot végzett pedagógus is besegít ezekbe a foglalkozásokba.

A hátrányos helyzetű gyermekek statisztikája: A harkányi lakóhelyű gyermekek közül 36 fő részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, 9 fő hátrányos helyzetű és 10 fő halmozottan hátrányos helyzetű. A környező településről bejáró gyermekek közül 117 fő részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, 10 fő hátrányos helyzetű és 15 fő halmozottan hátrányos helyzetű.

A gyermekvédelmi felelős 10 évvel ezelőtt létrehozott egy „ingyen reggeliző gyerek” programot az iskolában, amire sajnos nagy az igény. Ez azt jelenti, hogy minden reggel vajás kenyér és tea van kitéve azon gyerekeknek, akik otthon nem kaptak reggelit, általában napi 40 gyerek veszi ezt igénybe. Az a tapasztalatunk, hogy hétfő reggel sajnos mindig többen vannak az igénybe vevők, olyan gyermek is van, aki egész hétvégén nem evett. Ezt a programot az önkormányzat finanszírozza, az utóbbi három polgármester mindegyike támogatta a fenntartását.

Úgy indult ez a kezdeményezés, hogy előfordult, hogy a gyerek kiesett a padból, vagy az iskolabusz üléséből és az orvoshoz szállítva rendkívül alacsony volt a vércukra, ami alultápláltságra utal.

Az iskola úgy veszi észre a gyerek rászorultságát, hogy a pedagógus látja, hogy az a gyerek gondozott vagy gondozatlan, van-e megfelelő felszerelése. Ezen kívül a gyermekvédelmi felelős és az osztályfőnökök rendszeresen családlátogatásokat végeznek, amennyiben szükséges a gyermekjóléti szolgálat és ritkább esetben a gyámügyi hatóság bevonásával.

A családon belüli erőszak szerencsére nem gyakori probléma, inkább a gondozatlanság, az ellátatlanság, az alultápláltság jellemző.

Az iskolának több jótékonyági szervezettel is igen jó a kapcsolata. (ilyenek a Caritas, a Harkányi Patróna Egyesület és más pécsi szervezetek) Az idei tanévkezdéskor is több száz pár tornacipőt kapott az iskola, amit a rászoruló gyermekeknek kiosztottak, sőt még más iskoláknak is tudtak belőle átadni.

A gyermekvédelmi felelősön kívül az iskolában jelen van a védőnő, a gyermekjóléti szolgálat által foglalkoztatott pszichológus, két gyógypedagógus és egy fejlesztő-logopédus-gyógypedagógus tanító.

A pszichológus heti egyszer foglalkozik azon gyermekekkel, akik a gyermekjóléti szolgálat gondozottai. Szükség esetén olyan gyermekekkel beszélget, akik bár nincsenek gyermekjóléti gondozásba véve, de valamilyen oknál fogva időszakosan erre szintén rászorulnak.

A Baranya Megyei Szakszolgálat siklói intézményével, az ún. Nevelési tanácsadóval is rendszeres kapcsolatban állunk, ők egyrészt a pszichológiai gondozásban nyújtanak segítséget, másrészt a tanulásban akadályozott tanulók fejlesztésében működnek közre.

A védőnők egyrészt elvégzik az iskola egészségügyi együttműködési megállapodás szerinti rendszeres szűrővizsgálatokat, másrészt jelzés esetén is jönnek.

Az alkohol-és drogproblémák szerencsére nem jellemzőek az iskolában. Működik a DADA program, amelybe mindig 1-1 évfolyam van bevonva. Ez lehetne több is. A rendőrség munkatársa előadásokat tart a gyermekeknek a bűnmegelőzésről, az áldozattá válásról, az internethasználat veszélyeiről. Ilyen előadás már a pedagógusok és a szülők részére is megszervezésre került.

A pedagógusok számára ezen kívül minden tanév elején elsősegély-nyújtó előadás, tűz-és munkavédelmi oktatás is van. Az ezek során szerzett információkat a pedagógusok osztályfőnöki óra keretében a gyermekeknek is átadják.

Kiss József Levente iskolaigazgató javaslatára készítettünk interjút a most már közelgő nyugdíjas éveit miatt felmentési idejét töltő Radosnainé Geosits Györgyi Mária tanárnővel, egykori iskola igazgató helyettesével és gyermek-és ifjúságvédelmi felelőssel. Elmondása szerint egész pályáján végigkísérte a gyermekvédelem témaköre, a gyermekközpontú gondolkodás. 1975-ben kezdett tanítani Nagyarsányban és már akkor is szívügyének tekintette a hátrányos gyermekeket és szüleiket. Abban az időben a tanítási órák után esti képzés keretében tanította a diákok szüleiket, akik a munka mellett próbálták megszerezni a 7. és 8. osztályos iskolai végzettségüket. 1983-ba került Harkányba és csöppent bele az itteni szociális életbe is. A gyermekvédelmi feladatkör mellett hosszú évekig csapat, majd diákönkormányzat vezető, a 90-es évek közepétől pedig iskolaigazgató helyettes is volt. Elmondta, hogy pályafutása során tapasztalta, hogy az Iskolába járó gyerekek közül sok a vidéki gyermek és sajnálatos módon közülük kerül ki a legtöbb hátrányos helyzetű diák. Az elmúlt évtizedben megsokszorozódott a hátrányos helyzetű (a továbbiakban: HH) és a halmozottan hátrányos helyzetű (a továbbiakban: HHH) gyermekek száma, melynek fő oka a szülők munkanélkülisége és iskolázatlansága. Újításként és a hátrányos helyzetű gyermekek segítéseként bevezette az ingyen reggelit azok számára, akik otthon nem kapnak reggelit. Ez egy szelet vaj, vagy zsíros kenyér és egy bögre tea formájában vehető igénybe az iskola konyháján. Évek óta működik ez a rendszer, sajnálatos tény, hogy a hétvégéket követően, azaz hétfői napokon veszik igénybe a legtöbben. A program célja, hogy ne legyen éhező gyermek az iskola falai között. A szülői értekezletek alkalmával a pedagógusok próbálják felhívni a szülők figyelmét a megfelelő étkezés szükségességére, de sajnos mégis akadnak olyan családok, ahol egész hétvégén nem kerül semmi sem az asztalra. Mint gyermekvédelmi felelős a kommunikáció megfelelő módját kiemelten fontosnak tartja. Véleménye szerint a megoldás titka a megfelelő kommunikációban rejlik, hogy a szülő és a gyermek is bizalommal forduljon első körben az osztályfőnökhöz és amennyiben indokolt és szükséges, akkor magához a gyermekvédelmi felelőshöz. Lényeges, hogy ne egyből a magasabb fórumokhoz forduljon a pedagógus, hanem első körben próbálja meg a szülővel, a gyerekkel tisztázni a helyzetet, és ha nem jut előrébb, akkor még időben „felfelé haladni”. Végző esetben fordulnak a Családsegítőhöz vagy a Gyermekvédelmi Szolgálathoz. A

legfontosabbnak a családlátogatásokat tartja, melynek alkalmával a pedagógusnak lehetősége nyílik bepillantást nyerni a gyermek és a család hétköznapijaiba. A HH-s és HHH-s gyermekeknél, amennyiben az osztályfőnök kéri, akkor a gyermekvédelmi felelős is részt vesz a családlátogatásokon. Ez is egy alkalom arra, hogy időben eloltsák a kialakulóban lévő problémát, hogy nyugodt körülmények között elbeszélgessenek a szülővel és adott helyzetben a gyermekkel is. Elmondta, hogy a heti egy alkalmas pszichológussal történő beszélgetések nem kielégítőek, szükség lenne arra, hogy nagyobb óraszámban álljon a gyerekek rendelkezésére egy megfelelő végzettségű gyermekpszichológus. Nagy segítség, hogy rendkívül jó viszonyt ápol az Iskola a Siklósi Rendőrkapitánysággal, ahonnan rendszeresen érkeznek előadást tartani az illetékesek a D.A.D.A. program keretében, valamint az internet és a Facebook használat veszélyeiről. A Facebook nem megfelelő használata napi szintű konfliktusforrás az Iskolában, így 6-7-8. osztályban több alkalommal tartanak előadást a Rendőrség munkatársai ezen témakörben. Szintén hasznos dolog az ún. „sulirendőr”, aki rendszeresen megjelenik az Iskolában, végigmegy a folyosón, elbeszélget a diákokkal. A gyermekvédelmi felelős az igazolatlan hiányzások kontrollálása érdekében napi szintű kapcsolatot tart a gyermekorvossal, valamint a környező településeken rendelő háziorvosokkal és a védőnővel. A hátrányos helyzetű tanulókat a Patróna Egyesület, a Szülői Munkaközösség és a Caritas támogatja élelmiszer-és ruhacsomagok, kirándulások finanszírozásával. Hangsúlyozta a napközi fontosságát, többek között azért, mert a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekeknek legtöbbször otthon nincsenek biztosítva a tanuláshoz szükséges életkörülmények, pl.: volt egy kislány, akiknél nem volt otthon asztal, így nem is tudta hol megírni a házi feladatát kényelmesen. A bántalmazás nem jellemző az ide járó gyerekek körében, csupán 1-2 esetben fordult elő, de nem volt nagyfokú. A speciális tagozatra jár a legtöbb HH-s és HHH-s gyermek, az SNI-sek és az intézményből kivett, nevelésbe vett gyermek. Legtöbb esetben a gyerekekkel együtt a szülők is sérültek, érzékenyek és szeretetvágyak. A Caritas és a Patróna Egyesület rendszeresen segíti a speciális osztály diákjait felajánlásokkal, kirándulásaik anyagi támogatásával. Javaslatként fogalmazta meg, hogy a napközi és a családlátogatás ne vesszen ki a divatból, valamint azt, hogy a pedagógus megfelelő kommunikációs helyzetet teremtsen a gyerekekkel és szüleikkel, azaz ne ellenségként tekintsenek rá, hanem merjenek tőle segítséget kérni.

Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Siklósi Tagintézménye:

Az iskolákban és óvodákban dolgozó gyógypedagógusok és fejlesztő pedagógusok munkáját segíti a Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, mely a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) szerint látja el munkáját feladatkörébe tartozik a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás, fejlesztő nevelés, szakértői bizottsági tevékenység, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadás, konduktív pedagógiai ellátás, gyógytestnevelés, iskola-és óvodapszichológiai ellátás, valamint a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

A Siklósi Tagintézmény megbízott vezetőjével, Moldvay Tímeával készített interjúbeszélgetés kapcsán az intézetvezető asszony elmondta, hogy 53 db település tartozik

az intézményhez, munkatársai heti szintű rendszerességgel járnak ki a környéken lévő és illetékességi területükhöz tartozó óvodákba és iskolákba.

A Pedagógiai Szakszolgálathoz tartozó feladatok közül Siklóson elérhető a nevelési tanácsadás, ezen belül a fejlesztés és a pszichológiai tanácsadás, a logopédiai ellátás, a járási szintű szakértői bizottsági tevékenység, a tehetséggondozás.

Megyei szinten van lehetőség gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre, oktatásra és gondozásra, fejlesztő nevelésre, gyógytestnevelésre, a nevelési-és oktatási intézményekben működő iskola-és óvodapszichológusok munkájának szakmai koordinálására, konduktív pedagógiai ellátásra, helyben történő továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadásra, kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozására, megyei szakértői bizottsági tevékenységre.

Fentiekből kiolvasható, hogy mind járási, mind megyei szinten megjelenik a szakértői bizottsági tevékenység. Különbség a kettő között, hogy járási szinten kizárólag a 3 éves kor feletti beilleszkedési, tanulási, nevelési problémákkal küzdő gyerekekkel foglalkozik az Intézet, ezzel szemben megyei szinten a 0-3 éves kor közötti, sajátos nevelési igényű gyerekeket diagnosztizálják. Sajnálatos, hogy a megyei szinten meglévő ellátásoknak a járási szintre történő generálása, habár jogszabály szerint megtörtént, a gyakorlatban nem valósult meg. Ennek fő oka az infrastrukturális, gépi eszközi, tárgyi felszereltség nagyfokú hiányosságában, valamint a megfelelő szakképzettséggel bíró munkaerő hiányában lehet fel. Fontos, hogy azok az ellátások működnek jól, amelyek korábban is elérhetőek voltak járási, valamint települési, intézményi szinten, ezek: fejlesztés, logopédia. Harkányba heti egy alkalommal jár ki mind az óvoda, mind az iskola épületébe 1 fő logopédus és 1 fő fejlesztő. Sajnálatos, hogy az egyes oktatási-és nevelési intézményekben nincsenek intézményi pszichológusok, így az ő koordinálásukra nincs lehetősége a Tagintézetnek. A Tagintézetben belül megvalósuló nevelési tanácsadás keretei között igénybe vehető a pszichológiai tanácsadás, azonban ez kizárólag a Tagintézmény falai közötti, mesterséges környezetben valósulhat meg. A Tagintézményben dolgozó pszichológusok nem vizsgálhatják a gyermeket az intézményi, otthoni környezetében, így a szülőnek gondoskodnia kell a gyermek utaztatásáról, amely sok esetben akadályokba ütközik.

A gyermek ötödik életévének betöltésekor a logopédus végez kötelező szűrővizsgálatot az óvodába járó gyerekek körében, melynek keretében kiszűri az egyes beszédhibákat. Ezt követően külön egyéni, valamint kis létszámú csoportos foglalkozások alkalmával fejleszti a beszédhibás gyerekeket. Az öt évesnél fiatalabb, valamint az iskoláskorúak logopédiai fejlesztése önkéntes, a szülő kérelmére történik.

Harkány vonatkozásában az elmúlt két évben az alábbi táblázat szemlélteti a logopédiai foglalkozásban részt vevő gyerekek számát:

27. táblázat: Logopédiai foglalkozásban részt vevő gyermekek száma

	Óvoda	Iskola
2015	32 fő	14 fő
2016	22 fő	0 fő
2016-ban várólistán lévők száma:	8 fő	3 fő

Forrás: Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Siklósi Tagintézményének vezetőjétől.

A fejlesztő foglalkozások igénybevételét az alábbi létszámadatok tükrözik Harkányban:

28.táblázat: Fejlesztő foglalkozáson részt vevő gyermekek száma

	Óvoda	Iskola
2015	4 fő	0 fő
2016	5 fő	0 fő

Forrás: Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Siklósi Tagintézményének vezetőjétől.

A Siklósi Tagintézmény által az egyes intézményekben megvalósított fejlesztő és logopédiai foglalkozások elmulasztása nem von maga után jogi következményeket. Ha a gyermek olyan foglalkozáson történő részvételt mulaszt el, amelyről a szakértői bizottság kötelező részvételt kimondó határozatában döntött, akkor annak súlyos következményei lehetnek, pl.: kiemelhetik a gyermeket a családból.

A 2016-os évben eddig a nevelési tanácsadás keretében a helyi Szakértői Bizottsági hatáskörbe került harkányi gyerekek száma az alábbiak szerint alakult:

29.táblázat: Helyi szakértői bizottsági hatáskörbe került harkányi gyermekek száma

	Gyermekek száma:
Nevelési-oktatási intézményen keresztül beérkezett megkeresések és szakértői bizottság által elbíráltak száma:	5 fő
Nevelési-oktatási intézményen keresztül beérkezett megkeresések és kontrollra várók száma:	4 fő
Nevelési-oktatási intézményen kívüli, szülői önkéntes megkeresés szerint:	5 fő

Forrás: Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Siklósi Tagintézményének vezetőjétől.

A Tagintézmény vezetője elmondta, hogy maga az épület alkalmatlan a fejlesztő jellegű foglalkozásokra, nincs akadálymentesítve és a felszerelés is hagy kívánni valót maga után. Véleménye szerint a jelenleg még helyi szinten nem elérhető ellátások biztosításának alapvető

feltétele egy olyan épület, amely az ide érkező gyerekeket és szüleiket a lehető legjobb és legmagasabb színvonalú ellátásban tudja részesíteni.

Gyermekek átmeneti gondozása

A Gyvt. 45.§-sa alapján a gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

A gyermekek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy bejegyzésével kell biztosítani, ha a szülő egészségi állapota, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani, vagy utógondozói ellátásban részesül.

A gyermekek átmeneti gondozásának helyén a gyermek otthontalanná vált szülője is elhelyezhető. A tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket szüleitől elválasztani csak kivételesen indokolt esetben lehet és a gyermek iskolai oktatását - lehetőség szerint - iskolaváltás nélkül kell biztosítani.

Otthont nyújtó ellátás

A Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ gyermekotthonai és lakásotthonai egy szervezeti egységet alkotnak. A szervezeti egység keretein belül a szükségleteknek megfelelően egy kétszobás különleges gyermekotthonban, egy kétszobás speciális gyermekotthonban, két különleges lakásotthonban, három, 3 éven aluli gyermekek és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló édesanyjuk számára ellátást biztosító, és hét, alapvetően normál szükségletű gyermekek elhelyezésére szolgáló, de különleges szükségletű gyermekek integrált elhelyezésére is engedéllyel rendelkező lakásotthonban kerül biztosításra a nevelésbe kerülő gyermekek teljes körű ellátása. A gyermek- és lakásotthonok befogadják a gyámhivatal által ideiglenes hatállyal elhelyezetteket és nevelésbe vett gyermekeket, illetve azokat a fiatal felnőtteket, akiknek utógondozói ellátását – a működtető hozzájárulásával – a gyámhivatal elrendelte. Biztosítják számukra az otthont nyújtó ellátást. A szervezeti egység keretein belül működő otthonok földrajzi elhelyezkedésük illetve feladat ellátási profil alapján szakmai egységeket – gyermekotthonokat alkotnak. A munkát szakmai egységek szintjén egy gyermekvédelmi ügyintéző, egy pszichológus és egy fejlesztő pedagógus segíti. A lakásotthonokban, illetve a gyermekotthonok csoportjaiban nevelők, gyermekvédelmi asszisztensek és gyermekfelügyelők végzik a gyermekek körében folyó közvetlen nevelési, illetve gondozási feladatokat.

IV.5.3. Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások

Utógondozói ellátás

Az átmeneti, vagy tartós nevelés megszűnése után a gyámhivatal legalább egy évi időtartamra elrendeli a gyermeknek, vagy a fiatal felnőttnek- feltéve ha kéri- az utógondozását. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetbe való

visszailleszkedését, önálló életének megkezdését. Amennyiben a fiatal felnőtt otthonteremtési támogatás iránt terjeszt elő kérelmet, és nem áll utógondozás alatt a gyámhivatal a támogatással kapcsolatos eljárás lefolytatása idejére az azzal való elszámolásig ismételten elrendeli a fiatal felnőtt utógondozását. Az utógondozás a határozatban megállapított határidőig, de legfeljebb a fiatal 24. életévének betöltéséig, ha felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat legfeljebb 25. éves koráig tart.

Az ellátás feltételei a fiatal létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, a nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

A gyámhivatal az utógondozói ellátást elrendelő határozatban a fiatal felnőtt számára magatartási szabályokat ír elő munkaügyi központtal való együttműködésre vonatkozóan, a nevelőszülővel szemben tanúsítandó megfelelő magatartásra való felszólítás, gyermekotthon utógondozó otthon háziarendjének betartása, a külső férőhely működtetőjével kötött megállapodásban foglaltak betartására való felhívás, utógondozóval történő együttműködési kötelezettségről.

Területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat:¹⁵

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyt.) 15. § (3) bekezdésének a)-c) pontja szerinti ellátást a Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat biztosítja, mely 2003. szeptember 1-jén, a Baranya Megyei Önkormányzat Lakásotthonok Igazgatósága és a Baranya Megyei Gyermekvédelmi Szakszolgálat összevonásával jött létre. A Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat a gyermekvédelmi szakellátás keretében biztosítja az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermek számára az otthont nyújtó ellátást, illetve a szakellátást más okból igénylő gyermek teljes körű ellátását, valamint a fiatal felnőtt utógondozói ellátását, gondoskodik továbbá a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatásról közel 900 ellátásra szoruló gyermek és fiatal felnőtt tekintetében. A Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat gyermekotthonai és lakásotthonai egy szervezeti egységet alkotnak.

A Szakszolgálat célja, hogy a családjukból ideiglenes hatállyal kiemelt, nevelésbe vett gyermekek részére biztosítva legyen az otthont nyújtó ellátás, a szakellátást más okból igénylő gyermek teljes körű ellátása, valamint a fiatal felnőtt utógondozói ellátása. Szakszolgálat gondoskodik emellett a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatásról.

A szakszolgálat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátás keretében a vonatkozó jogszabályi előírásnak megfelelően szakszolgáltatásként biztosítja a gondozási hely meghatározásával, az ideiglenes elhelyezési feladatot ellátók kijelölésével, működtetésével, az örökbefogadás szakmai előkészítésével, az ideiglenes hatállyal elhelyezett

¹⁵ Forrás: www.bmgyk.hu

és a nevelésbe vett gyermek gyámságával, a szaktanácsadással, a Gyvt.-ben előírt nyilvántartások vezetésével, a megyei bizottság működtetésével, és a támogatott közvetítői eljárással kapcsolatos feladatok ellátását.

IV.5.4. Egyéb, a szociális ellátórendszerben részt vevő helyi szereplők

Védőnői tevékenység

A szociális ellátórendszer fontos elemét képezi a védőnői tevékenység. Az egészségügyről 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.)152.§-sa alapján a helyi önkormányzat az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettségének részeként gondoskodik a tulajdonában, illetve fenntartásában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató működtetéséről.

Harkány város az önkormányzat szakfeladataként gondoskodik a védőnői ellátás működtetéséről és az Eütv. 152/A. §-nak megfelelően együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben az ezeket végző szervekkel és személyekkel, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezen tevékenységeket.

A védőnő ellátási területe jogszabályban megállapított megállapított védőnői körzetekre terjed ki, a vonatkozó jogszabályi kereteket a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet tartalmazza.

Harkányban két védőnői körzet működik, mindkettőhöz kapcsolódik külterület is, illetve az I.-es körzethez négy csatolt község tartozik: Ipacsfa, Kovácshida, Drávaszerdahely, Drávacsepely.

A feladatot két fő főállású védőnő látja el.

A koncepció készítése során az egyik feladatot ellátó védőnővel interjút készítettünk, aki 35 éve dolgozik a pályán. Az interjúban elhangzott tapasztalatokat jelen fejezetbe építettük be.

A védőnők nemcsak az ellátási területen lakcímmel rendelkező személyekkel kapcsolatosan kötelesek ellátni a feladatukat, hanem azon túlmenően - kötelesek a védőnői gondozás lehetőségét felajánlani a körzetben életvitelszerűen tartózkodó azon személynek is, akiről tudomást szereznek, és ellátása védőnői kompetenciába tartozik.

A harkányi körzetben a legtöbb szociálisan rászoruló gyermek a „víkend telepen”, illetve a Szőlőhegyen lakik. Ezek a családok általában albérletbe költöznek ide a környező kistelepülésekről. Egy részük rövid időn belül tovább is költözik, de vannak olyanok is, akik hosszú távra rendezkednek be Harkányban.

A védőnők jogszabályban meghatározott feladata rendkívül sokrétű, ezek közül az egyik legfontosabb a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban. A másik fontos terület az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása, ennek sorárgondozási terv alapján a

családlátogatás, védőnői tanácsadás, továbbá a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának, a gyermek nevelésének és szocializációjának segítése, valamint a gyermek fejlődéséhez igazodóan az egészséges életmódhoz és a megfelelő tápláláshoz szükséges ismeretek nyújtása.

A tanácsadások rendje és a családlátogatások gyakorisága jogszabály által meghatározott: várandós anyát a várandósság ideje alatt legalább 4 alkalommal, gyermekágyas anyát és az újszülöttet az intézetből hazajövetel után 48 órán belül, majd az első 6 hétben legalább hetente, a csecsemőket havonta, az 1-3 éves korú kisdedeket évente legalább 6 alkalommal, 3 éves kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a kisgyermeket évente legalább 2 alkalommal kell látogatni.

Különösen a sokgyermekes vagy egyéb okból szociálisan rászorult családoknál kiemelten fontos az egészségi vagy környezeti ok miatt veszélyeztetett csecsemők és gyermekek pszichoszomatikus fejlődésének fokozott figyelemmel kísérése és segítése.

Az utóbbi években hangsúlyossá vált a szoptatás és az anyatejes táplálás fokozott figyelemmel kísérése és ösztönzése, ezzel kapcsolatban minden évben rendezvényt is szerveznek a védőnők és oklevelet kapnak a huzamos ideig szoptató kismamák.

Fontos feladat a törvényes képviselő tájékoztatása az életkorhoz kötött - külön jogszabályban meghatározott - kötelező vizsgálatokról, védőoltásokról, valamint a jogszabály szerint védőnő által elvégzendő vizsgálatok elvégzése, mint például a testi fejlődés figyelemmel kísérése, a pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés követése, az esetleges magatartásproblémák feltárása, az érzékszervek működésének vizsgálata, a beszédfejlődés vizsgálata, és a mozgásszervek elváltozásának szűrése (lúdtalp, gerinc-elváltozások).

Amennyiben a védőnő a munkája során a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezőt észlel, haladéktalanul értesíti a háziorvost, a gyermekjóléti szolgálatot, illetve hatósági eljárást kezdeményez a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén. A veszélyeztető tényezők rendkívül sokfélék, az értesítési kötelezettség is ilyenkor különböző lehet. Olyanra is volt példa, hogy egy család nem tudott megszabadulni a gyermekek fején lévő élősködőktől, itt az ÁNTSZ segítségét kellett kérni. A szociális rászorultság persze nem mindenhol jár higiéniai és tisztasági problémákkal.

Bár a védőnők elsősorban az egészséges gyermekek fejlődését tanulják, fontos feladat az egészségi ok miatt fokozott gondozást igénylő, a krónikus beteg, fogyatékossgal élő, valamint a magatartási zavarokkal küzdő gyermek és családja életviteléhez segítségnyújtás és tanácsadás együttműködve a háziorvossal és szükség esetén más illetékes szakemberekkel. Ilyenkor általában a megfelelő szakemberhez irányítják a gondozottakat. Mozgásfejlődési zavar esetén pl. Dévény tornára, ahová nem szükséges beutaló, komolyabb problémák esetén a fejlődésneurológiára, ahová szakorvosi beutaló szükséges.

A szülők hozzáállásáról általában elmondható, hogy – kevés kivétellel- együttműködőek, megfogadják a védőnők és a szakemberek által adott tanácsokat.

Az utóbbi évek sajnálatosan erősödő tendenciája –főként a jól szituált szülők körében- a kötelező védőoltások megtagadása. Ilyen esetben a védőnőnek igazoltan három alkalommal kell írásban felszólítania a szülőt az oltás beadatására, ennek eredménytelensége esetén az

ÁNTSZ-t kell értesíteni, aki komoly egészségügyi bírság kiszabására jogosult. Ilyen esetekben a gyermeket a gyermekjóléti szolgálat általában védelembe is veszi.

A védőnők a fenntartó által biztosított tanácsadó helyiségben illetve a családlátogatások alkalmával az egyes családok otthonában zajló területi ellátáson kívül az óvodában és az oktatási intézményben is ellátják jogszabályban meghatározott feladataikat, ahol a kötelező szűrővizsgálatokon kívül rendszeresen tartanak ún. csoportos egészségfejlesztő foglalkozásokat egészséges táplálkozás, szexuális felvilágosítás, dohányzás és alkohol veszélyei témakörökben ifjúságvédő bevonásával. Az óvodai egészségnapnak is aktív résztvevői vércukor-, vérnyomás-, testsúly- és testzsír méréssel.

Egy védőnői körzetben a védőnő által ellátható nők (várandós, gyermekágyas anyák), gyermekek (újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig) és az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermekek száma összesen legfeljebb 250 fő lehet az ESzCsM rendelet 5.§-sa alapján, akikről a 7.§. szerinti egészségügyi dokumentációt kell vezetni.

Az adminisztratív kötelezettség rendkívül sokrétű, a védőnők munkájának majd háromnegyed részét kitevő feladat, mely a munkaidejükbe általában már nem fér bele, otthon kell azt elvégezniük. Többek között munkanaplóban dokumentálni kell a napi látogatásokat, a tanácsadást, minden várandósról és gyermekről törzslapot kell vezetni, a gyermekeknél újszülött kortól hétéves korig. Sok az adminisztrációs és jelentési kötelesség az oltásokkal kapcsolatban is.

30. táblázat : 2015. évben a védőnői gondozotti létszám Forrás:Védőnő

Gondozotti létszám 2015		
Gondozotti létszám	Harkány I-es körzet	Harkány II-es körzet
Családok száma	107	115
Várandósok	13	7
0-1 évesek	14	21
1-3 évesek	35	34
3-7 évesek	65	84
Ezen felül óvodások száma: 174 fő, iskolások száma 437 fő		

2016. évben a munkakörülményeket érintő számos pozitív változásról tudnak beszámolni a harkányi védőnők.

Egyrészt az Egészség ház felújításának eredményeként ma már sokkal igényesebb környezetben tudják az ellátottakat fogadni, másrészt a szolgálati kerékpár beszerzésével gyorsabban és olcsóbban tudnak városon belül közlekedni.

A munkát nagymértékben elősegíti a magzati szívhang hallgató, és a 2 pályázaton nyert laptop.

Mobiltelefont bár igényeltek és kaptak is a védőnők a 2016-os évben, de a rendkívül alacsonyan megszabott finanszírozott keret miatt már vissza is adták azt és mindketten a saját mobiltelefonjukat használják. A legnagyobb problémát az jelentette, hogy nem tudták, mikor

jár le a pár ezer forintos finanszírozott keret. A mobiltelefon használat a védőnők munkája során nélkülözhetetlen például a családlátogatásokkor a családokhoz történő bejutáskor, illetve a rossz anyagi körülmények között élő családoktól érkező segítségkérő visszahívós sms-ek kezelésekor.

31. táblázat : 2016. évben a védőnői gondozotti létszám Forrás:Védőnő

Gondozotti létszám 2016		
Gondozotti létszám	Harkány I-es körzet	Harkány II-es körzet
Családok száma	107	114
Várandósok	11	11
0-1 évesek	18	12
1-3 évesek	36	39
3-7 évesek	78	89
Ezen felül óvodások száma: 190 fő, iskolások száma 435 fő		

Nem jogszabályban szabályozott kötelező feladat, ám a védőnői munkának mégis igen fontos része a karitatív tevékenység, melynek során folyamatosan gyűjtik és juttatják el a körzetükbe tartozók által felajánlott használt gyermek és felnőtt ruhákat, játékokat, pelenkákat, babakocsikat és egyéb eszközöket az arra rászorulóknak. A vetkőző helyiségüket használják raktárként a sok felajánlott holmi tárolására, ahová mintegy ingyenes „turkálóba” jöhetnek a gondozottak a szükséges dolgokat kiválogatni.

A településen működő harkányi horvát-és német nemzetiségi önkormányzatok szociális jellegű megnyilvánulásai:

Harkány Város közigazgatási területén két helyi nemzetiségi önkormányzat működik. Mind a Harkányi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, mind a Harkányi Német Nemzetiségi Önkormányzat aktív munkát folytat a városban mind közösségi, mind szociális téren. A Harkányi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat minden évben támogatja a szociálisan rászorult, harkányi lakhelyű és horvát nyelvet tanuló gyermekeket. Ennek formája legtöbbször pénzbeli, valamint könyvjutalom jellegű, de a legjobb tanulmányi eredményt elérő gyermekeket ingyenes táboroztatási lehetőségben részesítik a horvátországi Selce településen. A Harkányi Német Nemzetiségi Önkormányzat szintén támogatja a német nemzetiségi oktatásban részesülő, harkányi lakóhelyű és szociálisan rászoruló óvodás-és iskoláskorú gyermekeket, amelynek formája pénzbeli, valamint az iskolás gyermekeknél könyvjutalom jellegű. Mindkét önkormányzat szoros kapcsolatot ápol a helyi Katolikus Plébániával és helyben működő Karitással. Karácsonykor ajándécsomagokkal és összegyűjtött élelmiszer, valamint ruha csomagokkal támogatják a harkányi és környékbeli rászorultakat.

Patróna Egyesület:

Harkány városában a 2000-es évben megalakult a Lions Klub, melyből a későbbiekben a Patróna Egyesület nőtte ki magát a 2005-ös évben. Az Egyesület jelenleg 12 főből áll, fő tevékenységi köre a jótékonykodás, azon belül Harkány és térsége kulturális és művészeti értékeinek ápolása, népművészet és hagyományörzés, kisebbségi nemzeti kultúra ápolása,

iskolarendszeren kívüli oktatás és ismeretterjesztés támogatása, gyermekek és fiatalok érdekeinek védelme, részükre segítségnyújtás mind szociális, mind egészségügyi téren, illetőleg tehetségük kibontakozásának elősegítése, támogatása, egészségmegőrző és gyógyító programok és eszközök népszerűsítése, ezen tevékenységek támogatása, lelki segítségnyújtás, és közreműködés a drog megelőzésében, családok, egészségkárosultak, időskorúak támogatása, gondozása, valamint Harkány és térsége környezetének szépítése, és védelme.

Az Egyesület minden évben tart tagtoborzást és reméli, hogy tagjainak korosztályába becsatlakozik a fiatal harkányi generáció is. Éves szinten megrendezésre kerül a Patróna bál, amelynek bevételét minden évben más célra hasznosítják. A 2015. évben megrendezésre került bál bevételéből 3 szociálisan hátrányos helyzetű, de tehetséges tanulót támogattak latin-tánc, gitár, valamint úszás szabadidős tevékenységük végzésében. Minden évben rendeznek Mikulás ünnepséget az Iskola speciális osztályában tanuló, szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek részére, ahol ajándécsomaggal, valamint az osztálykiránduláshoz nyújtott anyagi támogatással segítik az oda járó gyerekeket. Immár hagyomány, hogy a segítséget meghálálva a gyerekek minden évben a Harkányi Katolikus vagy Református Templomban megrendezése kerülő karácsonyi hangversenyen rövid műsorral köszönik meg a támogatást. A Harkányi Óvodában található sósobának a létrehozása is a Patróna Egyesületnek köszönhető, az idei évben is az Egyesület vásárolja meg a sóoldatot a helyiségbe.

Karitás¹⁶

A Magyar Karitás 2016-ban megalakulásának 85. és újjáalakulásának 25. évfordulóját is ünnepli. A Katolikus Egyház 1931-ben alapította meg hivatalos segélyszervezetét, amely összefogta és szervezte az Egyház karitatív tevékenységét. Az 1948-ban megszüntetett segélyszervezetet a rendszerváltozás után Magyar Katolikus Püspöki Kar az Egyház hivatalos segélyszervezeteként alapította meg újra, hogy az „egyház kinyújtott karjaként” segítse a nélkülözőket. 1991-ben a Fővárosi Bíróság egyházi jogi személyként jegyezte be a Karitást, amely Magyarország egyik legnagyobb karitatív szervezete lett.

A szervezet országos hálózattá bővült és intézményekkel, szociális szakemberekkel, önkéntesekkel, együttműködő partnerekkel, adományozókkal együtt 25 éve töretlenül segíti a rászorulókat.

A püspöki konferencia a Magyar Karitás nevét 2001-ben Katolikus Karitás – Caritas Hungarica-ra változtatta, ezzel is aláhúzva azt a tényt, hogy a karitás a Katolikus Egyház hivatalos segélyszervezete.

Az országos központ létrejötte után az egyházmegyékben is megszervezték a Karitás központokat, és a plébániákon sorra alakultak az önkéntes Karitás csoportok, elindult a Karitás szenvedélybetegeket segítő intézményhálózata a RÉV, majd az idők ellátását, fogyatékkal élők nappali ellátását és a megváltozott munkaképességűek szociális foglalkoztatását végző szociális intézmények is megalakultak.

Mára az országos központban, a 16 egyházmegyei karitás irodában és a 17 saját fenntartású szociális intézményben több mint 300 munkatárs koordinálja a napi feladatokat. Ma országsszerte 802 csoportban 8950 karitás önkéntes tag és a segélyakciók során további több ezer önkéntes segíti a rászorulókat.

A Karitás munkatársak és önkéntesek nyolc fő területen – idők látogatása, házi gondozása, családok anyagi, természetbeni és lelki támogatása, munkanélküliek és hajléktalanok segítése, szenvedélybetegek gondozása, fogyatékkal élők gondozása, nemzetiségi kérdések és

¹⁶Forrás: www.pecsi-caritas.hu

problémák, menekültek és bevándorlók segítése, gondozása, humanitárius katasztrófhelyzetben történő segítségnyújtás – segítik a nehéz helyzetben élőket.

A rászoruló családokért évről évre nagyszabású segélyakciókat is indít a szervezet. A Karitászt nevéhez fűződik többek között az ország minden településén megszervezett „Tartós szeretet” nagyböjti élelmiszergyűjtés és segélyakció, „Vár a nyár” gyermektáboroztatási program, a „Legyen öröm az iskolakezdés” diákokat segítő akció, vagy az „Öngondoskodó háztartások” vetőmag program, az „Egymillió csillag a szegényekért” szolidaritási és a „Tárjátok ki a szívetek” karácsonyi segélyprogram is. Az ilyen segélyakciók során több ezer nehéz sorsú családot segít évről évre a szervezet a jó szándékú adományozók segítségével.

A szervezet jelen volt a Magyarországi katasztrófák helyszínén is. Segített a kitelepítettek elhelyezésében, szociális ellátásában, az újjáépítés feladataiban, a károsultak lakhatási feltételeinek megteremtésében, házaik felújításában, ingóságaik pótlásában és nagy erővel végezte a károsult személyek és hozzátartozóik mentálhigiénés támogatását a beregi, az észak-magyarországi, dunai árvizeknél, a kolontári vörös-iszap katasztrófánál és számos településen indított segélyprogramot viharkár és kisebb földrengés esetén is.

Az önkéntesek országszerte több ezer idős és beteg ember házi gondozását látják el és kórházi betegek látogatását is több településen végzik.

A nehéz helyzetbe került családok anyagi, természetbeni és lelki támogatása is kiemelt feladat az önkéntesek számára a mindennapokban.

A plébániai csoportok mellett 11 hivatalos KaritásztPONT is várja a ruha, háztartási eszköz, ajándéktárgy adományokat és felajánlásokat, amelyeket a rászorulóknak juttatnak el.

A szervezet újralakulásával egy időben bekapcsolódott a nemzetközi karitászt hálózatba és a világ 166 országát összekapcsoló Caritas Internationalis tagja lett. E kapcsolatrendszernek köszönhetően számos alkalommal indított segélyprogramot Erdélyben, Vajdaságban és Kárpátalján a Karitászt a határon túli magyar rászorulóknak és vett részt humanitárius katasztrófák okozta humanitárius válság kezelésében számos külföldi országban.

A karitászt munkatársai segítséget nyújtottak Ruandában a polgárháború idején, Lengyelországi és Csehországi árvíznél, Srí Lankán a gyorssegélyen túl lakóházakat, kollégiumot is épített a szervezet a szökőár után, de segítséget nyújtott a Haiti földrengésnél a délszláv árvíznél és számos országban különböző humanitárius katasztrófáknál is.

A Katolikus Karitászt munkáját segíti 1991-től a szervezet alapítványa, a Karitászt Támogató Alapítvány. Ennek célja a szervezet anyagi segítése annak érdekében, hogy az szociális-karitatív feladatát eredményesebben végezhesse az arra rászorulóknak hathatós támogatása, ingyenes szolgáltatásokkal és adományok nyújtásával.

A harkányi szervezet munkájáról annak vezetőjével, Horváth Istvánnéval beszélgettünk.

A Harkányi Karitászt a Pécsi Egyházmegyéhez tartozó szervezetként több, mint 20 éve segíti Harkány és a környező kistelepülések rászoruló családait a szervezet vezetőjének elmondása alapján. Állandó tagságuk nyolc főből áll, az ünnepek előtti nagyobb adományosztásokon a szentmisei hirdetésnek köszönhetően ennél jóval több önkéntes segíti a munkát.

Fő tevékenységük a heti rendszerességgel megnyilvánuló adománygyűjtő-és osztó tevékenység, melynek keretében minden keddtől délután a katolikus templom mögötti garázsoknál található helyiségükben fogadják az adományozókat és a rászorulókat. Az adományok között ruha, bútor, egészségügyi segédeszközök, élelmiszer is megtalálható.

Karácsonykor, húsvétkor és búcsú előtt kiemelt adománygyűjtés folyik, melyről a szervezetnél vezetett, rászorulókról szóló névsoron szereplőket külön értesítik.

Gyakran kerül sor egyedi ügyekben adománygyűjtés szervezésére is, ilyen volt például az egyik környező településen fürdőszoba készíttetése egy beteg rászorulóknak, vagy egy másik esetben egy beteg kisgyermek debreceni műtétéhez az útiköltség megfinanszírozása.

A családsegítő szolgálattal állandó a kapcsolat, rajtuk keresztül jutnak el a családsegítő által is gondozásba vett rászorulókhöz az összegyűjtött adományok.

Az adományosztáson kívül számos rendezvényt is szerveznek a nagycsaládosok, rászorulóknak vagy akár a nem rászoruló érdeklődők számára is: az adventi időszakban szentmise után szeretetvendégségre várják az érdeklődőket, februárban minden évben farsangot szerveznek az óvodás- és iskoláskorú gyermekek számára, amelyen rendszeresen 180-200 gyermek vesz részt. A művelődési ház épületét ehhez az önkormányzat biztosítja, a plébánia gondoskodik a tombolán kisorsolásra kerülő könyvekről, játékokról és minden évben egy új kerékpárról. A szervezet az 50-60 gyermek üdülését szolgáló nyári hittantábor megszervezésében is döntő szerepet vállal, mely korábban a sellyei erdészházban, az utóbbi években a szalánta-németi plébánia épületében kerül megrendezésre.

IV.5.5. Szenvedélybetegség kialakulását megelőző és a függőség megszüntetését segítő programok:

A legális- és illegális pszichoaktív-szerek okozta (kémiai), és a viselkedéses függőségek egyaránt progresszív betegségnek tekinthetők. Ezek lerombolják a testi, érzelmi és szellemi, valamint a szociális jólétet szinte mindenkinél, akit rabul ejtenek.

A www.indit.hu internetes weboldal szerint hazánkban a kábítószer probléma kezelőrendszere Baranya megyében a legfejlettebb.

Alábbiakban a megyei szinten működő szenvedélybetegségekkel foglalkozó szervezetek munkáját mutatjuk be röviden:

D.A.D.A.¹⁷

A Magyar Rendőrség Biztonságra Nevelő Iskolai Programja, a **D.A.D.A.** (dohányzás, alkohol, drog, AIDS) az 1992/1993-as tanévben indult el Magyarországon az Országos Rendőrkapitányság keretein belül, gyökerei az Amerikai Egyesült Államokba nyúlnak vissza. Az egyes szavak nem véletlenül követik egymást a fent írt sorrendben. Általában a fiatalok ebben a sorrendben próbálják ki a káros szereket. A végén az AIDS szerepel, mint a szerek – főként a drog – alkalmazásának a következménye, veszélye. A program Harkány vonatkozásában már az óvodai nevelési munkában megjelenik játékos-oktató formában és az óvodát követően 8 tanéven át kíséri végig az általános iskolás tanulókat. Rendszerint a megyei- vagy helyi rendőrkapitányság egyik önkéntes alkalmazottja tart előadást havonta egyszer előre eltervezett tematika szerint, melynek keretében a gyerekek megbeszélik az általuk felhozott problémákat és vitás kérdéseket, valamint az előadó bevonja az óvodásokat, iskolásokat különféle szituációs játékokba is.

¹⁷Forrás: www.c3.hu/~droginfo/dada.html

Integrált Droghatériás Intézet Közalapítvány¹⁸ (INDIT):

Az INDIT Közalapítványt 1997-ben hozta létre a Baranya Megyei Közgyűlés, de jelenlegi funkcióját 1991. január 01. napjától látja el a Pécs, Szendrey J. u. 6. és Kazinczy u. 6. szám alatt. Komplex megoldási lehetőségeket kínál a megelőzéstől (direkt és indirekt) a konkrét kezelésen és rehabilitáción keresztül a reszocializációig, érvényesítve az ártalomcsökkentés szempontjait és a józan kultúra filozófiáját. A programokba kerülés önkéntes, kívánság esetén anonimitást biztosít. Az integrált droghatériás intézmény prevenció központ, szenvedélybetegek nappali ellátóját, droghambulanciát, droghatériás otthonokat és félutas házakat egyesít. Emellett a Közalapítvány különböző célcsoportokra szabott prevenció és ártalomcsökkentő programokat is bonyolít.

Addiktológiai Ambulancia¹⁹

Az ambulancia az INDIT Közalapítványon belül létrehozott szolgálat, mely jelenleg Pécsen a Kazinczy u. 6. szám alatt a következő területen tud segítséget nyújtani az azt igénybevevőknek: állapotfelmérés, tanácsadás/motivációs interjú, detoxifikáció, fenntartó kezelés, intenzív ambuláns terápia, elterelés, családterápia, szociális munka, delegálás, konzultáció.

TÉR²⁰

Az INDIT Közalapítvány TÉR Közösségi Szolgálat 2008 évben kezdte meg működését Pécsen a „Hősök tere és környéke” városrészen. A szegregált terület központjában, a Gorkij utcai épületben működő alacsony küszöbű ellátást főleg a telepen élők veszik igénybe, ahol a mélyszegénység, a tartós munkanélküliség mellett jelentős problémát okoz a szenvedélyszerhasználat. A program nagy hangsúlyt fektet a közösségi szociális munkára és prevencióra is. Ifjúsági projektek keretében szabadidős programokat (dob oktatás, különböző sport tevékenységek, kirándulások), klubfoglalkozásokat szervez helyi 12- 24 éves fiatalok számára. Kiemelten foglalkozik a terület antiszegregációjával, ezért számos olyan kulturális, szociálpolitikai kezdeményezésben vesz részt, amely főként a helyi közösség fejlesztése-, erősítése révén vissza kívánja állítani a környék korábbi presztízsét.

Bulisegélyszolgálat²¹

Az INDIT Közalapítvány 2000 óta folyamatosan működő megkereső programja, melynek számos pécsi, illetve a régió különböző városaiban működő szórakozóhelyre sikerült tartósan bekerülni. Évek óta állandó résztvevői a Pécsen illetve a régióban megrendezésre kerülő fesztiváloknak: Rockmaraton, PEN „Fishing on Orfű”, Dj. Fesztivál, OZORA Fesztivál és más ifjúsági rendezvények. A szórakozóhelyeken nyújtott szolgáltatások: objektív felvilágosítás a szenvedélybetegség lehetséges formáiról, szenvedélyszerekről, viselkedéses addikciókról, droghatériás, szerhasználat fázisai, krízisintervenció, ártalomcsökkentés, jogi információ.

¹⁸Forrás: www.indit.hu

¹⁹Forrás: www.indit.hu

²⁰Forrás: www.indit.hu

²¹Forrás: www.indit.hu

FÜGE prevenció program²²

A Nemzeti Drogstratégia szellemében egy komplex egészségfejlesztési és drogmegelőzési program került kidolgozásra, mely vállalja a pedagógusok, szülők és a diákok felkészítését, oktatását, készségeik fejlesztését. Azt a végső célt szolgálja, hogy a célcsoportok az ismeretátadás és készségfejlesztés révén alkalmassá váljanak olyan életvezetési stratégiák elsajátítására, amellyel felelősségteljes, dönteni tudó tagjai lehetnek a társadalomnak. Az iskolákban végzendő drogprevenció program előnyül mindenképpen felhozható, hogy intézményes keretekbe rendezi mind a veszélyeztetett korú serdülőket, illetve a velük érdemben foglalkozó pedagógusokat, valamint a szülőket. Mindez azért fontos, mert körülhatárolt keretet ad, így komplex, többgenerációs szinten közelíti meg a kérdést, kezeli a problémát.

Az INDIT Közalapítvány által 2006. november 7-én megnyitott „Füge” Deviancia Prevenció, Regionális Képzési és Koordinációs Központ egyik felvállalt programja hogy olyan, elsősorban gyakorlati ismeretekre építő továbbképzéseket szervezzen, melyek alkalmat adnak arra, hogy az addiktológiai problémákkal kapcsolatba kerülő társszakmák munkatársai között kommunikáció alakuljon ki.

Dél-Dunántúli Regionális Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (DREKEF)²³

A Dél-Dunántúli Regionális Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, azaz a DREKEF szervezet 2002. április 3-án jött létre, magába foglalva egy Fórumot, mely az elmúlt években a dél-dunántúli régióban - Pécs, Komló, Mohács, Siklós, Szekszárd, Paks, Dombóvár, Bonyhád, Kaposvár, Siófok - megalakult fórumokat és az ott helyet foglaló intézményeket tömöríti. A DREKEF fő célkitűzéseként a Baranya, Somogy és Tolna megyében működő, a drogprobléma kezelésében szerepet vállaló szociális, egészségügyi, oktatási, közigazgatási intézmények, valamint az ifjúságvédelemben érintett egyházi és civil szervezetek ernyőszervezetként való összefogásával, a helyi fórumok koordinációjával Regionális Drogstratégiát kíván kidolgozni és megvalósítani.

V. Fejlesztési irányok, javaslatok

V. 1. Bölcsődei ellátás vonatkozásában:

Probléma: Az Országgyűlés által 2015. december 15-én elfogadott, egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvény 2017. január 1-jei hatályba lépéssel módosítja a Gyvt-t és nagy mértékben átalakítja a gyermekek napközbeni ellátásának szabályait, különös tekintettel a 3 éven aluli gyermekek ellátására, felügyeletére.

A jelenlegi szabályozás szerint a 10 ezer fő feletti településeken kötelező a bölcsődei ellátás biztosítása. A jogszabályváltozás legkésőbb 2018. december 31. napjáig történő teljesítéssel új kötelezettséget ró az Önkormányzatra. A jövőben, ha minimum negyven, három év alatti gyermek él a településen, vagy legalább öt ilyen korú gyermek napközbeni felügyeletére igény jelentkezik, akkor a jogszabály szerint helyben meg kell oldani a bölcsődei elhelyezést.

²²Forrás: www.indit.hu

²³ Forrás: www.indit.hu

Javaslat: Előreláthatólag a Harkányi Óvoda épületének a III. blokkja adhat otthont a kötelező szolgáltatásnak, tekintettel arra, hogy eredetileg bölcsődei tervek szerint épült a blokk. A III. blokkban jelenleg az 5-ös és 6-os óvodai csoport működik, amely csoportok közül 1 átköltözhetne az Óvoda új és jelenleg kihasználatlan, 2014-es évben átadott szárnyba. Az új szárny megépítése 2012 évben a Harkányi Óvoda infrastrukturális fejlesztése c. pályázat keretében valósult meg. A 73,8 m² nagyságú csoportszobát jelenleg rendezvények, kiállítások alkalmával hasznosítják. Tekintettel arra, hogy a pályázat kifejezetten kizárta a bölcsődei célra történő hasznosítást, ennek a szárnynak a bölcsődei célra történő igénybevétele sajnos nem opció a 2017 évtől fennálló kötelezettség teljesítésére.

Megoldást jelenhet a „TOP-1.4.1-16 A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével” című felhívás, amelynek jelenleg, 2016. október 20. napjáig folyik a társadalmasítása. Ennek keretében a felhíváshoz kapcsolódó észrevételeket, javaslatokat a véleményezésre kialakított partnerségi fórumban várják.

A felhívás keretében az Európai Bizottság ország-specifikus ajánlásaival összhangban Magyarország továbbfejleszti a kisgyermekek számára a napközbeni elhelyezést biztosító intézmények kapacitáit és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét, melynek során a központi költségvetési szervek, az önkormányzatok, az egyházak, a nonprofit szervezetek, továbbá az önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások pályázhatnak a gyermekjóléti alapellátások közül a bölcsődei ellátási formákhoz (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde), valamint az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javításának és a szolgáltatások minőségének fejlesztésének megvalósítása érdekében.

A felhívás fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése, különösen a leghátrányosabb helyzetű térségekben lévő gyermekek minél korábbi életkorban történő megsegítése.

Az intézményes fejlesztéseken túlmenően például bölcsőde, mini bölcsőde, óvoda-bölcsőde, mint többcélú intézmény) támogatható a rugalmasabb és egyszerűbb működési feltételekkel létrehozható bölcsődei ellátási forma – családi bölcsőde – is annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, illetve településen. Az önkormányzatok maguk dönthetnek arról, hogy mely szolgáltatási formát választják feladataik ellátásához.

A felhívás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja a Terület-és Településfejlesztési Operatív Programon belül, vissza nem térítendő támogatás formájában.

V. 2. Óvodai ellátás vonatkozásában:

1. számú probléma: Napi szinten a munka hátráltatását jelenti a jelenlegi vegyes korosztályú csoportösszetétel. A jelenlegi vezető véleménye szerint a vegyes csoportnak a gyermekek ütemzerű fejlődése vonatkozásában több hátránya van, mint előnye, így mindenképpen indokoltnak tartja a korosztályok közelítését egy-egy csoport összetételében.

2.számú probléma: A jelenlegi vezető véleménye szerint szükség lenne 1 fő állandó foglalkoztatott pszichológus alkalmazására az intézményben.

3. számú probléma: Fejlesztő szoba hiánya.

Javaslat: Az 1. számú problémára megoldást jelenhet az, ha a csoport létszámának összeállításánál fokozatosan törekszik a vezető arra, hogy a korosztályban megegyező, vagy egymáshoz közel álló gyerekek pl.: a 2,5 évestől a 3,5 évesig kerüljenek egy csoportba. Egy idő után ez maga után vonná, hogy az adott csoportban nem lenne kirívó az életkor különbség a gyerekek között. A 2. számú problémára megoldást jelenthet a Fenntartó megkeresése azzal, hogy készüljön egy előzetes költségkalkuláció plusz 1 fő pszichológus munkatárs alkalmazására. A 3. számú problémára a pályázatok nyomon követése és a folyamatos pályázás, valamint egy meglévő, de funkciót nem betöltő helyiség átalakítása lehet a megoldás.

V.3. Iskolai ellátás vonatkozásában:

1. számú probléma: A gyermekvédelmi felelős és az iskolaigazgató véleménye szerint az iskolában is szükség lenne 1 fő állandó foglalkoztatott pszichológus alkalmazására.

2.számú probléma: A családlátogatás és a napközi „ne menjen ki a divatból”.

Javaslat: Az 1. számú problémára megoldást jelenthet a KLIK megkeresése azzal, hogy igény lenne egy fő pszichológus alkalmazására az iskolában. A 2. számú problémaként megfogalmazott családlátogatás alapvető fontosságú egy gyermek szociális hátterének felmérésénél, így mindenképpen indokolt az iskolaigazgató megkeresése azzal, hogy a jövőben is kötelező legyen az adott pedagógusnak az osztályába járó gyermekeknél a családlátogatás. Továbbá javasolt ennél a pontnál az útiköltség térítés és a családlátogatásnak a pedagógus óraszámába történő beszámítása. A napközis ellátásban történő részvételnél a szülő informálása jelenthetné a megoldást, miszerint a gyermeknek és a szülőnek is segítség, ha a délutáni órákban is biztosítva van gyermek számára a házi feladat elkészítéséhez és a gyakorláshoz a pedagógusi segítség.

V.4. Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Siklói Tagintézménye vonatkozásában:

1. számú probléma: Az Intézet jelenleg a Siklói Zeneiskolával közösen található egy épületben, az épületnek a 2. emeletén, Harkány is az ellátási területébe tartozik. Az akadálymentesítettség nem megoldott, a zeneiskolai tevékenység állandó jellegű zajforrás, zavarja a nyugodt körülmények közötti fejlesztési tevékenységet.

2. számú probléma: Az EMMI rendelet által előírt feladatok közül helyi szinten a szakértői bizottsági tevékenység, a logopédia és a nevelési tanácsadás, azon belül a fejlesztés és a pszichológiai tanácsadás valósul csak meg. Megyei szinten van lehetőség gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre, oktatásra és gondozásra, fejlesztő nevelésre, gyógytestnevelésre, a nevelési-és oktatási intézményekben működő iskola-és óvodapszichológusok munkájának szakmai koordinálására, konduktív pedagógiai ellátásra, helyben történő továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadásra, kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozására és a megyei szakértői bizottsági tevékenységre. A fentiekben

írt 1. számú problémával, valamint a megfelelő gépi berendezések, műszerek hiányosságával függ össze a jelenleg még helyi szinten nem elérhető, de az EMMI rendelet által kötelező feladatként előírt ellátások biztosításának hiánya.

Javaslat: Megkeresni a Baranya Megyei Kormányhivatalt a Siklói Tagintézmény épületének akadálymentesítése (lift létesítése) miatt, vagy kezdeményezni egy másik, földszinti és mozgás, látás-és halláskorlátozottak számára jól megközelíthetőség biztosítását a részükre. Szükséges lenne egy megfelelő gépekkel, műszaki felszereltséggel bíró Tagintézmény kialakítása, elősegítve így a kötelezően előírt feladatok helyi szinten történő biztosítását.

V.5. Villányi Családsegítő, Gyermekjóléti és Szociális Központ vonatkozásában:

1. számú probléma: Harkányban jelenleg 1 fő családsegítő látja el a gyermek-és a felnőtt családsegítést. Ez mind fizikailag, mind lelkileg rendkívül megterhelő.

2. számú probléma:A házigondozói rendszer átalakításával a házigondozók napi óraszámának megnövekedett. Azoknál az ellátottaknál, akik napi 3-4 órás ellátásra jogosultak egy idő után rutinszerűvé válik a gondozói munka, tartalmában nem tölti ki a gondozó az előírt időt, hiszen nem mindennap adódik ilyen hosszú időtartamban munkája az adott ellátottnál. Ha egy négy órás gondozást igénylő kiesik a rendszerből, akkor az adott házigondozót, kivéve, ha nem kerül be az ellátási körzetébe új gondozott, hat, esetleg négy órás munkaviszonyban tudja csak foglalkoztatni a Szolgálat.

3. számú probléma:Előreláthatólag a tervezett jogszabályváltozás szerint 2017. január 01. napjától kizárólag megfelelő végzettséggel rendelkező szakápolók láthatnak majd el gondozási tevékenységet. Valószínű, hogy ez fennakadásokat fog okozni a rendszer működésében, hiszen Baranya megyében nincs vagy kevés számban az elvárt szakképzettséggel bíró személy. A gondozók munkabére rendkívül alacsony, a fenntartó nem járul hozzá bérkiegészítéssel, így aki szakképzettséggel bír, az általában külföldön keres magának ápolói munkát.

Javaslat:Az 1. számú problémára megoldást jelenthet a Fenntartó megkeresése azzal a javaslattal, hogy 1 fő kisegítő vagy megfelelő szakmai végzettséggel rendelkező plusz 1 fő családsegítő kihelyezését biztosítsák Harkányban. Amennyiben a napi 8 órás foglalkoztatásra nincs lehetőség, akkor napi 4, esetleg 6 órában vagy megbízási szerződés keretében gondoskodni a családsegítő munkatárs jelenlétéről. A 2. számú problémára megoldás lehet a jogszabály módosításának kezdeményezése a bevezetett értékelőlap és az alapján megállapított napi gondozási órák tekintetében. A 3. számú probléma vonatkozásában szintén a jogszabály módosításának kezdeményezése nyújthat megoldást, tekintve, hogy nem minden gondozott igényel szakmailag képzett ápolói tevékenységet.

V.6. Harkányi Szociális Otthon vonatkozásában:

1. számú probléma: Férőhely hiány. Jelenleg 22 fő van a várólistán.

2.számú probléma: Elavult berendezés, orvosi és ápolási eszközök.

Javaslat: Az 1. számú problémára kizárólag az intézményi bővítés és azt követően az Otthon működési engedélyében a férőhelyek számának növelése jelenthet megoldást. A 2. számú problémára a fejlesztés, a tulajdonosi beruházás és esetlegesen kiírt pályázatok nyújthatnak megoldást.

V.7. Önkormányzati szociális bérlakások vonatkozásában:

1. számú probléma: Általánosságban elmondható, hogy a szociális bérlakásokra hosszú évek óta nem fordított kellő figyelmet az Önkormányzat, azok leamortizálódtak, a vezetékek, a tetőszerkezet, a nyílászárók mind felújítást igényelnek. Jelenleg a lakott ingatlanokon kívül nincs az Önkormányzatnak vészhelyzet esetén bérbe adható szociális jellegű, üres bérlakása. Ha a bérleti szerződések tárgyát képező, évek óta csak amortizációs folyamatoknak kitett ingatlanokban olyan jellegű károsodás vagy hiba következik be, melynek eredményeképpen az adott bérlő kiköltöztetése szükséges, akkor a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. tv. szerint az Önkormányzatnak elhelyezési kötelezettsége van, erre a célra megfelelő üres ingatlannal azonban az önkormányzat nem rendelkezik.

Javaslat: Megoldást jelenthet egy „forgórendszer” szerű szociális bérlakáshoz jutási struktúra kialakítása rendeleti úton, elősegítve így azt, hogy minél több szociális helyzete szerint rászoruló kérelmezőnek tudjon az Önkormányzat ideiglenesen, átmeneti jelleggel segítséget nyújtani. Javasolt egy szigorú feltételekhez kötött lakbér támogatási céllal nyújtott települési támogatás bevezetése is a szociális ellátásokat tartalmazó rendeletben, melyekkel azon volt bérlőket vagy kérelmezőket segíthetné az önkormányzat, akik bár szociális helyzetük alapján jogosultak lennének szociális úton lakáshoz jutni, ám megfelelő kapacitás hiányában az önkormányzat nem tudja azt részükre biztosítani.

V.8. Időskorúak nappali ellátása vonatkozásában

Probléma: Az önkormányzat számára kötelezően előírt ellátási formát – az idősek nappali ellátását – a város jelenleg nem biztosítja. 2016 évben a Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal informális tárgyalásokat kezdeményezett Siklós városával, hogy az általa és Matty község által társulás keretében fenntartott idősek nappali ellátásához feladatellátási szerződés megkötésével csatlakozhasson.

A tárgyalások nem jártak sikerrel, a fő ok, hogy a jelenlegi siklói intézménynek helyet biztosító épület bővítése nem megoldható. Akadályként merült fel az is, hogy a férőhely bővítés engedélyezése a jelenlegi szabályozás alapján hosszadalmas és kétes kimenetelű procedura lenne.

Javaslat: Fentiek miatt az önkormányzatnak helyben kellene megoldania az ellátás biztosítását, melyre megoldást jelenthetne a Széchenyi 2020 keretében 2016 januárjában megjelent a Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése című TOP-4.2.1-15 kódszámú pályázati felhívás.

A felhívás célja, az Szt-ben és Gyvt-ben nevesített szolgáltatások elérhetővé tétele a szolgáltatáshiányos településeken élők számára új szolgáltatások infrastruktúrájának megteremtésével, új férőhelyek kialakításával és már működő ellátások infrastrukturális fejlesztésével. A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be az intézmények fenntartói vagy az ingatlanok tulajdonosai, a benyújtási határidő első körben 2016.február 8-tól 2016. április 29-ig tartott, a pályázat 2017-ben is kiírásra kerül majd.

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete 20/2016.(I.27.) sz. önkormányzati határozatával döntött a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében megjelent, a Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése tárgyú, TOP-4.2.1-15 kódszámú felhívás előírásai alapján a „Harkány, Táncsics M. u. 5. szám alatti épületben Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése” című támogatási kérelem előkészítéséről és benyújtásáról és felkérte a Baranya Megyei Önkormányzatot a projekt tekintetében a közreműködésre.

A projekt keretében támogatható szolgáltatás a Harkány tekintetében az Szt. által kötelező feladatként előírt, de nem biztosított idők nappali ellátása is.

A projekt megvalósításának helye egy, az önkormányzat tulajdonában levő, természetben Harkány, Táncsics M. u. 5. szám alatti ingatlan lehetne, melyet 2008. évben a szociálisan rászoruló személyek életminőségének jelentős javulását eredményező intézmény működtetése céljából ajándékozott az Önkormányzatnak a Harkányi Római Katolikus Egyházközség.

A beruházás előzetesen becsült összege 40-50 millió forint, a pályázat 100 %-os támogatottságú.

Sikeres pályázat eredményeként megvalósítható lenne az idők nappali ellátásának megfelelő környezetben történő megszervezése, mely szociális szolgáltatás nyújtása az önkormányzat jogszabályból fakadó kötelezettsége, de alkalmas ingatlan hiányában évek óta nem kerül biztosításra.

V.9. Szociálpolitikai kerekasztal működtetése

Probléma: Harkányban nem működik a szociálpolitikai kerekasztal.

Az Szt. 58/B.§.(2) bekezdése alapján a 2000 fő feletti lakosságszámú települési önkormányzat vagy társulás, illetve a fővárosi önkormányzat helyi szociálpolitikai kerekasztalt hoz létre, különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére. A helyi szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart, tagjai a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

Az Szt-nek megfelelően Harkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális és gyermekjóléti ellátásokról és a szociális és gyermekjóléti igazgatásról szóló 7 /2015. (II.27.) önkormányzati rendelete 40.§-ban szabályozza is a szociálpolitikai kerekasztal létrehozását, az alábbiak szerint:

„A szociálpolitikai kerekasztal feladata a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése.

Működésének kereteit maga határozza meg azzal, hogy évente legalább egy alkalommal ülésezik.

A szociálpolitikai kerekasztal tagjai:

- a) a Jogi és Szociális Bizottság elnöke,
- b) a Jogi és Szociális Bizottság külsős tagja
- b) a Villányi Családsegítő, Gyermekjóléti és Szociális Központ által delegált személy
- c) az Igazgatási Osztály vezetője,
- d) a Harkányi Közös Önkormányzati Hivatal szociális ügyintézője
- e) Harkány Város jegyzője
- f) Kitaibel Pál Általános Iskola Igazgatója
- g) Harkányi Óvoda vezetője
- h) védőnő
- i) a területen működő civil szervezetek vezetői közül azon személyek, akiket a szociálpolitikai kerekasztal a) – h) pontban megnevezett tagjai felkérnek.”

Tekintettel arra, hogy Harkány városnak ezidáig szociális szolgáltatástervezési koncepciója sem volt, a kerekasztal sem került összehívásra koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére.

Javaslat: A törvényi és a rendeleti szabályozásnak megfelelően legalább évente egy alkalommal a Szociálpolitikai Kerekasztalt összehívni, hogy az figyelemmel tudja kísérni a Koncepcióban foglaltak teljesülését.

Harkány, 2016. október 27.

Mellékletek:

1. számú melléklet:Közfoglalkoztatottak száma Harkányban programok és évek szerint
2. számú melléklet:Szociális ellátások önkormányzati finanszírozása 2015. és 2016. években
3. számú melléklet:Gyermekjóléti ellátásban résztvevők száma ellátás típusa szerint

Jelen koncepciót Harkány Város Önkormányzata/2016.(X.27.) számú határozatával fogadta el.

Előzetes véleményezésre az Szt. 92.§.(7) bekezdés alapján megkapta:

A Harkányi Német Nemzetiségi Önkormányzat, aki/2016.(.....) számú határozatával,

A Harkányi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, aki/2016.(.....) számú határozatával elfogadta azt.

Előzetes véleményezésre megkaptam és elfogadásra javaslom:

.....

Kanizsai-Tóthné Szijártó Anikó Harkányi Óvoda intézményvezető

.....

Kiss József Levente Kitaibel Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója

A koncepciót készítették: Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző
Dr. Hohner Éva igazgatási ügyintéző

Tárgy: Piacon árusító bérlok bérleti díj
mérséklésének tárgyában benyújtott
kérelmének ismételt tárgyalása

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27. napján tartandó ülésére 7.) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- <u>Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság</u>- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	
MEGTÁRGYALTA:	Tárgyalja a 2016.10.26-i ülésén
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT <u>HATÁROZAT</u> /HATÁLYOS RENDELET:	114/2015.(V.27.) sz. határozat; 93/2014.(IX.11.) sz. határozat
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT</u> /RENDELET	határozat
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM: MELLÉKLET:	3 oldal előterjesztés
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS: Harkány Város Önkormányzatának 2016. október 27. napján tartandó rendes képviselő-testületi ülésére.

ELŐTERJESZTÉS CÍME: Piacon árusító bérlők bérleti díj mérséklésének tárgyában benyújtott kérelmének ismételt tárgyalása

ELŐTERJESZTŐ: Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző

ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Az ügy előzményei emlékeztetőül: Önkormányzatunkhoz 2015. április 13. napján kérelem érkezett a piacon árusító bérlőktől, melyben kérik, hogy Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 20%-kal mérsékelje az általuk fizetendő bérleti díj összegét.

2014. évben Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 93/2014. (IX.11.) számú határozatával az alábbi döntést hozta:

93/2014.(IX.11.) sz. Önk. határozat:

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy döntött, hogy a harkányi vásárcsarnok és vásártér azon bérlői számára ad 20 %-os bérleti díj csökkentést 2014. augusztus 1. napjától 2015. március 31. napjáig, akiknek nincs az önkormányzat felé tartozásuk, vagy aki a 2014. augusztus 1-ig fennálló tartozásukat 2014. október 31. napjáig rendezik.

Határidő: 2014. október 31.

Felelős: Polgármester

A bérleti díj tartozással nem rendelkező bérlők számára 2015. március 31. napjáig volt biztosított a kedvezmény.

A piacon árusító bérlők áprilisban benyújtott kérelme a csökkentés indoklásában kitér a gyenge forgalomra, a feketekereskedelem növekedésére, az üzlettel bírók költségeinek emelkedésére, az illemhely használati díjának emelkedésére, valamint az online pénztárgépek havi és évi felülvizsgálati díjára. A képviselő-testület 114/2015. (V.27.) sz. határozatát az alábbi tartalommal hozta meg:

114/2015.(V.27.) sz. Önkormányzati hat.

A Harkányi Piacon árusító bérlők bérleti díj mérséklése iránti kérelmének elutasításáról

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Harkányi Piacon árusító bérlők bérleti díj mérséklésére irányuló kérelmét megtárgyalta és úgy határoz, hogy a piacon árusító bérlők kérelmét

nem támogatja. A képviselő-testület azonban egyidejűleg úgy döntött, hogy a bérleti díj csökkentésére irányuló kezdeményezés kérdését 2015. szeptember 30-ig ismételten napirendre tűzi.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester

A határozat tartalmának megfelelően a napirendet ismét a képviselő-testület elé terjesztettük, mely alapján a képviselő-testület 190/2015.(X.21.) számú határozatával 2015.10.01.-2016.03.31-ig engedélyezte a 20 %-os csökkentést, ez akkor 611.703-Ft/hó bevétel kiesést jelentett az Önkormányzat számára.

2016. szeptember 30. napján a piacon árusító bérlők ismét bérleti díj mérséklés iránti kérelmet nyújtottak be, az alábbi indokokkal: csökkent a piac látogatottsága, növekedtek a kereskedők költségei a minimálbér emelkedés miatt, még nagyobb teret nyert a fekete-kereskedés.

Jelenleg a befolyt **bérleti díjak/hó** az alábbiak szerint alakulnak átlagosan (ezek a számok a befizetésektől függően havonta változnak):

- pavilon bérlet: 212 680,- Ft/hó
- szervizüzlet bérlet: 161 250,- Ft/hó
- vásári sátorhely bérlet: 2 350 180,- Ft/hó
- büfé, virág-pavilon, faház bérlet: 116 240,- Ft/hó
- **összesen: 2 840 350,- Ft/hó**

Amennyiben a Tisztelt Képviselő-testület úgy határoz, hogy a bérlők 2016 szeptemberében benyújtott kérelemnek helyt ad, az alábbiakkal szükséges számolnia:

Ezen a jogcímen befolyó bevétel 2.840.350-Ft 20%-kal csökken, azaz **2.272.280 Ft lesz**. Azaz a kérelem támogatása körülbelül **568.070-Ft/hó bevétel kiesést jelent** az Önkormányzat számára; amellyel a kérelem támogatása esetén számolni kell.

Mindenképpen javasolt a határozatba foglalni azt a kitételeket is, hogy a kedvezmény kizárólag azon bérlőket illeti meg, akik semmiféle lejárt bérleti díj tartozással illetve a piac használatával összefüggő egyéb díj-tartozással (pl. illemhely-használati díj, rezsiköltség stb.) nem rendelkeznek az önkormányzat felé.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, a mellékelt kérelmet tárgyalják meg és arról dönteni szíveskedjenek!

Határozati javaslat:

A Harkányi Piacon árusító bérlők bérleti díj mérséklése iránti kérelmének megtárgyalása

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Harkányi Piacon árusító bérlők bérleti díj mérséklésére irányuló kérelmét megtárgyalta és az alábbiak szerint határoz.

- 1.) A harkányi vásárcsarnok és vásártér azon bérlői számára ad 20 %-os/.....%-os bérleti díj csökkentést; 2016.hó napjától 2017.hó..... napjáig, akiknek nincs az önkormányzat felé bérleti díj tartozásuk illetve semmilyen más, a piac használatával összefüggő egyéb jogcímen fennálló tartozásuk (pl. illemhely-használati díj, rezsiköltség stb.).

- 2.) Az a bérlő, aki jelenleg bérleti díj vagy a piac használatával összefüggő egyéb jogcímen fennálló tartozását legkésőbb 2016.október 31. napján rendezzi, a kedvezmény igénybevételére 2016. november 1. napjától- 2017.....napjáig jogosult. A határidő jogvesztő.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester

Dr. Lázár-Bognár Bernadett
aljegyző

Tárgy:A környezet védelméről szóló
2/2004.(II.9.) sz. önkormányzati rendelet
módosítása

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27.-i ÜLÉSÉRE 8.) Napirend

ELŐTERJESZTŐ:	Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	-
MEGTÁRGYALTA:	-
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	2/2004(II.9.)
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: HATÁROZAT/ <u>RENDELET</u>	rendelet
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	minősített többség
TERJEDELEM: MELLÉKLET:	4 oldal hatásvizsgálat, rendelettervezet
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. október 27. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: A környezet védelméről szóló 2/2004.(II.9.) sz. önkormányzati rendelet módosítása

Előterjesztő: dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző

Előterjesztést készítette: dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2016. nyári nagy volumenű esőzések utáni helyzetfelmérést követően a közterület-felügyelet részéről jelzés érkezett miszerint egyes ingatlantulajdonosok nem teljesítik az ingatlanuk előtti nyílt árok, áteresz tisztántartására, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolítására vonatkozó helyi rendeletben foglalt kötelezettségüket. Felmerült a szükségessége a rendeleti szövegezés kiegészítésének is az ereszcsontra kifolyó vezetékre vonatkozóan.

Fentiekre tekintettel előkészítettük vált az ingatlan tulajdonosok (használók) kötelezettségeit szabályozó, a környezet védelméről szóló 2/2004.(II.9.) sz. önkormányzati rendelet vonatkozó szakaszának módosítását, a megszüvegezés kiegészítését, egyértelművé tételét.

A környezet védelméről szóló önkormányzati rendelet által előírt kötelezettségekhez a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 15/2003.(IX.04.) számú önkormányzati rendelet tartalmaz jogkövetkezményeket, ezért ezen rendelet érintett szakaszaiban is át kell vezetnünk a változást, ezt a soron következő képviselő-testületi ülésen tudjuk megtenni.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a rendelet módosítás tervezetét megtárgyalni és elfogadni szíveskedjék.

Hatásvizsgálat

A tervezett rendeletmódosítás társadalmi hatása: a tervezett módosítás társadalmi hatása pozitív a rendezett lakókörnyezet és városkép közösségi érdek.

A rendelet-módosítás gazdasági, költségvetési hatása: a tervezett módosítás gazdasági hatása nem számottevő.

Környezeti és egészségi következménye: a tervezett módosítással bevezetett egyértelműen megfogalmazott kötelezettségek teljesítése mind környezeti mind gazdasági érdeke a lakosságnak és az önkormányzatnak.

Adminisztratív következmények: a tervezett módosításnak adminisztratív hatása nem számottevő.

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testületének

...../2016.(.....) sz. önkormányzati rendelete

a környezet védelméről szóló

2/2004.(II.09.) önkormányzati rendeletének módosításáról

Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §. (1) bekezdés 5. és 11. pontjában, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, 33. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a környezet védelméről szóló 2/2004.(II.09.) sz. önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: Ör) az alábbiak szerint módosítja:

1.§.

Az Ör. 2.§. (1) bekezdés a) pontja az alábbiak szerint módosul:

- (1) a) „Ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ingatlan tulajdonosa (használója) köteles gondoskodni az ingatlan előtti járdaszakasz (járda hiányában 1 m széles területsáv), illetve a járdaszakasz melletti nyílt árok, autóbejáró, átereszt, valamint az ereszcsonna kifolyó, továbbá tömbtelken a külön tulajdonban álló egyes épületek gyalogos megközelítésére és körüljárására szolgáló terület tisztántartásáról, hótól-, jégtől-síkosság - mentesítéséről, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolításáról.”

2.§.

Záró rendelkezés

(1) A rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

(3) A Képviselő-testület felhatalmazza a jegyzőt az alaprendelettel történő egységes szerkezetbe foglalásra.

Fenti rendeletet a Képviselő-testület a 2016.október 27.-i képviselő-testületi ülésén tárgyalta és fogadta el.

Baksai Endre Tamás
polgármester

Dr. Markovics Boglárka
jegyző

Kihirdetve:

Harkány, 2016.....

*Dr. Markovics Boglárka
jegyző*

Tárgy: Vagyond rendezési eljárás indítása a
Munja Ker. Bt. adóügyével kapcsolatban

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27.-i ÜLÉSÉRE 9.) Napirend

ELŐTERJESZTŐ:	Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- <u>Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság</u>- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	
MEGTÁRGYALTA:	2016. október 26-i ülésén tárgyalja
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: HATÁROZAT/ <u>RENDELET</u>	
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	egyszerű többség
TERJEDELEM: MELLÉKLET:	2 oldal
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. október 27. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: Vagyonszerelési eljárás indítása a Munja Ker. Bt. adóügyével kapcsolatban

Előterjesztő: dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző

Előterjesztést készítette: dr. Lázár-Bognár Bernadett aljegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Munja Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. Harkány Város Önkormányzata felé jelentős adóhátralékkal rendelkezik, mely alapján az önkormányzat részére végrehajtási, valamint jelzálogjog is bejegyzésre került ingatlan nyilvántartásba a cég tulajdonában levő harkányi 4232 hrsz-ú ingatlan vonatkozásában.

A cégnyilvántartás adataiból megállapítást nyert, hogy a Munja Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. jogutód nélkül megszűnt, anélkül, hogy a tulajdonát képező harkányi 4232 hrsz-ú 1375 m² nagyságú, kivett lakóház, udvar, gazdasági épület megnevezésű ingatlan jogállása rendezve lett volna.

Annak érdekében, hogy önkormányzat követelése kielégítést nyerhessen, vagyonszerelési eljárást kell indítani a Pécsi Törvényszék előtt.

Az eljárás során a törvényszék kijelöl majd egy vagyonszerelési eljárást, aki az ingatlant meghirdeti és árverésen értékesíti.

Fentiek eredményeképp az önkormányzat felé fennálló adóhátralék rendezésre kerülhet.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és arról dönteni szíveskedjék.

Határozati javaslat:

A Munja Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. elleni vagyonszerelési eljárás kezdeményezéséről

1. Harkány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a Munja Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. ellen a Pécsi Törvényszéken vagyonszerelési eljárást kezdeményez a jogutód nélkül megszűnt Bt. tulajdonát képező harkányi 4232 hrsz-ú 1375 m² nagyságú, kivett lakóház, udvar, gazdasági épület megnevezésű ingatlan jogállásának rendezése és az önkormányzatnak a Bt. felé fennálló követelésének kielégítése érdekében.

2. Az önkormányzat felhatalmazza Baksai Endre Tamás polgármestert a vagyonszerelési eljárással kapcsolatos dokumentumok aláírására.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester

- 1.) Tárgy: Döntés a 2006/2015.(XII.29.)
Korm. határozattal nyújtott támogatás
lekötésének meghosszabbításáról

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

10.) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Urmankovics Ágota megbízott pénzügyi osztályvezető
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Urmankovics Ágota megbízott pénzügyi
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- <u>Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság</u>- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	
MEGTÁRGYALTA:	Tárgyalja a 2016.10.26-i ülésén
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	1. oldal előterjesztés
MELLÉKLET:	
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

Előterjesztés: Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. október 27-én tartandó ülésére

Előterjesztés címe: Fejlesztési célt szolgáló pénzeszköz lekötése

Előterjesztést készítette: Urmankovics Ágota, megbízott pénzügyi osztályvezető

Előterjesztő Urmankovics Ágota, megbízott pénzügyi osztályvezető

Tisztelt Képviselő-testület!

Harkány Város Önkormányzata a 206/2015. (XII.29.) Korm. határozatban foglaltaknak megfelelően turisztikai célra 300 millió Ft összegű, vissza nem térítendő támogatásában részesült. A támogatás összege március 5-én utalásra került. A Képviselő-testület 61/2016.(III.31.) számú döntése alapján a fejlesztési célú pénzeszköz hat hónapos futamidejű féléves kincstárjegy elnevezésű értékpapírba került lekötésre 2016.október 5-ig. Az idei évben várható felhasználás 25 000 000,- Ft. Ezen felül a közbeszerzés lebonyolítását követően 2017-ben lesz szükség további pénzügyi teljesítésre.

A várható kifizetésekre figyelemmel 175 millió forintot az Önkormányzat értékpapírszámláján 6 hónapos futamidejű, Féléves Kamatozó Kincstárjegy elnevezésű dematerializált értékpapírba javasolunk elhelyezni. A jegyzési időszak október 24-28, a kibocsátás napja november 3, pénzügyi teljesítés november 1, a kamat évi 2 %, félévre 1%.

A fennmaradó összeg értékpapírszámláról történő visszavezetése után 100 millió Ft-ot a pályázati támogatás elkülönített kezelésére nyitott 50800173-15503633 számú „Harkány város Önkormányzata, 2006/2015.(XII.29.) Komány határozatban foglalt turisztikai célú beruházás” elnevezésű alszámlához kapcsolódó betétben javasoljuk lekötni három hónapra, melyre a Számlavezető Pénzügyintézetünk egyedi megállapítású, éves 0,4% kamatot ajánlott.

Kérjük a Képviselő-testületet, hogy a fejlesztési célt szolgáló 300 millió Ft összegű pénzeszköz fentiekben részletezett lekötését Önkormányzati határozat meghozatalával támogassa.

Határozati javaslat:

.../2016.(X.27.) sz. Önkormányzati hat.:

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete elhatározza, hogy az Önkormányzat Számlavezető Pénzügyintézeténél vezetett értékpapírszámlán lévő 303 millió Ft-ból 175 millió Ft összeget, hat hónapos futamidőre Féléves Kamatozó Kincstárjegy elnevezésű értékpapírba leköti, a fennmaradó összeget az értékpapírszámláról visszavezeti az elkülönített számlára, majd 100 millió Ft-ot az 50800173-15503633 számú elkülönített alszámláról három havi egyedi (évi 0,4%-os) kamatozású betétben kívánja lekötöni.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a 175 millió Ft összegű, Féléves Kamatozó Kincstárjegy jegyzésére, valamint a betéti szerződés aláírására.

Határidő: azonnali

Felelős: polgármester

Harkány, 2015. október 24.

Tisztelettel: Urmankovics Ágota
megbízott pénzügyi osztályvezető

Tárgy: Harkány Város Önkormányzat
Vezetékes és rádiótelefonok használati
szabályzatának módosítása

Melléklet: Szabályzat módosítása

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

11.) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Dr. Markovics Boglárka jegyző
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Dr. Markovics Boglárka jegyző
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	-
MEGTÁRGYALTA:	-
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	határozat
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	1. oldal előterjesztés
MELLÉKLET:	
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS: Harkány Város Önkormányzat 2016. október 27. napján tartandó rendes képviselő-testületi ülésére

ELŐTERJESZTÉS CÍME: Harkány Város Önkormányzat Vezetékes és rádiótelefonok használati szabályzatának módosítása

ELŐTERJESZTŐ: dr. Markovics Boglárka, jegyző

ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: dr. Markovics Boglárka, jegyző, Urmankovics Ágota, mb. Pénzügyi osztályvezető

Tisztelt Képviselő-testület!

Ahogy az Önök előtt is ismert, a képviselő-testület a tavalyi évben 179/2015.(IX.17.) számú határozatával fogadta el a vezetékes és rádiótelefonok használatának szabályzatát. Az azóta eltelt időszakban bekövetkezett részben személyi, részben szervezeti (Isd. Városgazdálkodási Zrt. létrejötte) változásokra tekintettel szükséges a szabályzat eredetileg mellékleteinek – a módosítást követően: függelékeinek -alábbi tartalommal történő módosítása, az előterjesztéshez csatolt tartalom szerint.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, és az alábbi határozati javaslat elfogadására!

Határozati javaslat

A vezetékes és rádiótelefonok használatáról szóló szabályzat módosítása

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Harkány Város Önkormányzata által 179/2015.(IX.17.) számú határozatával elfogadott, „A vezetékes és rádiótelefonok használatáról szóló szabályzatának” 1/a. számú és 1/b. számú mellékleteit – módosítás után 1/a. számú és 1/b. számú függelékeit - az előterjesztés szerinti tartalommal a mai nappal módosítja úgy, hogy a módosításokat 2016. április 1. napjától alkalmazni rendeli. A képviselő-testület elrendeli a szabályzat szövegében a „melléklet” szövegrészek mindenütt „függelék” szövegrészekre történő módosítását.

Határidő: azonnal illetve 2016. április 1.

Felelős: polgármester, jegyző

Az előterjesztés melléklete: A vezetékes és rádiótelefonok használatáról szóló szabályzat módosított 1/a. és 1/b. függelékei

KIMUTATÁS
a mobiltelefon használatra jogosultságról
(szolgálati készülék)

Név	Beosztás	Mobiltelefon költségből szervezetünket terhelő összeg Ft/hó	Készülék	SIM	
			IMEI szám	hívószáma	IMEI
Dr. Markovics Boglárka	jegyző	felmerült költség 80 %-a, max. 10.000,- Ft	352318065279416	303286112	8936303414071303071F
Dr. Lázár-Bognár Bernadett	aljegyző	felmerült költség 80 %-a, max. 10.000,- Ft	352318065636854	306315162	8936303415100047365F
a készülék jelenleg nincs kiadva	pénzügyi osztályvezető	felmerült költség 80 %-a, max. 10.000,- Ft	357886040008790	305869198	8936303406030177737F

KIMUTATÁS
a mobiltelefon használatra jogosultságról
(szolgálati készülék)

Név	Beosztás	Mobiltelefon költségből szervezetünket terhelő összeg Ft/hó	Készülék	SIM	
			IMEI	hívószáma	IMEI
Baksai Endre Tamás	polgármester	felmerült költség 80%-a	353310077809768	304008575	8936303414071945582F
Remmert Ferenc	alpolgármester	felmerült költség 80%-a	353311077538902	303281181	8936303414100095359F
Éva Ferenc	közalkalmazott	felmerült költség 80%-a	353427065558668	302392621	8936303414071124717F
Kecskeméti Roland	parkolóőr	Előfizetés szerinti alapdíj	357379065202746	302694932	8936303413101528749F
Pintér László	parkolóőr	Előfizetés szerinti alapdíj	357379065203843	303329317	8936303411020133815F
a készülék jelenleg nincs kiadva	parkolóőr	Előfizetés szerinti alapdíj	357379065203900	302570915	8936303413101528731F
Haklik Szilvia	parkoló őr	Előfizetés szerinti alapdíj	357379065203942	301904036	8936303415030352455F
Jovics Gyula	parkoló őr	Előfizetés szerinti alapdíj	357379065214321	301945664	8936303415050276774F
Parkoló Iroda GSM átjelző		felmerült költség 100%-a	-	309890374	8936303412060126248F
Parkoló Iroda		felmerült költség 100%-a	863039011014564	309286936	8936303413010299978F
Krizmanics Mihály	gépjárművezető	felmerült költség 80%-a, max. 5.000,- Ft	357886040008840	302160544	8936303410091019804F
Titkárság		felmerült költség 100%-a	357886040115538	304008575	8936302601050106472F

Lukács Sándor	gépjárművezető	felmerült költség 80%-a, max. 5.000,- Ft	357886040117161	306401633	8936302603040219886F
Farkas Róbertné	élelmezésvezető	felmerült költség 80%-a, max. 5.000,- Ft	357419049999957	309783187	8936303414071069706F
Kecskeméthy Balázs	mezőőr	felmerült költség 80%-a, max. 5.000,- Ft	359573061387471	309160723	8936303415030236443F

KIMUTATÁS
a mobiltelefon használatra jogosultságról
(saját készülék)

Név	Beosztás	Mobiltelefon költségből szervezetünket terhelő összeg Ft/hó	SIM	
			hívószáma	IMEI
Albrecht Ferenc	műszaki osztályvezető	felmerült költség 80 %-a, max. 10.000,- Ft	302373555	8936303415030294590F
Csillag Dániel	informatikus	felmerült költség 80 %-a, max 3.000,- Ft	306775895	8936303413010063218F
Fischer Erzsébet	műszaki	felmerült költség 80 %-a, max 3.000,- Ft	302372146	8936304015110547518F
Urmankovics Ágota	pénzügyi főelőadó	felmerült költség 80 %-a, max 10.000,- Ft	303800050	8936302605100274149F

KIMUTATÁS
a mobiltelefon használatra jogosultságról
(saját készülék)

Név	Beosztás	Mobiltelefon költségből szervezetünket terhelő összeg Ft/hó	SIM	
			hívószáma	IMEI
Gitta Gábor	startmunka	felmerült költség 80 %-a, max. 2.700,- Ft	309286913	8936303413010299960F

Harkány Város Önkormányzat flottájába tartozó további SIM-ek, előfizetések,
ill. készülékek, amelyekkel kapcsolatos költségek teljes egészében továbbszámlázásra kerülnek.

Név	Mobiltelefon költségből szervezetünket terhelő összeg Ft/hó	Készülék IMEI	SIM	
			hívószáma	IMEI
Harkányi Turisztikai Egyesület	felmerült költség 0%-a	359763044722122	302687488	8936303414072873783F
Harkányi Turisztikai Egyesület	felmerült költség 0%-a	-	302902575	8936303415040176597F
Harkányi Turisztikai Egyesület	felmerült költség 0%-a	-	302908228	8936303415040176365F
Harkányi Turisztikai Egyesület	felmerült költség 0%-a	-	302909731	8936303415040176373F
Harkányi Turisztikai Egyesület	felmerült költség 0%-a	359763044721819	308605127	8936303412010095139F
Harkányi Turisztikai Egyesület	felmerült költség 0%-a	353268050320114	308605128	8936303415050035527F

Név	Mobiltelefon költségből szervezetünket terhelő összeg Ft/hó	Készülék IMEI	SIM	
			hívószáma	IMEI
Harkányi Városgazdálkodási ZRt.	felmerült költség 0%-a	-	302314695	8936303415040074230F
Harkányi Városgazdálkodási ZRt.	felmerült költség 0%-a		302314722	8936303415040074248F
Harkányi Városgazdálkodási ZRt.	felmerült költség 0%-a	353268050320114	303185083	8936303412020143119F
Harkányi Városgazdálkodási ZRt.	felmerült költség 0%-a		305184037	8936303413010272587F
Harkányi Városgazdálkodási ZRt.	felmerült költség 0%-a	356939055783541	306862959	8936302604070446449F
Harkányi Városgazdálkodási ZRt.	felmerült költség 0%-a		308605098	8936303415100047894F
Harkányi Városgazdálkodási ZRt.	felmerült költség 0%-a	353254059346094	309890371	8936303412060126222F

Csak készülék:

Név	Mobiltelefon költségből szervezetünket terhelő összeg Ft/hó	Készülék IMEI
Kecskeméthy Pál	nincs	358570072099476
Alsó Tamás	nincs	012538001393029

Tárgy: Feladat-ellátási szerződés jóváhagyása a Harkány 1. számú felnőtt háziorvosi praxisra vonatkozóan

Melléklet: Feladat ellátási szerződés tervezet

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

12.) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Dr. Markovics Boglárka jegyző
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Dr. Markovics Boglárka jegyző
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	-
MEGTÁRGYALTA:	-
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	határozat
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	3. oldal előterjesztés
MELLÉKLET:	Feladat-ellátási szerződés tervezet
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS: Harkány Város Önkormányzat 2016. október 27.napján tartandó rendesképviselő-testületi ülésére

ELŐTERJESZTÉS CÍME: Feladat-ellátási szerződés jóváhagyása a Harkány 1. számú felnőtt háziorvosi praxisra vonatkozóan

ELŐTERJESZTŐ: Dr. Markovics Boglárka jegyző

ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Dr. Markovics Boglárka, jegyző

Mellékletek: Feladat-ellátási szerződés tervezete

Tisztelt Képviselő-testület!

Ahogy az Önök előtt már ismert, a Harkány 1. számú felnőtt háziorvosi körzet tekintetében Harkány Város Önkormányzatának a Gyógy-Man Bt. (7815 Harkány, Körösi Cs. S. u. 43.) szám alatti székhelyű egészségügyi szolgáltatóval és dr. Manzini Tibor személyes ellátásra kötelezett, praxisjoggal rendelkező orvossal van feladat-ellátási szerződése. A körzethez tartoznak még Drávaszerdahely, Drávacsepely, Kovácshida és Ipacsfa községek is.

Dr. Manzini Tibor 2016. október 10-én e-mailen küldött tájékoztatást arról, hogy a doktor úr a praxisjogot értékesíteni kívánja, amelyre vonatkozóan adásvételi előszerződést kötöttek a praxisjogot megszerezni kívánó orvossal Dr. Ivánfi Judittal.

A képviselő-testület felhatalmazta Harkány város polgármesterét arra, hogy a praxist megszerezni kívánó orvos részére szándéknyilatkozatot írjon alá. A szándéknyilatkozat arról szólt, hogy az önkormányzat a Dr. Ivánfi Judit háziorvos személyes közreműködésével működő egészségügyi szolgáltatóval legalább öt éves időtartamra feladat-ellátási szerződést köt.

Mivel a praxis átvételére 2017. január 1. napjával kerülne sor, annak finanszírozására az új szolgáltatónak legkésőbb 2016. november 30. napjáig szerződést kell kötnie, és még ezelőtt meg kell szereznie a működési engedélyt, mert ez előfeltétele a finanszírozási szerződés megkötésének.

A fentiekre tekintettel, bár a feladat-ellátási szerződés csak 2017. január 1. napjától lépne hatályba, már most szükség van annak megtárgyalására és tartalmának jóváhagyására.

Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény 2/B.§ a feladat-ellátási szerződés megkötéséről és tartalmáról az alábbiak szerint rendelkezik:

2/B. §²³(1)²⁴ *A praxisjoggal rendelkező háziorvos és az adott praxisjoggal érintett települési önkormányzat közötti **feladat-ellátási szerződés** (a továbbiakban: feladat-ellátási szerződés) **kötelezően tartalmazza legalább az alábbi tartalmi elemeket:***

- a) a felek megnevezése, a személyes ellátásra kötelezett orvos megnevezésével,*
- b) a praxisjoggal érintett körzet meghatározása,*
- c) a felek kötelezettségeinek meghatározása, ideértve a települési önkormányzatnak a fenntartáshoz történő hozzájárulására vonatkozó szabályokat,*

d)²⁵ a rendelési idő meghatározása, azzal, hogy az adott településen működő, praxisjoggal rendelkező háziorvosok kötelesek rendelési idejüket összehangoltan kialakítani,

e) az ügyeletben történő részvételre vonatkozó rendelkezések,

f) a helyettesítésre vonatkozó rendelkezések,

g) az ellátás nyújtásában részt vevő egészségügyi szakdolgozókra vonatkozó rendelkezések,

h) a szerződés időtartama,

i) a felmondásra vonatkozó rendelkezések,

j) a kártérítésre, kártalanításra vonatkozó rendelkezések.

(1a)²⁶ Az (1) bekezdés c) pontja szerinti fenntartási kötelezettség körében a települési önkormányzat köteles gondoskodni

a) az egészségügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott rendelő (a továbbiakban: rendelő) praxisjoggal rendelkező háziorvos részére történő térítésmentes használatba adásáról,

b) – amennyiben a rendelő nem a háziorvos vagy a háziorvosi szolgáltató tulajdonában van – a rendelő külső homlokzati részei karbantartásáról, felújításáról, valamint a falakban elhelyezkedő vezetékek és a központi fűtésrendszer teljes vagy részleges cseréjével járó munkák elvégzéséről.

(2) A feladat-ellátási szerződés legrövidebb időtartama 5 év.

(3) A települési önkormányzat a feladat-ellátási szerződést – indoklással – felmondja, ha

a) a háziorvos a feladat-ellátási szerződésben vállalt kötelezettségeit írásbeli felszólítás ellenére sem teljesíti, vagy folytatólagosan megszegi a jogszabályban foglalt működésre vonatkozó előírásokat,

b) a háziorvos önálló egészségügyi tevékenység végzésére való jogosultságát bármely okból elveszti.

(4) A feladat-ellátási szerződésben hat hónapnál rövidebb felmondási idő nem határozható meg.

(5) A körzetmódosítás miatt bekövetkezett, a háziorvost ért kár esetén a települési önkormányzat kártalanítási kötelezettséggel tartozik, amelynek megállapításánál figyelembe kell venni a háziorvosi szolgáltató által a finanszírozása keretében kapott egy éves összeget.

(6) A feladat-ellátási szerződést a feladatot ellátó háziorvosi szolgáltató is megkötheti.

(7) A közalkalmazotti jogviszonyban álló, praxisjoggal rendelkező háziorvos esetében az (1) bekezdésben foglaltakat – a közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó szabályokkal összhangban – megfelelően alkalmazni kell.

(8)²⁷ A feladat-ellátási szerződés megkötésekor felmerülő vitás kérdések rendezésében a praxisjog engedélyezésére jogosult egészségügyi államigazgatási szerv – a felek által meghatározott kérdések eldöntésében – segítséget nyújt. ”

A feladat-ellátási szerződést a 313/2011.(XII.23.) Kormányrendelet 4.§ (7) bekezdése alapján a Korm.rendelet 1. melléklet szerinti formanyomtatvány alapján kell megkötni:

1. melléklet a 313/2011. (XII. 23.) Korm. rendelethez¹⁹

FELADAT-ELLÁTÁSI SZERZŐDÉS

PRAXISJOG ALAPJÁN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGRE

1. Felek megnevezése (a személyes ellátásra kötelezett orvos megnevezésével):

2. A praxisjoggal érintett körzet meghatározása:

3. A praxisjoggal rendelkező háziorvos kötelezettségei:

4. A települési önkormányzat kötelezettségei (ideértve a fenntartáshoz történő hozzájárulásra vonatkozó szabályokat is):

5. A háziorvos rendelési idejének meghatározása:

6. A háziorvos ügyeletben történő részvételére vonatkozó rendelkezések:

7. A házi orvos helyettesítésére vonatkozó rendelkezések:
8. Az ellátás nyújtásában részt vevő egészségügyi szakdolgozók megnevezése, a rájuk vonatkozó rendelkezések:
9. A feladat-ellátási szerződés időtartama:
10. A feladat-ellátási szerződés felmondására vonatkozó rendelkezések:
11. A házi orvost a körzetmódosítás következtében ért kár esetére a települési önkormányzat kártalanítási kötelezettsége:
12. Egyéb, kártérítésre, kártalanításra vonatkozó előírások:
13. Egyéb előírások:
14. Dátum; a felek (cégszerű) aláírása

Mindezekre figyelemmel egyeztetéseket folytattunk le Dr. Ivánfi Judittal, a praxist megszerző házi orvossal, ahol Manzini doktor Úr és a másik két doktornő hatályban lévő szerződésének szövegét alapul véve konszenzusra jutottunk a megkötendő megállapodást illetően. A feladat-ellátási szerződés tervezetét az előterjesztéshez csatoltam.

Ezen felül a képviselő-testületnek ahhoz is hozzá kell járulnia, hogy az új egészségügyi szolgáltató a körzethez tartozó rendelőt fióktelepként a cégnyilvántartásba bejelentse.

A feladat-ellátási szerződés tárgyában természetesen a körzethez tartozó többi önkormányzatnak is döntést kell hoznia.

A fentiekre tekintettel kérem az előterjesztés megtárgyalását és az alábbi határozati javaslat elfogadását!

Határozati javaslat

Feladat-ellátási szerződés jóváhagyása a Harkány 1. számú házi orvosi körzet vonatkozásában

- 1.) Harkány Város Önkormányzatának képviselő-testülete úgy határoz, hogy a Harkány, 1. számú felnőtt házi orvosi körzetre vonatkozóan Dr. Ivánfi Judit (szül. Ivánfi Judit, 1977.04.09. an: Görgey Judit, 7761 Kozármisleny, Rózsa u. 28. szám alatti lakos) személyes közreműködésével működő egészségügyi szolgáltatóval a MEDI-TÓTH Egészségügyi és Szolgáltató Kft.-vel (székhelye: 7757 Babarc, Béke u. 48.) az előterjesztés szerinti tartalommal feladat-ellátási szerződést köt, és a szolgáltató működési engedélyének megszerzéséhez valamint a praxisra vonatkozó finanszírozási szerződés megkötéséhez hozzájárul.
- 2.) A képviselő-testület hozzájárul ahhoz, hogy az egészségügyi szolgáltató az önkormányzat tulajdonát képező Egészségház 1. számú felnőtt házi orvosi körzethez tartozó rendelőjét, a 7815 Harkány,.....szám alatti ingatlanfióktelepként használhassa és ennek tényét a cégnyilvántartásba bejelentse.
- 3.) A képviselő-testület egyidejűleg felhatalmazza a polgármestert a feladat-ellátási szerződés illetve a praxisváltáshoz esetlegesen szükséges egyéb dokumentumok aláírására.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

FELADATELLÁTÁSI SZERZŐDÉS

háziiorvosi körzet, háziiorvosi alapellátására

amely létrejött egyrészről **Harkány Város Önkormányzat** (7815 Harkány, Petőfi Sándor utca 2-4, képv.: Baksai Endre Tamás polgármester), **Drávaszerdahely Község Önkormányzat** (7847 Drávaszerdahely, Kossuth Lajos utca 17., képv.: Alpár György Zoltán polgármester), **Ipacsfa Község Önkormányzat** (7847 Ipacsfa, Petőfi utca 16. képv.: Pancsa Ferenc polgármester), **Drávacsepely Község Önkormányzat** (7846 Drávacsepely, Dózsa utca 2., képv.: Bónis Gyuláné polgármester), **Kovácskida Község Önkormányzat** (7847 Kovácskida, Fő utca 13., képv.: Küzdő-Ábrahám Edit polgármester) - a továbbiakban: **önkormányzatok** -

másrészről a **MEDI-TÓTH Egészségügyi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság** (székhelye: 7757 Babarc, Béke utca 48, cg. 02-09070032, adószáma: 13479196-1-02, képv.: Dr. Ivánfi Judit ügyvezető) - a továbbiakban: **egészségügyi szolgáltató** -

harmadrészről a **Dr. Ivánfi Judit** (születési hely, idő: Szekszárd, 1977. április 9., anyja neve: Görgey Judit, adóazonosító jele: 8402753728, orvosi pecsét száma: 60789) 7761 Kozármisleny, Rózsa utca 28. szám alatti lakos - a továbbiakban: **praxisjogosult, személyes ellátásra kötelezett** - között az alulírott napon és helyen az alábbi feltételek szerint:

PREAMBULUM

- 1.) Szerződő felek rögzítik, hogy Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 13. § (1) bekezdése és az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII törvény 5. § (1) bekezdése szerint, az önkormányzat kötelező feladata a lakosság egészségügyi alapellátása.

Szerződő felek rögzítik, hogy az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény – Eütv. – 88. § (1) bekezdése szerint a beteg részére biztosítani kell, hogy folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön. Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII törvény 5. §-a értelmében, a települési önkormányzatok az alapellátás körében többek között gondoskodnak a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról és az ahhoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról.

Az Eütv. 93. § (1) bekezdése szerint az ügyeleti rendszer a napi munkarenden kívül – napi 8 órás munkaidő - bekövetkező sürgősségi esetekben biztosítja az ellátás folyamatos igénybevételének lehetőségét.

Szerződő felek rögzítik, hogy az önkormányzat a lakosság egészségügyi alapellátásáról való gondoskodása körében kijelöli az ellátás körzeteit, határait és gondoskodik a körzet lakosait ellátó háziiorvosi szolgálat és ügyeleti rendszer működtetéséről, illetve működőképességének fenntartásáról.

- 2.) Szerződő felek rögzítik, hogy az önkormányzat rendeletében meghatározott háziiorvosi körzethez, meghatározott személyeket érintő, személyhez fűződő, vagyoni értékű, ingyenesen vagy visszatérően elidegeníthető és folytatható jogosultság, ún. praxisjog tapad, mely praxisjog értékének megőrzéséhez, valamennyi szerződő félnek kifejezett érdeke fűződik.

Szerződő felek rögzítik, hogy a praxisjogra tekintettel, a háziiorvosi alapellátást területi ellátási kötelezettséggel az adott háziiorvosi körzetben kizárólag az végezheti, aki az adott háziiorvosi körzet praxisjogával rendelkezik, mely alapján az önkormányzat és a praxisjogosult között szerződéskötési kényszer áll fent azzal, hogy az ellátásra vonatkozó ún. „feladat-ellátási” szerződést, az az egészségügyi szolgáltató - pl. gazdasági társaság - is megkötheti, mely szolgáltatóval a praxisjog jogosultja, meghatározott jogviszonyban – pl. tagsági jogviszony - áll.

- 3.) A fentiekre tekintettel a jelen szerződést a felek az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény, az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény végrehajtásáról rendelkező 313/2011. (XII.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.), az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII törvény, valamint a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendeletben foglaltak szerint, területi ellátási kötelezettséggel, **felnőtt- szakmakód: 6301** - háziorvosi feladatok ellátása érdekében egymással az alábbiak szerint kötik meg:

A SZERZŐDÉS TÁRGYA, A SZEMÉLYES ELLÁTÁSRA KÖTELEZETT

- 4.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az önkormányzatok megbízzák az egészségügyi szolgáltatót, az önkormányzati rendeletükben meghatározott, **Harkány 1. számú számú háziorvosi körzet és Drávaszerdahely, Ipacsfa, Drávacsepely, Kováchidaközségek** közigazgatási területét érintő **felnőtt háziorvosi körzetben**, a körzetlakosságának, területi ellátási kötelezettséggel történő háziorvosi alapellátásával.

Szerződő felek rögzítik, hogy a háziorvosi körzet személyes ellátásra kötelezett orvosa **Dr. Ivánfi Judit**, aki a jelen szerződés aláírásával egyidejűleg kijelenti, hogy a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendeletben foglaltak szerint háziorvosi ellátás gyakorlására jogosult.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az egészségügyi szolgáltatónak a fentebb meghatározott háziorvosi körzet lakosságának háziorvosi alapellátását – rendelési időben, azon kívül rendelkezésre állás keretében - munkanapokon **08.00 órától, 16.00 óráig**, napi 8 órában kell a háziorvosi körzetben biztosítani.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a háziorvosi körzetben az orvosi rendelést, a jelen szerződésben foglalt helyen és időben kell teljesíteni, a jelen szerződésben foglaltak szerint.

- 5.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az egészségügyi szolgáltató az ellátást, a személyes ellátásra kötelezett praxisjogosult útján, a mindenkor hatályos jogszabályokban – a szerződés megkötésekor, a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000 (II.25.) EüM rendelet - foglaltak szerint látja el. A szerződést a háziorvosi alapellátásra vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályokban foglaltak szerint kell teljesíteni.
- 6.) Szerződő felek rögzítik, hogy az Önkormányzatok és az **egészségügyi szolgáltató, illetőleg a személyes ellátásra kötelezett praxisjogosult között** korábban szerződéses jogviszony nem állt fent, ezért a jelen szerződés hatálybalépésének előfeltétele, hogy az egészségügyi szolgáltató a háziorvosi körzetre vonatkozó praxisjog átruházására vonatkozó adásvételi szerződést megkösse, a hatósági működési engedélyt megszerezze, az egészségbiztosítási szakigazgatási szervvel a finanszírozási szerződést megkösse.
- 7.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a jelen szerződést egymással, **2017. január 1. napjától kezdődően, határozatlan időre** kötik.

RENDELÉSI IDŐ, A SZEMÉLYES ELLÁTÁSRA KÖTELEZETT HELYETTESÍTÉSE, A HELYETTESÍTÉS RENDJE

- 8.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az egészségügyi szolgáltató a rendelést a háziorvosi alapellátás körében, a háziorvosi körzetben, az alábbiak szerint biztosítja (rendelési idő):

A rendelés helye és ideje: **Harkány, Kőrösi Csoma Sándor utca 43**

Orvosi rendelés:

Hétfő: 08.00órától 12.00óraig
Kedd: 08.00 órától 12.00 óráig
Szerda: 13.00 órától 16.00 óráig
Csütörtök: 08.00 órától 10.00 óráig
Péntek: 08.00 órától 11.30 óráig

A rendelés helye és ideje: **Kovácskida, Fő utca 13**

Orvosi rendelés:

minden 10.15 órától 11.00 óráig
páratlan
héten
csütörtökön:

A rendelés helye és ideje: **Ipacsfa, Petőfi utca 16.**

Orvosi rendelés:

minden 10.15 órától 11.00 óráig
páros héten
csütörtökön:

A rendelés helye és ideje: **Drávacsepely, Dózsa utca 2.**

Orvosi rendelés:

minden 11.15 órától 12.00 óráig
páratlan
héten
csütörtökön:

A rendelés helye és ideje: **Drávaszerdahely, Kossuth Lajos utca 17.**

Orvosi rendelés:

minden 11.15 órától 12.00 óráig
páros héten
csütörtökön:

Az önkormányzatok kijelentik, hogy a rendelési idők, a helyben kialakult gyakorlat alapján, kifejezett kérésükre került a fentiek szerint kialakításra, ezért tudomásul veszik, hogy amennyiben a jelen szerződés hatálya alatt a rendelési idő és annak helye úgy változik, hogy egy napon több helyen és több időben is kell rendelést biztosítani, úgy az egyes rendelési idők vége, az orvosi ellátásra jelentkezők számára (betegforgalom) tekintettel változhat, kitolódhat, továbbá a háziorvosnak az egyes rendelők közötti átéréshez időre van szüksége, melynek következtében az ugyan azon a napon más rendelőben kezdődő rendelés tényleges megkezdése csúszhat, ezért az önkormányzatok az ilyen eseteket nem tekintik a jelen szerződésben foglaltak megszegésének.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az egészségügyi szolgáltató a jelen szerződésben meghatározott rendelési időket – az önkormányzatok és a betegek kellő

időben történő tájékoztatása mellett - jogosult a jogszabályban meghatározott kötelező rendelési idők betartása mellett egyoldalúan megváltoztatni, melyet köteles az önkormányzatoknak írásban bejelenteni. A rendelési idő egyoldalú megváltoztatása a jelen szerződés külön módosítását nem igényli.

- 9.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a személyes ellátásra kötelezett orvos akadályoztatása, szabadsága, illetve egyéb távolléte idejére – pl. szakmai továbbképzés, tanulmányút, stb. – az egészségügyi szolgáltató, saját költségén köteles a személyes ellátásra kötelezett orvos helyettesítéséről gondoskodni a 4/2000 (II.25) EüM rendeletben foglaltak szerint.

Szerződő felek rögzítik, hogy a személyes ellátásra kötelezett orvos általános **helyettese**:

Dr. Müller Éva
házi orvos

aki előzetes nyilatkozattal vállalta a praxisjogosult helyettesítését.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az egészségügyi szolgáltató az állandó helyettes személyét jogosult egyoldalúan megváltoztatni, melyet köteles az önkormányzatnak írásban bejelenteni. A helyettes személyének egyoldalú megváltoztatása a jelen szerződés külön módosítását nem igényli.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a helyettes orvos eseti (pl. távollét, alkalmatlan időpontra eső helyettesítés, stb.) vagy tartós (pl. fizetés nélküli szabadság, külföldi tanulmányút, stb.) akadályoztatása esetében, az egészségügyi szolgáltató jogosult a helyettesítésről további, a 4/2000 (II.25) EüM rendeletben foglaltaknak megfelelő harmadik személy orvos útján gondoskodni. A praxisjogosult, személyes ellátásra kötelezett tartós, 30 munkanapot meghaladó helyettesítés esetében, köteles a helyettesítés tényét és a helyettes orvos személyét, a helyettesítés rendjét az önkormányzatoknak és mindazon személyeknek akik felé az egészségügyi szolgáltató e körben kötelező bejelentési kötelezettséggel tartozik, írásban bejelenteni.

- 10.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a személyes ellátásra kötelezett helyettesítése esetében, az egészségügyi szolgáltató, a jelen szerződésben, illetőleg az egészségügyi szolgáltató működési engedélyében meghatározott rendelési idő, jogszabályban meghatározott minimális mértékeltető rendelési idő teljesítéséről köteles gondoskodni.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a lakosságot a helyettesítésről, annak módjáról és helyéről, a helyettesítés ideje alatti rendelési időről az egészségügyi szolgáltató köteles tájékoztatni úgy, hogy a helyettesítésre vonatkozó adatokat a házi orvosi körzet rendelőjében ki kell függeszteni.

Az önkormányzatok tudomásul veszik, hogy tartós helyettesítés esetében, amennyiben a személyes ellátásra kötelezett orvos helyettesítését olyan helyettes orvos látja el, aki egy másik házi orvosi körzetben területi ellátási kötelezettséggel rendelkezik, úgy a helyettes kezdeményezésére, a 4/2000 (II.25) EüM rendelet 7. § (3) bekezdése szerint, a helyettes orvos indokolt esetben a helyettesítést abban a rendelőben is elláthatja, ahol a helyettes orvos egyébként a tevékenységét végzi, feltéve, **hogy az ugyanazon vagy a Harkány kistérséghez tartozó a településen van.**

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy személyes ellátásra kötelezett orvos helyettesítése esetében a rendelés, a helyettesítő orvos kezdeményezésére, a helyettesítő orvos központi rendelőjében történik, mely esetben az orvosi adatokhoz való hozzáférést az egészségügyi szolgáltatónak biztosítani kell.

- 11.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az egészségügyi szolgáltató, a **Harkány, Kőrösi Csoma Sándor utca 43** szám alatti orvosi rendelőben/tanácsadókban, a lakosság egészségügyi ellátása érdekében jogosult további egészségügyi szolgáltatások – pl.: foglalkozás egészségügyi ellátás, szaktanácsadások, kézi gyógyszerár, szakorvosi ellátás, iskola egészségügyi ellátás stb. - nyújtására is.

Szerződő felek már most úgy állapodnak meg, hogy amennyiben az egészségügyi szolgáltató, az önkormányzatok közigazgatási területén élő lakosság egészségügyi ellátása érdekében, a házi orvosi alapellátáson kívül, további egészségügyi szolgáltatást is nyújtani kíván (pl. kézi gyógyszerár, szűrő és megelőző vizsgálatok, szakorvosi ellátás, iskola-egészségügyi ellátás, foglalkozás-egészségügyi ellátás), úgy ahhoz az önkormányzatok már a jelenszerződés aláírásával hozzájárulnak, a tulajdonukat képező orvosi rendelő használatát ezen egészségügyi tevékenységekre is kiterjedően ingyenesen biztosítják és kötelezettséget vállalnak arra, hogy amennyiben a szolgáltatás nyújtásához további jognyilatkozatuk is szükséges (pl. működési engedély megszerzése körében), úgy azt megadják és annak kiadását feltételhez nem kötik.

- 12.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a házi orvosi alapellátást meghaladó, a házi orvosi alapellátásba nem tartozó egyéb egészségügyi szolgáltatások esetleges díjazása és ellenértéke, az egészségügyi szolgáltatót illeti.

ÜGYELET, AZ ÜGYELETBEN VALÓ RÉSZVÉTEL

- 13.) Az önkormányzatok tájékoztatják az egészségügyi szolgáltatót, hogy a házi orvosi körzet lakosságának folyamatos ellátását minden héten
- a hét első munkanapjától, a hét utolsó munkanapjáig (általában hétfőtől péntekig), **16.00 órától** másnap reggel **08.00 óráig**,
 - a hét utolsó munkanapjának (általában péntek) **16.00 órájától**, az azt követő hét első munkanapjának **08.00 órájáig**, továbbá
 - egyéb munkaszüneti és ünnepnapokon,
- egy ügyeleti szolgáltatóval megkötött külön szerződés alapján – jelenleg: **Harkány Város Önkormányzata** (7815 Harkány, Petőfi Sándor utca 2-4) – **összevont házi orvosi ügyeleti formában** - a 2/2004 (XI.17.) EüM rendelet szerinti 4601 szakmakód – biztosítják.

Megbízott Egészségügyi Szolgáltató kötelezettséget vállal arra, hogy a képviseletére jogosult személyes ellátásra kötelezett praxisjogosult útján a Harkány Város Önkormányzata által (egyedül, vagy önkormányzati társulásban) megszervezett, harkányi székhellyel működő központi vagy összevont házi orvosi ügyelet munkájában a hatályos jogszabályoknak megfelelően a betegek folyamatos ellátása érdekében részt vesz külön megállapodásban foglaltak szerint. Díjazása az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által a megbízó számára e célra rendelkezésre bocsátott támogatási keret felhasználásával történik.

A RENDELŐK ÉS ESZKÖZÖK HASZNÁLATA, FENNTARTÁSA

- 14.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az önkormányzatok a lakosság házi orvosi alapellátását biztosító ingatlanokat, a tulajdonukat képező orvosi eszközöket, határozatlan időre, de legkésőbb a jelen szerződés megszűnésének napjáig, a jelen szerződésben foglalt egészségügyi ellátások nyújtása érdekében, az egészségügyi szolgáltató ingyenes, kizárólagos használatába adják, azok használatát az egészségügyi szolgáltatónak kifejezetten térítésmentesen, ingyenesen biztosítják, a következő bekezdésben foglaltak kivételével.

Szerződő felek megállapodnak, hogy megbízott Egészségügyi Szolgáltató a Harkány, Kőrösi Cs. S. u.43. szám alatti Egészségházban számára biztosított rendelő működtetésével kapcsolatos költségeket úgymint veszélyes hulladék elszállítása, víz, csatorna, szemétszállítás, áramdíj, fűtés és takarítási költségeket havi átalány összegben köteles megtéríteni önkormányzat számára, az önkormányzat által kibocsátott számla ellenében 8 napon belül. A felek a havi átalányösszeg mértékét a 2017. évre bruttó 20.000.- Ft-ban állapítják meg, melyet az önkormányzat minden tárgyév január 31.-ig jogosult az előző évben hivatalosan közzétett KSH infláció mértékével egyezően megemelni. A fentieken túl a megbízott vállalja a rendelő normál működtetésével, üzemeltetésével kapcsolatos költségek finanszírozását, mint például a feladat ellátáshoz szükséges gyógyszer, vegyszer, kötszer, nyomtatványok, műszerek beszerzését, karbantartását, pótlását, javítását és a rendelő szükség szerinti, de legalább 5 évenkénti tisztasági festését vagy meszelését.

Az önkormányzatok és az egészségügyi szolgáltató úgy állapodnak meg, hogy az egészségügyi szolgáltató az ingatlanok és az orvosi eszközök ingyenes használatára az egészségügyi szolgáltató a háziorvosi alapellátáson túl, a lakosság egészségügyi ellátása érdekében minden további egyéb egészségügyi szolgáltatás esetében is jogosult.

Az önkormányzatok hozzájárulásukat adják ahhoz, hogy amennyiben szükséges, a 7815 Harkány, Kőrösi Cs. S. utca 43, 7847 Drávaszerdahely, Kossuth Lajos utca 17, 7847 Ipacsa, Petőfi utca 16, 7846 Drávacsepely, Dózsa utca 2., 7847 Kovácshida, Fő utca 13 szám alatti ingatlanok, az egészségügyi szolgáltató székhelyeként, telephelyeként, vagy fióktelepeként, haszonkölcsön jogcímén a cégjegyzékbe bejegyzésre kerüljenek és kötelezettséget vállalnak arra, hogy amennyiben szükséges, az ehhez szükséges írásbeli jognyilatkozatuk tiltyen tartalommal külön is megadják. Ezen kötelezettségvállalásukat kifejezetten annak ismeretében teszik meg, hogy amennyiben a szükséges nyilatkozat megadását megtagadják, úgy jognyilatkozatukat az illetékes bíróság ítéletével pótolhatja.

- 15.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a jelen szerződésben foglalt egészségügyi ellátásokat biztosító, az önkormányzatok tulajdonát képező ingatlanok és az abban található helyiségek (rendelők, és ahhoz tartozó kiegészítő helyiségek) felújítását, karbantartását, az egészségügyi ellátást biztosító helyiségek közterületi szabad, akadály és síkosság mentes megközelítését, személyes ellátásra kötelezett, illetőleg annak helyettese részére az akadálymentes, ingyenes parkolást az ingatlan tulajdonos önkormányzat saját költségén köteles biztosítani.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az önkormányzatok a fenntartási kötelezettség körében kötelesek gondoskodni

- a.) az egészségügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott rendelő (a továbbiakban: rendelő) praxisjoggal rendelkező háziorvos részére történő térítésmentes használatba adásáról,
- b.) - amennyiben a rendelő nem a háziorvos vagy a háziorvosi szolgáltató tulajdonában van - a rendelő külső homlokzati részei karbantartásáról, felújításáról, valamint a falakban elhelyezkedő vezetékek és a központi fűtésrendszer teljes vagy részleges cseréjével járó munkák elvégzéséről.

Az önkormányzatok a jelen szerződés aláírásával kijelentik, hogy a háziorvosi körzet lakosságának egészségügyi ellátását biztosító és tulajdonukat képező ingatlanok, az abban található helyiségek (rendelők, és az ahhoz tartozó kiegészítő helyiségek) – a drávaszerdahelyi vizsgáló kivételével - orvosi rendelőnek minősülnek, az orvosi rendelőre vonatkozó, jogszabályban előírt feltételeket kielégítik, azok a hatósági

előírásoknak mindenben megfelelnek és kötelezettséget vállalnak arra, hogy ezen helyiségek rendelői alkalmasságát, a szerződés teljes hatálya alatt fenntartják.

- 16.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az önkormányzatok a háziorvosi alapellátáshoz szükséges eszközöket, a minimum felszerelés saját költségükön biztosítják, azok pótlásáról azonban az egészségügyi szolgáltató köteles gondoskodni azzal, hogy az egészségügyi szolgáltató által megvásárolt eszközök, berendezések, az egészségügyi szolgáltató tulajdonát képezik.

AZ ÖNKORMÁNYZAT(OK) MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEKHEZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSA

- 17.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a preambulumban foglalt, az egészségügyi szolgálat működtetése, illetve működőképességének fenntartása érdekében az önkormányzatok a háziorvosi alapellátás biztosításához szükséges, jelen szerződésben fentebb hivatkozott ingatlanokat, saját költségükön, az egészségügyi szolgáltatótól vagy a praxisjogosulttól való utólagos megtérítési igény nélkül, fenntartják és gondoskodnak azok folyamatos tisztántartásáról.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ FINANSZÍROZÁSA

- 18.) Szerződő felek rögzítik, hogy az egészségügyi szolgáltató, a mindenkor hatályos jogszabályok, - jelenleg az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999 (III.3.) Kormányrendeletben foglaltak szerint az **Országos Egészségbiztosítási Pénztárral**, illetőleg az egészségügyi ellátás finanszírozására jogosult szervvel kötött külön szerződés alapján díjazásra jogosult – a továbbiakban: finanszírozás -, az egészségügyi szolgáltató által nyújtott egészségügyi szolgáltatás, így különösen a dokumentált és havonta összesített gyógyítási munka, gondozási feladatok, megelőzési és szűrési tevékenysége ellenértékeként.

Szerződő felek rögzítik, hogy a szakigazgatási szerv általi finanszírozás teljes összege az egészségügyi szolgáltatót illeti, a finanszírozást az egészségügyi szolgáltató a szakigazgatási szervvel megkötött finanszírozási szerződésben foglaltak szerint, annak keretei között jogosult és köteles felhasználni.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az egészségügyi szolgáltató köteles az **Országos Egészségbiztosítási Pénztárral**, illetőleg az egészségügyi ellátás finanszírozására jogosult szervvel a finanszírozási szerződést megkötöni és az a jelen szerződés hatálya alatt fenntartani.

KÁRTALANÍTÁSI, KÁRTÉRÍTÉSI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI SZABÁLYOK

- 19.) Szerződő felek rögzítik, hogy a jelen szerződés szerinti körzet személyhez fűződő, vagyoni értékű jogának – a továbbiakban: praxisjog - jogosultja, a jelen szerződés személyes ellátásra kötelezettje, a praxisjogosultja.

Szerződő felek a praxisjog vagyoni értéke vonatkozásában úgy állapodnak meg, hogy az egyenlő a **Országos Egészségbiztosítási Pénztár**, illetőleg az egészségügyi ellátás finanszírozására jogosult szerv által, a vagyoni érték meghatározását megelőző év január 1. napjától december 31. napjáig, az egészségügyi szolgáltatónak folyósított finanszírozás matematikai összegével korrigálva a **nek és a vagyoni érték meghatározásának évében, a KSH által az előző évre közzétett infláció mértékével, + 100% szorzatával.**

Ennek megfelelően pl. a vagyoni értéket úgy kell meghatározni a 2016 évben, ha a 2015 évi infláció 1% volt, hogy

$$(12 \cdot \text{havi finanszírozás 2015 évben}) \cdot (1\% + 100\%)$$

- 20.) A praxisjog értékének és az egészségügyi szolgáltató finanszírozásának megőrzése érdekében, szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az önkormányzatok a működésük során a jövőben tartózkodnak minden olyan magatartástól, aktustól - pl. különösen a háziorvosi körzet határainak megváltoztatásától, a háziorvosi körzet felosztásától, a háziorvosi körzet terhére új háziorvosi körzet létrehozásától, a háziorvosi körzet megszüntetésétől, stb. - aminek eredményeképpen a praxisjog vagyoni értéke, és/vagy az egészségügyi szolgáltató finanszírozása csökken, aminek következtében a jelen szerződés tárgyának teljesítése az egészségügyi szolgáltató részére terhesebbé válik.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy amennyiben a praxisjog vagyoni értéke, és/vagy az egészségügyi szolgáltató finanszírozása, bármelyik szerződésben részes önkormányzat döntése vagy mulasztása okán csökken, úgy az az önkormányzat, melynek az értékcsökkenés és/vagy az egészségügyi szolgáltató finanszírozásának csökkenése felróható, köteles

- a személyes ellátásra kötelezett praxisjogosultnak, a praxisjog egyszeri értékcsökkenést a jogosult felhívásától számított 15 napon belül,
- az egészségügyi szolgáltatónak a finanszírozás csökkenéséből eredő mindenkor bevételkiesést a szerződés hatálya alatt, folyamatosan, a szolgáltató kimutatása alapján, minden hónap 5 napjáig, kompenzáció címén megtéríteni a szolgáltató által kibocsátott számla ellenében.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a praxisjog értékcsökkenésének összegét, a praxisjognak az értékcsökkenés évében várható értéke és az azt megelőző évre, fentebb meghatározott módon számított érték különbözeteként kell meghatározni.

- 21.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy amennyiben a praxisjog jogosultja a jövőben a praxisjogát harmadik személy leendő vevőnek ingyenesen, vagy visszterhesen el kívánja idegeníteni, úgy az elidegenítés körében egymással és a leendő vevővel, a háziorvosi alapellátás folyamatos és biztonságos ellátása, a praxisjog értékének megőrzése érdekében szorosan együttműködnek, melynek keretében különösen

- az önkormányzatok nem támasztanak akadályt a praxisjog leendő vevőjének személyével szemben, amennyiben a vevő jogosult háziorvosi tevékenység ellátására,
- az önkormányzatok megadnak a leendő vevőnek minden olyan hozzájárulást, nyilatkozatot, és megkötnek a leendő vevővel minden olyan, a jelen szerződésnél számukra nem terhesebb szerződést, ami a leendő vevőnek a praxisjog és a hatósági engedélyek megszerzéséhez, a háziorvosi alapellátás nyújtásához szükséges,
- tartózkodnak minden olyan magatartástól, ami a praxisjog átruházását megnehezíti, ellehetetleníti és a praxisjog jogosultját olyan helyzetbe hozza, ami praxisjoggal történő tényleges rendelkezését akadályozza, a praxisjogot elértékteleníti, vagyoni értékét csökkenti.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy amennyiben az önkormányzatok közül bármely szerződésben részes önkormányzat, a praxisjog jövőbeni átruházása során az együttműködési kötelezettségét **súlyosan** megszegi és ennek eredményeképpen a praxisjog átruházása megghiúsul, köteles a praxisjog vagyoni értékével azonos összegű kötbért a praxisjog jogosultjának, annak írásbeli felhívására, a felhívás kézhezvételétől számított 15 napon belül megfizetni azzal, hogy a praxisjog jogosultja kötelezettséget vállal arra, hogy a kötbér megfizetésével egyidejűleg praxisjogáról lemond, vagy praxisjogát az önkormányzat által meghatározott személyre ingyenesen átruházza.

- 22.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a praxisjog értékcsökkenésének, a kompenzáció és a kötbér késedelmes megfizetése esetében az önkormányzatok a mindenkorijegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatot kötelesek az egészségügyi szolgáltatónak illetőleg a praxisjog jogosultjának megfizetni.
- 23.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a szerződésszegéssel és a jogszerű működésükkel okozott károkért helytállni kötelesek.

FELMONDÁSRA VONATKOZÓ ÉS AHHOZ KAPCSOLÓDÓ MEGÁLLAPODÁSOK

- 24.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az önkormányzatok a jelen szerződést indokolással, **együttesen**, kizárólag akkor jogosultak felmondani, ha
- az egészségügyi szolgáltató a jelen szerződésben vállalt kötelezettségeit írásbeli felszólítás ellenére sem teljesíti, vagy folytatólagosan megszegi a jogszabályban foglalt működésre vonatkozó előírásokat
 - a személyes ellátásra kötelezett háziorvos egészségügyi tevékenység végzésére való jogosultságát bármely okból elveszíti

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az egészségügyi szolgáltató a jelen szerződést indokolás nélkül, bármikor felmondhatja.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a felmondási idő a felmondás kézhezvételét követő naptól számított **6 (hat)** hónap, mely felmondási idő utolsó napját követő naptól kezdődően a szolgáltató a megbízás ellátására nem köteles.

- 25.) Szerződő felek rögzítik, hogy a háziorvosi körzet jelen szerződés megkötését megelőző a praxisjogosult pályázatot nyújtott be a „**háziiorvosi praxisjog vásárlásának támogatására**” az Országos Egészségbiztosítási Pénztárhoz.

Szerződő felek rögzítik, hogy a pályázat kiírása szerint a pályázat benyújtásának alapfeltétele volt a személyes ellátásra kötelezett nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy a háziorvosi körzetben legalább 4 (négy) éven keresztül önálló orvosi tevékenységet végez, továbbá csatolni kellett az önkormányzatok nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a jelen szerződést legalább 5 (öt) éves időtartamra megkötik.

Szerződő felek rögzítik, hogy a jelen szerződés megkötésekor a személyes ellátásra kötelezett által benyújtott pályázat még nem került elbírálásra, ezért szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy amennyiben a személyes ellátásra kötelezett pályázatára vonatkozó döntés pozitív (nyertes pályázat) a jelen szerződés **rendes** felmondásának lehetőségét, valamennyi szerződő fél részéről, 4 (négy) éves határozott időtartamra kifejezetten kizárják.

- 26.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a jelen szerződésben foglalt felmondási korlátozásokat nem tekintik olyan mértékű korlátozásnak, ami a felmondás korlátozására vonatkozó bármelyik rendelkezés érvénytelenségét eredményezné.

JOGNYILATKOZATOK ÉRVÉNYESSÉGE, A KÉZBESÍTÉS SZABÁLYAI

- 27.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a jelen szerződést érintő minden jognyilatkozatuk és a jelen szerződés módosítása csak és kizárólag írásban érvényes.
- 28.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a jelen szerződést érintő minden jognyilatkozatukat (pl. felmondás) postai úton írásban, ajánlott, könyvelt (tértivevény) küldeményként kell a másik félnek megküldeni.

Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy amennyiben a küldemény a címzettől a feladóhoz „nem kereste” vagy ezzel egyenértékű postai jelzéssel érkezik vissza úgy a küldeményt a postára adás napjától számított 15. napon, amennyiben a postai küldemény átvételét megtagadó „nem fogadta el” vagy ezzel egyenértékű postai jelzéssel érkezik vissza, úgy a megtagadás napján kell a küldeményt kézbesítettnek tekinteni. Amennyiben a küldemény átvétel megtagadásának a napja nem állapítható meg, úgy a postai feladástól számított 5. napon kell a küldeményt kézbesítettnek tekinteni.

EGYEBEK

- 29.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az egészségügyi szolgáltató, illetőleg a személyes ellátásra kötelezett praxisjogosult köteles a tevékenységéhez kapcsolódó felelősségbiztosítást megkötni és azt működése során fenntartani.
- 30.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a jelen szerződés tartalmát érintő jogszabályi változások a jelen szerződésben foglaltakat automatikusan módosítják a nélkül, hogy ebben a felek külön megállapodnának.
- 31.) Az egészségügyi szolgáltató köteles a betegjogi képviselő személyére, elérhetőségére vonatkozó információt jól látható helyen a betegek részére feltüntetni.
- 32.) A háziorvosi alapellátás minőségbiztosítása a tevékenységet végző orvos feladata.
- 33.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a megbízott a megbízók gyermek ellátásra, nevelésre és oktatásra szolgáló intézményeinek (bölcsőde, óvoda, iskola) egészségügyi ellátását, valamint a foglalkozás-egészségügyi ellátástkülön szerződés szerint, külön díjazás ellenében biztosítja az önkormányzatok részére.
- 34.) Az egészségügyi szolgáltató köteles figyelemmel kísérni és alkalmazni a munkájára vonatkozó jogszabályi előírásokat.
- 35.) Az egészségügyi szolgáltató tevékenységének ellátása érdekében köteles amindenkor minimum feltételekre vonatkozó jogszabályokban – jelenleg a 4/2000. (II. 25.) EüM rendelet és az egészségügyi szolgáltatások szakmai minimumfeltételeiről szóló 60/2003 (X.20.) ESzCsM rendelet- meghatározott, megfelelő képesítésű szakdolgozó(ka)t – a jelenlegi szabályok alapján 1 fő ápoló (OKJ ápoló/körzeti ápoló/körzeti közösségi szakápoló/diplomás ápoló képesítéssel) –alkalmazni.
- 36.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy az önkormányzatok a háziorvosi körzet határait, csak az érdekvédelmi szervezet egyetértésével módosíthatják.
- 37.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy amennyiben a jelen szerződés, vagy az egészségügyi szolgáltató működéséhez szükséges engedélyek módosítása szükségessé válik, úgy a szerződés, vagy az engedélyek módosításának jövőbeni költségeit az viseli, akinek az érdekkörében a módosítás szükségessége felmerül.
- 38.) Harkány Város Önkormányzata vállalja, hogy amennyiben az egészségügyi szolgáltató foglalkozás egészségügyi ellátás nyújtására szerez jogosultságot, az önkormányzat ezt a szolgáltatást – az esetlegesen meglévő szerződésének jogszerű megszüntetését követően- tőle veszi igénybe.
- 39.) Harkány Város Önkormányzata és az Egészségügyi szolgáltató megállapodnak abban, hogy a 25. pontban írt pályázat 4 éves fenntartási ideje alatt a személyes

ellátásra kötelezett orvos esetleges elhalálozása esetén a pályázat visszafizetéséhez az önkormányzat legfeljebb egymillió forint összegű támogatást nyújt.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 40.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a jelen szerződés hatálybalépésével egyidejűleg a felek között, ugyan ezen tárgykörben - a háziiorvosi alapellátás – esetlegesen létrejött valamennyi szerződés hatályát veszti.
- 41.) Szerződő felek kijelentik, hogy szerződéskötési képességüket jogszabály nem korlátozza és nem zárja ki.
- 42.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a jelen szerződésből eredő jogvitájukat elsődlegesen békés úton, tárgyalások útján rendezik. Amennyiben a jogvita peren kívüli rendezésére nincs lehetőség, vagy a tárgyalások eredményre nem vezetnek, úgy szerződő felek a jogvita elbírálására értékhatártól függően a **Pécsi Törvényszék** és a **Pécsi Járásbíróság** kizárólagos illetékességét kötik ki.
- 43.) Szerződő felek úgy állapodnak meg, hogy a jelen szerződés hatályát veszti, ha az első engedélyezési eljárás, finanszírozási szerződés megkötése során
- az egészségügyi szolgáltató a jelen szerződés tárgyára – felnőttháziiorvosi ellátás - vonatkozó hatósági működési engedélyt nem kapja meg, vagy
 - ha az egészségügyi szolgáltatóval Országos Egészségbiztosítási Pénztár, illetőleg az egészségügyi ellátás finanszírozására jogosult szerv a finanszírozási szerződést nem köti meg.
- 44.) Az önkormányzatok kijelentik, hogy a jelen megállapodásban foglaltakat a képviselő testületek megtárgyalták, a megállapodásban foglaltakat elfogadták és felhatalmazták a jelen szerződés aláíróit a szerződés aláírására.

Szerződő felek a jelen szerződésüket elolvasták, azt közösen értelmezték és mint akaratukkal mindenben megegyezőt helybenhagyólag aláírták.

Harkány, 2016. november

.....
Harkány Város Önkormányzata
(képv.: Baksai Endre Tamás polgármester)
önkormányzat

.....
Ipacsfalva Község Önkormányzata
(képv.: Pancsa Ferenc polgármester)
önkormányzat

.....
Drávaszabolcs Község Önkormányzata
(képv.: Bónis Gyuláné polgármester)
önkormányzat

.....
Kovácskő Község Önkormányzata
(képv.: Küzdő-Ábrahám Edit polgármester)
önkormányzat

.....
Drávaszerdahely Község Önkormányzata
(képv.: Alpár György Zoltán polgármester)
önkormányzat

.....
Dr. Ivánfi Judit
praxisjogosult
személyes ellátásra kötelezett

.....
MEDI-TÓTH
Egészségügyi és Szolgáltató
Korlátolt Felelősségű Társaság
(képv.: Dr. Ivánfi Judit ügyvezető)
egészségügyi szolgáltató

Előttünk mint tanúk előtt:

1. Név.: aláírás:

Lakcím:

2. Név.: aláírás:

Lakcím:

Záradék:

A feladat-ellátási szerződést

- Harkány Város Önkormányzat számú határozatával,
- Község Önkormányzata számú határozatával,,
- Község Önkormányzata számú határozatával ,
- Község Önkormányzata számú határozatával .
- Község Önkormányzata számú határozatával ,

fogadta el.

Harkány, 2016.

.....
jegyző

Tárgy: Döntés az önkormányzat által
működtetett főzőkonyhát érintő
létszámcsökkentésről

Melléklet: -

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

13.) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Remmert Ferenc alpolgármester
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Dr. Markovics Boglárka jegyző
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- <u>Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és</u>- <u>Idegenforgalmi Bizottság</u>- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	-
MEGTÁRGYALTA:	-
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	határozat
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	2. oldal előterjesztés
MELLÉKLET:	nincs
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS: Harkány Város Önkormányzatának 2016. október 27. napján tartandó rendes ülésére

ELŐTERJESZTÉS CÍME: Döntés az önkormányzat által működtetett főzőkonyhát érintő létszámcsökkentésről

ELŐTERJESZTŐ: Remmert Ferenc, alpolgármester

ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Dr. Markovics Boglárka, jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Ahogy az Önök előtt is ismert, a tavalyi évben sor került az önkormányzat üzemeltetésében működő óvodai és iskolai konyha összevonására.

Ezen kívül az önkormányzat elnyert egy az iskola konyhájának felújítását és korszerű eszközök beszerzését célzó pályázatot, amelyet megvalósított és lezárt. A felújított és ezúton modernizált konyha olyan szinten került gépesítésre, hogy a napi működés során egy fő által végzett konyhai kisegítő munka feleslegessé vált. A konyhán jelenleg 10 fő közalkalmazott státuszú személyzet dolgozik, akik: 2 fő szakács, 1 cukrász, 1 fő ételmezésvezető és 6 fő konyhai kisegítő munkakörben dolgoznak.

A Kjt. a jogviszony megszüntetésével kapcsolatosan az alábbiakról rendelkezik:

A munkáltató a közalkalmazotti jogviszonyt felmentéssel akkor szüntetheti meg, ha:
(30.§ (1) bekezdés):

b) az Országgyűlés, a Kormány, a költségvetési fejezetet irányító szerv vezetője, a központi költségvetési szerv vezetője vagy az önkormányzati képviselő-testület döntése alapján a munkáltatónál létszámcsökkentést, illetve átszervezést kell végrehajtani, és emiatt a közalkalmazott további foglalkoztatására nincs lehetőség;

(2) A munkáltató a felmentést köteles megindokolni. Az indokolásból a felmentés okának világosan ki kell tűnnie, és a munkáltatónak kell bizonyítania, hogy a felmentés indoka valós és okszerű.

30/A. §^{}(1) A 30. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetben, valamint, ha a 30. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt alkalmatlanság egészségügyi ok következménye - feltéve, hogy a közalkalmazott e törvény alkalmazása szempontjából nem minősül nyugdíjasnak -, a munkáltató a közalkalmazottat írásban tájékoztatja^{*}*

a) a munkáltatón belül,

b) a munkáltató irányítása alatt álló másik munkáltatóhoz, illetve

c) a munkáltató fenntartója által fenntartott más, e törvény hatálya alá tartozó munkáltatóhoz

az iskolai végzettségének és szakképzettségének, szakképesítésének, továbbá - egészségügyi alkalmatlanság esetén - egészségi állapotának megfelelő másik betöltetlen munkakör felajánlásának lehetőségéről. A közalkalmazott a tájékoztatás közlésétől számított két munkanapon belül írásban nyilatkozik a munkakör-felajánlási lehetőség igénybevételéről. Ha a közalkalmazott a határidő leteltéig a nyilatkozattételt elmulasztja, azt úgy kell tekinteni, mintha a munkakör-felajánlási lehetőséget nem igényelte volna. A munkakör-felajánlási lehetőség igénybevételekor a közalkalmazotti jogviszony felmentéssel történő megszüntetésére csak akkor kerülhet sor, ha az a)-c) pontban foglalt munkáltatónál a közalkalmazott az iskolai

végzettségének és szakképzettségének, szakképesítésének, továbbá - egészségügyi alkalmatlanság esetén - egészségi állapotának megfelelő másik betöltetlen munkakör nincs, vagy ha a közalkalmazott az ilyen munkakörbe történő áthelyezéshez, illetve kinevezése módosításához nem járul hozzá.

(2) Ha a közalkalmazott az (1) bekezdés szerint kéri betöltetlen munkakör felajánlását, a munkáltató a fenntartóját, illetőleg az (1) bekezdés b) pontjában említett munkáltatót köteles haladéktalanul megkeresni. A megkeresés kizárólag az érintett közalkalmazottnak az e törvény 5. számú melléklete szerinti közalkalmazotti alapnyilvántartás II-VII. pontjaiban foglalt adatait és az általa betöltött munkakör megnevezését tartalmazza.

(3)*A munkáltató fenntartója a 30/E. § szerinti nyilvántartás felhasználásával a megkereséstől számított öt napon belül közvetlenül tájékoztatja a közalkalmazott munkáltatóját azokról a betöltetlen munkakörökről, amelyek az (1) bekezdés alapján a közalkalmazott részére felajánlhatók.

A konyhai létszámcsökkentés szakmai szükségességét, és indokoltságát az önkormányzat élelmezésvezetője erősítette meg; a létszámcsökkentéssel érintett munkakörök betöltői közül Kovács Zsoltné, Csarnóta, Fő u. 35. szám alatti lakos személyére tett javaslatot.

Az érintett ezzel együtt is hosszabb, közel 14 év közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkezik, a rá irányadó felmentési idő 4 hónap, a részére járó végkielégítés: 5 havi távolléti díjának megfelelő összeg, azaz összesen 10 hónap. Ez összességében az alábbiak szerint alakul.

Illetménye: 129.000 Ft/hó = 1.161.000 Ft
27% szoc.hó: 313.470 Ft
Összesen: 1.474.470,- Ft

A munkavállaló természetesen minden, a törvény alapján részére járó juttatást meg fog kapni.

A fentiekre tekintettel az alábbi határozati javaslatot terjesztjük elfogadásra a képviselő-testület felé.

Határozati javaslat

Az önkormányzat által üzemeltetett főzőkonyhát érintő létszámleépítéséről

1. A Harkány Város Önkormányzatának képviselő-testülete egyetért azzal, hogy az általa fenntartott főzőkonyha közalkalmazotti jogállású dolgozóinak létszáma 1 fő közalkalmazottal (konyhai kisegítő munkakör) csökkenjen, tekintettel arra, hogy egy megvalósított pályázat eredményeképpen a konyha korszerű eszközökkel lett felszerelve, és az önkormányzat által korábban működtetett két konyha egy helyszínre került összevonásra. A munkakör a Kjt. 30.§ (1) bekezdés b.) pontja alapján kerüljön megszüntetésre részletes indoklással ellátott felmentéssel.
2. Harkány Város Önkormányzatának képviselő-testülete a munkáltatón belül, a munkáltató irányítása alatt álló másik munkáltatóhoz, illetve a munkáltató fenntartója által fenntartott más, e törvény hatálya alá tartozó munkáltatóhoz az iskolai végzettségének és szakképzettségének, szakképesítésének megfelelő másik betöltetlen munkakör felajánlásának lehetőségét megvizsgálta és

megállapítja, hogy a foglalkoztatott további alkalmazását a fenti feltételeknek megfelelő munkakörben biztosítani nem tudja.

3. A Képviselő-testület felhatalmazza Harkány Város Polgármesterét, mint a munkáltatói jogkör gyakorlóját, hogy Kovács Zsoltné 7811 Csarnóta, Fő u. 35. szám alatti lakos közalkalmazotti jogviszonyát felmentéssel 2017. március 15. napjára a Kjt. alapján szüntesse meg, és a jogviszony megszüntetése érdekében a szükséges munkajogi intézkedéseket e határozatnak megfelelően tegye meg.

Határidő: azonnal ill. értelemszerűen

Felelős: polgármester

Tárgy: A képviselő-testület Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság új tagjának megválasztása

Melléklet: -

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ:	Baksai Endre Tamás polgármester
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Dr. Markovics Boglárka jegyző
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	-
MEGTÁRGYALTA:	-
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	határozat
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	1. oldal előterjesztés
MELLÉKLET:	nincs
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS: Harkány Város Önkormányzat képviselő-testületének 2016. október 27. napján tartandó rendes ülésére

Előterjesztés címe: A képviselő-testület Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság új tagjának megválasztása

Előterjesztő: Baksai Endre Tamás, polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Önkormányzat Szervezeti-és Működési Szabályzata szerint a Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság 9 tagból áll, ahol 5 fő képviselő – közülük egyik a Bizottság elnöke – további 4 fő pedig külsős tagból áll.

A mai napon letette esküjét új képviselő-társunk, Poller Roland, aki ezzel a képviselő-testület teljes jogú tagjává vált. Kesjár János képviselő-társunk halála miatt szükség van a pénzügyi bizottságba egy új képviselő jogállású tag megválasztására.

Mivel a többi testületi tag már részt vesz a bizottság munkájában, és polgármester ill. alpolgármester képviselő-testületi bizottság tagja nem lehet, javaslom a képviselő-testületnek, hogy a bizottság tagjává Poller Roland képviselőt válassza meg.

Az előzetes egyeztetés során Poller Roland úgy nyilatkozott, hogy a tisztséget vállalja.

A megválasztásra kerülő új bizottsági tag esküt tesz.

Javaslom, hogy a bizottsági tag jelöltet a képviselő-testület a döntéshozatalból ne zárja ki.

1. Határozati javaslat:

Személyes érintettség esetén alkalmazandó kizárásról

Harkány Város Önkormányzatának képviselő testülete a bizottsági tag személyéről szóló döntésből a jelöltet a személyes érintettség okán **nem zárja ki.**

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

2. Határozati javaslat:

A Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság tagjának megválasztásáról

Harkány Város Önkormányzat képviselő testülete a Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság tagjává Poller Roland képviselőt megválasztotta.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Tárgy:. 622 hrsz-ú ingatlannal kapcsolatos
önkormányzati kötelezettségvállalás

Melléklet:

ELŐTERJESZTÉS

HARKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2016. október 27-i ÜLÉSÉRE

Egyebek) Napirendi pont

ELŐTERJESZTŐ:	Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető
AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:	Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető
VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: <ul style="list-style-type: none">- Pénzügyi, Városfejlesztési, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság- Jogi és Szociális Bizottság- Egyéb szervezet	-
MEGTÁRGYALTA:	-
AZ ÜGYBEN KORÁBBAN HOZOTT HATÁROZAT/HATÁLYOS RENDELET:	-
SZÜKSÉGES DÖNTÉS: <u>HATÁROZAT/RENDELET</u>	határozat
SZÜKSÉGES TÖBBSÉG:	Egyszerű többség
TERJEDELEM:	1. oldal előterjesztés
MELLÉKLET:	
TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:	
POLGÁRMESTER LÁTTA:	

ELŐTERJESZTÉS: Harkány Város Önkormányzat 2015. december 17. napján tartandó rendes képviselő-testületi ülésére

ELŐTERJESZTÉS CÍME: Harkányi 622 hrsz-ú ingatlannal kapcsolatos önkormányzati kötelezettségvállalás.

ELŐTERJESZTŐ: Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető

ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Albrecht Ferenc műszaki osztályvezető

Tisztelt Képviselő-testület!

A harkányi 622 hrsz-ú „csatorna” megnevezésű ingatlant (Vak Bottyán utca mögötti meleg vizes árok), az 1042/2011.(III.10.) Kormány határozat alapján - mely a Magyar Állam tulajdona volt - ingyenesen Harkány Város Önkormányzata tulajdonába került.

A Magyar Állam képviseletében a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt.-vel kötött megállapodásban rögzített, kötelezettség vállalások teljesítéséről, a Képviselőtestületnek minden év december 31-ig nyilatkoznia kell.

Kötelezettségvállalások az alábbiak:

Az Önkormányzat kijelenti, hogy az ingatlant nem idegenítette el, valamint a Korm. határozatban megjelölt, vízrendezés, csapadékvíz elvezetés céljára hasznosítja.

Kérem a T. Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot fogadják el.

Határozati javaslat:

Döntés a harkányi 622 hrsz-ú „csatorna” megnevezésű ingatlannal kapcsolatos kötelezettség vállalásról

Harkány Város Önkormányzat Képviselő-testülete nyilatkozik, hogy harkányi 622 hrsz-ú „kivett csatorna” megnevezésű ingatlant nem idegenítette el és az 1042/2011.(III.10.) Kormány határozat alapján megjelölt vízrendezés, csapadékvíz elvezetés céljára hasznosítja.

A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt.-t tájékoztassa a vállalt kötelezettségek teljesüléséről.

Határidő: azonnal,

Felelős: polgármester, műszaki ov.

Harkány, 2015. december

Albrecht Ferenc műszaki ov.